ION GAVRILA-OGORANU

REZISTENTA ANTICOMUNISTA DIN MUNTII FAGARASULUI

(NOTE SI STUDII COMPARATIVE PE MARGINEA DOCUMENTELOR DIN ARHIVA C.N.S.A.S.)

CUVÂNT ÎNAINTE

Scurt istoric al rezistenţei armate anticomuniste din România

Pentru români, totdeauna comunismul a fost un lucru străin de sufletul lor, atât ca ideologie, cât şi ca regim politic. În partidul comunist din România, înainte de 1944, nu s-au încadrat decât foarte puţini membri, mai toţi fiind de origine etnică străină.

Partidul Comunist a fost impus la guvernare, de armata sovietică, şi apoi de forţa celor mai declasaţi indivizi din societatea românească: securitatea.

Noi românii, am ieşit din război ca un popor învins, şi tratat ca atare, şi de sovietici, şi de democraţiile apusene. Jertfele noastre împotriva Germaniei naziste, au fost zadarnice. Soarta României, ca de altfel şi a celorlalte ţări vecine, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, Bulgaria, a fost pecetluită, fără drept de apel la masa tratativelor, încă înainte de terminarea războiului.

Odată cu impunerea la cârma ţării a unui guvern comunist, al lui Petru Groza, în 1945 a fost suprimată libertatea, instaurându-se treptat un regim de teroare, al bunului plac, al celor ce au profitat de ocazie, şi şi-au dorit puterea şi traiul bun, pe spinarea semenilor lor.

Dacă la noi, teroarea a fost mai fără milă, şi nedreptăţile mai strigătoare la cer, decât în celelalte ţări vecine, dacă am avut un fenomen Piteşti şi un Canal al morţii, se datorează faptului că în societatea românească s-au găsit atâtea suflete negre în stare de orice josnicie. Am fost de asemenea ţara, care prin aşezarea ei geografică, eram în cel mai înalt grad, rupţi de apus, neavând graniţă decât cu ţări comuniste. Intrasem în epoca comunistă după două dictaturi, carlistă şi antonesciană, în care poporul a fost dresat să fie supus, înfricoşat şi obligat să execute tot ce i s-a comandat. Trebuie amintit că în două rânduri (1938 şi 1941), alegătorii erau duşi să voteze pe faţă, „da" sau „nu", în coloane, însoţiţi de jandarmi cu baioneta la armă.

Am devenit repede ţara de batjocură a Anei Pauker, Luca Laslo, Gheorghe Gheorghiu –Dej, Burăh Tescovici (Teohari Georgescu), Pantiuşa Botnarenco, Alexandru Nicolski, Walter Roman, Vincse, şi Aranici.

Oamenii politici şi de cultură, fără coloană vertebrală, au dezertat repede, milogindu-se în faţa noilor stăpânitori, devenindu-le tovarăşi de drum, lăsând descoperiţi pe cei ce nu şi-au plecat capul, şi care au fost trimişi în temniţă sau la moarte. Pustiul, deznădejdea şi laşitatea s-au întins peste cuprinsul ţării.

Şi totuşi în această mlaştină a disperării, s-a închegat o rezistenţă armată anticomunistă. Ea a început în Bucovina, în martie 1944, când trupele sovietice au păşit pe pământul ţării noastre. Acţiunea a fost organizată de Armata Română, de ofiţeri cum a fost Lt. Motrescu, şi a continuat în acest colţ de ţară prin Cenuşe, Macoveiciuc, Vatamaniuc, când mocnit, când în flăcări, până în 1962, cu Vasile Motrescu.

Rezistenţa armată s-a întins apoi în toţi munţii României. În toamna anului 1944, şi iarna ce a urmat, au fost lansaţi în ţară de germani, grupuri de paraşutişti, cu misiunea de a acţiona la un moment favorabil, împotriva armatei sovietice, moment care nu a mai venit. Unele grupuri, cunoscute de regimul comunist, s-au autodesfiinţat, intrând în legalitate,altele care nu erau cunoscute de regim, au rămas în munţi, până în 1948, când au devenit active. Aşa a fost grupul de la Sâmbăta de sus - Făgăraş, din care făceau parte scriitorul Constantin Gane, şi Gheorghe Pele, grup care s-a mutat la Arnota.

Însuşi fostul ministru de interne din guvernul Sănătescu, generalul Aldea, a iniţiat o rezistenţă armată, imediat ce şi-a dat seama că altă cale spre salvarea României nu mai era.

În 1946, evenimentele s-au potolit oarecum. Se mai spera în alegeri libere, şi ajutor apusean, speranţe zadarnice. Începând de la această dată s-a accelerat organizarea rezistenţei militare anticomuniste, implicându-se în ea ofiţeri superiori, ca generalii Coroamă, Mitrea, Carlaonţ, amiralul Horea Măcelaru, col. Arsenescu.

În 1947, exista o înţelegere între toate forţele anticomuniste, din care făceau parte P.N.Ţ. (ing. Pop), Partidul Liberal (ing. Bujoi), Mişcarea Legionară (prof. Niculae Petraşcu, Nistor Chioreanu, George Manu), grupurile din Armata română, organizaţiile studenţeşti, şi alte forţe.

S-a format şi un Comandament unic al rezistenţei. În toată ţara s-au alcătuit grupuri înarmate cu scopul de a acţiona la momentul potrivit. A fost anunţat Consiliul Naţional Român de la Paris (gen. Rădescu), despre această realizare. El a anunţat guvernele apusene despre ce s-a iniţiat în România.

Din cauza defecţiunilor din serviciile secrete apusene, (în care erau infiltraţi agenţi sovietici de grad înalt ca Filby şi alţii), regimul comunist din România a fost informat de ce s-a realizat, şi în 1948, primăvara, în urma unor masive arestări, comandamentul a fost pierdut. În toamna anului 1948, în noiembrie, a avut loc un proces mamut al „Marii Trădări", finalizându-se cu sute de ani de închisoare pentru cei arestaţi (autorul acestor rânduri fiind inclus printre cei acuzaţi).

În mai 1948, s-au făcut arestări masive în rândurile oamenilor politici, studenţi, elevi, militari, muncitori, cu scopul de a preveni orice rezistenţă. Au rămas doar un număr mic de nearestaţi, poate 20%, dintre cei ce erau decişi să se încadreze în rândurile rezistenţei armate, care, fie că nu erau cunoscuţi de regim, fie că au reuşit să se eschiveze de la arestare. Din aceşti puţini rămaşi, s-a format rezistenţa armată din România, atâta câtă a fost.

Fără un comandament unic pe ţară, care să coordoneze acţiunile, fără o legătură externă permanentă, cu tactici şi strategii diferite, rezultatele nu au putut fi de amploare. Se poate vorbi de o rezistenţă anticomunistă pe întreaga ţară, până în anii 1962, când a fost distrusă. A fost încă o înfrângere în istoria României, istorie, care pare că este alcătuită mai mult din înfrângeri, şi doar din puţine victorii. Învinşi au fost: Ioan Vodă, Mihai, Horea, Tudor, învinse revoluţiile de la 1848, învinşi în cele două războaie mondiale. Numai că aceste înfrângeri ne-au ţinut conştiinţa naţională trează, prin ele am supravieţuit prin veacuri şi stăm astăzi pe pământul ţării.

Prin lupta de rezistenţă armată şi jertfele acestor grupuri (bande, cum ne-a numit regimul comunist), alături de rezistenţa creştină, a celor din închisori, şi a emigraţiei româneşti, poporul român şi-a spălat onoarea, murdărită de atâtea laşităţi şi trădări.

Câte grupuri de rezistenţă armată anticomunistă au fost? Numărul exact nu se ştie. În arhivele securităţii nu am găsit un inventar complet, ci numai tabele parţiale, tot altele de la an la an. Un studiu istoric pe această temă, nu s-a făcut. Fundaţia Luptătorii din Rezistenţa armată anticomunistă, a numărat peste 200 de grupuri.

Un grup înarmat de rezistenţă anticomunistă, trebuie să aibă următoarele caracteristici:

1. Un număr de doi sau mai mulţi luptători (189 –în banda Lupşa Victor-Vrancea, 250 –în banda Dunca Vasile – Maramureş, etc), hotărâţi să se opună cu arma, orânduirii comuniste, pentru a o dărâma.
2. Un număr de oameni de sprijin al luptătorilor, care ajunge până la ordinul miilor, oameni ce au dat adăpost, hrană şi informaţii grupurilor de luptători.
3. Un sector muntos sau păduros, în care să activeze, şi un număr de localităţi unde să-şi exercite influenţa asupra populaţiei.

4. Forţe ale securităţii şi miliţiei, de la un pluton până la o armată de multe batalioane sau regimente, cu tehnică de luptă, care au acţionat după toate regulile războiului, împotriva grupului, câteva zile, câteva luni, sau ani în şir (20 de ani în munţii Bucovinei).
5. Un număr de câţiva luptători din grup ucişi, sau prinşi răniţi în ciocnirile cu forţele securităţii.
6. Un număr de câţiva dintre luptători sau dintre sprijinitori, ucişi în anchete în securitate.
7. Neapărat unul sau mai multe Iude, care i-au vândut pentru bani sau avantaje materiale, pe luptători, pentru a fi prinşi vii sau răniţi.
8. Un proces sau mai multe procese publice, sau secrete, în care s-au dat zeci, sute sau mii de condamnări (cazul zonei Făgăraş), dintre care multe la moarte şi confiscarea averii.
9. Execuţii ale celor condamnaţi la moarte, în locuri dosite, aruncarea cadavrelor în gropi comune, necunoscute până în ziua de azi, sau execuţii fără condamnare, în locuri publice, pentru a înspăimânta populaţia (la Cîmpeni, a rudeniilor episcopului Valerian Trifa).
10. Ucideri, a celor condamnaţi la închisoare, în afara Penitenciarului, în condiţii necunoscute.
11. Instalarea unui regim de teroare asupra familiilor, sprijinitorilor şi populaţiei din localităţi (bătăi, chinuri, confiscarea averii, familii distruse, alungarea din case, strămutarea lor forţată, copii neprimiţi la şcoli, servicii militarii în unităţi de pedepsire de muncă forţată, sate întregi dislocate în Bărăgan, (de exemplu satul Segacea din munţii Apuseni.)
12. Arogarea dreptului de viaţă, libertate sau moarte, de către câţiva ofiţeri de securitate, care puteau face în sectorul lor, orice crimă şi fărădelege, fără a da socoteală nimănui.

GRUPURI DE REZISTENŢĂ ARMATĂ, mai cunoscute (după documente din arhiva securităţii)

În Banat: col. Uţă Ion, Spiru Blănaru, comandor Domăşneanu, Popovici Nicolae (Ionescu Gheorghe), Ambruş Petru, Tănase Ion, Işfănuţ Dumitru (Sfârlogea), Vernichescu, Doran Nicolae, Vuc Liviu;

În Apuseni: Dr. Capotă, Şuşman Teodor, Col. Dabija - Macavei, Popa Ştefan, Sandu Maxim, fraţii Spaniol;

În Hunedoara: Caragea Lazăr, Vitan Petru;

În Rodna: Bodiu Leonida (organizaţiaCruce şi Spadă)

În Vâlcea: Pele Gheorghe, Şerban Secu, Jijie;

În Craiova: gen. Carlaonţ, Dumitraşcu Marin;

În Gorj: cpt. Brâncuşi;

În Dobrogea: Gheorghe Fudulea, Gogu Puiu, Nicolae Ciolacu, Trocan Nicolae;

În Crişul Alb: Gligor Cantemir, Luluşa Ion, Mihuţ Adrian;

În Maramureş: Popşa, Zubaşcu Ilie, banda de preoţi greco-catolici;

În Vrancea: fraţii Paragină, Lupşa Victor;

În Bârlad: Dan Constantin;

În Bacău: Corduneanu Vasile;

În Cluj: Paşca Gheorghe, Podea Alexandru, Pop, Oniga, Deac Cornel;

În Suceava: Hazmei Silvestru;

În M-ţii Făgăraş-sud: col. Ghe. Arsenescu, fraţii Petru şi Toma Arnăuţoi, Apostol;

-nord: Dumitriu (Ionele Ion), Faina, Cândea Ion, şi GRUPUL CARPATIN FĂGĂRĂŞAN.

Într-un raport al securităţii a fost dată cifra de 1300 bande. În arhiva securităţii nu se găsesc date despre grupurile paraşutate în România de puterile apusene, decât ce a apărut în presă cu prilejul procesului din noiembrie 1953, deci nu le ştim numărul.

Între grupurile de rezistenţă din munţi, este numărat şi grupul făgărăşan, la început sub numele de banda Haşu, banda Haşu-Gavrilă, banda Gavrilă. Noi ne-am numit Grupul Carpatin Făgărăşan.

GRUPUL CARPATIN FĂGĂRĂŞAN

Eram prin 1947, câteva sute de făgărăşeni, gata de a ne opune cu arma stăpânirii comuniste impusă de Armata Roşie. Era vremea când Braşovul urma să se numească Oraşul Stalin, din raionul Stalin, din regiunea Stalin, unde era instalat la securitate consilierul sovietic Alexandru Filipov, ajutat de colonelul de securitate Ambruş Coloman, căpitanii Deitel Ernest, Averbuch Izu, Moritz, Gergely Francisc, Nagy Alexandru şi alţii cu nume de aceeaşi rezonanţă, dar şi de colonelul Gheorghe Crăciun, căpitanul Cârnu Ion, Alexandrescu Stelian, şi Stoica. Cei dintâi comandau, iar ceilalţi executau treburile murdare.

Eram la Făgăraş, încadraţi într-o organizaţie condusă de tânărul inginer Gheorghe Toader, şef de promoţie a Politehnicii din Bucureşti. Eram în legătură cu rezistenţa militară din garnizoana Făgăraş, prin cpt. Sabin Mare, precum şi cu organizaţia studenţilor şi muncitorilor din Braşov, prin Gheorghe Jimboi, şi fraţii Alexandru şi Ion Fulicea. Ştiam de existenţa la vremea aceea a unui comandament unic pe ţară a tuturor forţelor anticomuniste. La Sâmbăta de Sus se afla cu domiciliu obligatoriu, prof. Nicolae Petraşcu, secretar al Mişcării Legionare, iar în Recea se afla gen. în rezervă Vasile Mitrea.

La arestările din 1948, am pierdut pe cei mai mulţi dintre studenţii făgărăşeni, între care, pe Iancu Morar, Moise Bărcuţean, Ion Ivan, Gheorghe Peptea, Gheorghe Bulgăr, Octavian Tomuţa, Octavian Crişan, Octavian Popa, Aurel Nuţiu, Nelu Muntean. Dintre cei arestaţi atunci urmau să fie ucişi la închisoare: ing. Gheorghe Toader, dr. Petru Săbăduş, Gheorghe Jimboi şi muncitorul Ion Fulicea. De asemenea au fost arestaţi majoritatea fraţilor de cruce de la Liceul Radu Negru, în frunte cu Victor Roşca. În timpul arestărilor de la Braşov a fost împuşcat şi ucis în stradă, în plin oraş, studentul Isac.

Trebuie amintit că arestările din 1948 s-au făcut de către comisarii Siguranţei, Poliţiei, şi ofiţerii Jandarmeriei, care nici măcar peste un an, urmau să fie la rândul lor arestaţi şi condamnaţi.

Puţinii studenţi şi elevi, scăpaţi de arestare, au pus bazele grupului de rezistenţă de pe versantul nordic al munţilor Făgăraş.

În partea răsăriteană a judeţului Făgăraş, s-a organizat grupul „Vultanul", sub conducerea învăţătorului Pridon, din Părău, cpt. în rezervă, fost voluntar în armata română în primul război mondial. Alături de el se afla studentul Cornea Marcel, înv. Boamfă Ioan, şi tânărul Buta Ioan.

Fraţii de cruce Ion Mogoş şi Niculae Mazilu, ieşiţi din închisoare, au adunat într-o organizaţie tinerii din satele din jurul Făgăraşului, şi prin Victor Ioan Pică, au reînfiinţat frăţia de la Liceul Radu Negru.

Au urmat apoi ani lungi de înfruntări cu forţele regimului: miliţie, securitate, sau chiar cu armata activă. În cele 146 dosare de urmărire ale securităţii, am numărat 108 acţiuni întreprinse împotriva noastră, iar dintre noi au căzut pe rând, după cum urmează: primul ucis în luptă în noiembrie 1950, a fost studentul MARCEL CORNEA, în satul Părău, şi a fost prins rănit studentul GILU RADEŞ. A urmat în decembrie, feciorul TOMA PIRĂU (Porâmbu), căzut în luptă în satul Ileni, în şura lui DUMITRU CORNEA. În Sărata, a fost împuşcat, învăţătorul ION CÂNDEA. În ajunul Crăciunului, mor vânduţi, luptând, elevii: ION MOGOŞ, şi NICULAE MAZILU, în

satul Pădureni, judeţul Timiş, în casa lui MURARU TRAIAN. Sunt prinşi răniţi într-o ciocnire în Râuşor, elevul SILVIU SOCOL, ţăranul GHEORGHE ARSU, studenţii GHEORGHE DUMINECĂ şi NICOLAE STANCIU, din Aluniş – Olt. Toţi aceştia împreună cu plt. PARTENIE COZMA, DUMITRU CORNEA, TRAIAN MURARU, înv. PRIDON, Cpt. activ MONEA TRAIAN, sunt condamnaţi la moarte în anul 1951. Sute de oameni sunt arestaţi şi condamnaţi la mulţi ani de închisoare. Este arestat studentul MAGA MIHAI, piere fără urmă slt. FRÂNCU.

Pleacă dintre noi în străinătate, Cpt. MARE SABIN, cu angajamentul că se va întoarce paraşutat.

Sunt ucişi în condiţii necunoscute, membrii grupului de paraşutaţi, lansat la Sărata - Făgăraş: CONSTANTIN SĂPLĂCAN, ILIE PUIU, SPIENDLER WILHELM, BOHN MATHIAS, şi BÂRSAN GHEORGHE. În legătură cu ei sunt condamnaţi la moarte şi executaţi, fraţii de cruce: MIRCEA COMAN, şi ILISIE SERAFIM.

În 1951, în decembrie, este rănit grav, căzând în mâinile securităţii, luptătorul DUMITRU MOLDOVAN, din Lisa, Făgăraş, şi este prins tatăl său, VASILE MOLDOVAN. Este prins NOVAC PETRU, tatăl lui NELU NOVAC.

În februarie 1952, în satul Voievodeni, este vândut şi ucis, ANDREI HAŞU (Baciu), conducătorul de fapt, al grupului nostru.

Spre finele anului 1952, în Poiana Sibiului, este ucis în luptă, lt. „DUMITRIU", pe numele său real GHEORGHE IONELE din Arieşeni - Alba. Este prinsă în Avrig, a doua zi de Crăciun, LENUŢA FAINA.

Timp de doi ani n-a mai murit nimeni dintre noi. Rămăsesem 11 inşi, venind şi POP IOAN din Lisa, în rândurile noastre. În 1953, a murit sau a fost prins Cpt. MARE SABIN, alături de POP GAVRILĂ, care a venit să ne întâlnească.

În 6 august 1954, cad în luptă cu forţele securităţii la Obreja, jud. Alba: GHEORGHE ŞOVĂIALĂ şi GELU NOVAC.

În 20 august, cade la Avrig, grav rănit în mâinile securităţii, elevul ION ILIOI. Este prins rănit în Porumbacu de Jos, preotul greco-catolic DAVID IOAN şi cumnatul său BĂRDAŞ CANDID. În Porumbacul de Sus, este prins dr. CISMAŞ CONSTANTIN.

În iunie 1955, REMUS SOFONEA, rănit grav, şi HAŞU LAUREAN, hotărăsc să se sinucidă, pentru a nu cădea vii în mâinile securităţii. HAŞU LAUREAN, nu moare, ci e salvat şi vindecat de prof. OLIMPIU BORZEA.

Sunt prinşi prin vânzare, pe rând, în anul 1955, studenţii ION CHIUJDEA şi LAUREAN HAŞU, elevii IOAN NOVAC şi VICTOR METEA, iar în primăvara anului 1956, POP IOAN. Aceştia, împreună cu prof. OLIMPIU BORZEA şi dr. NICULAE BURLACU, sunt condamnaţi la moarte şi executaţi la Jilava în noiembrie 1957, mai puţin ultimii doi, cărora li s-a comutat pedeapsa în muncă silnică pe viaţă. VICTOR METEA, care a refuzat să facă cerere de recurs şi graţiere, drept pedeapsă, a mai fost ţinut viu în lanţuri, până în aprilie 1958. Dr. STANCIU POMPILIU, a murit în arestul securităţii, în condiţii suspecte.

Niciunul dintre noi nu a căzut mort în luptă în munţi. Răniţi am fost, dar morţi, nu. În spatele fiecărui mort a fost o vânzare.

N-am fost singuri în această luptă. Alături de noi a fost populaţia din regiune, care ne-a ajutat şi ocrotit. Peste 1000 de familii (căci am fost ajutaţi de familii), au avut de suferit în urma răzbunării securităţii. Dintre acestea amintesc: fam: BORZEA –Viştea de Jos, BUCELEA –Viştea de Sus, fraţii ELISABETA MALENE şi REMUS BUDAC din Cârţa, fam. VASILE MUREŞAN din Dăişoara, BÂRSAN – din Retiş, ARONEASA, COMŞA, GAVRILĂ, IFTIM din Cincu, AUREL DĂIŞOREAN din Merghindeal, IERONIM MIHAI din Bărcut, IERONIM ALBU din Crihalma, GHEORGHE şi ION BUTA din Jibert, medicii GHEORGHE BRESCAN şi VASILE MUNTEANU, ION şi NICULAE GRECU din Şoarş, sute de familii din toate satele din Ţara Oltului, care se găsesc ca bănuiţi în arhivele securităţii. Nu trebuiesc uitaţi sutele de ciobani din Argeş şi Muscel, ca şi pădurarii din zona Făgăraş.

Caracteristic pentru toţi aceşti oameni, e declaraţia preotesei VALERIA RAITA, dată la securitate: „Declar că niciodată nu voi fi în stare să-i vând pe METEA şi pe GAVRILĂ, care-mi sunt dragi, ca şi copiii mei.

Nu numai noi am făcut rezistenţa anicomunistă. Înaintea noastră au fost preoţii ortodoxi sau uniţi cu Roma, în frunte cu ARSENIE BOCA, starețul Mănăstirii Sâmbăta, preot DAVID ION din Scorei, STANISLAV AXENTE din Lisa, DASCĂLU din Arpaş, BĂLESCU din Ucea de Sus, MOLDOVAN din Recea, RAITA şi MOTOC din Săsciori, CORIOLAN BURACU din Făgăraş, şi alţii care au luat calea închisorilor sau a Canalului.

Aceeaşi atitudine demnă au avut-o intelectualii din regiune, în special profesorii şi învăţătorii. Lista lor începe cu prof. NICOLAE PETRAŞCU, VIRGIL MATEIAŞ, ROMULUS URSU, VALER LITERAT, MIHAI NOVAC, SĂBĂDUŞ, notarul CÂLŢEA MOISE.

Ce-au fost toţi aceştia în acest colţ de ţară? Un dram de demnitate creştină şi naţională, şi-un picur de speranţă în viitor. „I-am întrebat, scrie unul din martori, într-o declaraţie în arhiva securităţii, dacă ei mai cred într-o cădere a regimului comunist din ţară. Mi-au răspuns, **ce nu e cu putinţă la oameni, e cu putinţă la Dumnezeu."**

Rezistenţa făgărăşană ca de altfel întreaga rezistenţă anticomunistă pe ţară, lucru ce reiese din documentele de atunci, a avut trei caracteristici:

1. **Caracter naţional**, indiferent de cine a fost iniţiată şi constituită, militari, legionari, ţărănişti, intelectuali, studenţi, elevi, ţărani, muncitori, preoţi, scopul rezistenţei era SALVAREA ROMÂNIEI DE REGIMUL COMUNIST, sau măcar salvarea demnităţii poporului român. Drapelul sub care se lupta era tricolorul. Toţi aveau conştiinţa că reprezintă adevăratul stat român, şi nu cel impus de Armata Roşie, şi consilierii sovietici. În acuzaţiile ce s-au adus şi pentru care am fost condamnaţi, era şi aceea că ne-am însuşit atribute ale statului român. Adevărat, aşa a fost. Cu această conştiinţă s-a luptat şi s-a murit! De asemenea aveam conştiinţa că reprezentam adevărata armată română, şi nu cea silită să cânte pe străzi, „O, Moscova, patria mea".
2. Al doilea **caracter a fost cel creştin**. Luptând pentru neamul românesc, aveam credinţa că luptăm pentru prezenţa lui Hristos în sufletul neamului nostru, pentru valorile creştine, pentru adevăr şi dreptate, pentru ca neamul nostru să rămână creştin aşa cum a fost în cei 2000 de ani.
3. **Caracter monarhic**, luptam pentru o Românie regală, cu o constituţie democratică, în care să se prevadă: drepturi, obligaţii şi libertăţi pentru toţi cetăţenii ţării, de orice neam şi de orice stare socială.

Tactica şi strategia Grupului Carpatin Făgărăşan

Aveam la dispoziţie cel mai compact masiv muntos din România, lung de 100 Km. şi lat de 60 Km. fără căi de comunicaţie, împădurit.

Grupul era format din tineri cu dragoste de Dumnezeu şi de ţară, ce ne cunoşteam de mici, crescusem împreună, ne ştiam calităţile şi defectele, ne născusem la poalele munţilor şi în munţi ne simţeam ca acasă („...pe ei îi ocroteşte natura," recunoştea şi lt. Moritz Alexandru.)

Ne-am extins activitatea pe o suprafaţă cât mai mare: toţi m-ţii Făgăraş şi Perşani, pădurile de pe Ardeal, până la Racoş, Sighişoara, Mediaş, Sibiu, pentru a dispersa forţele trimise împotriva noastră. Nu ne-am construit un punct central de rezistenţă, greşeală ce-au făcut-o majoitatea grupurilor din ţară, chiar cele conduse de militari, unde odată descoperit centrul de rezistenţă, securitatea aducea atâtea forţe, încât putea să distrugă grupul. Cît timp nu era zăpadă eram peste tot şi nicăieri, tot timpul în mişcare.

Am fost iubiţi şi sprijiniţi de o populaţie minunată. Ne-am încadrat totdeauna în morala creştină şi onoarea militară. Ţineam să nu rămână în urma noastră nici o acţiune de care să ne fie ruşine în viitor. Nu am tras niciodată primii asupra ostaşilor trimişi după noi. Tragedia luptei noastre a fost că nu ne întâlneam cu adevăraţii vinovaţi, care numai conduceau represiunea de la distanţă, ci eram puşi în situaţia tragică, de a ne întâlni şi ucide român cu român pe crestele munţilor. Am tras doar atunci când am fost înconjuraţi şi pentru a ieşi din încercuire.

Istoria acelor ani am scris-o încă de atunci, în munte, în câteva caiete, cu titlul „Brazii", şi-n câteva testamente. O parte din ele au ajuns în mâinile securităţii, altele s-au pierdut. Câteva se află în dosarele securităţii, bătute la maşină, sau fotografiate. De altfel, toate dosarele au fost micro filmate, ceea ce înseamnă că mai există încă o arhivă microfilmată.

După Revoluţie, am rescris istoria acelor ani din memorie, în trei volume, sub titlul „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc", ultimul în colaborare cu Lucia Baki-Nicoară.

În prefaţa de la volumul III, am spus că pentru a scrie o istorie a grupului, pe lângă amintiri e nevoie de documentele securităţii.

Astăzi le avem. Nu toate. La C.N.S.A.S a sosit de la securitate dosarul operativ 846. 873, înregistrat aici sub nr. 770. Sunt în total 124 de volume, ce cuprind 49.890. file. Din acest număr 30 volume au fost alcătuite de miliţie, restul de securitate. Tot aici se mai află un dosar penal, format din 16 volume, cuprinzând procesul din 1957, şi condamnarea luptătorilor la Sibiu. Se mai găsesc câteva dosare provenite de la regionalele securităţii, altele decât cea din regiunea Stalin. Nu se află dosarul cu evenimentele din 1950 şi cu procesul din oraşul Stalin din iulie 1951, cu pronunţarea a 17 condamnări la moarte. Nu se află informaţii despre paraşutaţii de către puterile apusene în anii 1950-1953, decât în măsura în care a fost nevoie, pentru condamnarea grupului nostru ca spioni ai imperialiştilor americani, englezi şi francezi. Nu se află nici o referire la modul cum a fost arestat şi anchetat autorul acestor rânduri, şi nici despre urmărirea sa, ulterioară. Nu se află dosarele cu legăturile noastre externe, despre avionul american venit să ne ajute în 1951, ci doar informaţii în urma cărora am fost acuzaţi de legături cu imperialiştii, pentru a fi condamnaţi pentru spionaj şi trădare. Cândva, când dosarele nu vor mai fi în mâna celor ce le-au alcătuit, se va face lumină completă în istoria rezistenţei anticomuniste.

Materiale care se află în dosarele studiate la C.N.S.A.S.

Ca volum de pagini scrise, sunt notele informative ale diferiţilor informatori. De altfel trebuie ştiut, că orice acţiune desfăşurată de securitate, a avut la bază o informaţie, adevărată sau falsă, despre noi.

Cum au fost recrutaţi şi cine au fost informatorii? Primii informatori ai miliţiei şi securităţii au fost vechii agenţi ai jandarmeriei, poliţiei şi siguranţei. Stăpânii s-au schimbat, dar uneltele au rămas. În multe cazuri au rămas şi stăpânii. Jandarmii au devenit miliţieni, comisarii şi ofiţerii au devenit ofiţeri de miliţie şi securitate, tot atât de zeloşi şi de slugarnici ca şi înainte, ba chiar mai mult. Ca exemple îl dau pe plutonierul de miliţie Gheorghe Mureşan, care a trimis la moarte şi închisoare sute de oameni. De altfel lucrurile s-au petrecut la fel şi în eşaloanele superioare: şeful Siguranţei antonesciene, Eugen Cristescu, condamnat la moarte odată cu mareşalul, n-a fost trimis în faţa plutonului de execuţie, ci cocoţat la Direcţia Securităţii, unde şi-a adus aportul, la distrugerea „duşmanilor regimului". Că după un timp, când nu au mai avut nevoie de ei, au fost arestaţi şi condamnaţi şi ei la rândul lor, acest lucru face parte din morala comunistă. De obicei, într-un fel, informatorii nu erau numai informatori, ci erau oameni tari, mai ales în sate şi oraşe, care puteau dispune de semenii lor, pentru satisfacerea propriilor lor interese. Erau cunoscuţi de toată lumea, şi ei voiau ca oamenii să le ştie de frică. De multe ori se poate vorbi, chiar de dinastii de informatori. Iată un caz pe care-l cunosc bine: Informatorul nr. 1, a fost primar în timpul stăpânirii maghiare, trimiţându-şi consătenii la închisoare, mai zelos decât jandarmii maghiari. După Unire, n-a păţit nimic, s-a înscris în Partidul Liberal, şi a fost tot primar. S-a purtat la fel cu sătenii, de data aceasta cu ajutorul jandarmilor români. Nr. 2, fiul primului, a fost mare şi tare în timpul dictaturilor carlistă şi antonesciană. Se lupta să ajungă primar. Pe pâra lui, au fost ridicaţi consăteni, şi trimişi din post de jandarmi în post de jandarmi, cu mâinile legate. Nr. 3, fiul nr. 2, a fost un zelos agent al securităţii, făcînd pâri mincinoase la adresa consătenilor. Doi oameni pârâţi de el, au murit în urma bătăilor primite de la securitate. Nr. 4, fiul nr. 3, a ajuns ofiţer de miliţie, şi apoi de poliţie.

Altă categorie de informatori erau cei care prin funcţia lor aveau tangenţă cu noi. Pădurarii, paznicii de vânătoare, vânătorii din magazine, paznicii de câmp şi din sate, ciobanii, cabanierii, medicii, farmaciştii, poştaşii, hornarii, învăţătorii, preoţii, vânzătorii, medicii veterinari etc, care erau obligaţi să-şi ia angajamentul că vor raporta tot ce au observat. Erau instruiţi în acest sens şi uteciştii, şi pionierii, în şedinţele lor de îndoctrinare comunistă. Uneori copiii şi-au vândut părinţii şi vecinii, cu pasiune. O categorie aparte de informatori erau chiar membrii familiilor noastre, colegii de şcoală, prieteni şi sprijinitori de-ai noştri. Noi am sfătuit întotdeauna pe oamenii noştri să nu refuze propunerea securităţii de a deveni agenţi, pentru a nu fi arestaţi, şi să-şi ia angajamentul că ne vor vinde. Era singura modalitate, de a scăpa de arestare, şi de chinurile din beciurile securităţii. Pe ei i-am sfătuit să dea informaţii despre noi, lipsite de importanţă. În multe cazuri, le spuneam noi ce să declare miliţiei, şi securităţii, pentru a fi crezuţi şi pentru a-i deruta. Spera oare securitatea că va obţine rezultate astfel? Aveau puţine speranţe, dar se mulţumeau cu ce se realiza. Trebuie spus că asupra oamenilor noştri, şi în general asupra populaţiei, se făceau ameninţări mari, şi chiar se recurgea la ele. Ex. „vă vom duce cu toată familia, de nu va mai şti nimeni de voi!", „te vom ucide în bătaie la securitate!" , „ai o fată, sau o soţie, o vom lua-o la securitate, şi câinii îşi vor bate joc de ea!". Cu toate acestea nu am fost vânduţi.

Există în istoria grupului nostru însă, doar câteva cazuri, când sprijinitorii noştri, terorizaţi şi îngroziţi, au cedat: fratele lui Toma Pirău, Ion Gălbingea, şi mai târziu, prof. Ion Grovu, care a vândut ultimul grup dintre noi.

S-a vorbit mult după revoluţie despre publicarea listei cu numele informatorilor securităţii. În cazul nostru, ar fi cel puţin, o mare greşeală. Nu faptul că ai iscălit un angajament te face vinovat. La vremea aceea refuzul de a fi informator, era egal cu chinuri şi cu urmări foarte grave, arestare, deportare, sau moarte. Majoritatea oamenilor noştri de sprijin au trebuit să iscălească un astfel de angajament. Nu poate fi socotit cineva informator dacă a declarat informaţii lipsite de valoare, ca de ex. „Părinţii lui Metea Victor au fost la biserică", sau dacă au spus lucruri pe care securitatea le ştia, ca de ex. am văzut-o pe mama lui R. cu haine cernite, deci ştie că fiul ei e mort. Informator îl socotim pe acela a cărui informaţie a ucis sau a produs un rău cuiva. Sunt zeci de mii de pagini în cazul nostru, conţinând informaţii, care nu ne puteau face nici un rău. Oamenii le-au dat din cauza fricii, sau anume ca să deruteze securitatea. Ar fi o crimă ca numele adevărat al autorilor acestora să figureze într-o listă oarbă a informatorilor.

Şi cu toate acestea, au fost oameni care au refuzat pe faţă să-şi ia un angajament. Un paznic de vânătoare a spus: „eu am fost angajat să ocrotesc vânatul, nu să vânez oameni". Unui condamnat la 15 ani i se promite eliberarea, dacă promite că-l va preda pe nepotul lui. „Să-mi vând eu sângele meu? Ce vreţi să faceţi din poporul acesta? „

Adevăraţii informatori, au fost aceia, care de bună voie şi nesiliţi de nimeni, pentru bani sau alte beneficii, şi-au trimis consătenii la arestare, condamnare sau moarte, ca bunăoară cei a căror informaţii, au dus la 17 condamnări la moarte, zeci de condamnări la închisoare, familii distruse, gospodării arse din temelii, informaţii răsplătite cu câte 1000 de lei de informator. Informatori vinovaţi au fost şi cei care s-au răzbunat pe semenii lor, pârându-i, că au legătură cu cei din munţi, fără să fie adevărat. Pe vremea aceea nu puteai să te răzbuni pe cineva mai crunt, decît pârându-l că are legătură cu aceştia (ca bunăoară cel care s-a răzbunat pe vecinul său, Octavian Lazea, declarînd, că mama lui Gavrilă a fost văzută la acesta cu o traistă cu mâncare, lucru complect neadevărat. Cei doi au fost arestaţi, bătuţi şi aruncaţi în nesimţire pe marginea drumului).

În dosare se găsesc pe lângă informaţii, rapoarte, telegrame, procese verbale, note, dispoziţii, hotărâri, etc, şi activitatea trupelor de securitate împotriva noastră din timpul anilor 1950-1956, şi chiar de mai târziu. Nu am găsit consemnate acţiunile de mai mică amploare ale miliţiei şi securităţii din anii 1948 şi 1949. De asemenea se găsesc consemnate doar acţiunile din regiunile Stalin şi Sibiu, şi numai tangenţial amintite cele din regiunea Argeş, deşi ne-am ciocnit în multe rânduri cu trupele din regiunea Argeş.(ca de ex. În 1951 în Piscul Netorului, în 1952 pe muntele Moldoveanu, şi în 1954 la Izvoarele Topologului.)

Două acţiuni, şi anume, cele de mai mare amploare, din vara anului 1951, şi din 1952, nu sunt consemnate, ultima deloc, iar prima de abia tangenţial amintită. Cauza? Ultima, se pare că a fost condusă de Nicolae Ceauşescu, pe când era general la armată. De altfel din loc în loc, în volume, se găsesc file albe, (chiar scris cu cuvintele, filă albă, înlocuind desigur, ceva ce a fost extras.)

Efectivul acţiunilor a variat de la grupa de 4 până la 10 ostaşi, până la plutoane, şi mai la urmă regimente, când grupul nostru carpatin, nu mai era numit „bandă", ci a devenit „inamicul". Deşi s-au folosit permanent avioane şi elicoptere, ele nu sunt decât parţial amintite.

Desfăşurarea acţiunilor este consemnată amănunţit, unele chiar foarte amănunţit, fiind trecute, chiar şi numele câinilor care au participat la acţiune.

În total am numărat 108 acţiuni ale miliţiei şi securităţii, repartizate astfel pe ani:

-16 acţiuni în 1950
-7 acţiuni în 1951
-15 acţiuni în 1952
-23 acţiuni în 1953
-25 acţiuni în 1954
-18 acţiuni în 1955
-4 acţiuni în 1956.

Desfăşurarea ciocnirilor cu grupul nostru, sunt consemnate destul de aproape de adevăr. De obicei sunt introduse elemente care să le scuze insuccesele: de ex. Se prezintă un număr mai mare de bandiţi, se trec mai puţine forţe ale securităţii, armamentul blocat, acţiunile s-au petrecut seara când întunericul avantaja bandiţii, şi bine înţeles au găsit totdeauna ţapi ispăşitori, din vina cărora noi n-am fost distruşi, şi ei au avut pierderi. Ofiţerii incompetenţi au fost daţi afară, sau înaintaţi Tribunalului Militar.

În ce priveşte adevărul şi minciuna din dosare: unele piese din dosar sunt adevărate aşa cum sunt prezentate, altele sunt cosmetizate, cu scuze şi elemente favorabile lor, altele sunt denaturate în parte sau complet, pentru ca vina să cadă total asupra noastră. În sfârşit, unele sunt în totalitate inventate cu bună ştiinţă, pentru a-şi motiva ineficienţa în faţa forurilor superioare. Un astfel de caz, este cel al licenţiatei Elena Şofariu, a cărei viaţă a fost distrusă de securitate, bănuită a avea legături cu grupul nostru, fata neavînd nici cea mai mică legătură cu noi.

Aici consemnez un mare noroc pentru grupul nostru făgărăşan. În majoritatea grupurilor din ţară, nu mai trăieşte nimenea din cei ce pot confirma cât adevăr şi câtă minciună se află în dosarele securităţii. În grupul nostru făgărăşan, au supravieţuit şi mai trăiesc destul de mulţi din cei ce au trăit acele evenimente, şi le pot judeca (luptătorii Ion Ilioi şi Gilu Radeş, Olimpiu Borzea, Ion Grecu, Victor Ion Pică, Dumitru Moldovan, autorul acestor rânduri şi alţii, şi până de curând au trăit dr. Nicolae Burlacu, înv. Malene Elisabeta, şi preotul Victor Dâmboi.). Trebuie spus că în volumul dosarelor, documentele nu sunt aşezate după nici un criteriu logic, nici cronologic, nici tematic. În multe cazuri cuprinsul volumului nu corespunde titlului de pe copertă. Pentru sistematizarea enormului material ce l-am scos din arhive, am adoptat pe cât posibil ordinea cronologică, cu anul, luna şi data când a fost emis documentul. Astfel se face ca un document să nu aibă legătură tematică cu cel dinaintea lui, sau cu următorul document. Am consemnat fiecare document cu data, volumul, fila de unde provine şi autorul documentului. În unele cazuri, din neatenţie, am uitat să trec, unul sau două din aceste repere, şi mi-ar fi trebuit un timp enorm să repar greşeala.

SCOPUL TIPĂRIRII ACESTUI VOLUM CU DOCUMENTE

1. Să dovedesc că amintirile din cele trei volume publicate sub titlul „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc", nu au fost nişte povestiri, ci realităţi crude, la care autorul, şi ceilalţi amintiţi în carte au participat efectiv.
2. Să dovedesc că prin curăţia idealurilor pentru care am luptat, prin dăruirea de care am dat dovadă, prin păstrarea liniei de onoare şi morală creştină ce-am adoptat-o, prin tactica şi strategia pe care le-am folosit, prin acţiunile de luptă la care am participat, prin jertfele pe care le-am adus, prin efectivele forţelor duşmane care au acţionat asupra noastră, prin influenţa pe care am avut-o asupra zonei din sudul Transilvaniei, grupul nostru carpatin de eliberare naţională, poate fi aşezat cu cinste alături de celelalte sute de grupuri de rezistenţă anticomunistă din România.
3. Toate cele de mai sus le pun în faţa istoricilor, să judece, să cântărească şi să se pronunţe dacă într-adevăr a existat o rezistenţă armată anticomunistă în România.
4. M-a interesat mai puţin numele informatorilor şi ofiţerilor care au făcut poliţie politică şi au acţionat asupra noastră. M-am oprit cu drag la chipurile luptătorilor, la sufletul lor curat, la cei ce şi-au jertfit pe altarul patriei tinereţea, libertatea, şi la urmă viaţa, fără a pretinde nimic pentru ei. Asupra acelora care nu au nici până astăzi, nici cruce, nici mormânt. Am adus în faţă de asemenea, chipurile oamenilor din acest colţ de ţară, care au venit alături de noi, şi împreună am scris o pagină, de istorie, frumoasă, credem noi. Nu o istorie rece şi savantă, a forţelor de producţie, a conflictelor de interese, a centrelor de influenţă interne sau externe, a teoriilor seci inventate de oameni, ci a istoriei vii a poporului nostru, o istorie care suferă, care plânge, care speră luptă şi se zbate să supravieţuiască, ce-şi apără credinţa în Hristos, nevoile şi neamul, demnitatea celor înfrăţiţi cu râurile şi ramurile, pe scurt a acelor ce-au făcut şi vor face fapte istorice. A acelor care murind, au lăsat prin testament, ţării, cuvintele: **MAMĂ ŢARĂ, IARTĂ-NE CĂ AM CUTEZAT SĂ LUPTĂM ŞI SĂ MURIM PENTRU TINE!**

Cu acestea, te las cititorule, să cercetezi documentele din carte, documente consemnate de duşmanii noştri, şi deci cu atât mai valoroase.

8 noiembrie 2003, Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril,
Ion Gavrilă-Ogoranu

NOTĂ

Din motive de spaţiu, în cele mai multe cazuri, nu am publicat documentele în întregime, ci numai părţile care duc la scopul scrierii cărţii. Am subliniat în unele locuri rândurile ce le-am socotit mai importante. Am comentat unele piese sub NOTA NOASTRĂ. Nu am inclus în documente, cele provenite de la Siguranţă, din anii 1945-1948, întrucât, cuprind o mulţime de date inexacte, de altfel documente neimportante pentru scopul lucrării de faţă.

Am lăsat în unele cazuri, ortografia documentelor, şi am intervenit acolo unde nu erau clare. Am corectat şi limba şi ortografia documentelor, pentru a fi mai bine înţelese de cititor. În legătură cu aceasta, amintesc o întâmplare povestită de prof. OLIMPIU BORZEA. Când s-a terminat ancheta acestuia, anchetatorul, Cpt. Deitel Ernest, i-a înmânat prof. dosarul cu

declaraţiile ce le-a consemnat, pentru a fi semnate. Prof. Borzea a luat un pix de pe masă şi a început să corecteze greşelile de ortografie. „Ce faci? a intervenit speriat anchetatorul. Corectez greşelile gramaticale, pentru ca atunci când eu nu voi mai fi, şi cineva le va citi, neştiind că nu le-am scris eu cu mâna mea ci numai le-am iscălit, să nu mă judece greşit, ca eu profesor de limba română să fi făcut atâtea greşeli de ortografie."

Pe unii cititori, titlul „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc", i-a dus în ispită, sub motiv că nu ar fi literar, şi că brazii nu se îndoiesc, ci se îndoaie. În sudul Ardealului, grânele, copacii se îndoiesc în bătaia vântului şi nu se îndoaie. Am preferat să scriu cum vorbesc ardelenii, şi nu cum se pretinde că ar fi literar.

Mulţumiri conducerii Consiliului naţional Pentru Studierea Arhivelor Securităţii, D-lui Gheorghe Onişoru şi D-nei Floarea Dobre, precum şi tinerilor cercetători pentru dragostea cu care am fost primit şi sprijinul dat în lunile în care am cercetat dosarele Grupului Făgărăşean.

Mulţumiri D-nei Magdalena Suru şi Prof. Şerban Suru pentru sprijinul moral şi material dat în acest timp.

Mulţumiri sponsorilor Dr. Florin Matrescu şi Dr. Mircea Alexe din Germania

Autorul

Nota: Tot materialul redactat, se află la Arhiva Securităţii în dosarul cu nr. 84. 687

Imagini din dosarele securitatii ale luptatorilor anticomunisti din Fagaras (C.N.S.A.S.)

I 770, vol.1, fila 72 / I 770, vol.1, fila 73 / I 770, vol.1, fila 74 / I 770, vol.1, fila 76 / I 770, vol.13, fila 41 / I 770, vol.13, fila 42 / I 770, vol.13, fila 43 / I 770, vol.13, fila 44 / I 770, vol.13, fila 45 / I 770, vol.82, fila 104 / I 770, vol.82, fila 105 / I 770, vol.82, fila 106 / I 770, vol.82, fila 107 / I 770, vol.82, fila 108 / I 770, vol.102, fila 251 /
P.16, vol.8, fila 6 / P.16, vol.8, fila 7 / P.16, vol.8, fila 8 / P.16, vol.8, fila 11 / P.16, vol.8, fila 12 / P.16, vol.8, fila 13 / P.16, vol.8, fila 15 / P.16, vol.8, fila 32 / P.16, vol.8, fila 34 / P.16, vol.8, fila 37 / P.16, vol.8, fila 38 / P.16, vol.15, fila 33.Ion Cristian /

1950

DECLARAŢIA lui HAŞU LAUREAN
(Vol.64, fila 186)

...În ziua de 15 mai 1948, ducându-mă la facultate cu Lungu Valer, am observat poliţia la uşa căminului. Mi-am dat seama de situaţie, ne-am întors la gazdă şi l-am înştiinţat pe Gavrilă Ioan, care plecase de dimineaţă la poştă. Gavrilă a venit mai târziu la gazdă.

După câteva zile am plecat cu Gavrilă la un muncitor din Baciu (Braşov), legionarul Dragoş Nicolae. Eu am plecat acasă. Gavrilă a rămas cu studentul Isac.

Mama lui Gavrilă m-a căutat în vară şi mi-a spus că Gavrilă se află la o fermă în Jibert. M-am dus la el, vrând să rămân şi eu acolo. Gavrilă a trebuit să se ascundă deoarece în presă a apărut numele lui în legătură cu procesul.(nota noastră Procesul Niculae Petraşcu – Nistor Chioreanu)

În 1949 l-am reîntâlnit pe Gavrilă, care se întâlnise cu Chiujdea Ion, Şovăială Gheorghe, Novac Nelu, Maga Mihai, Radeş Virgil, Socol Silviu. Împreună cu Haşu Andrei ne întâlneam toţi din când în când. În 1950 ne-am constituit în bandă, aceştia plus Haşu Gheorghe şi mai puţin Maga Mihai, care fusese arestat ca fugar individual....

NOTA NOASTRĂ

Cele de mai sus, declarate pe scurt, au fost povestite pe larg în cartea de memorii „Brazii se frâng dar nu se îndoiesc", de Ion Gavrilă-Ogoranu, Editura Marineasa, Timişoara 1993 (vol. I) şi 2001 (vol. al II-lea), la paginile 56-100.

DECLARAŢIE
(vol.1, fila 92)

Subsemnatul Şovăială Ilie, născut în anul 1895, ţăran mijlocaş, din comuna Berivoi, declar următoarele cu privire la fiul meu Şovăială Gheorghe, elev, la Şcoala Industrială Astra din Braşov. De Paşte, în 1948, împreună cu Novac Ioan şi cu alţi elevi, s-a dus la mănăstirea Sâmbăta de Sus. Venind de la mănăstire, fiul meu Gheorghe mi-a spus că s-a întâmplat ceva. El era în vacanţă pentru 8 zile, după care urma să plece la şcoală în Uniunea Sovietică. În noaptea următoare a venit notarul din comună şi cu un agent de la siguranţă. Notarul a întrebat de fiul meu. Eu i-am spus că doarme, şi ei au intrat în casă. Agentul de la siguranţă i-a spus fiului meu să se îmbrace şi să meargă până la primărie. După ce s-a îmbrăcat, l-a întrebat pe cel de la siguranţă, dacă poate să meargă până afară, şi întrucât acesta a acceptat a ieşit afară cu agentul după el. După un timp, agentul s-a întors înapoi, spunînd că băiatul meu a fugit. De la acea dată până în prezent, fiul meu nu a mai fost pe acasă. Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi semnez propriu.

Şovăială Ilie

Fişele individuale

ROMÂNI,
(daţi-l din mână în mână)
(Vol. 1, fila 455)

Ziua când suferinţelor voastre li se va pune capăt se apropie.

Munca ta furată, ţăran român, robia ta, muncitor român, umilinţa ta, intelectual român, vor avea sfârşit.-

Pentru voi, cei bătuţi şi schingiuiţi, purtaţi în lanţuri din temniţă în temniţă, va sosi ziua eliberării.-

Voi, ce aţi fost omorâţi în chinuri, împuşcaţi, arşi de vii, de către cele mai nelegiuite fiare care au călcat vreodată pământul românesc, veţi fi răzbunaţi.-

Iar vouă, nemernici fără Dumnezeu şi fără ţară, vă spunem: ora răfuielilor se apropie, pentru voi toţi cei ce trăiţi din sudoarea unei ţări, voi toţi cei ce primiţi bani, vânzând pe fraţii voştri, vă aşteaptă soarta trădătorilor. De răzbunarea neamului nu veţi scăpa nici în gaură de şarpe. Dacă celor din închisori li se va clinti un fir de păr din cap, patru veacuri va huii istoria de răzbunarea noastră.

ROMÂNI, pentru timpul cât i s-a mai dat Satanei să domnească în această ţară, veţi mai fi poate supuşi la încercări, vi se pregăteşte ruperea de glie. Nu primiţi jugul robiei cu laşitate, semnând pentru colectiv, pentru ca mâine să nu vă pară rău. Mai bine o suferinţă scurtă azi, decât o viaţă de ruşine mâine.-

Totodată vouă, scursori ale satelor, care v-aţi făcut unelte ale Satanei pentru a robi pe fraţii voştri, ţineţi minte că drumul pe care târâţi şi pe alţii va fi astupat cu stârvurile voastre.-

Când vă va suna ceasul, vă va suna şi scândura.

ROMÂNI, cel tare nu plânge
Răspunde sângelui cu sânge.-
Averea de-ţi va lua-o cineva
Şi nu o vei apăra
Nu eşti vrednic să fie-a ta.-

ROMÂNI, cu credinţă în Dumnezeul părinţilor voştri, pregătiţi-vă pentru ziua cea mare.-

Grupul 73 Carpatin,
de eliberare naţională.

NOTA NOASTRĂ

Manifestul a fost conceput de către Haşu Andrei (Baciu), în 1949 şi adoptat de către întregul grup. El a fost multiplicat cu ajutorul unui şapilograf, dăruit de căpitanul Mare Sabin. Era răspunsul nostru la acţiunea de colectivizare începută în anul 1949, în regiunea Făgăraş. Versurile au fost adaptate după o poezie de-a lui Aron Cotruş.

Bucureşti, 25 martie 1950

CIRCULARA NR. 2

Legionari, trăim clipe de grea cumpănă.

Niciodată în istoria sa sbuciumată, neamul românesc n-a cunoscut o mai sguduitoare încercare.-

Uriaşe forţe se ridică să ne ucidă.

Altarele, în jurul cărora ne-am strâns în vremuri de restrişte, sunt pângărite.-

Tot ce avem mai sfânt este dărâmat.-

Curge sângele din belşug pe pământul românesc.

Camarazi, iureş ţâşnind din inima Căpitanului, vestitorul viitoarelor măriri româneşti. Mişcarea legionară s-a născut din suferinţele şi năzuinţele neamului nostru.

La capătul unui sfert de veac, noi legionarii ne găsim pe acelaţi drum – linia vieţii neamului, sfinţit cu sângele martirilor căzuţi eroic, cu aceeaşi lozinkă: **TOTUL PENTRU ŢARĂ!**

În volbura vremii, sfârşiţi de prigoane, încercaţi de trădători şi ispite, la lumina vie a icoanei Arhanghelului, legionarii stau de veghe, hotărâţi de luptă.

Azi neamul se trezeşte şi ne recunoaşte,
Vom fi chemaţi să dăm un crâncen examen.
ÎNAINTE!
În duhul Căpitanului vom birui!

NOTA NOASTRĂ

Manifestul a fost primit la organizaţiile muncitoreşti legionare din Braşov şi Făgăraş.

Miliţia judeţului Făgăraş
Mai 1950

DARE DE SEAMĂ
(Vol. 51, fila 32)

Strict secret

...Starea de spirit este neliniştită în prezent, în vederea înscrierii în G.A.C., pe care nu le vor nici într-un caz, adică sunt contra înfiinţării G.A.C., care îi face să nu se prezinte la adunări.

Circa Miliţie Voila

SINTEZĂ OPERATIVĂ
(Vol. 51, fila 34)

Strict secret

Din informaţiile culese: fugarului Haşu Gheorghe i s-a găsit o armă cu lunetă. În prezent cu alţi indivizi, se află în munţi. În Voila se află 30 chiaburi. Alţi duşmani ai regimului: din verificările pe teren toţi mijlocaşii sunt contra regimului şi contra colectivului, nedorind să se înscrie în G.A.C., nu vin la şedinţe când sunt chemaţi.

Măsuri luate: pentru fugarii din munţi s-au creat reţele informative, pentru a putea fi localizati şi distruşi. Chiaburii sunt urmăriţi de aproape de organele fiscale. Prin ţărănimea săracă se îngrădeşte acţiunea chiaburilor şi duşmanilor poporului.

Slt. de miliţie Zahorneanu Mihail

Circa Miliţie Voila
12. 08. 1950

NOTĂ INFORMATIVĂ Nr. 150
(Vol. 51, fila 42)

Strict secret

...În 6 August, anul curent, în comuna Netotu, au apărut 11 indivizi înarmaţi, care sunt fugiţi în munţi, şi urmăriţi politic. Printre aceştia se află Haşu Laurean, care a stat de vorbă cu oamenii. Acesta a spus că poate să le spună la comunişti că ei sunt acolo şi dacă au curaj să meargă după ei.

Preşedintele Comitetului provizoriu din Netotu, nu este străin de aceşti indivizi, nici cel din Breaza.

Slt. de miliţie Zahorneanu Mihail

NOTA NOASTRĂ

În primii ani, şi în 1950, circulam de multe ori, ziua prin sate, sau chiar cu căruţa. Uneori şi cântam. Eram convinşi că în satele noastre nu sunt informatori. De altfel miliţia a aflat de prezenţa noastră acolo, de-abia după şase zile.

NOTĂ

Strict secret

...În comuna Ileni, o parte din locuitori au dispărut de la domiciliu, pentru motivul că nu vor să se înscrie în G.A.C.

În 22 august 1950, orele 23:50, în comuna Ileni, necunoscuţi au tras două focuri de armă asupra Plt. Maj. de miliţie, Oncescu Stelică, care a fost rănit grav.

NOTA NOASTRĂ

Astfel au primit făgărăşenii campania înfiinţării colectivelor. Cel care a tras asupra plutonierului de Miliţie, a fost Niculae Mazilu. Fiind somat cu foc, a răspuns cu foc. N-a fost rănit grav, pentru că putonierul a revenit repede la post.

MENŢIUNE DESPRE BANDELE DIN M-ţii RETEZAT
(vol.27, fila 165)

Până în prezent avem informaţii despre: Socaci Teodor, din Sălajul Superior, fost legionar, Socaci David, zis Dedu, din Băieşti, Itu Niculae, legionar din aceeaşi comună şi ofiţerul Caragea. Ca sprijinitoare a fost arestată femeia Pius Elisabeta din Pui. În urma acţiunii miliţiei, ofiţerul Caragea a fost prins, iar Socaci David a fost rănit grav. Din anchetă rezultă că banda din Retezat acţionează sub conducerea colonelului Dumitriu. Acţiunea securităţii s-a desfăşurat de către col. Dulgheru.

În regiunea Dobra – Hunedoara, acţionează organizaţia „Z", formată din 15-16 ţărani, care s-au aşezat în munte, la locul Faţa Roşie. În localitatea Sălişte, studentul Pătruţ Niculae, legionar, este dispărut de la domiciliu. În prezent avem informaţia că s-ar afla în munţi.

Mr. de securitate Briceag Niculae.

26. 08. 1950

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 51)

Strict secret

Asupra misiunii executate în 22, 23, 24 şi 25 August 1950, în regiunea de munte. Apariţia unor bandiţi în zonă. **Se propune: miliţieni îmbrăcaţi în uniforme de turist, bine îmbrăcaţi, să nu fie cunoscuţi nici de ciobani, nici de cabanieri, să facă naveta în special pe versantul „Ferestre", unde deseori fac legitimaţii şi jefuiesc turişti. Această navetă să se facă zilnic, până la atingerea scopului.** Actele de legitimaţie, asupra miliţienilor, să nu fie reale, pentru a nu fi demascaţi de cabanierist, unde trebuie să se legitimeze şi să se înscrie în registrul de evidenţă al turiştilor.

Plt. al miliţiei Ss indescifrabilă

NOTA NOASTRĂ

Episodul e povestit în volumul I, din cartea „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc, capitolul Domnule Petrică, pagina 136, în care grupul de turişti (5 bărbaţi şi o femeie), se dădeau drept grupul Arnăuţoi, cu scopul ca noi grupul făgărăşan, auzind acest lucru, să ne ducem să ne întâlnim cu ei, căzând astfel în capcană.

RAPORT
(Vol 3, fila 303)

Strict secret

...În 27 august, banda Gavrilă, a coborât din munte în comune, ca urmare a acţiunii batalioanelor de Securitate ale D.S.S.R. regiunea Stalin. Aici au luat legătura cu alte elemente fugare legionare care nu fuseseră cu ei în munte, şi care au intrat în bandă, numărul lor crescând astfel până la 20, elemente naţionaliste din şcoli, fabrici şi sate.

Conform dispoziţiilor date de Gavrilă Ioan, care era şeful bandei, s-au împărţit în trei grupe, pentru a acţiona mai operativ.

Prima grupă a fost pusă sub comanda fugarului Mogoş Ioan, şi cuprindea pe: Mazilu Niculae, Socol Silviu, Novac Gelu, Duminecă Ioan, Stanciu Niculae, Arsu Gheorghe - zona Mîndra, Toderiţa, Ileni, Râuşor, Făgăraş.

A doua grupă a fost pusă sub conducerea legionarului student Cornea Marcel, în regiunea Părău – Ohaba. Cuprindea pe: Metea Victor, Chiujdea Ion, Novac Ion, Şovăială Gheorghe, Pirău Toma, Radeş Virgil.

Grupa a treia, sub conducerea lui Gavrilă Ioan, avea în componenţă pe Haşu Andrei, Haşu Gheorghe, Haşu Laurean, Sofonea Remus şi Ilioi Ioan.

Sarcina era de a procura arme şi a acţiona în scop terorist în eventualitatea unui război.

Grupul a avut legături cu căpitanul Monea Traian, care le-a furnizat arme şi echipament militar.

Duminecă Ioan avea legături cu Marinescu Mircea din Bucureşti, şi cu Gheran Ioan din Gherla.

Grupul condus de Mogoş, a recrutat pe Aron Comşulea, Cosma Partenie, plutonier la centrul de infanterie Făgăraş, Pop Zaharia, agricultor, Juncu Iacob, agricultor, Pică Nicolae, fierar, Pică Ioan, elev, Marcu Vichente, agricultor, Dragoş Gheorghe, agricultor, Pică Valer, muncitor, Roşca Matei, Metea Elvira, Traian Socaci, casier, toţi din Râuşor. În Toderiţa, Vichente Norel, agricultor, Balaban Vasile, agricultor, Duşa Dumitru, agricultor. În Mândra, Ilie Zara, agricultor, fost legionar.

ORGANIZAŢIA F.D.C.

Elevul Pică Ioan, urma să formeze în continuare Frăţia de Cruce, la Făgăraş şi în satele din jur. El a recrutat pe Sasu Ioan, Roşca Ioan, Vlad Octavian, Vlad Cornel, Mija Cornel, Balaban Ion, Florea Ioan, Balaban Octavian, Toma Ioan, Comşulea Nicolae, Pică Ioan, Coman Ioan, Ghizdavu Simion, Cornea Sabin, Blebea Toma, Mardan Ioan, Cornea Dorel şi Chichercea Ioan.

Ţineau şedinţe la Crepuri, noaptea. La aceste şedinţe participau fugarii: Mogoş, Mazilu, Socol, Duminecă şi Stanciu. Se făcea instrucţie şi educaţie legionară (n.n. învăţau cum să se comporte, să meargă la biserică, să fie economi la bani, să adăpostească pe fugari). Cântau cântece naţionaliste şi legionare). La câteva şedinţe a participat şi Gavrilă Ioan. La despărţire i-a influenţat pe aceştia să mai aducă şi alţi băieţi atât de la liceul Radu Negru, cât şi din comună.

În concluzie: scopul acestei organizaţii era tot un fel de ajutorare a elementelor legionare urmărite. Dintre aceste elemente care luau parte la aceste şedinţe, se găsesc în prezent arestate cinci persoane.

Grupa a procurat armament prin intermediul plutonierului Partenie Cozma, de asemenea sticle incendiare şi fumigene,(8 lăzi), depozitate la Pop Zaheu şi Comşulea Aron. Au depozitat şi cinci bombe de avion, de 50 Kg, fără focos, dar încărcate cu trotil, la Munteanu Ion şi Pop Zacheu.

ORGANIZAŢIA VULTANUL
(Vol.3, fila 307)

...Fugarul student Cornea Marcel, cu învăţătorii Pridon Ioan şi Boamfă Ioan, din Părău, au ajuns la concluzia să pună bazele unei organizaţii noi, au hotărât să recruteze membrii din rândul ţăranilor inteligenţi. S-au adunat în casa locuitorului Buta Ioan, şi au depus jurământul de credinţă, cu mâna pe armă şi pe inimă. Jur să apăr interesele organizaţiei Vultanul, şi să păstrez secretele ei.

Punctele de bază ale acestei organizaţii:

1. Organizaţia se numeşte Vultanul
2. Vultanul trebuie să fie un bun român
3. Vultanul trebuie să fie un bun creştin
4. Vultanul trebuie să de-a adăpost şi hrană elementelor urmărite, dacă acestea nu au crime la activul lor
5. Vultanul trebuie să păstreze secretele.

Iniţial, au fost recrutaţi următorii: Buta Ion, Buta Iacob, învăţătorul Ciurilă din Grid, învăţătorul Gubernat Rusalim din Comăna de Sus.

Miliţia Judeţului Făgăraş

SINTEZĂ INFORMATIVĂ
(Vol 51)

Strict secret

În seara zilei de 28 august 1950, au fost surprinşi de o echipă a securităţii din Făgăraş, un grup de opt indivizi înarmaţi, în casa locuitorului Comănici Ioan din Ludişor, socrul lui Haşu Gheorghe. Pândele au dat rezultat negativ. A fost ridicat Comănici Ioan, socrul fugarului Haşu Gheorghe, şi soţia fugarului. S-au dispus pânde, la locuinţa fugarului.

NOTA NOASTRĂ

Întâmplarea nu s-a petrecut în seara zilei de 28 August, ci în dimineaţa acelei zile, Nu au fost opt indivizi înarmaţi, ci numai Haşu Gheorghe, care s-a dus să-şi vadă copilul de curând născut. Securitatea prezenta întâlnirile cu noi, totdeauna în prag de seară, şi în număr mai mare, pentru a-şi putea scuza insuccesele faţă de şefi. Vezi episodul povestit în Brazii se frâng... vol. 1, capitolul intitulat „Cuncă-te tată, cuncă-te!”.

Miliţia judeţeană Făgăraş
02. 09. 1950

CĂTRE DIRECŢIA GENERALĂ A MILIŢIEI BUCUREŞTI
Transmis prin morse
(Vol. 51, fila 53)

Strict secret

Raportăm că: azi 2 Septembrie 1950, orele 9, una din echipele de informatori, formată din Plt. maj. Păiş Gherase, Plt. maj. Bârsan Aurel, şi doi informatori, care au plecat în acţiune informativă, pe ruta Valea Sebeşului – Sâmbăta de Sus, ajungând la vârful Gălăşescu, au fost atacaţi de doisprezece indivizi înarmaţi, care i-a încercuit şi somat. Cu echipa mai erau şi doi turişti evrei, un bărbat şi o femeie. Au înpuşcat mortal pe Plt. Maj. Păiş Gherase, un informator şi doi turişti. Pe Plt. maj. Bârsan Aurel, l-au bătut grav şi i-au dat drumul.

Armamentul a fost luat de bandiţi. Grupul de bandiţi face parte din Câmpulung Muscel. Acţiunea de urmărire se face în comun, cu organele de securitate. E nevoie de mărirea efectivului.

Comandandantul Miliţiei Făgăraş,
Cpt. Ciupu Alexandru

NOTA NOASTRĂ

Tot grupul de falşi turişti înarmaţi, a fost al securităţii. Ei s-au recomandat faţă de adevăraţii turişti, pădurari şi ciobani, drept grupul Arnăuţoi (cinci bărbaţi şi o femeie), cu scopul de a atrage grupul nostru în capcană. Securitatea ştiind că noi doream mult să ne întâlnim cu grupul Arnăuţoi s-a gândit că acest plan ar putea da rezultate.

Nenorocul lor a fost că: noi am fost informaţi, de către căpitanul Mare Sabin, am coborît la poalele munţilor şi în zonă au apărut adevăraţii Arnăuţoi. Vezi Brazii se frâng..., volumul 1, capitolul „Domnule Petrică”.

CĂTRE DIRECŢIA GENERALĂ A MILIŢIEI BUCUREŞTI

Strict secret

...În urma evenimentului din 2 Septembrie 1950, orele 9, de la vîrful Gălăşescu, s-a format o patrulă din 25 miliţieni, şi trei patrule de securitate, pentru a ridica morţii, şi a culege informaţii. Propunem organizarea unei razii generale de acord cu Miliţia şi Securitatea Argeş.

Comandantul Miliţiei judeţene Cpt: Ciupea Alexandru
Plt. Maj. Ieremia Ioan

NOTĂ
(Vol 51, fila 78)

Strict secret

Plutonierul major Bârsan Aurel, (cel lăsat în viaţă de Arnăuţoi. n.n..), a arătat că nu a fost bătut de bandiţi.

Se ştie că atacul a fost dat de către banda Arnăuţoi.

Cpt. de miliţie: Ciupu Alexandru

Miliţia judeţului Făgăraş
07. 09. 1950

CĂTRE DIRECŢIA GENERALĂ A MILIŢIEI BUCUREŞTI

Strict secret

1...A apărut banda lui Mureşan Ion din Ohaba, Făgăraş, cu cinci indivizi din Bucureşti, un ofiţer deblocat, din Codlea, şi studentul Mogoş Ion din Toderiţa. Mogoş Ion a lansat un manifest în Toderiţa, Făgăraş, antidemocratic, referitor la colectivizare. S-a

organizat serviciul informativ, s-au făcut patrulări în munţi, pe Strâmba.

2...Banda lui Haşu Andrei, restul necunoscuţi, în zona Netotu, Ludişor.

3...Banda colonel Arsenescu şi fraţii Arnăuţoi.

Bandele sunt simpatizate de populaţie, care îi informează, alimentează şi găzduieşte.

Propuneri: să ni se dea urgent efective sporite, pentru a putea face faţă.

Cpt. de miliţie: Ciupu Alexandru

Miliţia regiunii Stalin

PLAN DE ACŢIUNE

(Vol. 28, fila 52)

Strict secret

Numărul de bande:

-banda Lupşa Victor din Teliu, raionul Stalin
-banda Mărginean Ion, Ohaba, Făgăraş
-banda Deak Carol, Sânbenedic, Târnăveni
-banda Arnăuţoi
-banda Arsenescu
-banda Capola Ştefan, Zărneşti, raionul Stalin
-banda Faina Lenuţa, Mărgineni, Făgăraş
-banda Udrea Slătinaru, Grid, Făgăraş
-banda Lupea Niculae, Tiur, Blaj
-Lene Vespasian, Merghindeal, Agnita
-Bucşan Niculae, Sălişte Sibiu
-Bratu Bucur, Răşinari
-Cismaş Constantin, Porumbacu de Sus
-Dobre Mircea, Sighişoara
-Depner Ioan, Jibert, Rupea

Miliţia nu a reuşit să se apropie de ţărănimea săracă, deoarece această populaţie, încă este apropiată de chiaburime, şi mai mult, populaţia din această regiune mai este încă obsedată de religie.

Nu avem încă o agentură recrutată pe baza materialului compromiţător, din rândul ţărănimii sărace.

Nu se va trece la nici o acţiune până nu se anunţă organele de securitate.

Miliţia judeţeană Făgăraş
08. 09. 1950

CĂTRE DIRECŢIA GENERALĂ A MILIŢIEI BUCUREŞTI

Strict secret

Raportăm că în ziua de 8 Septembrie , orele 17, au fost semnalaţi în marginea comunei Ludişor, trei indivizi, membri ai bandei Haşu. S-au organizat trei patrule a cinsprezece oameni, în colaborare cu efectivele securităţii. Bandiţii au fost încercuiţi, dar au reuşit să dipară prin porumb, favorizându-i întunericul.

Cpt. de miliţie Ciupu Alexandru

NOTA NOASTRĂ

Am fost patru „bandiţi", cei trei Haşu şi Gavrilă, Episodul e povestit în capitul „Eu îmi cunosc caii", din Brazii se frâng, vol.I, pag. 133. Am trecut atunci printr-o situaţie foarte grea fiind surprinşi, când tocmai toţi patru ne curăţam armele. Eu şi Haşu Laurean am reuşit din mers să ne asamblăm Z.B.-urile, dar Andrei şi Gheorghe Haşu s-au refugiat cu piesele pistoalelor mitralieră în foile de cort.

Serviciul judeţean de securitate Făgăraş
10. 09. 1950

CĂTRE DIRECŢIE REGIONALĂ DE SECURITATE STALIN

(vol. 2. fila 384)

În ziua de 8 August 1950, bandiţii Haşu Andrei, Haşu Gheorghe, Haşu Laurean şi Gavrilă Ioan, se aflau în porumb, între Dridif – Voila – Beclean – Ludişor. În aceeaşi zi la orele 17:30-18:00, am operat o încercuire cu trei echipe a 15 oameni, bine înarmaţi cu puşti – mitraliere, pistoale –mitraliere, arme Z.B. şi grenade. Grupa I condusă de Lt. maj. Vlad Leonida cu informatorul, a intrat prin hotarul Dridif. Grupa a II-a condusă de Lt. maj. Stoica Octavian a intrat prin Berivoii Mici, cu obiectiv în direcţia lui Vlad Leonida. Grupa a III-a condusă de Lt. de miliţie Blidaru, a intrat din Luţa în aceeeaşi direcţie.

Grupa lui Vlad Leonida a văzut bandiţii la circa 800 m., însă a făcut greşeala de a nu trage. (N.N. în realitate au tras). I-au urmărit până s-a înnoptat. În drumul lor, bandiţii l-au întâlnit pe tănărul Barbu (n.n. informatorul Barbu). Bandiţii s-au retras către Breaza, favorizaţi de întuneric. Vor fi urmăriţi în continuare. (N.N. În realitate ne-am retras spre Iaşi – Făgăraş, Săsciori.)

Cpt. de securitate Teodosiu Ioan

Miliţia Judeţeană Făgăraş
12. 09. 1950

CĂTRE DIRECŢIA GENERALĂ A MILIŢIEI BUCUREŞTI

Strict secret

...Pentru prinderea bandei Arsenescu s-au format trei patrule a câte 15 oameni, combinate cu efectivele securităţii pentru acţiune în Munţii Făgăraşului, unde fac pânde la punctele obligatorii de trecere, pentru 10 zile.

Comandantul Miliţiei Făgăraş: Blidaru Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

De fiecare dată când se acţiona împotriva grupurilor de rezistenţă Arsenescu-Arnăuţoi, se trimeteau forţe ale securităţii şi miliţiei din regiunea Stalin şi Sibiu, de obicei pentru a bloca creasta munţilor Făgăraş. Pe de altă parte, atunci când se aţiona împotriva noastră, erau ajutaţi de securitatea din Argeş, tot pentru blocarea crestelor munţilor. Mai târziu, în anii următori, s-au format acţiuni comune între cele trei regiuni ale securităţii (Stalin, Argeş şi Sibiu), sub comandament unic.

Miliţia judeţeană Făgăraş,Post Lisa
26. 10. 1950

REFERAT
(Vol. 51, fila 278)

Strict secret

...În ziua de 22 Octombrie 1950, cei trei Haşu au fost văzuţi de Vulcu Constantin din Breaza, la stupina lui Jean din Lisa. De aici s-ar fi dus spre Pojorta. L-a văzut şi pe tatăl lui Haşu Gheorghe, cu mânecile pline (de mâncare). Alimentarea lor se face cu un cal al lui Hariton Moldovan din Pojorta.

Stau la bordeiul lui H. Moldovan, (în pădurea lui). Informaţia a fost dată de Ţarog Ioan.

Bandiţii sunt ajutaţi de Gheorghiţă Şchiopului, (neam cu Haşu), Trâmbiţaş Mihai, Negrea Alexandru, Pop Jean, Cornilă Şerban, Haşu Victor, David Greavu (Ducă), Haşu Gheorghe, Vulc Ioan.

Plt. Mureşan Gheorghe
Plt. Eremia Ion

NOTA NOASTRĂ

Aşa şi-a început activitatea de informator Vulcu Constantin din Breaza, fiu de cârciumar, poate cel mai zelos informator al securităţii, care cunoştea bine oamenii.

Zeci de oameni au intrat pe mâna securităţii şi la închisoare, de multe ori pe informaţii inventate, ca în cazul de faţă. Nu ne-am folosit niciodată de calul şi coliba lui H. Moldovan. La fel a procedat şi fostul plutonier de jandarmi Mureşan Gheorghe.

05. 11. 1950

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol.122, fila 23)

Metea Victor este un duşman înrăit al regimului. Ascultă posturi de radio străine. Nu discută cu membrii de partid. A căutat să arunce lâna de cotă pe apă. Vorbeşte că vin americanii. Se sustrage de la muncile voluntare şi şedinţele comunale. Zice că regimul comunist îşi bate joc de oameni, şi că el nu vrea să stea în colhoz cu dr. Petru Groza.

Primită de la informatorii „Pasărea albastră" , „Cucu Ioan" şi „Colegiul".

30. 04. 1957

DECLARAŢIE
Dată în faţa noastră

Sergent major Ichim Gheorghe, din Miliţia raionului Făgăraş, declar următoarele:
în 1950, luna Noiembrie, 14, am fost deplasat la acţiunea din satul Râuşor, raionul Făgăraş, în problema prinderii bandei Arsu, Socol, Dumineca şi alţii, care la deplasarea noastră din informaţiile date de fostul Plt. Maj. Oncescu Stelian, şef de post la Postul comunei Ileni, la care acţiune, s-a început la ora doisprezece până la trei, unde au fost bandiţi găzduiţi, în care am fost organizaţi pe grupe, unde a fost înconjurată casa, iar fostul Sergent Major Biliboc Valentin, a fost împuşcat în urma unor schimburi de focuri între bandiţi şi organele noastre, care a căzut mortal în fundul grădinei, care era în post fix lângă un gard, unde după moartea lui, au dispărut bandiţii, din care o parte au fost prinşi, iar o parte au fugit în comuna Mândra şi alte sate, unde s-a continuat urmărirea lor. Declar, susţin şi semnez propriu

Serg. Maj. Ichim Gheorghe
Slt. Maj. Averbuch Izu

Grupul Operativ Făgăraş,
18. 11. 1950

RAPORT
către Direcţia Securităţii stataului din regiunea Stalin
(Vol 3. fila 301)

Strict secret

Vă înaintăm pe numiţii**: Duminecă Ioan, Stanciu Nicolae, Arsu Gheorghe, Socol Silviu, Radeş Virgil, Cosma Partenie, Pridon Ion, Pop Zaharia, Gurălic Vasile, Pică Ioan, Comşulea Aron, Udroi Constantin, Cornea Maria, Dragoş Gheorghe, Nora Nicolae, Marcu Vichentie, Balaban Ilie, Muntean Gheorghe, Gubernat Rusalim, Gheran Ioan, Socaciu Traian, Pică Nicolae, Duşa Dumitru, Nora Ioan, Muntean Ioan, Roşca Matei, Balaban Vasile, Balaban Gheorghe, Juncu Iacob, Zară Ilie**.

Cpt. de securitate: Teodosiu Ioan
Lt. Maj. Vlad Leonida

PROCES VERBAL DE AUDIERE
a lui TAMAŞ IGNAŢIU, din Cosmeni, judeţul Ciuc

...În 1950, Noiembrie, ziua 14, am plecat în misiune pentru prinderea bandiţilor în comuna Mândra, eu supravegheam geamurile unei locuinţe. Dimineaţa la ora cinci, doi indivizi au apărut în partea opusă, şi au tras cu arma asupra mea, fiind rănit. Ambii bandiţi erau de aceeaşi statură, îmbrăcaţi în haine lungi, şi au venit din direcţia Toderiţa, şi au plecat pe şoseaua principală.

Ss. Tamaş Ignaţiu

SINTEZĂ OPERATIVĂ
(vol 51, fila 338)

Strict secret

Pentru prinderea bandelor şi a elementelor din bandă, s-au format patru echipe de 31 de oameni fiecare. Serg. Maj. Biliboc Valentin, din aparatul politic, s-a oferit voluntar. Plt. Maj. Oncescu, a analizat terenul şi obiectivele, împreună cu informatorul lui, cu care ocazie a aflat, că în acele patru obiective „case", ar fi ascunşi fugarii: studentul Mogoş Ion cu încă doi străini necunoscuţi. Întâlnirea s-a făcut la un kilometru de capul satului Râuşor. Aici efectivul s-a împărţit în două: unul având ca obiectiv, trei case care trebuiau încercuite odată. La primul obiectiv au acţionat 25 oameni, formînd un cordon de încercuire. Fugarul Gheorghe Arsu, a fost prins în timp ce fugea din casă în stradă, unde a fost încercuit de miliţieni.

Trei fugari au ieşit prin grădină, deschizând foc asupra miliţienilor, cu pistoale automate, cu care ocazie, au împuşcat mortal pe

Serg. Maj. Biliboc Valentin, reuşind să fugă.

La al doilea obiectiv, a operat o echipă de 7 oameni, prinzând pe individul Duminecă Ioan.

În timpul scotocirii, indivizii Radeş Virgil şi Cornea Marcel au deschis foc asupra miliţienilor, rănind grav pe miliţianul Tamaş Ignaţiu.

Al treilea individ, anume Socol Silviu, s-a refugiat în Toderiţa, unde a fost prins.

În timp ce era în captură, fugarul Cornea Marcel, a fost împuşcat mortal. A mai fost prins în oraşul Făgăraş, fugarul Stanciu Nicolae, găzduit la 13 Decembrie (cartierul 13 Decembrie n.n.), care a încercat să fugă, fiind rănit. Au fost arestaţi găzduitorii.

Comandantul de miliţie Cpt: Blidaru Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Episodul a fost povestit în „Brazii se frâng...", pag 162-165 în capitolul „Primul căzut – Marcel Cornea".

DECLARAŢIE

(Vol. 54, fila 386)

Subsemnatul Strunt Traian, declar că în 1950, Noiembrie, am participat împotriva bandiţilor din Râuşor, în această acţiune a căzut Serg. Maj. Biliboc Constantin. Ne-am deplasat la Mândra, urma să vină bandiţii, în timp ce Slt. Petrescu, făcea percheziţie, a fost împuşcat grav Plt. Tamaş Ignaţiu. A sosit imediat Col. Kalauseck cu Comandantul de Miliţie Blidaru. Nu aveam mijloace de transport. Bandiţii au dispărut în întuneric.

Semnat: Strunt Traian

Anchetator, Lt. Maj. Averbuch Izu

30. 11. 1950

PROCES VERBAL

(fila 157)

Dresat astăzi, anul 1950, luna noiembrie, ziua 30, orele 19:30, în comuna Părău, la locuinţa lui Noră Gheorghe din Raionul Făgăraş.

Noi: Stoica Octavian, Lt. Maj. de securitate, şi Roşca Ioan, Lt. Maj. de Miliţie şi Plt. de securitate Frăţilă Horea, am descins la locuinţa numitului Noră Gheorghe, din comuna Părău, Raionul Făgăraş, unde după ce s-a pecheziţionat întreg imobilul, rezultatul este după um urmează.

În şopronul cu pleavă s-au găsit bine ascunse: una pelerină tip germană, militară, una raniţă de vânătoare, un veston, un palton, o pelerină, un veston de stofă de casă, una scurtă îmblănită, binoclu, un sac merinde, un porthart de muşama, cu notiţe şi scrisori, proprietatea lui Cornea Marcel, una Carte de rugăciuni, una carte „Cruce şi naţionalism" de Lascarov Moldovan, una broşură din lumea legionară – Victor P. Gârcineanu, un carnet de însemnări, „Trilogia Cunoaşterii" de Lucian Blaga, „Jurnalul căpitanului Zelea Codreanu", „Oameni aleşi", de Simionescu, „Scrisori - Ghica către Alexandri", „Basme din ţara lui Alb Împărat" de Lungeanu, „Un duşman al poporului" de H. Ipson, romanul „Printre vulturi", de Carl May, „Revoluţia rusă" de Donici, Revista infanteriei din Ianuarie 1936, un Dicţionar german-român. Toate aceste obiecte arătate mai sus au fost ridicate.

Interogînd pe numitul Noră Gheorghe, ne-a declarat că lucrurile găsite la el, precum şi cărţile, au fost lăsate de doi indivizi pe care nu-i cunoaşte după nume, pe care i-a găzduit, fiind aduşi la el de învăţătorul Pridon. Amândoi au fost înarmaţi cu pistoale mitralieră, văzându-i înarmaţi, şi-a dat seama că sunt bandiţi.

Ss. Noră Gheorghe

Lt. Maj. de securitate: Stoica Octav Asistent: Curcă Leonida

Plt. de securitate: Frăţilă Niculae

Miliţia Judeţeană Făgăraş
Postul de Miliţie Ileni,

REFERAT

(Vol. 53, fila 132)

Strict secret

Asupra activităţii agenţilor informatori Roşca Vichentie, Ţipu Ioan şi Roşca Ioan din satul Râuşor. Activitatea susnumiţilor, nu s-a mărginit numai în decoperirea bandei Arsu Gheorghe, Socol şi alţii, în satul Râuşor, Mândra, Toderiţa, Părău, şi în târgul porcilor Făgăraş. Susnumiţii au luat parte activă, ca călăuze în satul Râuşor, cauze desăvârşite în noaptea de 14 spre 15 Noiembrie 1950, dată de la care nu au mai adus aport pozitiv asupra bandelor, ci numai demascarea unor găzduitori din Râuşor.

Vichentie Roşca şi Ţipu Ioan, împreună cu Ioan Roşca, fiul lui Roşca Vichentie, au fost remuneraţi cu câte 1000 lei fiecare. (vezi raportul nostru 134 din 04. 12. 1950). Spre a se putea menţine în viitor legătura cu aceştia, suntem de părere să apreciaţi sumele cu care-i pot remunera, deoarece numiţii, până în prezent, au fost încunoştinţaţi că procesul nu s-a judecat, şi la momentul (potrivit n.n.), Miliţia Făgăraş îi va satisface mulţumitor.

Comandantul postului Ileni Plt. Maj. Oncescu

(fotocopia chitanţelor .....)

Miliţia raională Făgăraş
Biroul bande

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol. 53, fila 130)

Strict secret

Către Postul de Miliţie Ileni. Veţi raporta ce aport au adus aceşti doi informatori în problema prinderii bandiţilor din Râuşor. Aţi primit pentru această lucrare o sumă pentru informatori, pentru ca munca acestora să fie răsplătită.

Dumneavoastră veţi face un referat, în care se va arăta toată activitatea acestora, dacă au sau nu dosare.

Comandantul Raionului Făgăraş, Mr. Blidaru Gheorghe

Miliţia raională Făgăraş, Biroul judiciar
06. 12. 1950

PLAN DE ACŢIUNE PENTRU PRINDEREA BANDEI HAŞU
(Vol.28, fila 34)

Strict secret

1. Instalarea a 3 posturi fixe, de către trei oameni, cu câte o puşcă mitralieră şi grenade, pe liziera pădurii, în punctele obligatorii de trecere.
2. Formarea de patrule din câte 6 oameni, pentru fiecare casă bănuită, cu scopul de a fi scotocită.
3. În comuna Ludişor vor fi trimise 2 patrule, total 12 miliţieni.
4. În localitatea Breaza, 7 obiective, total 42 oameni.
5. În Pojorta, 12 obiective, total 66 de oameni.
6. În comuna Lisa, 5 obiective, total 30 de oameni.
7. În comuna Netotu, 2 obiective, total 12 oameni.

Acţiunea va fi condusă de Slt. de miliţie: Moritz Alexandru, şi Lt. de securitate: Vlad Alexandru.
Mai avem nevoie de 101 oameni.

Comandant de Miliţie Şeful biroului Miliţei Judiciare
Blidaru Gheorghe Slt. de miliţie: Moritz Alexandru

NOTĂ INFORMATIVĂ

În 7 aprilie 1951, m-am întâlnit cu secretarul organizaţiei de bază Roşca Vichente şi deputatul Ţipu Ioan (între timp au înaintat în grad, căpătând şi funcţii n.n.), **care s-au plâns că cu ocazia descoperirii bandei în Râuşor şi-au pus viaţa în pericol pentru a descoperii bandiţii, cu speranţa că vor fi răsplătiţi. Dar după ce au dat informaţii sigure, nu au fost răsplătiţi după munca depusă, din partea securităţii, spunând că nu mai au nici o dragoste pentru a mai duce acea muncă contra acestor bandiţi, dacă ei nu sunt răsplătiţi.**

NOTA NOASTRĂ

În adevăr au fost slab răsplătiţi pentru informaţiile din luna noiembrie. 1000 de lei era pe atuci, doar preţul unui viţel.

Că în urma „muncii lor", au fost împuşcaţi mortal cinci tineri, 17 oameni au fost condamnaţi la moarte, alţi zeci au fost condamnaţi la închisoare, că au fost incendiate două gospodării de către securitate, care au ars până în temelii, că au produs jale şi teroare în zece localităţi din Ţara Făgăraşului, nu îi mustra cugetul. Ei erau nemulţumiţi şi nu mai aveau dragoste de a servi miliţia, că nu au fost recompensaţi pe măsura „muncii lor". Nu-ţi vine să crezi că în satele noastre au trăit şi trăiesc atfel de fiinţe.

Postul de Miliţie Ileni

CĂTRE MILIŢIA RAIONALĂ FĂGĂRAŞ
(Vol. 53, fila 231)

Numiţii Ţipu Ion, deputat, şi Dormenco Simion, deputat referent financiar, au fost bătuţi cu leziuni corporale, şi tăvăluguiţi în faţa publicului, în stradă, în faţa cârciumei din Râuşor, de către Dragoş Vichentie, 21 ani, Stroe Ioan, 19 ani şi Arsu Dumitru, 19 ani.

Şef de Post, Serg. Maj. Oncescu

SINTEZĂ OPERATIVĂ
(Vol. 51. fila 349)

Strict secret

În seara zilei de 22 Noiembrie 1950, o patrulă a postului de miliţie Drăguş, pe şoseaua Drăguş - Sâmbăta de Sus, a avut un schimb de focuri cu doi indivizi înarmaţi. Se crede că ar fi fost Ilioi Ion cu unul din Haşi.

S-au format câteva patrule puternice, ce au scotocit terenul în haine civile, fără rezultat pozitiv. S-au format în decursul săptămânii patrule cu un efectiv de 10 + 15 subofiţeri de miliţie.

În Grid, s-a făcut o descindere, în noaptea de 24 spre 25, cu 55 de oameni, din care 15 miliţieni.

Comandantul Miliţiei Raionale Făgăraş: Blidaru Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Nu erau Ilioi Ioan cu unul din cei trei Haşi, ci Metea Victor şi Toma Pirău, care căutau să se întâlnească cu ceilalţi din grup.

Direcţia Miliţiei Regiunii Sibiu

NOTĂ
Către Direcţia Generală a Miliţiei Judiciare Bucureşti

Strict secret

... S-a hotărât organizarea unei pânde la ieşirea din comuna Berivoii Mari, în locul de trecere a banditului Chiujdea Ion şi alţii doi.

...Un efectiv de 20 miliţieni, sub conducerea căpitalului Mărăscu Constantin, să se deplaseze Mândra-Valea Pojortei-Muntele Scărişoara în scopul găsirii eventualului bordei săpat în pământ.

... Au fost încadraţi la Raionul de Miliţie, 9 miliţieni din Mediaş, care au cerut prin raport scris individual să fie încadraţi în acţiunea contra bandei.

Nicolae Rădulescu

07. 12. 1950

PROCES VERBAL

Azi, 1950, luna Decembrie, 7. Noi, Cpt. de miliţie Mărăscu Constantin, din Direcţiunea Miliţiei Sibiu, Lt. Maj. de securitate din

D.R.S. Stalin, ne-am deplasat cu un efectiv de 19 miliţieni şi un Serg. de securitate pe itinerarul Breaza-Valea Pojortei, până în dreptul Muntelui Scărişoara, unde pe versantul estic am descoperit unul din lăcaşurile bandei Gavrilă, în interiorul unei stânci mari. În locul bordeiului bandei, în interiorul unor stânci prăpăstioase, am descoperit următoarele: trei arme Z.B., în stare de funcţionare, 170 cartuşe, 2 flacoane de dinamită, 2 lopeţi Lieneman, un târnăcop, un aparat de radio cu galenă, material subversiv: Carte cu cântece legionare, volumul I pentru legionari, de Corneliu Zelea Codreanu, cartea „Medicul familiei”, una carte „Însemnări de pe front” de Niculae Totu, una carte „Noul Testament”, una carte „Drumuri de munte”, una carte „Imitaţia lui Hristos” de Thomas a Kempis, una busolă mică, un ceaun 6 litri, un ceaun 2 litri, una foaie de cort 1,7/2,5m, una pereche opinci de cauciuc, una gamelă, una pătură civilă, un rucsac de casă, un sac de merinde militare, trei sumane de casă, maro, un suman de casă de culoare maro, patru căciuli de culoare neagră, un bidon de aluminiu, un maieu, două pulovăre, ciorapi, traistă de pânză, şervete de pânză, două pături, scurtă îmblănită, o prelată maghiară, o foaie de cort militară, săpun, tifon, pansamente, linguri, furculiţe, aţă, o piele de capră, o traistă de casă. Toate obiectele arătată au fost ridicate şi predate serviciului de Securitate al Poporului din Făgăraş, drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

Cpt. de miliţie — Lt. de securitate
Mărăscu Constantin — Brăilă Mircea

NOTA NOASTRĂ

Această captură a securităţii a fost cea dintâi pierdere de materiale de-ale noastre, în munte.

MOARTEA LUI TOMA PIRĂU (PORÂMBU)

Securitatea Poporului Făgăraş

REFERAT
Către Direcţia Securităţii Statului oraşului Stalin
(Vol.8, fila 284)

Strict secret

..S-a trecut la răpirea fratelui său vitreg Blebea Vasile, s-a trecut la şantajarea sa ca în trei zile să afle unde este. În seara zilei de 18 Decembrie, Blebea Vasile, ne-a furnizat informaţia că Pirău Toma, s-ar găsi ascuns la un unchi de-al său, Cornea Dumitru din Ileni. S-a organizat o echipă de 20 de oameni, din organe de securitate şi miliţie, şi s-a trecut la o descindere, la obiectivul indicat, înconjurat în mod perfect.

O echipă de şase oameni, condusă de Lt. Amuza Teodor, a trecut la spargerea şi controlul obietivului. În casă a fost găsită numai gazda, Cornea Dumitru. Folosindu-se orice mijloace acesta a negat categorit, afirmând că nu l-a văzut de un an şi jumătate. A continuat operaţia de scotocire.

În şură, gazda a fost împinsă pe scară. Când gazda a ajuns sus, s-a culcat imediat, stingând felinarul. Din paie s-a deschis foc de pistol-mitralieră în echipa de control, împuşcând mortal pe Lt. Poleac Dumitru. S-a deschis foc asupra şurei cu toate armele. Lupta a continuat o oră şi jumătate. A mai fost rănit mortal Serg. Maj. de miliţie Voievod Mihai. În timpul luptei, banditul a fost somat continuu să se predea, la care s-a răspuns cu înjurături, strigând următoarele: **Sunt român, şi român vreau să mor, şi n-am să mă predau vouă bandiţilor, decât mort.**

După încetarea focurilor, s-a trecut la verificarea şurei, pentru a se constata, dacă banditul a fost împuşcat. Ca măsură de precauţie s-a folosit stratagema, de a se introduce în şură, părinţii lui, cu un felinar aprins, fapt care a confirmat că banditul a fost împuşcat. Ei au dat jos cadavrul. Ca armament a fost găsit un pistol-mitralieră Deimler-Puch, încă 24 cartuşe şi o traistă cu 16 cartuşe.

Persoane implicate:

1. Cornea Dumitru, născut în 1899, trei hectare de pământ, P.N.Ţ. Maniu. A trimis după fratele lui Toma Pirău, Blebea Vasile, aceste a promis că vine, dar n-a venit

2. Milea Valeriu, născut în 1911, secretar al Organizaţiei de bază, s-a întâlnit cu Toma Pirău, cu care a discutat despre un pistol, de care ştia Toma Pirău

3. Blebea Vasile, în urma angajamentului, deşi a fost chemat de fratele său, nu s-a dus, ci s-a dus la Miliţie.

Propunem ca Cornea Dumitru, să fie încadrat în Legea 16.

Cpt. de securitate: Teodosiu Ioan

NOTA NOASTRĂ

Aşa a murit Toma Pirău (Porâmbu). Avea 21 de ani. Căpitanul de Securitate a uitat să consemneze, că la plecare, au dat foc gospodăriei lui Cornea Dumitru, care a ars în întregime, aşa cum, cu câteva zile înainte, i s-a dat foc gospodăriei lui Juncu Iacob, din Râuşor, socrul Plt. Cosma Partenie.

DECLARAŢIE
(Prezenta declaraţie se află în dosarul Nr. 1. 176 Vol. I/55)

Subsemnatul Cornea Dumitru, născut în anul 1899, în comuna Ileni, judeţul Făgăraş, plugar, declar următoarele: în seara zilei de 18 Decemdrie 1950, cam pe la orele 18:30, a venit la mine nepotul meu Pirău Toma, despre care ştiam că este fugit, fiind urmărit. A bătut la geam, şi i-am dat drumul în casă unde i-am dat de mâncare. Mi-a spus că a fost pe munte şi că a coborât la sate împreună cu Metea Victor, cu care urma să se adăpostească pentru iarnă. A mai spus că dacă vor veni englezii şi americanii, va scăpa de armată, iar de nu se va face vreo schimbare, în primăvară pleacă iar la munte. Pe la ora 20 a plecat în şopru să se culce. Mi-a lăsat vorbă, dacă vine fratele său Vasile Blebea, să-i spun că este în şopru. După un timp, au venit organele de miliţie, care m-au sculat din somn şi m-au întrebat de nepotul meu Pirău Toma. Eu am refuzat să recunosc că este la mine.

Atunci am fost prins să merg cu felinarul în mână în şopru, acolo, m-am urcat ca să ajung unde era fânul sus, iar după mine, erau miliţieni. Când am ajuns sus la capul scării, numitul Toma Pirău, a dat un semnal spunând „pâs”, la care eu am stins lampa şi m-am băgat în fân. Pirău Toma a tras două focuri de pistol, nu ştiu pe cine a lovit, după aceea am auzit că a mai tras două focuri în curte.

Menţionez că până în această seară Pirău Toma nu a mai fost la mine. Când a venit am văzut la el un pistol automat. Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau, o susţin şi o semnez, propriu, nesilit de nimeni, după ce am citit şi am înţeles cuvânt cu cuvât.

Oraşul Stalin
16. 01. 1951
Cornea Dumitru

MORTEA LUI MOGOŞ IOAN ŞI A LUI MAZILU NICULAE

R.P.R. Tribunalul Militar Timişoara
Parchetul Militar Timişoara

REFERAT INTRODUCTIV

De acord Procuror Militat Şef ss indescifrabil
Comandantul Garnizoanei Timişoara ss indescifrabil

Noi, Cpt. magistrat Argeşanu Gheorghe, Procuror Militar pe lângă Tribunalul Militar Timişoara, având în vedere delegaţiunea dată nouă de către Dl. Procuror Şef al Parchetului Militar, văzând actele alăturate, constatăm următoarele în fapt.

În ziua de 16 Decembrie 1950, Parchetul Militar Timişoara, a fost sesizat printr-un raport telefonic al Postului de Miliţie Pădureni, că în dimineaţa acelei zile, în timpul unei acţiuni de prindere a doi indivizi necunoscuţi, suspecţi, adăpostiţi la locuitorul Murariu Traian, din comuna Pădureni nr. 146, a fost împuşcat mortal Plt. Maj. de miliţie Anton Jianu, precum şi cei doi indivizi urmăriţi.

Ne-am deplasat la faţa locului, unde la locuinţa lui Murariu Traian, am găsit cadavrul Plt. Maj. de miliţie Jianu Anton, şi alte două cadavre a unor indivizi tineri, care din cercetări au fost identificaţi în persoanele lui Mazilu Niculae şi Mogoş Ioan.

Rezultă că indivizii: Mazilu Nicole şi Mogoş Ioan, condamnaţi pentru diferite fapte penale, au venit în comuna Pădureni, Timişoara, cerând găzduire lui Murariu Traian, pe care îl cunoşteau dinainte.

Fiind informat de acest lucru, şeful postului de miliţie Jebel, însoţit de şapte miliţieni, s-a deplasat în dimineaţa zilei de 16 Decembrie, la orele 4, la faţa locului, pentru a prinde şi identifica pe cei doi indivizi.

Plt. Maj. Jianu Anton a format două echipe, după care el împreună cu miliţienii: Nucea Ivan, Cojocaru Ilie, şi alţi doi s-au dus la uşa bucătăriei locuinţei lui Murariu Traian, deşteptându-l pe acesta din somn şi întrebându-l unde sunt cei doi indivizi.

La început Murariu Traian a negat, însă la insistenţele subofiţerului, a luat o lampă, conducând pe miliţieni în camera numărul 1 unde se aflau indivizii. Plt. Maj. Jianu Anton, a intrat primul în cameră, somând pe cei doi indivizi care stăteau în aşteptare, să ridice mâinile în sus. În acelaş moment Mogoş Ioan, care avea un pistol de buzunar în mână, a tras un foc de armă, lovindu-l pe Plt. Maj. Jianu, în regiunea gâtului. Subofiţerul s-a repezit asupra agresorului, apucându-l de gât şi căzând amândoi încleştaţi pe pardoseală.

Întrucât al doilea individ, Mazilu Nicolae, se repezise în subofiţer pentru a salva viaţa acestuia (a lui Mogoş), miliţianul Nucea Ivan, a tras un foc de armă în Mazilu Niculae, la un moment dat individul Mogoş Ion, a reuşit să-şi elibereze mâna dreaptă, şi a mai tras un foc de pistol în pieptul Plt. Maj. cu care se afla încleştat în luptă, subofiţerul căzând mort pe pardoseala camerei.

În acelaşi moment, individul s-a sculat într-un genunchi, a înarmat pistolul şi l-a ţăcănit spre miliţianul Nucea Ivan, însă cartuşul nu a luat foc. Văzându-se în primejdie, miliţianul a tras un foc de armă în pieptul agresorului, care a căzut jos. Intervenind energic, şi miliţianul Cojocaru Ilie, a lovit cu patul armei pe individul Mogoş Ioan, din cauza loviturii, patul armei s-a rupt.

Întrând şi ceilalţi miliţieni, aceştia au căutat să de-a primele ajutoare Plt. Maj. Jianu Anton, însă totul a fost zadarnic, întrucât acesta a murit.

Faptele de mai sus, rezultă din declaraţiile martorilor şi învinuiţilor, din certificatul medico-legal, fila 26, şi din situaţia de la faţa locului, constatată de noi.

S-a ordonat autopsierea cadavrelor agresorilor: Mazilu Nicolae şi Mogoş Ioan, şi examinarea cadavrului Plt. Maj. Jianu Anton.

În ce priveşte pe Murariu Traian, a fost deferit Instanţelor Ordinare.

Proc. Militar Cpt. Mag. Argeşeanu Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Corpurile celor doi luptători: Ioan Mogoş (20 ani) şi Niculae Mazilu (20 ani), au fost aruncate într-o groapă, la marginea cimitirului satului.

O fetiţă de doisprezece ani din apropiere, a urmărit din pod acest fapt. După 45 de ani a mărturisit ce-a văzut atunci.

Osemintele celor doi luptători au fost găsite şi au fost înmormântate în cimitirul comunei Leu, lângă Craiova.

19. 12. 1950

SINTEZĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 53, fila 90)

Strict secret

...În ziua de 19 Decembrie 1950, la ora 21, a fost prins fugarul Metea Victor, tatăl banditului Metea Victor (care era fugit de acasă de 1 an, din cauza securităţii n.n.).

În noaptea de 22 spre 23 Decembrie, a fost prins fugarul Gavrilă Ioan, unchiul banditului Gavrilă Ioan (era fugit tot din pricina securităţii, de 1 an N.N.)

În ziua de 16 Decembrie, 1950, în Raionul Deta, a fost împuşcaţi mortal Mazilu Niculae şi încă un individ care nu avea nici un act asupra sa. S-a stabilit că era Mogoş Ioan din Toderiţa.

Aceşti bandiţi au plecat din gara Perşani, în 8 Decembrie 1950, la Timişoara.(fila 86)

În 18 Decemdrie 1950, în locul ţarina, locuitorul Popa Octavian din Găinari, a fost somat de cinci bandiţi şi înterogat. După cum a fost descris, se deduce că ar fi fost banditul Gavrilă Ioan.

NOTA NOASTRĂ

Gavrilă Ioan nu-şi aminteşte să fi fost la acea dată în zona Găinari..

S.J. S.S. Făgăraş
29. 12. 1950.

CĂTRE SECŢIA REGIONALĂ A SECURITĂŢII STALIN

La cazarma militară „Constantin Brâncoveanu”, din cercetări a rezultat că: Balaban Ioan, Vlad Cornel, Cornea Nicolae, Duşa Emilian, toţi din Toderiţa, lucrînd în cazarmă, au furat patru pistoale cu ajutorul lui Mija Cornel. Toţi făceau parte din organizaţia lui Mogoş Ioan. Vă rog luaţi măsuri ca aceştia, fiind militari în termen, să nu fugă la bandiţii din munţi.

Cpt. de securitate Teodosiu Ioan
Lt. de securitate Alexandrescu Stelian

1951

NOTA NOASTRĂ

După dezastrul din toamna anului 1950, în munte am rămas numai unsprezece luptători. Am pierdut pe cei mai mulţi dintre noi. Cei trei Haşu, au iernat în muntele Trăznita, ajutaţi de pădurarul Pop Ioan zis Jean, din Lisa.

Gelu Novac a iernat la fostul secretar al Liceului Radu Negru, Comşa.

În timp ce şapte inşi: Chiujdea Ioan, Novac Nelu, Sofonea Remus, Ilioi Ion, Gherghe Şovăială, Metea Victor şi Gavrilă Ion au iernat la familia Mureşan din Dăişoara.

În decursul iernii, nu am fost conturbaţi de nici un eveniment neplăcut. Iarna a fost mai mult fără zăpadă, chiar şi la vîrful muntelui. Cei din munte, au colindat toate coclaurile, îndrăznind chiar să vâneze.

Dezastrul s-a produs, numai în zona răsăriteană a judeţului, în grupurile lui Mogoş Ioan şi Cornea Marcel. Era sigur că în spatele acestei căderi se aflau nişte vânzători foarte pricepuţi. Am mers cu bănuielile atât de departe, încât i-am crezut pe singurii străini dintre noi: Duminecă Ioan şi Stanciu Nicolae, că ei ar fi fost vânzătorii. Nu ne-am convins de contrariu nici atunci când am aflat sentinţele Tribunalului Militar din oraşul Stalin, când numele lor se aflau printre condamnaţii la moarte.

Prin oamenii noştri de sprijin, care ne-au rămas credincioşi, am reuşit să ne strângem toţi unsprezece, la bordeiul din Trăsnita, spre sfârşitul lunii martie, unde am trăit poate, unul din cele mai frumoase timpuri, până la începutul lunii mai. Aceste luni au fost povestite în cartea Brazii se frâng..., vol. I, pag 176, în capitolul „1951". În acest timp l-am avut ca fugar printre noi şi pe Novac Petru, tatăl lui Nelu Novac.

Făgăraş
25. 01. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ
(vol. 2, fila 240)

Strict secret

...Stareţul Serafim, de la Mănăstirea Sâmbăta, ne-a spus: loviturile contra bisericii le dă prin numirea în posturi mari a unor oameni nedemni şi incapabili, cum este cazul Mitropolitului Rusan al Moldovei. Noi, mănăstirea, am primit o lovitură prin arestarea părintelui-stareţ Arsenie, care în prezent se află la Canal, dar până acum se simte sănătos, lucrând la ciocan.

Securitatea, l-a arestat pe părintele Arsenie, datorită influenţei ce o avea în masa de credincioşi, şi prin această influenţă, ţinea treză făclia Duhului Sfânt şi ideea naţională.

După părerea mea (a informatorului n.n.) Mănăstirea Sâmbăta este un focar al reacţiunii, de unde cei din raionul Făgăraş primesc ştiri şi educaţie. de a persista ca reacţionari. Este locul de unde primesc instrucţiuni, prin slujbă şi predică şi discuţii personale.

Am trimis pe tovarăşul Cotea, după alimente, stareţul i-a dat imediat slănină, brânză, pâine, de unde rezultă că şi bandiţii primesc alimente.

NOTA NOASTRĂ

Nu am apelat şi nu am primit niciodată, în toţi anii aceia, ceva de la Mănăstirea Sâmbăta de Sus. Am evitat cu strictețe să avem orice legătură, fie directă, fie indirectă, cu cineva din personalul mănăstirii. Am căutat să nu ne apropiem de mănăstire, cât ne-a fost posibil, pentru ca securitatea să nu aibă vreun motiv de a lua măsuri împotriva ei, sau de a o desfiinţa. Am socotit întotdeauna că păstrarea făcliei credinţei nestinsă, era mult mai importantă, decât rezistenţa noastră armată.

În schimb, mănăstirea era căutată de toţi oropsiţii regimului comunist, din zonă, începând cu membrii familiilor noastre.

În primăvara anului 1951, a pornit o acţiune organizată, împotriva preoţilor din regiune, căutând să-i intimideze, pentru a nu mai predica Cuvântul Lui Dumnezeu.

26. 01. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ

...Am primit de la agentul nostru informaţia că preotul greco-catolic din Voila, Radeş, a fost vizitat de preotul greco-catolic Turdeanu, din satul Grid.

Am fost informaţi că numitul preot, face slujbă la domiciliul său.

29. 01. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ

...În seara zilei de 28 ianuarie, preotul Bălescu Nichita, a fost găsit de patrula noastră, făcând predică în Biserica din Viştea de Sus, la un număr de 30-40 de oameni şi femei. Şi le spunea să nu-şi piardă credinţa şi alte cuvinte de propagandă, pe care patrula (călare) nu le-a putut auzi bine. Acest popă face-ntruna propagandă populaţiei şi-n Biserică, contra orânduirii socialiste.

M.A.I. Făgăraş
23. 02. 1951

CĂTRE POSTUL DE MILIŢIE CÂRŢIŞOARA

Strict secret

...Vi se face cunoscut, că Miliţia e informată, că preotul Ilarie Budac, din Oprea, Cârţişoara, predă lecţii de religie în Biserică, şi face propagandă legionară. Luaţi măsurile cuvenite.

Comandantul Blidaru

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 49, fila 371)

...Preotul Bic[illegible] Ioan, predă lecţii de religie la şcoală şi în Biserică.

01. 03. 1951

REFERAT
(Vol. 49, fila 466)

În comuna Breaza, informatorii noştri au aflat că locuitorii: Simen Victor şi Toma Traian, au văzut înainte de Crăciun, pe toţi Haşii în Boldaua Lisii. Propunem două posturi de pândă în crestele de brazi şi din Scărişoara, cu binoclu, să observe. Propunem şi o vânătoare, care s-a înfăptuit cu 8 Sergenţi-Majori, 3 vânători, 4 călăuze, 1 pădurar şi gonaci.

10. 04. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 53, fila 115)

În satul Viştea, preotul Şandru, preot unit, adună în casa sa în mod clandestin, diferite persoane şi face slujbă. Date precise asupra comportării acestui preot se pot lua de la preotul ortodox din Viştea de Jos. Acest trântor caută să trăiască prin fel de fel de mârşăvenii. A fost discutat în şedinţa raională de partid.

Propuneri: va fi supravegheat să fie prins în flagrant delict.

Informaţie sigură de la informatorul „F6".

15. 04. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol.10 fila 3)

Ariton Moldovan, un foarte periculos om, duşman de moarte al actualului regim.

20.04.1951

TABEL CU PERSONALUL CE VA LUA PARTE LA ACŢIUNE
(Vol.53, fila 658)

Nouă sergenţi majori sub conducerea Serg. Maj. Mureşanu Gheroghe. Prezentarea la orele 2. Armament: pistoale automate, 100 cartuşe sau puşti ZB cu 30 cartuşe si o grenada, armament pentru fiecare element.

02. 05. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol 49, fila 569)

Preotul Ghindea, din comuna Drăguş, a interzis copiilor să intre în Biserică cu cravată roşie (de pionier n.n.). Această mârşăvie a fost demascată de copii, la întrebarea secretarului U.T.M.

15. 05. 1951

RAPORT
(Vol. 69, fila 165)

...În seara zilei de 14 Mai, la orele 21, a fost auzite că trecea un avion, venise spre Ticuşul Vechi, iar la orele 0:16, a venit înapoi, care era fără lampă, când a ajuns deasupra pădurii Jibert, a făcut trei viraje, aceasta a fost când a venit prima dată. Nu după mult, a ieşit din pădure Jibert, cele doi indivizi, semnalat de noi anterior, care s-au interesat după un nume, Ion, iar mai apoi au plecat înapoi. S-a intensificat acţiunea informativă, pentru a identifica toate elementele străine.

Lt. Maj. Patachi Ion

NOTA NOASTRĂ

Se pare că de data aceasta, Lt. Maj. Patachi Ion, a văzut bine avionul. Multă lume s-a întîlnit cu nişte oameni înarmaţi, îmbrăcaţi americăneşte, care au stat o vreme prin pădurile Jibertului, şi ieşeau din când în când la drum întrebând de Gavrilă, care era cunoscut în Jibert. Rostul acţiunii, era ca noi să credem că au fost lansat un grup de paraşutişti de către acel avion, şi să ne grăbim să luăm legătura cu ei. A fost prea cusută cu aţă albă, ca să nu ne dăm seama de capcana lor.

Biroul Raional al Securităţii Statului, Racoş
17. 06. 1951

CĂTRE DIRECŢIA REGIONALĂ A SECURITĂŢII STATULUI
ORAŞUL STALIN

...Numitul Blidea Ioan, cioban în Lovnic, Făgăraş, a fost apariţie, celor doi indivizi, cu haine de piele, cum nu văzut în regiunea noastră. A doua apariţie, au venit tot în grădina G.A.S., trei indivizi, avea armă, şi au vrut să lăsa porcii afară, iară paznicul n-a lăsat. Iar a doua oară purta cârpă de femeie, după ce au plecat, au spus că o să mai vină, însă până în prezent nu au mai apărut nimeni.

În urma acestor semnalări, a fost deplasat în regiunea Făgăraşului**, pe marginea comunelor, trei divizii de armată, care a stat un timp de patru zile, care au scotocit întregul păduri, iar rezultatul a fost negativ, nu s-a găsit nici o urmă acestor bandiţi.**

În ziua 10, trupele militare, s-au retras spre Făgăraş.

Lt. de securitate — Plt. de securitate
Uzoni Dumnitru — Szasz Adalbert

NOTA NOASTRĂ

Nu ştiu dacă a poftit cineva porcii lui Blidea, de la G.A.S. Lovnic, noi sigur nu! Dar în adevăr în iunie 1951, mai întâi în raionul Rupea, apoi Agnita şi la urmă Făgăraş,cale de trei raioane au fost inundate de armată. Faptul l-am povestit în Brazii... vol. I, pag 184.

Patrulau ziua şi noaptea, în sate, pe câmp şi în păduri, în grupe foarte mari, arătându-se destul de paşnici. Pe noi ne-a surprins această invazie, în satul Jibert, şi ne-am îndepărtat spre munţi.

Atunci n-am înţeles rostul acestei manevre. Mai târziu, când ne-am lovit de aceleaşi manevre, în munţi, până spre satele Nucşoara, ne-am dumirit. Se urmărea să ne oblige a ne retrage într-o zonă liberă, formată din Valea Dejeanului, Berivoiului, Zârna, Leaota, Dara, unde eram aşteptaţi de banda Anghel-Boian.

NOTA NOASTRĂ

Uneori se găsea şi cîte un Pristanda, în rîndul securităţii. Iată isprava lui Nemeş Iocob.

RAPORT

...Serg. Maj. Nemeş Iocob, făcea pândă în luncă, în Jibert. Pe la ora trei noaptea, a intrat în curtea casei numărul 20, şi s-a urcat pe un capăt de lemn, ce ieşea cu 10 cm. din zidul casei. Însă s-a produs un zgomot de la ruperea unei aşchi. Cei dinlăuntru s-au ridicat în picioare, şi Nemeş Iocob a ieşit în curte şi a fugit în luncă, unde s-a ascuns. Cei din casă au ieşit afară, şi doi străin, s-au urcat în grajdurile G.A.C., unde s-a dus şi Nemeş Iocob, dar a lătrat cînele, şi el a fugit, şi când s-a întors nu a mai văzut pe nimeni, numai fereastra se balansa.

A înconjurat grajdul şi a văzut urme spre pădure. După 200m s-a întors înapoi fiindu-i frică, el fiind însoţit de agentul nostru Pulkrabek Carol.

Lt. Maj. Patachi Ion

Miliţia Raională Făgăraş
03.07.1951

REFERAT

(Vol. 53, fila 293)

Susnumitul Roşca Vichente din Râuşor lucrează şi în prezent cu organele noastre în domeniul informativ pentru prinderea şi depistarea bandiţilor. Să î se înapoieze permisul de armă de vânătoare şi să fie ajutat de autorităţile locale.

Serg. maj. de miliţie Ieremia Ion

NOTA NOASTRĂ

Rezultă că informatorul Roşca Vichente a fost răsplătit mulţumitor pentru munca depusă în 1950 de vreme ce mai avea „dragoste" să lucreze în continuare ca informator.

16. 07. 1951

CĂTRE DIRECŢIA SECURITĂŢII STATULUI SIBIU

(Vol.6, fila 215)

La 1 Iulie 1951 la Cabana Podragul un individ în haine de miliţian fără epoleţi a apărut zicînd că în urma lui vine şeful de post şi că el face postul de pândă pentru bandiţi. A trecut creasta şi s-a dus la o stână pentru a cere de mâncare. Acesta avea la el o armă militară şi în timp ce vorbea cu paznicul a lăsat arma deoparte. Comşa Nicolae din Arpaşul de Sus a văzut la casa de adăpost o persoană cu aceleaşi semnalmente. Ar fi posobil ca acest individ să facă parte din trupele ce operează la munte însă atunci este necesară identificarea sa, întrucât s-a deconspirat faţă de cabanier cu unele lucruri pe care nu trebuia să le spună.

Lt. Marina Alexandru
Slt. Zăgan Traian

SENTINŢĂ

În 16 iulie 1951 s-a rejudecat procesul celor arestaţi în toamna anului 1950.

Judecat în contumancie
R.P.R. Tribunalul Militar Stalin
Dosar Nr.533/1951
Sentinţa Nr..687

EXTRAS

Tribunalul Militar al oraşului Stalin a pronunţat următoarea sentinţă: pentru motivele cuprinse în corpul sentinţei şi-n unire cu concluziile.

Dl. Procuror Militar în numele legii hotărăşte: cu unanimitate de voturi declară culpabili pe **Gavrilă Ion** din comuna Netotu Făgăraş pentru crimă de uneltire contra ordinii sociale. p.p. de art.209, partea III, C.P. combinat cu art.pt. c, din D.L.199/50 si art.1 C.P. si L.856/1938

De asemenea cu unanimitate de voturi, că nu are circumstanţe atenuante în favoarea sa.

Făcând aplicaţiunea art.209 pt.III c.p.comb cu art.1 D.L. 1 din L.199/50 art.C.P. si L.856/38 unanimitate de voturi **îl condamnă la moarte prin împuşcare** , cu confiscarea totală a averii.

Cu drept de contestaţie în 10 zile de la comunicare.

Dată si cetită în şedinţă publică astăzi anul 1951 luna iulie ziua 16.

Preţedinte ss indescifrabil Membrii ss. indescifrabil

Conform cu originalul

NOTA NOASTRĂ

Au fost date 17 condamnări la moarte printre care şi a mea. Pe celelalte nu le-am găsit în arhivă la C.N.S.A.S.

M.A.I. Făgăraş

CĂTRE DIRECŢIA MILIŢIEI REGIUNII SIBIU

(Vol. 28, fila 44)

...se propune organizarea unei echipe de 13 oameni care vor urca pe Valea Dejanului spre stâna de la cota 1.566 pâna in Vârful Langa. Înapoierea prin Budiu, Baba, Hârtoape. Plecarea 15 august orele 3 dimineata.

Locţiitor operativ Cpt. Mărăscu Constantin

NOTA NOASTRĂ

E vorba de expediţia observată de noi şi povestită în „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”, vol. I, pag. 193, în capitolul „La căprioare”.

15. 08. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ A LUI „I.M.”

(Vol.10)

Din nici o manifestare a familiei D. Comanici nu rezultă o desolidarizare sinceră de acţiunile ginerelui său (Haşiu Gheorghe).

Felul cum ostaşii îşi făceau serviciul lasă de dorit. Nici o santinelă, ei sunt preocupaţi de jocuri, plajă şi cântat cu patefonul. Făceau fotografii cu turiştii. Cabanierul spune că i-au fost furate din magazie cutii de conserve. Am trecut pe lângă postul de comandă şi nu m-a oprit nimeni.

Chiaburul Constantin Vulcu, deşi fiul lui e informatorul nostru, e convins de victoria americanilor.

Guşeilă Iordan vorbea favorabil la adresa partizanilor.

NOTA NOASTRA

Securitatea a infiltrat în zonă informatori, nebănuiţi de populaţie, în care lumea să aibă încredere, care raportau felul cum actionează trupele de securitate, cum iţi face miliţia datoria, ce gândesc şi spun oamenii. I.M. era unul dintre ei.

Dosarele sunt inundate de note informative. Iată un model de notă informativă a învăţătorului Gheorghe Caţavei (Clean) din Lisa Făgăraş , care era informator voluntar si nu avea nume conspirativ, despre notarul Ion Bica

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol.53, fila 551)

...Ion Bica, notar, a fost liberal ca Alecsandru Popa, a cărui frate din Bucureşti a distrus o pădure. Gheorghe Draghici si Alecxandru Gavrilă au fost legionari. Josim Greavu şi Pop Ion mari susţinători ai Maniştilor, ei au strigat că Guvernul Groza e al ţiganilor. Tatăl banditului Moldovan Dumitru e prieten cu Greavu Ioan, mari manişti, mari duşmani ai poporului sărac. Au case cu patru camere. Nu s-au asociat la frontul plugarilor ci s-au pus în fruntea clicii reacţionare cu Gheorghe Broscăţian, Ghiorghe Dreghici, Alecxandru Gavrilă, Gheorghe Stroe şi Axente Stanislav în frunte cu Sorin Greavu. Nu-şi predau cotele şi nu lămuresc poporul să le predea. Nu şi-a pus bilet rosu la poartă că-i bolnav de boală molipsitoare. Are legături cu partizanii din munti si în scurt timp vom fi trădaţi ca călăul de Tito care a trădat poporul iugoslav. Toate le cunosc, căci am muncit ca secretar al celulei P.C.R., preşedinte al Frontului Plugarilor, Preşedinte al Reformei Agrare, Preşedinte al Tineretului, Preşedinte al ARLUS, deputat al sfatului popular, membru în comitetul executiv al P.M.R. Lisa. Acest Bica e duşman şi pe linie culturală. Trăiască prietenia româno-rusă. Trăiască Partidul Muncitoresc Român. Trăiască lupta pentru pace în frunte cu genialul conducător tov. Iosif Visarionovici Stalin.

Postul de Miliţie Berivoii Mari
31. 08. 1951

CĂTRE MILIŢIA RAIONALĂ FĂGĂRAŞ

– Problemă-

Raportăm cum că in ziua de 26 august 1951 am primi ordin telefonic referitor la unele rachete trase in cursul nopţii de 25 spre 26 la munte. Ne-am trasnportat la postul de miliţie Vaida Recea unde am luat legătura cu comandantul postului de miliţie Balbuş Gheorghe. S-a dovedit că s-a tras de armata ce era pe raza postului Vaida Recea. S-a programat o patrulare de ambele posturi Recea si Berivoi. În ziua de 27. 08. 1951 la orele 7 dimineaţa am plecat la munte, însoţiţi de oamenii postului, că-i lipsea unui prorpietar de stână 50 de berbeci. Am ajuns la stână unde am aflat că proprietarul se găseşte în căutarea lor. Ne-am deplasat la Creastă şi am luat legătura cu nişte ciobani din comuna Aninoasa care păşteau oile şi care ne-au informat că cu vreo săptămână în urmă a trecut pe acolo nişte călători cu raniţile în spate venind dinspre orşul Stalin şi care erau civili. Unul dintre ei era mai în etate ceilalţi in număr de vreo şapte câţi erau, spuneau domnule colonel, ceea ce ar putea rezulta ca să fi fost tot fugari. La fel, ne-au mai informat aceşti ciobani că au auzit de la alţi ciobani că la o stână de la Netotu cu câteva zile în urmă, la fel, s-au mai dus nişte indivizi, dar câte persoane, nu ştiau să precizeze, care au somat pe ciobani să le dea de mâncare că-i omoară altfel, iar un cioban a scăpat cu fuga.

De aici am coborât spre vale şi fiind ceaţă am rătăcit drumul bun şi am mers pe firul văii râului Berivoii Mici iar spre seară am dat de nişte prăpăstii şi stânci mari de piatră şi am mers care pe unde am putut şi cum a putut. L-a sosirea spre pepiniera din poalele muntelui am găsit pe locuitorul care încărca nişte lemne şi care spunea că nu a văzut pe nimeni. Noi am stat câteva minute de ne-am repauzat fiind obosiţi, după care am plecat spre casă la vale. La un moment dat pe la orele 21 am auzit în dreapta pe cineva am strigat şi nu s-a răspuns. Ne-am aşezat în trăgători şi am aruncat o grenadă. Ni s-a răspuns cu focuri de automat în trei locuri diferite. Atunci am deaschis focul cu tot efectivul. Atunci pe drum a trecut o căruţă cu lemne a lui Cotorcea Virgil. Am alergat şi i-am spus să anunţe Miliţia.

Credeam că banditii vor să ţină focul cu noi un timp aşteptînd să ne vină şi ceilalţi în ajutor. Ne-am întors că era întuneric şi ne temeam să nu ne împuşcăm unul pe altul. A venit ploaia şi ne-am retras în tufe aştptând să ne vină întăriri. Dimineaţa a venit maşina miliţiei însă nu le puteam vorbi de frig fiind uzi până la piele. Eu am rămas acolo singur. Ei au crezut că eu am plecat şi de aceea au plecat.

Serg. Maj. Balint Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Episodul vitejesc l-am amintit în Vol. I din Brazii pagina 287. Din greşeală l-am plasat în 1952.

M.A.I. Făgăraş
29. 08. 1951

DECLARAŢIE

În 28 august 1951 în timp ce eram cu Fratu Ioan şi stam la pândă la vînătoare am auzit nişte puşcături în direcţia Dejani. Am

auzit zgomot mare ca de brand şi din multe locuri focuri de puşcă şi pistol, timp cam de zece minute după care au încetat. Am auzit numai un car cu lemne. Am avut impresia că a tras numai armata.

Ss Şuler Aurel.

NOTA NOASTRĂ

În realitate la ieşirea din pădure am întâlnit pe cei doi vânători şi am stat de vorbă cu ei. Am aflat că de dimineaţă grupa de miliţie s-a deplasat în Muntele Belia.

03.09.1951

NOTĂ INFORMATIVĂ NR.83

(Vol.1, fila 145)

În ziua de 3 septembrie 1951 cu ocazia serviciului prin satul Netotu am luat contact cu informatorul nostru care ne-a informat că în seara zilei de 2 septembrie 1951 a fost în satul Netotu un cioban pe nume Leabu Nicolae de la stâna din Gropile. Acest cioban i-a spus la informatorul nostru că Gavrilă Ioan şi alţi fugari în număr de 50 persoane sunt în două tabere şi sunt instalaţi în Muntele Pietrele Popii şi au fost aprovizionaţi de ciobanul care le-a dat 4 oi şi un porc, care a fost mâncat de fugari împreună cu ciobanul cu pâine caldă adusă de populaţia din comuna Berivoii Mari. Acest cioban a văzut şi ştie unde sunt instalaţi fugarii în nişte jghiaburi şi care sunt îmbrăcaţi în uniforme de miliţian şi aşteptau aprovizionarea şi au comandant pe un fugar din partea regatului, care sunt dotaţi cu armament special şi au un telefon fără fir cu care vorbesc ei.

Acest cioban a primit şi el de la fugari un pistol de 9, lung. Acest cioban a stat de vorbă cu informatorul în ziua de 2 septembrie când au venit oile de la munte şi a plecat tot la munte. Această informaţie este dată de informatorul nostru Lazea Nicolae din satul Netotu care a stat de vorbă cu ciobanul când a împărţit oile în 2 septembrie.

Comandantul grupului călare Serg. de militie Teban Andronic

NOTA NOASTRĂ

Întradevăr, ne-am întalnit cu Leabu Nicolae de la stâna din Hârtop dar nu i-am vorbit de prăpăstiile ce au ajuns la securitate. E posibil ca exagerările să le fi făcut informatorul nostru Lazea Nicolae. Noi, în realitate am fost doar 3 şi nu eram instalaţi în Pietrile Popii.

În urma imprudenţei de a vorbi despre noi, ciobanul, a intrat pe mâna securităţii având mult de suferit.

03.09.1951

DECLARAŢIE

Subsemnatul Fratu Ioan: Pe la orele 21^{30} am auzit focuri de armă automată şi grenadă, că se auzeau grozav de tare, şi mai multe. Mă gândeam că e armata. Aceste trageri au durat 15 minute după care au încetat. Focuri se auzeau din 5-6 poziţii, din multe locuri. A venit şi Coman V. Ioan dinspre sat şi a spus că a fost miliţia.

CUM A APĂRUT BANDA „ANGHEL" ÎN REGIUNE, ÎN ZONA UNDE SECURITATEA DOREA SĂ NE SILEASCĂ SĂ NE REFUGIEM NOI.

03. 09. 1951

DECLARAŢIE

(Vol. 2, fila 303)

Subsemnaţii: Shehrmann Klaus, Onaca Petru şi Corodan Comşa, am fost atacaţi de tâlari în 2 Septembrie, în apropierea Cabanei Sâmbăta, care ne-au obligat să golim rucsacurile şi să ne culcăm cu faţa la pământ.

NOTA NOASTRĂ

A se vedea documentul de la pagina 34, din 16. 07. 1951, Către Direcţia Securităţii statului Sibiu.

Postul de Miliţie Drăguş (cifrată)

CĂTRE MILIŢIA RAIONALĂ FĂGĂRAŞ

Birou bande

(Vol.1, fila 129)

La Nota informativă trimsă de noi cu nr.105/1951, alăturat înaintăm una declaraţie a pădurarului Antinie din comuna Drăguş în care declaraţie menţionează că în ziua de 3 Septembrie 1951 aflându-se în apropiere de casa de odihnă P.M.R. fostă Vasu, ar fi văzut când cei 3 indivizi semnalaţi de noi prin nota informativă de mai sus ar fi luat legătura cu personalul venit cu maşina nr. 4 Piteşti. Menţionează că cu acestă maşină ar fi venit trei persoane şi ar fi dat anumite alimente celor trei indivizi, care au coborât de la cabană în jos. Prin această declaraţie se deduce că acele trei persoane semnalate de noi ar fi fost ale securităţii Piteşti şi care s-a dat drept bandă faţă de populaţie. Rugăm a dispune calea legală.

Comandantul Postului de Miliţie Draguş, Serg. Răuţă Ioan

NOTA NOASTRĂ

Deci aprovizionarea bandei securiste Anghel-Boian se făcea la Sâmbăta de Sus la casa de odihnă P.M.R. de lângă Mănăstirea Brâncoveanu. Aşadar, şeful de miliţie Drăguş, chiar şi pădurarul Antinie ştiau că cei ce primeau mâncare erau securişti. Lucrul acesta l-am aflat şi noi în Septembrie 1951, din păcate, prea târziu.

CĂTRE D.R.S.S. SIBIU

(Vol.6, fila 214)

Urmare la raportul din 7 august referitor la apariţia unor elemnente la stâna din Podul Giurgiului Muscel. Din cele declarate de pădurarul Iordan, paznic la Cabana Podragul, Făgăraş, reiese că a venit în zilele trecute, într-o seară un individ necunoscut, înarmat şi care, după ce a mâncat a stat la stână până dimineaţa. Dimineaţa a plecat de la stână împreună cu un cioban care ducea brânză, şi cu el

şi străinul. După câteva zile văzînd că cel plecat nu s-a înapoiat, ceilalţi ciobani au plecat să îl caute. **Nu departe de stână l-au găsit pe acesta împuscat şi dezbrăcat de haine**, asupra sa nemaifiind decât o bluză subţire şi toate actele pe care acesta le poseda. Ciobanii bănuiesc că a fost împuşcat pe la spate de acel individ.

Lt. Marina Alexandru
Slt.Zăgan Traian

NOTA NOASTRĂ

Astfel şi-a făcut apariţia în Munţii Făgăraşului banda Boian-Anghel-Vrabie la care a fost trimis mai târziu Vasile Motrescu.

M.A.I.S.S. Făgăraş
10. 09. 1951

CĂTRE DIRECŢIA REGIONALĂ A SECURITĂŢII SIBIU

(fila 484)

În 2 septembrie 1951, trei excursionişti au fost somaţi să stea cu faţa la pământ şi au fost jefuiţi. Unul din cei trei bandiţi **avea albeaţă la ochi sau ochi de sticlă.**

Lt. de securitate Marina Alexandru
Slt. Zăgan Traian

DECLARAŢIE

(Vol. 2, fila 29)

Subsemnatul Costea Antinogen, contabil, declar: în ziua de 5 Septembrie, la orele cinci dimineaţa, la cabana Sîmbăta, am fost trezit de doi indivizi înarmaţi, care au strigat la mine „culcat cu faţa în jos", şi m-au înghiontit cu pistolul. **Unul care era chior, cu albeaţă la ochi,** mi-a cerut hârtie şi creion, ei au jefuit pe turişti de ce aveau prin raniţă. Mai târziu a venit şi un cioban care cerea găzduire, fiindcă stîna a fost jefuită de indivizi înarmaţi cu pistoale. Unul dintre ei avea albeaţă la un ochi.

Ss. Antinogen Costea

NOTA NOASTRĂ

Cel cu abeaţă la ochi era ofiţerul de securitate Anghel.

DECLARAŢIE

Schlega Wilhelm, în 5 septembrie, am fost jefuit la Cabana Sâmbăta. Cel care probabil era conducătorul lor, avea un ochi sticat, la care era orb.

Schlega Wilhelm

Direcţia Raională a Securităţii Statului Făgăraş,
10. 09. 1951

Către Direcţia Regională a Securităţii Statului, Sibiu

Strict secret

În ziua de 2 septembrie la 9:30 dimineaţa, la Cabana Sâmbăta, trei excursionişti au fost somaţi să se oprească de mai mulţi indivizi, care i-au obligat să se culce cu faţa la pământ, şi care a luat de la excursionişri, 2 rucsacuri, 3 cuţite, 1 aparat fotografiat, haine, mâncare, tabacheră de argint.

În 5 septembrie ora 8 dimineaţa, un număr de 3 indivizi înarmaţi au jefuit 6 excursionişti, luând haine, bocanci, ceasuri, alimente. Unul dintre cei trei, făcea impresia că are **albeaţă la ochi** sau **un ochi de sticlă.** Jefuirea s-a făcut în acelaş mod. Alăturat înaintăm materialul informativ ce-l posedăm.

Lt de securitate Marina Alexandru
Slt. de securitate Zăgan Traian

CĂTRE DIRECŢIA SECURITĂŢII STATULUI SIBIU

În ziua de 5 septembrie, 4 bandiţi înarmaţi au jefuit trei turişti originari din oraşul Sibiu. Turiştii: Iliescu Curt - Sibiu; Schnaider Trude - Sibiu; Lagher Vilhelm - Sibiu. Cei patru indivizi între care unul înalt, brunet,**cred că ar fi orb de un ochi sau avea o pată albă pe ochi**. După o ora şi jumătate jefuitorii au fost văzuţi de ciobani în „fereastră" şi identificaţi cu cele patru elemente trimse de Direcţia Generală. De aceea vă rugăm ca la întoarcere din munte să fie ridicate obiectele furate şi restituite celor în cauză.

Col. Ambruş Coloman
Cpt. de securitate Cîrnu Ioan

D.G.A.S.S. Stalin
07. 09. 1951

CĂTRE D.G.S. BUCUREŞTI

Strict secret

Acţiuni operative în legătură cu banda, n-au fost întreprinse, pentru faptul că au fost oprite orice acţiuni din partea Direcţiei Generale a Securităţii Statului.

În cazul când se va mai întreprinde vreo acţiune, de regiunile vecine, să fim sesizaţi pentru a **nu fi derutaţi în munca noastră, pentru a evita unele rezultate nedorite,** când se va întreprinde o acţiune din partea direcţiei noastre.

Acţiunea întreprinsă de Direcţia Securităţii Piteşti, în regiunea noastră, la sfârşitul lui iulie-august 1951, prin care a trimis unele elemente în munţi, a făcut să ne preocupe apariţia lor, **dedându-se, la unele acţiuni chiar banditeşti, terorizând astfel turiştii**. Datorită acestui fapt s-a pierdut timp, pentru verificarea acestora, şi stabilirea realităţii.

Col. Ambruş Coloman
Cpt. de securitate Ion Cârnu

.....fotocopie nr 25/7 Septembrie 1951

D.G.S.S. Regiunea Sibiu
13. 09. 1951

CĂTRE D.G.A.S.S. BUCUREŞTI

Strict secret

În ziua de 5 septembrie 1951, la orele 8 s-au jefuit trei excursionoşti, apoi, au fost jefuiţi şase excursionişti, de tot ce aveau. **Unul dintre bandiţi, avea albeaţă la ochi, sau ochi de sticlă (şeful lor).** Valentin Călinescu -inginer- oraşul Stalin, Dan Cristodorescu – elev- Bucureşti, Munteanu Ilie – Sinaia, Răduleascu Mircea –medic-Cluj, Popescu Titus-Cluj, Bobingescu Paul.

Col. Ambruş Coloman

Direcţiunea Generală a Securităţii Statului
Regiunea Sibiu, Nr, 314/16.418 din 13 septembrie 1951

CĂTRE DIRECŢIA GENERALĂ A SECURITĂŢII STATULUI

Strict secret

În ziua de 5 septembrie, orele 8:10 dimineaţa, 6 excursionişti au fost atacaţi şi jefuiţi de haine, ceas, aparat fotografiat, tutun. Din cele declarate, excursioniştii susţin că **unul avea albeaţă la ochi sau ochi de sticlă,** şi după toate aparenţele, era şeful lor.

Menţionăm că cei trei muncitori din oraşul Sibiu, care au fost jefuiţi, au spus faptele petrecute în întreprinderea în care lucrează, în urma cărora se comentează nefavorabil, întrucât muncitorii care voiesc să meargă în excursie, nu mai au curajul.

Col. de securitate Ambruş Coloman
Cpt. de securitate Ioan Cârnu

NOTA NOASTRĂ

Toate aceste acţiuni comise pe versantul nordic al munţilor Făgăraş, aparţinînd de regionalele Stalin şi Sibiu ale Securităţii, se adaugă altora tot atât de numeroase, comise pe versantul sudic. Au fost înfăptuite de grupul de ofiţeri de securitate: Anghel-Boian, cu scopul de a ne discredita în faţa ciobanilor şi turiştilor. Din fericire, n-au prea avut succes, deoarece majoritatea ciobanilor, ne cunoşteau cu ani în urmă, şi ne ştiau comportarea noastră în munţi.

Postul de Miliţie Berivoi

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 49, fila 806)

Strict secret

În seara zilei de 16 septembrie, m-am pomenit cu un cetăţean, la Postul de Miliţie, Vaida, Recea, care vroia să vorbească cu securitatea, şi eu nu i-am dat voie până nu mi-a spus cine este. Acest cetăţean mi-a spus că e de la securitatea din Piteşti, şi a fost trimis de securitatea din Bucureşti pe munte, că au fost patru persoane, şi au fost prinşi de bandiţi, şi au fost dezarmaţi, din care unul a vrut să fugă, şi bandiţii au tras după el, şi a împuşcat trei şi el a scăpat. După care a fost legat de mâini, şi atunci se afla în Valea Zârna, şi a venit cu el până în partea Făgăraşului, şi acolo l-au pus să se descalţe de bocanci, iar ei s-au dat după o piatră, şi el a fugit, şi a nimerit la postul de miliţie Vaida, Recea.

Eu am dat telefon, la securitatea Făgăraş, şi a venit o maşină, care l-a luat pe acest cetăţean. Tov. Lt. de la securitate, mi-a spus să nu mai raportez la nimeni.

Caporal Gâscă Constantin

NOTA NOASTRĂ

Deci astfel s-a prezentat Vasile Motrescu la Miliţia din Vaida, Recea, vezi cap. din Brazii... vol I, pag. 211, „Fulgeră în Munţii Făgăraşului, şi tună în Munţii Bucovinei”.

M.A.I. Făgăraş

CĂTRE DIRECŢIA MILIŢIEI SIBIU
(Vol. 53 fila 289)

E nevoie de întărirea Posturilor de Miliţie cu încă 5 elemente pentru patrulări în munţi pentru distrugerea bandei Gavrila-Hasiu.

Lt. de miliţie Blidaru Gheorghe

Miliţia Braşov
24. 09. 1951

CĂTRE DIRECŢIA REGIUNII SIBIU
(Vol. 49, fila 780)

În 18,19,20 septembrie s-a făcut o acţiune de scotocire în Munţii Făgăraşului de către Organele Securităţii din Sibiu sub conducerea Lt,. Maj. Vlad Leonida de la Securitatea Făgăraş. Efectiv 33 persoane.

Am insistat să vină şi Slt. Moritz Alexandru şi alţii, dar Lt. Marina a refuzat sub motiv că sunt elemente tinere.

Echipa s-a deplasat pe Valea Dejanului la stâna din Zârna, Tov. Căpitan (... nume acoperit) neputând suporta drumul pe mai departe a rămas acolo. Echipa rămasă sub conducerea Lt. Vlad Leonida a coborât în 20.09.1951

Sergentul Metea trebuie să raporteze ce s-a petrecut.

D.G.S.S. Regiunea Sibiu
29. 09. 1951

REFERAT
(Vol.2, fila 479)

Ca acţiuni operative s-a întreprins din partea organelor noastre una echipă de 35 oameni înarmaţi. S-a făcut o scotocire pe intinerariul parcurs de numitul Motrescu Vasile ajungând până la punctul Izvorul Zârnei.

Tot cu o echipă de 30 oameni s-a făcut scotocirea muntelui Piscul Alb cota 1.551 pentru a stabili adăpostul bandiţilor.
Col. Coloman Ambruş
Cpt. de securitate Ion Cârnu

NOTA NOASTRĂ

Până la această dată Col. Coloman Ambruş şi Cpt. Cârnu conduceau Securitatea Regiunii Stalin, iar acum au fost mutaţi la Sibiu în aceeaşi funcţie.

D.G.S.S. Regiunea Sibiu
29. 09. 1951

REFERAT
Către Direcţia Generală a Securităţii Statului
(Vol. 2, fila 478)

S-a stabilit ca om de legătură al bandei Popa Ioan, care a mijlocit întâlnirea echipei D.G.S.S. cu bandiţii, în Muntele Zârna când au fost împuşcaţi trei din echipă de către bandiţi, fapt raportat de noi cu raportul 314 din 17 septembrie 1951.

S-a aşezat o echipă cu 2 oameni bine înarmaţi şi instruiţi introdusă în noaptea din 15 septembrie pe Valea Dejanului, cu scopul de a executa pânde pe potecile arătate mai sus pentru a distruge pe bandiţi la apariţia lor.

De asemenea am introdus în zonă un individ cunoscut de bandiţi cu scopul de a se introduce în rândul lor. Acesta s-a întâlnit cu doi bandiţi pe piscul Gălăşescu. A văzut la o distanţă de 80-100 m un grup de bandiţi, între care l-a recunoscut pe banditul Ilioi Ioan. Omul nostru a încercat să stea de vorbă cu bandiţii dar aceştia au refuzat.

Col. Ambruş Coloman
Cpt. Cârnu Ioan

NOTA NOASTRĂ

Interesant este că noi am trecut în acel timp pe Valea Dejanului dar nu am observat să fim pândiţi de cineva. Cât despre individul, cunoscut de bandiţi, nici eu, Gavrilă, nici Ilioi nu ne amintim de vreo întâlnire cu cineva pe piscul Gălăşescu.

M.A.I Sibiu

PLAN DE ACŢIUNE
privind prinderea şi depistarea bandei de fugari din Munţii Făgăraşului şi Sibiu
(Vol. 25, fila 26)

....După retragerea trupelor să se organizeze o echipă de 20 persoane, doi vânători, 5-6 câini de vânătoare, aparate de emisie cu care să se ţină legătura cu trupa de la Făgăraş la Porceşti (lângă Olt). Să se permită a vâna orice animal. Haine cu aspect vânătoresc, arme cu glonţ şi lunetă, grenade, pistoale rachetă, buletine noi.

M.A.I. Sibiu

NOTĂ
Noua impărţire a sectoarelor
(Vol. 25, fila 28)

1.Avrig –Căp.Briceag Nicolae
2.Arpaşu de Jos –Loc. Popescu Gheorghe
3.Drăguş- Loc. Mărcuş Gheorghe
4.Recea-Loc.Balaban
5.Hârţeni-Loc. Dracea Nicolae
6.Sercaia-Căp. Ispas Eliade
7.Brui-Loc. Macavei Gheorghe
8.Cincu-Loc. Paurtaşu Dumitru
9.Şoarş-Loc. Kovacs Bella
10.Jibert-Loc. Hegheduş Zoltan

NOTA NOASTRĂ

Începînd din anul 1950, zona de activitate a grupului nostru s-a tot împărţit şi reîmpărţit de către securitate
M.A.I. Sibiu

Notă
(Vol. 2, fila 303)
Măsuri dispuse de Col. Ambruş Coloman cu privire la activitatea de până acum.

Metodele folosite de fostul Serviciu Judeţean Făgăraş au fost cele mai greşite, deoarece a bătut oameni care au fugit la munte. Astfel Haşiu Gherghe, fiind bătut să fie informator, a fugit în bandă

Mare Florea Sabin, căpitan din Făgăraş, fiind bătut, a fugit peste graniţă în Iugoslavia.

Organele Direcţiei Generale a Securităţii statului în colaborare cu regiunea Piteşti au introdus o echipă în munţi în regiunea noastră, fără a ne sesiza măcar, în schimb derutându-ne în activitatea noastră.

S-a stabilit că bandiţii în număr de 12, organizaţi în grupe mici nu-şi au locul stabil într-un punct fix, ci sunt într-o continuă mişcare.

S-au instalat posturi de pândă pe potecile munţilor la Dejani, Berivoi, Pojorta.

NOTA NOASTRĂ

În sfârşit a ajuns şi la ei tactica noastră de a nu avea o bază fixa la care să revenim. Am adoptat tactica de a fi peste tot şi nicăieri, pe o suprafaţă cât mai mare, pentru a subţia forţele trimise împotriva noastră.

Direcţia Generală a Securităţii Poporului

CĂTRE DIRECŢIA REGIONALĂ A SECURITĂŢII SIBIU

(Fila 128)

Luaţi măsuri stricte de supraveghere a profesorului universitar Tătaru Nicolae, str. Grozăvescu, Nr.4 Cluj si Ing. Dan Petru (în realitate Aurel) bănuit că întreţine legături cu Gavrilă, seful bandei din regiunea Făgăraş.

Direcţia Regională Făgăraş
05. 11. 1951

REFERAT NR.4

Coman Ion, membru P.M.R., atât la recrutare cât şi cu ocazia reţinerii, a refuzat să dea vreun indiciu despre bandă, precum şi cu ocazia cercetărilor directe întreprinse asupra lui.

NOTA NOASTRĂ

Coman Ion, pădurar, a fost unul din oamenii noştri de sprijin tot timpul. În cele din urmă a făcut închisoare pentru sprijinul dat.

27. 11. 1951

PROPUNERE

Cu privire la banda de fugari

(Vol.2, fila 453)

Concluzie: elementele care au constituit referatul în numar de 17, au promovat interesele bandei continuîndu-şi activitatea subversivă de subminare a regimului. Activitatea acestor elemente are un caracter organizat, bine definit, ca organizaţie auxiliară a bandei, constituită după toate regulile unei organizaţii subversive. Credem că este necesar trimiterea acestui lot în justiţie în cadrul unui proces public judecat în cel mai scurt timp. Să obţinem o schimbare radicală a stării de fapt a populaţiei din Făgăraş, centrul de activitate al bandei.

Cpt. Mezei Gheorghe

LISTA SPRIJINITORILOR BANDEI

din satul Jibert, Raionul Rupea.

(Vol.3, fila 228)

Guist Ana, nr.34
Orendi Ecaterina, 205
Tonci Martin, nr.4
Pongratz Ioan, nr.150
Pongratz Ion, nr.95
Goldner Gheorgh, nr.22
Guist Ecaterina, nr.139
Schorter Ana, nr.92
Gheoltner Mihai, nr.141
Sas Gheorghe, nr.146
Schazer Martin,
Gheoltner Ana, nr.28
Albbrecht Aneta, nr.93

Noiembrie 1951

ANCHETA lui CHIUJDEA IOAN

(Vol.60, fila 32)

Am iernat în 1950-1951 cu Haşu Laurean, Haşu Gheorghe, Pop Jean şi Haşu Andrei. Am fost înconjuraţi la prima zăpadă, de armată multă. Noi ne-am retras în nişte jgheaburi (stânci). Patrulele militare au trecut pe lângă noi, văzându-ne, dar nu au tras. Nici noi nu am tras în armată. Seara ne-am întors la bordei, pe care l-am găsit intact. Patrulele au trecut pe lângă el, sigur văzându-l. Bănuind că se va afla şi se vor întoarce, am dat foc bordeiului şi am plecat la Voivodeni. Armata nu s-a întors la bordei. L-am refăcut şi am rămas să iernăm în el. În 5 ianuarie, Haşu Andrei a plecat singur la poale, socotind că în felul acesta uşurează problema hranei la noi. Am rămas în bordeiul din Trăsnita, până în 15 martie 1952. Jos am aflat de moartea lui Haşu Andrei. Ne-am regrupat în primăvară cu Gavrilă şi ceilalţi, ne-am împărţit în două şi am trecut creasta.

Anchetator: Deitel Ernest
Anchetat: Chiujdea Ioan

NOTA NOASTRĂ

Episodul a fost povestit în „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”, sub titlul „Ne-am dat foc la bordei cu mâna noastră” pagina 230.

D.S.S. Stalin
27. 11. 1951

REFERAT

(vol.2, fila 453)

În legătură cu banda de fugari au fost cercetaţi:

1. Coman Ioan, din Berivoi
2. Ţeţu Ioan din Hurez
3. Receanu Liviu, Dejani,
4. Matreş Ioan, Iaşi,
5. Lupu Aurel, Iaşi,
6. Beleaua Aurel, Berivoi
7. Peptea Gheorghe, Iaşi
8. Miloşan Pandele, Dejani
9. Opriş Dumitru, Hurez
10. Barbu Iosif, Săsciori,
11. Buta Gheorghe, Jibert
12. Mureşan Vasile, Dăişoara
13. Baboia Ioan, Dăişoara
14. Buta Ioan din Dacia
15. Scârneci Gheorghe, Jibert
16. Borcoman Iosif, Dacia
17. Florea Gheorghe, Iaşi
18. Rohar Nicolae, Recea
19. Poparad Ion, Recea
20. Munteanu Iosif, Făgăraş
21. Micu Gheorghe, Săvăstreni
22. Puia Toma, Ileni
23. Socol Virgil, Berivoi
24. Răduleţ Vichente, Berivoi
25. Socol Dănilă, Berivoi.

Concluzii: aceştia au promovat interesele bandei, acţiunea s-a produs organizat, bine definit. Propunem: trimiterea acestora în judecată, cu proces public, pentru a schimba radical starea de fapt a populaţiei din raioanele Făgăraş şi Racoş.

Cpt. de securitate Mezei Gheorghe.

1952

INFORMAŢIA LUI VULCU CONSTANTIN

Informatorul securităţii

După Crăciun, fiind împreună cu Ion Ţarog din Breaza am văzut un om înarmat. Ion Ţarog a dat imediat telefon la securitate, care în ziua următoare a făcut urmărire (Breaza) dar fără rezultat. Noi am bănuit că a fost Haşu Andrei. I-am deplasat la mine acasă (pe ofiţeri) şi unde au bătut chiar si rudele mele. **Acţiunea a fost condusă de un căpitan gras şi solid Cârnu. Oamenii spuneau că atunci când apărea acest om îi apuca groaza. Noi l-am supranumit „spaima judeţului”**

NOTA NOASTRĂ

În adevăr omul înarmat, văzut în ajunul Bobotezii, de către cei doi informatori, a fost Haşu Andrei, (Baciu). A scăpat, cum am povestit în „Brazii”, vol. I, la pag. 243.

14. 01. 1952

PLAN DE ACŢIUNE

(Vol.27, fila 304)

În urma acţiunilor de informare s-a identificat ascunzişul bandiţilor. Pentru lichidarea lor în noaptea de 14-15 organizez un plan de acţiune operativ. S-a stabilit că adăpostul bandiţilor este în Muntele Trăznita pe versantul de vest al Brescioarei.

1.140 tovarăşi ostaşi, sergenţi şi ofiţeri de securitate sub conducerea lui Cârnu Ioan şi Mezei Gheorghe. Se va împresura obiectivul în scopul patrulării. Echipa de patrundere 10 oameni. Focul va fi folosit la apariţia bandiţilor.

Tabel de tovarăşii care compun grupele de încercuire şi pătrundere în obiectiv:

1.Cpt. Cârnu Ioan organizează la faţa locului grupele de incercuire a obiectivului şi a grupelor de pătrundere după cum urmează:

Grupele de încercuire:

Grupa I
1.Lt. Maj. Vlad Leonida,
responsabilul grupei
2.Lt. Săbăilă
3.Slt. Zilceag Otto
4.Serg. Gheţii Ioan
5.Slt. Truţu Alecsandru
6.Slt. Mihăescu Ioan
7.Serg. Maj. Strilă Alecsandru
8.Serg. Nicoară
9.Lt. Bonta Cornel
10.Slt. Racea nicolae
11.Slt. Manole Gheorghe
12.Slt. Mirion Iosif
13.Slt. Laslo Ioan
14.Slt. Pricopeanu Gheorghe
15.Slt. Vurpăreanu Vasile
16.Slt. Boca Petre
17.Slt. Bărduş Ioan
18.Slt. Jelea Gheorghe

19.Slt. Sălcudeanu Gheorghe
20.Plt. Lasco Mihai
21.Serg. Maj. Prişca Vasile
22.Serg. Maj. Ghiţă C. C-tin
23.Serg. Fătu Grigore
24.Serg. Cristea Ioan
25.Serg. Maj. Lichenţan Vasile
26.Caporal Badanagiu Hescu
27.Fruntaş Zingher Rafilă
28.Fruntaş David Radu
29.Fruntaş Cloşeanu Gheorghe
30.Fruntaş Florea Ioan

Grupa a II-a
1.Lt. Maj. Alexandrescu Stelian
responsabil
2.Lt. Berta Iosif
3.Slt. Ferezan Nicolae
4.Slt. Călău Vilhelm
5.Slt. Gorcea Remus
6.Slt. Constantin Iosif
7.Slt. Hofner Traian
8.Slt. Fazecaş Ştefan
9.Slt. Cioantă Pavel
10.Slt. Tiţea Constantin
11.Slt. Ceclea Ion
12.Serg. Andrei Nicolae
13.Plt. Tiglaru Octavian
14.Plt. Orban Alecsandru
15.Slt. Chirpereanu Alecsandru
16.Slt. Ispas Roman
17.Slt. Tiglaru Nicolae
18.Slt. Rusu Nicolae
19.Slt. Ene Nicolae
20.Slt. Onisie Emanuil
21.Caporal Aboş Adam
22.Fruntaş Chivu C-tin
23.Fruntaş Dragomir Florea
24.Soldat Niţu Alecsandru
25.Soldat Ivan Ioan
26.Plt. David Ioan
27.Slt. Munteanu Ilie
28.Ostaş din Făgăraş
29.Ostaş din Făgăraş
30.Ostaş din Făgăraş

Vârfurile echipelor de încercuire vor coborî din deal de deasupra obiectivului, încercuind obiectivul pe o rază de 300 m, pornind spre dreapta şi stânga, făcând legătura în vale sub obiectiv.

Şefii de grupe răspund de plasarea tovarăşilor dând o importanţă deosebită asupra folosirii terenului camuflaj ca stânci, arbori de fag şi altă esentă tare cu o grosime de peste 20 centimetri. După ocuparea poziţiei tovarăşii rămân adăpostiţi cu atenţia îndreptată asupra obiectivului urmărind orice mişcare de strecurare a bandiţilor.

Este strict interzis ca tovarăşii din grupele de încercuire să facă uz de armă chiar dacă asupra obiectivului echipele de pătrundere fac uz de armă. Tovarăşii din încercuire rămân adăpostiţi pe teren cu atenţia îndreptată asupra obiectivului şi în cazul când un bandit va căuta să iasă din cerc grupele de încercuire îl vor prinde viu fără uz de arme, dacă e posibil la nevoie vor deschide foc asupra lui numai tovarasul în faţa căruia apare banditul.

În atenţia tovarăşilor care execută încercuirea şi a tovarăşilor care vor face uz de armă, focul să nu fie îndreptat asupra echipelor de pătrundere, fiindu-le interzis cu desăvârşire de a deschide foc direct asupra obiectivului unde operează echipele de pătrundere.

Sefii de grupe Alexandrescu şi Vlad vor organiza în raza cercului echipe a 10 oameni cu câte un responsabil care va răspunde de acoperirea sectorului limitat, de întrebuinţarea focului, scopul fiind capturarea banditilor.

În cursul zilei de 15 orele 7.30 încercuirea va fi executată. (n.n. în realitate nu au ajuns la obiectiv decât câteva ore mai târziu.)

Echipele de pătrundere în obiectiv:

Echipa nr.1
1.Căpitan Cârnu Ioan responsabil
2.Lt. Marina Alecsandru
3.Lt. Neţ Nicolae
4.Slt. Gergely Francisc
5.Slt. Bălcăcianu
6.Slt. Tache Marin
7.Slt. Suha Gheorghe
8.Slt. Pârvu Nicolae
9.Serg. Maj. Solschi Ioan
10.....

Echipa nr.2 din partea de sud a obiectivului

1.Cpt. Mezei Gheorghe
2.Lt. Drăgănoi Gheorghe
3.Lt. Stancu Ioan
4.Slt. Urzică Traian
5.Slt. Sabo Alecsandru
6.Slt. Rupea Samoilă
7.Slt. Livezean
8.Caporal Buca Nicolae - puşcaş mitralior
9.Funtaş Doană Tudor
10.Caporal Munteanu Vasile

Echipa nr.3 dinspre partea de nord a obiectivului
1.Lt. Csillag Paul - responsabil
2.Lt. Hegheduş Zoltan
3.Slt. Nicoară Vasile
4.Slt. Tinţoc Ioan
5.Slt. Puia Romulus
6.Slt. Ciugudean Ioan
7.Lt. Tiugan Ioan
8.Caporal Pereţeanu
9.Fruntaş Baldevinescu
10.Serg. Sebe Peter

În dimineaţa zilei de 15 după ce echipele de încercuire au ocupat poziţia în jurul obiectivului. Echipa nr. 2 şi 3 de pătrundere interioară vor fi plasate în dreapta şi în stânga bordeiului la distanţa de 20 m de adăpost. Echipa din dreapta va supraveghea iesirea din podul adăpostului, echipa din stânga intrarea în adăpost. Echipa nr.1 va trece imediat la acţiune ocupând intrarea la bordei prin folosirea strictă a terenului, care va deschide foc prin surprindere în adăpost, focul va fi dirijat de responsabilul echipei, Cpt. Cârnu pentru a evita orice incident.

Concomitent cu aceasta doi tovarăşi din grupele de pătrundere vor ocupa stânca de deasupra bordeiului care vor interveni la nevoie cu foc asupra adăpostului. Dacă va fi posibil se va deschide foc si de deasupra adăpostului folosind în limita posibilităţilor grenadele şi puşca mitralieră, care se găseşte la echipa nr. 2. Se va căuta pe cât posibil a nu se da posibilitatea ca bandiţii să iasă din adăpost, astfel dându-le posibilitatea să ia măsuri de apărare cu foc.

Grupa nr.2 si 3 va face uz de armă la comandă şi nevoie. Le este interzis a deschide foc asupra obiectivului în moment ce grupa 1 operează. După cădere, bandiţii vor fi imediat imobilizaţi, încătuşaţi cei vii, cei morţi identificaţi, se va trece apoi la percheziţionarea amanunţită a bordeiului, fotografierea adăpostului şi a bandiţilor, strângerea întregului material din bordei şi pus sub pază sigură pentru transportarea lui la postul de comandă. În caz că unii din bandiţii cunoscuţi de organele statului lipsesc de la adăpost se vor întreprinde cercetări imediate asupra celor existenţi de către căpitanii Cârnu si Mezei pentru identificarea locului unde se află în scopul de a fi arestaţi.

Scotocirea amănunţită a terenului din jurul adăpostului în scopul găsirii depozitelor de alimente şi alte obiecte care vor fi imediat fotografiate, ridicate şi se vor lua măsuri pentru transportarea lor la postul de comandă.

În eventualitatea că un bandit va reuşi să iasă din cerc se va trimete imediat o echipă de tăria a 6 oameni în urmărirea lui flosindu-se urmele până la arestarea lui.

Nici un tovarăş nu pleacă în urmărirea banditilor fără ordinul căpitanului Cârnu. La grupele de încercuire va fi prezent medicul unităţii, Lt. Maj. Chipară Traian şi fotograful Slt. Malcic Nicolae cu tot echipamentul necesar îndeplinirii sarcinilor.

Tot la detaşamentul de încercuire şi pătrundere se găseşte echipa de agenţi compusă din Slt. Silaghi Laslo, Plt. Răianu Ioan si Slt. Voineanu care în momentul când s-a stabilit prezenţa bandiţilor în adăpost va fi trimisă imediat cu raport la postul de comandă.

În orice eventualitate bordeiul rămâne întreg.

NOTA NOASTRĂ

Toate bine puse la punct, numai că la ora aceea obiectivul nu mai exista. A fost ars de noi în toamnă. Bordeiul cu fraţii noştri se afla la câteva sute de metri distanţă, ci asistând ca „spectatori" la toată desfăşurarea acţiunii. Episodul e povestit în vol. 1 din „Brazii se frâng..." pag. 246 sub titlul „De Boboteaza veche, cerul s-a aprins a doua oară".

Singura corectură e că cei doi ciobani, ce au fost siliţi să conducă securitatea, nu erau din Răşinari ci din Corbi, Muşcel, dar păzeau oile din Răşinari. Ionformaţia despre existenţa bordeiului a fost aflată de securitate la Răşinari

15. 01. 1952

TABEL
Cu tov. din obiectivul Valea Brescioarei
(Vol. 27, fila 308)

Gruparea I compusă din:
1) Lt. Maj. Ivan Ioan
2) Slt. Cristea Constantin
3) Slt. Luţenco
4) Slt. Satmare
5) Soldat Ilie Ghe.
6) S. Câmpean Isailă
7) S. Bordei Vasile
8) Slt. Barabas Carol
9) S. Toma Radu puşcaş mitralior
10) S. Nichifor Ioan
11) S. Sârbu Petre

Gruparea a II-a compusă din:
1) Slt. Bordi Dionise

2) Slt. Fâciu
3) Slt. Stoica
4) Slt. Ţifrea
5) Sold. Trandafir Gheorghe – puşcaş-mitralior
6) S. Constantinescu Ioan
7) S. Dima C. Mihai
8) S. Spiridon Mihalcu
9) S. Drăgamşa Marin
10) S. Grosu Gheorghe

Gruparea a III-a compusă din:
1) Lt. Mera Emil
2) Sold. Gârbaciu Simion
3) S. Iordan Ion
4) S. Nicolau Tănase
5) S. Oltean D-tru
6) S. Pământ Vasile
7) S. Popescu Vasile
8) S. Radu Vasile
9) S. Petrică Vasile
10) S. Vşăseanu Ion

Gruparea a IV-a compusă din:
1) Slt. Solonciuc
2) Sold. Păcurar Ion
3) S. Grădinaru Nicolae
4) S. Roşca C-tin
5) Plt. Geleru Ion
6) S. Nicolae D-tru
7) S. David Ion
8) S. Homan Gheorghe
9) Slt. Hudişan Gheorghe

Ordin de misiune: În 15 ianuarie 1952, la orele 7:00, toate grupările se vor găsi instalate pe laturile patrulaterului Valea Brescioarei, Valea lui Mogoş, Cabana Urlea, râul Pojorţii.

Ordin general: se va face uz de armă numai la apariţia bandiţilor. Foc în plin la picioare. Glonţul va fi trimis în bandit şi nu în tovarăşii din jur. Bandiţii capturaţi vor fi trimişi spre comandament.

NOTA NOASTRĂ

Ceeace nu am ştiut până acum, a fost faptul că odată cu acţiunea din Trăznita, au fost ocupaţi de securitate şi munţii din jur.

D.G.S.S. Raionul Făgăraş
21. 02. 1952

RAPORT
(Vol.2, fila 427)

Strict secret

...Arătându-i-se lui Gălbingea, greutatea faptelor săvârşite, i s-a solicitat ajutorul de prindere a bandiţilor.

Gălbingea a fost trimis în satul Voivodenii Mici, numărul 31, la Gheorghe Căbuz, arătând un bilet scris de fugarul Haşu Andrei, în 24 Decembrie 1951, bilet în care Haşu l-a rugat pe Căbuz să il ducă lui Gălbingea în zilele de 19 sau 20 Februarie 1952.
Biletul suna astfel: „Cei trei vin până la sfârşitul lui Februarie. Le comunici să ne întâlnim la omul cu mielul furat, iar după 1 Martie, la femeia văduvă din Lisa." (cei trei Haşu Gheorghe, Pop Ion şi Chiujdea Ioan, erau cei pe care i-a lăsat Haşu Andrei în bordeiul din Trăznita n.n.)

Căbuz i-a spus (lui Gălbingea), că îl cunoaşte pe cel cu mielul furat, că este locuitor din Voievodenii Mici. Gălbingea întreabă pe Căbuz, ce-a făcut cu biletul, spunând că l-a rupt.

S-a luat legătura cu Gălbingea la herghelia Sâmbăta de Jos, pentru prinderea celor trei bandiţi, care urmează să vină la el, după 20. 02. 1952.

Col. Ambruş Coloman
Cpt. Cârnu Ion

NOTA NOASTRĂ

Deci, aşa a avut loc vînzarea lui Gălbingea. Cei trei au coborât în jurul lui 1 Martie. Abia sosiţi, au aflat de moartea lui Haşu Andrei, şi de cine a fost vândut, şi nu s-au mai dus la Gălbingea.

DECLARAŢIE
-rezumat-
(Vol. 40, fila 61)

În anul 1952, ziua 6-7 Ianuarie, a venit şi m-a sculat din somn, Gheorghe Ramba, vecin, şi mi-a spus să-l urmez la el în şură, unde era un om necunoscut, cu cojoc, raniţă şi armă. Acesta era fiul lui Rucăreanu (Haşu Andrei, frate cu Ghiţă, pe care îl cunoşteam de când eram fecior).

„Măi fraţilor, când m-am tras din munte către Breaza, şi treceam drumul, au trecut doi inşi care au strigat după mine, am trecut pe lângă Pojorta, şi-am venit aici." (n.n. Cei ce au strigat erau Vulcu Constantin şi Ţarog Ioan din Breaza, informatorii securităţii). Eu n-am vrut să-l primesc dar dimineaţa l-am găsit tot în şură. M-a rugat să nu spun nimic la femei, că mâncare (caldă), nu-i trebuie, ci numai pâine şi apă. Aşa l-am alimentat eu.

Mi-a lăsat un bilet să il dau lui Gălbingea din Sâmbăta de Jos, acest bilet l-am ţinut trei patru săptămâni, şi apoi i l-am dat

acestuia: „Frate Ioane, de doi ani te-am supărat destul. Comunică la cei doi oameni care vin la tine până la 1 Martie, să întrebe de mine, la omul cu mielul furat, iar după 1 Martie, la femeia văduvă din Lisa. După ce citeşti, să rupi biletul." A venit din nou Gălbingea să-i repet ce scria în bilet. Pe la 15 februarie, Gălbingea a venit din nou şi m-a întrebat ce conţinea biletul. Am fost întrebat de Haşu Andrei, ce-am făcut cu biletul, şi i-am spus ce-am făcut. Haşu Andrei a spus că mai vrea să stea câteva zile, şi s-a dus la Ungherul (Ioan Ramba). A venit Gălbingea a treia oară să mă întrebe unde este Haşu Andrei, i-am spus că s-a dus la Ioan Ramba (Ungherul). A zis: mi-a dat un doctor medicamente să i le dau. Gălbingea a plecat la Ramba Ioan unde a vorbit cu Haşu Andrei.

23. 02. 1952

PROCES VERBAL
(fila 427)

Încheiat astăzi, 23 Februarie, orele 6, la Făgăraş.
Noi, Cpt. de securitate Cârnu Ioan ajutat de Cpt. Mezei Gheorghe şi Lt. Marina Alexandru, şi un număr de toţi, din cadrele Direcţiei Generale a Securităţii Statului, care potrivit informaţiilor ce le posedam, cum că banditul Haşu Andrei, legionar, dispărut de la domiciliu din anul 1948, membru al bandei de legionari Gavrilă, din raionul Făgăraş, se găseşte adăpostit de locuitorul Ramba Ion, din satul Voievodenii Mici, în incinta gospodăriei lui.

În baza celor de mai sus şi la ordinul tov. Director al D.R.S.S. Sibiu, ne-am deplasat la locuinţa celui de mai sus, şi astfel la orele cinci dimineaţa, s-a trecut la descinderea domiciliară.

În timpul percheziţiei, banditul Haşu Andrei, a sărit din şura cu fân, fugind în spatele gospodăriei, prin grădină. Deschizându-se foc asupra lui, a fost rănit din spate mortal, de un cartuş, fiind găsit culcat cu faţa la pământ, cu pistolul Parabelum în toc la curea, având cartuş pe ţeavă.

Atât la percheziţia corporală, cât şi la culcuşul lui în şură, s-au găsit următoarele: armament, muniţiuni, şi diferite alte obiecte. Una armă Z.B. german, seria 1193, treizeci şi opt bucăţi cartuşe Z.B., două bucăţi grenade „Kiessel", un pistol Parabelum, 9mm, seria 9755, douăzeci bucăţi cartuşe 9mm., una bucată bosolă Berond, militară, un porthart, în care s-au găsit următoarele hărţi. Una hartă turistică a regiunii Haţegului, pe care sunt însemnate câteva cote cu creion albastru, un cerc cu cifra 16, pe valea râului Bărbat un cerc cu cifra 15, o hartă a regiunii Câmpulung Muscel, o altă însemnare pe Râul Doamnei, la poiana fagul lui Iorga, şi mai multe însemnări. Una hartă a Europei în limba germană, una hartă a regiunii Braşov, o hartă germană a ţărilor balcanice, un livret militar personal, 5 dolari şi 20 de lei vechi, un ghid al drumurilor, trei bucăţi Biblii, pe pagina unei Biblii este însemnat, Calea Plevnei, 68MB, o trusă de bărbierit, una raniţă militară, diferite însemnări care se anexează la copii.

A fost fotografiat atât cadavrul cât şi culcuşul banditului. Cadavrul a fost ridicat de noi, şi transportat la morga spitalului Făgăraş.

Numitul Ramba Ion, gazda banditului Haşu Andrei, chiabur, fost P.N.Ţ. Maniu, în prezent neîncadrat, a fost ridicat de noi şi reţinut pentru cercetări. Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

Cpt. de securitate Cârnu Ioan — Asistenţi:Cpt. Mezei Gheorghe
Lt. Marina Alexandru

NOTA NOASTRĂ

Căpitanul Cârnu a uitat să consemne, că mortul a fost dus în faţa Primăriei, legat pe o scară, cu arma după cap, alături de Ramba Ion, căruia i s-a dat o armă. Astfel au fost fotografiaţi, şi chemat tot satul să fie văzuţi, inclusiv de către copiii de la şcoală.

REFERAT
(Vol. 47, fila 106)

Strict secret

În ziua de 28 Aprilie 1952, orele 11, am fost înştiinţat de către tov. Lt. Major de la tabăra M.F.A. Dejani, că în cursul nopţii de 26 Aprilie 1952, orele 1, indivizi necunoscuţi şi-au făcut apariţia în jurul taberei, venind din mai multe puncte, având asupra lor lanterne. Sentinelele au somat şi au deschis focul, la care indivizii au răspuns tot cu foc de armă. După ce s-au încetat, s-a auzit în partea adversă, unde apăruse cel cu lanterna, un fluier prelung, şi pe urmă un strigăt: Haideţi mă! După aceea a fost linişte. Acelaşi lucru s-a petrecut şi în cursul nopţii de 27, cam la aceeaşi oră.

Şeful postului, Serg. de miliţie Capet Ilie

NOTA NOASTRĂ

Noi, am trecut de multe ori prin apropierea acestei tabere M.F.A. Dejani, dar nu am avut nici o ciocnire cu paza. Noi foloseam rar lanterne, şi sigur nu am folosit niciodată, în zona respectivă. De altfel la data respectivă îmi amintesc că, ne aflam pe Valea Brătila, la sud de creasta Făgăraş. Ceva îmi amintesc că în zona respectivă, Gheorghe Şovăială şi Metea Victor au avut un schimb de focuri cu securitatea în zona respectivă, dar nu mai reţin anul (1951 sau 1952) şi luna.

Mai 1952

ANCHETA lui METEA VICTOR
(Vol. 60, fila 427)

În anul 1952, primăvara, Gheorghe Şovăială, după o iarnă petrecută în zăpadă, a pus problema să trecem la o acţiune împotriva autorităţilor comuniste. Vom fi împuşcaţi şi noi, dar s-ar rezolva şi problema noastră, care tot se va sfârşi într-un fel asemănător. Părerea lui nu a fost acceptată de ceilalţi membri.

Anchetator: Sifferdecker Carol

M.S.S. Regionala Stalin
04. 05. 1952

CĂTRE MINISTERUL SECURITĂŢII BUCUREŞTI
(vol.26, fila....)

În ianuarie 1952, grupul operativ a fost condus (călăuzit) de Nistor Cârstoi şi Popescu Constantin (Corbi-Muşcel) pentru lichidarea bandei G. Propunem a se aproba o nouă scotocire în munţii de mai sus fiind timp potrivit. Propunem un batalion de trupe de securitate bine instruit, câini de scotocire şi de urmărire.

Trupele din regionala Piteşti să instaleze pe creasta munţilor cu o zi înainte, patrule şi posturi fixe. Operaţiunea se va face de mine ajutat de tov. consilier (nota noastră: consilier sovietic).

Col. de securitate Ambruş Coloman

Lt. de securitate E. Erdeli

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol.27, fila 69)

...Chiaburul Vulcu Constantin, agent veterinar, nu şi-a achitat nici impozitul, şi nici cotele de lapte şi carne. Acest chiabur are un frate agent fiscal. Nu le pune cote de lapte nici la alţi cunoscuţi ai lui. Aceste lucruri durează de doi ani. Chiaburul a fost strecurat în rândul partidului. Acest chiabur este şi un fel de informator al securităţii, dar el duce în eroare organele.

Semnat Oancea

NOTA NOASTRĂ

Vulcu Constantin, a fost informator al securităţii. Prin râvna cu care-şi făcea meseria, a fost cel care a adus cel mai mare rău în zonă. Zeci de oameni au făcut închisoare din pricina lui, şi foarte multe informaţii la adresa noastră au pornit de la el. El şi cu Ţarog Ion, l-au văzut pe Haşu Andrei când a coborât de la munte. În acelaşi timp se purta ca un dictator în sate, ştiindu-i de frică chiar şi autorităţile comuniste locale, crezând că nimeni nu-i poate face nici un rău de vreme ce are sprijinul securităţii.

Nota iscălită cu numele propriu Oancea, ar fi putut fi făcută chiar la sugestia noastră.

D.G.S.S. Regiunea Sibiu
07. 07. 1952

PLAN DE MĂSURI

pentru prinderea şi distrugerea bandei Gavrilă

(Vol.2, fila 342)

Strict secret

În vederea lichidării bandei, propun: un pluton să facă scotociri, în M-ţii Groape, vârful Comisului (Slt. Dan Ion), vârful Trăznita, Bânda, Lacul Urlea.

Un pluton va ocupa creasta Comes, lacul Urlea. O companie va scotoci valea lui Mogoş, Trăznita, Valea Pojorţii (cel mai favorabil bandiţilor), Budiul. Un pluton, râul Sebeş (Lt. Ivan Ion şi Stoia Ion). Durata 10 zile. Armament: pistoale-mitralieră, puşti cu lunetă, puşti Z.B., grenade, echipament de vară, **hrană rece şi de la stâne.** Postul de comandă – casa părăsită din Telechirecea, la ieşirea spre Netotu. Medicii unităţii permanent la postul de comandă. Sanitarii de campanie la postul lor. Reactivarea celor treizecişişase informatori în scopul de a sesiza apariţia bandiţilor, cinci câni de scotocire şi de urmărire.

Lt. Marina Alexandru

NOTA NOASTRĂ

Totdeauna, unităţile de securitate, au jefuit cu adevărat stânele, se vede de aici că o făceau din ordin

REFERINŢĂ

asupra lui Radu Alexandru, detaşat la Miliţia Făgăraş

(Vol. 46, fila 451)

Acţiune în Banat, în noaptea de 8 – 9 decembrie, anul 1949 a participat la prinderea bandiţiţor: Horescu Nicolae şi a fiicei sale Horescu Ana, în Domajnea. A fost avansat caporal şi citat pe ordin de zi, pe direcţia de Miliţie, şi publicat în Gazeta Miliţiei.

În noaptea de 30 ianuarie 1950, a făcut parte din plutonul comandat de noi, în pădurea Prisaca, şi a împuşcat mortal pe bandiţii Duicu Ioan şi Cristescu Gheorghe din Domajnea, şi a prins vii pe Duicu Petru şi Roman Petru din Domajnea. Pentru abnegaţie, a fost avansat sergent, citat pe D.G. a Miliţiei şi numit Şef de patrulă.

Slt. de miliţie Căncescu Alexandru

NOTA NOASTRĂ

Majoritatea ofiţerilor şi subofiţerilor din securitatea Făgăraş, au fost aduşi din regiunea Banat, dintre cei ce s-au remarcat la distrugerea grupurilor bănăţene.

Miliţia Raionului Făgăraş

CARACTERIZARE

(Vol.7, fila 89)

Strict secret

...1. Populaţia din raza acestui raion, susţine această bandă, deoarece 90% au făcut politică legionară, iar Horea Sima, şeful Gărzii Legionare, este din Mândra, Făgăraş, precum şi secretarul său Petrescu (Petraşcu n. n.), este din Sâmbăta de Sus, şi se dedau la acte ostile regimului nostru de democraţie.

2. Bandiţii din acest raion sunt influenţaţi de majoritatea cetăţenilor, care au rude în America, de unde se lansează diferite zvonuri contrare regimului nostru.

3. Din comentariile din 1952, s-a mai stabilit că aceste bande au elemente de susţinere, care îi informează de toate mişcările ce se fac pentru urmărirea lor, punându-i în gardă**. Chiar elemente strecurate în Partid, au sprijinit ace;ti bandiţi şi i-au alimentat.**

Şeful Biroului judiciar Lt. Moricz Alexandru

NOTA NOASTRĂ

În această caracterizare, Lt. de securitate Moricz, a fost obiectiv. Înţelegerea dintre noi şi populaţie era aşa cum a caracterizat-o el. Mai putea fi adăugată o altă caracterizare, pe care o face tot locotenentul Moricz în altă parte: „...pe aceşti bandiţi îi ocrotesc munţii, căci au crescut în ei, şi acolo nu se simt străini. Pe câtă vreme noi, cât intrăm în munţi ne simţim străini..."

ANCHETA lui HAŞU LAUREAN

-rezumat-
(Vol. 64, fila 69)

...De aici (Valea Rea), am urcat spre Argeş, intenţionând să fim văzuţi de cineva, ca să putem duce în eroare organele de urmărire. Când eram la creastă pe Galbăna, sub vârful Moldoveanu, noaptea, am întâlnit armata. Am văzut doi soldaţi stând în genunchi, am schimbat direcţia spre a-i ocoli, de la creastă s-a deschis foc. Am răspuns şi eu cu foc, apoi ceilalţi. Ostaţii au aruncat o grenadă spre noi, apoi Ilioi a aruncat şi el grenadă. Am reuşit să ne retragem, iar ostaşii au continuat să tragă. Ne-am dus în muntele Leaota, de unde am coborât, când a plecat armata. Când ne-am întâlnit cu ceilalţi, ne-au spus că au jefuit cabana Bâlea.

Ss Haşu Laurean

NOTA NOASTRĂ

Episodul l-am povestit pe larg în Brazii..., vol. I, în capitolul „Ciocnire pe Moldoveanu", pag. 298.

29. 07. 1952

SENTINŢA 188
a Tribunalului din Sibiu
(Vol. 6, fila 30)

Procurorul Lt. maj. Butunaru Nicolae, cere rejudecarea procesului, cu propunerea de majorare a pedepsei, pentru toţi inculpaţii.

Novac Petru - 20 ani
Mareş Ion - 8 ani
Lupu Aurel - 7 ani
Roşca Gheorghe - 7 ani
Coman Ioan - 8 ani
Beleaua Aurel - 7 ani
Poparad Andrei -6 ani
Răceanu Liviu -5 ani
Miloşan Pandele - 5 ani
Cristea Vasile -5 ani
Moldovan Dumitru - 5 ani
Motoc Aurel - 4 ani
Manta Dumitr -4 ani
Aldea Andrei -3 ani
Opriş Dumitru -3 ani
Olteanu Matei -3 ani
Şuler Virgil -3 ani
Beleaua Ioan -2 ani
Manta Radu -1 an
Beleaua Ghedeon -1an
Pop Ştefan -1an
Ţipu Ştefan -1an
Florea Matei -1an
Lungoci Dumitru -1 an
Zăgan Ion -1 an
Poparad Ion -8 luni
Rohat Nicolae -8 luni
Beleaua Matei -6 luni

Procurorul acuzator Lt. maj. Butunaru Niculae, la 30 iulie 1952, la adresa nr. 6295, cere rejudecarea procesului cu propunerea de majorare a pedepselor pentru toţi inculpaţii, iar pentru Novac Petru, pedeapsă exemplară.
Rejudecarea s-a făcut la 17 Martie 1954.

Col. Ambruş Coloman
Cpt. Cârnu Ion.

Miliţia raională Făgăraş
14. 08. 1952

DARE DE SEAMĂ
despre cum s-a îndeplinit directiva nr. 00905, în vederea distrugerii bandelor

S-au verificat şi instruit informatorii existenţi. S-au verificat flotanţii şi suspecţii. S-a întocmit o tabelă cu 702 foşti legionari. Se ţin sub supraveghere 55 foşti condamnaţi politic, pentru a nu se duce la bandă. S-au supravegheat 156 studenţi. S-au instruit pădurarii, paznicii, învăţătorii. Am recrutata 6 informatori de adâncime şi o reţea de informatori de suprafaţă.

Lipsuri: nu s-au ales oameni devotaţi, care să lupte cu dragoste şi devotament pentru lichidarea bandiţilor. Tov. Blaustein, a fost numai în trecere pe la noi, şi nu a analizat problema. Tov. şefi de post, nu cunosc oamenii din comune. De ex. Lenuţa Faina, a stat în public 8 luni în Avrig, fără a fi identificată. Urdea Slătinaru s-a stabilit la Fântâna, cunoscut de toată lumea.

Comandant M.A.I. Raionul Făgăraş Lt. maj. Silaghi Iulian.
Locţiitor politic Slt. Manolache Ion

August 1957

ANCHETA lui CHIUJDEA IOAN
(Vol. 60, fila 36)

La începutul lunii August 1952, data nu o mai reţin, am ieşit noaptea din Valea Rea, pe Galbena, spre Moldoveanul. Urcam degajaţi, când am auzit în faţă o şoaptă „Stai!" Ne-a făcut impresia că ostaşii voiau să ne facă atenţi. N-am tras nici un foc nici noi, nici ei. Am ocolit să trecem creasta pe alături, dar am fost primiţi cu foc. Am răspuns şi noi şi Ilioi a aruncat o grenadă care a explodat pe creastă. Am observat că acei ce erau acolo, au fugit, iar noi am trecut creasta prin acel punct. S-au pornit focuri de automate şi mitraliere, şi rachete pe toţi munţii. Ne-am retras în muntele Leaota, unde am rămas până când s-a retras armata. Ulterior, Gavrilă ne-a spus că în această ciocnire a fost împuşcat mortal, un ostaş.

Anchetaori: Deitel Ernest
Mezei Gheorghe
Urzică Traian

NOTA NOASTRĂ

Episodul a fost povestit în „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”, sub titlul „Ciocnire pe Moldoveanu”, vol.1, pagina 298.

D.R.S.S. Stalin, secţia Făgăraş
03. 08. 1952

REFERAT
(Vol. 12)

Menţionăm că bandiţii nu iau legătura cu nimeni, şi îşi procură alimente, singuri, pentru iarnă.

În Valea Padina, s-a găsit o ladă cu 40-45 kg. porumb stricat, cărţi legionare, 1 pistol Deimler-Puch, 1 armă Z.B., (obiectele par vechi), 1 putină de brânză, goală. La 150 m se află postul de pândă.

Cpt. de securitate Cârnu Ion

NOTA NOASTRĂ

După 1 August 1952, în zona m-ţilor Făgăraş, de la Comis până la vf. Moldoveanu, pe ambele versante ale munţilor, a avut loc cea mai mare concentrare de forţe ale securităţii, din toţi anii. Mai târziu am avut bănuiala că a fost condusă de însuşi Nicolae Ceauşescu, pe atunci fiind general responsabil cu munca politică în armată.

S-au scotocit munţii metru cu metru, şi au fost găsite aproape toate depozitele noastre cu alimente şi armament-echipament. Din fericire, deşi 5 din grupa noastră au fost înconjuraţi de securitate, în urma ciocnirii de pe Moldoveanu, noi nu am pierdut pe nimeni dintre noi.

Această acţiune nu se găseşte relatată unitar în dosarele securităţii, ci numai ca elemente izolate. Episodul a fost relatat în Brazii... vol. I, pag 292.

NOTA NOASTRĂ la Vol.79, fila 157

În decursul anilor 1949-1954, am alcătuit o mulţime de scrisori-manifeste, către trupele de securitate care ne urmăreau, adresându-ne în special ostaşilor simpli.

În dosarul 79, se află consemnat conţinutul uneia din aceste scrisori-manifest.

„Soldat M.A.I! Uită-te bine la cei ce te-au trimis să ne ucidem român cu român, pe potecile munţilor. Cine sunt ei, care n-au nici o legătură cu ţara noastră. Tu poţi fi minţit, dar glasul sângelui din tine, nu minte. Ajută-ţi fraţii, (căci suntem fraţi cu tine şi tu cu noi), şi nu-i prigoni. Ajută-i cum poţi, pe furiş, dar ajută-i. Nu-ţi murdări sufletul cu ucidere de frate!

DECLARAŢIA
lui Scărăbeţ Gheorghe, din Streza, Cârţişoara
(Vol. 2, fila 347)

În ziua de 17 August 1952, orele 9-10, urcam cu măgarii la cabana Bâlea Lac. Pe cărare am fost opriţi de doi indivizi înarmaţi, şi conduşi într-o groapă unde erau alţi circa 15 turişti, bărbaţi şi femei. Aici erau alţi trei indivizi înarmaţi, şi am fost întrebaţi şi ţinuţi arestaţi până la orele 16. Indivizii spuneau: „Să nu vă fie frică, că noi nu vă facem nimic, că suntem partizani. Şi noi am fost ca dumneavoastră, dar astăzi suntem în această situaţie, pentru că aşa sunt timpurile, şi nu am vrut să cădem în mâinile tâlharilor şi securiştilor, pentru că vrem să fim liberi, să nu ne comande nimeni.” Noi n-am răspuns nimic.

În acest timp, ei au adus mereu turişti, care mergeau spre cabană sau în jos, vreo 50-60 persoane, şi apoi toţi împreună, ne-am dus la cabană. Turiştii au fost legitimaţi. La câţiva le-au luat bocancii. La 300m de cabană au dat ordin să oprim. Cinci inşi dintre ei au plecat la cabană, şi după o oră au făcut semn la cei doi rămaşi să ne ducem şi noi. Am văzut tabloul tov. Gheorghe Gheorghiu Dej spart, şi în locul lui au pus un manifest al Regelui Mihai. Au dat ordin să dau bagajul de pe măgari, şi au pus bagajele lor. Cel cu barba a dat ordin să se strige: Trăiască România şi Regele! Nu am strigat tare, şi a zis vă este frică? Cu paturile la armă au dat în tablourile marilor dascăli, şi unul a tras în steaua de pe cabană. Ne-au spus că după o oră să mergem pe plai şi să găsim măgarii. Am găsit măgarii pe plai, şi am ajuns acasă la 12 (noaptea). Dimineaţa m-am dus la Miliţie, unde erau doi tovarăşi, şi am dat declaraţia.

Ss Scărăbeţ Gheorghe

PROCES VERBAL DE AUDIERE
(Vol. 63)

În 17 august 1952, am făcut o excursie la Bâlea. Coboram de la cabana Bâlea Cascadă spre casă. Pe potecă ne-au ieşit trei indivíţi înarmaţi, care s-au recomandat Carpatin, şi ne-au spus că sunt stăpânii acestor ţinuturi. Am fost invitaţi să coborâm într-o prăpastie unde erau adunaţi 40-50 de turişti. Şeful bandiţilor au spus printre altele, că sunt obligaţi să facă astfel, având toate legăturile rupte. Ni s-au controlat hainele şi mi s-a luat un pulover, un prosop şi un săpun. Turiştii au fost apoi încolonaţi şi porniţi spre cabană, unde am fost opriţi aproape de cabană.

El a trimis trei bandiţi la cabană, apoi ne-a dus şi pe noi. Toţi turiştii erau în curte, şi alimentele jefuite din magazii încărcate pe măgari. Ţin să arăt că ne-au cerut să strigăm „Trăiască Regele!”, pe care nimeni dintre turişti nu l-a făcut. La cabană am văzut că tablourile conducătorilor proletariatului, ce erau afişate pe arcul de triumf, erau date jos şi rupte. Toţi aveau armament asupra lor.

Anchetator Averbuch Izu
Martor Sebrea Rotislav

Făgăraş
19. 08. 1952

DECLARAŢIA
lui Lazăr Gheorghe
(Vol. 51, fila 336)

Lucrez la Intreprinderea de Construcţii Făgăraş. Eram la cabana Bâlea la 4-5 după masă. Am auzit o împuşcătură şi strigăt: „Să iasă toată lumea afară din cabană!" Doi indivizi erau la ieşire, cu armele. După ce au ieşit, au separat de la ieşire femeile de bărbaţi, şi au întrebat dacă este printre noi vreun agent de securitate, să iasă afară şi să spună. Nimeni n-a răspuns nimic. A controlat toţi bărbaţii, unul dintre ei a luat un portret al unui conducător al Uniunii Sovietice, pronunţând cuvinte injurioase.

Au luat bocanci din raniţe, şi câteva haine de ploaie, au chemat pe cabanier şi au umblat cu el prin cabană, luând alimente, bani, şi un aparat de radio. Între timp sosea o coloană de turişti excortaţi, şi aveau doi măgari. Au încărcat acestea pe măgari. Unul a spus că ei sunt de cinci ani pe acolo, şi că ei sunt condamnaţi la moarte, şi **să nu mai trimită armată, că ei nu trag în aceasta, ci numai se apără**. După aceasta au spus oamenilor, că sunt liberi, şi să intre în cabană, şi să nu plece până a doua zi.

Când au plecat, au tras câteva focuri de armă în steaua de pe cabană. Am coborât a doua zi pe la orele 10.

Lazăr Gheorghe

DECLARAŢIA
unui inginer despre jaful de la cabana „Bâlea"
din 17 august 1952
(Vol. 81, fila 236)

Ne-a ţinut un discurs (şeful lor), care ne-a spus să spunem celor ce ne vor cerceta să nu **trimită contra lor soldaţi, ci să vină cei mari de la securitate, căci soldaţii nu vor trage în ei. Că pe ei nu i-au distrus frigul, foamea şi lipsurile, ci trădarea!**

11. 09. 1952

NOTĂ
(Vol 27, fila 64)

Strict secret

Semnalăm, că la 17 august 1952, a fost atacată cabana Padina, din munţii Bucegi, de nişte bandiţi înarmaţi. Tot în aceeaşi dată, s-a devastat cabana Bîlea Sibiu, au luat totul de la cabană, 6000 lei şi toate alimentele.

NOTA NOASTRĂ

Vizita noastră la cabana Bâlea am descris-o în cartea Brazii se frâng... la pag.302, capitolul „Mai există un colţ".

Scopul nostru nu a fost jaful, deşi am dorit ca să fie taxat de securitate drept jaf. Am fost şase inşi din grup, dar urmăream ca securitatea să creadă că eram toţi 11, şi să-şi retragă trupele din zona valea Pojorţii - Moldoveanu, unde se aflau ceilalţi cinci fraţi, înconjuraţi de trupe, lucru ce s-a şi întâmplat.

Am luat alimente puţine, încât a doua zi ne făceam reproşuri că nu am luat măcar nişte pâini pentru câteva zile.

Cât priveşte banii: eram informaţi că la cabane erau instalate aparate de alarmare automată. Bănuiam că s-ar afla camuflate în camera cabanierului, lucru ce nu l-am găsit. În timp ce noi căutam, cabanierul a scos dintr-o saltea un teanc de bancnote, şi ni le-a oferit zicând că sunt economiile lui, adică ciubucurile, (am zis noi) şi le-am primit. Au fost zece mii de lei nu şase mii, cât a declarat el. Celelalte lucruri nu le-am luat cu forţa de la nimeni.

Am primit de la tineri în special atâtea obiecte inutile pentru noi: săpunuri, aparate de ras, paste de dinţi, forfecuţe, chiar şi nişte sticle de parfum, pe care nu le puteam oricum folosi.

Cabana Padina a fost vizitată în aceeaşi zi de grupul Arnăuţoi. Faptul că au fost vizitate două cabane în aceeaşi zi, a dat securităţii convingerea că acţiunea s-a făcut planificat, şi că există o legătură între cele două bande: Arnăuţoi şi Gavrilă. În istoria rezistenţei, s-a mai întâmplat un caz similar, când la mina de plumb Baia Sprie şi Nistrul, s-au produs două evadări reuşite în aceeaşi zi, şi la aceeaşi oră, şi practic în acelaşi mod. Totul fiind o simplă coincidenţă.

08. 09. 1952

REFERAT
(Vol. 83, fila 288)

În 6 Septembrie 1952, am fost la post la podul de peste Olt, Feldioara. La orele 23, au apărut trei trecători. Miliţianul Jabu Ion, i-a somat şi a deschis foc fără ordin, astfel am fost descoperiţi.

Slt. de securitate Mirian Iosif

10. 09. 1952

REFERAT

În seara de 9 spre 10 septembrie, m-am îndreptat cu o echipă de trei, la obiectivul menţionat. Caporalul Enescu, nu prezintă seriozitate. Căuta să-i sperie pe cetăţeni. Făcând semn la o maşină să ne ia, şi nu ne-a luat, caporalul Enescu a tras trei focuri după maşină.

Slt. de securitate Mirian Iosif

D.R.S.S. Făgăraş, Grup operativ
19. 09. 1952

REFERAT

Strict secret

În 13 septembrie, a fost găsit un bordei cu alimente şi îmbrăcăminte, în punctul Plaiul Runcului, şi s-a făcut un inventar al obiectelor, care s-au transportat la postul de comandă.

S-a instalat un post fix, cu două grupe a patru puşti-mitraliere. În noaptea de 18-19 Septembrie, patru bandiţi şi-au făcut apariţia la ora 21, cu o lanternă aprinsă şi au zis: Vezi mă, mai este ceva acolo?

S-a deschis foc asupra lor cu puşti-mitraliere, două grenade, dar bandiţii au reuşit să fugă.

Constatare, ordinul nu a fost respectat întocmai. Puştile-mitralieră care au tras s-au blocat, rezultă că bandiţii au cunoscut faptul că bordeiul este descoperit şi alimentele ridicate. Urmează a se afla de unde ştiau bandiţii acest lucru.

Cpt. de securitate Cârnu Ion

NOTA NOASTRĂ

Episodul l-am povestit în capitolul „Brazii când se usucă”, pag. 305, vol I, din cartea „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc.”

De altfel, noi eram informaţi de găsirea depozitului de alimente din Plaiul Runcului. Securitatea s-a făloşit, transportându-le în văzul lumii prin satul Breaza. Cât despre pânda de la bordei, un ostaş a scris un anunţ pe un stâlp de telefon: Nu vă duceţi acolo, că terenul e minat!

Cât priveşte paguba ce am avut-o, ea a fost foarte mare, pentru sărăcia noastră; era pâinea noastră pentru o iarnă. Pe viitor nu am mai pus niciodată atâtea alimente într-un singur loc.

INVENTAR
al lucrurilor găsite în 13 sept. 1952 în Plaiul Runcului
(Vol. 36, fila 81)

-30 cartuşe Z.B.
-2 pistoale automate germane
-2 carabine ungureşti
-2 încărcătoare Oriţa
-cinci cămăşi
- 3 perechi bocanci
-1 aparat fotografic
-1 Biblie
-1 Noul Testament
-2 saci porumb
-1 sac făină mălai
-1 ladă grâu (aprox. 200Kg.)
-3 tuburi medicamente
-1 sticlă ulei de puşcă
-1 cojoc ciobănesc
-1 lanternă
-unelte diferite, alte haine
-2 cărţi de rugăciuni

Obiectele găsite au fost transportate.
Lt. Mărginean

RUGĂCIUNE
găsită între materialele bandiţilor
(vol. 36, fila 434)

I

Unde umbrează darul tău, Mihaile Arhanghele,
de-acolo se alungă toată puterea diavolească,
că nu sufere să vadă lumina ta, Luceafărul cel ce a căzut.
Pentru aceasta ne rugăm ţie, săgeţile lui cele îndreptate împotriva noastră,
stinge-le prin mijlocirea ta, vrednicule de laudă, Mihaile Arhanghele.

II

Doamne, cele ce în toată vremea şi-n tot ceasul eşti închinat şi slăvit,
auzi-ne şi ascultă rugăciunea noastră a păcătoşilor.
În acest ceas de grea cumpănă, ocroteşte-ne cu puterea crucii Tale,
ca oarecând oştirea împăratului Constantin, împotriva lui Maxenţiu.
Păzeşte cu sfinţii Tăi îngeri, pe comandantul nostru Horia, ţara, Legiunea şi pe noi.
Dă-ne putere să punem pe fugă pe toţi potrivnicii noştri,
ca totdeauna să lăudăm şi bine să cuvântăm Prea Sfânt Numele Tău,
Al Tatălui, al Fiului şi-al Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor Amin!

III

Adu-ţi aminte Doamne de toţi camarazii noştri.
Primeşte-i sub scutul Tău, iartă-i şi odihneşte-i.
Dă-ne putere celor vii asupra celor potrivnici,
spre înflorirea României creştine şi apropierea de Tine,
Doamne a neamului nostru românesc, în vederea învierii lui. Amin!

IV

Doamne, stiu că biruinţa Căpitanului se va ridica peste voia oamenilor,
căci biruinţa trimisului Tău e birunţa Ta!
Rogu-mă Ţie Doamne, de trebuie să mor, dă-mi moartea,
de trebuie să putrezesc în temniţă, dă-mi temniţa,
iar de-i bine să fiu liber, luminează-mi Doamne mintea şi calea.
Ajută-mi Doamne să fac voia Ta, ca oriunde şi oricând să-l pot privi în faţă,
iar pentru greşelile mele nu-i îngreuia sarcina sa. Amin!

De citat: „Stăruinţa în încercări” Evrei 12:4. 11:36;
De citat**: În numele neamului au vorbit şi i-au purtat onoarea nu masele robite, ci acei ce au luat flinta şi s-au retras pe potecile munţilor neprimind robia.**
De citat: Ioan 4:20,II Corinteni 2:5, I Corinteni 13:1; II Corinteni 4:16.-

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 36, fila 89)

Informez, că în ziua de 24 Septembrie, anul curent, deplasandu-mă în muntele Comanda – Lisa, însoţit de un copil de 12 ani, într-o pădure deasă, sub un jgheab, am văzut şase brăduţi aplecaţi într-o parte. Eu de frică nu m-am apropiat de acest loc, şi am fugit imediat, cred că acolo este ceva adăpost sau este ascuns ceva.

NOTA NOASTRĂ

În adevăr, acolo, informatorul Păiş, a găsit un adăpost bine camuflat, al lui Fileru (Pop Ioan).

Secţia raională a S.S. Făgăraş
26. 09. 1952

GRUPUL OPERATIV
(Vol. 36, fila 88)

Strict secret

Conform aprobării conducerii regiunii Stalin, am trimis un pluton în scopul verificării notei informative alăturate. A fost trimis un pluton de scotocire, din compania Orăştie, la punctul numit Comanda – Lisii, cu scopul cercetării terenului şi găsirii unui bordei al bandiţilor. Se va încercui obiectivul şi distruge banda. În caz că nu este nimeni, se va lăsa totul la loc, şi se va lăsa un post de pândă de tăria a două grupe. S-a găsit sub o stâncă un adăpost, unde erau: două cojoace, două pieptare, una pereche bocanci cu măsele, diferite haine, două brice Solingen, grenade, şi altele. S-au luat măsuri lăsându-se două grupe organizate de tov. Comandant al batalionului. De la adăpost nu s-a ridicat nici un obiect.

Cpt. de securitate Cârnu Ion

PROCES VERBAL DE AUDIERE
(Vol. 63, fila 306)
Martor Vulcu Constantin, din Breaza.

În noaptea de 2 spre 3 octombrie 1952, am fost la pândă la mistreţi, la Lisa, la Răstoaca. La ora 23 am observat un grup de oameni ce mergea spre pădure. Am observat că aveau arme şi raniţe încărcate. Unul din bandiţi – Haşu Laurean, a venit la mine şi a chemat pe altul care mi-a spus: tu eşti, banditule? Eşti condamnat de tribunalul nostru la moarte. Am fost lovit de acest bandit, care bănuiesc că a fost Gavrilă Ioan. Bandiţii, văzând că am asupra mea o lopată, au spus să încep să-mi sap groapa. Am săpat 30 cm. adâncime, m-au întrerupt şi mi-au cerut să merg cu ei într-o pădure. Mi-au cerut să le spun ce face securitatea când vine în sat. Atunci m-a lovit şi Haşu Laurean. M-au ameninţat să nu spun nimănui şi să le duc două sticle de rachiu în Poiana Smidei.

Anchetator Averbuch Izu

NOTA NOASTRĂ

Pe acest episod s-a bazat securitatea, că aş fi putut fi încadrat în categoria crimă contra umanităţii.

În adevăr, în seara acelei zile, din întâmplare, coboram din pădure. Am nimerit direct la pânda lui Vulcu Constantin. A fost înfricoşat rău, când a văzut că l-am recunoscut. În adevăr, i-am spus: „Vezi măi, cum Dumnezeu te-a scos în calea noastră, fără să poţi măcar fugi? După câţi oameni au murit şi au suferit de pe urma minciunilor tale, ai merita să fi ucis. Gândeşte-te bine la această întâmplare, ca să nu fi judecat mai târziu!”

N-a avut nici o lopată la el, era la vânat, ce să caute cu lopata la vânat? S-a jurat pe ce are mai sfânt, că de aici înainte nu va mai face nici un rău, şi că ne va ajuta. I-am spus să ducă două sticle de rachiu la o cursă de jderi, construită de el, fără a ne gândi măcar să ne ducem să vedem dacă le-a adus.

D.R.S.S. Regiunea Stalin, Miliţia juridică

PLAN DE ACŢIUNE
pentru lichidarea bandelor din regiunea Stalin
(Vol. 28, fila 52)

Strict secret

Situaţia bandei Gavrilă-Haşu la 20 octombrie 1952, la orele 19:30. Banda în număr de 11 au atacat secţia G.A.S. Veseud, raionul Agnita. Au culcat pe Zedler Gheorghe şi Ehrich Ioan. Au introdus personalul în camere, au sacrificat doi porci în greutate de 150 kg. i-au pârlit cu fân şi au servit masa la bucătărie.

Personalul a fost silit să cânte cântece nemţeşti cu caracter fascist. Au mai furat: 5 kg. ulei, 15 kg. pâine, 4 bidoane goale, 1 oală smălţuită, cinci farfurii de tablă, o pătură de lână, au încărcat totul în două căruţe ale G.A.C. cu câte doi cai şi au plecat.

La plecare au lăsat la bucătărie o fiţuică: Bon de ridicare de la bucătărie 4 bidoane, 1 oală, 2 purcei etc. Iscălind Rezistenţa Naţională 72.

Cert este că această bandă nu are zonă stabilită, şi nu are graniţe, deci acţionează în trei raioane.

D.R.S.S. Făgăraş
12. 10. 1952

CĂTRE D.R.S.S. STALIN
A se preda tov. Col. C. Ambruş.

Ieri, 11 octombrie, anul curent, la orele 21:30, a apărut la preotul ortodox Popa Alexandru, din comuna Lisa, un individ de circa 30 de ani, nebărbierit, cu păr mare, cerându-i acestuia miere de albine, afirmând în continuare, că mai este cu cineva, şi anume cu Pop Ioan, care se găseşte în grădină.

Preotul i-a răspuns că nu-i dă nimic şi îi anunţă la Miliţie. Necunoscutul i-a răspuns: să nu facă acest lucru întrucât viaţa lor este în pericol, el fiind din cei fugiţi, după care a plecat. Preotul a trimis servitoarea de a anunţat organele de miliţie.

Organele de miliţie s-au deplasat la faţa locului, cerând din nou relaţii de la preot, fără a se lua imediat pe urmele banditului care a plecat, după care au anunţat organele noastre.

În urma sesizării, s-au dispus măsuri imediate cu trupa, s-a încercuit satul Lisa, iar cu câinii de urmărire s-a luat urma necunoscutului din curtea preotului, pe care s-a mers până la apa pârâului, după care s-a pierdut.

În cursul dimineţii de azi, întregul cordon de armată, a trecut la scotocirea unor părţi ale satului, rezultatul fiind negativ.

Lt. de securitate A. Marina

NOTA NOASTRĂ

Episodul este redat în cartea Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc, vol.I, pag. 219. După zeci de ani de zile de la eveniment, am

reţinut greşit că faptele s-au petrecut în 1951 şi nu în 1952.

D.R.S.S, Regiunea Stalin
25. 10. 1952

URMARE LA RAPORTUL
din 21. 09. referitor la jefuirea de către bandiţi, a secţiei G.A.S. Veseud

În ziua de 20 octombrie anul curent, numiţii: Schaffer Gheorghe, şi Ehrich Iohann, maiştri de culturi, au fost opriţi de indivizi înarmaţi, care i-au întrebat dacă gopodăria are porci. În total erau 7 bandiţi.

Au imobilizat personalul în camere, ceilalţi au jefuit: 6 pături, 6 cearşafuri, 15 pâini, 10 kg. sare, 5kg untdelemn, 4 bidoane, 1 oală 16 kg, 2 porci a 150 kg. unul. Jefuirea a durat trei ore.

Au tăiat porcii, i-au pârlit cu fân, au tăiat carnea-n bucăţi. Un bandit, care cunoştea limba germană (Gavrilă Ioan), a pus o parte din personalul de origine germană să cânte cântece fasciste (In der Heimat, şi Deutcsland uber alles). Au pregătit două căruţe, au încărcat toate lucrurile. Au mâncat pe rând în bucătărie, au consemnat totul într-un bon iscălit: Rezistenţa naţională, grupul 72. Bandiţii au părăsit gospodăria la orele 23. După urmele căruţelor au mers spre Merghindeal. Cele două căruţe au fost găsite dimineaţa. Una la 4 km. de Sărături, în viile Dealul Frumos, iar a doua în faţa sfatului din Dealul Frumos.

Numitul Gall Andrei s-a dus la Dealul Frumos la Franck Andrei, care a trimis pe fiul său la postul de miliţie, care a anunţat raionul Agnita. Plutonierul Trancu a spus că nu crede, nedând nici un ordin. Organele noastre (regiunea Stalin) au fost sezitate la ora 5 dimineaţa.

S-au luat următoarele măsuri: o echipă de 35 miliţieni şi organe de securitate cu şase câini, s-au deplasat la faţa locului începând scotocirea locului, pornind de la o raniţă pierdută de Novac Gelu. (o raniţă lăsată anume de noi, pentru a-i duce în eroare n. n.).

S-a dispus imediat întărirea punctelor de trecere peste Olt (poduri, vaduri, bărci) pe distanţa raionului Făgăraş şi Rupea. În cursul zilei de 21, 22 şi 23, şi în continuare, o companie de trupe de securitate au scotocit pădurile Cincu-Mergindeal, Veseud, Noul român, Feldioara, Rucăr.

Asupra unui locuitor din Merghindeal ce se întorcea din Toarcla, s-au tras focuri de pistol automat, acesta reuşind să fugă.

În cursul zilei de 22 octombrie, cu avionul regiunii de securitate, s-au făcut diferite recunoaşteri asupra pădurilor, unde bandiţii, sigur pregătesc carne de porc.

S-a trecut la dirijarea informatorilor din sectoare. Până în prezent nu s-a ajuns la nici un indiciu despre locul unde s-ar afla bandiţii.

Col. de securitate Ambruş Coloman
Slt. de securitate Erdely I.

NOTA NOASTRĂ

Scopul acţiunii de la G.A.S. Agnita era următorul. Ca urmare a faptului că la 13 Septembrie 1952, a fost descoperit în munte în Plaiul Runcului, depozitul nostru principal de alimente, pentru iarnă, voiam să le arătăm că neavând alimente, şi neputându-le procura din satele de sub munte, am fost obligaţi să facem rost de ele din averea socialistă, cu intenţia de a le duce în aceiaşi munţi. Între timp noi eram hotărâţi să ne mutăm activitatea în alte zone muntoase, spre apus şi răsărit, unde să avem posibilitatea să ne facem depozite de alimente.

În timp ce ne căutau prin păduri, noi pregăteam carnea în imediata apropiere a taberei securităţii din poligonul militar al Cincului, plecând de acolo când trupele s-au întors în tabără.

Episodul este povestit pe larg, în Brazii... vol. I, la capitolul „Dacă vrei să nu te mănânce lupul, ascunde-te în vizuina lui”, pag. 322.

D.R.S.S. Făgăraş
Grupul operativ

REFERAT

Pentru a împiedica retragerea bandiţilor din nou la munte, propunem bararea trecerii peste Olt, cu trupe de securitate ce se găsesc în raionul Făgăraş.

Cpt. de securitate Cârnu Ion

NOTA NOASTRĂ

Totuşi, am trecut Oltul pe la Rucăr, cu toată paza lor.

M.S.S. Direcţia III
13. 12. 1952

PLAN DE ACŢIUNE
PRIVIND MUNCA INFORMATIVA ÎN VEDEREA DEPISTĂRII ŞI LICHIDĂRII
BANDEI GAVRILĂ IOAN
(Dosar 770, Vol.1, fila 408-421)

Strict secret

Zona principală de activitate a bandei Gavrilă se află în raionul Făgăraş.(vol. 1, fila 412).

În 5 octombrie 1951, la regiunea de securitate Stalin, a luat fiinţă un grup operativ, format din cinci ofiţeri de securitate, sub conducerea căpitanului de securitate Cârnu Ioan.

Din partea D.G.M. a fost delegat cu problema bande, Lt. de miliţie Munteanu Nicolae. Grupul operativ nu şi-a continuat munca în forma iniţială.

...Şeful grupului operativ, Cp. Cârnu Ioan nu a dat importanţa cuventă formaţiunilor din teren.

Organele de miliţie au adus un aport slab în muncă....Munca s-a făcut fără un plan. Lt. de miliţie Muntean Nicolae s-a complăcut în această situaţie....Datorită acestor lipsuri, nu se cunoaşte nici cel puţin cu aproximaţie zona în care s-ar afla banda.

Idei operative:

-stabilirea zonei de acţiune a bandei
-identificarea tuturor rudelor şi elementelor de sprijin
-izolarea bandei de elementele de sprijin
-intreprinderea de acţiuni de diversiune (pânde, capcane, scotocirea pentru fixarea bandei într-o anumită zonă) până la acţiunea de distrugere a ei.
-se va organiza grupul operativ de la Făgăraş astfel: comandantul grupului Cârnu Ioan şi Gergely Francisc.
-zona va fi împărţită în 12 sectoare conform schiţei alăturate (vol. 1, fila 415)
-ţinându-se seama de caracterul religios specific legionar al bandei (vezi însemnările lui Haşu Andrei), se va trece la infiltrarea în rândurile preoţilor greco-catolici şi ortodoxi din regiune pentru a stabili o legătură cu banda.
-vor fi supravegheaţi medicii, dispensarele, farmaciile, prin informatori.
-întrucât majoritatea bandiţilor sunt elemente tinere, se vor studia legăturile şcolare avute de bandiţi cu foştii colegi, în special cu femei.
-se va da atenţie elementelor arestate şi din închisoare,
-pentru întărirea posturilor de miliţie, se va întări efectivele posturilor de miliţie astfel: 6 posturi cu un plus de 10 miliţieni, 1 post cu 8 miliţieni, 16 posturi cu 6 miliţieni, 14 posturi cu 5 miliţieni.
-subposturile: Netotu, Pojorta, Breaza, Sâmbăta de Sus, şi Sâbăta de Jos, Voivodeni, Viştea, Râuşor, Sebeş, Ucea, Arpaş se vor mări cu câte 6 miliţieni proveniţi din absolvenţii de bande Odobeşti. Se va ţine legătura cu batalioanele dislocate la Târgu Secuiesc şi oraşul Stalin.
-la fiecare cabană se va instala un efectiv de 20 miliţieni, din Şcoala de munte de la Sighet, sau 20 ostaşi din Securitatea de munte.
-legătura cu grupul operativ se va face prin aparate G.
-se vor deplasa 16 câini, de cercetare şi luptă şi 4 de urmărire,
-o companie va rămâne la dispoziţia grupului operativ.
-10 organe de securitate de la D.S.S. Stalin
-5 organe de miliţie de la D.G.M. Bucureşti
-60 miliţieni din şcoala specială de bande Odobeşti
-20 cadre miliţie din D.M.R. Timişoara, din efectivul sectorului Teregova
-60 miliţieni de la D.M.R. oraşul Stalin, înafară de efectivele existente la posturi.
-se va controla permanent buletinul meteorologic,
-echipament potrivit muntelui în vreme de iarnă
-se vor instala 5 posturi radio emisie-recepţie
-răspunderea prezentului plan o are Col. Ambruş Coloman, Mr. de securitate Cârnu Ioan, şi Leonida Alexandru, Mr. de miliţie Pop C. Ion şi Cpt. de securitate Popescu Nicolae.(vol. 1, fila 423)
Dotarea: fiecare cadru de securitate şi miliţie se va face cu pistoale automate şi două grenade.
-posturile de miliţie, 50% cu pistoale automate şi 50% cu armă Z.B.
-de fiecare pistol 4 încărcătoare, şi 2 încărcătoare de pistolet, pistol de rachetă de fiecare grup.
-echipament: bocanci de munte, pantaloni de drum, pufoaică, flanelă, mănuşi, căciuli, foaie de cort sau pelerină de ploaie.
-la cabane: schiuri, rachete de zăpadă, ochelari de zăpadă, saci de merinde, raniţe, bidoane, lanterne, binoclu.
-turismele „Willis" sau „Gaz".
-trupele de securitate se vor aproviziona prin grija Oraşului Stalin.
-efectivele de la cabană se vor aproviziona de la raionul Făgăraş.
-se va înfiinţa un cod cifrat prin care se va ţine legătura.
-instructaje scrise
-la fiecare două săptămâni se va ţine şedinţă de analiză a muncii cu cadre din grupul oparativ.
-se va face asigurarea politică a misiunilor.
-se vor reorganiza sectoarele, se vor studia şi pregăti elemente din rândul preoţilor, de asemenea din rândul greoco-catolicilor nereveniţi.
-se vor recruta 13 informatori în rândul legionarilor
-săptămânal, şefii de sectoare, vor prezenta obligatoriu, materialul obţinut.

PLAN DE ACŢIUNE
Privind recrutări de calitate
(fila 357)

Astfel, numitul Popescu Dumitru Serafim, stareţul mănăstirii Brâncoveanu, a fost recrutat. Recrutarea acestuia s-a făcut pe bază de convingere, neposedând material compromiţător suficient. La recrutarea lui s-a procedat conform instrucţiunilor primite din partea tov. consilieri, arătându-i-se perspectivele pe care le poate avea mănăstirea al cărui conducător este.

În urma stabilirii de către organele noastre că bandiţii au legături cu elemente din mănăstire, Popescu Dumitru a acceptat să lucreze cu organele noastre, semnând şi angajamentul respectiv.

După recrutare, au fost dirijaţi informatori în jurul lui, şi prin aceasta s-a stabilit că după recrutare, stareţul manifestă teamă, şi a devenit mai prudent în discuţiile ce le poartă. Organelor noastre au arătat că nu cunoaşte ca vreun călugăr din cadrul mănăstirii să aibă legături cu elementele duşmănoase ale regimului. Impresia noastră este că nu este sincer faţă de noi, şi ca atare se va lucra cu atenţie. De rezultatele ce le vom obţine prin el, vom informa ministerul la timp.

NOTA NOASTRĂ

De la început, grupul nostru de rezistenţă a luat hotărârea să nu aibă nici o legătură cu Mănăstirea Sâmbăta, pentru a nu da securităţii motive să închidă mănăstirea. La vremea aceea, această hotărâre am şi anunţat-o conducerii respective a mănăstirii. Pe cât a fost posibil am şi evitat să ne apropiem de mănăstire. Am ţinut această hotărâre până la sfârşit.

Cu doi ani înainte, securitatea a încercat zadarnic să-l recruteze pe stareţ. De data aceasta se vede că a reuşit. Interesant de ştiut ar fi cine erau tov. consilieri, după a căror instrucţiuni, stareţul a fost obligat să semneze angajamentul. Oricum el ştia că noi nu ne vom apropia de mănăstire, şi deci nu avea ce raporta.

PLAN DE ACŢIUNE

privind recrutări de calitate

Din verificările şi studiul efectuat asupra numitului Stanistav Axente, preot greco-catolic, nerevenit, din comuna Lisa, raionul Făgăraş, propus în plan pentru recrutare, s-a stabilit că este un element cu mari posibilităţi. Până în prezent nu s-a trecut la recrutarea lui, aceasta pentru faptul că este un element dârz, iar materialul compromiţător avut asupra lui era insuficient. Din supravegherea lui informativă, s-a stabilit că în anul 1952 a avut întâlniri cu banditul Gavrilă Ioan, cu care a discutat situaţia celor din închisoare. De asemenea s-a stabilit că este naşul banditului Pop Ioan, cu care s-a avut în relaţii foarte bune.

NOTA NOASTRĂ

Mai târziu au încercat să-l compromită moral în sat, pe părintele Stanislav, dar fără rezultat. Oamenii ţineau la el. Era plănuit să îl fotografieze cu o femeie (cadru medical), care urma să-l sărute. Femeia l-a informat pe preot de planul securităţii şi compromiterea nu s-a realizat.

NOTA NOASTRĂ

TESTAMENT

(Vol. 113, filele 212-214)

Bănuind că am putea fi distruşi, adică să nu mai trăim până în primăvară, am lăsat profesorului Remus Budac, spre păstrare, următorul testament.

„Întrucât s-ar putea să nu mai ajungem în ziua răfuielii, lucru ce apare tot mai probabil din zi în zi, las aceste scurte informaţii să nu se uite, rugând camarazii supravieţuitori: să nu uite că răul cel mai mare de care am suferit în aceşti ani nu vine de la duşmani, ci de la trădătorii care au stat mai mult sau mai puţin în rândurile noastre. Să lichideze trădarea pentru totdeauna (din rândurile noastre). Iată câteva cazuri: la Cluj: Oţoi Nicolae, Eli Orzescu, Mureşan Tiberiu, Sănduleac... Să nu se uite bandiţii de la securitate care au chinuit atâta lume: Stoica, Mureşan (Majuru), de asemenea de funesta meserie a lui Boian (Moisescu) şi alţi doi ofiţeri ticăloşi, care ne-au sărutat cu gândul să ne-npuşte-n Zârna. Numai Dumnezeu ne-a scăpat în 1951. Le-am găsit otrava, rapoartele, şi hârtiile din care reiese că au fost şi în Retezat. Să nu se uite nici de atâta foame ce am dus-o, am văzut uneori atâta zgârcenie! A fost de multe ori mai grea lupta pentru existenţă, decât cea de rezistenţă (unul ne-a cerut plata în dolari), să nu se uite că n-a fost sărac care solicitat nu şi-a împărţit pâinea cu noi. Păcatul cel mai mare al Ţării Făgăraşului, e lăcomia (zgârcenia), şi va muri ţara cu astfel de oameni.

Au fost însă atâţia oameni cu atâta suflet, care ne-au ajutat cu atâta drag şi devotament. Şi câţi n-au suferit pentru noi! Am găsit în unii atâta noblețe sufletească, încât nu o viaţă, dar şi o mie de vieţi dacă ai avea, ar merita să le jertfeşti pentru ei. Şi cei mai mulţi, au fost flori ascunse, ce n-au făcut niciodată paradă. Nu-i uitaţi! Căutaţ-i! Nu-i uitaţi nici pe urmaşii lor!

Am pornit pe drumul acesta cu credinţa că aceasta ne era datoria, altfel nu puteam! Dacă azi ar fi iar începutul luptei, am proceda la fel! Nu ne-am făcut nici o iluzie cu intervenţie străină, şi de aceea moralul îl avem ca la început şi astăzi. Orice soartă ne va da Dumnezeu, suntem siguri că din jertfa şi truda noastră va ieşi un viitor mai bun pentru acest neam.

Am simţit puterea Lui Dumnezeu de atâtea ori, în ocazii unde slabele noastre puteri pământeşti ne-ar fi dus la moarte sigură. Ca gânduri pentru cei vii, nu uitaţi că rădăcina neamului e F.D.C.(Frăţia de Cruce). Importanţă de acelaş plan: la şcoli, fabrici, la sate, sunt atâtea suflete mari în tineret, aşa a fost Porâmbu (Pârău Toma).

Nu vă închinaţi materiei, nu se poate sluji la doi Domni, nu vă încurcaţi camarazi sufletul, în mărăcinii avuţiei, îl veţi pierde!

Dragă Cornele, de-i trăi şi vei fi literat, nu umbla după cai verzi pe pereţi, fi ctitor de suflete. Ce nu zideşte, nu e artă! De am fi avut parte de o altă artă, nu putregai, astăzi ar fi munţii plini de tineret.

Gândurile şi rugăciunea noastră se îndreaptă către Dumnezeu, să-l aibă-n paza lui pe Horia, să-i supună sub picioare pe tot duşmanul şi potrivnicul.

Dragă Nelu, Ilie, Deli, Nick, Borzâc, frate Iacobe, frate Manole, Lexe, am dorit atât de mult să lucrăm împreună pentru acest neam, dar căutaţi-ne. În cântece şi sufletul vostru vom fi cu voi! Trăiască Legiunea! Trăiască neamul românesc veşnic biruitor!

Moşu

NOTA NOASTRĂ

Testamentul a fost făcut, după câte îmi amintesc, în pragul iernii 1952. L-am regăsit păstrat cu grijă în arhivele securităţii, în vol. 113, filele 213 – 214.

Nelu=Nelu Muntean, Făgăraş
Borzâc=Spătăcean Ion, Blaj
Ilie=Ţintă Ilie, Amara, Ialomiţa
Deli=Balan Iulian, Bistriţa,
Frate Iacobe =nu-mi mai amintesc
Nick=Itu Niculae, Haţeg
Frate Manole=Vlad Manole, Caransebeş
Lexe= Alexe, Năsăud. Din păcate manuscrisul ajuns în mîinile securităţii, numele au fost identificate, toţi având de suferit, pentru această imprudenţă a mea.

1953

„Începând să-ţi povestesc despre anul 1953, mă văd silit cititorule, să te anunţ de la început, că nu-ţi pot aduce nimic nou faţă de anii precedenţi, decât întâmplări şi necazuri, cu totul asemănătoare celor prin care am trecut. Singura deosebire a fost numai că au fost mai dese, încât nu scăpai de una şi dădeai de alta. După căutări pe la locurile de întâlnire, şi semne puse, spre sfârşitul lui aprilie..." (din manuscrisul din muntele Buzduganul, 1954)

fragment din Însemnările lui Gavrilă Ioan, din iarna 1953-1954, din bordeiul de pe Laiţa, M-ţii Făgăraşului, găsit în analele securităţii la fila 204.

MANUSCRISUL lui GAVRILĂ de pe LAIŢA

-fragment-

(Vol 100, fila 151)

..."si din nou nopţi, săptămâni, şi luni nesfârşite de iarnă. În alte ierni, între mai mulţi, cu cărţi, creion, şi hârtie, radio şi poveşti, timpul trecea. Dar între puţini, lucrurile se schimbă.

Ce şi-ar mai putea povesti trei inşi, care-şi cunosc unul altuia şi cea mai neînsemnată întâmplare din viaţă.

Ce problemă n-a fost dezbătută în aceşti ani, şi pe faţă şi pe dos, ca să aducă ceva nou?

...Plictisit de întunericul bordeiului, îţi iei cojocul, ieşi afară şi, după ce te aşezi între stânci, colinzi cu ochii şi cu sufletul nemărginirea. Aceleaşi creste mute, otove de zăpadă, aceeiaşi brazi tăcuţi, înmantelaţi în alb, acelaşi cer posomorât, pe care văluri subţiri de nori albi vin şi se duc, să nu se mai termine niciodată.

Şi ochii îţi rămân aţintiţi asupra unui brad sau stâncă, ceasuri întregi, ca şi când ai căuta acolo dezlegarea unei enigme. Şi încolo nimic, nimic în imensitatea acestei tăceri, nici pasăre, nici izvor, nici gând, nici visuri, nici iluzii. Peste tot domneşte ca într-o cetate imensă, zăvorâtă, apăsătoarea, şi chinuitoarea tăcere. Şi sufletul cu doruri şi visuri, cu patimi şi dorinţi, ţi-l simţi pierdut, topit în apa chinuitoare ale aceleiaşi tăceri.

Târziu, când ochii orbiţi de atâta alb şi nemărginire încep să lăcrimeze, te ridici şi porneşti pe veşnicul drum de la bordei la izvor.

...Dacă şi ceilalţi se preumblă pe aceeaşi cărare, lucrurile nu se schimbă cu nimic. Câteodată numai, când ochii a doi se întâlnesc, buzele schiţează un zâmbet trist, ca o floare de toamnă.

Şi dacă ziua totuşi trece, noaptea îţi pare nesfârşită. Ochii, acum nu-ţi mai sunt de nici un folos. Toată nădejdea ţi-o pui pe gând, pe chinuitul şi nesfârşitul tău gând, care nu mai ştie nici el sărmanul de unde să-ţi mai scotocească ceva nou.

Ţi-ai perindat în aceşti ani, şi cea mai firavă amintire a necăjitei tale vieţi, cu copiii din sat alergând la scaldă, cu prietenii de şcoală, profesori, camarazi, bunici. Parcă toate au fost triste, şi sufletul ţi se umple de chipul aceleia în carea fost încarnată toată dragostea din lumea asta pentru tine, de chipul mamei. O vezi şi acum, aplecată asupra pătucului tău, în care zăceai bolnav în copilărie. De câte ori te trezeai, faţa ei era aplecată spre tine, şi te privea în ochi.

O vezi îngenuncheată la icoana altei Mame, rugându-se pentru tine, şi zâmbeşti şi acum la vorba ta de atunci: „Mamă, dumneata sameni cu Maica Domnului!" Şi mama ţi-a răspuns atunci: „Numai dacă şi tu ai fi cuminte ca băiatul din icoană!"

O vezi cum te privea cu drag când ţi-a cumpărat primul chimiraş. O vezi mai apoi desculţă, cu picioarele şi mâinile crepate de praf şi muncă, făcând pe jos 30 km. cu traista în spinare să-ţi aducă merinde la şcoală. Şi dacă i-ai spus odată:

-Mamă, dumneata te faci tot mai mică şi mai slăbuţă, a zâmbit din nou.

–Nu-i drept dragul mamei, tu te faci tot mai mare...şi cu degete bătucite mă pipăiai să vezi dacă flăcăul din faţă, e aievea flăcăul tău.

Te văd apoi alergând de la închisoare la închisoare, silindu-ţi ochii după gratiile vorbitorului, să nu plângi ca să nu mă întristezi. Ca şi acum câţiva ani, într-o noapte de toamnă în mijlocul câmpului bătut de ploaie, dându-mă în grija Maicii Domnului.

Şi acum te văd, te văd şi acum purtată-n lanţuri în aceleaşi închisori în care am fost şi eu. Nu chinuită de durere şi de foame, nu gârbovită de povara anilor, nici de loviturile de par ale securităţii, nici de tăria curentului electric, de care tot trupul tău slab tresărea ca o frunză, ci îngândurată de soarta mea. Şi eu mamă, nu ţi-am putut aduce nici o bucurie în cei treizeci de ani ai mei. Atâta timp cât te mai ştiu încă vie în vreo temniţă rece cu vuiet de vifor în zăbrele, primeşte în acest miez de noapte gândul ce ţi-l trimit: **iartă-mă mamă**!

D.S.S. Regiunea Stalin
03. 01. 1953

CĂTRE D.S.S. BUCUREŞTI
(Vol. 27, fila 168)

Raportăm...în urma unor acţiuni informative pentru capturarea lui Dimitriu Ion şi a Lenuţei Faina, **Faina Lenuţa a fost arestată în 26 decembrie 1952 în Avrig. Banditul Dimitriu Ion se afla adăpostit în casa lui Rodean Nicolae, fost primar legionar în comuna Poiana Sibiului. Văzând că nu poate ieşi din încercuire, şi-a tras două focuri de revolver în piept, a sucombat în drum spre spital.**

Lt. Col. Gheorghe Crăciun

NOTA NOASTRĂ

Episodul se află descris în vol. I al Brazilor, în capitolul „Lenuţa Faina", pag. 269. În realitate, nu a fost ucis Dimitriu Ioan, ci Ionele Gheorghe, din m-ţii Apuseni, pe care securitatea îl comfunda cu Dimitriu Ioan.

NOTA NOASTRĂ

INFORMAŢII ŞI INFORMATORI

Circa 70% din Dosarele care privesc Grupul făgărăşan de rezistenţă, sunt compuse din informaţii. Iată câteva.

Informatorul CĂLIMARĂ (nume conspirativ)
(Vol. 10, fila 486)

Spune că Milea Gheorghe, secretarul Organizaţiei de bază (P.C.R.), ar fi spus că el ar fi putut preda pe Gheorghe Haşu, care îi este naş, dar n-a vrut să i se tragă moartea din mâinile lui.

Informatorul ARINE (nume conspirativ)
(Vol. 10, fila 473)

Spune că Varşavia, mătuşa banditului Haşu Gheorghe, a zis că banditul stă la munte. Ea minte, că banditul ar putea locui la ea. Propun pândă noaptea. S-a efectuat pânda, a fost anihilat câinele cu câlţi.

Informatorul ZIMBRU
(Vol. 11, fila 18)

Spune că cercetările (ale securităţii) erau superficiale, „cei mari, gradaţi, ofiţeri, stăteau jos, iar soldaţii care se urcau în şop (podul cu fân), băteau în coceni, să se audă jos că se caută intens. Concluzia: soldaţii nu au depus suflet în acţiune, sau nu au dorit să descopere ceva.

În dosarul 11, sectoristul securist scrie: există suspiciuni că informatorul „Doru" nu e sincer. Spre el va fi dirijat informatorul „Jianu". Informatorul „Jianu" spune, că în adevăr, informatorul Doru nu este sincer cu organele securităţii. Propune ca Victora Trâmbiţaş să fie urmărită pas cu pas.

Informatorul „Jianu" spune: Zina Haşu, mama fugarului Haşu, a cumpărat o cămaşă, mai mult ca sigur a cumpărat-o pentru fugar (vol.11 fila 413).

Informatorul „AGRICULTOR"
(Vol. 11, fila 447)

Numitul V. Negrea, venea cu o traistă cu porumb de fiert de la câmp. Sigur că s-a dus cu mâncare la Gheorghe Haşu.

Informatorul „nr. 60”
(Vol.3, fila 216)

Spune: după ce se întunecă, nu mai vezi pe nimeni de la securitate prin sat, deoarece le e frică de bandiţi.

Informatorul „X”

Spune: locţiitorul lui Gavrilă de la ferma Jibert, inginerul agronom Avram Ioan, a spus că el a fost prieten cu Gavrilă Ioan, şi că prietenia nu poate fi stricată, chiar dacă Gavrilă Ioan este fugar.

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol.1, fila 450)

În ziua de 27, în comuna Breaza, am văzut un cioban tânăr, cu 60 kg. porumb pe care l-a măcinat.
Luptăm pentru pace!

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 18, fila 50)

La Leana Gavrilă, a venit o babă care a fost la mănăstire şi a stat o săptămână, ajutând la cânepă şi alte treburi. Două călugăriţe au strâns 10.000kg. cartofi, pentru Mănăstirea Ţigăneşti. Una Săricuţa, şi stareţa mănăstirii, au stat la numita 2 ore. La plecare, Leana le-a spus că sufere de lipsa mamei arestate şi pentru fratele ei care este fugit. Ele au luat nume înscrise promiţând că vor face rugăciuni.

Grupul Operativ Făgăraş
01. 02. 1953

PROCES VERBAL
(Vol. 29, fila 227)

Pentru lichidarea bandei, se cere de la noi găsirea soluţiilor juste. Până în prezent nu am avut rezultate strălucite. Propunem să se de-a importanţă recrutării preoţilor şi medicilor.

Cpt. de securitate Cârnu Ioan

Grup Operativ Făgăraş
06.. 02. 1953

RAPORT
(Vol. 37, fila 530)

... A fost scoasă o ghicitoare, noi îi furnizăm ghicitoarei informaţii intime de-ale bandiţilor, ştiute şi de familie. Ulterior, familia era chemată de către ghicitoare, şi le spunea anumite amănunte, discuţiile dintre ghicitoare şi membrii familiei vor fi ascultate de un element de-al nostru. Tov. Lt. Gergelly Francisc raportează că lucrează cu 22 informatori dintre care 16 calificaţi. E informat că mama banditului Gavrilă intenţionează să meargă la Mănăstirea Vladimireşti-Tecuci.

Lt. de securitate Cârnu Ion.

M.S.S.Stalin
07. 02. 1953

PLAN DE ACŢIUNE
(Vol. 1, fila 502)

Întrucât în aceste locuri ar putea apărea bandiţi, accesul în munte al turiştilor nu va fi oprit, în schimb vom folosi prilejul, introducând în grupuri informatori calificaţi, care să ne ţină la curent cu apariţia bandelor.

Pentru a tăia punctele de sprijin ale bandiţilor se vor prezenta dosarele personale (ale bănuiţilor sprijinitori, n.n.), pentru a hotărâ dislocarea lor, sau măsuri de arestare.

Informatorii dubli să fie arestaţi, dar unii lăsaţi pe loc. O companie va rămânea permanent la Cabana M.F.A.

Cpt. de securitate Popescu V.

Col. de securitate Aranici Pavel

M.A.I. Regiunea Stalin
Grupul Operativ Făgăraş

RAPORT
în legătură cu ordinul 771 din 11 Sept. 1952 şi 22 Decembrie 1952
(Vol. 37, fila 529)
-fragmente-

Organele de securitatea statului, îşi desfăşoară activitatea în colaborare cu oamenii muncii din patria noastră. În spiritul luptei de clasă, a urei faţă de duşmanii patriei noastre interni şi externi, a dragostei faţă de partidul nostru, de patria noastră scumpă şi Uniunea Sovietică.

Oamenii muncii, din ura ce o au faţă de duşmanii poporului muncitor, demască oriunde ar fi ei, bandele din munţi. Grupul operativ Făgăraş are sarcina de a distruge banda de legionari care activează în m-ţii Făgăraşului, care au influenţă asupra elementelor legionare şi chiabure, care menţin o stare de spirit încordată şi războinică.

Lipsuri: nu cunoaştem încă locul de staţionare a bandei. 50% din elementele bandei au rude în ţările capitaliste. Au fost lipsuri însă şi în grupul operativ: ex. Lt. Cosma Marcel, a minţit, s-a îmbătat şi a lovit în cap pe pădurarul Buţun Ioan, care era informator.

Sarcini: îmbunătăţirea muncii 100%. O muncă politică susţinută, ziarele să fie citite regulat. Cerem repartizarea a încă o maşină jeep şi conducător auto.

Cpt. Cârnu Ioan

M.S.S. Direcţia a III-a
07. 02. 1953

PLAN DE ACŢIUNE
(fila 388)

...Se va studia aducerea la Mănăstirea Sâmbăta a informatorului nostru „Cornel", care este în prezent la Mănăstirea Plumbuita. ...Trupele de securitate vor avea următoarele sarcini: o companie la cabanele M.F.A., la Dejani, prevăzută cu mijloace rapide de locomoţie, va executa posturi de observaţie, posturi de pândă, pândă mobilă, echipe de patrulare şi echipe de tatonare. O grupă întărită va circula pe la cabanele: Urlea, Sâmbăta, Bâlea cascadă, Podragul, Negoiul, oprindu-se la fiecare 2-3 zile. La fiecare pluton, se va detaşa câte un ofiţer de securitate.

...Se vor întări cu efective sporite posturile de miliţie din toată regiunea, va fi supravegheată populaţia flotantă, vor fi supravegheate târgurile, urmărindu-se apariţia elementelor străine, paza comunelor, unităţilor cooperatiste, a morilor, şi râşniţelor. Vor duce muncă informativă cu agentură proprie.

Răspunderea pentru ducerea la îndeplinire a planului o are tov. col. Ambruş Coloman, Directorul Ministerului securităţii regiunea Stalin.

Lt. de securitate Aranici Pavel

10. 02. 1953

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 43, fila 771)

Nistor Victor, din satul Netotu, a povestit că a fost bătut grav la el acasă, pentru a spune ce ştie despre bandiţi. La fel o femeie a spus că mama banditului a fost bătută de multe ori de securitate. Informator „Corbea".

Postul de Miliţie Vaida- Recea
10. 02.1953

NOTĂ
(Vol. 43, fila 393)

Din satul Iaşi, este profesorul universitar Gavrilă Ioan, care în prezent lucrează la Facultatea de Medicină din Cluj. El este unchiul banditului Gavrilă Ioan, şi propunem să fie supravegheat de aproape.

Şeful postului Vaida- Recea

16. 02.1953

RAPORT INFORMATIV
de la informatorul „Fulger"

Legăturile între Butnaru Nicolae şi alţii, bănuiţi a avea legătură cu banda Gavrilă. Acesta avea legături cu prof. Flondor, care ar fi fost refugiat la Bucureşti, prieten la rândul lui cu familia Cantacuzino. Acesta (Butnaru n.n.), avea legături de prietenie cu Denetraş Gheorghe, nume fals, fost ministru al României, moşier în Ştorojineţ. Denetraş a trecut frontiera în Iugoslavia. Între ei era o strânsă legătură cu Leoca Ion şi cu Terbea Roman din Jibert. Aceste elemente au avut legături cu banda Gavrilă.

Plt. maj. Găman Emilian

22.03.1950.

CĂTRE MILIŢIA RAIONALĂ FĂGĂRAŞ
(Vol. 14, fila 430)

La poalele munţilor, în zona Sâmbăta de Sus, şeful postului de Miliţie Drăguş, a ajuns din urmă doi indivizi, Răducă Marcel, născut în 1936 în Bicazul ardelen, Gheorgheni, regiunea autonomă maghiară şi Răhăian Laurenţiu, născut în 1937 în oraşul Sibiu, Str. Carpaţilor nr. 1. Au fost duşi şi cercetaţi la postul Voila. Au fost demascaţi ca făcând politică subversivă, cu alţi elevi de şcoală, şi că au voit să se înroleze în banda din Munţii Făgăraşului.

Şef de post Voila, Serg. Dragomir Dumitru.

Zona 2, postul Voila

RAPORT INFORMATIV
(Vol. 42, fila 538)

Referitor la elevii Răhăian Laurenţiu şi Răducă Marcel...elevul Muntean Nicolae le-a spus că dacă se vor duce la Cabana Bâlea, vor găsi uşor partizani. Elevul Apolzan Nicolae, le-a adus cărţi de citit, împreună acultă Vocea Americii. Din materialul lor rezultă că sunt mai mulţi elevi care vor să se înroleze la bandiţi.

Măsuri: patrule de miliţie în toate staţiile C.F.R., pentru a legitima şi controla călătorii, patrule pe traseul Olt-poalele munţilor.

Slt. de miliţie Rednic Vasile

Miliţia Cincu

26. 02. 1953

CĂTRE SECTORUL OPERATIV FĂGĂRAŞ
(Vol. 50, fila 141)

La Căminul Cultural Cincu, se juca piesa „Răscoala lui Doja". La un moment dat, serg. Păscălău Gavrilă, pe când pe scenă era o tragere, a deschis fereastra şi a tras cu automatul, alarmând locuitorii. Rugăm luaţi măsurile cuvenite.

SS. indescifrabil

26.02-26.03.1953

DARE DE SEAMĂ

(Vol.37, fila 154)

Conform planului ne-am deplasat la Cabana Urlea de unde am încercat în repetate rânduri să începem acţiunea pe Vârful Trăsnita, dar din cauza ninsorilor nu am putut ajunge la creastă. Nu s-au putut întrebuinţa nici schiurile şi nici rachetele. După 6 martie am avut posibilitatea să ne deplasăm în zonă urcând în Valea lui Mogoş unde ne-am îngropat până în gât fiind scoşi cu ajutorul frânghiilor. Nu vom putea continua operaţiunea de teama avalanşelor. În lacul Urlea, am dat de nişte urme vechi de zăpadă, locuri suflate de vânt. Ar putea fi şi urme de capre. Dacă au fost bandiţi, au părăsit Valea Brescioarei în direcţia Zârna.

Propuneri:...**suntem extenuaţi din cauza eforturilor, şi nu vom putea obţine nici un rezultat atâta timp cât nu ştim unde se află bandiţii.**

Anul trecut, la fel am acţionat, după banda Marinescu-Arnăuţoi, fără rezultat. M-am săturat să încalec munţii după o mână de borfaşi care aşteaptă venirea aliaţilor lor de peste ocean. Mie îmi este ruşine şi trebuie să le fie şi la alţii că de doi ani, nu am putut să prindem aceste două bande, care în mod precis le găzduieşte natura. Şi mai mult, am avut şi contact cu ele şi nu le-am putut distruge. Eu mă asociez cu hotărârea luată de D.T.G.O. pentru ca în cel mai scurt timp să distrugem aceste bande. Propun: toată zona Făgăraşului să fie plasată de plutoane de cercetare cu armament uşor, şi echipament puţin, cu radio-telefon. Bandiţii cunosc în mod precis metodele noastre de acţiune şi au posibilitatea să se ferească. Vreau ca în 1953, să lichidez aceste bande, chiar dacă aş acţiona singur şi m-ar apuca şi iarna viitoare, dar nu cobor din munţi până nu voi lichida precis aceste bande.

Comandantul sectorului Urlea Lt. Pop Mihai

Locţiitor politic Serg. Maj. Salapa Haralambie

NOTA NOASTRĂ

Nu am avut niciodată dorinţa de a reîntâlni vreun ofiţer de securitate, dar pe acest „viteaz apărător al regimului comunist", aş dori să-l revăd şi să-l aud preamărind cu aceeaşi râvnă, de data aceasta alianţa cu prietenii de peste ocean.

D.R.S.S. Stalin

PLAN DE ACŢIUNE

(Vol. 27, fila 178)

S-a adus la cunoştinţa tov, director regional, înlocuirea planului informativ-operativ, privind problema 311, trasată de tov. general Nikolscki, şi tov. col Birtaş. Bandele să fie lichidate în timp cât mai scurt posibil. Problema trebuie să fie privită în mod revoluţionar, aşa cum a discutat tov. consilier sovietic.

D.R.S.S. Stalin

PLAN DE ACŢIUNE

(Vol. 27, fila 233)

Privind activitatea companiei dislocate la Făgăraş. Scopul: capturarea sau distrugerea bandei Gavrilă, conform ordinului Ministerului Securităţii Statului, Direcţia trupelor de grăniceri şi operative. Se va instala batalionul Oraşului Stalin, la cabana Pionierul. 3 ofiţeri, 3 serg. maj., 69 militari. La Cabana Urlea, 1 ofiţer, 2 serg., 19 militari.

Se vor intercepta şi bara căile de acces spre sat, ale bandiţilor. Se vor bloca căile de acces la Olt şi trecători, se va duce o muncă politică zilnică, cu cărţi şi reviste.

10. 03. 1953

CĂTRE SECTORUL BANDE FĂGĂRAŞ

(dosarul 770, vol. 45, fila 598)

Rog să binevoiţi a se aproba, recrutarea ca informator pe linie de bande, pe numitul Comănici Victor, născut în comuna Drăguş, satul Sâmbăta de Sus, cu ultimul domiciliu în comuna Lisa, unde s-a stabilit prin căsătărie. Numitul a fost punctat ca informator, şi recrutat la data de 16 Februarie 1953, şi până în prezent a dat o serie de informaţii privitor pe banditul Pop Ioan, zis Jean, care după soţie îi este rudenie. Deşi membru de partid, este considerat (de lume) ca element duşmănos al regimului, şi atât familiile bandiţilor, cât şi rudele lor au avut o absolută încredere în el. Aceste lucruri se dovedesc prin aceia că în anul **1952, banditul Moldovan Dumitru, azi prins, a mers noaptea la el acasă şi i-a cerut pâine. Acest caz a fost adus la cunoştinţa Miliţiei, şi a doua seară, în urma unei pânde făcute la locul unde a cerut întâlnirea cu el, a fost prins banditul, care a rămas pe loc, grav rănit.**

Este un element care poate pătrunde în orice societate, fiind foarte inteligent, şi se poate descurca foarte repede, cu atât mai mult cu cât este şi curajos. **Este materialist, şi pentru profituri, este în stare să-şi pună viaţa în pericol.** Faţă de activitatea desfăşurată până în prezent, şi cercurile pe care le frecventează, ne promite că ne va duce în mod sigur pe urmele banditului Pop Ioan, zis Jean, în cazul că acesta şi-ar mai face apariţia pe raza postului.

Şeful zonei III, bande Lisa

Slt. Căncescu Alexandru

NOTA NOASTRĂ

Deci, se ştie cine l-a vândut pe tânărul luptător Moldovan Dumitru, care a făcut greşeala de a-i cere lui Comănici Victor, pâine. În loc de pâine a primit gloanţe.

Martie 1953

RAPORT

privind recrutarea informatorului „LEU"

(Vol. 45, fila 602)

Recrutarea numitului Comănici Victor din Lisa, (informatorul „Leu"), a decurs normal.

Este un element ataşat din 1951 clasei muncitoare şi regimului de democraţie populară. Cu tragere de inimă, ne-a dat informaţii folositoare, cu privire la prinderea bandiţilor. Este punctual la întâlniri.

Are posibilitatea de a face legături de prietenie cu elementele de sprijin ale banditului Pop Ioan, şi chiar cu banditul personal,

fiind considerat ca om de mare încredere, şi situat în marginea comunei, în apropierea pădurii. Recrutarea s-a făcut pe baza consimţământului patriotic. Este pătruns de înaltă datorie de a ne da ajutor, în depistarea bandiţilor.

Instructor de zonă Slt. de miliţie Căncescu Alexandru

Martie 1953

CARACTERIZAREA

informatorului „LEU" (Comănici Victor)

De la data recrutării lui, ne-a furnizat cinci note informative, care au avut drept rezultat demascarea unor elemente de sprijin ale banditului Pop Ioan, zis Jean. Promite a fi un bun informator.

Instructor de zonă Căncescu Alexandru

Martie 1953

FIŞA PERSONALĂ

a informatorului „Leu" (Comănici Victor)

(Vol. 45, fila 605)

Comănici Victor, născut în Sâmbăta de Sus, comuna Drăguş, ţăran mijlocaş, are o casă, 4 hectare pământ, este căsătorit, fără copii, membru P.M.R., domiciliat în Lisa, nr. 162, raionul Făgăraş.

Instructor de zonă Căncescu Alexandru

Martie 1953

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol. 45, fila 607)

Să se facă percheziţii la:

1. Moldovan Savu, zis Bambu, din Lisa, fost bun prieten cu Pop Jean. În 1946-1947, făceau negoţ cu oi prin Muscel.
2. Şerban Gheorghe, zis Todorel, a cărui nevastă este rudă cu banditul Pop Ioan, este foarte înstărit, creşte o fată a lui Alexandru Văcaru, zis Laţi, cel mai bun prieten al banditului. Are la casă 4 camere, pivniţă, grajd, fân mult.
3. Văcaru Alexandru, cel mai bun prieten al banditului, cu care a luat masa în casa secretarului de partid, la plecare. Poate adăposti pe bandit.

Propunem ca înainte de percheziţia domiciliară să se facă răpirea lui Moldovan Savu.

Sursa „Leu"

Martie 1953

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol. 45, fila 610)

Propunem să se facă percheziţie la:

1. Tarac Ion, din Breaza, care a vorbit cu Pop Jean
2. Pădurarul Pleşa Gheorghe, care a fost la familia banditului, şi a vorbit cu soţia acestuia.
3. Caţavei Cornel,
4. Broscăţan Cornel.

Sursa „Leu"

Martie 1953

NOTĂ INFORMATIVĂ

Socrul lui Pop Jean, zis Cornilă, a fost în satul Rucăr, la unul Nicoară, şi altul Noian. Pop Jean are un prieten în comuna Nucşoara, raionul Câmpulung Muscel, pe Ulea Ioan, care făcea vizite la familia banditului.

Informator „Leu"

NOTA NOASTRĂ

Precum se vede informatorul „Leu", (Comănici Victor) s-a dovedit plin de râvnă, trimiţându-şi consătenii la moarte şi închisoare. La ce va fi folosit oare banii primiţi pe cap de om?

Sectorul Operativ Făgăraş
15. 03. 1973

ORDIN CIRCULAR NR. 18

(Vol. 42, fila 23)

Strict secret

La unele posturi de Miliţie, e o delăsare completă, se fac greşeli grave. La postul Ileni, şeful de post lucrează materialele secrete acasă în familie, face serviciul de patrulare cu căruţa, de la un obiectiv la altul. La Şinca Nouă, serg. Aldea lansează zvonuri alarmante prin sat. La postul Şercaia, sergentul Ivaşcu, pierde încărcătorul de pistol la restaurant. La postul Lisa, serg. Maj. Tudoran Emil este comod şi foarte îngâmfat. La postul Drăguş, se fură din raţia militară. La postul Ticuşul Vechi, caporalul Sechelei Gheorghe, în ziua de 9 Martie, zi de doliu pentru oamenii muncii, deoarece era mort tov. Stalin, în loc de patrulare, a intrat în cârciumă şi s-ambătat grav, a fost trimis tribunalului militar. Nu se merge la lecţiile politice.

Remedieri: şefii de post răspund personal, dacă bandiţii stau în raza posturilor lor. Întărirea vigilenţei, a disciplinei, ridicarea nivelului lor politic.

Mr. de miliţie Pop. D. Ioan

M.A.I. Direcţia a III-a, Bucureşti

PLAN DE MĂSURI INFORMATIV-OPERATIVE
în vederea lichidării bandei Gavrilă
(Vol. 25, fila 45)

Strict secret

Este caracteristic faptul că banda în acţiunile ei caută să evite încordarea relaţiilor cu populaţia, nu jefuiesc gospodăriile din sectorul particular, iar în timpul atacurilor gospodăriilor din sectorul socialist, lasă numele şi acte justificative, în care consemnează toate obiectele şi bunurile jefuite...

...Cunoscându-se faptul că unele din grupele de paraşutişti, lansate pe teritoriul R.P.R., au avut sarcina stabilirii legăturilor cu bandele din munţi, şi însuşi Gavrilă Ioan, capul bandei din M-ţii Făgăraşului, a intenţionat în cursul anilor 1951-1952, să-şi creeze legătura cu cercurile imperialiste, se va pregăti lansarea a doi paraşutişti, în realitate ofiţeri de securitate bine pregătiţi, şi cunoscători de una sau două limbi străine (franceză şi germană). Lansarea se va face în timpul nopţii cu un avion cu multe viraje în regiunea Stalin, mobilizând organele politice şi administrative. Paraşutiştii echipaţi cu toate cele necesare, aparat de radio-emisie, vor fi dirijaţi spre obiective drept sprijinitori ai bandei.

Şeful direcţiei III Col. de securitate Aranici Pavel
Col. Ambruş Coloman

NOTA NOASTRĂ

Lansarea se pare că a fost făcută tot ca şi în 1951 în zona Jibert. Paraşutiştii s-au prezentat la oameni de-ai noştri de sprijin, şi la cine trecea pe drumul Jibert-Cobor. Apropape toţi şi-au dat seama că e vorba despre o nouă acţiune-capcană a securităţii.

Miliţia Raionului Făgăraş
16. 03. 1953

CĂTRE POSTURILE DE MILIŢIE
(Vol. 44, fila 166)

În noaptea de 15-16 Martie, 1953, în jurul orelor 24, a fost semnalat un avion ce a trecut pe raza raionului Făgăraş. Patrulaţi imediat cu tot efectivul, ca să cuprindă tot teritoriul. Luaţi legătură cu paza obştească, se vor legitima persoanele străine găsite. Controlaţi gările. Raportaţi imediat.

Comandant de miliţie al raionului Făgăraş,
Plutonier Silaghi Iulian

22. 03. 1953

RAPORT INFORMATIV
(Vol. 50, fila 220)

În legătură cu fugarul Bucur Ion, fost Lt. Maj. de aviaţie, fugit cu avionul în străinătate. Acesta este fiul preotului din Crihalma, există suspiciuni, că acesta şi ambii medici din Ticuş, să aibă legături cu banda Gavrilă.

Sectorul Operativ Făgăraş, nr. 204
23. 03. 1953.

CĂTRE RAIONUL DE SECURITATE FĂGĂRAŞ
(Vol.45. fila 311)
tov. Cpt. Cârnu Ion

Din informaţia primită, numitul Lazea Octavian, din satul Netotu, comuna Vaida – Recea, ar fi găzduit pe Gavrilă Ioan şi pe Haşu Laurean. În nenumărate rânduri, mama lui Gavrilă Ioan, cară mereu cu coşul şi cu traista, duce lapte şi alte alimente la numitul Lazea Octavian, care are vaci cu lapte şi stă câte trei-patru ore. Lazea Octavian are pivniţă secretă-n şură cu ieşire spre munte. Se bănuieşte că el găzduieşte pe banditul Gavrilă şi Haşu Laurean.

Pentru conformitate Serg. maj. de miliţie D. Chiriţoaia.

NOTA NOASTRĂ

Informaţia este cu totul falsă. Mama, n-a fost niciodată la acest om. Pâra îşi avea scopul de răzbunare asupra lui Lazea Octavian, din partea informatorului. Mai mare zăzbunare la vremea aceea nu-i puteai face cuiva decât să-l pârăşti pe un om că găzduieşte bandiţi. A urmat o percheziţie la miez de noapte. Lazea Octavian şi mama au fost ridicaţi, duşi la securitate, bătuţi şi chinuiţi mai mult de o săptămână. Concluzia ofiţerului de securitate a fost următoarea: „deşi s-au folosit toate mijloacele împotriva celor pârâţi, nu s-a putut dovedi că informaţia este adevărată.” Informatorul răzbunător care sigur nu locuia departe, putea fi satisfăcut că a realizat ceea ce-a dorit.

R.S.S. Regiunea Stalin

SINTEZĂ INFORMATIVĂ
privind activitatea desfăşurată de bandă în cadrul regiunii Stalin
(Vol. 29, fila 333)

....Banda în activitatea ei începând din 1948 a fost sprijinită de 130 elemente chiabure, foşti legionari, comercianţi, dintre care 70 au fost arestaţi şi condamnaţi. În prezent sunt identificate circa 60 elemente de sprijin. În scopul lichidării bandei în Decembrie 1952 a fost organizat grupul operativ din 12 tovarăşi, împărţind zona de activitate a bandei în 11 sectoare.

...S-a pus la dispoziţie: o companie de trupe de securitate, 20 ostaşi schori instalaţi la Cabana Urlea, pentru a supraveghea m-tele Trăsnita, 10 ostaşi la Cabana Bâlea cu aceleaşi scopuri, restul la Cabana Sâmbăta. Patrulare şi posturi fixe pe traseul Viştea - Mănăstirea Sâmbăta - satul Dejani. Post de pândă noptea, de 10 oameni, la întretăierea drumurilor Netotu-Lisa, Pojorta-Breaza. Având în vedere caracterul mistic, religios al bandei, care se spovedesc regulat la preoţii greco-catolici Stroe Miron – din Ludişor, Stanislav Axente – Lisa, Cornea Samuilă din Dejani, aceştia au fost încadraţi informativ. Au fost arestate 70 de elemente de sprijin ale bandei, s-a revizuit agentura informativă. Din 249 informatori, la 1 Martie 1953, în prezent se lucrează cu 198 informatori, 32 calificaţi, 166 necalificaţi, din rândul familiilor bandei, al rudelor şi elementelor de sprijin. Au fost propuşi pentru arestare 11 informatori, ca dezinformatori, rea

credinţă şi ataşament faţă de bandă. Avem agentură informativă în 87 comune din zona de activitate a bandei.

Aprilie 1953

ORDIN CIRCULAR NR. 3
(Vol 44, fila 468)

Se vor înainta către şefii de posturi de miliţie:
- tabel cu obiectivele ce prezintă interes pentru alimentarea bandiţilor, model 2
- tabel cu obiectivele pe unde bandiţii circulă sau trec
-tabel cu rudele bandiţilor, model 4
-tabel cu braconieri, ciobani şi alte elemente ce merg la munte, model 5
-tabel cu gestionarii de la cooperative, M.A.T., pădurari, brigadieri silvici, model 6,
-tabel cu văduvele şi femeile de moravuri uşoare, model 7
-tabel cu elementele de sprijin şi duşmănoase, care ajută pe bandiţi

Lt. de miliţie C. Butunache

NOTA NOASTRĂ

Trebuie crezut că şefii de post, care mai aveau şi alte îndatoriri, nu puteau răspunde aşa de repede la atâtea tabele, ceea ce atrăgea asupra lor pedeapsa, ca în cazul de mai jos:

...Rugăm aplicaţi o pedeapsă cu două zile arest şefilor de post de mai jos, care nici până la această dată nu au trimis tabelele cu ordinul circular nr. 3. Postul Arpaş, Cârţa, Drăguş, Viştea de Jos, Recea, Ileni, Şinca Veche, Şercăiţa, Felmer, Veneţia.

Mr. de miliţie Popcea Ioan

Dacă unii erau pedepsiţi că nu dădeau rapoarte, alţii în schimb, dădeau dovadă de prea mult entuziasm socialist.

12. 04. 1953, Lisa

CĂTRE SECURITATEA RAIONALĂ FĂGĂRAŞ
(Vol. 26, fila 470)

Informatorul nostru, spune că, Maria Greavu, soţia lui Greavu Teofil, l-a întrebat dacă nu ştie undeva nişte penicilină, pentru soţul ei care este bolnav pe moarte, din cauza bătăii pe care a primit-o de la securitate. Îşi manifesta teama ca să nu moară şi soţul ei cum a mai murit şi femeia Alexandrina, din aceeaşi cauză. A mai adăugat: „ar fi bine dacă ar rămâne Lisa numai cu atâta..."

Lt. de Miliţie Căncescu

NOTA NOASTRĂ

În puţine locuri în documentele securităţii, se face referire la bătăile securităţii. Cei bătuţi, erau aruncaţi noaptea, în faţa casei lor, spre a înfrica oamenii, cu ameninţarea de a nu spune nimănui ce au păţit, şi dându-li-se ordinul de a nu se duce la medic. Mulţi au murit astfel, neştiindu-se pricina morţii lor. Aşa au murit: Victor Nistor şi Niculae Dateş, din Gura Văii, zdrobiţi la securitate cu saci de nisip. Numiţii, erau nepoţi de-ai ministrului din perioada comunistă Aurel Vijoli. Noi nu am avut legătură cu ei.

Grup operativ Făgăraş

PLAN DE ACŢIUNE
PRIVIND SĂRBĂTORILE PAŞTELOR1953
(Vol 1, fila 426 şi vol 36, fila 284)

Sarcinile trupelor de securitate: avem informaţia că bandiţii vor coborî în sate să se împărtăşească şi să ia legătura cu elementele de sprijin. Se vor lua măsuri pentru interceptarea bandiţilor prin blocarea poalelor munţilor de la Sâmbăta la Sebeş, cu pânde fixe, patrule mobile, ziua şi noaptea. Se vor percheziţiona locuitorii dacă au la ei prescură, împărtăşanie, cozonac, ouă roşii. Vor fi imediat reţinuţi.

Se vor supraveghea preoţii, deplasările rudelor, se va da o atenţie deosebită preoţilor, vor fi permanent supravegheaţi. Orice deplasare şi vizită va fi sesizată cu ce scop se face.

La postul de miliţie un element permanent la telefon. Patrule în sat şi în jurul satului. Orice element găsit în timpul nopţii intrând sau ieşind din sat, va fi oprit şi percheziţionat şi dus la grupul operativ. Se vor face pânde la poduri şi pe malul Oltului. Personalul miliţiei nu va primi învoiri, permise sau concedii. La reşedinţă se va afla o echipă de 20 elemente de miliţie. Se atrage atenţia ca în această perioadă, toţi tov. care lucrează în problema bande, precum şi celellalte organe de la raion, să fie cu vigilenţa şi mai treză, să îndeplinească cu cinste sarcinile ce le primesc, pentru a se putea ajunge la depistarea bandei.

Cpt. de securitate Cârnu Ion
Lt. maj. I. Niculescu
Lt. de securitate Marina D.
Mr. de miliţie Pop Nicodim
Lt. de miliţie Silaghi

NOTA NOASTRĂ

În fiecare an, securitatea şi miliţia au luat măsuri sporite de Paşti, în jurul satelor, la poalele m-ţilor, pentru a ne captura. Cu toate acestea am reuşit să ne mărturisim şi să ne cuminecăm la preoţi, fie uniţi, fie ortodoxi. Noi, cei din munţi, ca şi fraţii din închisori, am realizat unirea confesiunilor, atunci şi acolo, când ne-am împărtăşit din aceeaşi ostie, ba mai mult, ca unii ce umblam permanent cu moartea în raniţă, am avut sfânta ostie permanent cu noi, în buzunarul de la piept. Pentru a ne cumineca în ultima clipă a vieţii.

Povestind acest lucru unui preot habotnic, acesta s-a tulburat rău: „...Cum împotriva canoanelor, aţi îndrăznit să puneţi voi mâna pe trupul Domnului? Nu v-aţi înspăimântat şi cutremurat? Preoţii, care v-au ajutat ar trebui caterisiţi!"

„Nu părinte, i-am spus, Isus s-a simţit foarte bine între noi. Pentru că şi El a fost toată viaţa în primejdie de moarte, şi noi eram convinşi că apărându-ne pe noi, îl apăram şi pe El, ca Domn al Ţării, pentru care luptam cu vieţile noastre..."

În această primăvară 1953, de Paşte, s-a petrecut una din cele mai mari batjocuri ale securităţii, la adresa locuitorilor din satele de sub munte. Aici se obişnuieşte ca primăvara să se cureţe şi grebleze fâneţele, lucru ce se face mai ales de femei şi fete. Acestea au fost capturate de grupele de securişti, percheziţionate, şi fiindcă după Paşti, sigur aveau în merinde colaci şi ouă roşii, au fost duse la securitate şi chinuite să spună cu ce bandiţi urmau să aibă legături, unele fiind reţinute luni de zile.

20. 04. 1953

ORDIN CIRCULAR 334
(Vol. 44, fila 488)

În zilele de 1,2,3 mai, bandiţii se pot deda la acţiuni criminale, de asemenea pentru ziua de 10 mai. Toate posturile cu tot efectivul, vor lua măsurile necesare de supraveghere, patrulare cu înaltă vigilenţă, combativitate, conştiinţă de clasă, abnegaţie, pentru descoperirea şi distrugerea bandiţilor.

Lt. de miliţie C. Butunache

30. 04. 1953

CĂTRE M.S.S.
(Vol. 3, fila 130)

Confidenţial

S-a scotocit m-tele Trăsnita, împreună cu arestatul Novac Petru, (tatăl lui Nelu Novac, care fusese cu noi la munte într-un an , n.n.). El n-a putut spune unde a fost bordeiul, deşi a stat în el. Propunem scotocirea muntelui cu un batalion de securitate, în legătură cu regiunea Piteşti.

Cpt. Cârnu Ioan

TABEL NOMINAL
cu responsabilii de sectoare, din raza postului Hârseni
(Vol. 44, fila 205)

Ciocan Constantin - va supraveghea casele de la nr. 1-20.
Bucureţ Valeriu - de la nr. 20 la nr. 40....
Biţan Ioan de la nr. – de la nr. 200 la 219.
Plt. de miliţie Hotorog Ioan

NOTA NOASTRĂ

Fiecare casa trebuia supravegheată de un informator. Acesta trebuia să treacă zilnic pe la fiecare casă dată-n grija lui şi să raporteze ce a observat. Măsura era identică în toate satele.

M.S.S. Regiunea Stalin
04. 05. 1953

CĂTRE M.S.S. FĂGĂRAŞ
(Vol. 29, fila 284)

Strict secret

Vă rugăm a interveni la grupul operativ de pe lângă secţia raională Făgăraş, ca să se pună la dispoziţie permanentă o companie trupe securitate din batalionul Oraşului Stalin, pentru distrugerea bandei.

Trei subunităţi a cinsprezece ostaşi, la Bâlea, cu radio G, o grupă la Urlea, post de pândă la Sâmbăta cu 15 ostaşi. În munţi nu va fi în acest an nici o stână particulară. Toate stânele particulare vor fi în poligonul militar Cincu.

Col. Ambruş Coloman

15. 05. 1953

PLAN DE ACŢIUNE,
Privind măsurile ce se fac pentru distrugerea bandei Haşu-Gavrilă
(Vol. 43, fila 193)

Începând din 15 mai 1953, orele 20, Postul de miliţie Berivoi, va fi cu întregul efectiv pe teren. La post rămâne un singur militar, la telefon.

Informativ: întregul aparat informativ va supraveghea rudele şi elementele de sprijin ale bandiţilor. Dacă rudele pleacă din sat, se va face filaj.

Operativ: 2 posturi de pândă vor bara părăul Racoviţa, vor supraveghea terenul până la orizont, pentru a semnala ivirea bandiţilor. În timpul nopţii vor intercepta drumurile. Armamentul purtat permanent vânătoreşte. La apariţia a ceva suspect, pânda se transformă în patrulă ascunsă ce se va deplasa spre obiectiv.

Slt. de miliţie Căncescu Alexandru
Lt. de securitate Gergely Francisc

M.S.S. Raionul Făgăraş
20. 05. 1953

CĂTRE M.S.S. REGIUNEA STALIN
(Vol. 29, fila 78)

Desfăşurarea acţiunii în m-tele Trăsnita.

Un detaşament cu 9 companii puşcaşi, plus plutoanele de cercetare şi pionieri (batalionul de securitate Oraşul Stalin şi Orăştie). Batalionul O. Stalin, intră prin Perşani-Dejani, batalionul Orăştie, intră prin Sâmbăta de Sus. Acţiunea şi-a ajuns scopul, au fost descoperite bordeie vechi cu urme de bandiţi.

Lipsuri:indisciplină, gălăgie, teren nescotocit.

Cpt. de securitate Cârnu Ion

M.S.S. Făgăraş, Grup Operativ
20. 05. 1953

CĂTRE M.S.S. REGIUNEA STALIN
(Vol. 29, fila 78)

Raportăm rezultatele scotocirilor, de către trupele de securitate, în sectorul Trăsnita, Valea lui Mogoş. În cursul zilei de 16 mai, au fost descoperite 4 bordeie din anii precedenţi, foste locuri de adăpostire ale bandei în m-tele Trăsnita. În ziua de 18 mai a fost descoperit un adăpost de alimente sub o stâncă, cu două lăzi de porumb boabe, circa 100kg, 1 sticlă goală, un bloc de sare şi scânduri. Pe una din scânduri, era trecut: „pe aici a trecut ilegalistul Moldovan V. Dumitru, 12 august 1952." Cele de mai sus, sunt scrise pe scândură cu creion chimic. Alimentele şi obiectele au rămas pe loc, neatinse, instalându-se o pândă de 12 ostaşi, comandaţi de 1 ofiţer.

NOTA NOASTRĂ

M-tele Trăsnita e un munte mic ca suprafaţă şi înălţime, şi totuşi a rămas teren nescotocit, deşi au fost 9 companii, plus... Slabă treabă! Era normal deci, să se revină cu forţe mai mari. Depozitul cu porumb a fost al luptătorului Moldovan Dumitru.

Postul de Miliţie Jibert
25. 05. 1953

RAPORT
(Vol. 114, fila 374)

Conform ordinului nr. 771, al tov. ministru Drăghici, acţionăm făcând patrule, controlând toate văile, luminişurile, intrările şi ieşirile din pădure. Rezultat negativ.

Şeful postului de miliţie Jibert ss. indescifrabil

M.S.S. Raion Făgăraş
22. 05. 1953

CĂTRE MINISTERUL SECURITĂŢII STATULUI
DIRECŢIA 3 BUCURESTI
(Vol.37, fila 127)

Pentru distrugerea bandei Gavrilă vă rugăm trimeteţi o companie dislocată în oraşul Făgăraş şi cazată în cazărmile M.F.A. pentru plasarea în trei subunităţi: cabana Urlea, Sâmbăta şi Bâlea.

Col. Ambruş Coloman

PLAN DE ACŢIUNE
Mai-Iunie 1953
-rezumat-

Pânde pe vârful Văcaria. Misiune: detaşamentul Făgăraş – supravegherea Valea lui Mogoş şi Trăsnita, cu pânde pe vârful Caţavei, vârful Bândea, Cabana Podragul, cota 2404, vârful Ucea Mare. Spatele: detaşamentul Câmpulung. Asigurarea politică: editarea unei gazete de campanie, care să circule la fiecare pluton. Şedinţe de analiză săptămânale.

Reguli şi prescripţiuni (idei). Mascare totală pentru a putea auzi inamicul ziua şi noaptea (la pânde). Sursa de apă aproape de pândă. Aprovizionarea seara şi noaptea pentru tot timpul zilei. Pentru necesităţi un loc acoperit. Nu se vor dezbrăca în cămaşă, nu se va aprinde lumina, nu se va fuma. Restul de ţigară îngropată. Cercetarea zonei cu binoclu. Se interzice circulaţia pe creastă. Se interzice cel mai mic zgomot, fiecare observator de pândă va avea un carnet în care notează tot ceea ce vede.

Pentru patrule se interzice mersul la stâni, chiar dacă se sufere de sete sau foame.

Se va evita vorbitul, trosnituri de crengi, să nu audă bandiţii. La trecere peste râuri nu se vor lăsa urme pe nisip. Se va evita mersul prin iarbă deasă. Toate cutiile de conserve se vor îngropa. Lichidarea nepăsării. Pentru aprovizionare se interzice drumul coloanelor prin zona de nord a comunelor. Pentru m-ţii Făgăraş, se vine pe la vest de Cârţişoara, pentru Bâlea, prin est de Mărgineni.

Ordinele şi rapoartele se vor face numai cifrat. Fiecare element va cunoaşte numai cât este necesar din plan

Comandantul detaşamentului Făgăraş Cpt. Sidor Iacov

M.S.S. Raion Făgăraş
Grup Operativ

CĂTRE M.S.S. REGIUNEA STALIN

Ieri 10 Iunie, a încetat din viaţă, soldatul Tudor Ilie, postul Cabana Sâmbăta de Sus, care s-a prăbuşit prin zăpadă, prin stânci. Cadavrul a fost transportat la spitalul Făgăraş, de unde prin grija batalionului din oraşul Stalin, urmează a fi trimis familiei din raionul Spineni, regiunea Piteşti.

Cpt. de securitate Cârnu Ion

NOTA NOASTRĂ

Soldatul Tudor Ilie, a fost o victimă a prostiei şi ambiţiei Lt. Pop Mihai, care ordona acţiuni prin locuri imposibile de mers, şi care se purta cu proprii ostaşi ca un zbir.

VIAŢA DIN SATUL UNGRA, RAIONUL RUPEA,
Aşa cum reiese din notele informative primite de la informatori
de către plutonierul Vişan Vasile
(Vol. 114, fila 92)

Între romii din Ungra s-au ivit multe cazuri de sifilis şi scabie, cerem săpun şi tratament, dar ei nu au ce mînca.

(Vol. 114, fila 101)

Nu s-a îndeplinit planul de însămânţări la cartofi, la C.A.P., transmite informatorul Fulop Bella. Orice alegere nu se face de popr, fiind numiţi de partid.

(Vol. 114)

La masă s-a distribuit câte o jumătate de kg. de mălai de familie de rom, numai la o parte din ei. Romii vociferau şi plângeau că sunt expuşi să moară de foame, mai rău decât în anii de secetă.

(Vol. 114, fila 107)

În Hoghiz, majoritatea locuitorilor nu recoltează nici sămânţa semănată, aşa slabă este recolta.

(Vol. 114, fila 118)

Toţi cei care au primit ulei nu-l pot folosi, deoarece conţine motorină şi are culoare roşietică.

(Vol. 114, fila 140)

Unii locuitori, predând cota impusă nu mai rămân cu nici un bob de porumb.

(Vol.114, fila 125)

Lumea e nemulţumită de felul cum se repartizează pânza pe cartelă.

(Vol.114, fila 127)

S-a făcut aria în lunca Oltului, şi-a venit Oltul mare şi a inundat aria, cu toate acestea li se cere oamenilor cota de grâu.

(Vol. 114, fila 129)

La 14 August, de Sfânta Maria, 25 persoane au plecat la Mănăstirea Sâmbăta, în loc să muncească, au plecat cu tractorul Cooperativei. Vinovat este studentul Voicu Ion, fiu de ţăran înstărit (informator Ghiţă)

(Vol.114, fila 130)

Locuitorului Leoca Dumitru, nu i-a ajuns grâul pentru cotă, femeile plângând, s-au întors acasă blestemând.

(Vol. 114, fila 135)

În Bogata Olteană, preşedintele, nu aplică lupta de clasă. Informator „Fănel”

(Vol 114, fila 140)

Lumea e nemulţumită că e silită să transporte lemne din pădure. Câte 4 vagoane de 1 atelaj.

(Vol 114, fila 141)

Nimeni nu se interesează de bunul mers al gospodăriei agricole. Informator „Pişta”

(Vol 114, fila 145)

Sunt unii locuitori ca Borzaş Gheorghe, 11 membri (9 copii), care nu mănâncă decât ce capătă de la alţii, şi aceasta foarte rar. Înainte trăiau din căpătat, dar acum nu le dă nimeni, că nici ei nu au. Informator „54”.

NOTA NOASTRĂ

Aceasta era viaţa la ţară! De altfel aceste informaţii au fost ultimele semnate de Plt. de miliţie Vişan Vasile.

05. 06. 1953

ORDIN CIRCULAR NR. 2

Pentru posturile de miliţie

Conform dispoziţiilor date de tov. consilier sovietic, începând cu acestă dată, în toate rapoartele, numele bandiţilor vor fi cifrate. Gavrilă va primi nr. 52, Haşu Gheorghe 54, Haşu Laurean 56, Chiujdea Ion 67, Metea Victor 72, Sofonea Remus 69, Şovăială Gheorghe 58, Novac Gelu 65, Novac Ion 63, Pop Ioan 61, Ilioi Ion 68.

Mr. de miliţie Popcea Ioan

NOTA NOASTRĂ

Nu numai noi am primit numere conspirative, ci şi satele pe unde activam, şi oamenii bănuiţi că ne-ar fi ajutat. Şi aceste numere s-au schimbat în decursul anilor.

Mai jos voi da un model de raport găsit în vol. 114, fila 230

M.S.S. Raionul Făgăraş

PLAN DE SCOTOCIRE

a terenului din partea dreaptă a Oltului, cu scopul de a se găsi indicii de lansări de paraşutişti.

(Vol. 114, fila 111)

1. Va fi scotocit terenul păduros şi locurile favorabile pentru ascunderea bandiţilor în terenul cuprins între satele şi comunele: Noul Român, Săsăuşi, Şomartin, Brui, Gherdeal, Cincul Mare, Cincşor, Rucăr, Feldioara.

2. Găsirea de urme, indicii lansări de paraşutişti, manifeste şi elemente suspecte.

3. Durata acţiunii de scotocire – 4 zile.

Legătura cu raionul Făgăraş se va ţine în fiecare zi şi noapte, din satele în care se ajunge, prin telefon, aceasta în mod camuflat.

Lt. maj. ss indescifrabil

NOTA NOASTRĂ

De multe ori am fost informaţi de către oamenii noştri că unităţi militare se deplasau în terenurile din partea dreaptă a Oltului, cu greble metalice,cu care în zilele următoare greblau terenul din păduri şi tufişuri, pentru găsirea gropii în care paraşutiştii şi-ar ascunde echipamentul. Interesant este că această manevră se făcea înainte de zborul unui avion străin. Atunci n-am înţeles sensul acestor deplasări, acum ştim că scuritatea era informată din timp despre paraşutaţii ce aveau să fie trimişi de către puterile apusene, luând din timp măsurile corespunzătoare. Cu toate acestea majoritatea paraşutaţilor nu au fost prinşi.

MODEL DE RAPORT

Strict secret
Numai pentru tov. Comandant

Raportez că am primit informaţia de la 17, 09, 19-23,05, că în 05, 41, au fost 12, 10, 22, 35 înainte de Paşti. Seara de la 19, 10, 23, 05, 11. Sunt bănuieli că au fost la 07, 10, 09, 06, al cărui soţ în zilele Paştelor nimic deosebit. Cea în cauză este bună prietenă cu soţia lui 13. Deci să nu li se spună nimic. Am plecat la sfat, acolo unde este întâlnirea cu dvs.

Plt. ss. Indescifrabil

D.S.S. Regiunea Stalin
11. 07. 1953

DARE DE SEAMĂ
(Vol. 36, fila 2)

Asupra acţiunii informative, pentru planul de acţiune din 12 august, în scopul lichidării bandei Gavrilă. S-a înfiinţat un grup operativ pentru ducerea la îndeplinirea sarcinilor prevăzute în acest plan. Agentura dispune de 23 informatori calificaţi, şi 49 necalificaţi. În scopul de a tăia baza de sprijin a bandiţilor, pentru a provoca descompunerea ei, s-au reţinut 26 de elemente cunoscute de noi că au sprijinit pe bandiţi, şi s-au trimis un număr de 11 în judecată.

1. Dr. Brescan Gheorghe din Sâmbăta de Jos
2. Bolovan Gheorghe din Sâmbăta de Jos
3. Mândrea Victor din Sâmbăta de Sus
4. Caraman Alexandru din Sâmbăta de Sus
5. Gavrilă Ana, mama banditului Gavrilă Ion
6. Comănici Eugenia, sora banditului Chiujdea Ion
7. Rogozea Solomon, cumnatul banditului Sofonea
8. Şerban Gheorghe, socrul banditului Pop Ioan
9. Novac Mihai, tatăl banditului Novac Gelu
10. Novac Gema, sora banditului Novac
11. Haşu Maria, sora banditului Haşu Laurean

Aceştia au sprijinit banda până în 1951, dată de la care nu mai cunosc nimic.

Cu ajutorul Ministerului Securităţii direcţia a III.-a, a fost dirijată informatoarea Didina, în Netotu, cu scopul de a stabili legătura cu familia Gavrilă şi a numitului Stroia Virgil. Nu s-a reuşit a se obţine informaţii prea importante, decât lucruri care le ştiam.

Preotul greco-catolic, Stanislav Axente din Lisa, avem cunoştinţe că are legături cu banda. Caracter ursuz, şi atitudini duşmănoase. Informatorul Albu, de lângă el, nu a dat rezultate. Se introduce alt informator lângă el, în scopul reducerii activităţii bandei. S-a permis numai 9 stâni cooperatiste la munte. S-au introdus informatori la stâne. Cabanele au fost prevăzute cu posturi fixe de pândă.

A fost marşrutizat informatorul Popa, originar din comuna Netotu, şi dirijat în rândurile elementelor duşmănoase. Ne-a sesizat numai elemente ştiute de noi. (vol.36, fila 15).

În Porumbacu de Sus, într-o casă, sub conducerea maiorului Briceag Nicolae, a fost instalată o echipă de 25 ostaşi, care să intervină îndată ce banda şi-ar face apariţia.

Informatorul nostru a primit de la numitul David, fost primar legionar din Avrig, suma de 1.100 lei, pentru a procura făină necesară elementelor fugite. David va fi supravegheat şi pe alte căi.

S-a instalat o capcană pentru banda Gavrilă, în Valea lui Mogoş. Se vor duce zilnic produsele de la stânele vecine, în Valea lui Mogoş, şi Valea Pojorţii. Aici se vor instala 2 posturi fixe puternice, bandiţii vor veni la aceste stâne şi vor fi distruşi.

Plan special, dirijat de M.S.S., personal de tov. col. Ambruş Coloman. La stâna din Valea Pojorţii, pentru a atrage pe bandiţi, se vor trimite 7-8 porci, pentru a fi îngrăşaţi. Bandiţii vor afla, şi conform obiceiurilor lor, vor veni să atace stâna. Se vor aduce alimente la stână numai pentru 10 zile.

În caz că în perioada festivalului (al tineretului), se vor organiza excursii, aprovizionarea să se facă-n mod normal, dar vom lua măsuri extreme pentru paza acestor cabane, cu trupe operative.

Se cunoaşte că banditul Gavrilă Ioan suferă de ficat şi de anemie, din cauza slăbirii inimii, să nu se afle la cabane nicidecum, medicamentul pentru ficat Peptocolin, şi pentru anemie Extract de ficat.

Pentru a se cunoaşte beciurile mănăstirii, se va trece la o percheziţie pe bază de denunţ, în sensul că la mănăstire există armament din perioada 1944-1945.

Pentru a pătrunde pe lângă stareţul actual, va fi dirijat informatorul Cornel, al M.S.S. direcţia a III.-a.

Se înfiinţează la direcţiunea noastră biroul bande, controlat direct de col. Ambruş Coloman şi cpt. Cârnu Ion.

Col. Aranici Pavel

NOTA NOASTRĂ

N-am fost bolnav nici de inimă, nici de anemie. Informaţia le-a dat-o Stroia Virgil la cererea mea, pentru ca securitatea să creadă că va scăpa în curând de mine. Măsuri similare au fost luate la toate farmaciile din zonă încă din 1950 pentru un mare număr de medicamente de care securitatea credea că avem noi nevoie de ele, mai ales pentru antibiotice. Pentru a face rost de penicilină pentru cazul când am fi fost răniţi l-am trimes pe Ilioi şi Metrea la Dr. Brescan. Dar penicilina nu se acorda decât celor bolnavi de sifilis. Dr. a facut reţeta pentru două nume fictive bolnave de sifilis şi astfel am obţinut câteva flacoane. Securitatea a aflat de această manevră şi în scriptele lor i-au catalogat pe cei doi luptători bolnavi de sifilis. Farmaciile din zonă erau în continuu controlate de către securitate iar farmaciştii obligaţi să dea rapoarte informative.

M.S.S. Regiunea Stalin
11. 07. 1953

CĂTRE M.S.S. BUCUREŞTI
(Vol. 20, fila 440)

Strict secret

Declaraţiile lui Novac Petru, tatăl lui Nelu Novac, la închisoarea de la Baia Sprie. Caracterizarea bandiţilor:

Gavrilă Ioan este un om inteligent, milos, nu minte, foarte credincios, se ruga foarte mult, era legionar convins, nu era pentru acţiuni criminale, s-a certat cu Haşu Andrei, de ce să iei de la om ceea ce nu-i poţi da, adică viaţa, evita situaţiile periculoase pentru ei. Sfătuia pe ceilalţi să se ferească, să nu facă vitejii. Spunea: să ne considerăm mai slabi decât adversarii noştri, că atunci ştim să ne păzim.

Din cauza acestei atitudini era considerat de Haşu Andrei şi Chiujdea Ion, ca fricos. Ţinea foarte mult la mama lui şi la surorile lui. Sfătuia pe ceilalţi să se poarte ordonat, să nu facă greutăţi la oameni, ca să nu spună oamenii că ar fi nişte derbedei. Din cauza comportării, era simpatizat şi iubit de Novac Gelu, Metea, Şovăială şi Ilioi. Sfătuia să citească orice găsesc. Nu era egoist. Ajuta pe fiecare cu ce avea el. Credea că prin 1955, se va rezolva situaţia lor prin înţelegerea dintre marile puteri. Chiujdea Ion şi Haşu Andrei, credeau că va izbucni războiul. Chiujdea Ion se înţelegea bine cu Gavrilă Ioan.

Chiujdea Ion ţinea mult la nepotul lui, Andrei Beleaua, ce locuieşte pe curtea părintească. Nu discutau despre gazdele lor.

Haşu Gheorghe era foarte religios, ţinea foarte mult la soţie şi la copii. Îi plăcea vânătoarea, era sănătos şi rezistent.

Haşu Laurean, fire liniştită, foarte credincios, nu vorbea aproape deloc. Când era ceva de lucru făcea singur, fără să i se spună.

Gelu Novac, inteligent, fire liniştită, sănătos, robust, nu vorbea mult.

Metea Victor, fire nervoasă, nu era bolnav, îşi compătimea părinţii.

Ilioi Ion, fire foarte religioasă, îşi compătimea părinţii, nu vorbea mult.

Şovăială Gheorghe, fire deschisă, vesel întotdeauna, inteligent, nu supăra pe nici unul, sănătos, robust.

Sofonea Remus, liniştit, inteligent, nu discuta, supărat că tatăl lui fusese arestat.

Semnat Petru Novac.

NOTA NOASTRĂ

Nenea Petru Novac, a fost poate cel mai chinuit de securitate, dintre toţi părinţii noştri, pentru ca să ne trădeze, sau măcar să-l scoată pe fiul lui, Nelu, dintre noi. A petrecut 2 luni, cu noi în martie – aprilie 1951, în Trăsnita. La despărţire, am alcătuit un plan de inducere în eroare a securităţii, care a funcţionat o vreme, dând speranţe zadarnice securităţii. În cele din urmă a fost arestat şi condamnat la 25 ani muncă silnică, şi confiscarea averii. S-au făcut mari presiuni şi în detenţie, asupra lui. N-am fost noi chiar aşa de buni, precum a îndrăznit să ne prezinte securităţii. Oricum, îi mulţumim şi dincolo de mormânt după o jumătate de veac.

M.A.I. Făgăraş
01.08. 1953

PLAN DE ACŢIUNE
(Vol. 35, fila 100)

Cu privire la două posturi de pândă la stânele din Valea Pojorţii şi Valea lui Mogoş.

Postul pe Valea lui Mogoş: 1 ofiţer, 14 militari, 2 puşti-mitraliere, 4 automate, 7 puşti, 1 pistolet parabellum, grenade. Postul din Valea Pojorţii: serg. maj. Vaida Andrei, 15 militari, 1 puşcă-mitralieră, 5 automate, 8 puşti, 1 parabellum, grenade.

Procedeu de acţiune: pânda în secret, unde nu circulă ciobanii şi turiştii. Nu se va construi adăpost. Supraveghere ziua şi noaptea. Nu se vor face cărări, nu se va părăsi postul. W.C-ul aproape. Se va acţiona imediat asupra bandiţilor. Anchetă sumară, imediat. Hrană pentru 10 zile. Nu se va face foc, nu se va fuma noaptea.

Lt. maj. Miron Mihai

M.A. I. Făgăraş
02. 08. 1953.

RAPORT
(Vol. 35, fila 109)

În 2 august, postul de pe Valea Pojorţii a fost deconspirat de ciobani. În 10 august, au venit câinii peste ostaşi. Se va continua pânda chiar şi în aceste condiţii.

Lt. maj. Miron Mihai.

D.S.S. Făgăraş
20. 05. 1953

TELEGRAMĂ
(Vol. 26, fila 426)

La orele 18, în 20 Iulie, Lt. Manea cu plutonul din batalionul Stalin, în punctul Valea Cârţişoarei a luat contact cu doi bandiţi. S-a deschis foc de ambele părţi, este un soldat rănit uşor. S-a pierdut contactul cu bandiţii. Lt. Manea este în urmărirea lor.

Lt. Marina Alexandru

NOTA NOASTRĂ

Lucrurile s-au petrecut puţin altfel. Au fost trei întâlniri cu securitatea, în după masa zilei de Sfântu Ilie (20 Iulie). Cei doi au fost Ion Chiujdea şi Ion Ilioi. Episodul este relatat în Brazii, sub titlul de „Sfântu Ilie" vol. II, pag. 15.

D.S.S. Raionul Făgăraş
27. 08. 1953

TELEGRAMĂ
Către M.S.S. regiunea Stalin
(Vol. 25, fila 441)

Strict secret

La ora 8 dimineaţa, o patrulă formată din 12 elemente, ce patrula pe drumul către cabana Sâmbăta de Sus, s-a întâlnit cu un individ înarmat cu pistol automat, care a tras câteva focuri pe deasupra ostaşilor, după care a reuşit să fugă. Patrula care avea un câine, a plecat pe urmele individului, dar fără rezultat.

Pe la ora 10:30 dimineaţa, de la cabană a coborât medicul Iavorovski Vladimir împreună cu soţia, şi a văzut ostaşii ce-l căutau pe bandit. Trei bandiţi înarmaţi l-au interceptat pe medic, şi l-au interogat de la 11 la ora 13. Banditul era slab la faţă, şi vorbea inteligent. În dimineaţa zilei de azi, medicul a anunţat pe secretarul raional, ce i s-a întâmplat. Nici medicul, nici soţia nu a recunoscut în fotografiile arătate pe banditul care i-a oprit.

Lt. A. Marina

NOTA NOASTRĂ

Episodul este povestit în vol. II din cartea „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”, în capitolul „Vă ordon, fugiţi!” Individul era luptătorul Pop Ioan (Fileru).

Pe medicul Iavorovski, am avut bucuria de a-l reîntâlni la lansarea cărţii „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc” în 1997, la Timişoara.

ÎMPĂRŢIREA OFIŢERILOR PE SECTOARE

Sector 1.Şef Maiorul Ispas Eliade. Căiceanu Gavrilă are satele: Berivoi, Săsciori, Săvăstreni. Locotenent Heghedusz Szoltan, satele Ileni şi Râuşor. Lt. Oprea Aurel, satele Hîrseni, Copăcel, Sebeş. Lt. Cotig Dumitru, satele Şinca Nouă, Bucium, Ohaba.

Sectorul 2. Şef Lt. Maj. Balaban Gheorghe. Slt. Coşeriu Ion are satele: Voila, Cincşor, Ludişor. Lt. Vermesh Gyula satul Voivodeni. Lt. Matei Ion, satele Beclean şi Hurez. Lt. Rizea Craiu, satele Lisa, Breaza şi Pojorta. Lt. Ştirbu Tudose, satele Recea, Iaşi şi Netotu.

Sector 3. Şef Lt. Sucaci Ion are satele Cârţişoara şi Arpaş. Lt. Ştirbu D. Are Viştea. Slt. Ganea Tudor, satul Drăguş

Sector 4. Şef Lt. Munteanu Pavel. Lt. Drăguţ C-tin are satul Avrig. Lt. Samoilă Gicu satul Porumbac.

Sector 5. Şef Lt. Panaitescu D-tru. Lt. Luis Vasile are Cincu. Lt. Gheorghiţă Ştefan, are satul Merghindeal. Lt. Dan Ioan, are satul Brui.

Sector 6. Şef Lt. Chifa Ioan. Lt. Maj. Iaţco Andrei, satul Lovnic. Lt. Florea C-tin, satul Dacia.

Sector 7. Şef Lt. Ghiţă Alexandru. Lt. Uşurelu Roman satul Felmer. Lt. Gheorghe Alexandru, satul Mândra. Lt. Furnea Ion, satul Veneţia.

Anchetatori: Lt. Doltu Pintilie, Lt. Boruţan Octavian, Lt. Dudaş Aurel, Lt. Covacs Carol, Lt. Curcă Leonida, Lt. Botu Victor. Slt. Nicuţ Niculae, Slt. Tamaş Iuliu.

Sarcini speciale: Lt. Diaconu Ion, Lt. Coliban D-tru.

Secretar: Finelaş Victor.

PLAN DE ACTIUNE A
DETAŞAMENTELOR FĂGĂRAŞ ŞI CÂMPULUNG
în perioada 20-31 august 1953 pentru distrugerea bandei Gavrilă
(Vol.37, fila 9)

1.Scop: Capturarea şi distrugerea imediată a bandei „G”

2.Sinteză informativă: Banda s-ar putea afla în zona Moldoveanu -Valea Cârţişoarei Lereşti

3.Dislocarea efectivelor:

Detaşamentul Câmpulung, posturi de comandă la Lereşti; efectiv Lt. Malaia Radu cu 53 militari; Misiune: Supravegherea Văii Somnului, Muntele Leaota, pânde la Vărful Urlei, Lacul Urlea, stâna Zârna.

Plt. Căpraru Constantin – pândă de supraveghere Valea Lăngii, pânde la Vârful Padinii şi Valea Vladului.

Lct. Sebesch Ladislau – pânde la Vârful Scoarţa, Vârful Scărişoara şi la muchia Pleşii.

Plt. Ichim Ion cu 48 militari – pânde la Vârful Comis, Groape, Munţii Dracsin şi Caşcue

Detaşamentul Făgăraş – bandiţii nu şi-au făcut apariţia, bandiţii se găsesc totuşi în zonă.

Plan de acţiune: plutonul 1: la Cabana Urlea;Plutonul 2: la Cabana Sâmbăta; Plutonul 3: la Cabana Podragul; Plutonul 4: la Cabana Bâlea.

Pregătire politică temeinică. Gazetă de campanie. La ivirea bandiţiolor se va deschide foc fără somaţie. Se interzice circulaţia turiştilor pe creastă. Rapoartele se vor trimite numai cifrat.

Comandant de detaşament, Cpt. Sidor Iacob

M.A.I. Regiunea Stalin
25. 09. 1953

PROPUNERI ALE CPT.CÂRNU PTR. GEN. NICOLSCHI
la o şedinţă de prelucrare

- Indepărtarea din muncă a ofiţerilor slabi: Balea, Schwartz, Toth şi Szalad
- Recrutarea neapărată prin compromiterea Monahului de la Sâmbăta
- Recrutarea preotului satului cu sarcina de a se infiltra în familia banditului Gavrilă
- Cei condamnaţi să fie condamnaţi cu confiscarea averii şi cu dislocare.

Nu s-a aprobat popunerea cu dislocare pentru ca să nu se ducă şi alţii în bandă.

- Tov. Col. Ambruş are o atitudine de orgoliu.
- Alcătuirea unei bande din agenţi intraţi în ilegalitate
- Informatori la stâne, cabane forestiere.

M.A.I. Batalionul 3/securitate
Detaşamentul operativ Făgăraş, Lt. maj. Miron C-tin
20. 10. 1953

PLAN DE ACŢIUNE
(fila 84)

Începând cu data 20.10.1953 bandiţii nu şi-au mai făcut apariţia în zona de acţiune. Bandiţii se găsesc totuşi în zona raionului Agnita, către m-ţii Făgăraş.

Mod de acţiune:

A. Pânde fixe la cabanele din sectorul fiecărui pluton.

Plutonul I –Cabana Urleaa
Plutonul II – Cabana Sâmbăta
Plutonul III – Cabana Podragul
Plutonul IV – la Cabanele Bâlea lac şi Bâlea cascadă.

B. Pânde mobile pe liziera pădurii şi pânde fixe, 6 de fiecare pluton. Supravegherea cabanelor cu santinele ziua şi noaptea. La întâlnirea cu bandiţii se va deschide foc cu cea mai mare intensitate. Raport după fiecare pândă. Aprovizionarea se va face cu maşina până în Arpaşul de Jos şi de aici cu căruţa, camuflat. Compania Făgăraş va aproviziona şi formaţiunea Agnita.

Comandantul batalionului Cpt. Alexandru Gomboş

Locţiitor politic, Lt. maj. Emilian Marinescu.

M.A.I.
04. 11. 1953

Către Cpt..PANAITE EMIL Şef de stat major al D.T.O.P.şi
Col. AMBRUŞ Directorul regiunii M.A.I. STALIN
(Dosar 16, Vol. 13, fila 201-202)

Strict secret

1.Banda Gavrilă a jefuit în ziua de 01.11.1953 o Cabană de pe Muntele Negoiu. În ziua de 02.11.53 orele 18 o patrulă de 4 militari a întâlnit bandiţii la 3 km. sud de Arpaş. După un schimb de focuri bandiţii au reuşit să dispară ascunzându-se într-o zonă necunoscută.

2.Pentru lichidarea bandei Gavrilă se pun la dispoziţie următoarele forţe:

- Btl. de securitate al Oraşului Stalin (subunităţile aflate în zonă) întărit cu încă un pluton în ziua de 3.11.1953
- Btl. securitate Drăgăşani, (subunităţile aflate în zoză) plus o companie de puşcaşi dirijată în ziua de 04.11.53 la Bahna Rusului
- 1 companie din Btl. Securitate Turnu Măgurele dirijată în ziua de 04.11.53 tot la Bahna Rusului
- Btl. de securitate Orăştie dirijat în ziua de 04.11.53 la Arpaşul de Jos.
- Btl. Securitate Floreşti dirijat în ziua de 04.11. la Arpaşul de Jos
- Btl. Securitate Tecuci dirijat în ziua de 04.11.53 la Sâmbăta de Sus
- Btl. Securitate Oradea dirijat în ziua de 04.11 la Viştea de Sus
- Un număr de 50 câni de serviciu dirijaţi în ziua de 04.11 la Făgăraş (raionul de securitate)

3.Comandantul acestor unităţi este Cpt. Panaite Emil, şeful de Stat Major al D.T.O.P. iar şeful operativ este Col. Ambruş Coloman , Directorul Regionalei Stalin.

Responsabilitatea pentru organizarea şi conducerea acţiunii în vederea lichidării bandei Gavrilă revine în întregime Cpt. Panaite Emil, Seful de Stat Major al D.T.O.P. şi Sefului Direcţiei Regionale M.A.I. Col. Ambruş.

4.Misiunea: unităţile din compunerea acestui detaşament au misiunea de a prinde sau lichida banda Gavrilă.

5.Planul concret de operaţii va fi întocmit pe loc de Şeful de Stat Major al D.T.O.P. şi şeful Regionalei M.A.I. Stalin.

6.Asigurarea materială a întregii acţiuni cade sub îndrumarea şi conducerea Locţiitorului pentru Aprovizionări al D.T.O.P.

7.Rapoarte operative din 4 în 4 ore iar în caz de întâlnire cu bandiţii imediat.

Ministrul Adjunct M.A.I. Ministrul Adjunct M.A.I.
Gen. Mr. Gheorghe Pintilie Gen. Mr. I. Vinţe

NOTA NOASTRĂ

A fost a doua concentrare de forţe de securitate cu cea mai mare densitate pe metru pătrat, după cea din august din 1952 condusă probabil de Nicolae Ceauşescu.

Cu toate acestea între 4 - 17 noiembrie noi am trecut de două ori prin zona lor. Descrierea se găseşte în Vol II din cartea „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc" la paginile 51- 60.

DECLARAŢIE
(Vol.12, fila 93)

Subsemnatul, Ghiţescu Andrei, născut la 23.03.1930 în Bucureşti, fiul lui Constantin şi Maria Eliza, de profesie desenator tehnic, domiciliat în Bucureşti str. Cobălcescu Nr.50, Raionul Gheorghe Ghiorghiu Dej declar următoarele

.....În ziua de 27 octombrie 1953 împreună cu Mihăilescu Vlad am început traversarea crestei Munţilor Făgăraş ajungând după 5 zile şi 4 nopti pe Vârful Negoiu în 31 octombrie 1953. Din cauza viscolului a trebuit să ne coborâm la Cabana Negoiu de sub vârful Şerbota unde am fost găzduiţi la ora 16 într-o cameră cu 2 paturi. La Cabană am găsit pe băiatul de servici şi pe fata de la bucătărie. Cabanierul era plecat la Sibiu după alimente. De menţionat că în timpul serii şi a doua zi dimineaţa cânele de la cabană a dat semne de nelinişte lătrând mereu.

A doua zi pe la orele 10 eram în camera noastră. A intrat fata de sevici şi ne-a spus că afară sunt nişte oameni care vor să stea de vorbă cu noi. În uşe a intrat un individ îmbrăcat ciobăneşte de circa 34 ani. Era îmbrăcat cu o şubă de oaie, cu o căciulă din blană de oaie cu urechi şi care ne-a spus să nu ne speriem că ei sunt un grup de partizani din munţi şi vor să stea de vorbă cu noi.

Ne-am îmbrăcat la repezeală şi ne-am îndreptat spre bucătăria din cabana veche. În dreptul bucătăriei am întâlnit alt individ cu aceeaşi îmbrăcăminte şi o manta lungă de culoare gri ca cele germane cu un pistol automat model sovietic.

Acesta a întins mâna spre noi şi ne-a întrebat cu cine avem onoarea, la care noi ne-am prezentat.

Au apărut şi alţi indivizi înarmaţi care au cerut băiatului de la cabană cheile de la sufragerie (sala de mese).

Am fost întrebaţi dacă avem arme asupra noastră dar nu am fost percheziţionaţi.

Am intrat în sala de mese unde au distrus portretele de pe pereţi zicând: „Aceştia vă sunt sfinţii?" În sală fiind frig am trecut cu toţii în bucătărie. La uşe era alt individ cu pistol automat german. Din prima magazie au fost scoase de către mai mulţi indivizi alimente printre care am reţinut bucăţi de slănină de porc, zahăr, paste făinoase.

Dintre ei cel cu automatul sovietic în care am recunoscut pe şeful lor, căruia îi spuneau inginerul, a plecat cu băiatul de la cabană. Curând am fost invitaţi şi unul din noi să mergem.

Individul căruia i se spunea inginerul m-a întrebat dacă lucrurile dinăuntru sunt proprietatea noastra. La răspunsul afirmativ mi-a spus să nu ne facem griji că nu se va atinge nimeni de ele.

Ne-au luat totuşi o busolă, un cuţit de vânătoare şi o haină de vânt.

Întorcându-ne în bucătărie fata pregătea o mâncare cu orez pentru 20 de porţii. De asemenea au silit-o să bage în cuptor o pâine pe care au luat-o cu ei la plecare. Între timp băiatul a adus măgarul împreună cu şeile. După aceasta s-a încărcat pe măgari tot ce se luase de la cabană. Fiecare mânca la locul unde se afla.

În tot timpul cât au operat la cabană majoritatea nu mai purtau armă pe lângă ei, întreaga lor atitudine devenind o încredere şi siguranţă foarte mare. Individul care ne-a păzit pe noi înainte de a mânca s-a descoperit, s-a închinat, a stat câteva clipe pentru rugăciune, s-a închinat din nou şi numai după aceea a început să mănânce. Menţionez că în tot timpul nu am auzit nici un fel de

înjurătură din partea lor, făcându-se observată o evlavie foarte pronunţată. Mai menţionez că în timp ce stam lângă noua cabană băiatul de la cabană a fost lăsat de către individul poreclit inginerul să pună mâna pe arma cu lunetă a individului poreclit bătrânul pentru a o examina şi numai după aceea a pus-o la loc.

Tot la cabana nouă unul dintre indivizi a apărut cu o sticlă de rom cu explicaţia că va fi singura care va fi luată. Vrând să o pună în buzunar a scos un revolver punându-l în toc si cu această ocazie am văzut că avea una sau două grenade. Toţi aveau câte un revolver, una sau două grenade, iar cei cu automate, încărcătoare de rezervă. La nici unul dintre ei nu am observat să aibă verighete. Prezenţa unei fete în mijlocul lor, care în mod normal la indivizi străini de civilizaţie şi contact feminin ar fi trebuit să-i tulbure, i-a lăsat complet indiferenţi. La o discuţie pe care au avut-o cu fata de la cabană, mi-am dat seama că doi sau trei dintre ei, printre care şi inginerul, cunosc foarte bine Comuna Cârţişoara.

În jurul orei 13 sau 14 şeful lor a venit cu mai mulţi în bucătărie şi cu un creion au scris în registrul de reclamaţii şi sugestii un bilet către securitate în general, către voi securişti care degeraţi pe la Turnu Roşu şi încă o localitate, şi care nu vă faceţi datoria. V-am dat întâlnire aici în munţi si nu aţi venit. Am venit, am văzut, am luat, am plecat. Au semnat grupul 52 Carpatin Negoiu de eliberare naţională. Au urmat apoi o înşiruire a tuturor alimentelor luate. După ce a întrebat de câteva ori dacă s-a mai luat ceva, nouă ne-a spus că dacă vom da declaraţie la miliţie să spunem ce am văzut pe cât posibil însă fără amănunte fizice şi să nu recunoaştem fotografiile. Au dat mâna cu noi spunându-ne „Doamne ajută!", şeful completând pentru noi „Acesta este salutul nostru."

Au plecat în jurul orelor 15:45

Menţionez că aveau o răfuială cu cabanierul pe care regretau că nu l-au găsit pentru a face cu el o instrucţie în zăpadă. Au repetat de două-trei ori să spunem scurităţii că de unul Neamţu şi altul Budac, falşi parţizani. La întrebarea noastră „De ce?" ni s-a răspuns că există în Bucureşti o şcoală de falşi partizani dar ei au semnele lor de recunoaştere. Majoritatea dintre ei aveau toiege care le dădeau înfăţişarea de ciobani paşnici.

Şeful lor a spus băiatului să coboare după două ore la Cascada Şerbotei pentru a-şi lua măgarii.

Nu pot preciza numarul total al lor pentru că erau într-o continuă mişcare. Reţin câteva figuri:

- şeful zis inginerul de statură mijlocie, nas ascuţit de fizionomie tăioasă, cca 30-34 ani
- bătrânul cu plete până la umăr adunate sub o capelă militară, peste 45 ani
- unul tânăr, înalt, brunet, bine făcut, 28 ani
- altul cam 28-30 ani
- altul cu o faţă ovală predispus la zâmbet, 30-35 ani
- unul avea un dinte lipsă în faţă
- altul cu un cap lunguieţ.

Păreau bine hrăniţi, numai aspectul îmbrăcămintei fiind jalnic. Deşi erau mai multe au luat numai 13 pături.

La o exclamaţie mirată a băiatului cum puteţi duce atâta greutate au spus „de 6 ani de când umblăm prin munţi avem gâturi ca de bivol"

Prezentul proces verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt de cuvânt corespunde întrutotul cu cele declarate îl semnez

Anchetator penal de securitate Lt. Maj. Averbuch Izu

Martor: Ghiţescu Andrei

PROCES VERBAL DE AUDIERE

Mihăilescu Vlad, născut la 8 iulie 1931 în oraşul Stalin, fiul lui Virgil şi Marta, cu domiciliul în Bucureşti str. Kuibişev nr. 4 raionul Stalin.

...în 31 oct. 1953 am coborît la Cabana Negoiul. În dimineaţa zilei de 1 noiembrie la ora 10 fata de serviciu ne-a anunţat că nişte oameni vor să vorbească cu noi. Un individ s-a prezentat şi ne-a spus: "suntem o grupă de partizani din munţi şi am vrea să stăm de vorbă cu dv." Ne-a dus în sala de mese unde au rupt în bucăţi lozincile şi portretele celor din R.P.R.

Au dat dispoziţii fetei să le pregătească masa pe care au luat-o prin rotaţie. Alimentele jefuite au fost puse în saci şi încărcate pe patru măgari. Înainte de plecare şeful lor a dat un bon pentru toate lucrurile şi alimentele jefuite.

Nu pot preciza numărul lor pentru că se schimbau. Toţi au fost înarmaţi cu pistoale automate, grenade, puşti şi pistoale mici. Bonul lăsat era intitulat „către voi,neghiobilor securişti" şi încă ceva ce nu îmi amintesc.

După ce am citit procesul verbal de audiere am constatat că corespunde intocmai cu cele declarate de mine.

Anchetator penal de securitate Lt. Maj Averbuch Izu

Martor Mihăilescu Vlad

NOTA NOASTRĂ

Noi îi bănuiam pe cei doi turişti a fi agenţi ai securităţii. În realitate securitatea îi bănuia dacă nu cumva sunt în legătură cu noi. I-au anchetat în mai multe rânduri despre întâmplarea de la cabană. O astfel de declaraţie se află în vol. 90 fila 24. Astfel Mihăilescu Vlad completează declaraţia:

- aveau accent ardelenesc şi erau la curent cu evenimentele politice recente

- la întrebarea mea dacă ei văd o schimbare a regimului, au răspuns:"Ce nu e posibil la oameni e posibil la Dumnezeu !"

- au discutat cu Silvia şi i-au promis că vor veni la nunta ei cu bocanci de fier
- trebuie să menţionez că au fost foarte amabili cu noi, nu am fost bruscaţi sau înjuraţi
- faţă de fată au fost cât se poate de omenoşi
- n-au lipsit nici glumele când au spus că altă dată cabana să fie mai bine aprovizionată.

Anchetator: Boba Traian

Anchetat: Mihăilescu Vlad

M.A.I. Stalin
06. 11. 1953

CĂTRE M.A.I. DIRECŢIA A III BUCUREŞTI

În ziua de 1 nov. 1953 orele 10 a fost jefuită cabana Negoiul. Au fost audiaţi oamenii de la cabană şi cei doi turişti. După jefuirea cabanei s-au luat următoarele măsuri cu detaşamentul trupelor care acţionau în zonă:

- patrule mai dese la intrările spre munte
- s-a format un detaşament din 30 ostaşi plus 20 cadre de miliţie care să nu permită accesul bandiţilor pe Valea Bistrişoara, Sâmbata şi Brezioara prevăzuţi cu câini de-a lua urmele bandiţilor

- am întărit paza la cabanele Urlea, Sâmbata, Podragul, Bâlea
- 15 ostaşi s-au urcat la punctul Iezer
- la orele 17.30 o patrulă a luat contact cu bandiţii la cota 786 sud de Arpaşul de Sus, câinele liber a semnalat prezenţa bandiţiilor, patrula a atacat bandiţii care au tras rănind câinele. Ostaţii s-au despărţit şi bandiţii au reuşit să fugă cu bagajele. S-a stabilit că bandiţii au fugit spre munte
- au sosit batalioanele de trupe operative: Orăştie, Oradea, Tecuci, Târgu-Ocna, Floreşti, oraşul Stalin împreună cu detaşamentul Câmpulung Muşcel. A urmat blocarea şi fixarea zonei în care s-ar afla bandiţii. Între Valea Brescioarei şi Râul Mare Negoiul.

06. 11. 1953

NOTĂ INFORMATIVĂ

Am fost întrebat în Voivodeni unde se duce atâta armată. Eu am spus că face manevră, ei au zis că îi caută pe fugari. Eu le-am zis că pentru 5-6 fugari nu ar veni atâta armată.

NOTA NOASTRĂ

Ca şi în alte dăţi, odată cu armata au sosit în localităţi informatori care să raporteze despre starea spirituală a populaţiei cu privire la acţiunile armatei având totodată misiunea de a calma situaţia ducându-i în eroare, cum se vede fără rezultat. Oamenii cunoşteau bine realitatea.

06. 11. 1953

RAPORT
(Vol.90, fila 1)

S-a scotocit zona Trăsnita, teren foarte accidentat, cu patru batalioane. Rezultat negativ. În zilele de 7-8-9 noiembrie se va repeta operaţia în felul următor: se vor forma 62 de grupuri a câte 15 ostaşi, comandaţi de ofiţeri, cu câini de scotocire, fiecare grupă, pentru un sector din munte. Întregul sector a fost blocat. Rezultate negative.

Col. de securitate Ambruş Coloman
Cpt. de securitate Cârnu Ion

12. 11. 1953

NOTĂ INFORMATIVĂ
Informatorul „Vasile”
(Vol.18, fila 339)

.....În 6 noiembrie am fost după lemne. 2 avioane au dat roată pe munte şi au aruncat 3 rachete. Apoi un avion a aterizat în hotarul Brezei. Avionul a vrut să se ridice şi nu a putut. S-a adunat lume multă în jurul lui după care a venit un alt avion şi dădea roată în jurul avionului ce se afla jos. A stat doua zile acolo. A întebat pe locuitorul Polexe Ion, ce-i cu avionul. El a spus că a vrut să meargă după lemne, dar a fost întors că veneau 25 camioane cu armată.

Băiatul lui Cristian Gheorghe a văzut în Făgăraş în faţa Securităţii multă armată echipată de război şi urca în maşini cu câte un câine legat.

Leana Gavrilă la cele auzite de Cristian Gheorghe, a spus: „Dacă au fost cu câini înseamnă că au căutat pe cei fugiţi. Acum să nu vină armata îndărăt şi să se răzbune pe mine”.

NOTA NOASTRĂ

În rapoartele Securităţii se găsesc rareori informaţii despre avioanele şi elicopterele folosite de trupele operative în căutarea noastră. Mai multe informaţii dau notele informative.

11. 11. 1953

NOTĂ INFORMATIVĂ

...Starea spirituală a cetăţenilor este alarmată din cauza mişcării trupelor care s-au observat pe şoseau principală şi prin păduri dinspre Noul Român. Avioane care zboară foarte des pe muchia dealurilor cu direcţia munte şi înapoi.

M-am întâlnit cu un cetăţean pe pod care m-a întrebat ce-i cu atâta armată. Am răspuns că fac manevre, dar el zis că au apărut cei din munţi.

Se întreba de ce este armată la podul de peste Olt. Eu am răspuns că în urmărirea celor lansaţi cu paraşuta. Acum totul trece ca un fapt divers şi la ordinea zilei.

M.A.I. Regiunea Stalin
20. 11. 1953

PLAN DE MĂSURI OPERATIVE
în vederea lichidării bandei Gavrilă
(Vol.25, fila 82)

strict secret

- se introduce sistemul de autorizaţie pentru locuitorii ce merg la lucru spre munte (în sarcina miliţiei)
- se va studia atitudinea populaţiei
- la data de 1 noiembriei a.c. banda formată din 13 elemente a jefuit cabana Negoiul de unde au luat cantităţi importante de alimente şi obiecte
- în ziua de 2 noiembrie orele 17.30 o patrulă de 4 ostaşi au surprins grupul de 13 care îşi pregăteau mâncarea. Bandiţii au făcut uz de armă rănind câinele, lasând o parte din alimente.
- din ordin superior au fost deplasate în raionul Făgăraş un număr de 6 batalioane de trupe operative care au blocat zona de circulaţie a bandiţilor, după aceea a început scotocirea
- a fost descoperit pe Valea Laiţei aproape de Vârful Negoiul un bordei amenajat în care au stat 3-4 fugari. Lângă bordei a fost găsit un adăpost cu urme de usturoi, ceapă şi coji de ouă. S-au lăsat aici 16 ostaşi, un ofiţer, organ al Securităţii

- se poate trage concluzia că începând din 1952 banda Gavrilă şi-a schimbat zona spre Negoi cu trecerea peste Olt în comunele Brui şi Toarcla
- informatorul „Neamţu” sesizează că pe când era fugar a observat 2-7 bandiţi spre Porumbacul de Sus
- în raionul Agnita la 11 septembrie 1953 au jefuit magazia din Şomartin
- la 22 august doi bandiţi au discutat cu doi paznici de câmp lângă Toarcla
- la 1 septembrie trei bandiţi au jefuit o stână din Poligonul militar în apropiere de Cincu
- în 8 noiembrie lângă Brui, trei bandiţi stăteau la marginea pădurii la ora 16. Au fost văzuţi de Szolosi I. şi Vulcu Galation.

NOTA NOASTRĂ

Întâmparile au fost relatate in vol. 2 din „Brazii se frâng dar nu se îndoiesc”la pag. 44 în capitolele „Am fost, am luat, am plecat”, „Către voi, nevlegilor” , „Ciocnire pe Arpăşel”,” „Înapoi în zona de foc” şi „Noaptea cea mai lungă”.

În raportul lor, desigur, sunt multe inexactităţi: la cabana Negoiul nu am fost 13, ci doar 8. În ciocnirea de pe Arpăşel au fost mai mult de 4 ostaşi, noi am văzut vreo 10. Lângă Brui nu am fost la data respectivă la marginea pădurii. Desigur, aveau nevoie de o justificare pentru neizbânda acţiunilor.

21. 11. 1953

RAPORT INFORMATIV

(fila 27)

...Începând din 6 noiembrie a început acţiunea de scotocire a munţilor de către trupele de intervenţie M.A.I.

Etapa 1: în 6-7 noiembrie acţiune în muntele Trăznita. Rezultat negativ. Batalioanele Oradea şi Tecuci nu au ajuns la dispozitiv la timp.

Etapa 2: în 9 şi 10 noiembrie 1953 acţiune în Valea Râului şi Muchea Tunsului cu 76 de grupe din 4 batalioane. Rezultat negativ.

Etapa 3: liziera pădurilor de la Valea Cârţişoara-Laiţa. În ziua de 12 noiembrie în raza batalionului Orăştie s-a descoperit un adăpost de 4/3 şi 5 metri, uşă şi fereastră, sobă cu plită, un aparat radio pentru căşti, un joc de şah. S-a instituit un post de pândă.

Etapa 4: 15-16 noiembrie 1953 Valea Arpaşului, Cârţişoara s-au folosit 4 batalioane. Batalionul Tecuci a găsit un ceaun de tuci, 2 tigăi, 4 linguri. După cercetări erau ale unor ţigani dogari şi le-au fost restituite.

Etapa 5: s-au găsit 3 pături de lână, 1 cămaşă, 1 kg. orez, 1 kg. zahăr. Nu s-a lăsat pândă. În altă parte 1 cojoc, 1 căciulă, 3 traiste goale. Au fost trimise la Statul Major al grupului. S-a mai găsit 1 ladă veche cu resturi alimentare. Lada (grea) nu a putut fi adusă de pe munte.

În sectorul batalionului Floreşti: o lopată obişnuită, o haină de cânepă obişnuită.

În sectorul batalionului Stalin la Puntea Oii s-a găsit un încărcător puşcă mitralieră şi 15 cartuşe (probabil de la ostaşii din acţiunile anterioare).

În sectorul batalionului Orăştie pe Valea Arpaşului s-a găsit un sac de cânepă cu 70 kg. fasole. S-a lăsat un post de pândă cu 8 ostaşi şi un ofiţer.

În sectorul batalionului Floreşti s-a găsit un buletin pe numele Cismaş Niculae din Arpaşul de Sus. Un tub de cauciuc cu un bilet: ”Controlaţi Versantul de Vest!”

La început s-a tras o rachetă la jumătatea dealului sub noi. S-au constatat lipsuri serioase în organizarea patrulelor. Au fost găsiţi toţi ostaşii în jurul focului. E posibil ca cetăţeanul de la casa lui Vărar să aibă legătură cu bandiţii”.

Lt. Ispas Eliade

NOTA NOASTRĂ

Deci 6 batalioane în 3 săptămâni au găsit un ceaun, tigăi, linguri, traiste goale, o lopată şi o haină mucegăită. Singurul lucru de care ne părea rău a fost sacul de fasole, pe care noi îl socoteam găsit de mult de la alte scotociri. Şi totuşi noi ne-am aflat şi am circulat în această zonă în acea perioadă (vezi cap.”Înapoi în zona de foc” şi ”Noaptea cea mai lungă” din „Brazii se frâng” vol 2, pag. 55).

Pentru a se cunoaşte felul cum se comportau securiştii în zona Făgăraşului iată 2 declaraţii din anul 1953.

NOTĂ INFORMATIVĂ

Informatorul „T. B.”

(Vol. 37, fila 92)

Din informaţiile găsite rezultă că în 10 septembrie 1953 tovarăşul locţiitor x, aflat în Rucăr în misiune specială în noaptea de miercuri 9 septembrie s-a dus la chiaburul Tătaru Iosif în stare de ebrietate. Intrat în casă s-ar fi legat de fiica acestui chiabur, căsătorită, al cărei soţ era în armată.

Se zice că susnumita nu ar fi vrut să se culce cu el şi a început să strige, iar mama sa şi tatăl au venit în ajutor. La venirea lui Tătaru Iosif în casă s-a iscat o ceartă, iar apoi acesta a fost bătut de tov. Lt. în aşa fel încât abia a ajuns la doctor. Cum a început bătaia nu ştiu. Se mai zice că tov. Lt. mereu bea la cazanul lui Copşa Vichente(Capra), şi este mereu beat.

Pentru conformitate Slt.Micăluş Nicolae

DECLARAŢIE

(Vol. 37, fila 91)

Subsemnata Gavrilă Elena, născută în 1915 în comuna Lisa, căsătorită declar: în ziua de 15 noiembrie 1953 pe la orele 15 a venit la noi Lt. de securitate Burduloi sau Burdunoi, care a zis că de 4 luni n-a mai văzut casă omenească până a venit la noi şi voia să ia pe fetiţa mea la cercetări în cameră separată. Declar că sus numitul era în stare gravă de ebrietate şi înjura pe Pop Ioan şi pe toţi cei fugiţi în munţi că pentru ei rabdă de foame şi de ger. Şi el şi-a luat angajamentul că îi prinde până la 1decembrie şi că în Trăznita scrie de inginerul Silviu Gavrilă. Mai declar că m-a apucat de mână şi scrâşnea din dinţi şi scotea pistolul şi-l punea pe masă. Eu i-am spus să nu mai scoată pistolul că nu mi-e frică că sunt cu un copil mic în braţe. Atunci iar m-a tras la el, iar eu l-am împins. A ieşit afară în curte şi a tras spre mine un foc. Mergând pe stradă a mai tras un foc şi altul mai departe.

NOTA NOASTRĂ

Se pare că e vorba de o rudenie a inginerului Gavrilă. Se poate vedea din aceste declaraţii şi altele aflate în dosarele Securităţii

cine teroriza populaţia din regiunea Făgăraşului.

M.A.I. Direcţia III
23. 11. 1953

PLAN DE MĂSURI INFORMATIV-OPERATIVE
în vederea lichidării bandei Gavrilă Ioan
-EXTRAS-
(Dosar 70, vol. 1, fila 366-383)

Strict secret

Este caracteristic faptul că banda, în acţiunile ei, caută să evite încordarea relaţiilor cu populaţia, nu jefuieşte gospodăriile din sectorul particular, iar în timpul atacurilor asupra gospodăriilor din sectorul socialist, lasă în numele ei acte justificative, în care consemnează toate alimentele şi bunurile jefuite.

Munca în vederea descoperirii şi lichidării bandei, va fi dirijată după cum urmează:

- se vor identifica locurile unde se ascund bandiţii în munţi
- se vor creea canale artificiale (nelegale) în legătură cu rudele şi elementele de sprijin ale bandei ce se găsesc în închisori şi colonii de muncă.
- **se vor lua măsuri represive faţă de rudele apropiate şi elementele de sprijin ale bandiţilor**
- **se va duce o acţiune de discreditare a bandei în faţa populaţiei locale.**
- se vor folosi trupele operative în acţiuni intense (posturi de pîndă, posturi secrete, scotocire, în locurile unde s-ar afla banda sau pe unde ar trebui să treacă ea.
- se va crea un Stat Major, în oraşul Făgăraş, compus din Col. Ambruş Coloman, ce poartă răspunderea lichidării bandei, Mr. Cernea Ion, locţiitor al Dir. III M.A.I., Cpt. Panaite I., Şeful Statului Major, al trupelor M.A.I., Lt. Maj. Marina Alexandru
- Sectorul I Avrig: responsabil Mr. Briceag Nicolae , cu 9 lucrător de securitate
- Sectorul II Arpaşu de Jos, responsabil Lt. Maj. Popescu Gheorghe cu 7 lucrători de securitate
- Sectorul III Drăguş, responsabil Lt. Mircea Gheorghe cu 5 lucrători de securitate
- Sectorul IV, Recea, Lt. Maj. Balaban Gheorghe cu 10 lucrători de securitate.
- Sectorul V, Hîrseni, responsabil Lt. Dracea Niculae, cu 7 lucrători de securitate.
- Sectorul VI, Şercaia, responsabil Lt. Ispas Eliade, cu 7 lucrători de securitate.
- Sectorul VII, Brui, responsabil Lt. Macovei Gheorghe, cu 6 lucrători de securitate.
- Sectorul VIII, Cincu, responsabil Lt. Panaitescu D-tru, cu 6 lucrători de securitate.
- Sectorul IX, Şoarş, responsabil Lt. Kovacs Adalbert, cu 5 lucrători de securitate,
- Sectorul X Jibert, responsabil Lt. Heghedus Szoltan, cu 4 lucrători de securitate,
- Sectorul XI, Comăna de Jos, responsabil Lt. Chifa Ion, cu 5 lucrători de securitate.

1954

NOTA NOASTRĂ

În iarna 1953-1954, eram pregătiţi să iernăm cu toţii în muntele Buzduganul, pe râul Sebeşului făgărăşan. Din cauza temerii că securitatea care pornise cu căutările de la Avrig va ajunge până la noi, ne-am împărţit în grupe mici. Ilioi, Sofonea şi Nelu Novac, au iernat la Bârsan Ion în Retiş, Victor Metea şi Gheorghe Şovăială au iernat în munţii Perşani, Gheorghe Haşu şi Ion Chiujdea au iernat în Pojorta, Haşu Laurean, Gelu Novac, Pop Ioan şi Gavrilă Ioan, şi-au construit un bordei în muntele Comisul mic. Întâlnirea de primăvară era programată în 7 mai în pădure la Şercăiţa.

30. 01. 1954

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 3, filele 314-337)

Informatorul Gergescu Ioan din oraşul Stalin, informaţii obţinute de la fiul chiaburului Bucurenciu Matei, student la Institutul Silvic, oraşul Stalin, fără frecvenţă.

El, Bucurenciu Matei, a fost coleg cu Ilioi şi Sofonea, bandiţi din m-ţii Făgăraşului. Tatăl lui are legătură cu ei.

Studentul Bucurenciu Matei, are legături strânse cu Raul Volcinschi, profesor de Economie politică la Univ. Babeş din Cluj, regiunea M.A.I. Cluj. Raul Volcinschi este un element duşmănos faţă de regimul nostru, şi a reuşit să strângă în jurul lui, mulţi studenţi, salvându-i când aveau neplăceri în consiliul profesoral. Au stabilit ca în luna Iulie, să facă cu ei o excursie în m-ţii Făgăraş, pentru ca prin ajutorul lui Bucurenciu Matei să facă legătura cu banda din munţi. În 22 Iunie, Volcinschi a fost la Bucurenciu, şi a luat legătura cu Ambasada Americană. Volcinschi a ţinut mai multe şedinţe în biroul său, şi a cerut lui Bucurenciu şi celorlanţi sprijin pentru bandiţi cu alimente, bani şi arme. Îşi propun să se alăture bandiţilor, când se va porni o acţiune contra regimului.

Măsuri luate: se va forma o echipă de turişti, paralelă cu a profesorului Volcinschi. Ducerea la îndeplinire a aceastuia, se va face de către Mr. Popa Iacob.

Mr. Popa Iacob

M.A.I. Făgăraş
07. 02. 1954

RAPORT
(Vol.3, fila 64)

Informatorul „Negustorul", în ziua de 29 ianuarie a spus că fugarul David Ioan, se afla în casa învăţătorului Cândrea, fost fugar politic, în prezent decedat. El a reuşit să scape, dar Cândea a fost înconjurat de organele noastre şi a fost ucis. Apoi fugarul David a stat ascuns la Dispensarul medical în pivniţă, de unde a plecat.

NOTA NOASTRĂ

E vorba de preotul greco-catolic David Ioan, originar din Scorei.

M.A.I. Făgăraş
23. 02. 1954

NOTĂ
Privind agentura informativă, privind banda Gavrilă.

Compoziţia agenturii:
- 23 informatori - rude de gradul 1 şi 2 cu elemente din banda Gavrilă
- 14 informatori din elemente de sprijin
- 15 informatori, foste elemente prietene cu cele din bandă
- 101 informatori recrutaţi din elemente duşmănoase
- au fost abandonaţi 45 informatori, dovedindu-se nesinceri
- **au fost reţinute şi trimise în justiţie 223 elemente** dintre care 5 elemente executate prin împuşcare în urma sentinţei, iar 5 elemente au fost împuşcate în acţiunea de prindere a bandei

Cpt. de securitate Cârnu Ioan

M.A.I. Stalin

PROCES VERBAL
(Vol. 22, fila 546)
-rezumat.-

Încheiat astăzi 23 Decembrie 1953. S-a ţinut o şedinţă cu responsabilii de sectoare din raza de activitate a bandei Gavrilă. Au participat Col. Ambruş Coloman, Mr. Cernea Ioan, Lt. Maj. Marina Alexandru şi tov. consilier sovietic de la regiunea M.A.I. Stalin. Au luat cuvântul Mr. Briceag, Lt. Iatzco Andrei, Lt. Popescu, Lt. Socaci Eliad, Lt. Mircea Gheorghe, Lt. Balaban Ghe., Lt. Ispas Eliade, Lt. Bonta Octavian, Lt. Oprea Aurel, Lt. Panaitescu, Lt. Covacs, şi Slt. David Călin.
Lt. Brudiu Nicolae, nu corespunde.
Lt. Tamaş Iuliu a fost desconspirat.
Lt. Ungureanu Aurel, este slab şi necorespunzător.
Lt. Postolache, nu face nimic, face capcane de prins păsărele.
Lt. Botinc Carol, nu a dat rezultate.
Slt. Taban Constantin s-a împuşcat în picior.
Tov. consilier sovietic atrage atenţia ca atunci când se vorbeşte la telefon cu toţi sectoriştii, să se întrebuinţeze termeni convenţionali.
În încheierea şedinţei, tov. col. Ambruş Coloman a spus „trupele de securitate sunt la dispoziţia noastră".
Tov. consilier sovietic întreabă dacă agentura a fost folosită înainte în sectorul respectiv. Trupele de securitate vor fi folosite în cazuri urgente. Seriozitate la locul de muncă. Se vor lua măsuri drastice, nu se va tolera nimic! Se dă citire planului general de activitate.

Col. Ambruş Coloman

M.A.I. Stalin
29. 03. 1954

FOLOSIREA TRUPELOR OPERATIVE
(Vol.1 filele 338-343)

Strict secret

... Un batalion la dispoziţia statului major cazat astfel: una companie la Făgăraş, una companie la Cincu, una companie la Glăjărie şi una companie la Pionierul – Sâmbăta de Sus. Ultimele vor executa sondaje în munţi prin patrulări, pânde, şi acţiuni când vor fi semnalizări. Din ele se vor forma echipe turistice şi de geologi.

Col. de securitate Ambruş Coloman

Ministerul de Interne
01. 04. 1954

CĂTRE M.A.I. REGIUNEA STALIN
(Vol. 8, fila 307)

Strict secret

Plan de măsuri operative, pentru identificarea şi distrugerea bandei Gavrilă.
Colegiul Ministerului de Interne ascultând raportul statului major şi coraportul grupului de inspectori M.A.I. a constatat că planul nu a fost îndeplinit. Munca informativă a fost la un nivel scăzut. Lucrătorii statului major sunt de slabă calitate. Urmărirea s-a făcut fără a se lua în considerare existenţa bazei de sprijin a bandiţilor. S-au constatat lipsuri serioase. Cpt. Cârnu aruncă vina pe lt. Marina şi invers. Col. Ambruş are atitudine de orgoliu. Va fi reluată acţiunea grupului de falşi partizani, care îşi vor construi bordeie, li se vor da arme, binocluri, şi care vor ataca turiştii. Surorile banditului Gavrilă vor fi dislocate.

Gen. Nickolski.

M.A.I. Grupul Operativ Făgăraş
01. 04. 1954

PLAN OPERATIV
ptr. identificarea şi lichidarea bandei Gavrilă
(Dosar 770, Vol. 1, filele 328 - 337)

Strict secret

Luând în considerare lipsurile în munca de depistare a bandei, zona de activitate a bandei va fi reîmpărţită în şapte sectoare, care vor activa sub conducerea statului major format din: Lt. col. Crăciun Gheorghe, Şeful statului major Mr. Cârnu Ion, locţiitor. Lt. maj Marina Alexandru, Mr. Goşan Iacob, din partea trupelor operative.

Sector 1 Hârseni: responsabil Lt. maj Ispas Eliade, ajutat de patru lucrători operativi.
Sector 2 Vaida-Recea: responsabil Lt. Balaban Ghe, plus cinci lucrători.
Sector 3 Drăguş: 1 ofiţer plus trei lucrători.
Sector 4 Porumbacu de Jos: I ofiţer plus doi lucrători.
Sector 5 Cincu: Slt. Panaitescu
Sector 6 Jibert-Rupea:1 ofiţer plus doi lucrători.
Sector 7 Mândra: 1 ofiţer plus trei elemente.

În cazuri urgente trebuie acţionat imediat. Ţinînd cont că banditii sunt tineri, se va da o atenţie deosebită recrutării de informatoare, în vederea folosirii lor pe lângă banditi. Seful serviciului T, împreună cu Statul Major, vor folosi tehnica în vederea prinderii bandei, organizîndu-se capcane în casele rudelor banditilor şi sprijinitorilor lor. Se va pune la dispoziţia Statului Major un batalion de securitate, cantonat în Cincu, Sibiu şi Sîmbăta de Jos.

Lt. Col. Aranici P. Şeful Dir. III M.A.I.
Lt. Col. de secritate Crăciun Gheorghe

M.A.I. Grupul operativ Făgăraş
11. 04. 1954

RAPORT
(Vol. 3, fila 86)

Locuitorii din Sărata majoritatea au rude în S.U.A:, şi primesc ajutor bănesc şi medicamente, pentru care fapt nu caută să se achite la timp cu cotele obligatorii către stat, ceea ce credem că aşteaptă alte timpuri, şi nu iubesc regimul democrat.

Sef de miliţie ss. indescifrabil

M.A.I. Grupul operativ Făgăraş
Aprilie 1954

PLAN OPERATIV
privind aplicarea măsurilor tehnice în scopul depistării bandei Gavrilă
(Vol. 36, fila 116)

1. Introducerea de aparate de ascultare la familiile şi elementele de sprijin ale banditilor, camuflate sub podea, sau aparate fără cablu. Statul major va pune la dispoziţia serviciului T, câte o cameră, situată de la 30-50 m de obiectiv.

a) la fam Gavrilă Ioan, la surorile lui, mama fiind la închisoare, care nu vorbesc cu nimeni despre fratele lor. Se va face percheziţii, timp în care întreaga fam. va fi dusă în altă cameră, în care timp, tehnicienii vor implanta tehnica.
b) De asemenea la vecinii Lazea Niculae şi Elena, aparate de radio-emisie permanentă. Tov. ascultători vor fi dirijaţi ca topografi, cu două zile înaintea percheziţiei. Informatorii „2 Fulger", „Mioara" şi „Zmeul", vor fi dirijaţi să discute în sat.
c) La fel se va proceda la fam Metea Victor din Ileni, şi Pop Ioan din Lisa.
d) La cabane se vor instala aparate de semnalizare cu buton camuflat. Se va înlocui cabanierul de la Suru, cu un ofiţer de securitate. Vor fi retrase trupele sub motiv că vin turişti străini. În magazie se vor împrăştia substanţe cu miros persistent, pentru a da posibilitatea banditilor de a fi urmăriţi cu câini.

Lt. col. Aranici Pavel
Mr. Szacsco Alexandru.

M.A.I. Grup operativ Făgăraş
04. 04. 1954

PLAN DE ÎNTREBUINŢARE A TRUPELOR
(aprobat de Al.Drăghici la 04 mai 1954)
(Dosar 770, vol.1, fila 353-355)

După atacul Cabanei Negoiu, banda s-a retras spre Arpaşu de Sus, de unde probabil a trecut Oltul în direcţia Veseud-Agnita. Pentru depistarea ei propunem pînde după cum urmează: 3 pânde pe râul Breaza, 4 pânde la Drăguş, efectiv 40 de militari; pândele se instalează la căderea serii; 3 pânde lîngă Cabana Sticlărie, 2 pânde la Arpaşul de Sus, 3 pânde la Arpăşel, 3 pânde la Sărata, 3 pânde la Veseud Agnita, 3 pânde în pădurea Brui, 2 pânde în zona Poligonului Militar Cincu.

Scotocire între 1-15 mai, îm pădurile de la nord de Olt, cu efectivul batalionului Oraşului Stalin.

Între 15 mai-15 iunie, vor acţiona pânde combinate cu patrule şi grupări de cercetare şi scotocire între Valea Dejanilor şi Porumbac. Vom organiza echipe de excursionişti la cabanele Negoiu, Bîlea şi Podrag .

Lt. Col. Ghe. Crăciun
Mr. Bosco Iacab

17. 04. 1954

REFERAT
(fila 336)

Privind deţinutul Brescan Gheorghe, condamnat în 1953 pentru ajutor dat bandei „G". Brescan Gheorghe, medic, a ajutat pe

bandiţii Haşu Laurean şi Gavrilă Ioan, la Cluj pe când erau urmăriţi de organele de securitate. În august 1950, le-a dat bani şi medicamante şi apoi a făcut acest lucru din nou. A fost reţinut şi s-a încercat recrutarea lui. S-a dovedit un element duşmănos şi de rea credinţă, nefurnizând nici un fel de material despre bandă, ba chiar având în acest timp legătură cu ea. A afirmat chiar că mai bine sufere el decât să trădeze pe bandiţi.

Concluzii: deţinutul Brescan Gheorghe este un element duşmănos, reacţionar, fanatic legionar. Propunem reanchetarea lui şi studierea în scopul de a putea fi folosit în forma unui canal de înăuntru-înafară.

Lt. de securitate ss indescifrabil

Grupul Operativ Făgăraş
04.05.1954

MĂSURI SPECIALE
(Vol.1 fila 350)

Strict secret

La trei cabane: Urlea, Sâmbăta şi Bâlea se vor instala sisteme de alarmare automată. De asemenea se vor folosi în jurul magaziilor unele substanţe chimice care să permită urmărirea îndelungată a bandiţilor cu câini. Efectivele se măresc astfel: 2 companii la Făgăraş, 2 companii la Cincu, 2 companii la Glăjărie, 2 companii la pionierul, 2 companii la dispoziţia statului major. Se vor mări numărul de pânde, acţiuni după informaţiile primite.

Plan de întrebuinţare a trupelor la 04. 05. 1954. Se impun prin pânde ieşirile spre munte şi stăpânirea unor puncte obligatorii de trecere. Drumul probabil al bandei este cel folosit în 1953: Arpaşu de Sus – Arpaşu de Jos – Oltul – Noul Român – Veseud – Chirpăr – Şomartin – Gherdeal – Cincu. Se vor aşeza trei pânde în zona Breaza, cota 683, ruina cetăţii Radu Negru, cota 657 Gura Văii. Patru pânde la cota 608 Sâmbăta de Sus, Drăguş, cu 40 de militari. Pândele vor fi aşezate la căderea serii. Trei pânde la cota 574, Cabana Sticlărie şi Mănăstire. Două pânde la Arpaşu de Sus – vezi schiţa. Trei pânde la Stermina, Lumini, Casa luncii pe Arpăşel. Trei pânde la Sărata (dealul Piciorul, Valea muntelui, Higiu). Pândele mai importante vor fi conduse cu ofiţer şi sergent major, cu armamentul din dotare. Încă trei pânde pe viroagele Veseud Agnita. Trei pânde la cota 591 Gherdeal, două pânde în zona poligonului militar Cincu (30 militari).

Col. de securitate Crăciun Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

După cum se observă, planurile de operaţii se schimbau foarte des, blocându-se o suprafaţă tot mai mare.

Grupul Operativ Făgăraş
23. 04-15. 05. 1954

PLAN DE OPERAŢII
cu batalioanele Botoşani, Câmpina, Orăştie

Se vor realiza blocarea ieşirilor spre munte. Întrucât bandiţii intenţionează să treacă Oltul spre Veseud, Şomartin, Gherdeal, se vor efectua blocarea trecătorilor de pe Olt, pânde la cabane cu patruzeci militari. Douăzeci de pânde după cum urmează, la cota 574 - trei pânde, la Arpaş două pânde, trei pânde la Arpăşel, (1 pândă cu 45 militari la Sticlărie), trei pânde la Sărata, trei pânde la Veseud – Agnita, trei pânde la Brui, două pânde în zona poligonului militar Cincu.

Este caracteristic faptul că banda caută să evite încordarea cu populaţia din sate. Nu jefuiesc gospodăriile din sectorul particular. Iar în timpul atacului asupra sectorului socialist, lasă numele lor şi acte justificative în care consemnează bunurile jefuite. Au fost repartizaţi în zonă 44 ofiţeri cu sarcini speciale conform schemei alăturate. (n.n. schema nu a fost găsită la arhivele securităţii)

Lt. col. Gheorghe Crăciun

NOTA NOASTRĂ

Practic, întreg sectorul de la Arpaş la Veseud a fost blocat cu pânde.

23. 04 - 15. 05. 1954

MĂSURI OPERATIVE CU TRUPELE –rezumat-
(Vol. 3 fila 357)

Batalionul Botoşani a fost instalat cu pînde secrete la Breaza, Arpaşu de Sus, Drăguş şi Agnita. Ostaşii de sub comanda maiorului Iacobescu nu au respectat instructajul. Pândele au fost descoperite. Ostaşii au ieşit la fetele ce lucrau la arii zicând că sunt paraşutişti. (n.n. Arii în luna mai?)

Nici Mr. Iacobescu nu era pătruns de importanţa pândei, ducând în eroare Statul Major. Soldaţii au fost găsiţi cu ouă roşii.

5-17 mai batalionul Botoşani şi cel din oraşul Stalin şi apoi batalionul Câmpina şi Orăştie în acţiune de depistare în zona Berivoi-Râuleţ. Rezultat negativ. Lipsuri serioase. **Deşi la fiecare element din bandă revin câte 14 ofiţeri (de la Securitate).**

Lt. Gheorghe Crăciun

15. 05. 1954

DECLARAŢIE
(Vol.12, fila 2)

Subsemnatul Botu Victor Lt. de Securitate născut la 1 iunie 1921, în comuna Câmpina regiunea Ploieşti fiul lui Ilie şi Maria, căsătorit, cu doi copii declar următoarele:

În ziua de 6-7 mai 1954 pe la ora 1 am fost transportat cu maşina de la punctul de comandă „Bistriţa" împreună cu 3 ostaşi şi un sergent major care formau pânda nr. 6 până la circa 5 km. distanţă unde am instalat pânda de blocare. Până în apropierea locului pândei am fost călăuzit de un pădurar al cărui nume nu-l cunosc.

În 7 mai 1954 la orele 3 am instalat pânda la o distanţă de 1 km. spre zona alpină de locul de împreunare al râurilor Berivoi şi Râuleţ. Am supravegheat până la orele 19.30 când 2 ostaşi pistolari au plecat după apă, iar restul efectivului a rămas la pândă.

La reîntoarcerea celor doi ostaşi de la apă, la o distanţă de 150 metri de locul pândei, cei doi ostaşi au fost întâmpinaţi de către bandiţi. Ostaşii observând bandiţii au deschis foc asupra lor trăgând trei rafale de automat în care timp eu împreună cu restul pândei m-

am deplasat în timpul cel mai scurt în direcţia de unde s-au tras focurile de automat.

Ajuns la faţa locului ostaşii au raportat că au apărut bandiţii. După aceasta au plecat în urmărirea lor circa 300 metri spre pârâul Râuleţ în luminiş fără a prinde vreun bandit, fiind întuneric.

După aceasta cu întreg efectivul pândei am revenit la locul pândei unde am supravegheat până în dimineaţa zilei de 8 mai 1954 când din nou am revenit cu jumătate de efectiv din pândă la locul unde se luase contact cu bandiţii şi unde am găsit în desiş o pălărie de pădurar şi un ciomag pe care bandiţii l-au pierdut în timpul când au fugit. După găsirea acestor obiecte am revenit la locul pândei unde am aşteptat ca din moment în moment să apară dispozitivul de scotocire căruia să îi raportez apariţia bandiţilor.

Dispozitivul de scotocire a sosit în 8 mai orele 15. Tovarăşul Mr. Iacobescu în loc să întreprindă o acţiune de scotocire a rămas la pândă până în 9 mai la orele 14 când a sosit tov. col. Crăciun.

Nu s-a respectat regulamentul pândei în oameni şi armament. Nu am avut câine să urmărim bandiţii. Ar fi trebuit să descompletez efectivul pândei.

Raportez această lipsă de raportare, la timp mai scurt.

Lt. de Securitate Botu Vasile

NOTĂ

(Vol. 12, fila 13)

Întâlnirea cu bandiţii a avut loc în 7 mai, orele 19:30. Statul major a fost informat în 8 mai, orele 20.

- Serg. Maj. Mitu Ilie şi Zebil Istin declară ca cel de mai sus
- au tras soldaţii Părăluţă Ioan şi Jurcă Iosif
- vinovaţi de nereuşita acţiunii: pădurarii Motoc Ion şi Aldea Ion au văzut bandiţii în 4 mai, orele 20:30 şi au informat Miliţia care nu a raportat la timp, astfel statul major a aflat în 5 mai, orele 9. În 6 mai, s-a făcut prelucrarea planului de acţiune cu comandanţii de batalioane şi şefii de stat major.
- Lt. Botu a spus că nu ştie unde e punctul de comandă
- batalionul Botoşani a început operaţiunea la ora 21
- batalionul oraşul Stalin a întârziat 3 ore
- operaţiunea nu s-a desfăşurat conform planului
- în 8 mai orele 15:30, s-a găsit o gamelă nemţească cu cuie şi citate din Biblie, o pătură, o lădiţă de marmeladă goală, oţet, măcriş proaspăt, o jumătate kg. făină grâu,
- aparatele radio de dirijare a trupelor în ziua de 8 mai nu funcţionau
- Lt. Botu a dat dovadă de laşitate, a consumat băuturi alcoolice
- Mr. Iacobescu din batalionul Botoşani, deşi a auzit rafalele şi avea un pluton lângă el, nu a luat nici o măsură
- Serg. Maj. Nitu Ilie nu a raportat,
- Lt. Căiceanu Gavrilă, Lt.Covaci Bela, Lt.Mircea Gheorghe şi Slt. Răianu C-tin, au părăsit locul pândei
- batalioanele Orăştie şi Câmpina au sosit deabia în 10 mai la orele 9:00, cu Mr. Panait,
- acţiunea se desfăşura cu mult zgomot, fără acţiuni de camuflaj, scotocirea s-a făcut în unele locuri superficial.

Col. Crăciun Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

În urma ciocnirii, noi am avut convingerea că totul s-a datorat unei întâmplări neprevăzute. În realitate, noi am fost semnalaţi cu trei zile înainte, şi acţiunea a fost bine pregătită-n jurul nostru. Cu toate acestea Dumnezeu ne-a ajutat să ieşim relativ uşor din încercuirea lor. Ciocnirea de pe Rîuleţ am povestit-o în episodul „Între Râu şi Râuleţ" pag. 79 din cartea „Brazii se frâng..." vol. II.

10. 05. 1954, orele 20:00

PLAN DE MISIUNE 001

al Grupului operativ Făgăraş

(Vol. 15, fila 58)

Strict secret

În scopul urmăririi şi nimicirii bandei Gavrilă, au fost dislocate în zonă: batalionul Orăştie şi batalionul Câmpina. Am hotărât să scotocim zona pe sectoarele blocate, front de capacitate pentru două - trei batalioane. Blocarea sectorului Valea Sebeşului – pârâul Breaza, ce cuprinde: pârâul Berivoi, valea Dejani, Budiul, Runcul,Stâna din Picioare, Valea Pojorţii, Izvor.

Punctul de comandă: cetatea lui Radu Negru. Comandant de eşalon de scotocire: Mr. Marinescu Ioan.

Batalionul Oraşului Stalin blochează latura de est, cu compania întâia şi a doua. Batalionul Botoşani blochează latura de vest.

Batalioanele Orăştie şi Câmpina, scotocesc sectorul blocat.

Plecarea la scotocire, orele 06. În nici un caz nu se vor aprinde focuri pe timp de noapte. Noaptea, întegul efectiv execută pândă.

Comanda grupării operative Mr. Panaite Emil

Şeful statului major Stănescu Gheorghe

Şeful grupului operativ Lt. Col. Crăciun Gheorghe

13. 05 1954

PLAN DE MISIUNE 002

(Vol. 15, fila 60)

Strict secret

Inamicul, ca în plan 001.Continuarea operaţiunii în zona Ruinele Mănăstirii, Scoarţa, Armeniş, Baba.

Comandantul grupării operative Panaite Emil

Şeful statului major Stănescu Gheorghe

Comandantul eşelonului de scotoire Lt. Mocanu Ioan

Şeful grupului operativ Lt. Col. Gheorghe Crăciun

13.05 1954 orele 8:40

PLAN DE MISIUNE 003

(Vol. 15, fila 78)

Strict secret

E posibil ca bandiţii să se afle în zona blocată, deci continuarea operaţiunii în zona Stâna din Hârtop, pârâul Berivoi, Gruiul lui Vlădău – Comoare, cu aceeaşi grupă operativă.

Lt. Gheorghe Stănescu

Lt. Socoleanu Mihai.

12. 05. 1954

PLAN OPERATIV

din zona N. a m-ţilor Făgăraş

(Vol. 15, fila 173)

-rezumat-

Strict secret

...În concluzie este posibil ca la venirea primăverii banda Gavrilă să-şi înceapă circulaţia în zonă, sprijiniţi de stâni şi exploataţii forestiere. Scopul planului operativ: mobilizarea întregului obiectiv de executare, cu hotărâre, iniţiativă, curaj, spirit de sacrificiu, întărirea disciplinei. Încontinu pregătirea tematică, tactică şi politică. Se interzice cu desăvârşire fumatul şi facerea focului. Se va folosi lozinca: „Orice întâlnire cu bandiţii, înseamnă capturarea sau distrugerea lor totală.” O muncă susţinută la radişti şi conducători de câini. Comuniştii prin exemplul lor va trebui să fie fruntea luptei, mobilizând masa de utecişti.

Ca metode: şedinţe de partid cu ordine de zi, sarcinile vor fi date comuniştilor, pentru executarea cu succes a planului de operaţiuni, pentru capturarea şi nimicirea bandei Gavrilă.

Şedinţe ale organizaţiei de bază U.T.C. Perioada de desfăşurare: recomandare permanentă a modului de comportare. Fiecare şef şi organizator de grupă va avea ziarul Scânteia şi Scânteia tineretului, şi le vor citi în cantonamente şi staţionări. Se vor populariza rezultatele obţinute. Se va ţine evidenţa militarilor evidenţiaţi, pentru a fi decoraţi, înaintaţi în grad şi recompensaţi. Se va analiza la întoarcere cum a fost executată misiunea încredinţată în şedinţa de partid. Trasarea sarcinilor colegilor de redacţie pentru popularizarea militarilor evidenţiaţi şi combaterea lipsurilor. Fiecare companie va avea un organizator de grupă, activist cultural, gazetă de campanie, grupă de învăţământ. Se vor folosi 10 ore (1 de predare, 7 de studiu, 2 ore seminarii) . Deviza generală: „Laşitatea şi trădarea, cele mai grave crime faţă de patrie!”

Comandantul Gr. Operativ Mr. Martiş Luigi

Cpt. Bilanici Vasile

Grupul Operativ Făgăraş

13. 05. 1954

ORDIN DE MISIUNE 004

Strict secret

...Din informaţii 6 bandiţi şi-au făcut apariţia între Râuleţ şi Rîul Berivoi.Batalionul 2 Botoşani, şi batalionul 3 Oraşul Stalin, vor acţiona la sud de Mărgineni, Vârful Padina. Batalionul oraşului Stalin minus compania trei, blochează zona de acţiune . Compania trei a batalionului oraşului Stalin, blochează ruinele cetăţii Radu Negru - Valea Pojorţii. Compania trei din Botoşani, blochează Valea Sâmbetei. Hrană rece pe trei zile. Puncte medicale: la ruina cetăţii Radu Negru şi la Râul Mănăstire.

Lt. Col. Gheorghe Crăciun

Ajutor Cpt. Bosco Iacob

Mai 1954

PLAN DE ACŢIUNE

Cu privire la modul de acţiune al celor două posturi de pândă secrete, instalate la stânile din Vale Pojorţii şi Valea lui Mogoş. Misiune: distrugerea bandiţilor ce şi-ar face apariţia la stână. Organizare: Valea lui Mogoş, un ofiţer, 14 militari în termen, 2 puşti mitraliere, 4 automate, 7 puşti, 1 pistolet, muniţie ½ unitate foc, plus o grenadă de fiecare militar. Postul de pe Valea Pojorţii: 1 sergent, 15 militari, 1 pistol mitralieră, 5 automate, 8 puşti, 1 pistol rachetă.

13. 05. 1954

RAPORT

Cu privire la reorganizarea stânilor cooperatiste

-rezumat-

1. Stâna din Hârseni, cu 534 de oi, în poligonul militar Cincu. Brânza se transportă din două în două zile, în Rotbav, pe traseul indicat. Schema stânii: Neamţu Ion –administrator, membru P.M.R., verificat, domiciliul în satul Sebeş. Matei Dumitru – cioban utemist, răspunzător Lt. de securitate Oprea Aurel.
2. Stâna din Ileni, conform ordinului F3. Vitele sunt numărate în fiecare zi. Accesul bandiţilor este minim. Răspunde Lt. de securitate Hegedusz Szoltan
3. La Râuşor, locuitorii va duce personal vitele la câmp, predându-le paznicului de vite. Seara la fel, va veni propietarul să le ia.
4. La Felmer, se propune post de pândă permanent.
5. La stâna de la Berivoii Mari, Lt. maj. Avram Andrei, care a fost prelucrat de Lt. maj. Balaban, precum şi ciobanii, ca în circa două ore să fim informaţi de apariţia bandiţilor.

Cum a procedat banda Gavrilă la stână. **La stâna lui Vasile, Şovăială Gheorhe a furat şase oi, dintre care trei ale părinţilor lui** şi ale unui cunoscut de-al lui. A lăsat semnele oilor atârnate de un brad. Menţiuni: pe lângă fiecare stână să se creeze câte o pândă bine camuflată cu 1 sau 2 ofiţeri de securitate. **Se va da o atenţie deosebită la transportul cotelor de brânză către stat, care sunt atacate cu predilecţie de către bandiţi**. Se va lua angajament scris pentru ciobani, că vor anunţa imediat securitatea(fila 26). La Cincşor a fost propus spre recrutare ciobanul Aldea Vasile, în 1953, pe când se afla cioban, a venit la el fugarul Jubleanu Constantin din banda Arnăuţoi, şi a fost alimentat şi găzduit. Răspunde Lt. Vaszmaş Gheorghe.

La stânele din Breaza, **se vor face pânde mobile în urma oilor.** Angajament: subsemnatul... îmi iau angajamentul de a informa organele de securitate privind comportarea ciobanilor şi a mea cu privire la elementele duşmănoase ce ar încerca să fure oile sau alimentele. Voi căuta să fiu vigilent, ca în cazul apariţiei elementelor suspecte să pot sesiza organelor de securitate, ziua şi noaptea. Voi număra în fiecare zi câte oi am şi la orice lipsă să fac un proces verbal. Îmi iau angajamentul, ca şi-n anul trecut, să dau dovadă de

sinceritate şi încredere. În caz dacă voi divulga chiar şi rudelor sau prietenilor, cer să fiu pedepsit conform legilor în vigoare. Răspunde San Niculae.
Sectorul 5 Brui (vol. 33, fila 314). Stâna din Brui, a lui Boghear Ioan, născut în Biborţeni, regiunea autonomă maghiară 1910, căsătorit cu 5 copii, 50-60 oi, locuieşte în Brui, raionul Agnita, cu familia. Răspunde Lt. de securitate Szoltan Pintilie.

Interesează şi membrii familiilor ciobanilor, unde sunt, ce politică au făcut şi fac în prezent, ce categorie socială au, câte hectare de pământ, dacă îşi achită regulat cotele de carne, lapte, cereale, fructe. Dacă a fost, unde a fost deplasat din comună. Ce şcoală au, rudenii în străinătate, unde a făcut armata.

NOTA NOASTRĂ

Boghear Ioan ne-a ajutat în toţi anii. Noi l-am poreclit „Feri". La stâna lui poposeam de câte ori trecem prin regiune, fiind serviţi cu brânză şi informaţii. Era secui şi credincios catolic. L-am amintit în „Brazii" de vreo câteva ori.

M.A.I. Oraşul Stalin Grupul operativ Făgăraş.
14. 05. 1954

TELEGRAMĂ
Către M.A.I. Bucureşti

...- s-a găsit un bordei al bandiţilor
- pe traseul postul de Miliţie Berivoi - punctul de comandă, firul telefonic a fost tăiat deşi pe traseu se face patrulare. Pe acest traseu firul a mai fost tăiat.

Col. Gheorghe Crăciun

M.A.I. Grupul operativ Făgăraş
17.05.1954

Telegramă către M.A.I. Bucureşti, tov. ministru Drăghici.

Raportăm că acţiunea dusă de trupele operative a luat sfârşit cu rezultat negativ. Pentru continuarea operaţiunii e suficient batalionul Botoşani, restul propunem să fie retrase. În urma apariţiei avionului duşman, am luat măsuri de blocare, în pânde camuflate a drumurilor de acces la munte. De modul cum a decurs întreaga operaţie vom raporta pe baza analizei ce o facem.

Col.Gheorghe Crăciun

M.A.I. Făgăraş, Grup Operativ
20. 05. 1954

RAPORT
(Vol.3, fila 352)
Cu privire la desfăşurarea muncii pentru lichidarea bandei Gavrilă
-rezumat-

- Au fost repartizaţi în zonă un nr. de 44 ofiţeri cu sarcini speciale, în loc de 59 câţi erau până în prezent,
- Avem 207 informatori calificaţi şi necalificaţi, dintre care foarte mulţi nesinceri. Am păstrat doar 131 informatori,
- Vor ţine săptămânal şedinţe pe sectoare unde vor participa şi membrii statului major
- S-a constatat între ofiţeri indisciplină şi abateri grave,
- Lt. Rizea Craiu şi-a uitat servieta cu documente informative, care a fost găsită de un ospătar şi predată miliţiei
- Lt. Goiceanu G. a stat 5 zile neînvoit, tocmai când bandiţii şi-au făcut apariţia în sectorul lui.
- Lt. Botu Victor a săvârşit beţii fiind cercetat de organele de miliţie.
- Lt. Ilias Alexandrescu element bolnăvicios iar Mirian Iosif element beţiv.
- Mulţi informatori au fost desconspiraţi dovedindu-se elemente nesincere faţă de organele noastre (Stroie Virgil, Ioanes Ion). Au fost daţi afară 17 ofiţeri (slabi, lipsiţi de tact, afemeiaţi) dând dovadă de comoditate şi interese personale, timiditate, beţii repetate, desconspirare. În urma scotocirii în 11.05.1954 nu s-a găsit vreun bordei.
- S-a format o grupă turistică de 40 de persoane (30 bărbaţi şi 10 femei) care vor alimenta pe militari cu măgarii. Se vor instala pânde de 10 militari îmbrăcaţi civil. Militarii îngropaţi în pământ vor supraveghea permanent ciobanii.
- Numitul Ladea Vasile din Corbi, Piteşti, a semnalat apariţia banditului Jubreanu C-tin din grupul Arnăuţoi, care a vrut să se angajeze cioban în satul Cincşor.
- Vulcu Constantin a sesizat că la W.C-ul din Gara Făgăraş a fost scris: în noaptea de 10 mai, pe aici a trecut partizanul Haşu Laurean. S-a dovedit că a scris Haşu Victor, muncitor la Braşov.
- **Statul major a hotărât la un număr de 14 ofiţeri să se repartizeze un element din banda Gavrilă.**

Lt. Col. Gheorghe Crăciun

RAPORT
Privind acţiunea desfăşurată în urma semnalizării a şase bandiţi la cota 648
(Vol. 15)
-rezumat-

- acţiunea celor 4 batalioane s-a terminat în ziua de 17 mai cu rezultat negativ.
- pădurarul Aldea Ion, informator, a raportat că la Grosul Cornei, 6 bandiţi se îndreptau spre Râuleţ. El a raportat Cpt. de Miliţie Mihăilă N. care nu a raportat mai departe.
- după schimbul de focuri dintre ostaşi şi bandiţi, din data de 7 mai, Mr. Iacobescu a raportat mai departe în 9 mai
- s-a reluat scotocirea între Râu şi Râuleţ cu găsirea unei gamele şi o pătură. În 10 mai au sosit batalionul Câmpina şi batalionul Orăştie
- s-a găsit o groapă goală, o lamă de ras şi plete bărbăteşti tunse
- acţiunea a avut lipsuri serioase
- Lt. Botu Victor a dat dovadă de laşitate. Nu a avut pistoale rachetă. Va fii înaintat la direcţia cadre M.A.I. pentru a se lua măsurile corespunzătoare.
- acţiunea celor 2 batalioane s-a făcut cu zgomot mare, se striga unul pe altul, câinii lătrau
- nu au fost suficiente 2 batalioane

- Lt. Găiceanu Gavrilă a plecat în sat după alimente. A bătut pe paznicul de vite Mesaroş Ion cu ciomagul şi l-a ameninţat cu moartea.

NOTA NOASTRĂ

Deci a existat şi o coadă de topor cu ei ca să-i ajute. În ziua de 6 mai, spre seară, ne-am strecurat la o ladă ce o aveam la poale într-un desiş de unde am luat gamela cu cuie pentru încălţăminte. Când ne-am întors de la ladă ne-am întânit cu 4-5 locuitori din Berivoi cu care am stat de vorbă obţinând informaţii preţioase. Aceştia n-au vorbit.

Pe pădurar nu l–am văzut dar pesemne ne-a văzut el şi ne-a vândut. Ce o fi câştigat?

NOTĂ

(Vol.14, fila 8)

Din pândele executate până în prezent pentru prinderea bandei Gavrilă s-a constatat că militarii nu respectă prescripţiile regulamentare, ceea ce duce la deconspirarea pândelor şi la nereuşita acţiunii. Astfel la Arpaş au reţinut 3 vânători culcaţi 3 ore.

Pândele din compania a doua Botoşani din zona Cincu au ameninţat şi au râs de cetăţenii paşnici şi i-au bătut.

Au legitimat pe Mitropolitul Ardelului, care circula cu maşina. Când s-a luat contact cu bandiţii, de frică nu au deschis foc eficace şi nu i-au urmărit.

Nu au venit în ajutorul vecinilor lor când au auzit foc.

Ofiţerii au trimis în sate militari după ţigări şi alimente.

Prelucrarea a fost făcută de către Mr. Bosco Iacob.

NOTA NOASTRĂ

Şi la securitate avea trecere povestea acarului Păun.

Statul Major al Grupului Operativ Făgăraş
03.06.1954

ORDIN DE MISIUNE 005
HARTA 1/100000 STALIN

1. Un bandit din banda Gavrilă, înarmat, a apărut în seara de 28 spre 29 mai 1954 în satul Berivoi. Banditul şi eventual ceilalţi membrii ai bandei trăiesc undeva în apropierea satului Berivoi şi din când în când iau legătura cu satul.

2. Compania a doua (batalionul Oraşului Stalin) întărită cu 2 câini de urmărire va acţiona cu 9 pânde la 1 km. vest de Berivoi şi cota 634 est de Râuleţ, pe liziera pădurii.

Comandantul elementelor Lt. maj.Bosco Iocob, 3 ofiţeri, 3 subofiţeri, 80 soldaţi.
Armament: pistoale 11, automate 44, puşti mitralieră 9, puşti 18.
Muniţiuni: ½ v.f., 45 grenade, 10 rachete albe şi 10 roşii, binocluri 4, busole 9, 9 portharte, 9 lanterne.
Misiunea pândelor: observarea dacă trec bandiţii spre sat.
Întâlnirea cu bandiţii: rachete roşii pentru alarmarea imediată a Statului Major.
Punctul P.O. al companiei 2 va fii la Miliţia Berivoi cu o grupă de rezervă şi 2 câini de urmărire. Deplasarea se va face noaptea cu farurile stinse. Se va şterge orice urmă.

Lt. col. Gheorghe Crăciun
Mr. Bosco Iacob

M.A.I. Regiunea Stalin
22.05.1954

NOTĂ

Privind planul de acţiune în legătură cu Novac Petre

Novac Petre, condamnat la 20 de ani închisoare, originar din Berivoi. S-a studiat posibilitatea folosirii lui în poziţia de evadat din închisoare în scopul de a restabili legătura cu banda Gavrilă. Condamnatul Novac Petru a afirmat că prin condamnarea la 20 de ani a fost nedreptăţit deoarece nu merita mai mult de 7 ani. A motivat că nu se angajază la sarcinile de care i s-a vorbit pentru că dacă nu le va îndeplini va fi pedepsit.

Faţă de această situaţie am lăsat ca procesul să fie rejudecat, **contând ca în urma condamnării la o pedeapsă mai mare îşi va schimba atitudinea.**

Novac Petre a fost rejudecat şi pedeapsa a fost majorată la 25 de ani cu confiscarea averii.

Lt.Gheorghe Crăciun

Nu s-a aprobat acţiunea deoarece Novac Petre nu prezintă nici o garanţie.

Col. Ambruş Coloman

NOTA NOASTRĂ

Se vede limpede că Securitatea dispunea de anii la care erau condamnaţi inculpaţii.

Secţia 1 Hârseni
26. 05. 1954

REFERAT

(Vol. 18 fila 50)

Pentru colectarea a 7000 kg. răşini, angajaţi oameni din Podul Dâmbovicioarei, începând cu 10 mai 1954. Se va parcurge pădure cu pădure, brad cu brad.

Acţiunea s-a amânat din cauza acţiunilor întreprinse de Securitate în munte. Când se va relua îşi vor face depozite de alimente fără pază la început, ca să fie furate de bandiţi.

Discret se va fixa un post de pândă de care să nu ştie colectorii (de răşină). Să se popularizeze existenţa depozitului de alimente. În echipă să fie introdus un organ de Securitate .

Lt. Maj. Ispas Eliade

NOTA NOASTRĂ

N-am fost informaţi de nimeni despre existenţa echipei de răşinari. Chiar de am fi ştiut nu ne-ar fi tentat mâncarea unor bieţi răşinari. Cel mult poate i-am fi contactat să aflăm de la ei mişcările trupelor de Securitate.

09. 06. 1954

RAPORT

Despre declaraţia doctorului Brescan Gheorghe la colonia de muncă Peninsula.....Nu-şi recunoaşte declaraţia..... Acuză organele de Securitate.....” Anchetatorul scrie ce vrea şi te pune să semnezi.”.... Nu-şi mai recunoaşte semnătura.

Este un element nesincer, menţinându-se pe aceeaşi poziţie fanatică, nu regretă activitatea duşmănoasă şi nu poate fi folosit în interesul muncii noastre.

Lt. de securitate Deac Ioan

NOTA NOASTRĂ

În decursul detenţiei li se flutura oamenilor noştri de sprijin eliberarea în schimbul conlucrării cu Securitatea. Răspunsurile au fost asemănătoare cu cel al doctorului Brescan.

M.A.I. Făgăraş Grup Operativ
04.06.1954

PLAN DE COMBINAŢIE
(Vol 30 fila 244 albastră)

Pentru întărirea poziţiei informatorului Maier în vederea depistării banditului Metea Victor:
- secţia financiară Făgăraş va trimite în judecată pe Metea Victor, tatăl banditului Metea Victor, pentru neplata a 16.000 de lei
- Metea Victor să fie arestat la fel ca Metea Samoilă, fratele său,
- amândoi vor fi duşi la închisoarea Făgăraş
- informatorul Maier va merge la familia lui Metea, şi îi va întdrepta spre avocatul Cioloboc
- avocatul Cioloboc va obţine eliberarea lui Metea Victor senior
- acesta îi va fii recunoscător avocatului, se va împrieteni cu el şi astfel se va ajunge la banditul Metea Victor.

NOTA NOASTRĂ

Planul nu a reuşit deoarece avocatul Cioloboc nu a vrut să le facă jocul.

M.A.I. Grup operativ Făgăraş, sector IV
08. 06. 1954

SITUAŢIA PĂDURARILOR CARE NU CORESPUND

Pojorta: Guşeilă G. Gheorghe, ar putea întreţine legături cu bandiţii.
Lisa: Toma Traian, maistru brigadier, posibil legătură cu bandiţii. Mureşan Vasile, recrutat informator, n-a dat nici un rezultat. Duce în eroare organele de securitate.
Hârseni: Grecu Gheorghe, s-a întâlnit cu bandiţii şi nu a declarat.
Cincu: Crăciun Victor - legionar, a refuzat să de-a informaţii. Prieten cu Comşa C-tin, se duce la biserică duminica. Are două vaci şi oi.
Sebeşul de Sus: Trifan D-tru, nu este ataşat regimului nostru.
Sebeşul de Jos: Popa Ioan şi Popa Miron, elemente duşmănoase regimului nostru.
Porumbac: Tatu Ioan, înconjurat de elemente legionare.
Nucet: Pria Toma, manifestări duşmănoase la adresa colectivizării.
Sărata: Pralea Victor, simpatizant legionar, manifestări ostile regimului.
Porumbacu de Sus: Gritu Vasile, sprijinitor al dr. C-tin Cismaş. Informatorul „Florea”, spune că a afirmat că pe partizani n-o să-i prindă niciodată. Căpăţână Irimie, membru P.N.T.C. Maniu. Roman Gheorghe, prieten cu legionarii, capabil de a întreţine legături cu bandiţii.
Avrig: David Pantelimon, membru P.N.T.C. Maniu, şi Vlad Ion, membru al Mişcării legionare, nu priveşte cu ochi bun regimul nostru, capabil de legături cu bandiţii.
Vor fi îndepărtaţi din funcţie.

Lt. col. Ghe. Crăciun.

NOTA NOASTRĂ

Nu numai cei de mai sus, ci toţi pădurarii, brigadierii silvici, şi alţi oameni ai pădurii, ca şi paznicii de vânătoare, au fost sprijinitorii noştri ştiuţi şi neştiuţi. De-abea unul sau doi, au devenit prin 1954 uneltele lor.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
al lui HAŞU LAUREAN
(dat în 1957)
(Vol.65, fila 240)

La o întâlnire cu ceilalţi, l-am găsit pe Şovăială Ilie, fratele lui Gheorghe Şovăială. Acesta ne-a spus că a fost silit de securitate să plece în munte făcând pe fugarul să ne găsească şi să ne vândă. Am stabilit ca în zona respectivă noi să nu trecem. Mai târziu am aflat că şi fratele lui Pop Jean, adică Pop Mihai, şi cumnatul lui Ion Chiujdea (Beleaua), se află în aceeaşi situaţie. Mai mult, securitatea le-a cerut să-şi construiască un bordei, întocmai ca noi. Am convenit cu ei ca noi să nu trecem prin zona în care le-a dat-o securitatea, şi să păstrăm legătura cu ei în altă parte.

M.A.I. Făgăraş, Grupul operativ
15.05-20.05 1954

DISPOZIŢIE

Se vor retrage militarii de la cabana Pionierul, deoarece se comentează nefavorabil, prezenţa lor în apropierea Mănăstirii Sâmbăta, şi pentru a putea organiza mai bine munca informativă.

Lt. Col. Ghe. Crăciun
Mr. Bosco Iacab

M.A.I.Făgăraş Grupul operativ
01. 07. 1954

RAPORT
către tov. ministru Drăghici.
(Vol. 15, fila 143)

Jaful de la I.F.E.T. Rucăr, magazia Caşcue situată la 18 km. de Rucăr. În ziua de 30 Iunie 1954, între orele 14-17, magazia a fost jefuită de 17 bandiţi. Şase bandiţi au urcat alimentele pe cai. Alţi cinci bandiţi, rezultă că sunt din banda Arnăuţoi, au făcut pânde pe râul Dâmboviţa. Unul din bandiţi a spus: „Voi nu vedeţi că regimul vă impune cote mari la lapte, lână... Trăim de şase ani de zile pentru voi. Peste două - trei zile se va schimba şi ne vom vedea mai des." Găsind drapelul roşu cu secera şi ciocanul, unul a spus: „Cu secera vă taie gâtul şi cu ciocanul vă dă în cap!" . La plecare au dat mâna cu muncitorii zicând „Doamne- ajută!".

În aceeaşi seară, au jefuit de la stâna din Tămaş: 8 burduşi de brânză, 70 kg. mălai şi 20 kg. sare. Le-au luat ciobanilor doi măgari. Tot timpul, bandiţii nu au prezentat semne de teamă, un indiciu e că banda Arnăuţoi sunt împreună cu banda Gavrilă.

Lt.Maj. Doldu Pantelimon

NOTA NOASTRĂ

Totdeauna securitatea raporta că am fost mai mulţi. În realitate nu am fost decât şase inşi din grup. Iată declaraţia lui Ion Chiujdea la anchetă:.

Întrucât piciorul mi s-a vindecat, am luat iar drumul pădurilor. Peste vreo două săptămâni am plecat cu Gheorghe şi Laurean Haşu, să-i întâlnim la 20 iunie, pe Victor Metea, Gelu Novac şi Gheorghe Şovăială la Bucium, la un loc fixat anterior. Cu aceştia împreună am discutat problema iernatului. S-a pus problema procurării alimentelor de la I.F.E.T pe valea Dâmboviţei. Am luat din magazie: 2 găleţi unsoare, slănină, făină, pâine, trei pelerine de ploaie şi trei cai. Am cerut muncitorilor să nu plece până în ziua următoare. Am lăsat un bon pentru cele luate. Am plecat spre Piscul Turcului, de unde am jefuit circa 90 kg. brânză, 90 kg făină mălai şi sare. Le-am cărat pe doi măgari. Am depozitat o parte din alimente în m-tele Ciocanul, pe râul Bârsa. Aici am părăsit caii şi măgarii. Pe vf. Ţaga, în drum spre poalele m-ţilor, ne-am ciocnit cu armata, care a deschis focul de puşcă mitralieră spre noi. Folosindu-ne de întunerecul nopţii, ne-am îndreptat spre pădure. Aici ne-am pierdut de Gheorghe Haşu. Ne-am oprit într-o muchie a Bârsei, aici am fost surprinşi de o patrulă. Doi ostaşi ne-au observat, însă n-au zis nimic, făcându-se că nu ne observă, şi s-au îndepărtat de noi. Nimeni n-a tras, nici noi, nici ei. Plecând spre poalele munţilor am mai văzut ceva ostaşi, însă nu ne-am mai ferit, căci vedeam că sunt destul de paşnici. S-a făcut iar seară, noi am continuat drumul, ajungând dimineaţa în hotarul comunei Şinca Veche, unde am poposit toată ziua. Aici ne-am despărţit de Gherghe Şovăială şi Gelu Novac, care spuneau că merg să treacă frontiera. Unde, nu ştiu. Cei trei rămaşi ne-am dus la Pojorta, unde l-am găsit prin părinţii lui pe Haşu Gheorghe. Am hotărât să iernăm toţi patru împreună, într-un bordei pe care l-am construit pe iazul dintre Pojorta şi Voievodeni. Cele de mai sus le-am recitit şi după ce am constatat că corespund cuvânt cu cuvânt, celor declarate de mine, semnez propriu.

Anchetator Deitel Ernest
Anchetat Chiujdea Ion

NOTA NOASTRĂ

În mare, lucrurile au fost prezentate aşa cum s-au întâmplat în realitate. La întâlnirea cu Gavrilă, în 29 august, Chiujdea a dat mai multe amănunte despre oamenii de la magazie şi de la stâni, care i-au ajutat. De asemenea, în anchetă nu a dat amănunte despre întâlnirea cu grupurile de militari, pentru a nu fi descoperiţi şi pedepsiţi. Amănuntele sunt povestite în Brazii se frâng dar nu se îndoiesc, vol. II, pag. 105.

01. 07. 1954

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol.2, fila 240)

La Mănăstirea Sâmbăta, călugării au cântat un cântec cu înţeles „Ridica-voi ochii mei la munţi, de unde va veni ajutorul meu? De la Dumnezeu."

Vorbind cu maica Eva, o călugăriţă venită de la Mislea, mi-a spus că dacă veneam mai devreme mi-ar fi făcut legătura cu băieţii din munţi, tot ea mi-a arătat o fată care caută aur în munte, dar să ştiu că e de la securitate.

Când i-am cerut stareţului Serafim să-mi facă el legătura cu cei din munţi, a răspuns: noi, mănăstirea nu ne ocupăm cu întâlniri de nici un fel, dar du-te prin munţi şi vei găsi pe cineva.

Informatorul „Ghişe"

NOTA NOASTRĂ

Stareţul a fost informat din timp de noi, că noi nu vom implica Mănăstirea în nici un fel în acţiunea noastră. Dar se pare că stareţul l-a crezut sincer pe informatorul „Ghişe"

01.07. 1954

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol. 2, fila 240)

După părerea subsemnatului (probabil tot a informatorului „Ghişe"), Mănăstirea Sâmbăta este un focar al reacţiunii. Aici soseşte lume multă şi primeşte ştiri şi educaţie reacţionară, prin slujbe de predicare şi chiar discuţii personale.

M.A.I. Grup operativ Făgăraş
02. 07. 1954

TELEGRAMĂ
Către M.A.I. Bucureşti, a se preda tov. ministru Drăghici
(Vol. 12, fila 23)

În 2 Iulie la cota 1640, bandiţii veneau grupaţi, având un bandit înainte. Soldaţii din vârful Ţaga nu s-au putut orienta. Primul bandit a trecut, dar soldaţii au deschis foc asupra celorlalţi, însă bandiţii au reuşit să dispară, lăsând unele obiecte. Bandiţii s-au retras spre valea Bârsa Mare. Câinele nu a reuşit să ţină urma. În dimineaţa zilei de 2 iulie, orele 7, s-au auzit focuri de armă spre cota 1640. În ziua de 2 iulie, la orele 15, a fost tăiat firul telefonic, care lega postul de comandă cu comuna Sebeş, autorul Ilie Ciotiş, locuitor din Sebeş.

Din cercetări au acţionat 17 bandiţi la I.F.E.T. Caşcue. Sigur banda Gavrilă şi banda Arnăuţoi au acţionat împreună.

Obiecte părăsite de bandiţi: 2 găleţi cu untură, 2 burduşe brânză, o hartă militară, o raniţă, un cojoc oaie, o pelerină kaki, o piele oaie proaspătă, două cămăşi, o Biblie, făină mălai, şuncă.

Col. Gheorghe Crăciun

04. 07. 1954

NOTĂ

(Vol.3, fila 342)

Rezultă că Gavrilă s-a ascuns în Şirnea Până în 1953, obişnuia să spună că nu este singur, că este colonel şi moşier, că a avut vilă în Buşteni. Acest fugar, l-a dus pe Mitre Ion şi soţia acestuia, în Piatra Craiului, unde i-a arătat un număr de 24 partizani. La jaful de la I.F.E.T., ar fi fost şi fugarul Gavrilă. Moise Conga şi alţi muncitori au declarat că acest fugar era cel mai curat şi mai bine îmbrăcat decât alţi bandiţi. El se găseşte încadrat fie în banda Gavrilă, fie în banda Arnăuţoi.

Actualul fugar a făcut parte din banda Sfârloagă (Banat), dar a fost folosit în anumite acţiuni informative în munţi, şi în vara 1952. Gavrilă a fost trimis într-o misiune în M-ţii Severinului, s-a deplasat în regiunea Ploieşti şi Stalin. Mr. Popovici Ioan, îl cunoaşte de când a lucrat ca informator la Timişoara. Înainte de dispariţia lui, în apropiere de Caransebeş, a trimis un bilet colonelului Moiş, în care-i cerea să-i trimită o grupă de oameni pentru prinderea lui Sfârloagă, întrucât cunoaşte exact locul în care se ascunde. Când s-a deplasat grupa, Gavrilă nu era, şi de atunci a dispărut.

NOTA NOASTRĂ

Apariţia acestui Gavrilă din Banat în Bran, s-a făcut probabil de către securitate, cu scopul de a fi introdus, fie între noi, fie la Arnăuţoi. În anii următori securitatea se va folosi de numele acesta pentru compromiterea lui Gavrilă Ioan de la Făgăraş. Oricum, la vremea aceea noi nu am ştiut nimic despre existenţa lui.

04. 08. 1954

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol.38, fila.535)

Soriţa Haşu, soţia lui Virgil Haşu, fratele lui Laurean Haşu, a spus că soţul ei este grav bolnav, că a fost bătut rău la o percheziţie şi că ei i-au dat cu patul puştii în spate. Surorile lui Gavrilă, cu mama la inchisoare, sunt mereu cercetate şi chinuite.

Informator „Sese Preda”

NOTĂ INFORMATIVĂ

Informatorul „Corbul” din Braşov (foarte inteligent) a fost introdus cu Haşu Virgil în închisoarea Codlea. Haşu Virgil a avut încredere în el şi i-a destăinuit mai multe. El a fost liberat şi a continuat să-l viziteze pe Virgil Haşu, acasă în Breaza.

M.A.I. Făgăraş Stat Major

ORDIN DE MISIUNE 05

(Vol. 15 fila 5)

-ca urmare a aparitiei unui bandit in localitatea Berivoi-

Compania a 2-a (Batalionul Stalin) va acţiona cu 2 câini. Va acţiona cu 9 pânde la 1 km vest de Berivoi – Râuleţ. Componenţă: 3 ofiţeri, 3 subofiţeri , 30 ostaşi. 11 pistoale 44 automate, 9 puşti mitralieră, 45 grenade, 10 rachete albe, 10 roşii, 4 binocluri, 9 busole şi 9 lanterne.

Misiunea pândelor. Observarea dacă trec bandiţii spre sat. Întâlnirea cu bandiţii - rachete rosii. Alarmarea imediată a Statului Major. La puctul de comandă al Comp.2 se va afla o grupă de rezervă cu 2 câini de urmărire.

Lt..Col. Gheorghe Craciun

Mr. Bosco Iacob.

06. 08. 1954

DARE DE SEAMĂ

Asupra acţiunii de la Obreja, pentru capturarea bandiţilor Novac Gelu şi Şovăială Gheoghe

(Dosar penal nr. 16, vol.5, fila 196-197)

În ziua de 6 August 1954 ora 02, două plutoane sub comanda Lt. maj. Sandu Teodor, îmbarcate în trei autocamioane au plecat din cazarma Orăştie spre Mihalţ, Obreja, la confluenţa râului Secaş cu Tîrnava Mare. S-au debarcat la 04:15. La faţa locului se afla comandantul M.A.I. Alba Iulia, cu trei călăuze. La 5:00, obiectivul a fost complet realizat. Am pornit prin albia pârâului Secaş, la 150 m. Am găsit cadavrul caporalului de miliţie împuşcat de bandiţi în noaptea de 5 spre 6 august, de asemenea 1 raniţă a bandiţilor cu diferite obiecte. La 120m de confluenţă am găsit un foc vechi, 1 cană de 1 Kg. cu ouă, lemne de foc, 1 cojoc de oaie, o altă raniţă cu materiale de îmbrăcăminte, 1 Biblie şi o carte de rugăciuni. La 6:15 s-a auzit o rafală de automat trasă asupra militarilor. Un bandit se adăpostea în mărăcini. M-am deplasat cu trupa de atac într-acolo. Banditul s-a retras 35 m. Într-o altă adâncitură de teren. Fiind somat să se predea nu a răspuns. Am ordonat Lt. Vatcu şi sergentului Bunea să tragă rafale asupra banditului. Banditul a fost rănit la umărul drept. Serg. Bunea s-a ridicat în genunchi vrând să tragă asupra lui. Serg. Bunea a deschis foc, asupre lui cu puşca lovindu-l în cap deasupra ochiului drept. Am ordonat soldaţilor Olteanu Ioan, Gerea Nicolae şi caporalului Cioată Valerian să facă un salt asupra banditului. Banditul era în agonie, cu mîna pe trăgaciul automatului gata să deschidă foc. Militarii i-au luat automatul din mână. Am găsit asupra lui următoarele: 1 automat Demler-Puch, cu încărcător în care mai avea 9 cartuşe, 2 încărcătoare cu 26 şi 30 cartuşe, un carnet cu însemnări, o hartă cu regiunea Făgăraş Oraşul Stalin. Toate obiectele găsite precum şi cadavrul au fost predate organelor operative M.A.I. Deva.

Comandantul Unităţii militare 0199 Lt. Maj. Sandu Teodor

Pentru conformitate Cpt. Burghelea Vasile

NOTA NOASTRĂ

Luptătorul Gheorghe Şovăială a fost ucis în seara zilei de 5 august de către miliţie, prin vânzarea lui Răzăilă. În cartea „Brazii se frâng," am descris după spusele oamenilor din Obreja, destul de exact, felul cum s-a dat lupta. Am inversat însă din greşeală soarta luptătorilor. Cel ucis seara a fost Gheorghe Şovăială, iar cel ce a dus lupta în noaptea de 5 spre 6 a fost Gelu Novac. Din sat, care era destul de aproape, sătenii din Obreja au urmărit desfăşurarea acţiunii. Cadavrele au fost târâte cu tractorul până în marginea satului.

08. 08. 1954

INTEROGATORIUL lui RĂZĂILĂ VASILE

-Rezumat-

(Vol 40 fila 102)

In seara zilei de 4 august 1954 pe la orele 20:30 mă aflam la cărămidăria din marginea comunei Obreja. Am întâlnit lângă Târnava un individ, i-am cerut foc şi ţigări. Nu avea. Am stat de vorbă cu el. L-am invitat la cărămidărie, dar nu a vrut să vină. A apelat să-i aduc mâncare. I-am promis că-i aduc dimineaţa. Dimineaţa de 5 august m-am sculat la 3, am plecat spre sat pentru a mă duce la agentul (fiscal n. n.) să anunţ că el cu bicicleta să anunţe pe şeful de post al miliţiei Mihalţ, dar el nu era acasă. Pe drum m-am întalnit cu secretarul Sfatului Popular şi referentul Sfatului. Ne-am deplasat la arie asteptând pe şeful de post, care era deja anunţat de secretar (n.n. prin cine l-a anuntat secretarul?)

Seful postului s-a înapoiat la Mihalţ. Eu şi secretarul sfatului am făcut mâncare pentru fugari la indicatiile şefului de post. Când s-a înapoiat şeful de post ne-am deplasat aratându-le de departe locul indicat. Eu m-am dus cu mâncarea la fugari. Ei s-au îmbrăcat femei (seful de post si secretarul n.n.) Am fluierat de 3 ori consemnul convenit. Un fugar, Gheorghe a iesit din porumb si a dat mâna cu mine. L-am întâlnit şi pe celălalt fugar. Le-am dat ţigări şi chibrituri. Gheorghe mi-a spus că are încredere în mine. I-am spus că eu am ură pe partid. Mi-a spus că îmi aduce bani, dar ii pare rau că în momentul de faţă nu are nici un leu. Ne-am despărţit şi la orele 14 m-am dus iar cu mâncare şi ne-am întâlnit la fel. Apoi m-am dus la arie unde era şeful de post. Au venit autorităţile M.A.I. şi eu am fost însărcinat a mă duce la locul de întâlnire cu banditii. După semnalul făcut a ieşit banditul Gheorghe şi l-au luat în primire organele de securitate.

Anchetator Lt. de securitate Bucerzan Constantin

NOTA NOASTRĂ

Când s-a făcut reconstituirea întâmplării în 1996 de către D-na Lucia Hossu Longin, au venit de faţă şi femeia la care s-a făcut de mâncare şi cea care a împrumutat hainele de femeie pentru şeful de post şi secretar, şi cel cu bicicleta care a dus porunca la şeful de post. Destui oameni aveau cunoştinţă de vânzarea lui Răzăilă. Nu s-a găsit nimeni dintre dumneavoastră care să se strecoare prin porumbişte şi să-i anunţe că sunt vânduţi de ţiganul cărămidar? a întrebat d-na Hossu. Cel cu bicicleta a răspuns: „Porunca era poruncă doamnă, nu se putea!" La aceasta cineva a răspuns trist: „Iobagul a rămas tot iobag şi după 100 de ani de la desfinţarea iobăgiei."

M.A.I. Alba Nr. Cabinet 19703

08. 08. 1954

Catre M.A.I. Bucuresti

Tov. Drăghici –personal-

(dosar 22, fila 92)

În zilele de 1 august 1954, ora 23, nişte indivizi necunoscuţi şi-au făcut apariţia în jurul satului Cistei. În noaptea de 4 spre 5 august, Ciungu Vasile din Obreja (aceaşi persoană cu Răzăila), văcarul gospodăriei, a sesizat postul de militie din Mihalţ că un individ necunoscut i-a cerut alimente şi ţigări în ziua de 4 la orele 21. Ciungu V. i-a promis că a doua zi îi va aduce. Semnalul era fluierături şi strigătul: Gheorghe. Şeful de post Homana Traian, l-a instruit să ducă alimentele cerute, iar el a raportat la raionul de militie. În ziua de 5 august spre seară, şeful de post Serg. maj Tudor Ştefan, împreună cu 7 miliţieni şi secretarul sfatului popular, Pop Sigismund, au incercuit zona. A sosit de faţă şi Lt. maj. Staicu Ion. S-a perfecţionat cercul în jurul banditilor şi strângerea cercului în colţul Târnava, la vărsarea Secaşului. Este instruit Ciungu Vasile, să ţină legătura cu Lt. maj. Bann Emeric. Ciungu Vasile face semnele convenţionale, apare un singur bandit, fiind obligat a trece prin faţa Lt. maj. Bann Emeric şi Lt. Staicu. A fost somat la 15 m. Banditul a încercat să-şi ia grenada de la brâu. În acest moment Lt. Bann Emeric a deschis foc, împuşcându-l în frunte şi omorându-l pe loc. Al doilea bandit, a deschis foc asupra organelor noastre cu pistol automat. Echipele de încercuire au strâns cercul în jurul banditului, care a încercat să treacă râul Secaş, dar a fost silit să se întoarcă în desiş. Menţionăm că secretarul sfatului popular Pop Sigismund, se găsea deghizat în femeie şi observa mişcările banditului. În urmărirea acestuia era caporalul Bălan, care este ochit în inimă, fiind rănit mortal. Lt. maj. Ban Emeric, a dat ordin să înceteze urmărirea şi să-l forţeze pe bandit să se retragă. Slt. Oprişan, cere ajutor de la regiune la orele 19:30. S-au deplasat două maşini mici la faţa locului. La orele 23 au sosit întăriri: 2 plutoane de la Orăştie. Menţionez că în timpul nopţii, banditul folosindu-se de întuneric a încercat în câteva rânduri să iasă din cerc. O încercare mai clară prin care banditul a vrut să iasă a fost la orele 23-24, prin apa Târnavei. Cpt. Starcz şi Lt. Staicu au descis foc însă fără rezultat. În timpul nopţii nu a mai avut loc nici o încercare de ieşire din cerc.

Încă înainte de ziuă, s-a deschis foc în cerc, de ambele părţi. S-a repetat focul între banditi şi ostaşi, în câteva rânduri, banditul trăgând la orice mişcare, când nu era sigur, în serii mai lungi, iar când observa ostaşii trăgea foc cu foc.

În această situaţie, s-a dat ordin ca un grup de ostaşi voluntari să se strecoare în imediata apropiere a banditului, pentru a-l prinde viu. Astfel Serg. Buna Ştefan, cu un grup de utecişti, a ajuns în apropierea banditului. Banditul observându-l, încearcă să deschidă foc, însă nu i-a luat foc pistolul. Serg. Buna a tras, ochindu-l drept în frunte. Astfel se termină în 23 de ore întreaga operaţie.

Menţionez că în luptă, a tras foc cu foc şi asupra noastră, deoarece ne aflam în apropiere şi banditul ne observa.

Medicul a constatat că fusese rănit la picior, încă din seara zilei de 5 August, aceste răni, l-au împiedecat pe bandit de a se strecura din cerc. Materialele au fost predate Lt. col. Crăciun Gheorghe. Din afirmaţiile Lt. col. Crăciun Gheorghe, rezultă că aceşti banditi făceau parte din grupul de rezistenţă Făgăraş. S-a găsit asupra lor: un pistol automat Deimler-Puch, una armă Z.B. cu 69 cartuşe, una grenadă, una busolă Bezard, un rozar cu perle negre, şi o cruciuliţă fără valoare, o pelerină de ploaie, două perechi bocanci, două raniţe cu cojoace, un sac făină mălai, şi până la 2,5 kg. caş, o oală de făcut mămăliga, diferite schiţe cu frontiera Iugoslaviei, o Biblie, o rugăciune scrisă cu creionul, diferite carnete, şi 2 fotografii de femei (recunoscându-se a fi mama banditului). Cadavrele au fost fotografiate şi conservate provizoriu. A fost înmormântat serg. Bălan Teodor. Majoritatea tov. au avut o comportare bună. Doi însoţitori de câini, au dat dovadă de teamă, manifestând frică şi spirit neputincios. Când li s-a dat dispoziţii să acţioneze cu câini, aceştia au motivat că nu vor putea acţiona cu câini, fiindcă îi vor împuşca banditii. Mai mult, au primit ordin să plece imediat în partea unde se semnala prezenţa banditilor, iar ei nu au ajuns la timp, cu toate că au avut timp suficient. În acest caz, am hotărât îndepărtarea lor din cadrele miliţiei.

Lt. Col. Gheorghe Crăciun

ÎNSEMNĂRI
din carneţelul unuia dintre bandiţii împuşcaţi în 5 Aug. 1954, în raionul Alba
(n.n. probabil al lui Gheorghe Şovăială)
(vol.21, fila 4)

4 Iulie – plecarea , duminica seara. Pierdut centura cu muniţie, probabil Şinca Veche.

5 Iulie - seara am căutat centura, n-am găsit-o. M-am necăjit foarte tare, nu mai puteam nici judeca.

6 Iulie – ne-am oprit pe vale la P. Timpul coasei, oamenii coseau în jurul nostru.

7 Iulie – pe malul Oltului, am trecut cu luntrea la ora 10 seara. Am intrat în Crihalma, am făcut rost de şase ouă.

8 Iulie, am stat pe valea Ticuşului, am căutat o stână şi n-am găsit-o. Seara am intrat în sat, am găsit grâu, ceapă şi sare. Noaptea în drum spre Dacia, o ploaie mare, fiind uzi până la piele. Ne-am oprit în desiş.

9 Iulie – am făcut cartofi cu apă din drum. Seara am vizitat Dacia. Am căutat mălai. N-am găsit decât pită şi o oală de fasole verde. Am mâncat-o cu mâinile.

10 Iulie – în pădure la Dacia spre Jibert, mâncat cartofi şi am dormit bine. Seara am încercat să găsim ceva de mâncare şi n-am găsit. Ziua în acelaşi loc, seara am plecat spre Viscri.

12 Iulie – poposit spre N. de Viscri într-o tufă.

13 Iulie – Marţi, în aceeaşi tufă, am stat pentru a găsi un om, să luăm ceva informaţii. Am ieşit la doi saşi bătrâni, ne-au dat o gustare, seara am plecat spre Buneşti. Am trecut de Buneşti şi de Crizbav şi ne-am oprit lângă drum.

14 Iulie – la Criţ într-un părău seara la 6 am găsit un sas, părea om de treabă, şi a rămas ca a doua zi să ne aducă ceva alimente şi o hartă.

15 Iulie – am aşteptat nu chiar degeaba, puţin mălai, fasole şi slănină. Numele nu-l ştiu.

16 Iulie – Vineri între Criţ şi Daia, lângă stână. Am făcut bine că am stat. Seara am plecat la Daia.

17 Iulie – Sâmbătă am trecut pe lângă Worbau, ne-au luat câini şi oameni, au început să ţipe după noi, dar am intrat în vii. Am ieşit bine.

18 Iulie – Duminică lângă Sighişoara. Umblau oamenii la ciuperci, noi am scos-o bine.

19 Iulie – am mers prin pădurile Sighişoarei toată ziua şi am ajuns seara lângă Daneş.

20 Iulie – Sfântu Ilie, am stat lângă Daneş. Seara am ocolit Daneşul până la şosea. Am mers pe şosea, şi am trecut pe Hoghilag, apoi ne-am oprit în tufe pe Târnava.

21 Iulie – miercuri, când ne-am trezit vorbă mare, gălăgie, căruţe pe lângă noi. Bănuiam că este un şantier. Seara am ocolit oraşul şi am trecut de un sat.

22 Iulie – joi, am stat pe Târnavă la al patrulea sat de la Sighişoara, la Aţel.

23 Iulie – am trecut pe lângă Bratei şi am stat în pădure. Seara am plecat spre Mediaş. Ploua pe când ocoleam satul.

24 Iulie – lângă Târnavă. Aproape de Dârlos. Noaptea am ocolit Mediaşul. Am trecut şi prin oraş, cu mare greutate.

25 Iulie – Duminica, am mers prin pădure. Noaptea am trecut de Proştea. Ceva legume din grădina colectivei.

26 Iulie – într-o tufă pe marginea apei, am dormit bine.

27 Iulie – trecut de Copşa, am stat bine lângă apă. Către dimineaţă am dat de un şantier şi ne-am oprit lângă linia ferată.

28 Iulie – miercuri , între linie şi şosea. Ne-am făcut mâncare la ora 1, şi ne-am tras lângă Târnavă. Seara am plecat către sat. Era satul Lunca.

29 Iulie – joi, pe Târnavă, lângă Mânărade, am făcut baie, seara am trecut Blajul.

30 Iulie – lângă Blaj în cucuruz.

31 Iulie – sâmbătă, lângă Crăciunel, aproape de aria satului. Am mâncat mâncare rece. Aici chestia cu milogul. Seara o ploaie cum rar am văzut.

1 August - duminică, undeva pe Târnava, între sate. Seara am intrat la un om, şi s-a făcut mare scandal.

2 August – luni, lângă un sat, apoi ne-am tras lângă Târnavă. Satul Obreja. Omul bun o duce bine.

3 August– marţi, în acelaşi loc.

4 August– miercuri, în acelaşi loc.

Pentru conformitate Lt. maj. A Marina

07. 08. 1954

CĂTRE M. A. I.
Personal tov. ministru Alexandru Drăghici

Întrucât cei doi bandiţi au fost îngropaţi, au fost dezgropaţi, şi i-am dus la morgă pentru a fi identificaţi. S-a făcut inventarul nr. 153. S-a găsit un buletin de identitate pe numele Tirba Stan, luat de la Cabana Bâlea. Cerem aprobarea ducerii la Alba Iulia a lui Novac Petru.

Lt. Col. Gheorghe Crăciun

M.A.I. Grupul Operativ Făgăraş
08.08. 1954

TELEGRAMĂ către M.A.I.
Tov. ministru Drăghici Alexandru
(vol. 40, fila 118)

Cu privire la cei doi bandiţi împuşcaţi în raionul Alba Iulia, raportăm că în cursul zilei de azi, am transportat pe deţinutul Novac Petru, la Alba Iulia, pentru identificarea cadavrelor celor doi bandiţi împuşcaţi. Deţinutul a recunoscut întâi cadavrul banditului Şovăială Gheorghe din Berivoi, Făgăraş, iar celălalt a fost recunoscut a fi Novac Gelu din Făgăraş. Întrucât asupra lui Novac Gelu, s-a găsit un rozar cu bobiţe negre, Novac Petru, era sigur că a fost a lui Novac Gelu. S-a încheiat prezentul proces verbal, urmând ca raionul de securitate Alba Iulia, să ia măsuri de îngropare a cadavrelor.

Mr. Cernea Ioan

M.A.I. Regiunea Stalin,

10. 08. 1954

TELEGRAMĂ către raioanele Mediaş şi Sighişoara
Personal, confidenţial, foarte, foarte urgent.
Să fie primită personal de Şeful raionului
(fila 76)

Strict secret

Vă semnalăm mai jos, drumul parcurs de bandiţii Şovăială Gheorghe şi Novac Gelu, care au fost împuşcaţi în comuna Mihalţ, raionul Alba Iulia, regiunea Deva. Se presupune că ceilalţi bandiţi din banda Gavrilă, vor urma acelaşi drum. Pe harta raionului dvs. însemnaţi cu săgeţi traseul parcurs de susnumiţii, urmând a se lua măsuri urgente şi anume: se vor face patrulări şi pânde fixe pe traseul respectiv. Vor fi mobilizată toată agentura informativă (pădurari, vânători, brigadieri silvici, din raza raionului dvs.), iar orice semnalare primiţi să fie treansmisă regiunii la cabinet, personal tov. dir. sau locţiitorului său, la orice oră din zi sau din noapte. Toţi sectoriştii să fie instruiţi, ca să se ocupe activ de orice semnalare a oricărei persoane suspecte ce apare în sectorul lor. Vă atragem atenţia că este cu desăvârşire interzis de a cunoaşte conţinutul acestui ordin de vreun alt tov. din raion, exceptând şeful raionului. La trasarea sarcinilor, trebuie arătat tovarăşilor importanţa misiunii ce li s-a încredinţat, fără a li se arăta că este vorba de banda Gavrilă.

Prezentul ordin se aplică imediat după primire.

Şeful regiunii M.A.I. Stalin Col. Ambruş Coloman

M.A.I. Grup Operaţional Făgăraş
14. 08. 1954

CĂTRE M.A.I. BUCUREŞTI
(fila 86)
a se preda imediat tov. Col. Aranici

Între vârful Padina şi Izvor, într-un loc prăpăstios, s-a găsit o ladă de dimensiunile 100/50/70 cu porumb stricat, haine şi un bilet cu următorul conţinut: „Stalin a coborât de pe pereţi. Miliţia păzeşte şoseaua naţională şi C.F.R-ul. Noi vrem să luăm brânză de pe aici şi plecăm mai departe. Bândea – Valea Pojorţii – Muşuleasa. Cioban la liber – agent.” Lada merită să fie văzută de cât mai mulţi, şi studiat modul ingenios cum a fost camuflată. S-a lăsat pândă.

Lt. Col. Crăciun Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Lada era a noastră din 1951. Am mai folosit-o drept cutie poştală în anii următori.

M.A.I. Grup operativ Făgăraş
16. 08. 1954

CĂTRE M.A.I. regiunea Deva
(vol. 40, fila 100)

Strict secret

Având în vedere că unele elemente se interesează de locul unde au fost îngropaţi cei doi bandiţi, împuşcaţi în raza dvs. de activitate, rugăm a se lua măsuri în vederea muncii informative în rândul medicilor, persoanelor din cimitir, din raza raionului Alba, pentru a stabili elementele care se interesează unde au fost îngropaţi cei doi bandiţi.

Rugăm a se lua măsuri pentru a identifica persoanele originare din Făgăraş şi care domiciliază în comunele prin care au trecut bandiţii.

Lt. Col. Ghe. Crăciun

NOTA NOASTRĂ

De necrezut cum Gelu Novac şi Gheorghe Şovăială, au avut încredere în ţiganul cărămidar Răzăilă, şi nu s-au îndepărtat imediat de satul Obreja. Într-un fel, ei au fost victimele principiilor umanitare ale lui Gheorghe Şovăială. Era preocupat de viaţa ţiganilor, cunoştea chiar, limba lor, şi voia dacă va scăpa, să contribuie la îmbunătăţirea şi civilizarea vieţii lor. Avea încredere în ei. În adevăr în cei 8 ani cât am stat prin munţi, nu am fost pârâţi la securitate de nici un ţigan, deşi ne-am întâlnit foarte des cu ei. Iarăşi este adevărat că ţiganii din zona Făgăraşului, nu sunt ţigani ci sunt urmaşi ai unor mineri bănăţeni care au fost aduşi în zonă de către administraţia austriacă.

18.08. 1954

TELEGRAMĂ
Către M.A.I. personal Tov. Mr. Szacsco

Rugăm ca aceste scrisori să fie scrise cu creion chimic sau negru, pe hârtie obişnuită în aşa fel încât să dea impresia că sunt scrise în penitenciar. Scrisoarea va fi adresată astfel „Dragă mamă” şi va fi semnată de Samoilă Maria , iar a doua „Dragă Gilu” şi va fi semnată de Mărioara. Textul este anexat la textul ce vi l-am trimes pentru plastrografiere. Scrisorile nu vor fi introduse în plicuri.

Lt. Col. Crăciun Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Mărioara era sora lui Haşiu Laurean şi a lui Haşiu Virgil. La acest serviciu s-au plastografiat multe scrisori.

19. 08. 1954

REFERAT
(Dosar penal nr. 16, Vol. 5, filele 198-199)

Asupra acţiunii elementului de servici comandat de Lt. Rariş Nicolae, din U.M. 0487, în ziua de 19. 08. 1954. În timp ce o grupare cu puşca-mitralieră, aflată sub comanda sergentului în termen Sârbu Ilie, se îndrepta spre uşa stânii, siguranţa bandiţilor care se afla ascunsă în brazi, a deschis foc asupra militarilor. Lt. Rariş a ordonat prin semn soldaţilor Orosz Ioan şi Haido Bella, să se deplaseze pentru a tăia retragerea bandiţilor care au ieşit din stână. Bandiţii aveau cojoacele ciobanilor în spate şi s-au îndreptat spre pădure. Lt.

Rariş a angajat lupta cu unul din bandiţi, trăgând şase focuri de pistol şi o grenadă asupra banditului, somându-l să se predea. Banditul a răspuns:"Predă-te tu!" şi a fugit spre pădure, lăsând cojocul pe pământ, fiind urmărit de aproae de către ofiţer.

Caporalul Bucur Radu, a deschis foc asupra celui de-al doilea bandit care fugise din stână, dar n-a reuşit să tragă decât un cartuş, după care s-a produs o dublă alimentaţie şi banditul profitând de incident, a lăsat şi el cojocul şi a fugit în pădure, după ceilalţi. Un bandit ieşit dintr-un grup de brazi, a apărut în faţa soldatului Orasz Ioan, care încercând să deschidă foc, n-a reuşit fiindcă automatul PPS a făcut dublă alimentaţie, iar banditul care se afla la 5 m a tras rănind mortal pe soldatul Orosz în piept şi în mână, fiind găsit acolo de soldatul Haido Bella. Din acest moment, bandiţii folosindu-se de ceaţă şi ploaie au dispărut în pădure, pe direcţia N-V.

În noaptea de 19-20 elementul de servici al Lt. Rariş, şi plutonul de rezervă al companiei, au executat blocarea la originea izvoarelor, iar a doua zi s-a scotocit raionul unde s-a dat lupta.

Din cercetările ulterioare, au rezultat că cei doi bandiţi din stână au fost Gavrilă Ion şi Pop Jean, iar siguranţa lor a fost formată de Sofonea, Novac Petre şi Ilioi.

Pentru conformitate Cpt. Burghelea Vasile

NOTA NOASTRĂ

Lucrurile nu s-au petrecut aşa cum a relatat Rariş. Dacă ar fi fost anunţat Rariş de către ciobani de existenţa noastră, sigur ar fi apărut la dosar declaraţiile ciobanilor. Nu a fost o grupă, ci cel puţin un pluton (un Lt. nu comandă o grupă), care urcau fără grije pe cale. Pop Jean şi Ilioi, au tras pe deasupra a doi ofiţeri care se îndreptau spre stână, pentru a ne anunţa pe noi de pericol. Îmi amintesc că la repezeală a fost şi o discuţie „amicală", peste vale, cu Lt. Rariş, când am fost somat să mă predau.

Ostaşul Orosz, a fost victima Lt. Rariş, care i-a ordonat să prindă pe Sofonea Remus viu.

DECLARAŢIA DE LA ANCHETA A LUI NOVAC IOAN

În 19 august 1954, pe Valea Topologului, în timp ce Gavrilă şi Sofonea se aflau în stână, iar eu cu Pop Jean şi Ilioi eram de pază, am văzut amândoi pe firul văii soldaţi. Atunci amândoi am tras două-trei focuri de armă pe deasupra soldaţilor. Soldaţii s-au culcat în albia văii, Gavrilă şi Sofonea au ieşit din stână. Sofonea, după cum mi-a povestit ulterior a tras într-un soldat care s-a repezit la el. Soldaţii deschiseră toţi foc, Gavrilă a tras şi el două-trei focuri de pistolet, apoi am reuşit să fugim cu toţii.

-Ancheta observă că-ncerci să minimalizezi faptele. Foloseşti verbul a lua, şi nu a jefui. Aţi luat prin bună înţelegere?

Răspuns: Nu vreau să aduc în puşcărie oameni care ne-au ajutat.

Anchetator Mr. Mezei Gheorghe

M.A.I. Regiunea Stalin
20. 08. 1954

FIŞĂ PERSONALĂ
(vol.19)

Strict secret

În ziua de 19 August 1954, banditul Sofonea Remus, însoţit de banditul Gavrilă Ioan, au intrat în stâna de pe Izvorul Scara. Întrucât stâna era supravegheată de către alţi doi bandiţi, la apariţia ostaşilor din trupele operative, bandiţii au deschis foc pentru a pune în gardă pe Sofonea Remus şi Gavrilă Ioan, ce erau în stână. Aceştia când au ieşit afară, au deschis foc asupra ostaşilor şi a ucis pe unul din aceştia.

Lt. Col. Crăciun Ghe.

NOTA NOASTRĂ

Episodul a fost povestit în vol. 2 al Brazilor, la pag. 90, cu titlul: Ciocnire la Izvorul Topologului. Stâna a fost supravegheată de Pop Ioan (Fileru) şi Ion Ilioi, care au tras pe deasupra soldaţilor, ca să ne atragă nouă, celor din stână, atenţia. La ieşirea din stână nu noi am fost primii care am deschis focul, ci ostaşii. Remus Sofonea (Brâncoveanu) a tras în ostaşul care s-a repezit la el să-l prindă viu.

20. 08. 1954

REFERAT
Asupra acţiunii Lt. Maj Hotăran Alexandru, din U.M 0106
(Dosar penal nr. 16, Vol. 5, fila 200-201)

Strict secret

În ziua de 20 August 1954 la ora 17, la cota ... elementul de servici comandat de Lt. Maj. Hotăran Alexandru, se deplasa cercetând în formaţia romb. Soldatul Mandu Ioan, cercetaş, a văzut în faţa sa un bandit care voia să tragă asupra lui. Militarul a deschis foc asupra banditului. Cu întreaga grupă, condusă de Lt. maj. Rădulescu D-tru, s-a trecut la urmărirea banditului, pe râul Zibri. Bandiţii au coborât. Au fost alertat întregul pluton. Bandiţii au fost înconjuraţi pe trei părţi şi de grupa comandată de Lt. Damaschin Iosif. Bandiţii au fost angajaţi în luptă şi au deschis foc, siliţi să tragă la întâmplare, în toate părţile. Grupa 1 şi grupa 2 au aruncat grenade între bandiţi, dar fără rezultat. În faţa grupei Lt. maj. Hotăran, au apărut doi bandiţi, pentru distrugerea cărora, ofiţerul a dat ordin să deschidă foc. Întreg plutonul a început să tragă. Unul din bandiţi a răspuns cu foc automat, în direcţia în care se afla pușca mitralieră a grupei şi conducătorul câinelui. Al doilea bandit, a tras şi el două focuri de armă asupra câinelui, după care a fost rănit grav, căzând în genunchi. Din această cauză întregul pluton a încetat focul. Restul bandei a reuşit să dispară. Deşi s-a organizat urmărirea lor, nu au mai fost găsiţi.

Rezultatul acţiunii: a fost rănit şi capturat banditul Ilioi din banda Gavrilă, asupra căruia s-au găsit o puşcă Mauser, calibrul 7,92mm, un pistolet calibru mare, una cartuşieră plină cu cartuşe Z.B., o pătură de lână, un cojoc, o raniţă şi un cuţit. Pentru capturarea bandiţilor s-au consumat 63 cartuşe F.P.S., 70 cartuşe Z.B., 2 grenade, 5 rachete. Banditul Ilioi a declarat că împreună cu el au fost: Gavrilă, Pop Jean, Sofonea şi Novac Petre.

Pentru conformitate Cpt. Burghelea Vasile.

NOTA NOASTRĂ

Episodul a fost relatat în vol. II din Brazii se frâng, în capitolul 20 August 1954. Lucrurile s-au petrecut în aşa fel încât, din nefericire am ajuns chiar în plasa securităţii, într-un loc unde nu ne-am putut apăra. De mirare este că am reuşit să scăpăm patru dintre noi. Ilioi Ioan a fost lovit de un glonţ, ce i-a trecut prin ficat, plămânul drept , ieşind din corp prin spate, pe lângă coloana vertebrală şi inimă, ceea ce l-a paralizat momentan. Sofonea Remus, care era lângă el, l-a crezut mort, în momentul când a plecat de lângă el.

Securitatea a făcut tot posibilul, ca Ilioi să se vindece, pentru a afla mai multe informaţii despre noi. Asupra lui s-au folosit cele mai sofisticate metode de chinuire fizică şi morală, ducându-l până în pragul nebuniei şi al orbirii. Ion Ilioi a supravieţuit şi închisorii de la Aiud, ieşind în 1964 în urma unui decret de graţiere. În prezent locuieşte la Făgăraş, purtând sechelele chinurilor prin care a trecut.

M.A.I. Grupul operativ Făgăraş
21. 08. 1954

TELEGRAMĂ
Către M.A.I. Bucureşti, tov, ministru Drăghici
(Vol. 66, fila 188)

Raportăm: la o scotocire a trupelor operative, în seara zilei de 20 August, s-a luat contact cu cinci bandiţi la Porumbacu de Sus. S-a deschis foc împotriva bandiţilor, fiind rănit banditul Ilioi Ioan, care a rămas pe loc. Ceilalţi patru (Gavrilă Ioan, Novac Ioan, Pop Jean şi Sofonea Remus) au dispărut. Banditul Ilioi este internat în spital şi i se aplică tratament necesar.

Lt. Col. Ghe. Crăciun

M.A.I. Grupul Operativ Făgăraş
20. 08. 1954

CĂTRE M.A.I. BUCUREŞTI
(Vol. 66, fila 84)

Urgent

-În vf. Lăngii, cota 2275, s-au găsit multe urme de focuri acoperite cu pietre, un ceaun de 4-5 kg, o oală emailată.

-pe Valea Pojorţii s-a descoperit o putină cu carne de viţel sau căprioară, conservate recent, două vetre de foc şi-un cap de cerb mic. În timpul nopţii s-a organizat o pândă de tăria unei grupe. S-au introdus încă doi ofiţeri în acest sector. Semnele arată că aici bandiţii au stat mai mult. La faţa locului s-au dus Lt. Balaban şi Averbuch Izu. Vom raporta.

Lt. Col. Gheorghe Crăciun.

NOTA NOASTRĂ

În adevăr în zonă am stat deseori în anii anteriori. În 1954, poate au poposit pe aici Ion Chiujdea şi Haşu Gheorghe.

M.A.I. Făgăraş
24. 08. 1954

CĂTRE M.A.I. R III
a se preda personal col. Aranici
(vol. 66, fila 90)

Până la această dată, Ilioi Ioan n-a dat nici o gazdă, ordinul lui Gavrilă era de a nu avea gazde (fila 92). În consfătuirea cu conducerea trupelor şi tov. consilier sovietic de la oraşul Stalin, trupele au prevăzut să organizeze o pândă secretă la fântâna de la Porumbacu, şi interceptarea căilor, pe unde ar putea să meargă grupul Gavrilă spre celălalt grup. Este necesară paza crestei munţilor, pe unde Gavrilă ar încerca să treacă în Argeş. Scotocirea pentru găsirea celor 70 kg. brânză, ascunsă în m-ţii Topolog, cu pânda camuflată. Se urmăreşte păstrarea adăposturilor din iarnă ale bandiţilor, intacte.

Lt. Col Ghe. Crăciun

Oct. 1954

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Învinuitul Ilioi Ioan declară: am refuzat să mai avem legături cu oamenii, deoarece, Gavrilă spunea că dacă până în 1951, am fi procedat aşa, nu reuşea securitatea să aresteze atâţia oameni.

-Ce discuţii aţi purtat în bandă, în cazul când unul din voi ar fi fost arestat?

-De a nu mai trece prin locurile cunoscute de cel arestat. Dacă ar fi fost alimente, trebuiau mutate, şi dacă era fixat locul pentru iarnă, să se găsească unul cât mai departe.

-În ce loc trebuia să vă întâlniţi, dacă vă împrăştiaţi?

-Nu aveam fixat un asemenea loc. Aşteptam la locuri cunoscute, ca de ex. la o fântâniţă între Porumbac şi Avrig, la o tufă de arine, tot acolo, în hotarul Brezei, la baraje, la Netotu, la un pârâiaş spre Dejani, la o pădurice cu tufe şi brazi. Dacă aş merge cu dvs. v-aş arăta.

-La adăposturi te-ai fi dus?

-Nici într-un caz. Aş fi lăsat bilete la acele locuri. Biletu-l introduceam într-o sticluţă şi-l îngropam în pământ în zona respectivă, punând o piatră deasupra.

-Cât aşteptaţi unii după ceilalţi?

-Două, trei nopţi.

-Ce semnale de întâlnire aveaţi?

-Fredonam „Pe umeri pletele-i curg râu” „Ghiorghiţă, muri-ţi-ar calul” „Imnul lui Mazilu”.

Anchetator: Averbuch Izu

Oct. 1954

PLAN DE MUNCĂ
Petru exploatarea depoziţiilor făcute de Ilioi Ioan
(n.n. depoziţii derutante)

1. Adăposturile din Comis şi Ţiganul să fie păzite încontinuu. (n.n. Ion ştia ca şi noi, că ele au fost descoperite).
2. Să se găsească brânza îngropată în Mâzgavu.(n.n. brânza nu era îngropată în acest munte).
3. Se vor ocupa cabanele: Suru, Urlea şi Bâlea. (n.n. Ion ştia că nu aveam de gând să atacăm cabanele).
4. Coborârea oilor să se facă cu pază. (n.n. niciodată nu am atacat stânile particulare).
5. Controlarea stânilor pentru a nu lăsa alimente la plecare. (n.n. noi nu mai foloseam acest procedeu).
6. Pândă la cabanele I.F.E.T., Tălmaci, şi Sadu, de lângă Sibiu.(n.n. Ion urmărea să-i dirijeze în direcţia aceea).

7. Paza Porumbacului de Sus, de unde Gavrilă a adus alimente. (n.n. nu aveam pe nimeni în acest sat).
8. Pază la fântâna din Porumbacu de Sus. (n.n. nu l-am folosit niciodată ca loc de întâlnire).

Mr. Cârnu Ion

M.A.I. D.T.O.P. Grupul Operativ Făgăraş
01. 10 1954.

PLAN DE OPERAŢIUNI
(rezumat)

Scopul operaţiunii: închiderea Oltului de la nord la sud, prin instalarea de capcane, inducerea în eroare a bandei. Forţe: batalionul Orăştie, care va sosi în zonă în 31. 10. 1954.

Scotocirea pădurilor Tălmaci, Sadu, Cisnădie. Forţe: regimentul 1 securitate şi regimentul 6 de securitate vor asigura pânda la poalele munţilor, plus batalionul Orăştie, minus o companie. Compania independentă va asigura paza trecerii peste Olt. Batalionul Dej, plus batalionul R.O.B. vor scotoci pădurile de la N de Olt. Miliţia din zonă va controla intrările şi ieşirile din localităţi. Blocarea Oltului se va face noaptea de 30-31 Noiembrie. Sfârşitul operaţiunii în 07. 11. 1954, orele 14:00. Inamicul va fi lăsat să se apropie de pândă, apoi distrus. Hrană rece pe tot timpul celor opt zile. Punct de comandă, gruparea Făgăraş la Sâmbăta de Jos, regimentul 6 la Sighişoara. Regimentul 1 la Veştem. Batalionul 3-27 la ...., batalionul 1R/6 la...., şi batalionul 3-ROB la .....Rapoarte zilnice la ora 07 şi la 18.

Comandantul grupului Făgăraş Lt. Col. Mocanu Ioan.

Mr. Bosco Iacab, nr. 07689

CĂTRE RAIONUL SECURITĂŢII FĂGĂRAŞ
(Vol.55, fila 77)

Am fost informaţi de către gruparea de sud (N.N. gruparea securităţii din regiunea Piteşti), că în ziua de 14. 10. 1954, pe Pârâul Topolog s-a descoperit un bordei în care au locuit probabil două persoane, cu 5-6 luni înainte. S-au mai găsit o pătură şi-o bucată de sac, în parte putredă. La circa 3 km. sud de bordei, s-a descoperit o armă Z.B., încărcată cu 3 cartuşe, în stare de funcţionare.

În ziua de 17. 10. 1954. orele 11, un element de servici din batalionul Dej, a descoperit la 1 km. N-E de cota 1159, un cadavru, probabil de femeie, în stare de putrefacţie, două ziare „Scânteia" din 24 iunie, 1 carte tehnică sovietică, şi-o cutie de chibrituri. La 300m, N-V de cadavru, s-au găsit 5 cartuşe de puşcă.

Mr. Bosco Iacab

NOTA NOASTRĂ

Pe fila aflată la arhivele securităţii se află scris de mână: „Problema este a securităţii din Piteşti, deoarece terenul se află pe raza lor".

PROBLEMA CPT. MARE SABIN

? 1954

DECLARAŢIE

Subsemnatul Mare Sabin, născut în anul 1920, ziua 17, August, în comuna Pătău, jud. Satu-Mare, fiul lui Florian şi Ana, licenţiat în Academia Comercială, de profesie cofetar, stagiul militar satisfăcut cu gradul de căpitan, căsătorit, cu 1 copil, în prezent domiciliat în Făgăraş, Piaţa Republicii nr. 19, declar:

Din anul 1949, am auzit că în judeţul Făgăraş, sunt câţiva studenţi condamnaţi şi care stau ascunşi, printre ei fiind şi unul Chiujdea, Novac şi Socol. De la un soldat din Voivodeni, Cornea, am aflat că printre fugiţi, se află şi unul Haşu, fost sergent, la Centrul de exploatare Făgăraş. Într-o zi a venit la mine un ţăran, de vreo 45 de ani, care mi-a spus că de la Haşu ştie că am fost ofiţer, şi că am posibilitatea materială de a-i ajuta. Fără a mă gândi prea mult, l-am întrebat cine l-a trimis, şi mi-e răspuns că Chiujdea. Eu i-am spus să revină mai târziu, în care timp am scos un pantalon, veston şi-o pereche de bocanci, o fiolă de penicilină, şi le-am pus într-o desagă. Când a venit de le-a luat, i-am dat şi 10.000 de lei. Aceasta s-a petrecut prin Iunie. Eu am plecat cu copilul meu la Satu Mare, şi după întoarcere, a venit iar acel cetăţean, şi mi-a spus că Chiujdea vrea să mă cunoască. Eu am acceptat. Ne-am întâlnit pe drumul dintre Breaza şi Iaşi. Am făcut cunoştinţă cu Chiujdea, cu el mai erau trei inşi, dar nu ştiu cum îi chema. Am stat de vorbă cu ei următoarele: ne-au spus că umblă prin sate pe câmp. Nu mi-a indicat nici o gazdă. Am fost solicitat să-i ajut cu echipament şi armament. Eu le-am dat un sul hectograf nou cu cerneală şi hârtie specială. Mi-au spus că dacă vor fi prinşi vor fi împuşcaţi, că dorm pe unde apucă prin pădure, prin casele oamenilor, care habar n-au că stau la ei. Le-am dat 5000 de lei şi am plecat.

La câteva zile am dat lucrurile unui om, pe care nu l-am cunoscut. Am mai fost chemat de un alt om, dar nu m-am dus. Am aflat apoi ce s-a întâmplat, am aflat că au fost răniţi şi prinşi la Râuşor.

SS. Mare Sabin

Prezenta copie este conformă cu originalul care se află în dosarul nr. 301/1954

Lt. Maj. ss indescifrabil

NOTA NOASTRĂ

În ziare s-a anunţat în Octombrie 1953, că Mare Sabin, a fost împuşcat în casa elevului Iuhas, în Satu Mare. În altă versiune a securităţii, Mare Sabin, a fost ucis într-o mirişte de secară, în zona Făgăraşului. Din declaraţia de mai sus, rezultă că ar fi căzut viu în mâna securităţii. Declaraţia, ce cuprinde lucruri cunoscute de securitate, s-ar putea să fie plastografiată de securitate, eventual pentru a convinge pe arestaţi că el trăieşte. În dosare nu se află declaraţia sa în original. Originalul s-ar afla în dosarul 301/1954.

28. 10. 1954

PLAN DE MĂSURI
(vol.55)

Privind introducerea prin inf. „Vasiliu Ion", un substitut al spionului, Rada Ilie în cadrul bandei Gavrilă, ce acţionează în raza regiunii Stalin, ca telegrafist, cu un aparat de emisie recepţie, instruit în mod special, şi trimis în ţară, paraşutat, de către anglo-americani, în cursul anului 1953. Informatorul Vasiliu Ion, de profesie medic cu domiciliul în Făgăraş, a fost recrutat la 25 octombrie 1953. Cioloboc Grigore, l-a solicitat pe medic, să facă legătura cu banda, legătură necesară spionilor paraşutaţi în R.P.R. în 1953, în frunte cu Mare Sabin, element cunoscut de informatorul nostru, înainte ca acesta să fugă din ţară. În urma acestei însărcinări, primite de la Cioloboc Grigore, informatorul „Vasiliu Ioan" a luat legătura cu Grovu Ioan, căruia i-a comunicat cele cunoscute de la Cioloboc Grigore, şi anume: că Mare Florea Sabin, a fost paraşutat în R.P.R., cu un grup de paraşutişti, având şi un aparat radio-emisie.

Grovu Ioan, i-a comunicat informatorului „Vasiliu Ioan” că a luat legătura cu banda şi că aceştia au acceptat întâlnirea cu delegatul grupului Mare Sabin, care să se efectueze până la 3 octombrie 1953. Legătura urma să aibă loc astfel: informator – Grovu - delegatul bandei. Ulterior informatorul a anulat întâlnirea întrucât delegatul grupului Mare Sabin a dispărut. Din anchetarea lui Ilioi Ioan, în Oct. 1954, rezultă că banditul Gavrilă Ioan, era permanent preocupat în a stabili legătura cu străinătatea. Pe baza aceasta, bandiţii Gavrilă Ioan, Sofonea Remus şi Ilioi Ioan, cu ocazia întâlnirii în toamna 1953 cu omul lor de încredere Borzea Olimpiu, i-au solicitat acestuia sprijin, în scopul legăturii cu străinătatea. Borzea Olimpiu le-a promis tot sprijinul. La întâlnirea din 1954, dintre Sofonea, Ilioi şi Borzea Olimpiu, acesta le-a comunicat că Grovu Ioan, are legături cu un medic, care cunoştea un individ ce era în legătură cu străinătatea.

Menţiuni: Rolul ca om de legătură al grupului de diversiune Mare Sabin, l-a avut Cioloboc Grigore (informatorul „Poiana”, arestat, care în realitate a fost elementul direct de legătură al spionului Mare Sabin, fiind recrutat de acesta cu misiunea de a lua legătura cu banda). Faţă de cele de mai sus, propunem continuarea combinaţiei începute, prin substituirea lui Cioloboc, cu un informator bine verificat, instruit, şi cu posibilităţi de a exercita această misiune. Să cunoască perfect radio-telegrafia, şi persoana substituită (Rada Ilie), calităţi, caracter şi activitate legionară. Introducerea se va face prin „Vasiliu Ion” în cadrul bandei (legătura se va face în realitate cu organele noastre conform unui cifru cunoscut.) Banda, după ce va intra în posesia aparatului, va fi dirijată prin aparatul emisie-recepţie. Substitutul lui Rada Ilie, după ce va instrui delegatul bandei, în cunoaşterea cifrului şi mânuirea aparatului, îşi va manifesta mulţumirea şi intenţia, în sensul că este satisfăcut şi şi-a îndeplinit misiunea, iar pe de altă parte, că se retrage pentru a încerca să treacă frontiera, dar continuă să aibă legătura cu ei, prin folosirea aparatului emisie-recepţie. Urmărim derutatrea bandei, ca ei să nu creadă că e vorba de o cursă, ci o reală legătură de încredere. Menţiune: Ilioi Ioan, arestat, afirmă că banditul Gavrilă, nu acceptă primirea în rândul bandei, a vreunei persoane străine, decât a acelora cunoscute de el în amănunt, dar şi acestea cu rezerve. În caz de reuşită a introducerii substitutului nostru cu delegatul bandei, şi în urma aplicării combinaţiei, vom lua măsuri de paraşutare a unui grup fictiv de diversionişti, la locul indicat de bandă, prin aparatul emisie-recepţie.

În caz de nereuşită, a introducerii substitutului Rada Ilie, se vor lua măsuri, de a fi prins viu, unul sau doi bandiţi, prin legătura cu informatorul „Vasiliu”, prin legătura ce o are cu Grovu. Punerea în aplicare se va face imediat după ce în prealabil se vor satisface toate condiţiile necesare, şi anume: omul care reprezită legătura spionului, cifrul, instruirea acestuia în mod temeinic, aşa cum s-a menţionat mai sus, pentru a cunoaşte întreaga problemă asupra grupului, ce a fost paraşutat în 1953.

Şeful serviciului 3, Mr. Cârnu Ioan

De acord, şeful regionalei M.A.I., Lt. Col. Moiş Aurel.

Noiembrie 1954

Din declaraţia dr. BURLACU NICOLAE
(vol.61, fila.1)

...Avocatul Cioloboc a susţinut că are legătură cu Mare Sabin, care s-a întors din străinătate şi are misiunea de a se întâlni cu banda din M-ţii Făgăraşului. El a fost trimis la mine, de Col. Dr. Muţiu Ioan. Cioloboc urma să ia legătura cu învăţătorul Şofletea. I-am comunicat lui Cioloboc, că banda e de acord să se întâlnească cu un paraşutat, dar să precizeze locul şi data. Din ziare am aflat că Mare Sabin a fost ucis. De asemenea Cioloboc a dispărut. În Decembrie 1953, Cioloboc Grigore a reapărut şi mi-a mărturisit că a fost arestat de securitate de trei săptămâni, şi a fost pus în libertate cu condiţia să ajute securitatea pentru prinderea celor din munţi. Mi-a spus că din grupul paraşutat a scăpat numai Rada Ilie, radiotelegrafistul grupului, căruia i-a adus un aparat la mine.

Anchetator: Ivan Ioan

Noiembrie 1954

Din declaraţia lui BURLACU NICOLAE
(vol.61, fila 18)

Eu urma să fac legătura lui Rada Ilie cu grupul din munţi, prin profesorul Grovu, lucru ce nu s-a făcut. La 25 Octombrie 1954, am fost reţinut de securitate şi m-am angajat să servesc securitatea. În Noiembrie 1954, m-am întâlnit cu Grovu, şi i-am făcut propunerea să plecăm în străinătate. Pentru asta, eu (Burlacu), voi încerca să i-au legătura cu comandamentul legionar din ţară, să-l găsesc pe Rada Ilie, să iau contact cu Ambasada S.U.A. să văd cum am putea trece graniţa.

Anchetator Ivan Ioan

NOTA NOASTRĂ

Planul nu a fost pus în aplicare, din cauza dr. Burlacu Niculae (informatorul „Vasiliu”), care dându-şi seama că prof. Grovu a devenit omul securităţii, a refuzat să mai joace acest rol, fiind arestat.

M.A.I. Serviciul Raional Făgăraş
03. 11. 1954

NOTĂ
Către tov. Col. Mocanu, comandantul trupelor M.A.I..
(fila 51)

Strict secret

Din ordinul tov. Lt. Col. Crăciun, vă semnalăm următoarele. Comuna Beclean raionul Făgăraş, se află la o depărtare de 1,5 km de Olt, în partea stângă a cursului apei. La locul numit Fundătura, şi după Baltă, apa este mică, până la genunchi, şi se poate trece în bune condiţiuni. În partea cealaltă a Oltului sunt numai case locuite vara, când se duc cetăţenii la vii. Tot acolo lângă Olt se află 4 barăci ale cetăţenilor din Beclean. Urmează ca dumnevoastră să luaţi măsurile necesare, ţinându-se cont că prin aceste locuri bandiţii se pot ascunde sau trece Oltul.

Cpt. de securitate Balaban Gheorghe.

RAPORT
(vol.23, fila 138)

Dosar personal Maga Aurel – funcţionar la sfatul popular Făgăraş. În discuţii, Maga Aurel, a dat dovadă de un calm desăvârşit şi încăpăţânare. Mi-a spus: „Înainte de arestare, banditul Chiujdea Ion, avea relaţii cu o fată din apropierea Blajului. Mi-a arătat fotografia, nu-i cunosc însă numele”. Şi-a luat angajamentul că ne va ajuta în munca informativă. După aceea a completat: Cred că nu mai scapă acuma cei din munţi, după câtă armată îi urmăreşte. Nu mai au nici o şansă de aprovizionare, şi vor căuta să iasă, dar se vor

ciocni cu armata. La urmă a spus**: Cine poate şti realitatea? Anii aceştia pot fi o istorie, şi dacă ar fi fost scrisă zi de zi, poate s-ar cunoaşte cândva realitatea.**

Lt. Maj. de securitate Ispas Eliade

NOTĂ INFORMATIVĂ
despre Maga Aurel, dată de Octavian Chiriţă

Este o fire retrasă, tăcută, nesociabilă. Nu cred să ştie ceva direct, de bandiţi. În convorbirile noastre, nu s-a manifestat contra regimului, dar nici nu s-a afirmat ca un comunist în devenire. Îşi duce viaţa ca un modest funcţionar.

NOTA NOASTRĂ

Aurel Maga, văr cu Ion Chiujdea, a fost un om de sprijin, de încredere deplină. Declaraţiile lui şi a celor din jurul său, despre el, pot fi luate ca modele, care nu spun nimic folositor securităţii. Ion Chiujdea n-avea nici o fată în jurul Blajului.

Detaşamentul „Viscolul”
10. 11. 1954

DARE DE SEAMĂ
Asupra operaţiunii de scotocire efectuată în întreaga zonă de operaţie
10.11. 1954-28.11.1954
-rezumat-

Situaţia operativă: inamicul – banda Gavrilă. În urma acţiunii executate de unităţile de securitate în cooperare cu organele M.A.I., o parte din banda Gavrilă a fost distrusă. Este posibil ca banda să-şi reia activitatea până la căderea zăpezii. Terenul: muntos, prăpăstios, acoperit de păduri. Forţe şi mijloace: regimentul 7 securitate (- batalionul întâi). Batalionul 1/R securitate. Hotărârea comandantului: am hotărât să interzic aprovizionarea bandiţilor cu alimente. Prin: cercetarea şi scotocirea permanentă a terenului, ocuparea de către subunităţi a cabanelor şi a crestei Urlea, Podragu, Bâlea, Negoiul, Surul; acţiunea de lichidare a bandei se execută de militarii de rezervă a organelor noastre. Desfăşurarea acţiunii: în 23. 11. 1954 la ora 11:50, s-a găsit lângă o vatră de foc trei haine de culoare neagră, uzate. Fiecare companie are o zonă de responsabilitate precisă. Noaptea se instalează pânde. Din cauza căderii zăpezii, operaţiunea se mută la poalele pădurilor şi la N de Olt.

Pregătirea politică (rezumat): se va folosi lozinca „Orice întâlnire cu banda înseamnă capturarea şi distrugerea ei totală”. Comuniştii şi uteciştii mereu în frunte. Şedinţe ale organizaţiei de bază şi U.T.C.. Lecturi din Scânteia şi Scânteia tineretului. O gazetă de campanie. Sarcini precise trasate colegiului de redacţie. Grupe de învăţământ cu prelucrarea temei: laşitatea şi trădarea cea mai gravă crimă faţă de patrie.

Comandantul detaşamentului „Viscolul” Mr. Martiş Luigi.
Cpt. Bilanici Vasile

M.A.I. Raion Făgăraş
14.12.1954

RAPORT ÎN PRIVINŢA MUNCII OPERATIVE
(vol 38 fila 239)

Strict secret

În raionul Făgăraş **a fost identificat un număr de 2115 elemente legionare, 47 şefi de garnizoane, 140 şefi de cuib, 4 şefi de plasă. Majoritatea dintre ei sunt morţi pe front!**

Şeful serviciului Raional Făgăraş Mr. Popa Iacob

Gruparea operativă Făgăraş
15.12 1954

PLAN DE OPERAŢIUNI
în zona N. a m-ţilor Făgăraş
(vol. 36, fila 453)
-rezumat-

Scopul: distrugerea sau capturarea bandei Gavrilă. Forţe şi mijloace: batalionul 2 securitate Oradea, dizlocat în zonă; batalionul 3 securitate Dej, în rezerva grupării. Batalionul 2 securitate Oradea, va acţiona pe valea Brescioarei, Sebeşului, Dejanilor. Mod de acţiune: grupe cu câini de urmărire sub comanda Lt. Bobeică Ioan. Forţele politice vor fi repartizate proporţional. Dotare: frânghii, sonde, piolete, ochelari de soare. Persoanele ce vor fi reţinute, vor fi trimise la comandantul batalionului. Se va crea impresia retragerii trupelor din zonă. Parola se va schimba zilnic. Puncte de comandă: Sâmbăta de Jos şi Sticlărie. La întâlnirea cu inamicul se va acţiona hotărât, energic, fără menajamente, pentru distrugerea lui totală.

Comandantul trupelor operative de pază: Gen. Maj. Staicu Stelian.
Locţiitor de stat major: Nicolau Ilie
Comandantul operaţiunii Făgăraş: Martiş Luigi
Locţiitor politic Bilanici Vasile
Şef birou operaţii Szilaghi Dezideriu

NOTA NOASTRĂ

Se vede că am înaintat în grad, am devenit „inamicul”, şi nu „banda”.Era normal să fie aşa, deoarece până atunci ne-am confruntat cu sublocotenenţi, locotenenţi, căpitani, maiori, cel mult locotenenţi-colonei, dar cu general a fost prima dată când am avut de-a face. Am devenit „inamici” măcar pentru orgoliul de general, se cădea să fim şi noi cineva importanţi.

Unitatea militară 011

EXTRAS DIN JURNALUL DE OPERAŢII
CU OPERAŢIUNILE DUSE DE TRUPELE DE SECURITATE
PENTRU URMĂRIREA ŞI CAPTURAREA BANDEI GAVRILĂ

I. Forţe ce au acţionat: 1 companie din U.M. 0301, dislocată permanent în zona sud Făgăraş. Operaţiunea a început în 26.02.1953 şi s-a terminat la 03.11.1953 când a inceput altă operaţiune.

Descrierea acţiunilor de luptă

Misiunea companiei a fost interceptarea căilor de acces dinspre sate spre munte şi invers, pentru a captura bandiţii ce circulau în zona sud Făgăraş.

În ziua de 20.07.1953, ora 18, plutonul comandat de Lt. Manea Gheorghe, a luat contact cu doi bandiţi, sub 50m şi deşi s-a deschis foc, nu s-a reuşit să se distrugă nici un bandit. Bandiţii au lăsat pe teren 2 ranite cu alimente, muniţiuni şi echipament. În noaptea de 5-6.08.1953, bandiţii au jefuit stâna din Bândea şi stâna din Nisipuri, luând circa 100 kg. brânză şi o oaie tăiată. În ziua de 29.08.1953, ora 10, o patrulă din subunitatea de la cabana Sâmbăta comandată de Serg. maj. Lăzărescu D. A luat contact cu un bandit la distanţa de 60-70m. După un schimb de focuri, banditul a reuşit să dispară.

Rezultate ale operaţiunii

Pe timpul unei scotociri executate pe m-tele Trăsnita, s-a găsit un adăpost al bandiţilor, cu circa 100kg. porumb şi mai mulţi bulgări de sare.

Pierderi proprii

În 10.06.1953. Sld Toader Ilie din U.M. 0301, a căzut de pe o stâncă în punctul Fereastra Mare, şi a încetat din viaţă.

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii al U.M. 0111, pag. 25. Sinteza asupra operaţiunilor din anul 1953, dosar 166 din 1954, vol II, fila 352.

II. Forţe ce au acţionat: o grupare operativă formată din U.M. 0301; U.M. 0136; U.M. 0199; U.M. 0433; U.M. 0377; U.M. 0204.

Descrierea operaţiunilor de luptă

În ziua de 01.11.1953, ora 10, banda Gavrilă a jefuit cabana de pe m-tele Negoiu, ridicând circa 380kg. alimente şi diferite materiale de îmbrăcăminte.

În ziua de 02.11. 1953, ora 18, o patrulă de patru militari din U.M. 0301, a luat contact cu bandiţii la 3km. sud de Arpaşu de Sud. După un schimb de focuri, bandiţii au reuşit să dispară. În scopul capturării bandiţilor s-au organizat blocarea şi scotocirea pantelor.

Rezultate ale operaţiunii

Pe timpul scotocirii s-a descoperit în punctul Vârful Muntelui un bordei cu alimente, muniţiuni şi obiecte casnice.

Pierderi proprii

La întâlnirea cu bandiţii din ziua de 02.11. 1953, aceştia au împuşcat câinele de serviciu.

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii al unităţii militare 011, pag. 61; sinteza asupra operaţiunilor din anul 1953, dosar 166/1954 vol. II, fila 553.

III. Forţe ce au acţionat: idem cele anterioare

Descrierea acţiunilor de luptă

În scopul capturării bandiţilor s-au organizat blocarea şi scotocirea pantelor de N. a m-ţilor Făgăraş între Apa Râului şi Râul Mare. Pe timpul scotocirii, a fost găsit de U.M. 0199 în punctul 520 un adăpost al bandiţilor, conţinând diferite materiale şi indicii că adăpostul fusese părăsit de 7-8 zile.

Rezultatele operaţiunii

La 18.11.1953, U.M. 0136 a găsit mai multe obiecte de îmbrăcăminte, alimente şi muniţiuni, aparţinînd bandiţilor.

Pierderi proprii

Nu au fost.

Documente de bază

Raportul grupării nr. 5 din 04.11.1953, dosar 166/1954, volI, fila 80.

IV. Forţe ce au acţionat: o grupare operativă compusă din U.M. 0301; U.M. 0199; U.M. 0377; U.M. 0433. Operaţiunea a început la 28.11.1953 şi a durat până la 10.04.1954, când unităţile s-au retras fiind înlocuite cu U.M. 0247.

Descrierea acţiunilor de luptă

Pentru operaţiunile de capturare a bandei, unităţile au fost dislocate în localităţi, şi au dus acţiuni prin elementele de servici, în sectoarele de responsabilitate repartizate. În ziua de 17.01.1954 în cooperare cu organele M.A.I. a fost descoperit şi capturat într-o casă din comuna Porumbacu de Sus, banditul Cismaş Ioan. Restul acţiunilor executate în această etapă a avut rezultate negative.

Rezultatele operaţiunii

Prinderea banditului Cismaş Ioan şi ridicarea a 10 gazde de sprijin.

Pierderi proprii

Nu au fost

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii pag. 69. Planul operaţiunii dosar 166/1954, vol.I, fila 434. Darea de seamă asupra operaţiunii, dosar 166, vol. I, pag 469.

V. Forţe ce au acţionat: U.M. 0247 dislocată permanent în zona Făgăraş, a continuat acţiunile de descoperire a bandei de la 10.04.1954 la 15.11.1954.

Descrierea acţiunilor de luptă

La 07.05.1954, ora 20, 2 militari din U.M. 0247, care executau pândă pe pârâul Râuleţ, cota 648, harta Sibiu, au observat 6 bandiţi, au deschis foc asupra lor, însă bandiţii au reuşit să dispară în pădure. Pentru blocarea şi încercuirea zonei s-au trimis în zonă încă 3 unităţi de securitate: U.M. 0204; U.M. 0301; şi U.M. 0199, care au dus acţiuni în perioada 06.05.1954-21.05.1954, în zona cuprinsă între Valea Dejanului şi Valea Pojortei. Nu s-a luat contact cu bandiţii în această perioadă. La 21.05.1954, cele trei unităţi s-au înapoiat la reşedinţă, în zonă rămânând în continuare numai U.M. 0247.

Rezultatele operaţiunii

În timpul scotocirii a fost decoperit un bordei cu obiecte de îmbrăcăminte şi veselă în Valea Pojortei. S-a descoperit un bordei cu cinci culcuşuri şi un adăpost subteran pentru alimente, pe vf. Berivoi.

Pierderi proprii

A fost tăiat şi s-a furat de mai multe ori cablul din reţeaua telefonică a unităţilor.

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii pag. 72; Dare de seamă asupra operaţiunii, dosar 166, vol.II, pag 145.

VI. Forţe ce au acţionat: 1 grupare operativă compusă din U.M. 0247; U.M. 0301; U.M. 0487; U.M. 0446; U.M.0199, au acţionat de la 24.06. 1954-30.06.1954.

Descrierea acţiunilor de luptă

În ziua de 23.06.1954, ora 11, un grup de bandiţi au jefuit stâna de la izvorul Mâzgavului. Pentru prinderea grupului de bandiţi au acţionat 5 unităţi timp de 5 zile, executând blocarea şi scotocirea zonei, între Arpaşul de Sus şi Râul Mare. Bandiţii nu au fost descoperiţi în această zonă, astfel că la 30.06.1954 unităţile s-au înapoiat la reşedinţă.

Rezultatele operaţiunii

S-a descoperit pe valea Laiţa un adăpost în care s-a găsit armament, muniţiuni, obiecte de uz caznic, îmbrăcăminte şi alimente.

Pierderi proprii

Nu au fost

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii, pag.91 şi Sinteza operaţiunilor din zona Făgăraş, dosar 166, vol.II, pag. 357.

VII. Forţe ce au acţionat: 1 grupare operativă compusă din U.M. 0301; U.M.0247; U.M.0199; U.M. 0487; U.M. 0446; U.M. 0153; şi U.M. 0362. Au acţionat de la 02.07.1954-10.07.1954.

Descrierea acţiunilor de luptă

În ziua de 30.06.1954, ora 14, un grup de 8 bandiţi, au jefuit cabana I.F.E.T. de pe Valea Caşcue, (15km N-V de Rucăr), luând alimente şi patru cai. În noaptea de 02.07.1954, grupul de bandiţi a luat contact cu un element de servici, şi deschizând foc asupra militarilor au fugit, lăsând pe teren materialele jefuite. Pentru capturarea bandiţilor s-au dislocat în zonă 7 unităţi de securitate, care au executat blocarea şi scotocirea zonei: Bârsa Fierului, Piatra Craiului, Gura Rudăriţa, Vf. Ţaga. În noaptea de 06-07 şi 07-08 1954, mai multe pânde din dispozitiv au deschis foc asupra unor indivizi ce ar fi încercat să iasă din zona blocată.

Rezultatele operaţiunii

Banda a reuşit să se sustragă din zonă. Au fost capturate o parte din obiectele şi alimentele jefuite de bandiţi de la cabana I.F.E.T. de pe valea Caşcue.

Pierderi proprii

Cu ocazia operaţiunii, s-au consumat cantităţi apreciabile de muniţiuni, carburanţi şi diferite materiale, evaluate la aproximativ 72.000.

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii, fila 94. Referat asupra modului cum s-a executat operaţiunea, dosar 166, vol.II, pag 208.

VIII. Forţe ce au acţionat: 1 companie din U.M. 0199; care a acţionat la cererea D.R.M.A.I. au acţionat la 05.08.1954

Descrirea acţiunilor de luptă

La. 05.08.1954, bandiţii Novac Gelu şi Şovăială Gheorghe, au fost semnalaţi în marginea comunei Obreja, raionul Alba –Iulia. Unul din bandiţi a fost împuşcat de organele M.A.I., iar celălalt s-a ascuns şi a fost împuşcat de Serg. Bunea Ştefan.

Rezultatele operaţiunii

Au fost distruşi doi bandiţi şi s-a capturat armament şi muniţiuni de ale bandiţilor.

Pierderi proprii

Nu au fost.

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii, pag. 106, şi Dare de seamă dosar 166, vol.III, pag. 80.

IX. Forţe ce au acţionat: o grupare operativă compusă din: U.M. 0446; U.M. 0487; U.M. 0301; U.M. 0433; U.M. 0247 şi U.M. 0106. Au acţionat de la 10.07.1954-08.11.1954 când unităţile au fost înlocuite.

Descrierea acţiunilor de luptă

Unităţile au fost dislocate în anumite zone de responsabilitate, acţionând prin elemente de servici. În ziua de 19.08.1954, ora 16, un element de servici comandat de Lt. Rariş Niculae, din U.M. 0487, a luat contact cu un grup de bandiţi, la o stână de pe Valea Scara, care au deschis foc şi au fugit. În timpul urmăriri, soldatul Orosz Ioan, a fost împuşcat mortal de către bandiţi, bandiţii printre care Gavrilă, Pop Jean, Ilioi Ion, Novac şi Sofonea, au reuşit să dispară folosind ceaţa şi ploaia.

În ziua de 20:08. 1954, ora 17, elementul de servici comandat de Lt. Maj Hotăran Alexandru, din U.M. 0106, a luat contact cu un grup de cinci bandiţi, la o cabană pe râul Zibri. În urma luptei ce a a vut loc, a fost rănit şi capturat banditul Ilioi.

Rezultatul operaţiunii

A fost capturat banditul Ilioi, asupra căruia s-a găsit o puşcă, un pistolet, muniţiuni şi alte obiecte. Ceilalţi bandiţi au reuşit să dispară, datorită acoperirilor şi terenului foarte accidentat.

Pierderi proprii

A fost împuşcat de către bandiţi, soldatul Orosz Ioan, din U.M. 0487.

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii, fila 96, şi planul operaţiunii, dosar 166, vol II, pag. 392, Referatul asupra acţiunii dosar 166, vol. III, pag. 180.

X. Forţe care au acţionat: o grupare compusă din U.M. 0377; U.M. 0329; şi U.M. 0199. Au acţionat de la 13.11.1954-14.09.1955 când unităţile au fost înlocuite.

Descrierea acţiunilor de luptă

S-au executat acţiuni pe elemente de servici, în sectoarele de responsabilitate repartizate, cu misiunea de a descoperi şi captura banda Gavrilă. În această perioadă, s-au executat mai multe operaţiuni, care au avut ca rezultat, descoperirea unor bordeie, adăposturi, armament, şi muniţiuni folosite de bandiţi. A fost prins la o casă de pe dealul Arşiţa Sibiu, într-o casă nelocuită individul Iorivaş Vasile, care a avut legătură cu banda Gavrilă. După 14.09. 1955, operaţiunile au fost continuate de U.M. 0204 până la 26.02.1956, după care în zonă a rămas o companie din U.M. 0301.

Pierderi ale bandiţilor: s-au descoperit pe pârâul Ursului, Sibiu, 5 bordeie. În sălaşul individului Moldor, din comuna Boiţa, s-a găsit un revolver şi muniţiuni. S-a descoperit un bordei la 3 km. V de satul Găinari Sibiu.

Pierderi proprii

Nu au fost.

Documente de bază

Registrul jurnal de operaţii, fila 173; Planul operaţiunilor, dosar 140/955, vol.IV, fila 283; Dare de seamă, dosar 140, vol. IV, fila 130 şi fila 191.

Corespunde cu documentele originale. Slt. Nicolau Ilie.

1955

Grup operativ Făgăraş
9-20 Ian 1954

PLAN DE OPERAŢIUNI în raionul Breaza
(vol.37, fila 72)

Inamicul: banda „G" sau elemente din ea se ascund în Breaza. Scopul: interceptarea tuturor ieşirilor din Breaza. În interior acţiune de scotocire. Interzicerea bandiţilor de a ieşi din Breaza. Urmărirea şi capturarea lor. Durata: 2 zile. Forţe: compania 2 din batalionul 2 regimentul 7; efectiv: 6 ofiţeri cu 42 de militari, 2 câini, 30 automate, 16 puşti mitraliere, 4 puşti, 20 grenade. Compania 3 din batalionul 3 regiment 7; sub comanda Lt. Maj Ghiorghe Ioan; cu acelaşi efectiv. 8 elemente cu misiunea lor. Se vor instala 8 pânde dispuse pe traseu. Deplasarea la ora 02, cu câini de urmărire.

În ziua a doua: punct de adunare la Postul de miliţie Vaida Recea. Parola: „Steaua furtună." Măsuri speciale în zonă: evitarea localităţilor. Ziua nu vor fi legitimate decât persoanele suspecte; noaptea va fi reţinută orice persoană din afara localităţii. În caz de nesupunere se va deschide foc. Nu se va lua contact cu populaţia. Agitatorii vor pregăti şedinţe operative. În cursul nopţii s-a blocat parţial comuna Ohaba, în timp ce organele operative scotoceau interiorul acestei localităţi. Rezultat negativ (n.n. vol. 36, fila 419).

Lipsuri: Lt. Maj. Păcurar Teodor a deviat traseul. Lt. Maj. Paraschiv, s-a rătăcit de pluton. Coloana auto a funcţionat defectuos. În ziua a doua, aprovizionarea cu alimentele s-a făcut cu mare întârziere. Slt. Craiu C-tin, din transmisiuni, a pierdut codul telefonic, care a fost găsit după 2 zile.

Şeful gr. operativ Dănăghiu Ion
Lt. Maj. Gheorghe Ion

M.A.I. Raionul Făgăraş, Grup Operativ
19. 01. 1955

DARE DE SEAMĂ
Asupra acţiunii executate în 19-20.01.1955, în m-tele Ţiganu

Din informaţii rezultă că membrii din banda Gavrilă s-ar afla ascunşi în două adăposturi situate în m-tele Comis şi m-tele Ţiganu. Scopul: distrugerea adăposturilor şi a bandiţilor. Forţe şi mijloace: D.G.S. nr.1, comandant Mr. Marinescu Eustaţiu, cu 30 militari, o staţie radio şi 2 câini de servici. D.G.S. nr.2 comandant Mr. Damaschin Ioan, cu 30 militari, 1 staţie radio şi doi câini de urmărire. Elementul de servici aflat dislocat pe valea Sebeşului, 1 ofiţer, 17 militari, 1 staţie radio şi 1 câine de servici. Alt element compus din 2 ofiţeri şi 20 militari la cota 843 pe Valea Sebeşului.

Desfăşurarea operaţiunii: în ziua de 18 ian. La cota 843, Valea Sebeşului, s-a făcut instructajul elementelor. Plecarea în misiune la 19 ian. 1955, orele 3, pe itinerarul: Groape-vf. Comesului. La ora 13, dis cauza viscolului, am rămas până a doua zi. Scotocirea a durat de la ora 7-11, rezultat negativ.

D.G.S.2 pe itinerarul 843-vf. Sebeşului, stâna din Ţiganul. Rezultatul scotocirii negativ. În 20 ianuarie s-a reluat scotocirea. La ora 13 a fost descoperit bordeiul bandei. Bordeiul este situat la 10 m de marginea pădurii, lângă un izvor. Bordeiul este îngropat, compus din 2 camere 3/3 m, din care numai o cameră este acoperită. Acoperişul, din scânduri late, având un al doilea tavan din scânduri bine încheiate. Pereţii sunt făcuţi din lemne rotunde bine încheiate. Dacă cineva vine dinspre vale, bordeiul nu poate fi descoperit, şi din vale nu se poate trage. Uşa este spre vale. În faţa uşii un talaz pe care stătea observatorul. Un pat comun pentru 4-5 persoane, o sobă de fier cu două ochiuri, ieşirea fumului mascată-n pod, un joc de şah improvizat, 4 perechi rachete de mers prin zăpadă din lemn şi fâşii de pânză, unsoare de armă, 2 oale de 2 şi 10 litri, într-un brad o antenă cu două fire pentru radio cu galenă, 2 farfurii de tablă smălţuită, 3 butuci de lemn servind ca masă. Toate obiectele au rămas la locul lor. Zăpada de 70-80 cm, moale. Am avut cinci cazuri de degerături, 1 caz de epuizare.

Cpt. G.O.F. Mr. Damaschin I
Delegat M.A.I. Cpt. Drăgănoi Gheorghe.

NOTA NOASTRĂ

Acesta a fost bordeiul în care am iernat în 1953-1954. N-am fost atât de naivi să ne întoarcem la el ştiind că a fost descoperit.

M.A.I. Făgăraş
25. 01. 1955

PLAN DE ACŢIUNE
Privind măsurile de depistare a bandei Gavrilă
(vol. 36, fila 191)

-Mureşan Anuţa, recrutată informatoare, n-a fost sinceră faţă de noi, astfel se propune abandonarea ei ca informatoare.

-se vor identifica toate persoanele care intră şi ies din sate. Se vor instala posturi de pândă ziua şi noaptea în jurul satelor: Berivoi, Recea, Lisa, Drăguş şi Hârseni.

-Persoanele care vin la mănăstire vor fi oprite şi li se va pune în vedere să vină duminica următoare.

-Bararea podurilor peste Olt ziua şi noaptea. Va fi interzis pescuitul pe Olt. Bandiţii nu pot trece decât pe pod, deoarece Oltul este mare.

-Patrule permanente pe ambele maluri ale Oltului. Două patrule grupe călare de la Făgăraş la Arpaş.

-Posturile actuale vor rămâne pe loc şi vor folosi hrană rece. Orice indisciplină şi abatere de consemn va fi trimisă în faţa Tribunalului Militar.(fila 197).

Mr.de miliţie Popcea Ioan

Lt. Maj. Silaghi Iulian

M.A.I. Făgăraş
26. 01. 1955

PLAN DE COMBINAŢIE
(Vol. 36, fila 24)

Strict secret

Ca elev, banditul Metea Victor a cunoscut pe eleva Moian Virginia de la Liceul Doamna Stanca, din Făgăraş, care i-a fost prietenă. În 1952 banditul Metea a vizitat părinţii Virginiei, care au avut o atitudine binevoitoare faţă de el.

Se va identifica Moian Virginia, căsătorită la Cluj, şi se va trece la recrutarea ei. Ea se va deplasa la părinţii ei înscenînd un divorţ. Ea va face deplasări la târg la Făgăraş în aşa fel încât să afle şi părinţii lui Metea şi alţi bănuiţi sprijinitori ai banditului. Moian Virginia va trece şi pe la colege de-ale ei. Banditul Metea va afla noua ei situaţie şi va veni la părinţii ei să o caute. La cantonul C.F.R. se va instala un post capcană care va prinde pe banditul Metea Victor.

NOTA NOASTRĂ

Interesant cum securitatea poruncea chiar şi în cele mai intime situaţii ale oamenilor. În faţa securităţii nu conta că Virginia era căsătorită, având şi un copil, că soţul s-ar putea să nu se învoiască şi ea de asemenea. Nu ştiu dacă Victor a aflat cumva de această capcană, dar sigur nu i-a dat curs.

M.A.I. Raionul Făgăraş
26. 01. 1955.

PLAN DE COMBINAŢII
(Vol. 36, fila 26)

Strict secret

Se ştie că Haşu Gheorghe ţine la soţie şi la copii. Bănuim că are legătură cu familia. De formă, soţia a divorţat. Se va înscena în Ludişor o epidemie de febră tifoidă. Mai multe case vor fi cu bilet roşu: boală molipsitoare. Întreaga familie va fi declarată bolnavă. Întreaga familie va fi deplasată la Spitalul Făgăraş. Copiii vor fi daţi în grija cunoştinţelor. Cel ce va lua copiii va fi omul nostru. La el va fi postat un post fix de pândă. Comănici Eugenia (soţia banditului Haşu Gheorghe), va fi instalată izolat în spital, sub supravegherea oamenilor noştri, cu agentură de cameră. Acelaşi lucru se va face şi cu părinţii ei. Şase tovarăşi miliţieni vor fi internaţi în spital în aceeaşi secţie. Haşu Gheorghe va afla şi va veni fie la spital, fie să-şi vadă copiii.

Se aprobă Col. Ambruş Coloman

NOTA NOASTRĂ

Nu ştiu dacă Gheorghe Haşu a avut cunoştinţă de această combinaţie.

M.A.I. Grup S.S. Făgăraş
03. 02. 1955

SCHEMA GRUPULUI OPERATIV
PTR. DISTRUGEREA BANDEI GAVRILĂ

-Lt. col. Crăciun Ghe. –şeful statului major
-Mr. Cârnea Ioan –locţiitor
-Lt. Marina Alexandru
-Mr. Goşcu Iacob, trupă operativă

Lt. Gergely Francisc	Sectorul Netotu
Lt. Popovici Octavian	Sectorul Berivoi
Lt. Hegedus Szoltan	Sectorul Ileni
Lt. Disz Zaharia	Sector Viştea de Sus
Lt. Gheţi Ioan	Sector Copăcel
Lt. Mărginean Vasile	Sector Voila-Voivodeni
Lt. Avram Dumitru	Sector Viştea de Jos
Lt. Szalat Iosef	Sector Arpaş
Lt. Stroilă Ioan	Sector Felmer
Lt. Popa Teodor	Sector Cârţa

Se va acţiona informativ asupra lui Borzea Olimpiu, Grovu Ioan, Popa Iov Octavian, Gemăn Victor, Dâmboi Victor, Logrea Gheorghe, Stermin Ioan, Burlacu Nicolae, Mihai Ieronim, Bârsan Ioan, Dăişorean Aurel, Leancu Ioan, Gavrilă Nicolae, Grecu Nicolae, Grecu Ioan, Malene Ioan, Krauss Gheorghe, Budac Remus, Malene Elisabeta, Matei Bucurenciu, (grupul contrarevoluţionar Volcinschi Raul, care recrutează elemente pe linia rezistenţei armate), Dumitru Comănici, Haşu Eugenia, Comănici Octavian, Negrea Maximilian, Bărdaş Candid, Nicoară Ioan (din Rucăr), David Ioan, Şotcan Virgil.

Mr. Popa Iacob

Cpt. Balaban Ghe.

SARCINI ptr. informatorul „PUIU”
(vol. 85, fila 23)

În legătură cu linia lui de conduită faţă de Borzea Olimpiu: sarcina principală este de a câştiga încrederea deplină a lui Borzea

Olimpiu, să stabilească cu el mijlocul de legătură, să afle pe cine a punctat Borzea, pentru a-i folosi ca legătură a bandei în cazul unui eşec.

Am luat cunoştinţă de conţinutul prezentului material

Niculescu Constantin, Bucureşti, str. Theodor Aman. nr. 42, et. 1.

M.A.I. Stalin
18. 02. 1955

CARACTERIZARE

Asupra informatorului necalificat Neamţu Ioan „Giurigă Bujor"

Strict secret

Neamţu Ioan, domiciliat în Porumbacu de Sus a fost recrutat de Lt. Col. Briceag Niculae. Cu ajutorul lui a fost prins fugarul Cismaş Constantin şi gazdele acestuia Gritu Gheorghe şi Cismaş Gheorghe, în prezent arestaţi. Banda Gavrilă la Cabana Negoiu, ştia că Neamţu e informator. Drept urmare, fiind deconspirat, propun să fie abandonat 4-6 luni, astfel încât elementele duşmănoase să aibă încredere în el.

Lt. Köpe Ludovic

19. 02. 1955

REFERAT

(vol.40, fila 366)

Anchetata Raita Valeria, învăţătoare, soţia preotului Raita Gheorghe, născută în 1906...Văzând fotografia lui Gavrilă s-a exprimat astfel: este un element eminent în calităţile personale (s-a referit la inteligenţa şi comportarea avută în timpul şcolii, şi întâlnirile ce le-a avut ca fugar); în general s-a declarat binevoitoare faţă de G.I. aducându-i elogii. Mi-a pus întrebarea: Ce se întâmplă cu el dacă va fi prins? Îl omorâţi?

...Îl cunosc pe Gavrilă Ion de când era elev şi mi-a plăcut foarte mult. L-am reîntâlnit în 1951 ca fugar şi l-am ajutat. Nu ştiu unde pleca. Am greşit odată întrebându-l, mi-a zâmbit şi mi-a spus: De ce-mi cereţi ce nu pot să spun? **Am ţinut şi ţin la el ca la copiii mei şi mă doare sufletul că-i în situaţia de astăzi. Declar că dacă la-ş întâlni nu mă lasă inima să-l trădez.**

Lt. Maj. Gergely Francisc

RAPORT

de investigaţie privind pe Raita Gheorghe, preot în Săsciori, Făgăraş

(vol.40, fila 388)

A făcut frontul de răsărit ca preot militar greco-catolic. Inteligent, discută puţin, dar în anturajul său se manifestă duşmănos faţă de regim. Anturajul său: Motoc D. Iosif, fost şef de garnizoană legionară (condamnat), Barbu Iosif şi Comşa Gheorghe.

Lt. Popovici Octavian

M.S.S. Grup operativ Făgăraş
22. 02. 1955.

DARE DE SEAMĂ

(vol.36, fila 419)

A operaţiunii executate în raionul Sibiu, în perioada 15.02-22.02. 1955

Strict secret

...Desfăşurarea operaţiunii: în ziua de 16.02. 1955, unitatea s-a deplasat astfel: batalionul 2 a început deplasarea la orele 01 de la Cabana Pionierul. Batalionul 3 în aceeaşi zi la orele 02. Elementul nr. 1 din gruparea batalionului 3 cu şeful de stat major al batalionului, a început deplasarea în 15.02.1955, la orele 22 până în Poiana Sibiului, unde a luat legătura cu lucrătorul operativ şi călăuza, la orele 03. La orele 07:30, a început scotocirea în toate unităţile.

Raionul nr. 1 Jina - părăul Sibiel - Rod-Guga Mică - dealul Conei. Au fost aduse rezervele la ora 05 în Dealul Crinţii-Petriceaua.

Batalionul 2 a scotocit Dealul lui Mihai - Sibiel - Dealul Crinţii.

Ziua a II-a

La orele 06:30, subunităţile au ocupat linia Măgura - F.Mărului, la cota 452 s-a găsit un manifest în limba maghiară.

Ziua a III-a

S-a continuat scotocirea. La o casă s-a găsit un bidon militar unguresc.

Ziua a IV-a

A fost prins un individ pe nume Iorivaş Vasile, care a avut legătură cu bandiţii în 1949. Într-un pod la Otreaju s-au găsit 5-6 culcuşuri vechi. În casa unui cioban s-a găsit un manifest american şi un ochean. La Oprea Petru s-au găsit piei de viţel crude, puse la tăbăcit. A fost trimis la raionul M.A.I. Sibiu. Grupul s-a cantonat în Gura Râului.

Ziua a V-a

Scotocire spre râul Sadului - Sibişel. La o casă din pădure, nelocuită, s-a găsit un cufăr cu haine, alimente, pantaloni de schi. Aceasta aparţine chiaburului Micu din Răşinari. Nu erau urme pe zăpadă în jurul casei. S-a instalat o pândă în jurul casei. Rezultatul pândei negativ.

Ziua a VI-a

S-a pornit la orele 07, s-au găsit 5 bordeie părăsite de 2-3 ani**. Un cioban a arătat un fost bordei folosit de bandiţii ofiţeri, lichidat în 1950.** Atitudinea ciobanului este suspectă.

Ziua a VII-a

Între Sadu şi Olt - Tălmaci. Nu s-a găsit vreun indiciu de prezenţa proaspătă a bandiţilor. La saivanul lui Moldor Nicolae din Boiţa, s-au găsit: 1 revolver, 244 cartuşe, patru piei de viţel netăbăcite. Într-o scorbură în pădure s-au găsit 42 cartuşe Z.B. La orele 19, unităţile s-au întors la Sâmbăta, reluând misiunile obişnuite.

Lt. Col. Ghe. Crăciun

NOTA NOASTRĂ

E singurul loc unde este consemnată informaţia că a existat un grup armat de rezistenţă a unor ofiţeri pe Valea Sebeşului.

M.A.I. Raionul Făgăraş
28. 02. 1955

PLAN DE MĂSURI OPERATIVE
(vol.83, fila 227)

Se aprobă
Şeful M.A.I. Stalin, Lt. col. Moiş Aurel

Privind identificarea şi arestarea unor membrii din banda Gavrilă.

Se vor organiza echipe sanitar-veterinare mobile, formate din 1 medic veterinar-lt. maj de miliţie, sub acoperire Ivan Anton, Plt. de miliţie sub acoperire – Enache D-tru. Vor fi dotaţi cu pistoale T.T. sau Parabelum. Echipa va controla animalele şi depozitele de furaje, unde s-ar ascunde bandiţii. La 1-2km. va fi lăsat camionul cu 20 ostaşi, care vor face pândă pe liziera pădurii cu câini de urmărire. Pânda va fi continuată şi noaptea.

Şeful R.M.A.I. Făgăraş Mr. Popa Iacob

RAPORT
(la planul anterior vol. 83, fila 245)

În comuna Rotbav, echipa s-a dus la Brodea Gheorghe. Paralel cu echipa 20 securişti, 20 miliţieni şi 2 câini de vânătoare, au controlat pădurea. Prezenţa trupelor în pădure a fost motivată pentru prinderea unui dezertor. Misiunea ne-a fost uşurată (fila 218) deoarece locuitorii dispun de foarte puţine vite, iar furajul este pe terminate.

Lt. Maj Averbuch Izu

03. 03. 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ

În ziua de 26 Feb. 1955, a venit în comuna Merghindeal o comisie a Ministerului, care a umblat prin curţi pe la diferiţi cetăţeni. Această comisie a intrat în curţi, pivniţe, grajduri, fără să explice, răscolind totul. Felul de a proceda a alarmat comuna. Scotocirea s-a făcut în lipsa propietarilor. S-a produs o stare de spirit foarte proastă, agitând şi speriind populaţia.

Pt. conformitate Lt. Manole Ghe.

NOTA NOASTRĂ

Cine teroriza populaţia? Noi sau ei?

M.A.I. Grup operativ Făgăraş Stat Major
08. 03. 1955

PLAN OPERAŢIUNI DIN ZONA SIGHIŞOARA SUD
(Vol. 36, fila 468)

Strict secret

Banda şi-a părăsit adăposturile vechi şi nu şi-au construit altele. Prin acţiunile noastre am interzis bandei de a se aproviziona. Este posibil ca banda să se ascundă în pădurile din sudul Sighişoarei. În 1954 au fost semnalate elemente din bandă în această zonă. Doi bandiţi ce-au trecut prin zonă au fost nimiciţi la Obreja, judeţul Alba.

Scopul operaţiunii: descoperirea, capturarea şi nimicirea bandei sau a elementelor din bandă. Scotocirea pe raioane succesive între Laslea – Ticuşul Vechi – Brui, direcţia N-S.

Se stabilesc următoarele raioane: raion 1 Laslea – Sighişoara – Apold - Noul Săsesc, raion 2: Noul Săsesc – Hendorf – Ruja - Apold, raion 3: Sighişoara – Mureni - Apold, raion 4: Mureni –Beia - Buneşti, raion 5: Apold – Saschiz - Meşendorf, raion 6: Dealul Frumos – Hendorf - Şoarş, raion 7: Agnita - Dealul Frumos – Cincşor – Cinc - Brui.

Acţiunea în fiecare raion. Pentru fiecare raion 1 zi. Începerea acţiunii în 14 martie 1955, orele 24.

Forţe şi mijloace: Comandantul operaţiunii- Mr. Martiş Luigi, Locţiitor Cpt. Bilanici Vasile, 3 ofiţeri stat major, 2 ofiţeri secţie politică, 15 militari în termen din compania 1, batalionul 2/7, 2 staţii radio, 2 autocamioane Zis 150, 1 auto Doodge, 1 Gas 67, 1 câine de urmărire Amon.

Batalionul 3/7 din rezerva grupării, Comandantul bat. - Mr. Marinescu Eustaţiu, Şef de stat major - Lt. maj. Lorencz Ludovic, 2 ofiţeri stat major, 2 sergenţi reangajaţi, 1 câine Ema, 10 militari în termen, Locţiitor politic Lt. maj. Iordache Vasile, 2 ofiţeri politici, 2 militari în termen, locţiitor pentru provizionare, Lt. Mocanu Valeriu, 1 ofiţer, 3 sergenţi reangajaţi, 10 militari în termen, 1 autocamion Zis.

Operaţiuni, Cmdt.- Lt. maj. Raţiu Vasile, locţiitor politic - Lt. Lefter Leonard, 2 ofiţeri, 2 sergenţi reangajaţi, 60 militari în termen, 15 grenade, ½ unitate foc, 15 rachete roşii, 15 rachete verzi, 3 câini de servici, o staţie radio.

Elemente de servici de tăria a 18-21 militari. Elementul 1 Lt. maj. Ionescu Paul, element 2 Lt. Păcurar Teodor, comandant - Lt. Iliescu Gheorghe, locţiitor politic - Herman Alexandru, 2 ofiţeri, 1 serg. maj., 21 militari în termen, 10 grenade, 1 câine urmărire, 2 autocamioane Zis, 2 elemente de servici, din 12-15 militari. Elementul 1 comandat de Lt. Dogaru Teodor, element 2 - Slt. Tudor Eugen.

Compania a III-a Cmdt. - Lt. maj. Bot Viorel, locţiitor politic - Zahorneanu Ion, 2 ofiţeri, 2 sergenţi majori, 32 militari în termen, 10 grenade, rachete, 1 câine urmărire şi 1 câine însoţire, 1 staţie radio, 2 autocamioane Zis, 2 elemente de servici, 15-18 militari în termen. Element 1 Comandant - Lt. Mihalaş Pavel, element 2 Cmdt.- Lt. Luluman Dumitru.

Batalionul 3/1 securitate oraşul Stalin, Comandant - Cpt. Burghelea Vasile, 3 ofiţeri, 2 sergenţi, 10 militari în termen, 1 staţie radio, 1 câine urmărire, armamaent ½ unitate foc, rachete, 3 ofiţeri din aparatul politic cu 2 militari în termen. Locţiitor aprovizionare - Mr. Paraschivescu Constantin cu 2 sergenţi reangajaţi, 6 militari, 1 autocamion.

Compania 1: 3 ofiţeri, 2 sergenţi, 30 militari în termen, armamanet ½ unitate foc, grenade, 3 câini, 1 autocamion. Compania a doua 2 ofiţeri, 2 sergenţi, 50 militari în termen, 2 câini. Compania a treia: 2 ofiţeri, 2 sergenţi, 50 militari în termen, 1 câine urmărire, 1 câine însoţire.

Terenul deluros, acoperit. Misiunea: scotocirea zonei. Plecarea la orele 07. Masa la ora 13. La 14:30 reluarea scotocirii.

Mod de acţiune: se vor scotoci amănunţit stânile, colibele, saivanele, bordeiele**, localităţile** casă cu casă, persoanele suspecte predate punctului de comandă. Persoanele ce caută să fugă vor fi urmărite cu hotărâre, capturate sau nimicite. La întâlnirea cu bandiţii se va acţiona cu hotărâre, fără manevre complicate. Linişte desăvârşită, asigurarea materială echipament de iarnă, hrană rece pe două zile. Puncte de comandă: Punctul Central - Miliţia Daneş, P.C. batalion 3/R7 în Laslea, P.C. batalion 3/R1 în Daneş Est. Semnale: găsit bandiţii – rachete roşii, urmăriţi bandiţii – rachete verzi. Parola: se va schimba zilnic. Rapoarte din două în două ore. Întoarcerea din misiune în 19. 03. 1955 orele 15:00 la Cincu şi Cincşor.

Comandantul operaţiunii Mr. Martiş Luigi
Locţiitor politic Lt. Opincaru Gheorghe
Şef de stat major Damaschin Ioan

M.A.I. Făgăraş
14. 03. 1955

CĂTRE DIR. REG. M.A.I. STALIN
(vol.38, fila 293)

În scopul urmăririi şi lichidării Bandei Gavrilă ... să nu se treacă încă la recrutarea profesorului Budac Remus ci numai să se efectueze un studiu asupra lui, bănuind a fi legătură principală a banditului Gavrilă Ioan. Atenţie asupra agenţilor dublii existenţi. **Aceştia au adăpostit pe bandiţi la domiciliile lor în timpul când ei aveau legătură cu organele noastre.** Nu este exclus ca aceştia să îi adăpostească şi în prezent.

Întrucât se cunoaşte bine că banda a avut şi are sprijin din partea elementelor duşmănoase de naţionalitate germană (saşi) este necesar să se îndrepte atenţia spre aceste elemente.

-Întrucât prin cele două linii informative create în grupul profesorului Volcinschi s-a stabilit că el caută legătura cu banda Gavrilă.

Sef director Lt.Col. Aranici P.
Şeful serviciului Mr. Popescu Nicolae

Gruparea Operativă Făgăraş,
16. 03. 1955

PLAN DE OPERAŢIUNE
M-tele Runcu
(vol.36, fila 483)

Situaţia operativă: posibil bordei al bandiţilor în zona Runcu – Valea Pojorţii - Valea Dejanului. În cursul luniilor ianuarie – februarie s-a semnalat fum în zona muntelui şi urme pe zăpadă. Scopul: descoperirea bordeiului, capturarea şi distrugerea bandei.

Forţe şi mijloace: batalionul 3/7 sub formă de elemente de servici, comandat de Mr. Marinescu Eustaţiu, batalionul 2/7 securitate comandat de Mr. Diaconescu Mihai, compania a II-a din batalionul B2 comandant Lt. Tache Aurel. Fiecare element cuprinzând 3 ofiţeri, 12 sergenţi, 45 militari în termen, 5 puşti, 22 automate, 3 pistoale rachete, 1 câine urmărire, 3 câini de luptă, staţie radio. Element nr. 1 Cmdt. Lt. maj. Ionescu Paul, locţiitor politic Lt. Lefer Leonard, ajutor Lt. Uroşoviteanu Francisc. Element nr. 2 – Cmdt. Lt. Iliescu Gheorghe, Locţiitor politic Lt. Herman Alexandru, ajutor Lt. Dogaru Tudor; Elementul 3 Cmdt. Lt. Raţiu Vasile, Locţiitor politic Lt. Sofian Nicolae, ajutor Lt. Păcurar Teodor.

Terenul: muntos, stâncos, acoperit. Blocarea zonei se face de către Mr. Diaconescu Mihai. Punct de comandă - Breaza. Punct comandă blocare - Cetatea Radu Negru.

Planul asigurării politice (vol. 36, fila 418). Prelucrarea planului operativ, instructaj cu şefii de elemente, forţe politice, Lt. Draglea, instructor de partid, Lt. Cornea Aurel, Lt. Pop Teodor, Lt. Ciobanu Nicolae.

Scopul planului: descoperirea adăpostului bandei „G". Mobilizarea întregului efectiv. În post să nu se doarmă şi să nu se fumeze. **Se interzice categoric contactul cu populaţia**, păstrarea secretului, comuniştii să fie exemplul uteciştilor. La sfârşitul acţiunii se va analiza operaţiunea. Se vor trasa sarcini colegilor de redacţie a gazetei de campanie. Popularea elementelor evidenţiate. **Întreaga operaţiune va fi dedicată în cinstea alegerilor organelor de conducere U.T.M. pe regiment.**

Trei elemete de aceeaşi tărie vor acţiona din Valea Sebeşului până la Sâmbăta de Jos.
Comandantul operaţiunii Mr. Martiş Luigi
Locţiitor politic Cpt. Bilanici Vasile

25. 03. 1955

PLAN DE OPERAŢIUNE
În zona S Sighişoara
-rezumat-

Scopul: scotocirea pe raioane succesive a zonei: Laslea - Ticuşul Vechi – Mureni -Dealul Frumos – Agnita - Brui.

Comandantul operaţiunii: Mr. Martiş Luigi. Locţiilor politic Bilanici Vasile. 3 ofiţeri de stat major, 2 ofiţeri secţia politică, 15 militari în termen şi 1 câine ptr. urmărire. Comandantul batalionului Cpt. Marinescu Eustaţiu. Şef stat major: Lt. Lorencs Ludovic. 2 ofiţeri de stat major, 2 sergenţi reangajaţi, 10 militari în termen. Efectiv 20 elemente de servici. Un element de servici cuprinde: 50 militari cu puşti mitraliere, câini de urmărire şi luptă, grenade, staţii radio, pistoale-rachete. Programarea se face pe sectoare, pe zi şi pe oră, cantonare, ore de scotocire şi de odihnă. Se vor scotoci extravilanele, localităţile vor fi postate noaptea. Persoanele suspecte vor fi reţinute şi duse la comanda batalionului.

Punct de comandă: Miliţia Daneş
Comandant Mr. Martiş Luigi
Şef stat major Damaschin Ion
Locţiitor politic Lt. Maj Opincaru Ghe.

REZULTATELE OPERAŢIUNII
Sighişoara S

S-au găsit: 1 tub gol de vitamine, 1 balon de lansare a manifestelor, 1 portofel cu un bilet de tren Apold - Iacobeni, din Martie 1954. În Dealul Magnezei s-a găsit o groapă acoperită cu bârne, veche de 2-5 ani. În Dealul Gold 2 bordeie de locuit îngropate în pământ, pentru 7-8 oameni.

Mr. Martiş Luigi.

09. 04. 1955

SCRISOAREA LUI GROVU CĂTRE BORZEA

(vol. 83, fila 274)

Dragă Olimpiu, ţi-am trimis prin poştă o scrisoare. Ne vom întâlni la Sibiu în 12 sau 13 aprilie. Te vei plimba prin faţa bulevardului între orele 17-18. Vei ţine în mână un caiet de limba română de clasa a VIII-a, şi vei purta doliu la rever. Aşa vei fi recunoscut. Doamne-ajută.

Al tău, Grovu.

12. 04. 1955

NOTĂ

Am ajuns la casa 24, m-a intâmpinat un bătrân. I-am spus că sunt aşteptat în casă. Borzea a venit cu Costică Niculescu. M-a îmbrăţişat şi m-a sărutat. Mi-a spus că tot raionul ştie de soarta mea şi a lui Burlacu de dispariţia noastră. Burlacu e plecat în Dobrogea să aranjeze trecerea în Bulgaria. Celelalte lucruri le ştie Costică. L-a rugat pe Costică să ne lase singuri. Rămaşi noi doi, Borzea mi-a spus ca in ultimul timp a trăit clipe grele, că între noi există un trădător. Eu, Borzea am fost răpit de securitate şi am fost luat direct. Eu am spus că îl bănuiesc pe preotul Dâmboi. E posibil a zis el. Mi-a spus că a fost ameninţat de securitate că-i împuşcă şi familia dacă nu ascultă de ei. A precizat că va anunţa şi pe Gavrilă. În prezent nu are legătură cu bandiţii. A zis că eu şi Burlacu să plecăm cât mai repede.

Grovu Ioan

NOTA NOASTRĂ

Astfel a început în practică vânzarea profesorului Grovu Ioan. Pentru respectarea adevărului, din cele aflate în arhiva securităţii, Grovu a fost sincer până la arestarea lui, când, în urma ameninţărilor, a trecut cu totul de partea securităţii, înşelând buna credinţă a doctorului Burlacu Nicolae şi mai apoi a lui Borzea Olimpiu.

13. 04. 1951

NOTĂ INFORMATIVĂ

(vol. 83, fila 275)

În 12 Aprilie la ora 17, Borzea Olimpiu a apărut la întâlnire. I-am spus că-l voi duce la Grovu. L-am dus la casa conspirativă, s-a îmbrăţişat cu Grovu şi s-au sărutat. Eu m-am retras. Discuţia dintre ei a durat 25 minute, apoi Borzea Olimpiu a plecat. Totul a decurs după cum a fost stabilit.

Informator „Puiu” (Niculescu Constantin)

FIŞĂ PERSONALĂ A LUI BORZEA OLIMPIU

(vol. 55, fila 9)

Născut în 1921, Şcola Normală de învăţători „Andrei Şaguna” din Sibiu, absolvent în 1940, a activat în frăţia de cruce, Şcola Militară Câmpulung-Muşcel, a luptat pe frontul antisovietic, comandant de pluton la nord de Iaşi, satul Păuţeşti. În 26 Aprilie 1944 este rănit şi scos din luptă. A fost învăţător în diferite sate şi apoi în Viştea de Jos.

M.A.I. Raion Făgăraş

22. 04. 1955

TELEGRAMĂ,

Către M.A.I. Regiunea Stalin

(vol.37, fila 448)

În ziua de 21.04.1955 agentura informează că Babaru Lazăr din Găinari, braconier a găsit un bordei în pădure la 2 km de Găinari cu duşumea pe jos, din lemn. Eşalonul de scotocire a descoperit în adevăr un bordei de 3/3,3/1.8 m înălţime făcut din bârne, acoperit cu pământ şi frunze uscate, pereţi căptuşiţi cu scânduri, podea din scânduri, un pat, o laviţă, capacitatea 4 persoane, gaură la intrare deasupra bine mascată. Lângă ieşire la un metru WC-ul. Sobă din ţiglă cu burlane de tablă. În interior se adunase apă cam la nivel de 25 cm. O manta cauciucată nemţească, un sac cu 10-15 kg. cartofi, 10-15 kg. fasole, ceapă, sticle goale, bolovani de sare. Bordeiul era construit pe o ridicătură înaltă de 3-4 m flancat de 2 râpe. Lângă râpă un izvor. Traseul spre bordei nu se putea face decât printr-un singur loc bine mascat. Nu putea fi descoperit de trecători. Pe bordei erau plantaţi puieţi cu frunzele uscate. Bordeiul construit în iunie-august. Probabil bandiţii au părăsit bordeiul că au fost văzuţi sau a pătruns apa în el. Înclinăm spre a doua variantă.

E foarte probabil că omul ce a găsit bordeiul să fi avut legătură cu bandiţii.

Mr. Marchiş Luigi

20. 04. 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ

Informatorul „Oprea Vasile” pentru Lt. Popa Teodor

(vol.37, fila 451)

În timpul vânătorii lui Babaru Lazăr acesta a observat câinii lătrând în continuu fără să observe nimic. Acest caz s-a întâmplat în mai multe rânduri. Babaru s-a dus la faţa locului găsind cele de mai sus spuse. Babaru Lazăr este bănuit că s-a putut întâlni cu cei din adăpost dar fără să anunţe organele noastre.

Măsuri luate: mai mulţi vânători să plece cu Babaru în pădure, ocazie cu care să afle din discuţii mai multe amănunte.

NOTA NOASTRĂ

În adevăr acesta a fost bordeiul pe care l-am construit în luna noiembrie 1954 împreună cu Pop Jan (Fileru) şi în care am stat până în 13 ianuarie 1955, când am fost descoperiţi de către băieşul Subţirelu din Colun, dar care deşi făcuse armata la securitate şi era sărac (era desculţ în galoşi de cauciuc) nu ne-a vândut. Am părăsit totuşi bordeiul mergând în altă parte. La vremea aceea pădurile erau înţesate de vânători şi braconieri, agenţi ai securităţii, care aveau dreptul să vâneze orice cu condiţia să anunţe prezenţa noastră. Desigur

şi Babaru era unul dintre ei. Scena cu câinii, care lătrau besmetici s-a întâmplat în câteva rânduri şi când am fost noi în bordei. Pe semne că Babaru Lazăr a fost om cinstit şi nu a informat securitatea dar s-a destăinuit prietenului său „Oprea Vasile" care era informator autentic. Ţin să spun şi aici despre comportarea aşazişilor „băieşi" din zona Făgăraşului. Lumea îi socoteşte, şi chiar şi ei se socotesc ţigani. Se ocupă cu rudăria, adică confecţionarea obiectelor casnice de lemn. Vorbesc o frumoasă limbă românească în dialect bănăţean, trăiesc un creştinism autentic, sunt de o cinste exemplară. A fost grupul de oameni cu care ne-am întâlnit cel mai des prin pădure. Deşi ne-am întâlnit de sute de ori cu ei nici unul dintre ei nu s-a dus la securitate să ne pârască. Luasem hotărârea ca în caz că vom deveni liberi, să facem ceva pentru aceşti oameni, care şi azi, când scriu, duc o viaţă foarte grea.

M.A.I. R Făgăraş
16. 05. 1955

CĂTRE M.A.I. REGIUNEA STALIN
Tov. Col. Moiş Aurel
(Vol. 36, fila 459)

Strict secret

În 13 Mai, orele 20:30, a fost instalată o pândă în fiecare noapte cu 4 tovarăşi miliţieni, la un boschet între Olteţ şi Viştea de Jos, între şosea şi linia ferată. Alăturat înaintăm ordinul tov. Lt. Col. Crăciun Gheorghe şi Cpt. Baustein L.

Şeful raional M.A.I. Făgăraş Mr. Popa Iacob

M.A.I. R. Stalin
13. 05. 1955

CĂTRE GRUPUL OPERATIV MILIŢIE FĂGĂRAŞ
(Vol. 36, fila 459)

Strict secret

Pânda nu va fi văzută de oameni, chiar nici de miliţie şi securitate. Instructaj scris şi semnat. Intrarea şi ieşirea din pândă numai pe întuneric. **Prezentul ordin se va păstra în casa de fier a şefului raional M.A.I. Făgăraş.**

Căpitan de miliţie Cpt. Blaustein L.

Subdirector a regiunii M.A.I. Stalin Lt. Col. Gheorghe Crăciun

Luat la cunoştinţă Plt. Giurgiu, Plt. Mitrache, Plt. Robu şi Plt. Timonca.

07. 06. 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ

La o horă în Şoarş, la Căminul Cultural, un ofiţer de securitate a scos pistolul şi l-a ameninţat pe un tânăr, care n-a vrut să-i de-a prietena să danseze. A trebuit să sară alţi ofiţeri ca să-i ia pistolul.

Lt. Col. Crăciun Gheorghe

09. 06. 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ
(vol.54, fila.100)

De la soţia lui Ion Grecu, a aflat (inf. „Gălăţeanu Gheorghe" adică Kraus) că bandiţii nu vor mai veni în acest an decât în primăvara următoare, dar că până în prezent sunt în viaţă. Nota a fost primită de Lt. Maj Averbuch Izu.

Inf. „Gălăţeanu Gheorghe"

07. 05. 1955

NOTĂ
(vol.85, fila 18)

Privind recomandările făcute de tov. ministru Alexandru Drăghici, asupra instructajului ce urmează a i se face informatorului „Petru Pavel"

1. Organul nostru să nu fie deschis în discuţii faţă de Petru Pavel, privind măsurile ce intenţionăm să le luăm, ce cunoaştem noi, etc (intenţia noastră de a introduce medicamente în mâncare şi altele)
2. Să se treacă încet, cu tact şi sigur la a-i sădi în conştiinţă situaţia clară, că atât sora lui cât şi el, sunt în mâinile noastre. Şi deci, el trebuie să meargă hotărât alături de noi, pentru a preda pe banditul Gavrilă, întrucât nu există două posibilităţi decât una. Sau cu banditul Gavrilă sau cu organele noastre. Altfel, îşi distruge sora cu copiii, soţia lui, şi pe el însuşi.
3. Să se treacă la lămurirea lui cu tact, în sensul că poate a uitat unele lucruri. Să i se ceară date cât de multe, atât despre Gavrilă cât şi despre ceilalţi bandiţi, pentru a-l apropia de noi. Să i se arate că în cazul că ar vrea să plece la Gavrilă, acesta nu l-ar primi, sau ar putea să ia poziţie faţă de faptele demascate de el organului nostru, privind activitatea bandiţilor. Să se meargă direct, fără duritate şi ameninţare, arătându-i clar că promisiunile ce le-am făcut se vor respecta cu condiţia ca el să fie sincer şi deschis faţă de noi şi că e necesar să arate totul, nu numai despre Gavrilă, pentru a nu se pune în situaţia ca noi să aflăm alte lucruri în plus despre el, pe care el le cunoaşte. Să vină deschis, să arate clar ce-l frământă, şi ce l-a determinat să pună întrebarea „Ce urmărim noi prin el"?
4. Să se ia măsuri ca aceste discuţii să aibă loc într-o casă, fie la Sibiu, Predeal sau Oraşul Stalin. Să se pregătească o masă, să servească împreună cu organul nostru, cu care ocazie se poate discuta.
5. Informatorul să fie pregătit în sensul că noi intenţionăm să prindem pe banditul Gavrilă la sora lui.
6. Să se ducă o muncă serioasă de apropiere a informatorului de organul nostru în scopul de a lucra cinstit şi sincer cu organul nostru.
7. Să fie sfătuit să rupă legăturile cu ? acesta fiind un element lipsit de seriozitate şi încredere.
8. **Se va lămuri cu informatorul asupra datei când i-a înmânat banditul Gavrilă spre păstrare, cele 7 caiete, întrucât el a declarat că i-au fost date în 1953,** iar unul din caiete este scris în 1954. La 11 Mai 1955, i se va restitui materialul ce l-a predat organului nostru. I s-a dat numărul de telefon din oraşul Stalin 4043 şi urmează a i se dea numele tov. Haţeganu, cu care va menţine legătura în intervalul întâlnirii.

Lt. Col. Moiş Aurel

NOTA NOASTRĂ

Informatorul „Petru Pavel” nu e altul decât profesorul Budac Remus din Cârţa, care încă din toamnă fiind dovedit că este sprijinitorul nostru, a acceptat să-şi ia angajamentul că va servi securitatea. Lucrul acesta îl ştiam şi noi, şi cu toate acestea, şi el şi sora lui Elisabeta Malene, au continuat să ne sprijine. La câteva zile după ce i s-a pus în vedere cele recomandate de ministrul A. Drăghici, am fost la sora lui Elisabeta Malene, dându-i o întâlnire profesorului Remus Budac. Profesorul mi-a răspuns că în situaţia în care se află nu poate veni la întâlnire, că fiecare pas este supravegheat de oameni din jurul lui, dar nu mi-a spus că a fost dus la securitate şi ameninţat în felul de mai sus, dar nici nu m-a vândut. Mi-a dat să înţeleg că situaţia este foarte serioasă şi să fiu foarte atent când mă aflu în zona Cârţa. Cu alte cuvinte a acceptat mai degrabă să fie arestat şi condamnat la 20 ani muncă silnică, decât să trădeze.

MĂSURI

ce urmează a fi incluse în planul de acţiune Budac Remus, Malene Elisabeta

(vol. 85, fila 21)

O învăţătoare în cadrul şcolii unde funcţionează Malene Elisabeta, să ne sesizeze despre manifestările duşmănoase ale înv. Malene. Introducerea de tehnică operativă (de ascultare) la locuinţa Malenei Elisabeta. Studierea metodelor ce vor fi folosite în vederea capturării banditului Gavrilă Ioan, viu, la domiciliul Malenei Elisabeta. În general, acoperirea informativă a comunelor din sectorul Arpaş: Scorei, Porumbac, Viştea, Sâmbăta, Olteţ, Voila, deoarece bandiţii circulă nestingheriţi pe marginea şoselei. Orientarea agenturii din rândul intelectualilor satelor, a intelectualilor legionari, pe care trebuie să-i luăm în supraveghere activă. Să se recruteze informatori, chiar şi dintre membrii de partid. Să se verifice în aceste comune: preoţii, învăţătorii, doctorii şi alţi intelectuali ai satelor.

Să se alcătuiască pânde mobile din 3-4 tov. îmbrăcaţi civil, din elemente ce au luat parte la prinderea de bandiţi. Să li se de-a parole pentru recunoaştere. **Să se prelucreze ca oamenii să ştie că cei care vor prinde pe Gavrilă sau alţi membri ai bandei, vor primi premii mari în bani, evidenţieri, decorări, etc.** Să se de-a atenţie Văii Arpaşului. Să se exploateze materialele din scrierile lui Gavrilă. Să se organizeze o întâlnire interceptată într-o casă, între Nelu Muntean şi Cristian.

Lt. Col Moiş Aurel

M.A.I. Gruparea operativă Făgăraş
12. 05. 1955

CĂTRE DIRECŢIA REGIONALĂ M.A.I. STALIN

Ptr. tov. Lt. Col. Crăciun Gheorghe

(fila 1)

Strict secret

Planul oeraţiunii grupării operative va avea loc între 20.05 –15.06. Planul a fost stabilit pe baza indicaţiilor dvs., având în vedere următoarele principii: dizlocarea în munte a întregului efectiv al grupării, inclusiv batalionul din rezervă. Eliberarea completă a hergheliei şi a satului Sâmbăta de Jos, menţinerea în rezervă a 40 militari în termen. Organizarea întregului efectiv în elemete de servici independente, bine dotate, încadrate de ofiţeri cu experienţă, care să acţioneze independent în raioane delimitate, pe o durată de timp mai lungă. Dispunerea de pânde în întreaga zonă în care scop se pune la dispoziţia grupării, o comapnie de securitate din batalionul Oraşului Stalin. Cercetarea şi scotocirea locurilor grele. Evitarea întâlnirii cu populaţia paşnică, folosirea judicioasă a câinilor de servici.

Batalionul 3 de securitate Dej va fi cantonat pe Valea Dejanului şi Pârâul Sebeşului. Începutul prezentului plan în 20.05.1955.

Mr. Martiş Luigi

M.A.I. Gruparea operativă Făgăraş, Stat major
12. 05. 1955

PLANUL OPERAŢIUNII GRUPEI OPERATIVE FĂGĂRAŞ

(fila 173)

-rezumat-

Strict secret

Situaţia operativă: în cursul iernii 1954-1955 se pare că banda şi-a părăsit în grabă raioanele din toamna anului 1954. S-a interzis bandiţilor să se aprovizioneze şi să-şi construiască adăposturi. Cu venirea primăverii banda Gavrilă poate ieşi la munte unde are elemete de sprijin la stână. Zonele cele mai probabile: Mărgineni, Recea, Netotu, Breaza, Dejani, Lisa, Arpaş, Cârţişoara, Porumbac, Avrig. Scopul operaţiunii: capturarea sau nimicirea bandei prin scotocirea metodică a zonei prin elemente de servici independente de tăria a 15-17 militari în termen. Instalarea a două linii paralele de pândă pe marginea de nord şi sud a pădurii, pe căile de circulaţie. Supravegherea zonei alpine prin elemente de la cabanele din zona alpină. Acţiuni de lichidare a bandei, când va fi semnalizată în zonă de către batalionul oraşului Stalin. Executarea de acţiuni demonstrative la nord de Olt cu batalionul oraşului Stalin.

Forţe şi mijloace: I Batalionul 3 securitate Dej – Mr. Marinescu Eustaţiu, Şef de stat major Lorencz Ludovic, Locţiitor politic Lt. maj. Iordache Vasile. Ofiţeri implicaţi în acţiune: Lt. maj. Iordache Vasile, Lt. maj. Mocanu Vasile, Lt. Lefter Leonard, Lt. Raţiu Vasile, Lt. Păcuraru Teodor, Lt. maj. Constandache P., Lt. maj. Bot Viorel, Lt. Zahorneanu Ioan, Lt. Mihalaş Pavel, Slt. Duduman D. Lt. Oprescu C-tin, Lt. maj. Iliescu Gheorghe, Lt. Nedelcu Moise, Lt. Manda C-tin.

Batalionul 2 securitate Oradea, Cmdt. Diaconescu Mihai, şef de stat major Lt. Gheorghe Ioan, Locţiitor politic Corner Aurel, Lt. maj. Murgu Florian, Lt. Călin Alexandru, Lt. maj. Dima Gheorghe, Lt. Ciobanu Ioan, Lt. maj. Iacob Vasile, Lt. maj. Pop Teodor, Lt. Seica Florian, Llt. Gal Emeric, Slt. Ungheliuc Vasile, Cpt. Fülop Iosef, Lt. Dodescu Ilarie, Lt. maj. Cluciuc Victor, Lt. Crăiuţ Augustin, Lt. maj. Manolache Andrei, Slt. Bratu Eliade, Serg. maj. Magnea Mihai.

Compania 1 batalionul 3 oraşul Stalin: 6 pânde a câte 6 militari de fiecare pluton, sub comanda unui ofiţer. Organizarea cooperării: deplasare mascată, dotarea cu frânghii, sonde, piolete, ochelari de soare. Evitarea întâlnirii cu populaţia. În caz de întâlnire cu banda, elementele vecine se vor îndrepta spre locul întâlnirii. Linişte. Noaptea elementele se transformă în pândă. La apariţia bandei, se vor lăsa să se apropie, apoi se vor nimici prin foc. Se interzice focul şi fumatul noaptea. Ziua foc cu lemne uscate, ca să nu iasă fum. Se va schimba zilnic parola. Se va evita pornirea avalanşelor. 50 gr. wodcă în zilele de misiune.

Punctul central de comandă – Făgăraş. Punctul comandă B3 la Valea Dejani. Punctul comandă B3A la Pârâul Sebeş, Punctul comandă 2B2 la cabana Pionierul. Legături prin radio şi fir. Toate convorbirile strict cifrate. Plecarea la 07, oprirea la orele 20.

Mr. Martiş Luigi

Cpt. Bilanici Vasile

Lt. Col. Moiş Aurel
Cpt. Barbu Emil

.
25. 05. 1955

CĂTRE M.A.I. STALIN,

Elevul Mardei din pânda Voila a descărcat un încărcător de 82 cartuşe într-o tufă pe malul Oltului, motivând că lui i s-a părut că sunt bandiţi.

PLAN DE ACŢIUNE
(vol.1, fila 296)

Se va face blocarea Oltului pe timpul nopţii între Crihalma şi Avrig cu efectivul şcolii M.A.I. Sibiu.
Cpt.Popa Alexandru

TELEGRAMĂ
Către Moiş Aurel
(vol.12, fila 324)

În ziua de 23 mai patru elemente au fost văzute în pădurea Vandului la 7 km. de Merghindeal. S-au luat măsuri de urmărire a lor.
Mr. Popa Iacob

NOTA NOASTRĂ

Noi, (Gavrilă şi Pop Ioan) nu am fost la data aceea prin pădurile Merghindealului. Dosarele securităţii sunt pline de false informaţii ale informatorilor. Într-un fel acest lucru ne-a ajutat. S-au întâmplat însă şi cazuri când într-adevăr noi ne aflam în zonele respective. Din ancheta lui Victor Metea, rezultă că totuşi el, împreună cu Remus Sofonea şi Nelu Novac, au fost în mai în pădurea Merghindealului.

14. 06. 1955

RAPORT
despre informatorul „Grigorescu Gheorghe" (Grecu Ioan)
(vol.54, fila 122)

De fiecare dată duc cu el muncă de lămurire şi educare. Constat însă că atât la recrutare, ca şi până acum, nu a spus tot ce ştie despre bandiţi.
Lt. Col. de securitate Crăciun Gheorghe

14. 06. 1955

RAPORT
(vol.54, fila 130)

Informatorul e sigur că va veni Gavrilă la el.
Lt. Col. Crăciun Gheorghe

Iunie 1955

OBSERVAŢIE
(vol.54, fila 135)

Informatorul „Grigorescu" (Grecu Ioan), caută să-l convingă pe Crăciun să nu pună pază acasă la el pentru bandiţi, şi nici în împrejurimi, ci să se bazeze pe el. Cred că nu e sincer.
Lt. Col. Crăciun Gheorghe

Iulie 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ
(vol. 59, fila 57)

Informator: „Sandu Vasile", despre Gavrilă Emil din Cincu, unchiul banditului Gavrilă Ioan. Acesta s-a exprimat: „Săracii, cei fugiţi la munte, dacă mai vine o iarnă peste ei e rău, că le-ajunge de 10 ani, mâncând ce-apucă şi îmbrăcaţi cum dă Dumnezeu. Acum e multă armată şi securitate, că eu lucrez la drumuri, şi în pădure e cale bătută de armată. E greu să trăieşti cu aşa viaţă!"

Întrebând cum arătau cei din munţi, a răspuns: „Erau calmi şi nu le era frică de nimic. Pericolul era întotdeauna în faţa lor**. Eu aş vrea să-i văd odată deasupra, că ei sunt primii luptători pentru neam. Ei şi cu cei care suferă în închisori. Dumnezeu e mare şi le rezolvă toate!"**

Măsuri: nota informativă va fi trimisă Lt. Col. Crăciun Gheorghe.

12. 06. 1955

REFERAT
(vol.54, fila 105)

Informatorul „Grigorescu Gheorghe" (Grecu Ioan), trăieşte sub influenţa zvonurilor şi radiourilor imperialiste. Mi-a spus că vor fi în ţară alegeri de stil burgez la propunerea americanilor. Mi-a spus textual. **Aşa suntem noi românii, ne mâncăm şi ne urmărim unul pe altul.** Eu i-am vorbit că banditii fac rău poporului şi uneltesc împotriva poporului. Informatorul este un duşman înrăit şi neserios. Lucrez cu răbdare cu el, pentru că avem nevoie de el, altfel merită să fie închis.
Lt. Col. Crăciun Gheorghe

19. 08. 1955

NOTĂ

I-am cerut părerea (eu col. Crăciun), dacă e bine să-l arestez pe Metea Victor, tatăl banditului Metea Victor, a spus că nu fac bine dacă-l arestez. Deci informatorul nu este sincer cu noi.

Ptr. conformitate Lt. Col. Crăciun Gheorghe

28. 07. 1955

NOTĂ a informatorului „qui"

Am venit cu acceleratul din Bucureşti la Ucea. Borzea m-a dus la o vâlcea unde erau partizanii. Eu n-am vrut să merg direct la ei şi am trimis numai buletinele. Deocamdată vor pleca numai doi. Trebuie reţinut că bandiţii au văzut buletinul meu, şi-mi cunosc numele şi fotografia.

Informatorul „qui"

M.A.I. Stalin
09. 08. 1955

CĂTRE M.A.I. Bucureşti
(vol. 83, fila 272)

Menţionăm că atât informatorul „Puiu" (Niculescu Constantin), cât şi Grovu Ioan, au dovedit sinceritate faţă de organul nostru, respectând întocmai instructajul ce le-a fost făcut.

Ei şi Borzea, au stabilit metodele şi consemnul de menţinere a legăturilor dintre ei, precum şi căile de trimitere ale celor două elemente din bandă spre punctul de trecere al frontierei.

Discuţiile dintre cei trei şi cele dintre Borzea şi Grovu au fost interceptate prin mijloace tehnice de către subsemnatul, dovedind că Grovu era sincer, iar Borzea este un element duşmănos, divulgând sarcinile trasate, iar pe de altă parte un element de încredere al bandiţilor.

Şeful Dircţiei Regionale Lt. Col. Moiş Aurel

NOTA NOASTRĂ

Informatorul „Puiu" şi mai apoi „Qui", e prezentat ca o persoană din afara securităţii, fiind suspectat şi el. Dacă nu a fost un autentic ofiţer de securitate, a fost unul dintre cei mai mârşavi vânzători de fraţi din acei ani.

August 1955

NOTĂ
(vol.45, fila 151)

Din gara Viştea, am luat patru bilete până la Podul Olt. Eu am călătorit singur, bandiţii şi Borzea în alt vagon. Din Piatra Olt am luat trenul spre Bucureşti. I-am dus acasă la mine, au făcut baie, le-am dat să mănânce, le-am dat două cămăşi, i-am lăsat să se odihnească. Borzea le-a dat pentru drum 200 de lei. Pe drum cei doi bandiţi au stat tot timpul cu mâna pe grenadă şi pistol. Din discuţia cu ei reieşea că trebuiau să scrie două ilustrate, una din Bucureşti, alta din Constanţa. Una mi-a dat-o în ziua de 27. Bănuiesc că între ei şi cei rămaşi există o parolă. Subliniez ca fapt foarte important: toţi sunt hotărâţi să moară, decât să distrugă pe ceilalţi printr-o indiscreţie.

Pe tren Borzea mi-a şoptit că şeful bandiţilor nu era în regiunea Viştea, şi că băieţii l-au căutat şi-l aşteaptă.

Inforatorul „Qui"

M.A.I. Făgăraş, Direcţia trupelor operative şi pază
12. 09. 1955

PLANUL OPERAŢIUNII ÎN ZONA FĂGĂRAŞ
(Vol. 36, fila 452)

Strict secret

Bandei Gavrilă i s-a interzis de a lua legătura cu elementele de sprijin din raionul muntos. Au fost deconspirate numeroase bordeie părăsite de bandiţi. Este posibil ca banda să-şi reia activitatea până la căderea zăpezii. Scopul: nimicirea bandei, deconspirarea adăpostului, (N.N. Securitatea nici după atâţia ani nu a sesizat că noi în perioada când nu era zăpadă nu aveam adăpost construit. Operaţiuni peste operaţiuni au fost întreprinse pentru descoperirea adăpostului, de asemenea sute de oameni anchetaţi, bătuţi şi chinuiţi, pentru a spune unde este adăpostul pe care noi nu-l aveam. Noi ne construiam adăpostul numai după căderea zăpezii), cercetarea şi scotocirea terenului, ocuparea cabanelor turistice.

Forţe şi mijloace: batalionul 1 securitate Câmpina, cu o companie aruncătoare, o companie transmisiuni a regimentului 1 securitate, batalionul 3 de securitate a oraşului Stalin.

Puncte de comandă la Sticlărie, Pârâul Sebeş, Valea Dejanului şi Pârâul Mare. Compania 4 aruncătoare a regimentului, ocupă cabanele Urlea, Sâmbăta, Podragul, Bâlea, Negoiul Suru. Rezerve: garnizoana Făgăraş, pregătită pentru orice cerere.

Mod de acţiune: elemente de servici de 15 militari, staţie radio,câine, 1 ofiţer , vor controla terenul accidentat. Deplasare mascată, pânde, observatoare, capcane, scotocire amănunţită, frânghii, sonde, piolete, ochelari de soare, etc. Se va întocmi un grafic pe zile şi ore. La întâlnirea cu banda se va acţiona energic, până la lichidarea ei. Noaptea se va rămâne unde s-a ajuns, ½ vor dormi, restul vor face pândă. Hotărâre, iniţiativă, curaj, spirit de sacrificiu, înaltă disciplină, asigurare politică, forţe politice, membrii de partid şi uteciştii în frunte, vigilenţă sporită, ordine desăvârşită, aprovizionarea cabanelor pe întreg cuprinsul iernii. Asigurarea sanitară la îmdemână în permanenţă. Convorbirile telefonice codificate. Rapoarte orele 6:30, 18:30. Intrare în dispozitiv la 12. 09. 1955.

Comandantul trupelor operative şi de pază Gen Mr. Staicu Stelian

Şeful serviciului politic Cpt. Briceag Gheorghe

Şef de stat major Cpt. Nicolau Ilie

M.A.I. Stalin
25.11.1954

CĂTRE M.A.I. FĂGĂRAŞ
Personal Maior Popa Iacob
(vol.37, fila.211)

Strict secret

Vă trimetem alăturat trei planuri de acţiune asupra celor trei organizaţii legionare pe linie de ajutor legionar şi anume:
- Org. Viştea de Jos în fruntea căreia este Borzea Olimpiu cu alte 11 elemente.
- Org. din Com. Şoarş în fruntea căruia este Grecu Niculae cu trei elemente.
- Org. legionara din Cârţa, Budac Remus profesor în Cârţa.

Nu veţi întreprinde nici o măsură fără aprobarea conducerii regionalei. Alăturatele materiale vor fi păstrate sub cheie cu cea mai mare conspirativitate.

Şef Dir. Regionalei — Şef Serviciu
Col. Moiş Aurel — Mr. Cârnu Ion

NOTA NOASTRĂ

Aflarea celor trei centre de ajutor ale grupului nostru a fost o mare lovitură pentru noi. Desigur, nici noi şi nici ei nu ştiau încă acest lucru şi continuau să ne ajute chiar după ce au avut certitudinea ca sunt urmăriţi de securitate. Nu erau organizaţii legionare propriuzise, printre ei erau şi legionari dar şi alţii nelegionari şi chiar membri sau secretari de partid. (cazul Şoarş).

10. 11. 1954

HOTĂRÂRE
(se aprobă Lt. Col. Moiş Aurel)
(vol.54, fila 79)

Strict secret

Din materialul informativ rezultă că banda Gavrilă este sprijinită organizat cu adăpost, alimente şi haine de următorii din comuna Şoarş:

Grecu Ioan, fost legionar
Puşcaş Ioan – secretarul organizatiei de bază al G.A.C.
Grecu Nicolae – preşedinte al G.A.C. Şoarş
Krauss Gheorghe – de origine germană
Scârneci Dumitru –fost şef al garnizoanei legionare
şi Scârneci Virginia.

Rog aprobarea deschiderii acţiunii informative de grup în scopul urmăririi informative şi lichidării elementelor din bandă. De asemenea se va lucra cu cea mai mare conspirativitate.

Şef Serviciu 3 Mr. Cârnu Ion

M.A.I. Făgăraş

DARE DE SEAMĂ
(vol. 54)

La adunarea de înlocuire ca preşedinte al C.A.P.-ului din comuna Şoarş s-a observat că Grecu Niculae se bucură de popularitate în rândul colectiviştilor români şi saşi. Are relaţii apropiate cu Grecu Ion (frate), cu Radu Ion, cu Piticaş fostul preşedinte G.A.C., cu Banciu Alexandru (inginerul agronom) şi cu saşii din Şoarş

NOTA NOASTRĂ

Securitatea a aflat că Grecu Nicolae era sprijinitor al nostru. A dispus schimbarea lui ca preşedinte al G.A.C. şi vroia să ştie cine îl sprijină şi de ce popularitate se bucură în sat.

M.A.I. Stalin
20. 05. 1955

PLAN
privind organizarea pândei la Postul de miliţie Şoarş Făgăraş
(vol. 36, fila 431)

Scopul: a fi aproape de locul unde ar apărea elementele bandei Gavrilă şi a interveni imediat. Pânda va fi instalată în podul grajdului miliţiei, la 300m de locul unde sunt aşteptaţi bandiţii, şi la 600m de locul unde trebuie să se de-a lupta cu bandiţii. Am stabilit ca lupta să nu se de-a în curtea informatorului, ci după ce aceştia ies din curte, conform schiţei alăturate...

Elemente ce compun pânda: -Lt. Lupea Samoilă-securitate, Plt. Mureşan, şef de post în Şoarş, Lt. Maj Dragomirescu, 2 miliţieni, Lt. Tatu D-tru şi alte cadre. Postul va fi instalat la 27 Mai 1955.

Conspirativitate totală, nici o mişcare, alimentaţia se va face numai noaptea, necesităţile prin geam din pod, fumatul şi alcoolul interzis. Armament: pistol automat, 4 încărcătoare pline, 2 grenade, 2 lămpi portative, 1 câine de luptă, frânghii de legat. Se va acţiona la semnale sau chemare verbală. Un semn însemnează 1 bandit, 2 semne 2 bandiţi, etc. Bandiţii vin în curte, alţii aşteaptă la stâlp sau la o salcie. Grupa va ieşi în tenişi, şi va înconjura obiectivul. Bandiţii pe cât posibil vor fi loviţi la picioare.

Subdirector al regiunii M.A.I. Stalin Lt. Col Crăciun Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Semnalul prezenţei noastre în curtea lui Grecu Ioan, trebuia dat de el sau de soţia sa Gica. Numai că acest lucru nu se va întâmpla, familia Ion şi Niculae Grecu, ne-au rămas credincioase până la sfârşit.

NOTĂ
(vol.38, fila 135)

... Idomir Elena, elevă anul 4 la Şcoala Tehnică Administrativă Oraşul Stalin mi-a spus că dacă vreau pot să citesc piesa Vultanii a lui Cornea Marcel, piesa fiind ascunsă la mama lui Mălin Virgil.

Ion Boeru

NOTA NOASTRĂ

Deci, a rămas de la Cornea Marcel şi un document literar ce s-ar putea afla astăzi în dosarele securităţii.

31. 08. 1955

PLAN DE MĂSURI

în vederea depistării bandei Gavrilă

În ziua de 1 Sept. 1955, ora 5, se va pătrunde simultan în locuinţele surorilor lui Pop Jean, cu efectiv de 10 ostaşi şi un câine de urmărire. Echipele sunt formate din 5 ostaşi. În 2 Septembrie 1955, se va face pătrunderea în casa lui Haşu Gheorghe din Breaza. În ziua de 3 Septembrie 1955, se va pătrunde cu echipa în locuinţa părinţilor banditului Remus Sofonea.

Răspunde Mr. Iacob, şeful raionului Făgăraş

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
A LUI BURLACU NICOLAE

L-am întâlnit întâmplător pe Vanu Gheorghe în februarie 1955 cu care am discutat găsirea unei ieşiri din ţară pentru mine. Erau două posibilităţi. Una prin Constanţa şi alta prin Bulgaria. Planul prin Bulgaria l-am destăinuit lui Grovu. Iar cel prin Constanţa nu l-am spus, socotindu-l irealizabil. M-am gândit şi la unele căi indirecte. Astfel m-am gândit că prin unii evrei din comuna vecină satului meu natal să fac să parvină o scrisoare Legaţiei Americane prin Legaţia Israelului. M-am gândit la Haimovici, fost comerciant în Corbeasca Adjud. Acest evreu ştia că sunt legionar însă eram totdeauna în relaţii bune. M-am gândit şi la Legaţia Olandeză în care scop l-am rugat pe Leon Vidraşcu, care avea un cunoscut la acea legaţie să pot trimete scrisoarea mea. Dar acel cunoscut nu mai era acolo. A urmat ca Vidraşcu să ia legătura cu Legaţia Engleză unde avea un alt cunoscut. Problema era că ar fi trecut mult timp. Toate acestea le-am discutat cu Prof. Grovu. Pentru ca să nu fim arestaţi că nu servim securitatea, prin Grovu am cerut o scrisoare de la bandiţi din care să reiasă încrederea lor în noi, dar şi informaţia că ei nu vor apărea decât în primăvară. Prin asta speram că securitatea nu ne va rearesta iar până atunci noi să avem timp să rezolvăm o cale de plecare.

În 5 martie am plecat la Bucureşti cu o scrisoare încă nescrisă pentru a lua legătura cu Legaţia Americană.

Semnat: Burlacu Nicolae

Anchetator Deitel Ernest

COPIE DE PE CEREREA FACUTĂ DE
BURLACU NICOLAE LEGAŢIEI IMPERIALISTE:

Subsemnatul Burlacu Nicolae, medic în Făgăraş, doresc să comunic direct reprezentantului legaţiei SUA chestiuni extrem de importante în legătură cu grupul de partizani din Munţii Făgăraşului. Eu urma să fac legătura în septembrie 1953 între grupul din munţi şi grupul paraşutat venit din Grecia condus de Mare Sabin. Prin persoane verificate de dvs. vă puteţi convinge de seriozitatea şi bunele intenţii ce le am.

Din SUA mă cunosc Dr. Coşeriu Vasile din Detroit cu care am fost coleg la facultate din 1940 până în 1946 şi cu Stănculescu Eugen ... şi de asemenea din Londra cunosc pe Prof. Tiplic şi Dl. Sandu Mihai, Lulu Andronescu şi Casapu Nicolae, ultimul, asistent de istorie la Cluj. Am făcut liceul la Iaşi 1932-1940. Facultatea la Cluj 1940-1946. Am fost crescut de Romeo Vidraşcu, proprietar din Vultureni Tecuci, fost fruntaşi liberal. Romeo Vidraşcu (cunocut de Vişoianu) socot că este o garanţie necesară pentru a vă determina să acceptaţi o întâlnire. În caz că aceasta nu va avea loc în termen cât mai scurt posibil, până la 1 mai, voi fi obligat să încerc singur frontiera pentru a ajunge să pot comunica.

NOTA NOASTRĂ

Nu reiese cum a ajuns cererea Dr. Burlacu în mâna securităţii.

30. 03. 1955

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Învinuitul Grovu Ioan, născut în 1924 în comuna Oprea – Cârţişoara, Raionul Făgăraş declar: în toamna anului 1954 Dr. Burlacu mi-a spus că a fost arestat şi cercetat în legătură cu banda şi că a fost lăsat liber cu condiţia de a colabora cu organele de stat în vederea prinderii bandiţilor, lucru pe care mi l-a spus că nu-l poate face. Analizând situaţia creată ne-am dat seama că nu ne rămâne altceva de făcut decât să încercăm să fugim din ţară. Pentru a nu se trece la arestarea noastră împreună cu Burlacu am luat hotărârea ca el să dea în continuare informaţii eronate precum că banda nu reapare decât în primăvară şi în felul acesta să se producă amânări până când noi vom aranja situaţia să reuşim să fugim din ţară. Informaţiile furnizate de el securităţii fiind aranjate de noi amândoi.

Toate aceste manevre de-ale noastre conform înţelegerii cu Burlacu le-am comunicat lui Borzea, iar el la rândul lui bandiţilor. Bandiţii şi-au manifestat neîncrederea în ce priveşte fuga noastră din ţară, fapt ce i l-au comunicat lui Borzea. Au spus totuşi ca noi să încercăm şi dacă vom reuşi să găsim vre-o posibilitate sigură să le-o comunicăm şi lor prin Borzea ca să meargă dintre ei unul sau doi.

Sarcina căutării şi-a luat-o Burlacu.

Pentru ca securitatea să fie încredinţată că bandiţii nu apar până în primăvară ei trebuiau să ne dea nouă prin Borzea două scrisori în acest sens. Lucru care s-a facut.

Anchetator Deitel Ernest

August 1955

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Învinuitul Chiujdea Ion, născut în martie 1921 în Berivoii Mici ... în toamna anului 1954 am construit un bordei pe iaz între comunele Pojorta şi Voivodeni. La el am lucrat eu, Haşu Laurean, Haşu Gheorghe şi Metea Victor. Uneltele le-a procurat Haşu Gheorghe de acasă. Materialul lemnos l-am furat de la ferăstriele din apropiere. Alimentele le luam de pe câmp sau le aducea Gheorghe Haşu de acasă. Am pus un bilet convenit la stâlpul de înaltă tensiune pentru Sofonea Remus şi Ioan Novac spre a-i chema la întâlnire. În 2 noiembrie Novac şi Sofonea au venit la stâlpul indicat şi i-am adus în bordei. Aceştia ne-au spus că cu câteva zile înainte s-au

despărţit de Gavrilă şi Pop Jean care au plecat spre Ardeal. Ei au convenit să ierneze câte doi şi la nevoie să pună bilet la stâlpul în cauză când vor dori vreo întâlnire. Am continuat adunarea cartofilor de pe câmp, cca 700 kg, morcovi, ceapă, usturoi, varză, etc. Haşu Gheorghe a procurat o lampă de petrol şi cca. 40 kg. petrol. Astfel am început iernatul în bordei. Nu ieşeam din bordei decât pentru spălatul rufelor la iaz, numai noaptea. La sfârşitul lui Martie era prea cald în bordei de aceea Sofonea, Novac şi Metea au ieşit să aducă alimente din depozitele ascunse şi să-l găsească pe Gavrilă. S-au întors după două luni şi ne-au povestit că au săpat un adăpost pentru iernatul viitor (unde nu ştiu). De Gavrilă spuneau că nu au aflat nimic. Tatăl lui Haşu Gheorghe ne-a relatat că se vorbeşte prin lume că un învăţător din Sâmbăta de Jos cu numele Grovu a fugit în străinătate împreună cu Dr. Burlacu din Făgăraş. Sofonea s-a dus cu Haşu Laurean să caute dacă nu cumva cei fugiţi au lăsat vreo legătură şi vreo informaţie despre ruta lor ca să plecăm şi noi. Prima dată s-au întors fără rezultat. Peste vreo 10 zile au plecat iară. S-a întors după o lună numai Haşu Laurean. Ne-a relatat următaorele: Sofonea în timp ce stateau în holdă a fost rănit din inprudenţă la genunche. Au reuşit să între în sat încercând să-l îngrijească. Sofonea neavând nici o speranţă de vindecare au convenit ca amândoi să se împuşte. Sofonea şi-a tras un cartuş în cap cu pistolul şi a murit. Haşu Laurean a făcut acelaşi lucru, însă glonţul i-a trecut prin osul frontal şi a rămas în viaţă. Gazda l-a îngrijit şi s-a refăcut. S-a stabilit că există o legătură până la Grovu prin care s-a creat posibilitatea ca doi dintre noi să plece din ţară peste 5 zile. Haşu Laurean şi Haşu Gheorghe au vorbit amândoi cu omul de legătură care era Olimpiu Borzea, învăţător din Viştea de Jos cunoscut de Sofonea. La o nouă întâlnire Borzea ne-a spus că de la Grovu din Grecia au sosit nişte scrisori convingătoare. Cu această ocazie am aflat că Borzea şi Grovu erau sprijinitori importanţi a lui Sofonea incă dinainte. Am hotărât ca doi dintre noi Novac Ion şi Haşu Laurean să plece primii. În caz de reuşită în scrisorile trimise din Grecia, aduse de călăuză să se afle de 3 ori cuvântul am plecat. Cei doi au plecat trimiţându-ne o scrisoare cu amănuntele convenite, fapt ce ne-a determinat să plecăm şi ceilalţi trei care am mai rămas. Ne-am procurat haine şi am plecat pe drum, iar acum în loc de Grecia am ajuns aici.

Am citit cele relatate de mine cuvânt cu cuvânt si semnez Chiujdea Ioan.

Anchetator Deitel Ernest

26. 09. 1955

DECLARAŢIA LUI NELU NOVAC

(vol. 26, fila 461)

Ultima întâlnire cu Gavrilă a avut loc în octombrie 1954 în pădurea Şoarşului. Ne-a spus că dacă nu avem unde să iernăm (eu si Sofonea) să venim la locul indicat de el şi acolo vom găsi un bilet care ne va pune în curent cu situaţia lor, adică unde i-am putea găsi (Gavrilă şi Pop Jean) şi vom împărţi necazul în patru.

Apoi eu şi Sofonea am luat legătura cu grupul celălalt compus din Haşu Laurean, Haşu Gheorghe, Chiujdea Ioan şi Metea Victor. Le-am povestit de despărţirea de Gavrilă şi Pop Jean şi de modul cum putem să dăm de urma lui Gavrilă. Chiujdea cunoştea locul acesta deoarece a mai trecut pe acolo cu Gavrilă. Nu ştiau precis locul, ci doar despre existenţa lui. Nici eu, nici ceilalţi nu am mai controlat niciodată acest loc. Consideram că este periculos deoarece în toamna anului 1954 Borzea i-a povestit lui Sofonea că un om a fost prins în păduri la Feldioara. În primăvara anului 1955 eu cu Sofonea şi Metea am plecat de la bordei trecând pe malul drept al Oltului. Am aflat că prin luna noiembrie 1954 armata a controlat toate pădurile din zona unde urma să ierneze Gavrilă. Întrucât Gavrilă nu a trecut până la 20 mai pe la nici o gazdă de pe malul drept al Oltului ne-a întărit bănuiala că lui Gavrilă şi Pop Jean li s-a întâmplat ceva sau că ei nu se mai găsesc în acel loc.

Un alt motiv care ne-a determinat să trecem repede înapoi în Ţara Oltului era faptul că am fost informaţi că vine armata pentru manevre. De unde am fost noi, până la locul cu biletul drumul ar fi durat vreo 10 zile, eu fiind bolnav cu piciorul. Eram dealtfel convinşi că ar fi un drum în zadar deoarece Gavrilă n-a trecut pe la gazda cunoscută cum era obiceiul în fiecare primăvară.

Aşteptam ca el să restabilească legătura în vreun fel. Noi aveam un alt loc de întâlnire cu Gavrilă la un stâlp între Voivodeni şi Sâmbăta de Sus. Haşu Gheorghe a găsit acest bilet datat din 17 mai 1955. În bilet era trecut: vă voi căuta pe alte căi. Biletul integral era asa: „Fraţilor v-am căutat la toate locurile în care am fost înţeleşi şi nu am gasit nici un semn de la voi. Vă voi căuta pe alte căi". Alte căi după părerea noastră era în alte locuri unde aveam înţeles de pus biletul. Aceste locuri erau: o fântână în hotarul comunei Pojorta, şi o altă fântână lângă comuna Netotu. Gheorghe Haşu a căutat la aceste locuri şi nu a găsit nimic. Eu cu Haşu Laurean am pus un bilet la stâlpul de înaltă tensiune dintre Sâmbăta şi Voivodeni în care stabileam o dată în care vom trece pe acolo din nou. Nu am mai trecut pe la acest loc deoarece atunci când am pus acel bilet ni s-a părut că în acel loc ar fi căutat cineva. Am aşezat biletul într-o anumită poziţie cu un fir de iarbă să ne dăm seama dacă a umblat cineva pe acolo.

Haşu Laurean şi Sofonea trebuia să îl controleze dar ei nu s-au mai întors la bordei iar ziua fixată trecuse. Haşu Gheorghe s-a dus să controleze locul. Era după 17 iunie 1955. Nu am mai gasit biletul lăsat de mine şi Haşu Laurean, în schimb a găsit biletul lui Gavrilă din 17 iunie 1955 în care scria că a trecut pe acolo dar negăsindu-ne, ne va căuta pe alte căi. Ne-am explicat că biletul nostru fost găsit de Gavrilă şi el a greşit scriind 17 iunie în loc de 17 mai. Nu ne-a fixat o nouă întâlnire, probabil că nu putea sta în regiunea aceea mai multe zile. Toţi am crezut că el a greşit data. Am continuat să căutăm şi la alţi stâlpi dacă nu cumva el a greşit stâlpul.

Noi credeam că biletul pus de noi a fost ridicat de Haşu Laurean cât timp a lipsit dintre noi şi am rămas nedumeriţi când a spus că nu el a ridicat biletul. Apoi discuţiile au trecut pe alte planuri şi nu am mai analizat problema. Cu vreo două-trei zile înainte de plecarea noastră de la bordei 22-23 iulie 1955, Haşu Gheorghe a găsit în aceeaşi poziţie biletul pus de el pentru Gavrilă.

Prezentul proces verbal îl susţin şi semnez propriu Nelu Novac

Anchetator Mezei Gheorghe

26.08.1955

DECLARAŢIA LUI METEA VICTOR

(vol.60, fila 297)

...Din 10 până în 13 septembrie 1954 (n. n. – 29 aug.1955) fiind cu Haşu Laurean în porumb am fost găşiţi întâmplător de Gavrilă, Pop Jean şi Nelu Novac. Ei veneau de la Rucăr şi se ascundeau în cucuruz. Cu această ocazie am stabilit să ne întâlnim la Şoarş în 23 sau 24 octombrie şi la un stâlp electric să punem bilet. A fost ultima întâlnire cu Gavrilă şi cu Pop Jean. Auzind că Gheorghe Şovăială şi Novac Gelu au fost prinşi nu ne-am mai dus la întâlnire ci am rămas ca să ne întâlnim la biletul de la stâlp. ...

10. 09. 1955

ANCHETA LUI METEA

În 26 martie 1955 am părăsit bordeiul de la Pojorta împreună cu Novac Ion şi Sofonea Remus cu intenţia de a trece Oltul spre Ardeal în pădurile de la Ţelna, Hendorf, Grânari, unde aveam ceva cartofi. Am rămas o zi în hotarul Berivoiului pe Dumbravă. Patru zile în pădurea vadului deoarece ne-a prins zăpada. Două zile la Grid apoi în holde la Veneţia de Jos. Patru zile în pădurea Jalca şi la

Felmăr o zi. La Bărcut am stat 3 săptămâni. În 11 aprilie ne-am dus la Grecu Ioan şi am întrebat de Gavrilă. Ne-am întors la Bărcut unde am stat până la 24 aprilie 1955. Am apelat la o casă din Văleni pentru alimente. Ne-a dat putin că le era frică. Am plecat în pădurea Ţelna până la 1 mai şi de aici în pădurea Meschindorf unde am săpat un bordei pentru 1955-1956. Ne-am întors iar la Bărcut şi iar la Grecu întrebând de Gavrilă. De aici în pădurea Movile, unde aveam cartofi depozitaţi şi apoi la Merghindeal unde aveam cartofi şi un bidon de zahăr.

Din sat Sofonea şi Novac au adus vestea că se fac manevre militare. Am trecut înapoi Oltul la bordei unde am ajuns pe 1 iulie. Eu am aranjat să merg acasă în Ileni printr-un bilet. Acolo am rămas până când am fost chemat de sora lui Haşu Gheorghe pentru a pleca în Grecia.

Semnătura: Victor Metea

DECLARAŢIE – BORDEIUL DE LA MESCHINDORF

De la izvorul pârâului, ce merge în sat, la 200 m la vale, pe partea stângă sub un surpis, la 2 m pe surpis se afla uşa bordeiului. La uşa bordeiului sunt 5, sau 6 fagi aplecati peste pârâu, iar mai la vale o pădurice de brazi. Bordeiul e săpat în pământ, uşa e astupată cu lemne. Am lasat în el: sare, o bucată de slănină şi uneltele cu care am lucrat. La Grecu am fost pentru ultima dată prin 24-25 mai. Nu ştia nimic de Gavrilă şi ne-a spus să nu mai trecem pe la el că e urmărit de securitate. Nu ştia sigur dar presimţea. (n.n. La data aceea el era cu angajamentul dat securităţii şi trebuia să-l determine să rămână la el până a doua zi.)

Semnatura Victor Metea

25. 05. 1955

NOTA INFORMATIVĂ

„Grigorescu Gheorghe"

În seara de 19 mai a venit Metea Victor la mine. L-am întrebat ce doreşte să-i dau şi a zis sare. Numai atât l-am intrebat eu ? A răspuns că nu mai îndrăzneşte să ceară altceva. I-am dat 6-7 kg făină, sare şi slănină. M-a întrebat dacă nu a fost Gavrilă şi i-am spus că nu. Daca e armată pe aici? I-am spus că nu. S-a mirat că pe aici nu era armată. A adus vorba de intîlnirea celor 4 şefi de state. Am fixat ca la fiecare 1 şi 15 ale lunii să caut la un stâlp electric un bilet. Dacă găsesc să-i aştept la salcie. Eu aş fi vrut să-l ţin până a doua zi dar el nu a vrut.

Primită de Loc. Col. Crăciun Ghe.

NOTA NOASTRĂ

A fost un mod ingenios de a fi ajutati sub ochii securităţii

SCRISOAREA LUI GROVU

(vol.103)

Dragă Olimpiu.

Cred că ai aflat şi tu cele întâmplate în legătură cu mine şi Burlacu în ultimul timp. Printr-o minune dumnezeiască am reuşit să ne salvăm libertatea... Gândul meu e la salvarea lor şi fără o legătură sigură nu se poate. Consider ca o datorie din partea ta ca în aceste momente grele să primeşti. Va trebui să laşi la o parte pericolul, familia şi totul, să treci peste orice sentiment de conservare.

Băieţii o să te înveţe totul. Începutul va fi greu dar sperăm ca timpul să fie scurt, şi eu voi putea aranja salvarea lor. Dumnezeu să ne ajute la toţi.

Grovu.

NOTA NOASTRĂ,

În momentul când Grovu s-a decis să treacă de partea securităţii a desvăluit că el şi Burlacu aveau intenţia să fugă în străinătate. Securitatea a iniţiat următorul plan: l-a arestat şi izolat pe Dr. Burlacu care a refuzat să le facă jocul şi împreună cu Grovu au făcut un plan de atragere a lui Borzea si a celorlalţi de a merge pe acest drum.

Grovu l-a anunţat pe Olimpiu Borzea că pleacă în Grecia pe o cale sigură. Grovu urma să trimeată o scrisoare din Grecia cu anumite semne convenite pentru a confirma că au ajuns acolo. De asemenea trebuia să se vorbească la Radio Atena şi la Radio Paris două subiecte anume. Toate aceste lucruri au fost îndeplinite, bineînţeles de către securitate.

După aceea Borzea a primit scrisoarea de mai sus.

ANCHETA LUI BORZEA OLIMPIU

(vol 55, fila 358)

In toamna anului 1954 Grovu mi-a spus că este în legătură cu un doctor, Burlacu, din Făgăraş, care fiind urmărit de securitate a hotărât să plece din ţară şi că l-a convins şi pe Grovu să plece şi el. Sofonea urma să scrie nişte bilete fictive prin care să arate ca bandiţii nu vor veni din iarnă decât prin iunie. Sofonea ne-a dat aceste bilete în dec.1954 şi eu i le-am dat lui Grovu. În 6 martie 1955 eu am fost arestat de securitate. I-am transmis şi lui Remus Budac ce s-a întâmplat pt. ca Sofonea Remus să nu mai vină la mine. În aprilie 1955 am fost anunţat de Grovu să mă întâlnesc la Sibiu cu o persoană străină. M-am întâlnit cu Niculescu şi cu Grovu într-o casă particulară. Urma ca Niculescu Constantin să-i călăuzească spre Grecia iar eu să-l anunţ pe Sofonea de acest lucru. Deoarece Sofonea murise la mine în casă am discutat problema cu Haşu Laurean şi apoi cu Haşu Gheorghe si Chiujdea, ei plecând în 2 eşaloane. La 8 octombrie 1955 cu aceaşi călăuză am plecat şi eu, fiind arestat la Bucuresti.

Borzea Olimpiu

Atena
28.04.1955

Dragă unchiule

(vol. 103, fila 7)

De câteva zile am sosit împreună cu Niculina la Atena, venind din Casa Blanca. Am fost supuşi la un tratament de carantină, dar natural, la domiciliul nostru. Acest tratament se aplică tuturor străinilor, pentru a nu aduce boli contagioase. Nu a fost greu drumul, şi am ajuns cu bine. Sper că vom pleca la Paris, unde vrem să ne stabilim. Gazda noastră ne-a sugerat să vorbim cu Radu. Gazda noastră nu-l prea agrează pe Radu. Mi-e dor de sora mea Viorica şi de cei doi copii ai ei... Am simţit din plin ce înseamnă să fi sănătos.

Cu drag, Gabriela.

Plicul scrisorii arăta astfel:

Exp. Niculescu Gabriela
Attiny Palace
Lombardi 109
ΔΕΡΟΠΟΡΙΚĠΣ
Par avion

D-lui Niculescu C. Constantin
Str. Theodor Aman, nr. 42, et. I
Bucureşti, România

25. 04. 1955

NOTA INFORMATIVĂ

Borzea m-a intrerbat dacă Grovu şi Burlacu au trecut. I-am arătat scrisorile de la Grovu. I-am explicat că Burlacu şi Grovu îmi vor scrie pe numele Gabriela Niculescu. (Borzea are tot mai multă încredere în mine).

Informator „Puiu Costică"

11. 05. 1955

CĂTRE M.A.I. STALIN
(vol.28, fila 338)

Strict secret

Trebuie să se răspândească zvonuri în regiune că dr. Burlacu şi cu Grovu au fugit din Făgăraş. Familiile lui Grovu şi Burlacu, vor trebui să fie convinse că amândoi sunt fugiţi şi nu arestaţi de securitate. Se va pune post de pândă la casa lui Burlacu, pentru ca lumea să ştie că e căutat.

Ambii să fie căutaţi în zonă şi în toată ţara. Să fie anchetată soţia lui Grovu Ioan. Grovu va scrie o scrisoare către soţie şi copii, arătând motivele pentru care a dispărut (că ar fi fost mai rău să rămână, să fie arestat). Să se facă percheziţii şi anchete în Cârţişoara şi în satele din jur, la Nistor Chirilă şi Ecaterina. De asemenea să se facă percheziţie şi anchetă la prof. Comănici Niculae, prieten cu dr. Burlacu.(fila 398).

Mr. Popa Iacob

19. 05. 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ

Întâlnire cu Borzea la hotel Bulevard. În cameră i-am dat scrisorile de la Grovu din Grecia. Borzea după ce le-a citit a zis ca aceste scrisori sunt chezăşia ce-a mai importantă că băieţii au ajuns cu bine. Am căzut de acord ca băieţii, când îi va găsi Borzea, să vină înarmaţi cu arme mici, nu prea voluminoase şi cu haine obişnuite.

Mi-a spus că fam Grovu e urmărită. Cred că Borzea are legături permanente cu bandiţii. Mi-a luat nr. de tel.

Informator „Puiu Costică"

24. 06. 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ

Informatorul „Radu Pădure", (adică Borzea Olimpiu), a venit cu două bilete găsite de la bandiţi. Aceştia ar vrea o scrisoare de la Grovu şi Burlacu, despre care erau informaţi că ar fi trecut în Grecia. (Credem că este o verificare dacă nu cumva este o cursă a noastră, a securităţii). Bandiţii vor scrie de acum înainte prin poştă.

Conţinutul biletului: „Nu ştim când o să mai apărem, căci regiunea este foarte controlată, spre deosebire de alţi ani când în zonă era linişte. Impresia noastră este că „Radu Pădure" caută să câştige timp. Ne-am format impresia că bandiţii nu sunt decişi să plece, sau real, aşteaptă ceva schimbări în situaţia internaţională.

Măsuri speciale: Borzea să fie încă o dată prelucrat, cu sprijinul lui Grovu, pentru a preda acest grup la proxima întâlnire.

Concluzii: informatorul, adică „Radu Pădure", continuă să dezinformeze, şi vrea să plece cu unii bandiţi. Biletele au fost scrise de el sau de bandiţi, la cerera lui. Biletele au fost trimise la M.A.I. Bucureşti, pentru expertiză.

Pentru conformitate Lt. Col. Moiş Aurel

M.A.I. Stalin
14. 06.1955

CĂTRE M.A.I. BUCUREŞTI
Tov. Col. Aranici Pavel

Raportăm că la 14 iunie 1955, seara, au apărut din direcţia Piteşti în muntele Groapele, 4 bandiţi, cioban fiind Muşat Ioan din Rucăr, Muscel. I-au luat ciobanului un miel şi-o sută lei, şi-au întrebat de armată. Unul avea puşcă cu lunetă, ceilalţi pistoale sovietice şi grenade. Trei din bandiţi au aprins ţigări, vorbeau cu acceant ardelenesc

Direcţia regională M.A.I. Stalin Lt. Col. Moiş Aurel

NOTA NOASTRĂ

Dintre noi sigur n-au fost, eram cu toţii în altă parte la data aceea. Nu fumam nici unul dintre noi, şi nu ne-am comportat niciodată aşa. Nici Arnăuţoii nu au fost. Probabil era o grupă falsă de securişti cu scopul de a testa comportarea ciobanilor.

15. 06. 1955

NOTĂ
(vol.83, fila 41)

În 14 Iulie a sosit în Bucureşti la mine, Borzea Olimpiu, la orele 21. L-am dus la mine acasă. Vrea să ia legătura cu Dobrotă, din Calea Pisculuı 89, Bucureşti, legătură ce i-a fost recomandată la plecarea lui Grovu şi Burlacu. Mi-a spus că partizanii ştiu, că el

lucrează cu securitatea şi că aceştia îi dau bilete şi instrucţiuni ce să spună colonelului de securitate. Mie mi-a dat trei scrisori pentru Grovu şi Burlacu. A stat la mine până la 23:20, a luat masa cu mine şi soţia mea. M-a verificat după plecare la telefon. Azi vine la cârciuma la care lucrez pentru a mă verifica.

Borzea are încredere deplină în Dobrotă. Dobrotă va aduce două buletine şi alte acte. Vor pleca doi partizani şi Cristian, care urma să vină paraşutat. Pe 19 Iulie 1955, Borzea, are întâlnire cu partizanii pentru a discuta plecarea lor. Înainte de a muri, partizanul rănit, i-a dat o scrisoare lui Borzea, pe care acesta să o de-a securităţii. Cel mort a fost îngropat în curtea lui Borzea, de doi veri de-ai lui. Cel de-al doilea, rănit la cap, a stat la Borzea trei săptămâni, fiind îngrijit de Borzea şi soţia lui, apoi a plecat iarăşi în munţi. Pe 21 va veni să se întâlnească cu Borzea. Avem un consemn, unde avionul venit trebuia să le paraşuteze ajutoare. A rămas ca eu să raportez şefilor mei ce am hotărât cu Borzea.

Informator „Qui"

NOTA NOASTRĂ

Grovu, în momentul când a trădat, i-a recomandat lui Borzea ca om de încredere, pe Niculescu Constantin, de la Bucureşti. Borzea, s-a deplasat la Bucureşti şi a fost primit în familia lui Niculescu, ceea ce l-a făcut pe Borzea să aibă mai multă încredere în Niculescu. Mă întreb ce fel de femeie era soţia lui, ştiind că soţul său pregăteşte uciderea oaspeţilor săi?

15. 07. 1955

NOTĂ INFORMATIVĂ

(vol.83, fila 46)

S-a prezentat la mine Borzea, ca fost legionar. M-a întrebat dacă îl cunosc pe Gavrilă. I-am spus că nu. El ar fi vrut să ştie ce e cu doctorul (probabil dr. Burlacu). El a fost căutat de un coleg de la Blaj, Simu Silvestru, din Ciufud, unde are un prieten, pe Spătăcean Ion. M-a surprins vizita ce mi-a făcut-o. A cunoscut chiar legionari, care-mi erau prieteni.

Informatorul „Dobrotă"

NOTA NOASTRĂ

Acesta a fost cea de-a doua persoană recomandată de Grovu şi Niculescu, pentru ca Borzea să aibă mai multă încredere că nu este vorba de o capcană a securităţii.

M.A.I. Stalin
02. 08. 1955

NOTĂ SINTEZĂ

Privind rezultatele obţinute pe baza planului din 11 Iulie 1955

(vol.79)

Prin folosirea în orb a informatorului dublu „Radu Pădure" şi a informatorului „Puiu" (Niculescu Constantin). Conform sarcinilor trasate informatorului „Puiu Costică", „Radu Pădure" şi „Călinescu", acţiunea s-a desfăşurat conform măsurilor prevăzute. Şi s-a soldat cu capturarea a două elemente din bandă. Astfel la 14 Iulie, Borzea s-a deplasat la Bucureşti la locuinţa lui „Puiu Costică", şi i-a comunicat că peste două săptămâni vor pleca doi inşi în Grecia. Totodată i-a mărturisit că el are legătură cu securitatea. Faţă de „Puiu" a afirmat că el şi bandiţii au hotărât să-l răpească pe organul cu care lucrează (col. Gheorghe Crăciun).

La 15 Iulie „Radu Pădure" (Olimpiu Borzea), l-a vizitat pe „Puiu Costică", atât la locul de muncă cât şi la domiciliu. I-a comunicat lui Puiu că a fost şi la „Dobrin", cel indicat de orgnele de securitate (prin Grovu), care la început i-a făcut o impresie proastă, dar mai târziu a avut încredere în el.

La întâlnirea cu organele noastre (Lt. Col. Gheorghe Crăciun), „Radu Pădure" (Borzea) nu a semnalat că l-a vizitat pe „Puiu Costică" (Niculescu C-tin).

În 21 Iulie, „Puiu" a fost vizitat de profesorul Bucelea Ioan cu o scrisoare de la „Radu Pădure" (Borzea).

În 26 Iulie, „Puiu" va pleca din Bucureşti cu acceleratul şi în staţia Ucea Făgăraş, va primi trei-patru bandiţi, pe care el „Puiu" îi va trece frontiera.

Scrisoarea era următoarea (fila 94) ..."Îţi trimit 3-4 pachete, cu acceleratul de Bucureşti, şi să-ţi iei bilet până la Ucea.

„Puiu" s-a dus la Ucea, şi de aici lângă Victoria, unde le-a dat buletinele (false) bandiţilor. La ora 18:10, Olimpiu Borzea a sosit în gara Viştea de Jos cu doi bandiţi. La ora 19:25 s-au suit în tren. Cei doi bandiţi erau cu mâna în buzunar pe armă.

În 27 Iulie, cei doi bandiţi au fost conduşi la domiciliul lui „Puiu". Organul nostru a pregătit un autobuz, în parte ocupat de organele noastre travestite. La un moment dat organul nostru a strigat „Stai!", cei doi bandiţi au fost imobilizaţi şi dezarmaţi.

Lt. Col. Moiş Aurel

NOTA NOASTRĂ

Astfel au fost arestaţi Haşu Laurean şi Nelu Novac. Regimul a realizat un film artistic pe această temă, cu artişti consacraţi, cu lozinci comuniste, cu batjocuri la adresa luptei de rezistenţă a imperialiştilor americani şi a Bisericii.

În zilele noastre, aceiaşi oameni realizează alte filme artistice, de astă dacă cu ironii la adresa securităţii şi cu elogii la prietenii noştri americanii. Convingeri, idealuri, ruşine... nu se împiedică nimeni în asemenea fleacuri. Filmul „Autobuzul" rulează şi azi (2003).

Bani să iasă, glorie personală, aplauze şi premii!

Din gropile comune unde au fost aruncaţi cei doi luptători condamnaţi la moarte, şi nu numai ei, n-au cum să protesteze. Pentru că nimeni nu ştie şi nimeni nu s-a căznit să afle unde au fost aruncaţi, după ce au fost împuşcaţi. Să nu ne mirăm însă, că poporul în sânul căruia se petrec astfel de lucruri, va trebui să plătească cu dezastre şi suferinţe.

ANCHETA LUI HAŞU LAUREAN

(fragment)

(vol.65, fila 224)

Anchetator: - Ştiaţi că Borzea Olimpiu lucrează cu securitatea? Ce v-a determinat să mai aveţi încredere în el?

Faptul că ne-a spus singur. M-a ţinut pe mine trei săptămâni, grav rănit, până m-am vindecat. L-a înmormântat pe Sofonea în curtea lui. S-a manifestat ca un om cu credinţa hotărâtă în Dumnezeu. Propunerea lui îndrăzneaţă în legătură cu împuşcarea Col. Crăciun de la oraşul Stalin. La o întâlnire ne-a făcut propunerea să-l răpim pe Col. Crăciun cu care se întâlneşte, şi să-l ducem în munţi. N-am făcut acest lucru, asta însemnînd lichidarea familiilor noastre şi a legionarilor din Făgăraş.

Anchetator Deitel Ernest
Anchetat Haşu Laurean

21. 05. 1955

REFERAT
(fila 373)

Privind unele împuşcături ce se aud prin pădurile Fofeldea, Colun, Glâmboaca. Raportez că-n ultimul timp prin aceste păduri se aud împuşcături spre seară. Vânătorii din aceste sate nu au ieşit la vânătoare. Pot fi fugari care caută prin vânat să-şi asigure alimentaţia. În 28 aprilie asupra unui Lt. şi 3 soldaţi din M.F.A., ce făceau măsurători topometrice între Colun şi Glâmboaca, s-a tras un foc de armă, cartuşul fiind de război şi nu de vânătoare. În 15 mai 1955, un păzitor de capre, rrom din Glâmboaca, la locul numit Frivalt, a întâlnit doi străini între 28-30 de ani ce aveau în spate arme cu glonţ. În ziua de 7 mai s-a tras un foc de armă în pădurea Repause lângă Glâmboaca, iar în 17-18 mai, personal am auzit foc de armă lângă Glâmboaca. Până în prezent nu am stabilit cine trage. Ar putea fi şi indivizi din Glâmboaca sau Fofeldea. În Olt se varsă câteva pâraie cu teren stâncos, pădure deasă, în aceste pâraie au stat ascunşi în trecut răufăcători. L-am dirijat pe informatorul Vlad I. – vânător, să cerceteze aceste pâraie, dacă întâlneşte străini, sau elemente din banda „G”.

Lt. de securitate Vaideş Mihai

NOTA NOASTRĂ

În perioada respectivă, ianuarie-iunie 1955, împreună cu Pop Ioan (Fileru), am stat într-un bordei la Colun, tocmai în triunghiul Colun-Glâmboaca-Fofeldea, la marginea unui astfel de pârâu. Noi, deşi seara şi noaptea ieşem afară din bordei, n-am auzit nici o împuşcătură şi nu am tras vreun foc de armă. Nu ne-am întâlnit nici cu rromul cu caprele. Am văzut în schimb în câteva rânduri grupe de ostaşi trecînd destul de aproape de noi. În toamna 1954 ne-am întâlnit odată cu vânătorii din Colun, noi bănuiam c-au informat securitatea, însă în dosare nu am găsit nici o notă informativă în acest sens. E posibil ca vânătorii să fi creat această psihoză, ei fiind agenţi ai securităţii, pentru a fi lăsaţi să vâneze în voie. Abia acum îmi dau seama în ce pericol am locuit în bordeiul de la Colun, până am plecat spre nord. Am lipsit totuşi din zonă de la 1-21 martie, şi din 22 mai până-n 1 iunie. Din fericire nu s-a întâmplat nimic rău. Perioada a fost povestită în volumul al II-lea din „Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”, la paginile 126-146.

M.A.I.Regiunea Stalin, Grupul operativ Făgăraş
31.08.1955

ORDIN DE LUPTĂ
-rezumat-
(fila 170)

Strict secret

Suntem informaţi de posibiliatea ascunderii bandei în pădurea Berivoiului. Au fost semnalate mişcări ale elementelor de sprijin, în Berivoi, Netotu şi Breaza. Scopul operaţiunii: distrugerea bandei. Concepţie: supravegherea drumurilor Lisa - Breaza şi Netotu - Breaza, cu pânde independente pe drumuri şi poteci. Forţe şi mijloace: batalionul 2, comandat de Lt. Col. Diaconescu M., Locţiitor politic Cpt. Corner Aurel, Lt. Tache Aurel. Batalionul 3 securitate Orăştie comandat de Mr. Marinescu Eustaţiu, Locţiitor politic, Cpt. Iordache Vasile. Terenul: împădurit. Măsuri: batalionul 3 de securitate Orăştie, va bloca latura de sud a raionului. Se interzice cu desăvârşire persoanelor civile de a pătrunde în pădure. Cele prinse vor fi ţinute la comandament. Se va scotoci zona blocată. Intrarea în dispozitiv se va face în 02. 09. 1955. ora 4.

Comandantul grupului operativ Mr. Martiş Luigi
Instructor cultural Cpt. Alexe Gheorghe
Şef de stat major Cpt. Barbu Emil
Şef birou operaţii Lt. Silaghi Desideriu

M.A.I. Serviciul raional Făgăraş
31. 08. 1955.

PLAN DE MĂSURI
(fila 115)

Strict secret

-se aprobă-

În ziua de 1 Septembrie anul curent, ora 5 dimineaţa, se va pătrunde simultan la locuinţele surorilor lui Pop Ioan din comuna Lisa. Percheziţie amănunţită. Surorile vor fi aduse la raion pentru anchetă. Echipa I: Cpt. Dragomirescu Niculae, Plt. maj. Corneanu Matei, însoţitor de câine, Serg. maj. Râvnic Barbu, Plt. Dianu C-tin şi Plt. Manolescu Ilie. Echipa a II-a: Lt. Peltz Ioan, Plt. Diaconu Marin, însoţitor câine, Plt. Tuta Alexandru, Plt. Simonea Ilie, Serg. maj. Dobeş Terente. În ziua de 2 Septembrie ora 5, se va pătrunde la locuinţa lui Haşu Gheorghe, zis Samoilă, din Breaza, care va fi adus la Făgăraş pentru anchetă. În ziua de 2 Septembrie se va pătrunde în locuinţa numitei Grecu Ludovica din Berivoi, care va fi adusă la anchetă.

Grupare Operativă Făgăraş
3.11-7.11. 1955

PLANUL DE OPERAŢIUNE
din zona S a m-ţilor Făgăraş
(vol.37, fila 543)

Strict secret

Este posibil ca banda G. Să se ascundă pe pantele de s ale m-ţilor Făgăraş. Din informaţii precise M.A.I., bandiţii stau ascunşi în această zonă. Scopul: descoperirea de adăposturi în această zonă. Cooperarea permanentă cu forţele operative Făgăraş de la N de creastă. Batalionul 2/1 securitate, sub conducerea Cpt. Anăstăsoaia Niculae, va bloca zona şi şef stat maj. Lt. Litan Gheorghe. 3 companii de puşcaşi, 2 plutoane a 30 militari în termen, 2 staţii radio, 4 pistoale rachetă. Batalionul 2/1 va executa scotocirea văilor Cumpăna, Buda, Valea Rea, Zârna, Dâmboviţa. Plecarea elementelor de scotocire la orele 7. Pânde noaptea până unde s-a ajuns. Reluarea scotocirii pentru a doua zi. Formaţia de scotocire în lanţ. Toate persoanele întâlnite vor fi duse la statul major. Persoanele care caută să fugă vor fi

capturate sau nimicite. În caz de întâlnire cu bandiţii, se va acţiona cu fermitate, fără manevre complicate. Semne şi semnale: rachete albe numai noaptea, pentru luminarea zonei. Rachete verzi: direcţia de deplasare a bandiţilor. Rachete roşii: luarea contactului cu bandiţii. Punct de comandă Cabana Podragul. Centrul trupelor operative de pază: Gen. Mr. Staicu Stelian. Şef stat major: Cpt. Nicolau Ilie

Comandant Mr. Marinescu Ioan

Locţiitor politic: Lt. Maj Crăciun Ioan

ACŢIUNI RECIPROCE

Intreprinse de bandă şi de centrele de spionaj imperialiste în vederea stabilirii de legături cu scopul activităţii lor contrarevoluţionare.

1. Stabilirea legăturii între organizaţia subversivă „Vultanii" şi Buta Serafim, funcţionar al ambasadei S.U.A. din Bucureşti.
2. Acţiunea intreprinsă de Gavrilă Ioan, şeful bandei, pentru stabilirea de legături cu aşa zisul comitet naţional din S.U.A.
3. Acţiunea grupului de spioni în frunte cu Mare Sabin, paraşutaţi pe teritoriul R.P.R, pentru a stabili legături cu banda din m-ţii Făgăraş
4. Încercarea învinuitului Burlacu Nicolae, de a stabili legături cu Ambasada S.U.A. din Bucureşti.

Extras din declaraţia lui Buta Ioan –cantorul, aflat în dosarul M.A.I. nr. 384, vol I, II, nr.54.

În faţa noastră 16 Oct. 1951, cpt. Mezei Gheorghe.

Subsemnatul, Buta Ioan, născut în 1924, satul Părău, raionul Făgăraş, agricultor, 3 clase de liceu, căsătorit, avere personală 0,83 hectare . Declar următoarele:înv. Pridon mi-a propus să plec la Bucureşti la unchiul meu Buta Serafim, cu o scrisoare prin care Pridon făcea cunoscut unchiului meu de la legaţia americană existenţa organizaţiei subversive, create de el, cerându-i sprijinul. În aceeaşi seară am depus jurământul de credinţă în această organizaţie alături de ceilalţi care au fost prezenţi. El mi-a predat scrisoarea pentru Buta Serafim. Am plecat la legaţie la unchiul meu, mi-am cerut audienţa, am fost primit de unchiul meu, şi i-am întins scrisoarea spunându-i că este de la înv. Pridon, pe care-l cunoştea. El a desfăcut scrisoarea şi a citit-o...Aceasta este declaraţia pe care o dau, semnez cu mâna proprie, nesilit de nimeni.

Ss. Buta Ioan

Extras din declaraţia
lui Pridon Ioan aflată la dosarul M.A.I. vol 12, fila 148.

Subsemnatul Pridon Ioan, născut în 1899, în com Părău, Făgăraş, învăţător, în prezent deţinut şi condamnat declar:... eu am predat o scrisoare lui Buta Ioan, formulată de Cornea Marcel, pentru a fi predată lui Buta Serafim, funcţionar la legaţia americană din Bucureşti, şi care era unchiul lui Buta Ioan-cantorul. Textul scrisorii nu-l ştiu, dar deduc că era o încercare de a face legătura cu legaţia americană şi era vorba şi de organizaţia noastră. Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau susţin şi semnez propriu.

Sibiu, 25 Ian 1952

Ss. Pridon Ioan

27.02 1957

PROCES VERBAL
de interogatoriu al arestatului Câlţea Moise

Câlţea Moise , născut în 1903, în comuna Şona, ultimul domiciliu în Felmer 351. La începutul anului 1952, într-o seară, am fost căutat de Grecu Ioan. M-am dus la el în casă unde am văzut doi cetăţeni, dintre care unul era fugarul Gavrilă Ioan, iar celălalt era un băiat tânăr necunoscut de mine. Pe Gavrilă îl cunoşteam înainte de a fi fugit. Gavrilă mi-a spus că este cineva din com. Şona, care merge în S.U.A. M-a rugat să stau de vorbă cu acel tânăr şi să-i predau o scrisoare, care deja era scrisă de Gavrilă Ioan pe o bucată de hârtie. Acel tânăr, ajungând în S.U.A. urma să predea scrisoarea respectivă Consilului Naţional Român din S.U.A. Am luat scrisoarea, am promis că voi încerca. A doua zi am citit scrisoarea. În ea era relatat că sunt circa 35-36 persoane, fugite în m-ţii Făgăraşului, care roagă ca C.N.R. din S.U.A. să-i ajute cu alimente şi îmbrăcăminte, ce urmează la date fixate să fie paraşutate într-un anumit loc. Era dat şi punctul de paraşutare, pe care nu-l mai reţin. Tânărul care trebuia să plece, era nepot de-al meu, cu numele Capătă Ioan din Şona. El în Martie 1952, a şi plecat, întrucât tatăl său era cetăţean american. Băiatul avea vârsta de 21-22 ani. Eu am ars scrisoarea şi i-am transmis numai conţinutul. El mi-a spus că nu ştie dacă va putea face ceva cu cele solicitate de fugari, pentru că nu ştie cum va fi primit acolo, şi nu cunoaşte nici limba engleză sau alte limbi străine. După ce am citit prezentul proces verbal, am constatat că conţine tot ce am declarat.

Anchetator Lt. Maj. Schieferdecker Karol

Anchetat Moise Câlţea.

PROCES VERBAL
de interogatoriu al arestatului Pop Gavrilă

Născut în 1928 în com Pir, reg. Baia Mare.

10 Sept. 1953, Bucureşti. După terminarea pregătirii noastre pe linie de spionaj, Mare Sabin, a fost desemnat şeful echipei, iar echipa a primit denumirea de „Fiii patriei". După aceasta, Mare Sabin, şi Raul au primit misiuni care mi le traduceau şi mie. Misiunile au fost acestea: după paraşutarea în R.P.R. şi instalarea la gazdă, urma să trecem la acţiuni de recrutare de agenţi în rândul elementelor duşmănoase regimului din R.P.R., ca apoi prin ei să facem legătura cu fugarii din munţi. După ce luam legătura cu aceşti fugari, eu personal, trebuia să iau contact cu ei, să-i instruiesc să găsească un teren pentru paraşutarea materialelor de care aveam nevoie ca: aparat radio-telegrafic, alimente, armament, etc.

Trebuia să-i instruiesc cum trebuie făcut balisajul T şi cum se semnalizează cu farul mare, cum se trage cu pistolul-mitralieră şi cu grenade defensive. După aceasta să le duc lanterne pentru balisajul T, şi o lanternă mare cu trei baterii pentru semnalizare în timpul paraşutării.

Corespondenţa noastră trimisă în ţară prin poştă, trebuia scrisă cu cerneală simpatică. În caz de pericol, trebuia să trecem frontiera în Iugoslavia, în care scop am primit parola „Carpaţii". S-a accentuat de asemeni ca Mare Sabin, să facă legătura cu fugarii din m-ţii Făgăraş, cu care avusese legătura şi înainte de fuga lui din ţară (1950). Misiunile ce le-a avut Mare Sabin ca şef, nu le cunosc. După ce am citit prezentul proces verbal, am constata că corespunde celor declarate de mine, susţin şi semnez.

Lt. Maj de securitate Perlea Gheoghe
Anchetat Pop Gavril.
Originalul se găseşte în dosarul 15557, vol III, fila 78-83, aflate în arhiva M.A.I.Bucureşti.

NOTA NOASTRĂ

Pop Gavrilă a fost coechipierul căpitanului Mare Sabin, paraşutat în ţară de puterile apusene, odată cu acesta şi cu telegrafistul Rada Ilie.

11. 04. 1957

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
Anchetat Cioloboc Grigore

Născut în 1923, în comuna Râciu, raionul Sărmaş, regiunea Cluj, licenţiat în Drept în 1947, la Universitatea din Cluj, avocat în Făgăraş, str. Titu Perţea, nr.5, necăsătorit, părinţii posedă 3 ha de pământ, sublocotenent de rezervă, condamnat la 20 ani muncă silnică, pentru complicitate la crima de înaltă trădare. Eu am luat legătura cu grupul de spioni paraşutaţi, în frunte cu Mare Sabin. În ziua de 10 August 1953, am fost acostat de un tânăr, care ulterior din ziare am aflat că-l chema Iuhas, şi care m-a întrebat dacă eu sunt Cioloboc. I-am răspuns: Da!

Tănărul a venit cu mine la Târgu Mureş, aici mi-a spus că are să-mi spună ceva important. E vorba de un prieten de-al meu cu numele Mihai, de la care avea o scrisoare pentru mine. A scos din buzunar un plic şi mi l-a dat. Am desfăcut plicul, şi am găsit câteva rânduri scrise de Mare Sabin, prin care mă ruga să mă duc cu acel băiat până la el şi să-i duc veşti despre soţia şi copilul lui de la Făgăraş. Îmi cerea să nu întreb nimic pe tânăr, unde se află el (Mare Sabin), ci să mă duc cu el. Tânărul mi-a spus că voi merge cu el la Satu Mare. Ştiind că Mare Sabin, era din Satu Mare, m-am gândit că el poate fi ascuns pe la fam. sa de acolo, şi am acceptat să mă duc cu Iuhas la Satu Mare. Am plecat la Satu Mare în aceeaşi zi. Am ajuns la marginea comunei Piru, într-o pădure la orele 20. După 2 ore, a venit Mare Sabin, pe care l-am recunoscut după parola dată de Iuhas. Era însoţit de un individ, care după proces, am aflat că se numea Pop Gavril. Ne-am deplasat în interiorul pădurii unde era instalat un cort. Pop Gavril s-a dus după un al treilea individ, despre care spunea că este radiotelegrafist. I-am spus veşti de la fam. lui şi despre diferiţi prieteni, cunoscuţi la Făgăraş. După o oră, s-a întors Pop Gavril cu telegrafistul şi am stat circa încă 1 oră cu ei. M-au întrebat ce ştiu şi ce am auzit de fugarii din m-ţii Făgăraş. Le-am spus ce ştiam că în 1952 au jefuit Cabana Bâlea şi o stână. Am rămas din nou singur cu Mare Sabin, unde am dormit peste noapte. Dimineaţa, Mare Sabin mi-a spus să caut să-i fac legătura cu fugarii din Făgăraş, şi anume cu Gavrilă şi Chiujdea, pe care eu nu-i cunoşteam. Atunci Mare Sabin, mi-a indicat pe un oarecare învăţător cu numele de Şofletea Gheorghe, din com. Recea. De asemenea mi-a recomandat pe un oarecare Şovăială Ilie, salariat la M.A.T. Făgăraş, despre care spunea că are un frate în bandă. Pentru a ajunge la Şofletea, Mare Sabin, mi-a spus să mă adresez lui Zorca Mircea, care ne era prieten comun, şi rudă cu Şofletea. Mi-a dat un bilet către Şofletea, pentru a-l convinge că într-adevăr eu sunt trimis de el, în care a scris: „Adu-ţi aminte când ai venit la mine în cofetărie cu pachetul din America."

Mare Sabin mi-a spus că după ce-l voi cunoaşte pe Şofletea el îmi va trimete un curier cu care să-l trimet la el pe Şofletea şi atunci îmi va da unele intrucţiuni cu privire la unii oameni din Sibiu. Ne-am despărţit şi eu am plecat la Sibiu.

La câteva zile l-am întâlnit pe Zorca Mircea pe stradă şi am adus vorba de Mare Sabin. La început nu a avut încredere în mine dar în cele din urmă ne-am hotărât să întreprindem o acţiune de-a lua legătura cu Şofletea. În 11 septembrie 1953 un curier de la Mare Sabin mi-a adus o scrisoare că prin acest curier îmi trimete un pachet pe care să-l păstrez la mine. De asemenea am primit un stilou cu pastă. Acest pachet l-am primit crezând că în el sunt medicamente pentru fiul lui. Desfăcând pachetul am văzut că în el se găsea un aparat de radio-emisie. Ulterior m-am întâlnit cu Col. Dr. Muţiu căruia i-am povestit despre întâlnirea mea cu paraşutiştii şi despre cererea lor de a stabili legătura cu fugarii din munţi.

Dr. Muţiu mi-a spus că dacă vreau să iau legătura cu Dr. Burlacu din Făgăraş care-mi poate da relaţii despre banda din munţi. Am luat legătura la Făgăraş cu Dr. Burlacu căruia i-am povestit despre întâlnirea mea cu Mare Sabin şi despre cererea lui de a-i face legătura cu banda de fugari din munţi. Dr. Burlacu mi-a spus că el nu are legături cu banda însă se va interesa şi după o săptămână va veni personal la Sibiu unde îmi va comunica dacă a aflat ceva despre fugari. M-am înapoiat la Sibiu. Iar după scurt timp s-a produs arestarea spionilor paraşutaţi şi la 3 noiembrie 1953 am fost şi eu arestat.

Între mine şi Mare Sabin au existat relaţii de prietenie. Am vorbit atunci în 1949 si 1950 şi despre banda din munţi în general, lucru despre care se vorbea în tot oraşul. După ce am citit cuvânt cu cuvânt prezentul proces verbal şi am constatat că el conţine întocmai cele declarate de mine îl susţin şi semnez.

Anchetator Lt. Stoica Ilie
Anchetat Cioloboc Grigore

NOTA NOASTRĂ

Dr. Burlacu avea legătura cu noi prin profesorul Grovu şi Borzea Olimpiu. Prin ei am fost informaţi că Mare Sabin a sosit în ţară şi vrea să ia legătura cu noi. Am fost deci la un pas de această legătură pe care am pierdut-o prin arestarea sau uciderea lui Mare Sabin. Desigur dacă am fi putut avea legătura cu străinătatea şi ajutor material şi moral de acolo situaţia noastră ar fi devenit alta. Totuşi răul ar fi putut veni tot din străinătate deoarece toate acţiunile de paraşutare în România şi în celelalte ţări de după Cortina de Fier se făceau cu ştirea lui Filbi, agentul sovietic din serviciile secrete engleze. Deci securitatea urma să fie informată despre tot ceea ce provenea din străinătate.

M.A.I. Comandamentul Trupelor de Pază

FRAGMENT DIN ANCHETA LUI CHIUJDEA IOAN

În 2 noi. 1954 Novac Ion şi Sofonea au revenit. Între timp ne-am construit un bordei între Pojorta şi Voivodeni pe malul Iazului. Novac ne-a spus că întâlnirea cu Gavrilă era posibilă în primăvară. Haşu Laurean a lăsat un bilet pentru Gavrilă la un stâlp de înaltă tensiune.

Prin iunie 1955 Haşu Gheorghe căutând la stâlp a găsit biletul lui Gavrilă cu următorul text: "Fraţilor v-am căutat zadarnic. Suntem îngrijoraţi de voi, vă căutăm pe alte căi." 17. 05. semnat Vili (o poreclă a lui Gavrilă).

Ss. Chiujdea Ioan

NOTA NOASTRĂ

Erau puţini cei care-mi spuneau Vili, cel ce m-a botezat cu acest nume era colegul de liceu Ludu Gheorghe, din Iaşi, Făgăraş, mai mare cu 3 ani ca mine, şi el fiind frate de cruce. Mergeam Sâmbăta împreună acasă. Era orfan de tată, care fusese plutonier şi

dorise ca fiul lui să devină ofiţer. Câţiva ani n-am mai ştiut nimic de Ludu. În aprilie 1944, când eu ca recrut mergeam la unitate, l-am întâlnit în Sibiu sub înfăţişarea unui chipeş locotenent. Venise cu o scrisoare a comandantului său de regiment de pe frontul de Moldova, adresată generalului Macici. Mi-a mărturisit foarte fericit că e logodit cu fiica comandantului său. ...”-Mă grăbesc că mai pot sta doar câteva ore, fug la logodnică, trec pe la mama şi poimâine sunt pe poziţiţie”. Am aflat apoi cum a murit pe frontul de la Iaşi. În 18 August 1944, regimentul a primit ordin să se retragă lateral pe altă poziţie şi prin spărtura făcută a intrat Amata Roşie. Regimentul s-a întors încercând să oprească puhoiul dând asalt după asalt. A murit în fruntea regimentului colonelul, apoi maiorul, printre ultimii morţi fiind şi locotonentul Gheorghe Ludu. Azi cine-i mai cunoaşte numele?

OPERAŢIUNI TRUPE
(Vol.6, fila 452)
-rezumat-

Până la 12.09.1955 s-a interzis bandei Gavrilă de a lua legătura cu elemente de sprijin din raionul muntos.

Scopul operaţiunii: capturare bandei, scotocirea terenului, ocuparea obiectivelor turistice şi creasta muntelui.

Forţe şi mijloace:

1) batalionul 1 securitate Câmpina, compania aruncătoare de mine, o companie de transmisiuni a regimentului 1

2) Batalionul 3 securitate Oraşul Stalin

Mod de acţiune: nu se va face focul, nu se vor mişca din locul de pândă. În caz că inamicul va veni spre pândă se va lăsa să se apropie cât mai mult după care se va acţiona. O rezervă de 10 militari cantonată la centrul dispozitivului. Noaptea nu se va face nici o deplasare. Hrană rece pe timpul acţiunii. Puncte de comandă la Sâmbăta de Jos. Raport zilnic la orele 07 si 18. În caz de urgenţă imediat.

Comandantul Grupării Făgăraş Lt. Col. Mocanu Ioan

M.A.I. Regiunea Stalin
08. 08. 1955.

RAPORT DE ACTIVITATE
(Vol. 82, fila 150)

La stâna din Viştea Mare, s-au jefuit două oi, de către patru indivizi înarmaţi. Am constatat că aceştia n-au fost bandiţi, ci militari. De asemenea militarii au furat de la stână 15 kg. de brânză. În acţiunea de scotocire, nu am dat înapoi nici pe timp de ploaie. Pândele au locuri potrivite, dar sunt prea lungi şi ostaşii adorm în pânde.

La Cabana Negoiul a apărut un manifest scris de mână: „Trăiască partizanii până vin americanii!” Am constatat că autorul ar fi un militar din elementele de pândă Negoiul.

Lt. Maj. Gergely Francisc

21. 07. 1955

NOTĂ

Agentul „Qui” (Niculescu Constantin) către col. Aranici. Când a venit la mine Bucelea Ion cu scrisoarea şi fotografii, nu eram acasă. Soţia l-a condus la locul meu de producţie, a dat mâna şi a spus parola: „Am venit după cursul de limba română, clasa a VII-a”. Mi-a spus în 26 Iulie, orele 5:50, trebuie să plec cu acceleratul din Bucureşti ca să ajung la 13 la Ucea, şi să primesc 3-4 partizani pentru a-i trece frontiera. Bucelea Ioan, ajutat de partizani, alături de Borzea. Sofonea Remus, înainte de a muri de faţă fiind Borzea, Bucelea şi soţia acestuia le-a spus: **„Să nu vă lăsaţi fraţilor, să luptaţi aşa cum am luptat şi eu!”** Sofonea rănit, şi Haşu Laurean au fost descoperiţi de o ţărancă într-un lan de grâu, şi le-a adus de mâncare. Prin ea, au trimis un bilet către Borzea.

După moartea partizanului, soţia lui Borzea a început să plângă, dar Bucelea Vasile i-a zis: „Nu te boci femeie, acesta este un erou!” Acest Bucelea Vasile, se spune că este un om foarte hotărât şi periculos. Tatăl lor, tot Bucelea Vasile, este implicat cu cei doi fii ai lui în legături cu partizanii, începând din 1952. Bucelea Ioan este ofiţer de rezervă de 27 de ani şi nu este căsătorit.

„Qui”

10. 08. 1955

ANCHETA LUI CHIUJDEA IOAN
(fragment)

În 10 August 1955, înainte de a pleca (spre Grecia), în acelaşi loc i-am lăsat lui Gavrilă un bilet, cu următorul conţinut: „Frate, pe noi nu ne mai găseşti aici! Să nu ne mai cauţi că nu mai trecem pe aici. Te interesezi la oamenii tăi, unde am dat piciorul de purcel. Semnat M.” (M, însemna magistru, porecla mea din ultimul timp). Am lăsat o scrisoare detaliată pentru Gavrilă, lui Borzea, cu scopul să o ducă acelui om chiar dacă nu-l găseşte pe Gavrilă. Scrisoarea conţinea: ”Dragă Moşule (porecla lui Gavrilă), ţi-aduc aminte de anumite lucruri din trecut. Fiind dispus, m-am gândit să ţi le scriu şi ţie, poate te mai înveseleşti. M-am gândit de exemplu la Mutu, fostul nostru diriginte din clasa a VII-a şi de dificultăţile ce le-am avut cu el, când nu i-a plăcut că ne-a pus să dăm declaraţii, şi a fost surprins că noi nu voiam, şi a fost nevoit să renunţe. Nu ştiu dacă te-ai mai aranjat sau eşti tot aşa, (era mereu neglijent şi dezordonat), mi-aduc aminte că aveai un pulover rupt de tot, iar o fată cosea la el de zor (fata lui Gheorghe Buta din Jibert, de faţă fiind Gavrilă şi cu mine). Ştiu că nu-ţi prea plăcea să te laşi condus de nimeni, dar de omul care-ţi va înmâna această scrisoare, ai putea să te laşi condus, dacă vrei să ajungi la noi. Îţi doresc mult bine.

Voiam să-l conving pe Gavrilă că eu sunt acela care-i scriam în mod benevol, şi să ia legătura cu Borzea, pentru a pleca şi el în Grecia.

Anchetatorul: -Ce crezi, dacă primeşte Gavrilă scrisoarea, pleacă în Grecia?

-Sunt convins că da, dacă mai este în Făgăraş. Înafară de mine, nimeni nu cunoaşte pe omul cu piciorul de purcel. Pop Ioan, mai mult ca sigur că nu-l cunoaşte.

Anchetator: Deitel Ernest

09. 11. 1955

RAPORT

În 7 octombrie 1955 a venit la mine Borzea Olimpiu şi de la el am aflat din discuţii următoarele:

1. O fată din Viştea s-ar fi întâlnit cu Gavrilă în Sibiu.

2. Gheorghe şi Vasile Bucelea au fost colaboratori ai bandei.
3. Borzea are adresa Petronelei din Bucureşti.
4. Borzea are o scrisoare lăsată de bandiţi pentru Gavrilă.
5. Cu Remus Budac era înţeles să ducă în eroare organele de securitate în consecinţă Remus Budac e un trădător cu toate că şi-a luat angajamentul faţă de noi. Probabil deja l-a şi anunţat pe Gavrilă să plece.

„Qui".

11. 09. 1956

PROIECT SCRISOARE
expediată de Haşu Gheorghe, tatălui său
(Vol. 38, fila 212)

„Dragă unchiule m-am bucurat de scrisoarea dumitale, dar de ce nu-mi scri de copii nimic? Ţi-am trimis medicamentele, le-ai primit? De mine să nu duceţi grijă, că am reuşit cu examenul. La fel şi ceilalţi fraţi sunt foarte bine fiind toţi împreună. Numai Gabriela lipseşte. Trebuie să o caute la rudele şi prietenii ei. Mihăiţă să mai stea un timp locului că nu poate veni oricine când vrea. Când va fi momentul eu voi vorbi pentru el, dar asta mai târziu. Aş vrea să ştiu ce s-a făcut cu adresele acelea pe care eu le-am dat în scrisoarea trecută. Noi de aici am mai trims adrese prin mătuşa Constanţa. Faceţi tot posibilul pentru această cauză. Scrieţi-mi dacă aveţi nevoie de ceva ce se poate trimite, căci eu acum am bani puşi deoparte. S-ar putea să primiţi ceva de la mine prin vreun prieten de aici. Eu vă doresc multă sănătate şi vă sărut cu dor, al dumneavoasrtă nepot Titus.

NOTA NOASTRĂ

Scrisoarea nu a fost scrisă de Haşu Gheorghe, dealtfel nici nu-i stilul lui, ci a fost plastografiată de specialiştii Ministerului de Interne.

11. 09. 1956.

PROIECT DE SCRISOARE
expediată de banditul Metea Victor către părinţi
(Vol. 38, fila 135.)

„Dragii mei, iată că iar am ocazia să vă scriu câteva rânduri.M-au liniştit foarte mult ştirile voastre cum că toţi sunteţi bine şi aveţi mai puţine griji.

Mă miră însă faptul că nu mi-aţi răspuns în legătură cu Gabriela. A trecut mama lui Ito pe la rudele ei? Acestea s-au dus să o viziteze că e bolnavă. Eu vă rog să nu uitaţi îndatoririle voastre de adevăraţi oameni. Mie-mi merge cu mult mai bine ca înainte, am început să prind limba şi astfel reuşesc mai bine peste tot. S-ar putea să primiţi curând veşti de la mine pe o cale mai apropiată.Vă sărut cu drag, Victor.

NOTA NOASTRĂ

Scrisoarea a fost plastografiată tot de Securitate. Gabriela = Gavrilă

PROIECT DE SCRISOARE
expediată de Borzea Olimpiu
(Vol 38, fila 196)

„Camarade Cristian, ne miră faptul că în ultimul timp nu mai suntem ţinuţi la curent cu evenimentele aşa cum aşteptam de la dumneata. Am trims o serie de adrese.Vrem să ştim ce s-a făcut cu acestea. S-a deplasat cineva acolo? Ce relaţii aţi obţinut? Ar fi bine să se deplaseze şi tatăl lui Gigi cu dumneata spre a rezolva mai bine lucruri. Aştept scrisoarea detaliată şi exactă pentru a vă da mai multe îndrumări eventual necesare.

Doamne ajută! Borzea.

NOTA NOASTRĂ

Şi acestă scisoare a fost plastrografiată. Scopul acestor scrisori era ca părinţii lui Haşu Gheorghe, Cristian şi alţii să se intereseze la adresele date de securitate la familii şi în alte părţi, să ia legătura cu Gavrilă şi să îl expedieze şi pe el.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
AL LUI HAŞU GHEORGHE
(Vol 62, fila55)

-Ce decoraţie ai primit şi în ce unitate militară ai luptat pe frontul antisovietic?

-Am luptat în Armata Română, Reg. 90 Infanterie cu gradul de sergent, comandant de grupă pe frontul antisovietic în zona Iaşului. Am fost rănit la umărul stâng şi am fost decorat cu ordinul Bărbăţie şi Credinţă cu Spada, clasa întâia.

Anchetator Cpt. Daitel Ernest
Anchetat Haşu Gheorghe.

NOTĂ

Lui Stanislav Axente i s-a propus să treacă ca preot ortodox în satul Lisa. A spus că nu va face acest lucru nicidecum. El are un jurământ pe care îl va ţinea. Cu toate încercările de a-l convinge, cu argumente raţionale, a spus hotărât că nu vrea. Mai repede face ca Hariton Moldovan care s-a apucat de cărăuşie cu pietriş şi bolovani de la Pojorta la Voila, decât să se compromită. Dacă vor să-i ia postul de învăţător, pot să il ia.

MENŢIUNI

Se va supraveghea în permanenţă de agentul „Bicaz Ioan". Se va crea o situaţie în care să fie fotografiat împreună cu Iliescu Iuliana la dispensar într-o poziţie indecentă pentru a fi compromis şi obligat să fie agent.

Lt. Col. Gheorghe Crăciun.

NOTA NOASTRĂ

Iliescu Iuliana l-a prevenit pe părintele Stanislav de capcana care i se pregătea.

Informatorii din celulă

Imediat ce luptătorii din munţi au fost arestaţi, atât la securitate, cât şi în penitenciare, au fost cazaţi în celule în care se aflau informatori, bine instruiţi din timp, de felul cum trebuie să se comporte faţă de noii arestaţi, astfel ca noii veniţi să aibă încredere în ei, şi să-şi descarce sufletul în faţa lor.

Cine erau aceşti informatori?

1. Deţinuţi politici şi de drept comun (care se dădeau drept deţinuţi politici), unii cu stagiu vechi în închisoare, care au decăzut, ajungând nişte unelte docile ale securităţii.

2. Ofiţeri de securitate, care au acţionat pentru distrugerea altor grupe de rezistenţă din munţi, şi care se dădeau drept luptători. Aşa a fost cazul unui ofiţer de securitate, introdus cu Popa Ioan (Fileru), care a acţionat împotriva grupului de la Chisindia, Arad. Pare incredibil cum aceşti oameni care supravieţuiseră atâtor încercări şi capcane ale securităţii s-au lăsat păcăliţi atât de copilăreşte. Aceasta datorită faptului, că aveam o foarte bună părere despre fraţii noştri din închisoare. Ne rugam pentru ei, îi aveam permanent în gând şi aveam credinţa că luptăm pentru eliberarea lor. Cu timpul, şi-au dat seama pe cine aveau în faţă, dar au continuat să-i informeze, cu speranţa că ceea ce vor spune aceştia va rămânea consemnat în dosarele securităţii.

Astfel Chiujdea Ioan, îi spune colegului lui de celulă, informator**: „Ştiu că eşti informator, am bănuit din primul moment când ai fost adus cu mine. Am continuat să-ţi spun lucruri, convins că vor rămâne consemnate în dosarele securităţii, şi-odată, şi-odată se va şti, atunci când noi nu vom mai fi, care au fost ultimele noastre gânduri!"**

Unii din informatori, au relatat lucrurile aşa cum au fost auzite de ei, dar alţii au făcut exces de zel, şi au spus şi minciuni, numai pentru a fi pe placul securităţii.

11. 03.1955

NOTĂ

(Vol. 55 fila 507)

Doctorul Burlacu a spus că după arestare i s-a propus de Securitate să colaboreze pentru prinderea fugarilor în schimbul libertăţii lui. El a acceptat cu gândul de a compromite această acţiune deoarece ţine de zeci de ori mai mult la aceştia decât la propria viaţă. A declarat ceea ce el ştia că Securitatea ştie deja.

E îngrijorat de soarta lui Grovu Ioan, să nu fie arestat şi el. Speră să treacă iarna şi să dea frunza şi atunci nu vor mai fi prinşi. Crede că este imposibil ca fugarii să nu fi aflat că el este arestat că totdeauna ei au ştiut de măsurile ce le plănuia Securitatea. Tactica lui este de a face pe prostul.

Grigoriu Aurel (informatorul din celulă, n.n.)

17. 04. 1956

DECLARAŢIE

(Vol. 98, fila 1)

În urma anchetei din 13. 04. l-am întrebat pe Haşu Gheorghe, care venea de la anchetă abătut.

„L-au prins pe Gavrilă?"

Mi-a răspuns că nu l-au prins şi nici n-o să-l prindă, adăugând că pentru el viaţa nu mai contează, că oricum s-ar purta cu el tot o să-l împuşte. „Pot să-mi facă ce vor: să mă umfle, să mă facă păstramă, dar din ce sunt, nu d-au nici un milimetru. (se referea la principiile lui).

Informator Stănescu I. Tudor

DECLARAŢIE

(Vol. 98, fila 2)

De la Haşu Gheorghe am aflat că Gavrilă căuta să aibă legături cu spionii veniţi. Mareş Sabin (Mare Sabin), a venit pentru el. Dacă unul dintre ei ajungea în străinătate, trebuia să vină înapoi şi să i-a legătura cu tatăl lui Gheorghe Haşu, Andrei. În 12. 05. a fost anchetat cu scopul de a scrie tatălui său despre căsuţele poştale cu Gavrilă. A refuzat categoric, motivând: „...nu vreau ca părinţii mei să-l vândă pe Gavrilă!" Eu l-am sfătuit să scrie o scrisoare tatălui său dar fără consemnul ce-l are cu el. A spus că nici acest lucru nu-l poate face.

Informator Stănescu I. Tudor

Martie 1955

PROCES VERBAL DIN ANCHETA
LUI BORZEA OLIMPIU

(dosar 16, vol.5, fila.47)

...În luna martie 1955, după ce am fost arestat şi m-am întors de la securitate, fiind decis să nu servesc organele securităţii aşa cum mi-am luat angajamentul, m-am deplasat în comuna Cârţa la profesorul Budac, căruia i-am spus: D-le Budac, am fost trădat de cineva, şi m-a descoperit securitatea. Am fost dus în oraşul Stalin, unde am recunoscut legăturile mele cu bandiţii. Mi s-a propus să colaborez cu securitatea spre a-i prinde pe băieţi. Bănuiesc că părintele Dâmboi a fost acela care a divulgat acest lucru. Vă rog să comunicaţi lui Gavrilă să transmită băieţilor că Viştea a căzut şi să vină cu grijă pe la mine.

Mi-a spus că Gavrilă, din decembie 1954, nu a dat nici un semn de viaţă şi nu i-a dat nici un fel de întâlnire.

L-am rugat că în caz că apare Gavrilă, să mă anunţe şi pe mine.

În luna iunie 1955, am fost trimis de Haşu Laurean la Budac Remus, cu o scrisoare din partea lui Haşu Laurean, pentru a fi înmânată sorei lui, D-na Malene. Dânsul nu mi-a luat scrisoarea, spunând că el nu are nici o veste de la Gavrilă. În continuarea discuţiei, i-am spus şi că veştile de la Grovu sunt bune, şi că cei din munţi ar putea să se salveze pe această cale.

În august 1955, la consfătuirea cadrelor didactice din Făgăraş i-am spus lui Budac Remus: „Băieţii s-au salvat, reuşind să plece din ţară datorită mijloacelor făcute de Grovu." Cu această ocazie l-am întrebat iar de Gavrilă, pentru că aveam sarcina de la Chiujdea să-i transmit un bilet. Lui Budac Remus nu i-am spus nimic de bilet. Mi-a spus şi de data aceasta că nu are nici o veste de la Gavrilă, m-a

mai întrebat dacă această trecere este fără risc şi dacă ruta e sigură. I-am răspuns că am primit consemnele de la cei plecaţi.

În luna septembrie, am fost căutat eu de Budac Remus. Pe drumul gării l-am întrebat dacă nu cumva a păţit şi el cu securitatea cum am păţit şi eu. Budac mi-a răspuns că s-ar putea să fie aşa cum cred eu. A promis că dacă va avea veşti de la Gavrilă, mă va anunţa. L-am reîntâlnit din nou, şi cu această ocazie mi-a povestit cum a fost anchetat în oraşul Stalin, la securitate. Mi-a mărturisit că la început el credea că eu vreau să-l trag de limbă şi că aş fi fost trimis de securitate la el. Apoi mi-a spus că de data aceasta el a fost trimis să mă spioneze pe mine, că şi el se întâlneşte cu comandantul securităţii. I-am spus totodată că în urma probelor pe care le aveam, nu preotul Dâmboi a fost cel care ne-a vândut, şi că probabil securitatea a aflat de noi de la Ilioi Ioan (luptător de rezistenţă, care a căzut rănit în mâinile securităţii la 20 august 1954). I-am mărturisit încă o dată lui Budac, că sunt presat de comandantul securităţii Crăciun, să dau informaţii despre băieţi, şi i-am arătat chiar nota informativă pe care urma să i-o dau comandantului. După ce a citit-o, mi-a spus că e bună, şi am rămas înţeleşi să ne limităm pe viitor la informaţiile ştiute de securitate. În cele din urmă i-am spus că şi eu sunt gata să plec. A insistat să ştie dacă eu plec la sigur, zicând: „Frontiera nu se trece aşa uşor!" La sugestia de a veni şi el, a răspuns că pentru el acest lucru este imposibil. Eram convins că nu putea pleca din cauza soţiei care era infirmă, având ambele picioare amputate. Cu această ocazie i-am comunicat că dacă eu voi pleca, şi Gavrilă va veni pe la dânsul, să-i comunice lui Gavrilă să treacă pe la locul de corespondenţă convenit cu Haşu Laurean, unde va găsi veşti. I-am promis lui Budac Remus, că în cazul că reuşesc să trec, îi voi expedia o scrisoare simplă, care va conţine câţiva termeni de pescuit, (cuvintele pescuit şi păstrăvi).

Anchetator: Deitel Ernest

Anchetat: Borzea Olimpiu

16. 05. 1957

INTEROGATORIUL LUI REMUS BUDAC

(vol.55, fila 352)

...În Decembrie 1954, pentru prima dată m-am dus la Borzea Olimpiu, la cererea lui Gavrilă, să mă interesez care din Novaci era mort. Eu i-am comunicat lui Gavrilă acest lucru, în mai 1955. Înainte de a comunica lui Gavrilă, în luna martie 1955, Borzea a venit la mine să se intereseze de Gavrilă. A revenit în mai sau iunie 1955, pentru ca să se intereseze din nou de Gavrilă. În ambele rânduri, i-am răspuns că nu ştiam nimic recent despre Gavrilă.

Anchetator Stoia Ilie

Anchetat Remus Budac

NOTA NOASTRĂ

Olimpiu Borzea şi Remus Budac, ne sprijineau fără să ştie unul de altul. Într-un fel era de înţeles că aveau rezerve unul faţă de celălalt, mai ales că amândoi au fost o vreme arestaţi de securitate. La sfârşitul lunii mai 1955, Budac Remus mi-a transmis prin sora lui Malene Elisabeta, vestea despre moartea lui Gelu Novac, şi că „Viştea a căzut!", fără alte amănunte. La cererea mea de a mă întâlni ca de obicei cu Remus, el mi-a răspuns că îi e imposibil să iasă noaptea din sat, fiind urmărit de aproape. Din expresia „Viştea a căzut!", eu am rămas cu părerea că ceva grav s-a întâmplet cu ceilalţi (Chiujdea, Sofonea), din moment ce nu am găsit nici un semn pe la locurile de întâlnire. Cu aceeaşi nelămurire s-a întors peste câteva zile şi Pop Jean, venind de la Lisa.

16. 08. 1955

NOTĂ

(Vol. 60 fila 91)

Chiujdea Ion când a fost adus în celula mea n-a întrebat cum mă cheamă, pentru ce sunt condamnat şi pentru ce sunt adus aici. Mi-a spus că e partizan şi a fost prins prin trădare. Pronunţă acest cuvânt cu multă ură şi obidă. Mi-a spus că pot fi deschis, că el nu e agent. M-a intrebat de mulţi condamnaţi. Oare de ce ne va fi pus pe noi doi în celulă? Mi-a spus că Gavrilă şi cu alt fugar erau în altă parte şi că ei nu s-au mai văzut din octombrie 1954. Îi pare rău că a scris cu mâna lui o scrisoare lui Gavrilă pe care a lăsat-o la un om. E bănuitor să nu existe în celule aparate de ascultat. M-a întrebat dacă băieţii din închisoare mai au credinţă în Dumnezeu. M-a întrebat despre mănăstirile din Moldova.

Îl macină gândul la Gavrilă. Dacă Gavrilă a plecat undeva departe şi va ajunge când se va şti de ei, va fi bine. N-are părere bună despre americani şi în genere despre capitalişti**. Nu se aşteaptă la nimic bun nici în cazul unor alegeri libere. Putregaiul e mult mai adânc la noi în ţară.** Ei nu au tras în ostaşul care nu e vinovat, căci e mânat de la spate şi-l aşteaptă acasă sau soţia cu copiii. L-am întrebat cum stă Gavrilă cu sănătatea. E slab, dar tare şi călit ca oţelul.

Informator Virgil Oniţiu

14. 11. 1955

NOTA despre HAŞU LAUREAN

(Vol. 60 fila 96)

„ Mai sunt doi rămaşi dintre noi care vor ajunge şi ei aici şi apoi: „finis Polonie!, s-a sfârşit cu Făgăraşul nostru!"

S-ar putea ca Gavrilă să nu poată trece Oltul că în zonă sunt manevre militare şi Oltul e păzit.

A mărturisit că a avut împărtăşanie la el de la un preot care a dat-o unei bolnave. Cât s-au bucurat „ăştia" că au pus mâna pe noi! Se roagă culcat şi plimbându-se. E mistic profund. Victoria comunismului o vede ca o pedeapsă a lui Dumnezeu. Despre Gavrilă spune că are un simţ asemănător fiarelor din pădure, care presimt primejdia şi dacă Dumnezeu i-a arătat şi de astă dată primejdia, atunci e sigur că Gavrilă nu se va mai arăta niciodată prin ţara Făgăraşului.

Informator Virgil Oniţiu

29. 07. 1955

DECLARAŢIE

(Vol.60, fila1 85)

Ne-am încrezut prea repede în spusele lui Borzea, fără a mai cântări multe chestiuni suspecte. El ne-a câştigat încrederea prin credinţa sa în Dumnezeu. Trebuia să verificăm pe cât putem, acest lucru. Venirea lui Niculescu la Ucea, trebuia să ne pună pe gânduri. Toate acestea le puteam judeca cu toţii, şi desigur n-am fi luat hotărârea pe care am luat-o. Eu personal, m-am hotărât să plec, nefiind pe deplin convins, ci numai că trebuia să plece cineva şi să nu renunţăm aşa uşor la această posibilitate. I-am acordat mai mare încredere acestora, decât camarazilor mei, cărora nu le-am spus unele lucruri, asupra cărora Borzea mi-a atras atenţia să nu le spun. Am spus prea târziu aceste lucruri, deşi până la urmă tot trebuiau spuse. Deci eu am luat o hotărâre pripită. În urma bănuielilor născute după plecare,

nu mai puteam face nici o întorsătură, şi m-am lăsat în voia sorţii.

NOTA NOASTRĂ

Această notă - declaraţie scrisă de mână şi nesemnată, putea fi scrisă doar de doi: Haşu Laurean sau Nelu Novac. După scris şi după stil, pare a fi mărturisirea lui Haşu Laurean.

DECLARAŢIE
(Vol.61, fila 458)

În legătură cu părul unde s-ar afla un bilet de-al lui Gavrilă. Novac spune că el nu poate să-l descrie precis, pentru că a fost o singură dată acolo, dar va face în aşa fel să-i poarte pe alt hotar, la un alt păr asemănător, unde sigur nu se va găsi nimic. Trebuie evitat locul, sau măcar să treacă timp. Dacă Gavrilă are vreo bănuială cât de mică se dă la fund până la primăvară şi totul este în regulă. Dacă va fi dus de securitate, va găsi un păr asemănător, în locul celui adevărat. L-am întrebat de ce n-a încercat să fugă atunci când a fost scos pe teren. N-avea nici un rost, n-aş fi reuşit. Trebuie lungită povestea părului. Dacă Gavrilă a scris că e vorba de păr, atunci la păr are să vină şi nu în altă parte. Îi e teamă ca securitatea să nu pună în regiune un batalion de securitate şi să-l găsească, după ce vor epuiza toate posibilităţile de a-l trage pe Gavrilă pe acest fir.

Informator Marinescu

02. 08. 1955

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
A LUI NOVAC IOAN
(Vol. 61, fila 290)

Pentru reuşita trecerii în străinătate urma să trimitem o scrisoare în care să apară de trei ori verbul „a sta". În caz de eşec trebuia să recunoaştem tot ce securitatea ştia, chiar şi consemnul stabilit în caz de reuşită. Alt semnal de alarmă era să declarăm securităţii că avem o ladă folosită de noi pentru corespondenţă, pe care să o divulgăm securităţii. Securitatea se va grăbi să o caute, căutând va lăsa urme, pe care ceilalţi le vor observa, şi vor trage concluzia că ne găsim în mâna lor. Lada era pusă în grădina lui Ariton Moldovan din Pojorta.

Anchetator Averbuch Izu
Anchetat Novac Ioan

03. 08. 1955

ANCHETA lui NOVAC IOAN
(vol.85)

...Haşu Laurean a povestit că Borzea Olimpiu, a primit o scrisoare de la Grovu Ioan din Grecia, prin intermediul lui Niculescu Constantin din Bucureşti, şi că tot prin Niculescu, am putea trece în Grecia. Am hotărât ca Borzea să se ducă-n Bucureşti la Niculescu să aranjeze problema. La întoarcere Borzea ne-a spus: că a aranjat cu Niculescu să ne ducă până-n Dobrogea. În urma consfătuirii tuturor, a rămas că eu voi pleca întâi cu Haşu Laurean, urmând în caz de reuşită, să trimitem o scrisoare cu semne convenţionale. O altă scrisoare urma să o trimitem lui Borzea. Borzea ne-a predat biletele de tren până la Podu Olt, unde ne-a aşteptat Niculescu. De aici am plecat cu el la Bucureşti. Aici toată ziua am stat la Niculescu acasă. În 28 iulie, am plecat la Constanţa cu autobuzul, fiind arestaţi lângă Bucureşti.

Anchetator: Deitel Ernest
Anchetat: Novac Ioan

06. 08. 1955

RAPORT
-realizat de Niculeascu-
(Vol.85, fila 81)

M-am întâlnit cu Borzea în gara Făgăraş, i-am povestit amănunţit drumul făcut de băieţi de la Viştea la Constanţa, unde ne-a aşteptat un comandant legionar din Dobrogea. I-am arătat biletul scris de ei la frontiera greacă. Am convenit să merg la Constanţa şi să procur lucruri şi bani pentru ceilalţi băieţi, de asemenea să aduc scrisori de la băieţi şi de la Grovu. Borzea are încredere deplină în mine, el este pârghia care ne va face jocul nostru (fără să ştie). Plecarea lui Grovu şi Burlacu, scrisorile primite din străinătate cu semnele convenite, au ajutat la încrederea lui Borzea. Să nu uităm că Borzea are judecată limpede, este intelectual, are rafinament de mare bandit, şi îi va determina şi pe ceilalţi să plece. Datorită acestui fapt, din experienţa pe care am câştigat-o de când sunt în contact cu ei, îmi iau obligaţia ca pe ziua de 13 august 1955, ceilalţi trei bandiţi vor merge cu mine. Cer să se respecte toate dorinţele lui Borzea. I-am spus că eu nu decid totul, dar am cuvânt greu la comandamentul din Dobrogea. Eu am evitat să am contact cu bandiţii, lăsându-l pe Borzea să discute cu ei. Am hotărât ca plecarea să fie pe ziua de 13.08.1955, urmând ca eu să-i aştept la Podul Olt. Îmi iau răspundere pentru reuşita acţiunii. Dar rog aprobarea totală a tot ce am cerut.

Bandiţii au primit şi un bilet de la Grovu, pentru încredere totală.
Semnat „Qui"

26. 08. 1955

DECLARAŢIE
(Vol. 60, fila 510)

Victor Metea recunoaşte, că nu au fost prudenţi. De exemplu, Niculescu, le-a dat bani greceşti în România. De ce Niculescu le-a dat bani greceşti în România? Aceasta a fost o imprudenţă maximă. Dacă Gavrilă va fi îndrumat spre Niculescu, sper că el va mirosi cursa.

Informator: Virgil Oniţiu

26. 08. 1955

DECLARAŢIE

(Vol.60 fila 89)

Pe Haşu Gheorghe îl interesează felul cum au fost trădaţi. Joi, 25 august 1955, a venit foarte îngrijorat aflând de la anchetatori că Gavrilă a dat semn de viaţă. Dacă este în împrejurimi înseamnă pierzania lui. (Eu i-am spus anchetatorului că nu-l cred pe Gavrilă atât de naiv). Dar el a răspuns că nu are de unde să bănuiască toată grozăvia lucrurilor care s-au întâmplat. Cred că numai Dumnezeu îl poate scăpa. Din discuţie reiese că nu doreşte să se întâmple acest lucru. Îl bănuieşte pe Haşu Laurean ca trădător.

Despre mine crede că sunt om cinstit şi că poate să-mi spună ce trebuie să se cunoască când ei nu vor mai fi.

Informator Virgil Oniţiu

NOTA NOASTRĂ

Sfântă prietenie, cât eşti de proastă, să-ţi bănuieşti camaradul, şi să ai încredere într-un informator.

31. 08.1955

NOTĂ

(Vol. 60 fila 90)

Haşu Gheorghe îl crede în continuare pe Haşu Laurean ca trădător. Nu ştie ce să creadă de Borzea. Cum ar fi putut lua Haşu legătura cu securitatea fără ştirea lui Borzea? Gavrilă are mare încredere în Haşu Laurean. Dacă Gavrilă află că vor fi arestaţi oameni, va pleca de nu i-ar mai da nimeni de urmă.

Informator Virgil Oniţiu

29. 08. 1955

NOTĂ

(Vol. 60 fila 88)

L-am abordat pe Chiujdea Ioan să-mi spună ce trebuie să se ştie dacă vor fi executaţi. Zice că nu-l interesează ce se va întâmpla cu el, îi pare rău numai de faptul că vor fi arestaţi şi alţi nevinovaţi care l-au ajutat numai din milă şi ruşine.

Crede că Gavrilă dând de scrisorile lăsate va veni şi el că-n ultimii ani Gavrilă a dat dovadă că nu se gândeşte prea mult la acţiunea la care porneşte. El le face cam pe negândite şi din această cauză am avut chiar neînţelegeri.

Informator Virgil Oniţiu

09. 09. 1955

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
A LUI NOVAC IOAN 1954

Incidentul de la Sebeşul de Sus a fost aşa: pe la 20 iulie, am trecut printr-o grădină spre munte. Noi aveam în mână o scândură mare, ce intenţionam să o folosim pentru confecţionarea unei lăzi. Ne-am întâlnit cu doi cetăţeni cu arme ce veneau către noi, şi i-am somat. Primul a lăsat arma jos, al doilea nu. Pop Jean i-a luat-o din mână; cei doi erau pădurari în Sebeşul de Sus, şi au spus că erau la pândă la mistreţi. Am povestit cu ei, şi ne-au spus că în urmă cu 1 an, tot pe aici s-au întâlnit cu un fugar şi o fată. Trei-patru pădurari veneau din pădure. Dumitriu văzându-i cu arme, i-a somat să arunce armele. Ei au aruncat armele. Unul din pădurari s-a aruncat cu capul în Dumitriu, cu scopul de a-l doborâ la pământ. Acesta a tras în el şi l-a împuşcat. Pădurarii ne-au spus că nu e armată în regiunea Sebeş. Numele pădurarilor nu îl ştim, sau dacă erau pădurari, dar aveau puşti de vânătoare.

Anchetator: Mezei Gheorghe

Anchetat: Novac Ioan

01. 10. 1955

DECLARAŢIE

(Vol. 60, fila 495)

...El, (Metea Victor), este supărat că este anchetat de un locotenent, probabil evreu, şi spune că e o ruşine a acestei naţii, ca el naţionalist român, să fie anchetat de un străin, care nu cunoaşte bine limba română**. Când se vor schimba lucrurile, vor râde şi străinii despre acest fapt, pentru că e convins că aceste secrete vor fi cercetate şi declaraţiile din anchete, vor rămâne drept mărturie.**

În nici o altă ţară nu s-a mai pomenit ca un străin să trimită oameni la moarte, cum se întâmplă la noi. Va cere un anchetator român, fie el, oricât de înfocat comunist.

Faptul că sunt ţinuţi atât de secret, îl pune pe seama faptului, că cei vinovaţi vor să şteargă urmele crimelor ce le-au făcut, atunci când nu o să mai fie. Mi-a cerut dacă ies din închisoare, să fac cunoscută ţinerea lor în secret.

Li s-au prezentat în securitate, ziare, în care se spune că deţinuţii politici vor fi puşi în libertate, dar ei îşi dau seama că aceste ziare sunt false, şi sunt tipărite anume pentru ei.

Informator Duţă Marin

14. 10. 1955

DECLARAŢIE

(Vol.60, fila 262)

Victor Metea a venit foarte nervos de la anchetă, **că se pun în seama lui Gavrilă fapte imorale, care nu sunt adevărate, şi vor ca el (Metea) să le recunoască. Orice strădanie de a descoperi aşa ceva va fi zadarnică. Acelaşi lucru i se impută şi lui. Nu se mulţumesc numai să-i ucidă, ci vor să îi şi compromită moral.** Vinovat pentru prinderea lor îl crede pe Grovu. El nu mai urăşte pe nimeni, nici pe cei care au dat informaţii false despre el şi familia lui. **Multe necazuri au fost cauzate de informatorii, care au dat informaţii false.** Despre Niculescu, spune că şi-a jucat foarte bine rolul, ca un ofiţer de securitate. Mă bănuieşte a fi agent, dar ce-mi spune mie, ştie mai bine anchetatorul.

Ss indescifrabilă

NOTA NOASTRĂ

În toate cazurile securitatea căuta ca anchetatul să recunoască fapte imorale. Colonelul Tudor Vladimirescu (Averbuch Izu) îmi spunea la Securitatea din Rahova în 1976: „V-am acăţat la fiecare tinichele de coadă să le fie urmaşilor ruşine de voi”

15. 10. 1955

DECLARAŢIE
(Vol. 55 fila 469)

... Stând de vorbă cu Radu Gheorghe spune că adevăratul său nume este Borzea Olimpiu, şi mă roagă când voi ieşi afară să anunţ pe un frate al mamei sale că el este arestat cu împreună cei ce au plecat în Grecia. Dorea ca astfel să fie anunţată soţia sa, dar să păstreze acest secret să nu afle nimeni. Trebuie însă salvaţi Gavrilă, Pop Ioan şi Petronela Negoşanu care trebuie să ştie adevărul şi să nu mai plece (prin Bucelea Vasile).

Pentru a avea încredere ai casei în mine, mi-a spus amănuntul că el şi Borzea l-au îngropat pe Sofonea şi nişte arme. Vroia să le mai fac cunoscut că dl. Constantin Nicolescu este agent al securităţii şi nimeni să nu mai plece cu el. Adresa lui Constantin Niculescu: str. Teodor Aman nr. 42 et. 3, de meserie casier la ospătăria Teleajen din Gara de Nord. Bănuieşte că Gavrilă ar fi prin regiunea Făgăraş, Avrig (din Potcoava Olt).

Informator Duţă Marin

20. 10. 1955

DECLARAŢIE
(Vol.54 fila 229)

...Haşu Gheorghe crede că dacă Gavrilă a văzut că ei nu au mai dat nici un semn şi că nu au fost investigaţii de amploare ale securităţii, a ajuns la concluzia că lor li s-a întâmplat ceva şi atunci a părăsit locurile cunoscute de ei.

Spune că în primăvara 1955 Gavrilă i-a căutat şi că a venit până într-o regiune situată numai la 1,5 km de locul unde se aflau ei.

25. 10. 1955

DECLARAŢIE
(Vol.85, fila 104)

Borzea îşi manifestă îngrijorarea cu privire la Gavrilă, zicând: „Acum este greu, pe unde ar putea să treacă Gavrilă" (Budac, Trandafir, d-ra Şofariu). Dar el se îndoieşte ca aceasta să fi avut legături cu Gavrilă, pentru că o ştie ca mincinoasă. Totuşi Gavrilă ştie că gazdele au fost filate şi se va feri. Venind de la anchetă supărat a spus:" Eu nu voi face ce-mi cer ei nu vreau să fiu socotit un trădător nici chiar aici şi copiii mei să fie socotiţi fii de trădător!"

Informator Duţă Marin

26. 10. 1955

DECLARAŢIE
(Vol. 85 fila 114)

...Borzea Olimpiu crede că eu, Duţă Marin, voi fi eliberat. Mi-a cerut să scriu o scrisoare lui Remus Budac:"Vezi că toţi cei plecaţi sunt arestaţi. Ai grijă de Gavrilă să nu fie arestat şi el!"

Ss Duţă Marin

31. 10. 1955

NOTĂ
(Vol. 97, fila 60)

Lui Haşu Laurean nu îi plac glumele deochiate. Nu cred că mă bănuieşte pe mine că îl studiez. Când nu e vorba de el, se poartă normal şi-i chiar prietenos.

Informator Virgil Oniţiu

04. 11. 1955

NOTĂ

Haşu Laurean continuă aceeasi tăcere şi discreţie. Discută puţin şi stă gânditor. Odată a început să recite din Decebal către popor:

„Din zei de-am fi coborâtori
C-o moarte tot suntem datori
Totuna e daca-i murit
Flăcău ori moş îmbătrânit
Dar nu-i tot una leu să mori
Sau câine înlănţuit!"

Informator Virgil Oniţiu

09. 11. 1955

DECLARAŢIE
(Vol.55, fila 528)

...E absurd, Borzea a spus, să credem că din 1954 Gavrilă nu a mai fost la Budac, dar Budac foloseşte o prudenţă exagerată şi nu spune la nimeni.

Odată Sofonea i-a spus lui, că Gavrilă scrie o carte care e pusă la loc sigur despre pelegrinajul lor de pe munte.

Informator Duţă Marin

01. 11. 1955

DECLARAŢIE
(Vol. 55 fila 529)

Borzea plănuieşte o posibilitate ca un unchi de al lui să meargă la doamna Malene să o avertizeze că dacă vine Gavrilă să-i spună că ce se pregăteşte este o cursă.

Duţă Marin

06. 05. 1956

NOTĂ

(vol 85 fila 100)

Pop Ioan vorbeşte de un rom care i-a găsit în pădure şi nu i-a denunţat. Banda lor a posedat o moară de măcinat mălai de 60 kg. Este mereu îngrijorat de un bilet pe care l-a lăsat la un bordei şi care dacă va fi găsit e periculos pentru Gavrilă. El numeşte pe domnii anchetatori – tâlhari. El va căuta să reziste cât va putea.

Informator Şofron M.

08. 06. 1956.

NOTĂ

(Vol 97 fila 92)

M-am împrietenit cu Pop Jean. A povestit din viaţa lui de pe front şi din Bucureşti. L-am lăsat să spună multe şi apoi **am pornit atacul.** În cele din urmă mi-a spus că e adus pentru lucruri mari, va fi omorât şi că despre ce au făcut ei se va vorbi în viitor. Au fost 11 fraţi. Unul singur nu-i prins. A pronunţat nume: Haşu, Gavrilă. Spune că ei au fost trădaţi, dar nu de cei din munte. Eu i-am spus că era la Gherla unul Radeş Virgil. Dar el nu-l cunoştea. A vorbit de Gavrilă. Acum îi pare rău că s-a despărţit de Gavrilă. Mi-a spus că la 7 martie 1955 şi-a fracturat piciorul şi cu Gavrilă au fost siliţi să stea acolo 3 săptămâni. Gavrilă l-a îngrijit şi păzit. De trei ori a încercat să rămână cu Gavrilă la despărţire. În trădarea lui spune că sunt amestecaţi 4-5 oameni. Primii sunt cinstiţi. El nu a fost prevăzător.

La fel ca Haşu şi Chiujdea doarme mai bine ziua. Mi-a mai spus că înainte de arestare era agentul miliţiei ca pădurar, dar cu ştirea lui Gavrilă.

Informator Huţuleac V.

NOTA NOASTRĂ

Huţuleac îmi pare cel mai silitor şi perfid informator. Se vede că avea o lungă experienţă.

16. 11. 1956

DECLARAŢIE

(Vol.55 fila 536)

Borzea mă roagă dacă ies afară să fac să ajungă o scrisoare la Ion Bucelea. „Dragă Onică, noi suntem arestaţi toţi şi forţaţi să lucrăm cu securitatea. Ai grijă de toate.Doamne ajută!”

Informator Duţă Marin

13. 11. 1956

DECLARAŢIE

(Vol. 55 fila 537)

...Borzea spune că dacă ar fi trecut s-ar fi întors paraşutat pentru a continua rezistenţa armată în condiţii mai bune.

Informator Duţă Marin

Mai 1956

DECLARAŢIE

(Vol. 55 fila 551)

...Borzea auzind că a fost arestat Cristian şi Pop Jean spune:” Mi-e teamă ca Cristian să nu spună de preotul Bălăşescu pentru că el ştie unde sunt îngropate cărţile şi armele.”

Ss indescifrabil

15.11.1955.

DECLARAŢIE

Haşu Gheorghe a venit foarte mânios de la anchetă, spunând „Vor să mă bage cât mai la fund. Vor să ajungă la Tribunal să arăt că mi-am bătut familia şi ofiţerii care sunt şi astăzi în securitate. N-am putut suporta orânduirea socială, de aceea am plecat în pădure ştiind că acolo sunt oameni adevăraţi care ştiau să lupte pentru adevăr.”

Informatorul T. Stănescu.

NOTA NOASTRĂ

De mirare cum cei arestaţi rezistau tuturor chinurilor suportate la anchetă şi nu spuneau secretele avute. În schimb le mărturiseau de bună voie şi nesiliţi de nimeni informatorilor din celulă. Eu, care am cunoscut comportamentul acestor oameni în libertate, bănuiesc că pe lângă chinurile morale şi fizice, li s-au administrat şi droguri.

31. 10. 1955

NOTĂ

(vol 97 fila 12)

Haşu Laurean s-a lansat într-o caracterizare a comunismului motivând acţiunea lor din munţi.

Informator Virgil Oniţiu

28. 10. 1955.

DECLARAŢIE
(Vol.62, fila 222.)

Subsemnatul Stănescu Tudor din discuţiile avute cu Haşu Gheorghe declar că Haşu Gheorghe consideră ancheta încheiată. Procesul întârzie pentru că nu a fost prins Gavrilă. Se aşteaptă la condamnarea cea mai mare. Zice că nu-i drept să fie condamnat. Tot ce a făcut a fost determinat de regim să facă, prin măsurile ce le-a luat. **Cu toate că armata a tras în ei, ei nu au tras în armată, cu toate că aveau această posibilitate. Au tras numai când nu au avut altă posibilitate de a se apăra.** E supărat de cărţile care i se dau aici la securitate, că în ele este atacată Biserica. Crede nelimitat în Biserica Catolică şi în Papa.

Informator T. Stănescu.

DECLARAŢIE
(Vol.60, fila 497)

El, (Metea Victor), este supărat că se urmăreşte discreditarea lor în faţa opiniei publice, în legătură cu femeile. Se va reuşi poate în faţa oamenilor care nu-i cunosc. El se simte curat în faţa lui Dumnezeu. Vor scrie şi romane, că am fost nişte derbedei şi oameni uşuratici. De asemenea a spus că au avut un program, de care s-au ţinut permanent, dar care ştiut de anchetatori le va îngreuia situaţia. Ei aveau un ideal bine fixat, pentru care luptau, un program şi o activitate deosebit de morală. Ei au trebuit să lupte împotriva unor ostaşi conduşi în lupte de generali sovietici. Ei nu au forţat pe nimeni să le de-a haine şi mâncare, oamenii le-au dăruit lucrurile de bună voie, au consemnat când au jefuit, pentru ca oamenii să nu aibă de suferit.

Informator Duţă Marin

25. 11. 1955

DECLARAŢIAE
(Vol. 60, fila 485)

Metea Victor a spus: ”Am scris o scrisoare acasă, la cererea anchetatorilor, pentru ca părinţii să ştie că sunt în Grecia, pentru a le scurta chinul. Cred că totuşi ei vor afla adevărul.” Sunt convinşi că cei puşi alături de el în celulă sunt informatori.

Informator Şofron Mihai

DECLARAŢIE
(Vol.60, fila 500)

Probabilitatea de a fi prins Gavrilă: „Poate aşteaptă rezultatele conferinţelor celor mari, şi apoi să vrea să plece în Grecia.” **Spune că în viitor, nu politica va rezolva problemele neamului nostru, ci credinţa în Dumnezeu**. Gheorghe Şovăială l-a convins de mult, **că toţi oamenii sunt fraţi şi egali în faţa lui Dumnezeu. Înafară de credinţă, totul este deşertăciune.** Nu se gândeşte la războinare împotriva nimănui, nici chiar împotriva vânzătorului Niculescu.

Informator Duţă Marin

16. 12. 1955

DECLARAŢIE
(Vol. 55 fila 514)

Borzea mi s-a adresat: „Dacă aş şti că şi tu eşti un agent al securităţii şi m-ai trădat eu nu aş mai avea încredere în oameni. Dacă ei m-au vândut, intr-adevăr ei au fost bandiţi şi ticăloşi”.

Informator Duţă Marin

DECLARAŢIE

Haşu Gheorghe a afirmat că numai unul din cei arestaţi l-ar fi putut găsi pe Gavrilă dacă ar fi fost scos pe teren.

Nu înţelege cum Haşu Laurean care se pare că a fost scos nu l-a putut prinde. Fie că nu a vrut sau securitatea a făcut vre-o greşeală şi Gavrilă a mirosit ceva. În acest caz Gavrilă nu va mai fi prins aşa uşor. Mai degrabă Chiujdea l-ar fi putut prinde, dar Chiujdea n-ar fi acceptat acest lucru.

Informator T. Stănescu

14.05.1956

DECLARAŢIE
(Vol 98)

Haşu Gheorghe crede că-i mai bine ca tatăl lui să nu afle adevărul că-i arestat. Eu l-am sfătuit să accepte să trimită o scrisoare tatălui său cu consemnul stabilit. A spus că nu vrea să-şi bată joc de părinţii lui şi să facă cine ştie ce, ca ei să fie socotiţi trădători, iar ei să fie copii de trădători, etc. E hotărât să nu mai declare nimic. Facă cu mine ce vor, dar de părinţii mei să nu se atingă!

Informator Stănescu Tudor

NOTA NOASTRĂ

La anchete i-au făcut să creadă că cel care i-a vândut a fost Haşu Laurean.

07. 08. 1956

DECLARAŢIE
(Vol 98 fila 5)

Haşu Gheorghe declară: „Degeaba s-ar duce cu biletul la Gavrilă, acesta îşi dă seama că nu a venit din străinătate.” Eu l-am întrebat de ce? El a răspuns că „un bilet din străinătate nu poartă dată, nu poartă adresele celor la care să meargă părinţii să îl caute pe Gavrilă.” S-a supărat pe mine că eu l-am sfătuit să facă acest lucru. Mi-a reproşat că eu sunt cel care l-am vândut la securitate şi are să ceară să ne despartă. Eu i-am răspuns că nu e cum vrem noi, numai dacă face scandal mare.

Informator Stănescu Tudor

17. 08. 1956

NOTĂ
(Vol. 72 fila 60)

Pop Jean face într-una planuri de evadare. Să-l imobilizeze pe planton, să ia cheile , să dea drumul la toţi arestaţii şi să treacă cu toţii peste ei.

Informator Huţuleac

20. 09. 1956

DECLARAŢIE

Pop Ioan este preocupat de gândul evadării. Chiar cu riscul de a fi ucis. A confecţionat din pâine un pistol. Mi-a spus că dacă nu va mai avea ocazia să vorbească cu mine de-l voi întâlni vreodată pe Gavrilă să îi spun că el a păstrat secretul.

Informator Huţuleac

NOTA NOASTRĂ

În adevăr, locul adevărat unde am rămas înţeleşi să fie căsuţa poştală, Pop Ioan nu l-a spus niciodată. De asemenea că scopul meu la Cluj, era să aflu veşti despre soarta celorlalţi, la cineva care era în legătură cu Chiujdea. De mirare e cum de a avut încredere în Huţuleac să-i spună că există acest secret şi că el l-a păstrat.

25. 10. 1956

DECLARAŢIE

(Vol. 72, fila 55)

Pop Ioan s-a întors de la anchetă cu cătuşe la mână şi i-a răspuns d-lui căpitan obraznic. Era foarte agitat. Mi-a poruncit să mă culc să nu-l mai suspectez. Striga cât putea să-l împuşte acum, să nu-l mai chinuiască. A fost scos din celulă. Când s-a înapoiat era liniştit şi s-a purtat ca înainte având încredere în mine.

DECLARAŢIE

(Vol. 55 fila 520)

Borzea Olimpiu îşi dezvăluie planul de a propune securităţii să fie eliberaţi el şi Grovu, pentru a merge la Budac să-l găsească pe Gavrilă. Atunci le-ar face semn că totul e o înşelătorie şi i-ar salva. Borzea e mereu preocupat de salvarea lui Gavrilă şi a celorlalţi.

30. 04. 1957

DECLARAŢIE

(Vol85)

Arestatul Pop Jean mi-a mai relatat. Biletul din bordei l-a lăsat într-un borcan pe o plită. La Cabana Bâlea a rupt tablourile şefilor de partid că şi ei i-au rupt fotografiile lui. S-a spovedit la un preot greco-catolic.

- Cu ocazia morţii generalissimului Stalin, auzită de la radio cu galenă, a tras cu pistolul de bucurie. Pe atunci ei erau la un bordei în munte. Banda lui s-a împărţit în grupuri şi sectoare. Într-un afiş în 1949 a scris la adresa organelor de stat ,,Până aici tîlharilor!"

Nesemnat

13. 08. 1958

NOTĂ

Arestatul Harai Pavel are ascunsă o carte anticomunistă de rugăciuni scrisă în latineşte. A botezat în ascuns cu apă sfinţită. Discută cu personalul de pază. Spune că singura rezistenţă de acum a rămas biserica.

Informator Şofron Mihai

31. 01. 1959

DECLARAŢIE

(Vol. 93, fila 110)

Arestatul Gavrilă Nicolae (n.n. unchiul lui Gavrilă Ioan), la început a fost recalcitrant, apoi a acceptat să discute cu mine. Îi este dor de fiica Victoria care era bolnavă, şi de fiul ei Cristinel. El spune că nu se va răzbuna pe nimeni, nici pe membrii de partid.

Informator Şofron Mihai

DECLARAŢIE

(Vol. 93, fila 138)

Arestatul Gavrilă Nicolae mă roagă că dacă mă voi elibera să am bunăvoinţa să merg la Cincul Mare, str. Avram Iancu, nr.549 şi să-i încunoştinţez pe-ai lui de starea sa, că este anchetat din nou.

Informator M. Şofron

NOTA NOASTRĂ

Sunt o mulţime de declaraţii la fila 9, fila 14 şi fila 22 despre arestatul Secaşiu Ion. La fila 9 vol 93 fiind vorba de Secaşiu Ion care nu a făcut parte din grupul nostru, nu am copiat declaraţiile.

De altfel, mai sunt şi alte declaratii de acest fel. De obicei toţi arestaţii treceau prin celula lui Huţuleac, despre care el dădea informaţii. Astfel au fost şi Hodorog, Halalambie, Diaconescu Ilie, Constantin Emilian. Declaraţiile lor se găsesc în vol. 94

12. 05. 1958

CĂTRE PREZIDIUL
MARII ADUNĂRI NAŢIONALE BUCUREŞTI

(Vol 94, fila 43)

Subsemnatul Huţuleac Ion născut la 18 februarie 1923 în Iaşi, student la drept... sunt fiu de muncitor ... în 1951 în închisoare m-am hotărât să-mi repar greşelile. Am meritat pedeapsa dată, rog să-mi aprobaţi graţierea.

Trăiască Republica Populară Română

Trăiască pacea.

NOTA NOASTRĂ

Se pare că stăpânii lui n-au rămas impresionaţi de serviciile pe care informatorul Huţuleac le-a făcut cu privire la colegii lui din închisoare pentru că a rămas în continuare şi în anii următori ocupându-se de aceeaşi meserie.

21. 01. 1957

DECLARAŢIE
(Vol. 94, fila 81)

Arestatul Negrea este foarte suspicios. A stabilit cu deţinutul Sărăţeanu să-şi anunţe familia de soarta lui. (n.n. e vorba de preotul Negrea Simion din Pojorta)

Informator Stănescu Tudor

DECLARAŢIE
(Vol. 94, fila 110)

Arestatul Metea Victor din banda Gavrilă a avut legături cu Juncu din Râuşori. A spus că Gavrilă a scris un roman „IUDA" care se află undeva ascuns.

Nesemnat (n.n. dar scrisul este al lui Huţuleac)

NOTA NOASTRĂ

La filele 113 şi 115 din volumul 94 sunt o mulţime de informaţii cu privire la arestaţii: Trăistaru şi Moldoveanu Ion. Se pare că faţă de legionarii închişi, Huţuleac ar fi avut duşmănii personale. El sfătuieşte organele de stat să nu dea drumul legionarilor ci să-i ţină în închisori până la moartea lor. Declară că Moldoveanu are încredere deplină în el (fila 116). (n.n. De mirare cum toţi arestaţii au încredere în acest informator.) Declară că soţia lui Agapie, este ajutată de unii din legionarii din apropiere. Despre cineva Mănăitoi (sau aşa ceva ?) scrie că a stat de vorbă cu ostaşi de pază la 11 decembrie 1956

La fila 1 din volumul 94, la 6 septembrie 1958 tot Huţuleac îi spionează pe Hodorog Haralambie, Lica Gheorghe şi Mănăiloi Macavei.

La fila 50 îl demască pe Ştiurmer Victor, şeful unei organizaţii de spionaj care a ilustrat cărţile lui Berghel Hans.

La fila 114 volumul 94, repetă propunerea către organele de stat să nu de-a drumul legionarilor din închisoare.

Huţuleac declară o mulţime de informaţii şi mulţumeşte organelor de stat pentru întâlnirea cu părinţii şi primirea unui pachet.(vol 97 fila 13)

DECLARAŢIE
(Vol. 94, fila 89)

Arestatul preot Negrea Simion din Pojorta, îl sfătuieşte pe Coţofană Ion chemat la anchetă să nu declare nimic în plus şi să nu se încreadă în promisiunile anchetatorului.

Informator Stănescu Tudor

NOTĂ
(Vol.61,fila 460.)

Novac Ioan spune că a fost ameninţat că dacă nu spune locul de întâlnire cu Gavrilă şi Pop, va avea de suferit familia lui. Eu (informatorul) cum am fost instruit l-am sfătuit să spună locul că şi aşa îl vor găsi sigur. El a cerut să fie dus pe teren, dar cu gândul să ducă securitatea în altă parte. După ce s-a întors din nou în celulă a venit vesel spunând că au căutat în multe locuri şi nu au găsit nimic. Eu am ajuns la concluzia că nu a fost sincer. Am căutat să-l conving că securitatea va căuta şi fără el şi-l va găsi. Mi-a spus textual **„lasă să caute, asta înseamnă timp, luna asta vine zăpada şi-atunci s-a terminat."**

Informator M. (n.n. probabil Marinescu).

18.11.1955.

NOTĂ

Dacă situaţia internaţională se înrăutăţeşte va fi un proces mare cu public mult, iar condamnările vor fi exemplare. Dacă situaţia este bună, va fi un proces obişnuit, poate secret iar condamnările mai mici.

Informator Tudor Stănescu.

09. 11. 1955.

NOTĂ
(Vol. 62, fila 235)

Haşu Gheorghe a spus „În ultimul timp guvernul caută o politică de apropiere de mase. Până nu se renunţă la regimul de teroare existent, cu puşcăriile pline şi altele, poporul nu va fi de partea lor!" După părerea lui, alături de regim nu sunt decât maximum 5% (vol. 62, fila 239). Spune că nu mai poate răbda făţărnicia şi minciuna de la anchete."Mint de nici ei nu cred iar de mine îşi bat joc. O să-i scuip în ochi, că nu sunt oameni!" L-am sfătuit să nu facă prostii.

NOTĂ
(Vol.62, fila240.)

Haşu Gheorghe îşi face rugăciunea liniştit, ţine post.

Informator M. Crăciunescu.

08. 10. 1955.

DECLARAŢIE

Subsemnatul Stănescu Teodor declar: Haşu Gheorghe se ruga în genunchi. Domnul ofiţer a intrat în celulă şi l-a întrebat ce face. El a răspuns că se roagă lui Hristos. Ofiţerul i-a interzis să se mai roage în genunchi. Haşu Gheorghe nu i-a răspuns nimic dar a continuat să se roage în picioare.

30.09.1955.

NOTĂ

Chiujdea Ioan spune că el, la proces va cere să fie condamnat la moarte dar să nu fie condamnaţi oamenii care l-au ajutat. Va cere şi celorlalţi să facă acest lucru spunând că au fost ajutaţi de milă sau prietenie şi nu din convingeri politice. Din faptul că e pisat într-una cu amănunte despre Gavrilă, înseamnă că nu-i prins. Dacă Gavrilă află că noi am plecat, atunci ar putea să se intereseze şi să vină şi el după noi. Pe mine mă suspectează a fi ofiţer de securitate. Spunându-i că vin de la Gherla i s-a părut curios, dar şi ceilalţi: Şofron Mihai, Crăciunescu, Cristea, i-au spus că vin tot de la Gherla. M-a întrebat de mai mulţi făgărăşeni pe care i-am cunoscut: Florea Ioan, Pieptea, fraţii Roşca, Popa Octavian. Vrând să se convingă dacă sunt într-adevăr bucureştean a început să mă întrebe despre Bucureşti.

17. 08. 1955.

NOTĂ

(Vol.62.)

În noaptea de 16 spre 17 august, Haşu Gheorghe stătea întins în pat şi a zis că nu s-a gândit niciodată să ajungă viu în mâinile securităţii.

Informator Adam Ioan

21.10.1955.

DECLARAŢIE

(Vol.61, fila 423)

Ioan Novac a spus: ”Am dat schiţa ce mi-au cerut-o cu aproximaţie. Pot să o caute mult şi bine că le va fi foarte greu să o găsească că el a mai dat o schiţă cu o lună înainte şi nu au găsit-o (schiţa unde se afla o ladă cu corespondenţă). Şovăială Gheorghe dacă a ajuns la Timişoara, desigur s-a dus la un unchi de-al său Răduleţ, decanul Politehnicii”.

Informator Şofron M.

27. 10. 1955.

DECLARAŢIE

(Vol. 61, fila432.)

Metea Victor a înjurat de mamă pe dl. locotenent anchetator şi a luat în derîdere felul cum se exprimă.

Informator Şofron Mihai.

NOTA NOASTRĂ

În volumul 99 se află o mulţime de note informative din închisoare fără nici o legătură cu dosarul meu. Astfel e ponegrit în toate felurile Trăistaru Gheorghe care ar fi făcut toate relele de pe lume. De asemenea de la fila 166 până la fila 200, volumul 99 sunt o mulţime de note informative despre Teodor Biriş, Varză, Creangă, Răduţ, Caba, Turtureanu, Lupoaie Constantin, etc. Sub toate este iscălit Huţuleac.

1956

19. 01. 1956

NOTĂ

(Vol 97 fila 18)

Haşu Laurean nu citeşte cu atenţie cărţile ce i le-am dat.

Semnat: Virgil Oniţiu

31. 01. 1956

DECLARAŢIE

Haşu Gheorghe a declarat că a plecat la munte ca să caute adevărul şi dreptatea.

Informator: T. Stănescu

M.A.I. Serviciul raional Făgăraş
07. 03. 1956.

CĂTRE M.A.I. Regiunea Stalin
Tov. col. Crăciun Gheorghe

Strict secret

În urma comentariilor făcute de pădurarul Mureşan Octavian, raportăm: în dimineaţa zilei de 7 Martie 1956, cu trupele operative am întreprins acţiunea cu un efectiv de 40 ostaşi şi 4 câini. Rezultat negativ.

Şef R.A.I.M.A.I. Făgăraş Mr. Popa Iacob

M.A.I. Serviciul Raional Făgăraş
01. 01. 1956 – 31. 03. 1956

PLAN DE ACŢIUNE INFORMATIVĂ

strict secret

Se va urmări preotul Negrea Liviu din Pojorta Făgăraş şi se va studia fostul preot greco-catoric David Ioan din Scorei. Va fi adus marşrutizat în regiune informatorul Niculescu Ispas.

Răspunde Lct. Major. Averbuch Izu

martie-mai 1956

PLANUL MĂSURILOR INFORMATIV OPERATIVE
În vederea lichidării bandiţilor Gavrilă şi Pop Ioan
(dosar 29)

... În urma arestării celor cinci bandiţi rămaşi în viaţă, şeful bandei Gavrilă Ioan şi banditul Pop Ioan nu au fost prinşi. Din declaraţiile bandiţilor arestaţi rezultă că în octombrie 1954 banda a fost divizată în grupe mici de 2-3 elemente pentru a se ascunde în iarna 1954-1955. Bandiţii arestaţi nu au dat nici un fel de indicii în legătură cu locul unde se află Gavrilă si Pop Ioan. Arestatul Novac Ion a declarat că la despărţirea de Gavrilă Ioan au stabilit ca unul din locuri unde vor putea găsi veşti despre Gavrilă ar fi o ascunzătoare dintre comunele Feldioara şi Noul Român. În ascunzătoare s-au găsit două bilete din partea lui Gavrilă Ion, una din 13 mai 1955 iar a doua fără dată şi un bilet din partea lui Pop Ioan cu data de 24 iulie 1955. Judecând după textul biletului Gavrilă şi Pop au căutat să stabilească legătura cu restul membrilor şi au fixat o întâlnire în locul cunoscut de Novac Ion. Iar Pop Ioan în mod direct a scris că daca în ziua de 6 iulie 1955 nu vor fi găsiţi atunci la rădăcina părului vor găsi un borcan în care va fi indicat locul unde pot fi găsiţi. Însă cu ocazia celei de a doua deplasări a grupei operative la faţa locului, Novac Ion s-a comportat în mod suspect afirmând că el nu se poate orienta precis unde a fost fixat locul de întâlnire.

Astfel, că borcanul cu indicaţiile respective nu a fost găsit. În alte locuri stabilite pentru schimburi de bilete nu a fost descoperite nici un fel de urmă.

<u>În legătură cu combinaţia legendei întoarcerii în primăvara 1956 a unei grupe de bandiţi.</u>

Se va renunţa la introducerea în zonă a banditului „Laura" şi lucrătorului nostru operativ în casa unui sprijinitor a lui Gavrilă. Se va continua difuzarea legendei despre plecarea bandiţilor. Soţiei lui Olimpiu Borzea să i se creeze impresia că Borzea Olimpiu este căutat în continuare. Acelaşi lucru se va proceda şi cu soţia lui Grovu Ioan. Se vor face descinderi la familiile bandiţilor. Va fi luat în acţiunea informativă numita Şofariu Elena din Sibiu pentru a stabili dacă aceasta are legături cu banditul Gavrilă.

(doasr 29 fila 459) – se va studia posibilitatea marşrutizării informatorului conspirativ „Grigoriu" care înainte a funcţionat ca preot în comuna Cincu. Răspunde Lt. Maj. Gherghei Francisc

Să se întreţină corespondenţă din Grecia pentru familiile Haşu şi Borzea. Răspunzător Cpt.Balaban şi Deithel Ernest.

Se vor continua întâlniri regulate cu informatorul dublu „Petru Pavel" lăsându-i impresia că M.A.I. are încredere în el. Se va revizui problema folosirii lui Grecu Ion („Grigorescu") şi Krauss Gheorghe (informatorul „Gălăţeanu Ion") ca şi informatorul „Bicaz". Se va studia posibilitatea folosirii informatorului „Dinescu" care va căuta direct legătura cu Gavrilă Ion (vol 29 fila 485).

Până la 10 martie 1956 se va **studia posibilitatea folosirii lucrătorului nostru operativ ce acţionează sub acoperământul de diplomat la legaţia Americană cu căpitanul deblocat din Făgăraş,** Tutea, a cărui soţie este originară din comuna Cincu, unde domiciliază şi unchiul banditului Gavrilă Ioan, pentru a se da sarcină lui Tutea de a stabili legătura cu banda Gavrilă.

Răspunde şeful serviciului 2 Lt. Maj. Erdeli Elemer.

<u>Se vor întreprinde următoarele măsuri de către seful direcţiei Col. Crăciun Gheorghe:</u>

Întrucât Malene Elisabeta, învăţătoare în Porumbacu de Jos, împreună cu fratele ei Budac Remus, au ajutat activ pe banditul Gavrilă se va studia trimiterea la Malene Elisabeta a banditului Haşu Laurean care în noiembrie 1954 a fost împreună cu Gavrilă Ioan la locuinţa ei. Pentru asta se va instala la locuinţa lui Malene Elisabeta tehnici operative de ascultare. Se vor supraveghea Cristian Ion, Raita Valeria, Trandafir Ioan, Banciu Aurel, Miron şi Ludu Sorin, Dăişoreanu Aurel, Comşa Dumitru, Mihai Ironim, Bârsan Ion, Dr. Crăciun Iosif, Comşa Dumitru, Leabu Ion, Dr. Medrea, Prof. Iustim Marcu, Dr. Stanciu, Bucşa Petre din Cluj, Mârza Pavel din Galtiu Alba, Ciocan Dumitru din Poiana Sibiului.

Se va insista asupra lui Novac Ion prin anchete şi agentură de cameră pentru a se obţine exact locul unde se află ascunzătoarea în care se află borcanul cu informaţia despre Gavrilă şi Pop Jean.

Se va lua în studiu pastorul adventist Miron din Voivodeni şi Ludu Sorin.

Răspunde Averbuch Izu.

Mr. Cârnu va studia agentura din jurul familiei Gavrilă Ioan.

Col. de securitate Crăciun Gheroghe

M.A.I. Banat

RAPORT

S-a găsit un Gavrilă Ioan în Arad care este născut la Segarcea în Oltenia. Alte persoane cu numele Gavrilă Ioan nu sunt.

Semnat, indescifrabil

M.A.I. Serviciul raional Făgăraş

04. 04. 1956

PLAN DE OPERAŢIUNI
(Vol.14, fila 9)

Pentru scotocirea pădurii Găinari, unde cu un an în urmă au stat Gavrilă şi Pop Jean. Scotocirea se va face cu trei elemente (trei locotenenţi, trei câini, trei puşti mitraliere, treizeci militari şi trei grenade de fiecare element de lucru.)

Scopul: capturarea şi distrugerea bandei G.

Deplasarea noaptea.

Comandantul grupării operative, Cpt. Tiugan Ioan.

30.11.55

NOTĂ INFORMATIVĂ
Primită de Lt. Maj Zăgan Traian

Strict secret

Duminica 27.11 am fost la Drăguş şi l-am întâlnit pe Cristian Ion care mi-a spus că va trebui să plece în străinătate, că sigur vor fi arestaţi cei care au făcut o dată închisoare. L-am întrebat dacă are veşti de la Borzea, şi dacă ştie ce l-a determinat să plece.

Cristian: „el era în legătură cu partizanii şi a trebuit să plece, primind şi un ordin de la un comandament de-al nostru dar despre acest lucru te rog să nu vorbesti. Ai făcut 5 ani puşcărie şi ştii ce înseamnă. Eu aici în sat nu vorbesc decât cu cineva care are legătură directă cu Gavrilă si tu trebuie să-l cunosti."

Eu: îl cunosc din liceu.

Ieşind afară din sat am văzut munţii şi am întrebat: cum or fi trăind ei acolo?

Cristian: „nu mai sunt aici au schimbat locul imediat după plecarea lui Borzea. Am aflat de undeva că numai după ianuarie se vor face arestări. Intenţia lui Gavrilă este de a închega o armată de partizani, vor veni şi alţii din străinătate, problema e să aibă arme."

Informator „Rădulescu Eliade"

SARCINI TRASATE

În mod discret se va insista pe lângă Cristian să spună cine sunt persoanele cu care el mai are legătură în ce priveşte bandiţii şi în mod precis dacă au pe cineva la securitate.

NOTA NOASTRĂ

Acum apare pentru prima dată informatorul „Rădulescu Eliade" ce duce un plan ingenios al securităţii, în urma căruia a fost arestat Pop Ioan.

01 02 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ

Primită de Lt. Maj. Zăgan Traian

Strict secret

Lângă gară l-am întâlnit pe Cristian Ion şi i-am spus că vreau să discut ceva important cu el. L-am întrebat: Cristian tu vrei să pleci în străinătate. El a răspuns: „tu ştii bine că vreau să plec dacă e lucru serios." Atunci i-am spus că am primit veşti că se poate trece graniţa, şi l-am întrebat pe unde mai este Grovu. Cristian a răspuns că a aflat precis că Grovu a ajuns la Paris, că a trebuit să plece împreună cu Dr. Burlacu, că urmau să fie arestaţi. Eu l-am întrebat: e om de încredere cine îţi dă informaţii ţie? Cristian a răspuns să n-am nici o grije, că ştie de la cumnatul lui Olimpiu Borza, profesor la Cisnădie, care primeste de 2 ori pe lună veşti de la cei din Grecia. L-am rugat să vină duminică pe la mine să stăm de vorbă, şi am fixat ora de întâlnire la 10 la mine, la Drăguş.

Pt. conformitate Lt.Maj Zăgan Traian.

Informatorul „Rădulescu Eliade"

ARESTAREA LUI POP IOAN

11. 04. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ

Primită de Lt. Col. Crăciun Gheorghe.

Conţinutul: În ziua de 9 Aprilie 1956, a venit la mine Ion Cristian, cu veşti interesante. Mi-a mărturisit că a aflat că Sofonea Remus din Drăguş (de la noi din sat), este mort de un an de zile şi a fost îngropat în curtea lui Borzea. Mi-a cerut ca lucrul acesta să nu-l spun nici tatălui lui Remus Sofonea.

Mi-a zis apoi că a primit o scrisoare din Grecia, de la cei plecaţi peste graniţă, pentru tatăl lui Haşu Gheorghe, şi m-a întrebat dacă-l cunosc. A spus apoi că cel care i-a dat biletul (agentul Qui –adică Niculescu Constantin), i-a zis că tatăl lui Haşu, nu are un deget la mână şi poartă mustaţă. Am hotărât să ne întâlnim altă dată în Făgăraş, şi să-mi comunice dacă a stat de vorbă cu tatăl lui Haşu. Mi-a arătat scrisoarea, scrisul era neuniform şi neregulat. Iată conţinutul: „Dragi părinţi, aflaţi despre mine că sunt sănătos şi în prezent o duc bine. Să nu-mi purtaţi de grije, pentru că am reuşit examenul. În ceea ce priveşte boala mea, nu mai este gravă, că am medicamente la dispoziţie şi am tot ce-mi trebuie. Am vrut să vă trimit un pacheţel, dar acum e foarte greu, poate mai târziu o să vă trimit. Căutaţi pe Gavrilă şi îi spuneţi că-l aşteptăm. Semna un nume ce nu l-am putut descifra."

Cristian mi-a spus că şi soţia lui Borzea a primit o scrisoare de la Olimpiu. Eu m-am arătat curios să ştiu pe unde s-a trecut şi Cristian mi-a spus foarte bucuros că s-a trecut prin Bulgaria, prin curieri speciali, toţi legionari, care i-au condus până în Grecia. Atunci am zis: „Trebuie să ne pregătim şi noi de plecare", el mi-a răspuns, trebuie căutat Gavrilă şi cel care a mai rămas, ca să-i mijlocească şi lui trecerea. Mi-a cerut să nu vorbesc cu nimeni, şi în special cu preotul de la mine din satul Drăguş, preotul Dâmboi. El era convins că preotul Dâmboi este agentul securităţii.

Informator „Rădulescu Eliade"

Menţiuni speciale ale securităţii: agentul va trebui să facă legătura lui Cristian cu tatăl lui Haşu Gheorghe în Făgăraş sau în altă parte, pentru a avea contolul asupra lui Cristian şi familiei lui Gheorghe Haşu.

Ptr. conformitate Lt. Col. Gheorghe Crăciun

M.A.I. Regiunea Stalin
20. 04. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ

Strict secret

A venit la mine din nou Cristian, foarte supărat că au trecut două săptămâni şi nu am rezolvat nimic. Am stabilit ca Duminica viitoare la 8:30, să vină la mine în Drăguş şi ne-am fixat punct de întâlnire crucea de la marginea satului, pe drumul către Viştea de Jos.

Informator „Eliade Rădulescu"

Ptr. conformitate Lt. Maj Averbuch Izu

27. 04. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ

Azi 26 aprilie 1956 m-am întâlnit în piaţa Făgăraş cu bătrânul Haşu Andrei şi cu fata lui Victoria Trâmbiţaş.

Haşu - am fost la Metea în Ileni şi Berivoi. Lor le-a făcut percheziţii serioase.

Eu - nenea Haşu să fi prudent.

Haşu - de asta nu purta grije. Voiam să plece şi băiatul.

Eu - dacă luăm legătura cu Gavrilă pleacă şi el. Tocmai atunci prin piaţă a trecut şi tatăl lui Remus Sofonea. Eu am zis – Cât a îndurat a fost şi la închisoare bietul om. Băiatul (fiul Victoriei Trâmbiţaş) mi-a spus că şi el ar dori să plece. L-am încurajat spunându-i să aibă răbdare.

Informator „Radulescu Eliade"

Primită de Lt. maj Avebuch Izu.

09. 05. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Informator „Eliade Rădulescu”
(vol. 83, fila 16)

M-am întâlnit cu Cristian la locul stabilit, am trecut amândoi prin Drăguş, nu am intrat acasă sub motiv să nu ştie mama mea unde mă duc, am trecut prin Sâmbăta şi am ajuns în Pojorta. Am ajuns la Victoria Trâmbiţaş, la nr. 73, sora lui Haşu Gheorghe. A ieşit un tânăr solid, şi am întrebat: „Mama dumitale e fata lui d-nu Haşu?” Mi-a răspuns afirmativ, dar şi că nu era acasă. Am întrebat apoi cum putem vorbi cu dl. Haşu, şi mi-a răspuns că este acasă şi îl cheamă imediat. Tânărul se vedea că nu era plugar. El mi-a spus că a terminat liceul şi s-a înscris la facultate, dar din ianuarie e acasă. A adăugat că timpurile sunt grele. El l-a adus pe Andrei Haşu, tatăl lui Gheorghe Haşu. Eu am spus, nu-ţi fie frică nene Haşu, noi îţi aducem o scrisoare de la băiatul dumitale. Cristian i-a înmânat scrisoarea. Eu am întrebat. Cunoşti scrisul? El a răspuns afirmativ. A spus apoi, de trei ori se află scrisă vorba „sunt”, scrisoarea e de la el. La locul unde scria despre Gavrilă şi Pop Jean, Haşu a spus, eu nu mai ştiu nimic de ei. Haşu a spus că a fost foarte neîncrezător în plecarea lor, şi că se temea să nu fie o cursă a securităţii. L-am rugat să le scrie celor din Grecia ceva despre Gavrilă. Haşu a răspuns că le va cere prin scrisoare să îi spună locul unde ei aveau întâlnire cu Gavrilă, că el se va duce să îl caute. Cristian a luat scrisoarea scrisă de Haşu - tatăl. Ea conţinea următorul mesaj: Veţi şti că am primit biletul de la voi şi m-am bucurat. Despre cei doi, de care m-aţi întrebat nu mai ştiu, de mai bine de un an. Vă rog trimiteţi locul unde aţi avut punctul de întâlnire. Eu mă rog lui Dumnezeu să mă ajute până la revedere. Haşu – tatăl a spus că nepotul său, regretă că nu a plecat cu ei.

Ptr. confirmare Averbuch Izu.

M.A.I . Regiunea STALIN
11. 05. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Dosar 83

Strict secret

Agent informator „Eliade Radulescu”

Azi, 11 mai 1956, am primit un telefon la şantier, care mi-a spus: „Vichente, vino te rog în oraş, te caută cineva şi vrea să vorbească neapărat cu tine.” În piaţă lângă liceu, se afla Haşu-tatăl şi cu fata sa Victoria Trâmbiţaş. M-a luat de-o parte şi mi-a spus bucuros. „**A venit unul din ei, ori Gavrilă, ori Pop Jean.”**

Eu - nu mai spune, asta însemnează că vom pleca şi noi. Dacă e Gavrilă, spune-i că vrea să vorbească cu el, camaradul care i-a făcut legătura cu Cristian în Valea Arpaşului, şi care a adus scrisoarea de la băieţii din Grecia. Dacă e ceva urgent să mă anunţi repede. Eu am întrebat pe unde a venit.

El - în bilet scrie că a venit peste podul de la Voila. Analizând situaţia, sunt sigur că vestea este adevărată.

Pentru conformitate Lt. maj. Averbuch Izu

M.A.I. Regiunea Stalin
12. 05. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 86)
Informator: „Eliade Rădulescu”

Azi, 12 Mai, pe la ora 10:30, m-am trezit cu Haşu, în biroul Mecanizări, la Complexul nr. 4 Făgăraş, unde lucram eu. Am întrebat: care a venit? El a răspuns Pop Jean. L-am găsit foarte amărât şi abătut. A plâns când m-a văzut şi-am plâns şi eu cu el. Am întrebat iarăşi: v-a văzut cineva? Nu!, de asta fi sigur că nu, a răspuns el. De Gavrilă ce-a spus? Nu vine încoace? Haşu: tocmai aici e greutatea, el s-a despărţit de mult de Gavrilă, de aproape 1 an de zile. Jean spune că Gavrilă a plecat către Timişoara pe la nişte prieteni, să vadă dacă nu poate trece în Serbia. Gavrilă a vrut să-l ia şi pe el, dar el i-a răspuns: Mă Gavrilă, dacă merg şi eu, e posibil să ne prindă pe amândoi. Eu nu pot merge cum trebuie, mai bine mergi tu şi eu rămân aici. Dacă reuşeşti să treci e bine, dacă nu o să ne mai întâlnim. Eu am întrebat, acum ce face Jean, are unde sta aici? Haşu: tocmai de aceea am venit repede să facem ceva, să-i aranjăm să plece. Eu i-am povestit de dvs. Cum mi-aţi adus biletul de la băieţi şi am spus că am toată încrederea, că am recunoscut scrisul şi semnele noastre care le-am avut. Jean m-a întrebat dacă am încredere în acei oameni. Eu i-am răspuns, cum să nu am, dacă mi-au adus acea scrisoare. Sunt oameni de la noi de aici, şi vor să ia legătura cu voi, cei rămaşi, ca să plecaţi şi voi în Grecia. Eu: o să plec chiar azi să-l caut pe cel ce trebuie să aranjeze lucrurile. Haşu: să mă anunţaţi repede, eu vin aici, nu ţin cont de drum, şi nici de nimic. Eu: să ai grije nene Haşu să nu se întâmple ceva până atunci. Caută şi-l încurajează, păzeşte-l bine, până reuşim să luăm legătura. Vom anunţa pe cei de sus, ca să intervină cât mai urgent posibil. El are haine şi adăpost? Haşu: haine are, mâncare-i aranjăm noi, însă adăpost nu prea are. A stat în nişte tufe. Era ud tot, cum a plouat ieri. Eu: nu-i nimic, nu e prea târziu nici acum. Ai grije de el, să nu ştie nimeni. Cine ţi-a adus biletul de la el? Haşu: Mi l-a adus băiatul morarului, şi nu l-am arătat la nimeni. Eu: dar băiatul morarului ce fel de om e? Haşu: n-avea nici o grije, nu e pentru prima dată când face asemenea lucruri. Eu: bine, atunci ştim tot ce avem de făcut. Doamne-ajută, şi la treabă! Mi-a mai spus: vă rog foarte mult faceţi acest lucru, sunt în stare să merg şi eu cu dvs. Numai să facem ceva. I-am răspuns că nu e bine să mergem amândoi, că voi rezolva eu singur.

Menţiuni: tot materialul furnizat de informatorul „Eliade Rădulescu”, de la luarea legăturii cu Cristian, să fie sintetizat într-un raport personal tov. ministru cu propunerea ca organele noastre, să ia măsuri, să organizeze fuga din ţară a banditului Pop Jean, prin canalul existent. Raportul să fie înaintat tov. ministru în ziua de 13 Mai.

Primită de Col. Gheorghe Crăciun

NOTA NOASTRĂ

Cu câtă perfidie şi pasiune, trimitea imformatorul oameni la moarte, fără pic de milă, pentru un tată ce şi-a pierdut amândoi feciorii.

M.A.I. Regiunea Stalin
Nr.300/23466
13. 05. 1956

CATRE M.A.I. BUCURESTI

Tov. ministru Gen. Drăghici

strict secret

Raportăm mai jos rezultatele obţinute în munca informativă în cadrul combinaţiei dusă cu privire la restabilirea legăturilor între bandiţii plecaţi în străinătate şi cei rămaşi nearestaţi (Gavrilă Ioan şi Pop Ioan –Jean).

S-a dus un bilet la părinţii banditului Haşu Gheorghe prin legionarul Cristian, unul din oamenii de legătură ai bandiţilor, iar acesta cunoscându-se cu agentul nostru „Rădulescu Eliade" i-a cerut sprijin de a-l ajuta pentru legătura cu părinţii banditului. Agentul a stabilit legătura cu Haşu Andrei în ziua de 22 aprilie, căruia i-au dat scrisoarea „sosită din Grecia de la Haşu Gheorghe". Haşu Andrei ca şi fiica lui şi-au arătat încrederea faţă de agent şi faţă de Cristian.

În ziua de 12 mai, Haşu Andrei i-a comunicat că a avut o întâlnire cu banditul Pop Ioan care era foarte amărât şi abătut. Acesta a comunicat că este despărţit de banditul Gavrilă Ioan de circa un an şi că Gavrilă este plecat spre Timişoara la unii prieteni de ai lui, având intenţia de a fugi în Iugoslavia. Gavrilă l-a invitat şi pe Pop Jean cu el, dar acesta datorită sănătăţii lui a refuzat să plece.

Datorită acestei situaţii propunem: sistarea temporară a combinaţiei „Laura", organizarea fugii peste graniţă a banditului Pop Jean pe canalul existent creat de organele noastre. Bucelea Ion urmează ca în decurs de 3-4 zile să îl caute pe informatorul nostru „Qui". Biletele care le va înainta agentul „Qui" lui Pop Jean vor fi camuflate în interioarul unei chei şi a unui ţigaret. Agentul „Qui" îi va cere lui semnalmentele sau eventual o fotografie în vederea procurării buletinului de identitate. Va cere procurarea unui costum de haine necesare drumului. Pop Jean urmeaza să se ascundă din nou în locul ce îl va crede de cuviinţă. Cu buletinul procurat Pop Jean va trebui să vină la Bucureşti spre a sta ascuns la agentul „Qui" până la ivirea ocaziei de trecere frauduloasă a frontierei. Întrucât şi legionarul Cristian Ion cât şi fiul numitei Victoria Trâmbiţaş, sora banditului Haşu Gheorghe intenţionează să fugă din ţară, li se va spune că el nu-i poate ajuta decât pe Pop Jean şi Gavrilă Ioan. Le promite însă că va cere deslegare comandamentului ca trecerea lor să se facă vara.

Şef dir. regională Crăciun Gheorghe

M.A.I. Oraşul Stalin
14.05.1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Rădulescu Eliade"

Strict secret

Eu: Pop Jean şi-a făcut apariţia la Pojorta.
Cristian: A venit Pop Jean? De Gavrilă nu ştie nimic?
Eu: Trebuie să anunţăm comandamentul.
Cristian: Dar eu am nevoie de un bilet ca să mă creadă.
Eu: Îl chemăm pe Haşu la Făgăraş. Vii şi tu şi stăm de vorbă.

Sarcini: să se lucreze repede, Cristian să anunţe comandamentul
Col. Craciun Gheorghe
Lt. Averbuch Izu

M.A.I. Oraşul Stalin
09.05.1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Rădulescu Eliade"

Strict secret

În 09.05.1956 m-a căutat Cristian.
Eu: Unde ai fost Ioane?
Cristian: L-am căutat pe Trandafir, dar nici el nu ştie de Gavrilă.

Am plecat amândoi în direcţia serviciului meu. A venit Haşu - tatăl cu fata lui să-i dea lui Cristian un bilet spre a-l trimete fratelui ei Gheorghe în Grecia. În bilet Haşu şi fiica lui îi roagă pe cei de acolo să-i facă rost şi băiatului să plece. Băiatul mi-a stâns mâna şi s-a arătat bucuros că ne-am întâlnit. Le-am promis că voi face tot ce voi putea. Lui Cristian i-am spus că trebuie să aflăm neapărat locul unde îşi lăsau cei din munţi scrisori pentru a se întâlnii cu scopul de a da de urmele lui Gavrilă.

M.A.I. Oraşul Stalin
18.05.1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Rădulescu Eliade"

Strict secret

Azi 18 mai 1956 a venit Cristian la mine.
Eu: Cum ai umblat Ioane? A fost greu cu bătrânul?
Cristian: Am auzit că te logodeşti? Atunci cum vrei să pleci?

Eu: Eu nu fac lucruri de plăcere, mama are 77 de ani. E ultima ei dorinţă. Dar mai întâi trebuie să-l găsim pe Gavrilă. Trebuie să aflăm unde este. Trebuie să discutăm cu Pop. Îl chemăm pe bătrânul Haşu la Făgăraş.

Cristian: Bătrânul mi-a spus că Pop Jean a plecat la locul lui vechi, dar putem să comunicăm cu el orice.

Pentru conformitate Lt. Maj. Avarbuch Izu

Sarcini trasate: Eliade Rădulescu să-l întrebe pe Cristian dacă este cazul să asiste şi el la întâlnire.
Col. Crăciun Gheorghe

M.A.I. Oraşul Stalin
20.05.1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Rădulescu Eliade"

Strict secret

În 20 mai l-am întâlnit pe Haşu şi l-am rugat să-l ajute pe Pop Jean.

Haşu: Pop Jean acum stă liniştit. Cei de acasă îi fac un rând de haine, eu îi dau o pereche de bocanci. Băiatul morarului îi dă 50 de lei.

Pentru conformitate Col. Crăciun.

M.A.I. Regiunea Stalin
23. 05. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent informativ „Qui"
(Vol. 26, fila 465)

Cristian a spus că e mîndru că un comandant legionar are încredere în el. Chiar azi 22 mai, a spus el la orele 9 am fost la coliba lui Jean şi am stat de vorbă cu el 2 ore. A făcut o scrisoare pt. Gavrilă în care îi transmitea plecarea lui şi-i da directive cu cine să ia contact dacă va veni. A mai lăsat un bilet pe care l-a lăsat într-o sticlă într-un loc necunoscut de mine. Acest Cristian este o fiintă exaltată, sinceră. Contez pe el mai mult decât pe Borzea că ne va face jocul**. Dacă Gavrilă vine pe la fosta lui ascunzătoare, s-a ars**. Binevoiţi a dispune.

Primită de Col. Gheorghe Craciun

PLAN DE ACŢIUNE
Privind reţinerea secretă a banditului Pop Jean, membru al bandei Gavrilă
(Vol.23, fila 24)

Din datele ce le avem Pop Ioan este hotărât să fugă din ţară pe canalul de trecere organizat de organele noastre.

În momentul de faţă este ascuns în jurul satului Pojorta cu ştirea tatălui banditului Haşu Gheorghe, adică Haşu Andrei.

„Fuga" se va face prin agenţii „Rădulescu Eliade" şi „Qui" şi folosirea în orb a legionarului Cristian Ioan şi a învăţătorului Bucelea Ioan.

Agentul „Qui" s-a întâlnit cu Bucelea Ioan şi au stabilit să-i expedieze o telegramă cu text convenit în care îl va anunţa data sosirii la Rupea.

Telegramă: „Sosesc marţi, 22.05.56 pentru a prelua pachetul". Agentul va veni în 22.05.56 la Predeal unde va primi instructaj din partea Tov. Col. Crăciun şi va pleca la Rupea.

Agentul „Qui" va purta discuţii cu banditul Pop Ioan pentru a se stabili următoarele: cum s-a despărţit de Gavrilă Ioan, felul cum şi-a stabilit consemnele de întâlnire pe viitor. Cum se poate face legătura cu Gavrilă. În gara Ploieşti Vest agentul „Qui" cu banditul Pop se vor da jos din tren şi se vor urca într-o maşină particulară sub motiv că vor merge prin Buzău spre Constanţa. Va staţiona maşina Land cu următorii: Cpt. Balaban Gheorghe, Cpt. Ispas Eliade, Lt. Averbuch Izu, Lt. Efrimof Ion, pregătiţi pentru intervenţie. La momentul potrivit toţi vor acţiona pentru reţinerea banditului Pop Ioan care va fi imediat imobilizat, încătuşat în maşina Land şi transportat în Bucureşti. Operaţiunea va fi condusă de Şef Dir. Gen. Col. Crăciun Gheorghe.

Şef Birou 3 Cpt. Balaban Gheorghe.

24. 05. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Qui"

Azi 24 mai 1956, orele 6 am luat contact cu banditul Pop Jean în gara Oraşului Stalin. Mi l-a adus Cristian Ion. Plecarea s-a făcut de la staţia Sărata. Observând o stare de neîncredere la Pop Jean am căutat să-i întăresc încrederea, am rupt biletul şi l-am îndepărtat pe Cristian Ion.

Mi-a spus că s-a despărţit de Gavrilă cu un an în urmă, acesta plecând spre Timişoara pentru a trece graniţa. El a stat într-o colibă aproape de Sărata, în colibă ar fi două caiete de-a lui Gavrilă. La plecare a lăsat o scrisoare pentru Gavrilă la bordei, îndrumându-l spre Mărcuş Toader. A scris o scrisoare lui Mărcuş Toader, Colun Făgăraş: „Bade Ioane, ai cerut prea mulţi bani pentru armăsar şi nici inginerul nu-ţi dă banii care ţi i-am dat eu. Te rog lasă biletul acesta şi spune-i povestea mea cu toată încrederea. Nu uita să vindeci mânzul cel mic la picior. Semnat gg. Vă mai scriu." Această scrisoare înseamnă „Comunică lui Mărcuţ parolele ştiute că totul a mers bine."

Mi-a mărturisit că n-a avut încredere în Cristian şi nici în Bucelea Ion. De asemenea şi sora lui Gheorghe Haşu (Victoria) i-a spus să nu plece, deoarece are bănuieli. A mai adăugat că dacă Gavrilă nu trece în primăvara asta graniţa va veni la bandă. Mi-a spus că într-o luptă Gavrilă a fost împuşcat în picior.

Sugestii: scrisoarea de la băieţii din Salonic cu confirmarea că Jean e la Salonic, va întări încrederea lui Gavrilă. Nu se vor distruge materialele din bordei.

M.A.I. Oraşul Stalin
12. 05. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Rădulescu Eliade"

M-am întâlnit cu Bucelea Ion.

Bucelea Ion: Vreu să te întreb ceva, însă te rog să fi foarte sincer.

Eu: Ca întotdeauna poţi să mă întrebi.

Bucelea: Eu nu am nici un interes şi nu am nici o frică. Eşti chibiţul securităţii?

Sursa: Eu?

Bucelea: Ştii de ce te întreb? Şi eu am fost în situaţia aceasta. Şi pe mine mă trimetea securitatea pe la băieţi să îi trag de limbă.

Sursa: Credeam că mă întrebi altceva.

Preluată de Averbuch Izu

24. 05. 1956
Oraşul Bucureşti

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Primul interogatoriu a lui Pop Jean

Interogatoriul a început la ora 15 şi s-a terminat la ora 7.30 în 25 mai 1956.

Arestatul Pop Ioan zis Jean, născut în Ohio - Statele Unite, domiciliat în comuna Lisa, căsătorit având doi copii, originea socială: tatăl morar cu 2 ha de pământ, moară de apă, fierăstrău de apă şi casa familială.

Am fost arestat pe şoseaua Ploieşti – Mizil, intenţionam să fug peste graniţă în Grecia, fiind urmărit din 14 septembrie 1951 de securitate. Am fost prieten din tinereţe cu Haşu Gheorghe şi cu fratele său Haşu Andrei. Când aceştia au devenit fugari, i-am ajutat cu mâncare şi haine şi i-am găzduit.

I-am ajutat şi când au iernat în 1950-1951 în Muntele Trăsnita. În acest timp m-am întâlnit în câteva rânduri cu ei. Menţionez că-n 10 iulie 1951, fiind chemat la miliţie am fost obligat să iscălesc un angajament că în calitate de pădurar să ajut organele de stat pentru prinderea fugarului Dumitru Moldovan.

Am dat chiar o declaraţie că într-o noapte am auzit nişte împuşcături înspre marginea satului. Am dezvăluit celor din munţi despre angajamentul meu, dar ei au continuat să aibă încredere în mine. M-au rugat să le fac legătura cu banda Arnăuţoi pentru care m-am deplasat în localitatea Corbi - Muşcel. Când mă întorceam din comuna Corbi pe creasta Muntelui Bândea m-am întâlnit cu 4 persoane înarmate, necunoscute de mine cu care am avut o discuţie. Convingându-mă că ei sunt întradevăr fugari am fost rugat de ei să îi transmit lui Haşu Andrei că îl caută Boian de la Aiud cu care să se întâlnească în ziua de 14 septembrie 1951 în Piscul Netotului.

În noaptea de 15 septembrie 1951 am fost trezit din somn de Haşu Gheorghe care mi-a comunicat că cei patru au fost agenţi ai securităţii şi că eu trebuie să dispar imediat de la domiciliul meu spre a nu fi arestat. În dimineaţa de 15 septembrie 1951 am plecat la un loc de întâlnire unde i-am întâlnit pe cei trei Hasu, Gavrilă Ioan şi Chiujdea Ioan. Ei mi-au spus că trei dintre agenţii de securitate care au încercat să fugă au fost împuşcaţi de ei, numai unul mai era cu dânşii. Deci începând cu data de 15 septembrie 1951 m-am încadrat în bandă fiind înarmat cu: o puşcă semiautomată cu lunetă, un pistol calibru 9, o puşcă ZB şi cu acestea am participat cu ceilalţi la toate ciocnirile cu armata, furturi, ... în general la toate acţiunile bandei până în octombrie 1954 când din motive de aprovizionare ne-am despărţit de Remus Sofonea şi Novac Ion, rămânând numai cu Gavrilă Ioan. Despărţirea a avut loc deasupra localităţii Glâmboaca.

Am început să adunăm alimente din hotarul comunei Colun şi am depozitat fasole şi cartofi într-un tufiş unde mai târziu ne-am construit un bordei. Ne-am mutat în apropierea comunei Găinari. Din vreun sat de aici, nu ştiu de la cine, Gavrilă Ioan a adus alimente (făină de porumb şi slănină). Ne-am construit un bordei în pădurea de la Găinari. În 20 octombrie ne-am dus la o întâlnire în pădurea Rodbavului unde ne-am întâlnit cu Sofonea Remus şi Nelu Novac. Ceilalţi nu au venit din motive necunoscute de noi.

Aici am stat două zile aşteptându-i. Gavrilă a intrat la un om de-a lui din comuna Rodbav, de unde a adus alimente, îmbrăcăminte şi bani, o piele de oaie, pieptar, slănină şi săpun. Am împărţit lucrurile cu ceilalţi şi ne-am întors înapoi la bordei.

Înainte de a ne despărţi de Sofonea Remus şi Nelu Novac, am fixat cu aceştia o întâlnire într-un loc între Feldioara şi Noul Român. A venit zăpada şi ne-am aşezat în bordei. Am coborât odată în satul Colun şi ne-a prins o ploaie şi am intrat în şura unui om. Am fost surprinşi de acest om care ne-a promis că nu ne va denunţa şi am primit de la el făină de grîu şi porumb. În părăul Colunului ne-am întâlnit cu un vânător al cărui nume nu mi-l amintesc. Ne-a promis că nu ne va denunţa, însă am bănuit că totuşi ne-a denunţat, deoarece am observat că în acel loc s-a înmulţit vânătoarea cu câini. Am stat în bordeiul făcut, până în 13 ianuarie 1955 când a dat peste noi un ţigan, probabil din Colun, anume Subţirelu Alexandru pe care l-am rugat să nu ne denunţe.

Noi totuşi am părăsit bordeiul şi ne-am dus la locul unde aveam depozitate ceva alimente şi am construit un alt bordei în care am stat până acum 1 săptămână. Bordeiul se află la cca 1,5km de comuna Colun înspre comuna Glâmboacă, pe malul drept al Oltului. Dacă de la Olt te urci pe dealul Colunului până ajungi la punctul topometric (Capra), de aici te uiţi spre SV, vezi un tufărişi de mărăcini de vre-o 8 m, pe lângă un pârâiaş, ce se varsă la vreo 300m într-un afluent al Oltului. Este exact cum l-am schiţat pe o coală de hârtie ce se anexează la declaraţia mea.

Am stat în bordei până la data de 1 martie 1955 când am plecat la lada de cartofi de lângă Feldioara, însă nu am găsit nimic. În ladă am lăsat un bilet pentru ceilalţi. Acolo alunecând pe o coastă mi-am fracturat piciorul stâng şi am fost nevoiţi să stăm pe loc 21 zile, după care am putut din nou să merg. Ne-am întors din nou la bordeiul nostru de lângă Colun unde am stat până la 27 aprilie 1955 terminând alimentele. Ne-am deplasat lângă comuna Bradu unde aveam depozitat un sac de cartofi. Aici am stat până la 9 mai 1955 fără să luăm legătura cu cineva.

Am hotărât să plecăm în căutarea celorlalţi. Am căutat bilete la lada de cartofi de la Feldioara, la baza stîlpilor de înaltă tensiune dintre Sâmbăta şi Voievodeni şi la fântâniţele dintre Ludişor şi Netotu, însă nu am găsit nimic. Noi am lăsat la stâlpul de înaltă tensiune un bilet scris de Gavrilă pe data de 17 mai 1955. În acest bilet se scria: „Fraţilor v-am căutat zadarnic unde credeam că putem găsi un semn. De asta suntem tare necăjiţi. Revenim mai târziu să vă căutăm la locurile vechi. Semna V (Vili)". Ne-am întors spre Colun. În drum Gavrilă Ioan s-a dus pe la Arpaş unde spunea că are un om şi că va sta o săptămână. Eu m-am întors la bordei, deoarece el nu a vrut să-l cunosc pe acest om. Însă după vreo patru zile, după ce eu am ajuns la bordei, l-am găsit pe Gavrilă recent sosit. Mi-a relatat că omul din Arpaş nu a vrut să-l primească deoarece i-a fost teamă. A adus totuşi de pe unde a fost o cămaşă, şi nişte haine. Am fost nevoiţi să plecăm din bordei deoarece în apropiere a venit o stână cu oile.

În jurul zilei de 21 mai 1955 ne-am aşezat într-un părău unde am stat vreo zece zile. În timp ce Gavrilă Ioan era la omul său din Arpaş, am trecut din nou pe la lada de la Feldioara unde am lăsat un bilet cu următorul conţinut: „Veniţi la părul unde am făcut ciorbă acră cu pătlăgele şi am rupt crăci dintr-un păr. Dacă nu veniţi până în ziua de 6 iunie veţi găsi un borcan cu informaţii. Semnat Fileru". I-am aşteptat cu Gavrilă în noaptea de 6 iunie 1955 la păr dar nu au venit. De aceea Gavrilă a mai scris un bilet ce a fost pus tot la lada cu cartofi de lângă Feldioara cu un conţinut asemănător cu cel pus la stâlpul de înaltă tensiune. Am lăsat într-un borcan un bilet la părul indicat.

Apoi ne-am deplasat cu Gavrilă spre nord văzând că în zonă suntem căutaţi cu echipe de ostaşi cu câini. Între timp Gavrilă era tot mai îngrijorat că ei nu dădeau nici un semn de viaţă şi am hotărât să ne îndepărtm spre nord şi să încercăm să trecem în Iugoslavia. Gavrilă mi-a cerut să am încredere deplină în el, să nu-l întreb nimic şi nici să nu mă interesez de oamenii cu care va lua legătura în drum şi nici de timpul în care va lipsi din tovărăşia mea. Eu urma să stau în câmp până când el urma să se întoarcă de la oamenii cu care urma să ia legătura. M-am cam supărat pentru condiţiile puse de dânsul şi am spus că nu mă duc cu el. Ne-am luat rămas bun. S-a îndepărtat vreun km de mine când m-a apucat groaza de singurătate şi am strigat cu disperare după el. Inginere, inginere!!! El s-a oprit şi a venit o bucată înapoi. I-am spus că totuşi merg cu dânsul, nu mă las de el căci nu vreau să rămân singur. Am plecat împreună la drum în direcţia Hosman spre Ţichindeal. Aici ne-am oprit într-o pădure de arţari. M-a lăsat la bagaje şi a plecat pentru vreo 2-3 zile pentru a procura o hartă. Nu mi-a spus la cine se duce şi nici în ce comună, dar am văzut că a luat-o în direcţia Cornăţel – Ţichindeal. A treia zi Gavrilă a venit cam abătut spunând că omul la care s-a dus la început a promis că îi procură o hartă, însă a doua zi l-a scos afară motivând că nu-l poate ţine la dânsul.

Am plecat imediat mai departe. Intrând în satul Vurpăr am furat nişte alimente. După o zi am trecut pădurea dintre Vurpăr şi Buia ajungând în apropierea căii ferate Sibiu- Copşa Mică. Aici m-am răzgândit şi am spus că nu mă mai duc mai departe. Ne-am luat rămas bun, însă după câteva sute de metri am strigat iar după el. M-a aşteptat şi ne-am dus mai departe împreună. Am căutat ceva mâncare în Buia însă nu am găsit nimic. Am continuat drumul mai departe mergând toată ziua şi noaptea, am lăsat satul Stenea, ajungând în apropierea căii ferate şi a unui râu. Făcându-se ziuă ne-am ascuns într-o tufă de răchită şi trestie. Aici s-a ivit iar discuţia

între noi pe tema despărţirii. Am discutat ce anume să facem în caz dacă am vrea să ne mai întâlnim. Eu am propus să lăsăm drept căsuţă poştală ultimul nostru bordei. El însă a fost de părere să fixăm ca loc pentru bilet un păr la cca. 400 m de bordei pe liziera pădurii, în acest sens întocmesc o schiţă. Vreua să menţionez totuşi că cu ocazia primei propuneri Gavrilă Ioan a propus drept căsuţă poştală chiar tufa în care am dus aceste discuţii de despărţire, însă eu i-am spus că niciodată pe la tufa aceea nu voi mai trece. Am mai hotărît ca în caz de pericol spre a nu ne apropia de păr să rupem nişte crăci pe care să le aruncăm la rădăcina părului.

Ne-am despărţit în 17 iunie şi de atunci nu am pus şi nu am căutat niciodată la acel păr. M-am gândit că dacă dânsul vine la păr şi numai din curiozitate va trece şi pe la bordei. Şi deci nu i-am lăsat nici un bilet la păr ci la bordei.

Chiar în seara când ne-am despărţit mi-a spus că de cumva îi întâlnesc pe ceilalţi şi vor şi ei să ştie despre dânsul, atunci Nică ştie unde să-l caute la Cluj la cine merge. Alte detalii nu mi-a dat.

La Cluj, Gavrilă intenţiona să-şi procure nişte hîrtii şi încălţăminte căci încălţămintea îi era total ruptă. Dacă nu va obţine la Cluj cele necesare drumului se va duce spre Timişoara la colegi de-ai lui cu care a făcut afaceri cu marmeladă. A amintit şi de posibilitatea de a trece în Ungaria, însă mai mult s-a gândit la Iugoslavia. A plecat spre Cluj, presupun pentru că acolo avea mai multe cunoştinţe, că eu l-am petrecut până la linia ferată Sibiu-Copşa Mică. Nu am stabilit vre-un mod de corespondenţă după ce Gavrilă ar fi ajuns în străinătate. Doar atât că într-o discuţie a spus că dacă el ar ajunge în străinătate şi va avea posibilitatea atunci va lansa dintr-un avion afişe verzi sau cu dungă verde.

I: Eşti sigur că Gavrilă nu a lăsat pentru dumneata un bilet la părul indicat?

R:Nu, nu sunt sigur de aşa ceva, n-ar strica dacă aţi căuta, însă nu aş crede că există ceva acolo.

Cele de mai sus le-am recitit şi după ce am constatat că răspund întrutorul cu cele declarate de mine, semnez propriu.

Anchetat — Anchetator,
Pop Ioan — Deithel Ernest

DECLARAŢIE
Mărturisiri în celulă a lui Pop Jean
(Vol. 40, fila 157)

În mai 1956 a trecut Oltul pe la Voila şi s-a dus la morarul din Pojorta. Acesta i-a spus că băieţii au trecut, că nenea Andrei Haşu e mai vesel. Atunci i-a trimes un bilet prin băiatul morarului la nenea Andrei. Acesta i-a făcut legătura cu Cristian. A avut câteva îndoieli în ce-i spunea Cristian. Cu acesta şi cu un oarecare Costică bun de gură, a plecat din halta Sărată. La Ploieşti a fost arestat într-o camionetă unde erau 10 inşi. N-a mai avut ce face decât să le strige: **„M-aţi prins în capcană tâlharilor!”**. A fost lovit peste faţă şi dus la Bucureşti. Au venit toţi să-l vadă, rămânând cu gura căscată. Le-am spus tuturor: „Eu am suferit destul să-mi câştig libertatea. Ştiu că vă pricepeţi la schingiuit. Dar dacă mă schingiuiţi eu am metodele mele să-mi iau viaţa. **Dar nu uitaţi că va veni vremea când veţi răspunde de viaţa mea!”**

Semnat, indescifrabil

COMBINAŢIA „FETELE”
VARIANTA I
(Vol. 36, fila 183)

Surorile banditului Gavrilă sunt foarte interesate de mama lor aflată la închisoare. Se propune următorul plan:

1. transferarea mamei banditului la Sibiu,
2. un informator călătoreşte cu trenul la Sibiu şi întâlneşte un alt informator din preajma surorilor,
3. acest informator va spune că la un spital din Sibiu se află o bătrână bolnavă, care i-a încredinţat un bilet ca să-l ducă lui Lazea Octavian şi să-l de-a fetelor.
4. acestea vor face pachete şi scrisori către mama lor în Penitenciarul Sibiu.
5.În Penitenciarul Sibiu, mama banditului va fi izolată, se vor purta foarte frumos cu ea, şi i se va propune să scrie un bilet fetelor, în caz că nu vrea, i se va impune acest lucru.

VARIANTA A II-A

La Mislea, mama banditului a cunoscut o fată cu numele Ciora Elena, cu care se avea bine. Ciora Elena va fi studiată dacă poate fi recrutată şi se pretează să fie trimisă la mama banditului la Sibiu, pentru a ne face jocul. Ea domiciliază în Bungard, raionul Sibiu. Ciora Elena a fost condamnată pentru activitate legionară.

Şeful direcţiei regionale Col. Crăciun Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

Combinaţiile nu s-au realizat, Ciora Elena refuzând oferta securităţii.

25. 05. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Rădulescu Eliade”

L-am întâlnit în oraş pe bătrânul Haşiu.

Haşu: Rândul trecut spun drept nu am avut aşa încredere în Cristian până nu am primit al doilea bilet. Când am văzut cum se interesează de Pop Jean am toată încrederea.

Sursa: Ţi-a venit alt bilet?

Haşu: Mi-a venit alt bilet prin băiatul lui Bucelea, cumnat cu Borzea.

Sursa: Vezi? După câte am înţeles Gavrilă nu a trecut. E în ţară. S-ar putea să apară şi el. Să fi atent să anunţi la timp ca să poată pleca şi el cât mai repede.

18. 06. 1956

SCRISOARE
Din partea lui Pop Ioan, zis Jean trimisă lui Cristian şi Bucelea

„Prietenii mei cu care m-am întâlnit le pare rău că nu mi-am făcut timp să iau şi pe Gabriela în aceiaşi şcoală cu mine. Cred că veţi face tot posibilul să vorbiţi cu Gabriela.”

Ss. Silvestru.

18. 06. 1956

SCRISOARE

-de la cei din Grecia –

Camarade Cristian... în ceea ce priveşte pe verişoara noastră care a rămas, faceţi tot posibilul să ia legătura cu noi. Sfătuiţi-vă cu Andrei a lui Rucăreanu. Doamne ajută!

Olimpiu Borzea

Menţiuni: Scrisoarea a fost primită de Cristian Ion de la curierul legionar din Bucureşti (probabil Qui).

Pentru conformitate Lt. Maj. Averbuch Izu

NOTA NOASTRĂ

Scrisorile se află în original în dosar. Nici ca ortografie, nici ca stil nu puteau fi ale celor iscăliţi. Sigur au fost plastografiate.

18. 06. 1956

SCRISOARE

(Vol. 38, fila 269)

Dragă unchiule, Janeta (n.n.Pop Ioan) spune că atunci când s-a despărţit de G. acum un an, la despărţire a spus că dacă vrem să vorbim cu el va şti Nică (n.n. Chiujdea) unde să-l caute înspre Cluj şi Timişoara. Nică şi ceilalţi spun despre G. că s-ar putea afla de la următorii: Spătăcean Ion fost student la Academia Comercială Braşov din Cifud Blaj. Lui Spătăcean i se zicea Borzâc. Săbăduş Petre, fost student la medicină, căsătorit cu o fată din Galtiu jud. Alba. În Vaida Recea pot fi găsiţi părinţii lui Chiş Octavian, medic veterinar. Dan Aurel din Gura Honţ jud. Arad. Pentru a-i găsi pe aceştia să vă consfătuiţi între voi. Acestora să le spuneţi cine sunteţi şi că la cererea voastră vreţi ca Gavrilă să se exprime dacă cele întâmplate cu Janeta sunt curate. Îţi trimet dragă unchiule, medicamentele de care ai nevoie. Vă sărută al dvs. nepot, Titus

Această scrisoare a fost primită de Cristian Ion în ziua de 17.07.1956 de la „curierul legionar" din Bucureşti.

23. 11. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ

Agent „Rădulescu Eliade"

-rezumat-

Agentul în toamnă a reparat o presă necesară lui Metea - tatăl. E vorba de o presă mecanică de cărămidă.

29. 08. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ

Agent „Sandu Vasile"

(Vol.26, fila 283)

Unchiul banditului Gavrilă, Gavrilă Emil spune că a auzit că Gavrilă a fost prins la Predeal. Ştirea o are de la un miliţian.

Sarcini: agentul să caute prietenia cu Emil. Să nu întrebe de Gavrilă ci să îl lase să spună el.

Primită de Lt. Col. Gergely Francisc

NOTA NOASTRĂ

La Predeal a fost prins un fugar cu numele Gavrilă Ioan, care mai înainte ar fi fost în Banat şi Bran. Securitatea prin Col. Crăciun a căutat să facă confuzie între acest fugar şi Gavrilă Ioan de la Făgăraş. Miliţianul l-a informat pe Gavrilă Emil, având acest ordin.

04. 09. 1956

REFERAT

(Vol. 38, fila 236)

Tovarăşe colonel, arestatul „PJ" se află în a treia zi de greva foamei, extrem de slăbit. Este bolnav de colită de putrefacţie. Regimul alimentar actual este contra - indicat. Medicul arestului spune că numai cu aprobarea conducerii ministerului i se poate aloca cele necesare arestatului. De asemenea arestatul pierde mult sânge din cauza hemoroizilor şi are nevoie de operaţie ce nu se poate face decât tot cu aprobarea ministerului. Arestatul are o atitudine extrem de recalcitrantă şi obraznică faţă de anchete.

Cu această ocazie a spus că în celula învecinată lui, de 8 luni, geme un arestat cerând să fie operat, iar sergenţii de pază comentează nefavorabil acest fapt pe sală. De asemenea alimentarea artificială se poate face tot cu aprobarea ministerului, făcută la cererea dvs. Vă rog să dispuneţi.

Şeful serviciului 3 Cpt. Deitel Ernest

NOTA NOASTRĂ

Bolnavul sigur e Pop Jean, iar căpitanul Deitel Ernest era anchetatorul lui. Acest referat arată modul cum erau trataţi arestaţii în timpul anchetelor, fapt ce face să nu ne mirăm de rezultatul acestor anchete, când şi pentru un fleac era nevoie de aprobarea ministerului, dar şi acesta făcut la cererea col. Gheorghe Crăciun, care avea drept de viaţă şi moarte asupra arestaţilor ajunşi pe mâna lui.

18. 09. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ

Agentul „Qui"

(Vol. 38 fila 241)

Conform înţelegerii cu Cristian Ion el urma să îi caute pe colegii lui Gavrilă şi să-i întrebe dacă ştiu ceva de el. A fost în Breaza şi Pojorta să afle ceva de Gavrilă dar nu a aflat nimic.

Negustorul milionar grec care vrea să plece din ţară şi i-a ajutat pe legionari cu bani, desigur că şi el e un bandit care a lucrat pentru americani. Un negustor adevărat nu are curajul să înfrunte o trecere cu Petronela, deci rog dispuneţi.

Sarcini trasate: să caute pe doctorul care ştie de Gavrilă.

Primită de Lt. Col. Petruc

M.A.I. Braşov
10. 10. 1956.

PLAN DE ACŢIUNE
(Vol. 77, fila 291)

Se va lansa legenda că Grovu s-a întors din Grecia cu misiuni speciale. Pentru aceasta va lua legătura cu: familia Haşu, agentul „Eliade", agentul „Qui", agentul „Grecia" , Cristian şi Bucelea. Cristian nu este sincer faţă de agentura noastră, plasînd informaţii neverosimile.

Garanţii ce prezintă Grovu în vederea eliberării sale: de la primele cercetări secrete a fost sincer şi a acceptat colaborarea cu noi, a luat singur legătura cu Borza Olimpiu pe care a reuşit să-l convingă de legenda cu Grecia. A început corespondenţa din Grecia. A dat dovadă de sinceritate şi loialitate. Este legat de organele noastre. Se va creea legenda că a venit clandestin.

Misiunea încredinţată lui Grovu:

- să ia legătura cu toţi cei interesaţi de grupul Gavrilă;
- va merge cu tatăl lui Haşu Gheorghe la adresele date;
- găsirea lui Gavrilă va fi o acţiune secundară;
- va fi dirijat permanent de col. Crăciun;
- va acţiona la Cluj, Alba, Timişoara;

Unchiul lui Gavrilă (Emil şi familia) vor fi informaţi că Gavrilă Ioan a fost arestat la Predeal. Se va populariza această ştire. Se vor consemna toţi cei interesaţi de acest zvon. De la „cei din Grecia" vor veni veşti că unii dintre ei au revenit în ţară. În acest fel toţi vor fi antrenaţi spre a lua legătura cu Grovu Ioan.

Şeful direcţieie regionale col. Crăciun Ioan

NOTA NOASTRĂ

Revenirea lui Grovu din Grecia, şi încercarea lui de a lua legătura cu oamenii noştri de sprijin şi familiile noastre, a creat repede bănuiala şi certitudinea că cei plecaţi se află în mâinile securităţii. Mihai Maga, pritenul intim a lui Chiujdea, contactat de Gavrilă, la Cluj, ştia că toţi, înafară de Gavrilă, erau în mâna securităţii.

16. 10. 1956

SARCINI TRASATE
Agentului „Qui", pentru întâlnirea cu Cristian Ion

Cristian să răspundă de unde o cunoaşte pe D-na Petraşcu. Care e adresa ei. Ce-a spus D-na Petraşcu despre Gavrilă?

24. 10. 1956

NOTĂ
(Vol. 26, fila 364)

În 20 Octombrie a.c., Mitropolitul Dr. Iustin Moisescu, Episcopul românilor din Ardeal şi consilierul Suciu, au avut o şedinţă. A avut loc o masă de 30 persoane. Consilierul Suciu a spus: America se găseşte la un pas de prăbuşire. În orice zi poate izbucni o criză care va aduce foamete mare. Valerian al Oradiei a zis: să vină că o aşteptăm de mult. Consilierul Suciu a continuat: conflictul dintre albi şi negri e acut şi-n orice clipă poate izbucni un război civil.

Iulian Nicoară

NOTA NOASTRĂ

În cuprinsul dosarelor noastre se găsesc unele materiale ce n-au nici o legătură cu banda Gavrilă, ca bunăoară această notă, în care Consilierul Suciu, şi Înalt Preasfinţiile lor, nu mai puteau de grija că americanii vor muri de foame şi se vor bate între ei ca orbii, spre bucuria lagărului socialist.

PLAN DE ACTIVITATE III
(Vol.77, fila 187)

Folosirea unui agent în căutarea fizică a lui Gavrilă. Există semnalări că Gavrilă şi-a schimbat numele şi lucrează la un G.A.S. Deoarece Gavrilă are un număr mare de cunoştinţe printre agronomi, vom dirija un cunoscător a lui Gavrilă, (delegat sindical, sau corespondent de presă din G.A.C., Ocoale Silvice, în scopul urmăririi fizice a lui Gavrilă în locurile cele mai aglomerate: gări, cantine, restaurante etc.

(Vol. 77, fila 188)

Măsuri pentru compromiterea lui Gavrilă Ioan faţă de sprijinitori şi de asemenea faţă de legionarii aflaţi peste graniţă. La jumătatea anului 1956 organele de securitate au depistat în m-ţii Predealului pe banditul care se găsea în situaţie ilegală, având acelaşi nume, şi anume Gavrilă Ioan. S-a răspândit zvonul că după predarea lui Gavrilă, 41 de persoane au fost predate de acesta organelor de stat.

Folosind această situaţie, intenţionăm să mărim suspiciunile, să lăsăm impresia că Gavrilă Ioan (de la Făgăraş) lucrează în continuare în folosul organelor noastre.

1. Practic: la dispoziţia organelor de securitate se află vechiul agent verificat „Popovici", care are legătură directă cu sora lui Borobaru Traian din centrul de comandă al legionarilor din străinătate. Borobaru Sofia are legătură ilegală cu fratele ei. Acesta va fi informat că arestarea partizanilor din Făgăraş s-a făcut prin trădarea lui Gavrilă. Agentul va fi instruit de şeful secţiei 3, Mr. Deitel Ernest.

2. În Sibiu se află agentul verificat al secţiei III, cu numele „Vasiliu". Prin participarea lui la sfârşitul anului 1956, a fost lichidată o grupare subversivă legionară şi au fost arestate şase elemente. El este cunoscut cu sora şi fratele lui Gelu Belu din Austria. Se vor răspândi în Austria aceste zvonuri. Răspunde Deitel Ernest.

3. În celula lui Fâciu Niculae va fi închis Mr. Maier Lazăr, care personal a mai fost închis în celulă cu banditul Haşu Laurean. I se va sugera lui Fâciu, că Gavrilă a trimis pe Gelu şi Şovăială la o pândă a securităţii, şi au murit; că Ilioi a fost rănit şi Gavrilă nu. Fâciu va fi îndrumat la Haşu Gheorghe, tatăl lui Haşu Laurean, care împreună cu agentul nostru „Eliade Rădulescu", căruia îi va povesti aceste lucruri.

Şeful serviciului III Mr. Deitel Ernest
Şeful biroului II Cpt. Balaban Gheorghe.

03. 11. 1956

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Rădulescu Eliade"
(Vol. 26, fila 272)

Şti că biletul întreba ce am făcut cu adresele în vederea căutării lui Gavrilă. Eu am fost la Ciufud (lângă Blaj) la Spătăcean şi am întâlnit persoana despre care mi-au spus ei. Pe Săbăduş Petre. L-am găsit la câmp la foi de porumb. El s-a eliberat din închisoare de 2 ani şi nu ştie de Gavrilă.

Agentul: Avem lista cu 18 persoane eliberate din puşcărie din Raionul Făgăraş.

Haşu: Azi fata mea s-a dus la mama lui Gavrilă că a auzit că a venit o scrisoare de la el.

Cristian: nu mai spune, merg şi eu.

Agentul: Să meargă nenea Haşu şi la Nicuţă care ştie că Gavrilă e singur.

Cristian: Cine e Nicuţă ăsta?

Haşu: E Poparad din Recea. Băieţii îl cunosc.

Cristian: Cunoaşteţi situaţia din Ungaria? Ungurii primesc ajutoare din America. Au fost şi la noi manifestaţii la Timişoara, la Cluj şi la Bucureşti. Dacă primim ordin, pornim şi noi.

Semnat Rădulescu Eliade.

M.A.I. Regiunea Stalin
04. 11. 1956

CĂTRE M.A.I. BUCUREŞTI
TOV. MINISTRU DRĂGHICI

....Ion Cristian în urma evenimentelor din Ungaria, caută să organizeze elementele duşmănoase pentru acţiune. Cristian Ion urmează să facă o listă cu elementele care vor fi prezentate comandamentului („agentul Qui") prin agentul „Eliade Rădulescu", pe listă va fi şi numele agentului nostru „Bicaz", iar la Sibiu va fi trecut Andrei Ioan.

Pentru a paraliza eventualele acţiuni a elementelor din Făgăraş, aceştia vor primi o scrisoare (plastografiată de la Haşu Gheorghe), care în numele legionarilor fugiţi în Grecia cere să nu se treacă la nici o acţiune, sub legenda că oamenii să nu fie sacrificaţi zadarnic. Dat fiind că evenimentele se precipită timpul de parcurs a scrisorii va fi micşorat ca să ajungă la destinaţie în cursul săptămânii viitoare.

Şeful direcţiei generale Col. Crăciun Gheorghe

M.A.I. Raionul Făgăraş
10. 12. 1956

PLAN DE MĂSURI
(Vol.111, fila 253)

Se va face percheziţie amănunţită la următorii: Geamăn Victor şi Fogoroş Liviu din Rucăr, Logrea Gheorghe din Viştea, Borzea Gheorghe, Gorun Gheorghe, Şandru Victor, Cotoros Matei din Hârseni, Ramba Gheorghe din Voievodeni, Popaiov Octavian din Sâmbăta de Sus, Dascălu Cornel din Arpaş, Mihai Aurel din Făgăraş, Muntean Octavian şi Muntean Vasile din Lisa, Negrea Simion, Drugă Gheorghe din Pojorta, Trandafir Niculae din Arpaşu de Jos, Câlţea Moise din Felmer şi Metea Gheorghe din Ileni. După percheziţie toţi vor fi reţinuţi.

Lt. Maj Averbuch Izu

Decembrie 1956

ANCHETA lui BUDAC REMUS
(Vol. 111, fila 208)

Ultima dată l-am întâlnit pe Gavrilă, în 21 Decembrie 1954 la Colun. Cu Borzea Olimpiu m-am întâlnit cam prin aprilie 1955, mi-a spus să-i comunic lui Gavrilă că Viştea e zonă periculoasă, în continuare mi-a spus că fiind arestat de securitate a recunoscut că are legătură cu cei din munţi. I-am comunicat surorii mele cele spuse de Borzea, nu ştiu dacă sora mea i-a spus lui Gavrilă.

Anchetator Averbuch Izu

22. 12. 1956.

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agentul „Rădulescu Eliade"

L-am chemat azi 21 decembrie 1956 pe Haşu Andrei – tatăl, să stabilim anumite lucruri în caz de arestare.

Agentul: V-am dus groaza auzind că se fac arestări şi mă aşteptam şi eu din moment în moment să fiu arestat. M-am gîndit că dacă ajungem să fim cercetaţi noi nu ne cunoaştem.

Haşu: Fii fără grijă, de la mine nu scoate nimica. Au încercat ei şi altădată şi nu au putut scoate nimic.

Sursa: îmi dai curaj. Ai auzit ce s-a întâmplat la Viştea. Au găsit un cadavru în curtea lui Borzea, zic că e Remus Sofonea şi că a fost omorât de soţia lui Borzea şi de fratele ei.

Haşu: Săracu, nu are pace nici în mormânt.

Sarcini trasate: agentul a fost instruit să nu mai trimită după Haşu până nu va avea sarcini precise din partea organelor noastre. În cazul că vine banditul Gavrilă atunci să vină imediat să-l anunţe. În cazul că se va întâlni cu tatăl banditului Metea Victor să-şi arate mulţumirea că l-a întâlnit şi să spună că s-a întâlnit şi cu Haşu din Pojorta cu care s-au înţeles ce să discute în caz de arestare. Să observe care este poziţia lui Metea Victor despre cele întîmplate în zonă fără să-l provoace la discuţii. Menţiuni speciale. Agentul să relateze în discuţiile purtate cu Haşu că arestările sunt la întâmplare şi nu au legătură cu banda.

Pt conformitate Lt. Maj. Aberbuch Izu

DECLARAŢIE DE ANCHETĂ
A lui Pop Jean
(Vol. 72, fila 10)

Ultima informaţie despre Ilioi a fost în septembrie 1954. Eram cu Gavrilă, Sofonea şi Novac Ioan la Racoviţa (Sibiu). Ne-am

întâlnit într-un porumb cu o femeie şi două fete. Din discuţiile avute cu ea a rezultat că armata cu vreo lună înainte a pus mâna pe un partizan şi l-a dus pe targă la fabrica Mârşa. De atunci Gavrilă era convins că Ilioi trăieşte.

Anchetator Cpt. Deitel Ernest

NOTĂ INFORMATIVĂ

Informator „Eliade Rădulescu"

Agentul: Ce faci nene Haşule, sunt aşa de neliniştit. Luni a început procesul partizanilor şi se spune că sunt mulţi.

Haşu: Am fost la Sibiu. Toţi spun că sunt şi băieţii noştri, dar parcă nu-mi vine să cred. Să fi fost o cursă oare? Cei din Colun spun că Cristian a fost omul securităţii.

Agentul: Dracu să-l ia, dacă a făcut aşa ceva. Eu nu l-am cunoscut decât pe el.

Haşu: Pe Bucelea l-ai cunoscut?

Agentul: Şi pe el l-am cunoscut când a venit pentru Jean. În Drăguş se vorbeşte că Popa Dâmboi e şi el în proces. Te pomeneşti că el l-a vîndut pe Cristian.

Haşu: Se prea poate dar de ce n-a spus nimic de noi. Se spune că şi Grovu e prins.

Agentul: în tot timpul discuţiei Haşu a rămas convins că băieţii sunt prinşi.

Primită de Averbuch Izu.

NOTA NOASTRĂ

Nu-ţi vine să crezi că a putut exista un suflet atât de negru, ca acest informator "Eliade Rădulescu", care şi-a bătut joc de durerea unui tată bătrân ce şi-a pierdut amândoi feciorii.

1957

25. 03. 1957

RAPORT

(Vol.79, fila 257)

Malene Elisabeta, învăţătoare în Porumbacu de Jos, deşi a fost recrutată ca agentă nu a furnizat nici un fel de informaţii în care să indice date despre existenţa banditului Gavrilă Ion, dovedindu-se astfel nesinceră. Va fi reanchetată şi la domiciliul ei se va instala T.O.

Col. de securitate Aranici Pavel

Mr. Solomon Dezideriu

15. 04. 1957

DIN ANCHETA LUI BURLACU NICULAE

(Vol. 61, fila 41)

Am urmărit să conving securitatea că am legătură cu banda, şi să obţin prin Grovu nişte bilete de la ei, să le arătăm securităţii, şi astfel să treacă timpul. Am săvârşit faptele relatate, că nu doream ca membrii bandei din M-ţii Făgăraşului, care erau judecaţi şi condamnaţi la moarte să fie prinşi şi executaţi. Principala vină a mea, este că am divulgat lui Grovu că am fost anchetat de organele de stat.

Procuror Dinu Gheorghe

Mr. Mezei Gheorghe

DIN ANCHETA LUI NOVAC IOAN

(Vol. 61, fila 174)

Î.Ce te-a determinat să nu spui adevărul?R. Am vrut să-i avertizez pe ceilalţi din grup că noi suntem prinşi şi ei sunt în pericol.

Î.De ce ai înşelat ancheta? R. Am trăit ca fraţii împreună, am fost ajutat de ei.

Anchetator Mezei Gheorghe

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

al lui Novac Ioan din 19 aprilie 1957

(Vol. 61, fila 400)

...Prezentul proces verbal de interogatoriu mi s-a citit în întregime de procurorul militar şi declar că cele consemnate corespund adevărului. Am de făcut o singură obiecţie. ÎN LOCUL TERMENULUI „BANDĂ" DIN CUPRINSUL DECLARAŢIEI CRED CĂ ERA NECESAR SĂ SE ÎNTREBUINŢEZE TERMENUL „GRUP", DEOARECE PRIN „BANDĂ" SE ÎNŢELEGE O ASOCIAŢIE DE BANDIŢI, DE TÂLHARI, DE DREPT COMUN.

Procuror militar, Mr. de justiţie I. Stanca

Nota noastră:

Toţi luptătorii din Rezistenţă din grupul făgărăşan, ca de altfel şi colonelul Arsenescu şi fraţii Arnăuţoi au refuzat la început, unii perioade lungi să iscălească că ar fi făcut parte dintr-o bandă. Au urmat presiuni mari din partea anchetatorilor, până când anchetaţii au acceptat acest lucru. Şi mie, autorului acestui volum, Gavrilă Ioan mi s-a întâmplat la fel când am fost arestat şi anchetat de securitate în 1976, deşi nu am fost supus la nici o presiune fizică. Faptul că toţi am acceptat termenul de bandă era o judecată simplă că oricum s-ar fi scris situaţia juridică era aceeaşi: condamnarea nu depindea de acest cuvânt ci de cum o dicta Securitatea.

09. 06. 1957

CĂTRE DIR. II,

Tov. Col. Holinger, Bucureşti

(Vol.65, fila 107)

Într-o combinaţie organizată de noi s-a prevăzut ca un agent verificat din regiunea Ploieşti, să interpreteze rolul unui curier legionar, sosit recent din Germania, din partea grupului Horia Sima, pentru a contacta pe soţia comandantului legionar Petraşcu Niculae. Materiale: un geamantan, haine, obiecte, mijloace tehnice de ascultare. Sarcina lui este de a stabili următoarele:

1.Care este situaţia soţului ei, că se stie dincolo că au fost unii eliberaţi din închisoare.

2. Sunt unele zvonuri că „partizanii" din munţii Făgăraşului au fost arestaţi şi că unul sau unii dintre ei ar fi devenit trădători. O roagă pe d-na Petraşcu, să se documenteze asupra situaţiei reale ale acestora, sau să-i facă legătura cu vreo persoană de absolută încredere, care cunoaşte situaţia lor şi îl poate lămuri. În cazul în care soţia lui Petraşcu îi va comunica unde se află adăpostit Gavrilă, agentul nostru o va ruga să-i mijlocească o întâlnire secretă cu acesta. Întâlnirea să se facă la locuinţa lui Herman. Agentul va fi echipat cu geamantan, cu instalaţie T.O. Agentul trebuie să cunoască bine limba germană. Agentul Herman din Sibiu, gazda, va fi instruit personal de Col. Crăciun Ghe. El, Herman, va da garanţie faţă de d-na Petraşcu, că turistul german este rudă de-a lui îndepărtată.

Col. Ghe. Crăciun

12. 06. 1957

NOTĂ

(Vol.65, fila 112)

Privind sarcinile trasate lui Sandu Florescu, de Col. Crăciun Ghe.

1) Sandu Florescu, va primi numele turistului străin Schuster Alfred. Va fi îndrumat spre Petraşcu Livia. Va întreba de soţ, copii, din ce trăieşte, necazuri. I se vor oferi ajutoare.
2) Acolo în străinătate circulă unele zvonuri în legătură cu partizanii din m-ţii Făgăraşului, că ei sunt arestaţi şi că unul dintre ei ar fi cel care i-a trădat. Care-i adevărul în această problemă? Ce puteţi dvs. Să ne spuneţi?
3) Dacă are vreun om de încredere, care cunoaşte problema partizanilor, el, Schuster Alfred, este dispus să-l contacteze. O va sfătui pe soţia lui Petraşcu să nu vorbească.

Sarcinile au fost însuşite de mine, azi 12 .06. 1957, Sandu Florescu

M.A.I. Stalin
10. 06. 1957

TELEGRAMĂ

Către M.A.I. Bucureşti, tov. Ministru Pintilie Gheorghe

Pentru prinderea banditului Gavrilă Ioan, va fi trimis un agent din regiunea Timişoara, Althmann Iosif, str. Ştefan Octavian Iosif, nr. 58, ca turist german. Se va duce la soţia lui Petraşcu, dându-se drept rudă a turistului Schuster Alfred, respectiv agentul Sandu Florescu.

Col. Crăciun Gheorghe

Iunie 1957

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol.65, fila 56)

Informatorul S. Florescu s-a prezentat d-nei Petraşcu, ca un excursionist neamţ. De la dânsa a aflat următoarele: soţul ei a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, la fel şi ea a stat din 1948 condamnată la 6 ani, fără a fi judecată. Sora ei a primit de la ea o telegramă în care cerea haine (n.n. cât timp era la închisoare d-na Petraşcu, a trimis acea telegramă). Sora ei a trimis hainele, dar hainele au venit înapoi. Acolo la închisoare, este ca în mormânt, nu ştim nimic de el. Când ea s-a întors din închisoare, a găsit copiii daţi afară din casă, casa şi mobilele luate. Copilul cel mare era lucrător la o fabrică de pielărie. Despre partizani nu ştie nimic. Lumea vorbeşte de toate. **A refuzat categoric cadourile oferite, spunând: „eu n-am nevoie de nimic, să se întoarcă soţul meu, şi atunci pot trage şi la jug şi la cărămizi. Numai Dumnezeu mă poate ajuta! Acesta este singurul ajutor de care am nevoie!"**

Informatorul E. Florescu

M.A.I. Regiunea Stalin, nr. 8/55.184-Cabinet
21. 06. 1957

M. A. I. BUCUREŞTI

Tov. gen. col. Alexandru Drăghici

Strict secret

Înaintez anexat la prezentul raport, copia concluziilor de învinuire privind banda legionară din m-ţii Făgăraş, rugându-vă să binevoiţi a da cuvenita aprobare pentru trimiterea dosarului cauzei istanţei de judecată a regiunii a III-a militară Cluj.

În legătură cu cele de mai sus raportez următoarele: întrucât prezenţa şi activitatea contrarevoluţionară desfăşurată timp îndelungat (1950-1955) de către banda Gavrilă în raionul Făgăraş**, a creat o psihoză şi a dat naştere la diferite comentarii în rândul elementelor duşmănoase şi a unor cetăţeni sovăielnici, considerăm că pentru combaterea acestor stări de lucruri este necesar ca procesul să se desfăşoare la Sibiu, cu participarea unei asistenţe corespunzătoare, compusă din activişti de partid, de stat, şi a unor muncitori fruntaşi, membri de partid. Propun ca procesul să se judece între 2-10 Iulie 1957.**

Director al regiunii M.A. I. Stalin Col. Crăciun Gheorghe

M.A.I. Unitatea militară 0198
Dosar nr. 350/957
22. 06. 1957

CONCLUZII DE ÎNVINUIRE

I

Anul 1957, luna iunie, ziua 22, la oraşul Stalin. Mr. Alexandrescu Stelian, anchetator penal de securitate din M.A.I. U.M. 0198. Examinând actele dosarelor privind pe: **Chiujdea** Ioan, **Haşu** Laurean, **Novac** Ioan, **Metea** Victor, **Ilioi** Ioan, **Haşu** Gheorghe, **Pop** Ioan zis Jean, învinuiţi a fi săvârşit infracţiunea prevăzută şi pedepsită de art. 1, lit. c şi d, din decretul 199/1950.

Borzea Olimpiu, **Grovu** Ioan, **Burlacu** Niculae, **Stanciu** Viorel Lucian, **Bucelea** Ioan, **Bucelea** Vasile, **Borzea** Gheorghe, **Cristian** Ioan, **Şandru** Victor, **Dâmboi** Victor, învinuiţi a fi săvârşit infracţiunea pedepsită de art. 121 din decretul 199/1950 şi decretul nr. 163/1950.

Stabilim următoarele, în fapt: după eliberarea ţării noastre la 23 August 1944, rămăşiţele legionare şi-au reluat activitatea subversivă în scopul răsturnării prin violenţă a regimului nostru democrat popular. Numiţii: Gavrilă Ioan, Chiujdea Ioan şi ceilalţi,

studenţi la diferite facultăţi din ţară, activează în aceste centre universitare, paralel cu aceasta, se organizează grupări subversive în cadrul şcolilor medii din fostele judeţe Braşov, Făgăraş şi Sibiu. Studentul legionar **Munteanu** Alexandru, de la Academia Comercială din Braşov, organizează frăţiile de cruce la Braşov şi Făgăraş, urmat în 1947 la ordinul lui **Gavrilă** Ioan, de studentul **Arapu** Petre. La conducerea grupului F.D.C. de la Făgăraş, este elevul **Roşca** Victor. În „mănunchiul de prieteni", printre alţii activează elevii: **Novac** Ioan, **Novac** Gelu, **Mazilu** Niculae, **Mogoş** Ioan, **Ilioi** Ioan, **Sofonea** Remus şi **Socol** Silviu. La unitatea F.D.C. de la Liceul Industrial Astra din Braşov, activează elevul făgărăşan **Şovăială** Gheorghe. Cu ocazia arestărilor din 1948, aceştia de mai sus, reuşesc să se sustragă măsurilor de urmărire şi dispar de la domiciliile lor. (n.n. **Mazilu** Niculae şi **Mogoş** Ioan au fost totuşi arestaţi şi condamnaţi la câte 1 an şi jumătate închisoare.) Tot atunci, evită arestarea şi părăsesc oraşul Cluj, studenţii **Gavrilă** Ioan, **Haşu** Laurean, şi **Chiujdea** Ioan. Prin mijlocirea elementelor de sprijin, ei intră în legătură unii cu alţii şi organizează întâlniri cu scopul de a se seustrage urmăririi organelor de stat. Activitatea lor nu se reduce numai la discuţii, ei trec la acţiuni în vederea creerii unei organizaţii subversive, procurării de arme şi recrutării de noi membri.

Începând din toamna anului 1949, **Mogoş** Ioan şi **Mazilu** Niculae, recent eliberaţi din închisoare, împreună cu **Metea** Victor, desfăşoară o intensă activitate şi recrutare de membri din rândul elevilor şi tineretului din comunele Râuşor, Ileni şi Toderiţa, raionul Făgăraş. Lor li se alătură numiţii **Novac** Ioan, **Novac** Gelu, **Şovăială** Gheorghe, **Socol** Silviu şi **Pirău** Toma, zis Porâmbu. Ei ţin şedinţe, fac educaţie legionară, inspirându-le ură faţă de regimul democrat popular, pregătindu-i pentru o viitoare luptă armată contra orânduirii de stat, scontând pe eventualitatea declanşării unui război de către forţele imperialiste. Îşi recrutează gazde pentru adăpostire şi îşi procură armament, lucru ce reiese din dosarul nr. 461 din 1951, al Tribunalului Militar Sibiu. (n.n. dasar M.A.I. nr. 512, vol 15, filele 95-110). Paralel cu aceştia, studentul legionar **Cornea** Marcel din Şinca Veche - Făgăraş, în legătură cu cei de mai sus, creează împreună cu învăţătorii **Pridon** Ioa, **Boamfă** Ioan şi alţii, în 1949-1950 o organizaţie subversivă, denumită „Vultanii". **Cornea** Marcel, redactează un apel în numele studenţilor români, adresat studenţilor din S.U.A., în care calomniază regimul democrat-popular din R.P.R, cerând ajutor în lupta împotriva regimului. Această scrisoare a fost dusă la Ambasada S.U.A. din Bucureşti, de către numitul **Buta** Ioan, zis Cantorul, membru al organizaţiei „Vultanii", şi predată lui **Buta** Serafim, funcţionar la Ambasadă. (n.n. vezi sentinţa nr. 157 din 8 Aprilie 1952, dosar 139/1952 a Tribunalului Militar Sibiu, dosar M.A.I. nr. 384, vol.1 şi 2.)

II

Studenţii şi elevii urmăriţi**, Gavrilă** Ioan**, Chiujdea** Ioan, **Haşu** Laurean, **Novac** Ioan, **Haşu** Gheorghe, **Haşu** Andrei ş.a., în aprilie 1950 hotărăsc de comun acord să se constitue într-o bandă înarmată şi să se urce în m-ţii Făgăraşului, urcându-se pe Valea Pojorţii. Lor li se alătură studentul **Haşu** Laurean şi **Pirău** Toma, originari din comuna Ileni. Începând cu această dată acţiunile lor nu au mai fost izolate, ci coordonate de un şef, după anumite reguli. Se supuneau unor reguli de comportare militarist legionare.

Învinuitul **Novac** Ioan declară (vol.1, fila 350), „toate acţiunile întreprinse au fost hotărâte în prealabil la consfătuire, unde fiecare şi-a spus părerea, apoi s-a luat o hotărâre de comun acord. **Gavrilă** Ioan, care era şeful bandei, putea să ia hotărâri şi singur sau să le contramandeze. Când acţionam pe grupe, conducerea grupei o avea întotdeauna cel mai în etate"

Cu privire la scopul urmărit de bandă **Haşu** Laurean, declară: „ne-am înarmat pentru a putea opune rezistenţă armată împotriva organelor de stat, care vor încerca să ne aresteze. În cazul izbucniri unui nou război, urma să ne alăturăm forţelor antidemocratice, împreună cu care să luptăm pentru răsturnarea regimului." (vol. 1, fila 83-83).

În acelaşi sens**, Metea** Victor declară: „scopul nostru a fost de a duce lupta contra regimului actual, sub forma unui grup înarmat, deoarece doream schimbarea regimului, faţă de care nutream idei contrare."

La început şeful bandei a fost legionarul **Haşu** Andrei din Pojorta - Făgăraş, apoi a urmat o perioadă **Chiujdea** Ioan, şi pe urmă **Gavrilă** Ioan, începînd cu august 1950. În perioada mai-iulie 1950, membrii bandei s-au instruit din punct de vedere militar făcând şi unele trageri la ţintă, sub conducerea celor care au făcut Şcoala Militară de ofiţeri (**Chiujdea** Ioan, şi **Gavrilă** Ioan), sau a celor care au făcut războiul (ca **Haşu** Laurean şi **Haşu** Gheorghe). Începând cu 1950, **Chiujdea** Ioan, prin intermediul lui **Novac** Petre (tatăl fugarului **Novac** Ioan), a luat legătura cu fostul ofiţer **Mare** Sabin, ulterior fugit din ţară, şi apoi în 1953, reîntors, fiind paraşutat ca spion, care aproviziona banda cu bani, îmbrăcăminte, alimente, armament şi cu un şapilograf. (declaraţia lui **Mare** Sabin, vol.5, fila 33).

Numiţii **Haşu** Andrei, împreună cu **Gavrilă** Ioan şi **Haşu** Laurean au alcătuit un manifest contrarevoluţionar, intitulat „Români" (fotocopia manifestului, vol.8, fila 30). În august 1950, banda din munţi s-a întâlnit cu organizaţia înfiinţată de **Mogoş** şi **Mazilu,** precum şi cu organizaţia „Vultanii". În noaptea de 22-23 august 1950, **Mogoş** Ioan şi **Mazilu** Niculae, încearcă să dezarmeze pe Plt. Maj. Oncescu Stelian, rănindu-l. Cei doi reuşesc să dispară. În luna august s-a alăturat bandei şi elevul legionar **Ilioi** Ioan din Sâmbăta de Sus, precum şi studenţii **Stanciu** Niculae şi **Duminecă** Ioan, din Aluniş - Olt. Tot atunci a intrat în acţiune şi studentul **Radeş** Virgil din Berivoi.

În luna octombrie 1950, **Mogoş** Ioan şi **Mazilu** Niculae, împreună cu ceilalţi, au procurat de la numitul **Munteanu** Ioan din Făgăraş, două bombe de avion de câte 50 kg. cu scopul de a scoate trotilul din ele, şi a-l folosi ca explozibil.

Pe baza indicaţiilor primite de la Plt. **Cosma** Partenie, unul din elementele noastre de sprijin, au furat din grădina incintei unei U.M. din Făgăraş, 10 lăzi cu sticle incendiare şi fumigene, cu care au făcut exerciţii noptea la câmp, şi le-au ascuns la numitul **Balaban** Vasile din comuna Toderiţa.

Pe măsură ce organele de stat au intensificat măsurile de urmărire, a crescut şi agresivitatea bandei. Tot atunci **Metea** V. şi **Pirău**T. au deschis foc asupra unei patrule de poliţie care a vrut să-i legitimeze pe un drum la Drăguş. După un schimb de focuri, cei doi bandiţi au reuşit să dispară.

La 15 noiembrie 1950, organele de stat au efectuat descinderi în comunele Râuşor, Mândra, Toderiţa, Părău şi oraşul Făgăraş, reuşind să prindă pe **Duminecă** Ioan, **Stanciu** Nicolae, **Socol** Silviu, **Arsu** Gheorghe şi **Radeş** Virgil, răniţi în ciocnire. În timpul operaţiei **Cornea** Marcel a fost împuşcat mortal, dar memebrii bandei au tras asupra organelor de urmărire, împuşcând mortal pe Serg. de miliţie Biliboc Valentin, în Râuşor, şi rănind grav pe Plt. de miliţie Tamaş Ignaţiu, în com. Mândra. (vol. 5, fila 57-70).

În seara zilei de 15-16 decembrie, **Mazilu** N. şi **Mogoş** I., au fost surprinşi în casa lui **Murariu** Traian, din Pădureni, regiunea Timişoara. La somaţia organelor de stat bandiţii au răspuns cu foc, împuşcând mortal pe şeful postului de miliţie Pădureni, Plt. Jianu Anton. În timpul luptei au fost împuşcaţi mortal şi cei doi bandiţi. (n.n. dosar M.A.I. nr. 1176, vol.2, fila 87-88).

În noaptea de 19 decembrie 1950, organele de stat au surprins la una din gazdele sale din Ileni, pe banditul **Pirău** Toma. La somaţiile făcute, acesta a răspuns cu focuri de pistol automat, împuşcând mortal pe Lt. de miliţie Poleac Vasile şi Serg. Maj. Voevod Valeriu. Toma **Pirău** a decedat în urma ciocnirii. (n.n. vol.5, fila 87-110).

În faţa acestei situaţii, bandiţii au luat hotărârea să se despartă în grupe mici. În primăvară toţi membri bandei s-au reunit în acest munte şi lor li s-a alăturat **Novac** Petru. La începutul lunii mai s-au împărţit din nou în două grupe. **Gavrilă** Ioan, **Haşu** Laurean, **Metea** Victor, **Ilioi** Ioan, **Sofonea** Remus şi **Novac** Gelu, au plecat spre Muşcel, pentru a lua legătura cu banda Arnăuţoi. Ceilalţi rămaşi au atacat stânile Oticu şi Luţele pentru a-şi procura alimente. În jurul datei de 29 iunie 1951, **Haşu** Laurean, trage cu pistolul asupra a doi pădurari, care voiau să-l legitimeze. Tot în vară, **Chiujdea, Sovăială, Haşu** Ghe. şi **Novac** Ioan, ameninţă pe brigadierul silvic Păiş Vasile, şi pe paznicul de vânătoare Chiujdea M. Ioan. (n.n. vol.5, fila 118-125). Acelaş paznic de vânătoare şi cu Motoc Mihai, sunt ameninţati din nou de aceeaşi bandiţi în 7 Noiembrie 1952, sub motiv că sunt agenţi ai securităţii.(n.n. vol.5, fila 129-154).

Îm primăvara lui 1951, **Gavrilă, Sofonea** şi **Ilioi,** au legat spate la spate pe ţăranii muncitori Ţeţu Petru şi Motoc C. Niculae, din com. Săsciori. (n.n. vol.5, fila 112).

În 13 septembrie 1951, **Gavrilă, Chiujdea, Haşu** A.,**Haşu** L. şi **Haşu** Ghe., au ucis pe cetăţenii Boian Ioan, Vrabie Ioan şi Anghel Niculae, în m-tele Zârna, sub motiv că erau ofiţeri de securitate. Legătura dintre bandiţi şi numiţii cetăţeni, a fost făcută de către pădurarul **Pop** Ioan zis Jean, crezând că şi aceştia erau bandiţi fugiţi în munţi.(n.n. vol.5, fila 158). A doua zi pădurarul **Pop** Ioan, a intrat şi el în bandă, pentru a se sustrage autorităţilor.

Pentru iernare banda s-a împărţit în câteva grupe. La începutul anului 1952, **Gavrilă** şi **Metea** organizează o nouă legătură cu cercurile imperialiste şi cu Consiliul Naţional Român din S.U.A., trimiţând o scrisoare prin tânărul Capătă Ioan din Şona, nepotul lui Câlţea Moise, care a emigrat în S.U.A. şi ajuns acolo urma să relateze persoanelor competente, conţinutul scrisorii. În această scrisoare, s-a relatat situaţia fugarilor din m-ţii Făgăraşului, şi s-a făcut o cerere de ajutor, fixând şi coordonatele geografice unde să fie paraşutate ajutoarele trimise în armament, alimente şi echipament.(n.n. vol.5, fila 203-222).

La 1 februarie 1952, este arestat **Novac** Petru, şi condamnat. **Haşu** A., este împuşcat mortal în comuna Vioevodeni, la 23 februarie 1952. Pe viitor membrii bandei devin mai precauţi.

În 5 iunie 1952, se despart iarăşi în grupe mici, fixând locuri şi date de întâlnire. Prima grupă era formată din: **Gavrilă, Şovăială, Novac** I., **Pop** I. şi **Novac** G, iar a doua grupă din **Chiujdea** I. **Metea** V., **Ilioi, Sofonea, Haşu** Ghe, şi **Haşu** L. **Haşu** L. declară în 1957, că au hotărât ca de oamenii de la sate să nu se mai folosească, pentru a evita arestările, iar alimentele să şi le procure prin jafuri şi furturi de pe câmp. Astfel au fost jefuite stânele cooperatiste din Valea Vladului, Gropile, Comis, Muşuleaţa, Belia. La fiecare stână au lăsat bonuri în care au consemnat tot ce au luat, semnându-se „Rezistenţa naţională" „Craii libertăţii", „Vestitorii libertăţii".(n.n. Col. evită să spună că brânza furată, era cota ce trebuia predată statului, de asemenea au fost trecute în general cantităţi mult mai mari decât ce s-a ridicat de la stână, pentru a deruta securitatea, şi în speranţa că ciobanii vor fi scutiţi cu aceste cantităţi de la cotele obligatorii datorate statului).

În 1952, banda a jefuit cabana Bîlea, în 17 August. Au participat **Gavrilă, Novac**. I**., Novac** G, **Sofonea**, **Ilioi, Şovăială, Pop,** şi **Metea** V. Cu această ocazie, Gavrilă Ioan, a ţinut o cuvântare duşmănoasă la adresa conducerii R.P.R., iar alţi membrii ai bandei, au tras focuri de armă în steaua roşie şi stema R.P.R., distrugând şi tablourile conducătorilor statului şi partidului ce erau expuse acolo.(vol. 6, fila 233-317).(n.n. După cum am scris şi în „Brazii se frâng, scopul adevărat al acestui jaf a fost de a despresura cealaltă grupă dintre noi, care se afla înconjurată de securitate în Valea Rea, dar voiam să lăsăm impresia că scopul a fost jaful).

Celălalt jaf de proporţii a fost cel de la G.A.S. Veseud, Agnita, săvârşit în seara zilei de 20 octombrie 1952. La el au participat**: Haşu** L., **Gavrilă, Pop, Ilioi, Sofonea** şi **Novac** (vol.6, fila 319). (n.n. jefuirea acestui G.A.S. a fost un răspuns la jefuirea depozitului nostru principal de alimente de către securitate. Voiam să lăsăm impresia că nu avem alimente pentru iarnă).

În vara anului 1953, banda jefuieşte din nou stânile de pe cele două versante ale m-ţilor Făgăraş. La 1 noiembrie 1953, un grup format din **Gavrilă, Sofonea, Ilioi, Novac** I., **Pop, Şovăială, Novac** G. şi **Metea** , jefuiesc cabana Negoiu, de unde ridică materiale şi alimente, lăsând un bon injurios la adresa organelor de stat.(vol.7, fila 137-191).

La 2 noiembrie 1953, în dreptul localităţii Arpaşu de Sus, banda deschide foc asupra unei patrule de securitate, împuşcând câinele, şi reuşind să dispară.(vol.5, fila.186).

În anul 1954, banda se împarte în trei.**Gavrilă, Pop, Novac** I., **Ilioi** I. şi **Sofonea** R., au trecut zona de la apus de râul Ucea. **Metea** Victor, **Şovăială** şi **Novac** G, se aflau în zona de la răsărit de Berivoi, **Haşu** L., **Chiujdea** I. şi **Haşu** Ghe, zona dintre Berivoi şi Ucea. Prima grupă a jefuit stâna cooperatistă din Mâzgavu, raionul Curtea de Argeş (vol.7, fila 193-215).

La 30 iunie, celelalte două grupe unite, au jefuit magazia I.F.E.T. din Valea Dâmboviţei. În noaptea următoare au fost surprinşi pe vf. Ţaga de către armata securităţii şi înconjuraţi în această zonă, dar au reuşit să iasă din încercuire.

În 5 august 1954, la satul Obreja raionul Alba, au fost surprinşi de organele noastre şi ucişi bandiţii **Şovăială** Gheorghe şi **Novac** Gelu. În cursul acestei acţiuni a fost ucis caporalul de miliţie Bălan Teodor.

În 19 august 1954, grupul compus din **Gavrilă, Pop, Ilioi, Novac** I. şi **Sofonea** au fost surprinşi de o unitate a trupelor operative, la stâna din vf. Scara. Cu ocazia luptei ce a avut loc, bandiţii au împuşcat mortal pe soldatul Orosz Ioan, reuşind să dispară. (vol.5, fila 189).

În ziua de 20 august 1954, trupele operative au luat contact cu banda în Valea Avrigului. În urma luptei ce a avut loc, a fost rănit şi prins învinuitul **Ilioi Ioan**.(vol.5, fila 189).

În iarna 1954-1955, grupul format din **Haşu** Gheorghe, **Haşu** L., **Metea, Chiujdea**, **Novac** I. şi **Sofonea** , au stat într-un bordei făcut în pământ în marginea comunei Pojorta.

În iunie 1955, **Sofonea**, a fost împuşcat din imprudenţă la genunchiul drept, de **Haşu** L. Doi oameni din Viştea de Jos, **Şandru** Victor şi **Borzea** Gheorghe îi transportă într-un car acoperit cu fân la locuinţa lui **Borzea** Olimpiu. Deoarece rana lui **Sofonea** s-a înrăutăţit, fără speranţă de vindecare, **Sofonea** R. a fost împuşcat de către **Haşu** L., după care şi-a tras şi lui un foc de pistol în cap. **Borzea** Olimpiu, împreună cu **Bucelea** Vasile şi cu **Borzea** Gheorghe, l-au îngropat pe **Sofonea** Remus în curte. De asemenea l-au îngrijit, împreună cu dr. **Stanciu**, pe **Haşu** Laurean, până la vindecare, timp de o lună**. Haşu** L. s-a întors la bordeiul din Pojorta, cu vestea că există o posibilitate de a trece clandestin frontiera ajutaţi de **Borzea** Olimpiu.

În 28 iulie 1955, **Novac** I. şi **Haşu** L., sunt arestaţi la Bucureşti, iar la 15 august 1955, tot acolo sunt arestaţi şi **Chiujdea** I. **Metea** V. şi **Haşu** Ghe.

În 24 mai 1956, este arestat şi învinuitul **Pop** Jean, în drum spre Constanţa. Precum s-a mai arătat**, scopul bandei a fost de a opune rezistenţă organelor de stat, iar în eventualitatea unui război, să se alăture forţelor armate ale duşmanului, pentru răsturnarea regimului din R.P.R., dar banda nu a avut o atitudine pasivă până la ivirea acelui moment, ci dimpotrivă şi-a identificat activitatea contrarevoluţionară.** S-au împotrivit măsurilor luate de partid şi guvern pentru construirea socialismului la ţară. Astfel Haşu L. declară în 1955: „scopul nostru era să oprim lămurirea ţăranilor de a intra în gospodăria colectivă." (vol.1, fila 165). **Novac** I. declară în 13 septembrie 1955 „am mai întâlnit o serie de alţi cetăţeni în jurul comunelor Scorei, Avrig, etc, bărbaţi, femei, tineri şi bătrâni cu care am stat de vorbă. I-am întrebat de cote, ce greutăţi au şi le-am spus că situaţia se va schimba şi vor scăpa de cote şi alte necazuri." Tot el a declarat „am urmărit câştigarea alături de noi a populaţiei, creerea unei atmosfere favorabile nouă, şi de neîncredere faţă de regim, în sânul populaţiei" (vol.1, fila 332).

BILANŢUL ACTIVITĂŢII CRIMINALE
CONTRAREVOLUŢIONARE ALE BANDEI

1. Nouă crime de omor, 1 accident mortal
2. 2 militari grav răniţi în luptele cu banda
3. 40 de jafuri probate cu martori, pagubele cauzate se ridică la sute de mii de lei
4. Terorizarea cetăţenilor paşnici, şi a organelor de stat întâlnite în munţi sau sate
5. Desfăşurarea unei agitaţii şi propagande contrarevoluţionare, prin răspândirea de manifeste, bonuri şi prin viu grai.
6. Procurarea şi folosirea unei mari cantităţi de arme, muniţii şi explozibil împotriva organelor de stat

7. Stabilirea de legături cu reprezentanţa diplomatică a unui stat imperialist şi cu organizaţii de spionaj a unui asemenea stat, în vederea primirii de ajutoare de materiale pentru activităţi teroristo-contrarevoluţionare.

III

În cadrul prezentei concluzii de învinuire s-a documentat modul în care banda a luat legătura cu oficinele imperialiste. Această acţiune nu a fost unilaterală, deoarece **şi din partea oficinelor de spionaj imperialiste s-au întreprins acţiuni cu scopul de a stabili o legătură cu banda de legionari din m-ţii Făgăraşului,** pentru a-i folosi în lupta contra regimului democrat popular din R.P.R.

Astfel în cursul anului 1953, serviciul de spionaj S.U.A. paraşutează în ţară un grup de spioni în frunte cu **Mare** Sabin, ofiţer deblocat, care până în luna decembrie 1950, când a fugit din ţară, a fost unul din elementele principale de sprijin ale bandei.

Mare Sabin, trimite un curier, pe **Iuhas** Ioan, la numitul **Cioloboc** Grigore, fost judecător la Făgăraş, chemându-l la o întâlnire într-o pădure în apropierea oraşului Carei. Aici**, Mare** Sabin, trasează lui **Cioloboc** Grigore sarcina de a-i stabili legătura cu **Gavrilă** Ioan şi **Chiujdea** Ioan, conducătorii bandei din m-ţii Făgăraşului. Cioloboc Grigore se deplasează la înv. **Şofletea** Gheorghe din Vaida Recea, şi la **Şovăială** Ilie, care avea un frate în bandă.(vol.5, fila.224-229). Este antrenat în această acţiune şi **Zorca** Mircea, rudă cu **Şofletea**. De asemenea **Cioloboc** Grigore, se adresează dr. Col. **Muţiu** Ioan, medic militar din Sibiu, care îi promite că îl va căuta pe dr. **Burlacu** Niculae, despre care ştia că are directă legătură cu fugarii.(vol. 5, fila 252). Are loc întâlnirea dintre cei doi. **Burlacu** Niculae se adresează înv. **Grovu** Ioan, element de sprijin al bandei, iar acesta prin **Borzea** Olimpiu ia legătura cu **Sofonea** Remus şi **Ilioi** Ioan, în septembrie 1953. Membrii bandei s-au arătat de acord să ia legătura cu grupul de spioni, cu rezerva de a prezenta garanţii. Între timp însă, grupul de spioni fusese arestat şi condamnat, lucru care s-a comunicat şi în presă. **Grovu** le-a promis bandiţilor că va încerca să ia legături cu radiotelegrafistul **Rada** Ilie, care nu era încă arestat.(vol.2, fila 260-262 şi vol.2, fila2-5).

Această stare de fapt se află în sentinţa nr.32, dosar nr.19, din 1955, din 28 ianuarie, a Tribunalului Teritorial oraşul Stalin, prin care a fost condamnat **Cioloboc** Grigore. Organele noastre au avut suficiente elemente pentru anchetarea lui **Burlacu** Niculae, căruia i s-a dat posibilitatea de a se reabilita, luându-şi angajamentul ca pe viitor să ajute organele de stat pentru prinderea bandei. Învinuitul **Burlacu** Niculae, ca un legionar fanatic şi duşman de moarte al regimului democrat popular nu şi-a ţinut angajamentul ci din contră a adus la cunoştinţa grupului de bandiţi ce i s-a întâmplat şi a continuat să-i ajute, dezinformând şi derutînd organele de stat**. Burlacu** i-a propus lui **Grovu** Ioan să lucreze în sensul fugii din ţară. Pentru aceasta el urma să contacteze pe ing. **Andrei** Ioan şi **Mihai** Aurel din Făgăraş, pentru a ajunge la comandamentul legionar clandestin din ţară. De asemenea prin alţi oameni, încearcă să ia legătura cu legaţia S.U.A., concepînd o scrisoare pentru ajutorarea partizanilor din m-ţii Făgăraşului (conceptul scrisorii se află în vol. 5 fila 264).

Borzea Olimpiu a fost de asemenea interogat de organele noastre în martie 1955. Şi lui i s-a dat posibilitatea de a se reabilita pentru crimele săvârşite ajutând organele noastre să prindă bandiţii. Fiind însă un element făţarnic şi legionar notoriu, a indus în eroare organele securităţii. Imediat după eliberarea lui a comunicat profesorului **Budac Remus** din comuna Cârţa, despre care ştia că are legături cu banditul Gavrilă Ioan să transmită bandei că securitatea a desoperit legăturile sale şi că trebuie să se ferească atunci când vor lua legătura cu Viştea.

Remus Budac declară: mie mi-a comunicat Olimpiu Borzea să-i spun lui Gavrilă că „Viştea a căzut şi să vină cu grije la mine”. (vol 3 fila 43)

Borzea Olimpiu a continuat mai departe legătura cu banda acordându-le ajutor şi dezinformînd organele de stat.

Mai mult, a iniţiat planul răpirii cu ajutorul membrilor bandei a comandantului regiunii M.A.I. Stalin, cu scopul de a-l lichida. (vol 1 fila 137)

Planurile criminale ale învinuitului Borzea Olimpiu au fost dejucate, fiind arestat la 8 octombrie 1955. Starea de fapt expusă în prezentele concluzii de învinuire constituie tabloul general al activităţii criminale desfăşurate de bandă şi complicii lor.

Toţi învinuiţii şi-au recunoscut faptele săvârşite, ele fiind probate cu declaraţiile martorilor şi probele materiale anexate la dosar.

15. 07. 1957

SENTINŢA 1369
(Vol.10, fila 322)

Apărătorul lui Chiujdea Ioan, avocatul Mânzăran Vasile cere circumstanţe atenuante pentru clientul său. Avocatul Frölich Max cere de asemenea circumstanţe atenuante pentru Novac Ioan, Ilie Vasile pentru Haşu Laurean, avocatul Micu Octavian pentru Metea Victor şi Şandor Victor. Avocatul Găvozdea Andrei cere largi circumstanţe atenuante pentru Haşu Gheorghe, Borzea Gheorghe şi Dâmboi Victor. Avocatul Micu Constantin cere circumstanţe atenuante pentru Pop Ioan (zis Jean), avocatul Petruc Constantin pentru Borzea Olimpiu, avocatul Bica Liviu pentru Bucelea Ioan, avocatul Iliescu Gheorghe pentru Cristian Ioan. De asemenea, avocaţii Rebega Virgil şi Neamţu Niculae, împreună, cer schimbarea acuzaţiei de complicitate în cea de favorizare.

Procurorul militar Liciu Virgil intervine: „Apărarea se depărtează de realităţi când cere schimbări în actul de acuzare”. Se opune categoric aplicării de circumstanţe atenuante şi cererii de schimbare din complicitate în favorizare (fila 375) susţinînd că banda răspunde de totalitatea crimelor **şi trimite apărarea să citească CUVÂNTĂRILE JURIDICE ALE TOV. A. VÂŞINSKI** care la pagina 571 spune :”fiecare membru al bandei (inculpat) trebuie să răspundă de totalitatea crimelor făptuite de bandă pe care le cunoaşte chiar dacă personal nu a participat la făptuirea lor”.
Avocaţii totuşi au cerut menţinerea cererii lor.

NOTA NOASTRĂ

Am ţinut să amintesc aici numele acestor avocaţi numiţi din oficiu, care în 1957, deci, în plină teroare comunistă, au avut îndrăzneala să ia apărarea unor „bandiţi” cerînd circumstanţe atenuante şi schimbarea încadrării juridice.

23. 07. 1957

PROCES VERBAL
-rezumat-
(Vol.12, fila 45)

Noi, Lt. Popeia Mihai şi Lt. Maj. Lonţ Mihai din partea secţiei „C”, am predat şi primit următorul armament şi muniţiuni, corpuri delicte aparţinând bandei din Făgăraş.

1. 9 arme Z.B.
2. 1 pistolet N.M.C. Orița
3. 1 pistol-mitralieră P.P.S.

4. 1 armă fără marcă, seria 74.410
5. 2 pistoale automate Deimler-Puch
6. 1 pistol mitralieră Smeizer
7. 1 armă Flobert, marca Walter F.S.
8. 1 pistol automat fără serie
9. 1 armă mitralieră fără marcă
10. 1 armă vânătoare cu 2 ţevi
11. 3 pistoale Bereta
12. 3 pistoale Parabelum
12. 1 pistol Femaru
13. 1 pistol fără marcă
14. 5 grenade Kiser
15. 294 cartuşe diferite
16. 1 busolă militară
17. corp mitralieră bord
18. 2 corpuri de fier armă Z.B.
19. 2 arme militară
20. 2 grenade ofensive
21. 1 gamelă militară

Toate au fost găsite în munţii Făgăraşului.

Am predat: Lt. Popeia Mihai Am primit. Lt. Maj Lonţ Mihai

02. 08. 1957

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent: „Rădulescu Eliade"

Stict secret

Joi, 1 august 1957, a venit Haşu Andrei, tatăl banditului Haşu Gheorghe. I-am spus că un prieten de la Sibiu mi-a spus că s-a judecat lotul de partizani, unde mai pui că printre ei e şi Cristian. De atunci nu mai am linişte.

Haşu: şi eu am auzit că ar fi fost judecaţi, şi le-a cerut condamnarea la moarte, dar parcă nu-mi vine să cred.

Eu: mie mi-a spus precis camaradul acesta că primii se judecă la moarte. Procesul a fost numai cu invitaţi, nu a putut intra oricine.

Haşu: am auzit şi eu, că Cristian vorbea tot aşa de tare, cum era el repezit, şi preşedintele ar fi zis că de ce strigă aşa. El a răspuns că o moarte are omul, şi mai devreme sau mai târziu, tot trebuie să moară.

Eu: ce curaj pe ei, şi în special pe Cristian. Dacă spunea o vorbă, noi eram arestaţi. N-ar strica şi dumneata să ai grijă la ce vorbeşti cu alţii, să nu scapi vreo vorbă.

Primită de Lt. Maj. Averbuch Izu

02. 08. 1957

NOTĂ INFORMATIVĂ
Informator „Rădulescu Eliade"
Primită Lt. maj Averbuch Izu

Haşu a venit foarte necăjit la mine, şi mi-a spus că a întâlnit pe Metea , tatăl lui Victor, şi i-a spus că sigur sunt prinşi, **şi a mai zis că dumneata i-ai trădat.**

Eu: Am făcut eu asta? Nu-i e ruşine să afirme acest lucru? N-a văzut biletele din Grecia? Dumneata ai fost de faţă când au fost aduse de Cristian.

Haşu**: La fel crede şi fata mea. Ea i-a văzut când au coborât din tren în Bucureşti, şi s-au urcat într-o maşină, şi drept la securitate crede că i-a dus.**

Eu: (foarte mirat) Să fi fost o cursă?

Haşu: Mă gândesc că i-a pus să scrie ca să-i poată prinde pe toţi.

Eu: Eu nu-i pot crede pe ei trădători.

Haşu: Nici eu nu-i cred trădători, dar poate a scăpat unul dintre ei vreo vorbă.

Eu: Cine a făcut asta, e sigur trădător, că au intrat atâţia în puşcărie, şi mă gândesc cu groază ce vom face noi acuma? Mă gândesc că nu-i e ruşine lui Metea să vorbească că eu i-aş fi vândut?

Haşu: Nu te supăra, domnule Vichente.

Eu: Nu mă supăr dar are să vorbeascsă către unul şi către altul că eu aş fi trădat până va auzi securitatea şi mă va lua la întreabări şi pe mine şi pe ei. Îţi dai seama ce complicaţie s-ar isca?

Haşu: Am să trimit la el şi să-i spun şi fetei să nu mai umble cu vorbe din astea că pot ieşi lucruri rele.

Pentru conformitate Averbuch Izu.

Tribunalul Militar al regiunii III Cluj,
în deplasare la Sibiu
02. 08. 1957

PROCES VERBAL
(sentinţă minută nr. 1369)

Astăzi, anul 1957, luna august, ziua 2, Tribunalul Militar al regiunii a III-a militare Cluj, în deplasare la Sibiu, compus conform art. 11 din Legea 2/1956, din preşedinte: Mr. de justiţie Cojocaru Dragoş, asesori: Cpt. Folescu Constantin şi Cpt. Stănescu P. Aurel, deliberând în secret conform prevederilor art. 291-295 asupra culpabilităţii şi aplicaţiunea pedepselor în cauză privitoare pe inculpaţii:

1. **Chiujdea** Ioan, student, din com. Berivoii Mici, raionul Făgăraş, regiunea Stalin
2. **Haşu** Laurean, student, din com. Breaza, raionul Făgăraş, regiunea Stalin
3. **Novac** Ioan, absolvent a şase clase de liceu, din com. Berivoii Mici, Raionul Făgăraş, regiunea Stalin
4. **Metea** Victor, absolvent de liceu, din comuna Ileni, raionul Făgăraş, regiunea Stalin
5. **Haşu** Gheorghe, plugar, din comuna Pojorta, raionul Făgăraş, regiunea Stalin,

6. **Pop** Ioan, zis Jean, funcţionar, din comuna Lisa, raionul Făgăraş, regiunea Stalin

Toţi şase învinuiţi pentru faptele de: crimă de uneltire împotriva securităţii interne şi externe a R.P.R., prev. de art. 1, lit.c, din decretul 199 din 1950 şi crimă de acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist, prevăzute de art. 1 lit. d, din decretul 199 din 1950.

7. **Borzea** Olimpiu, învăţător din com. Viştea de Jos, raionul Făgăraş, regiunea Stalin, învinuit pentru faptele de: complicitate la crima de uneltire împotriva securităţii interne şi externe a R.P.R., prev. pen. de art. 121 pt.1-2 C.P. combinat cu art.1 lit.c şi art. 6 aliniat 1 din decretul 199 din 1950. Complicitatea la crima de teroare şi constituire în bandă în scop terorist, prevăzut de pp. 121 şi pt. 1-2 C.P., combinat cu art. 1 lit.d şi art 6 aliniat 1 din decretul 199/1950. Delictul de deţinere ielgală de arme militare, pp. De art. 14, lit.a din decretul 163/1950. Deţinere ilegală de armă pp.art.13, lit.a, din decretul 163/1950.
8. **Burlacu** Nicolae, medic, din oraşul Făgăraş, str. Republicii, nr. 126, raionul Făgăraş, regiunea Stalin.
9. **Bucelea** Ioan, profesor din com. Rupea, str. Republicii nr. 12, raionul Rupea, regiunea Stalin.
10. **Borzea** Gheorghe, agricultor, com Viştea de Jos, raionul Făgăraş, regiunea Stalin.
11. **Cristian** Ioan, croitor, com. Viştea de Jos, raionul Făgăraş, regiunea Stalin.
12. **Şandru** Victor, agricultor, com. Viştea, raionul Făgăraş, regiunea Stalin.
13. **Dâmboi** Victor, preot, com. Drăguş, raionul Făgăraş, regiunea Stalin.

Toţi aceştia şase, învinuiţi pentru faptele de complicitate la crima de uneltire contra securităţii interne şi extrerne a R.P.R. pp de art.121 pt.1, 2 C.P. comb. Cu art. 1, lit.c şi art. 6 al.1 din decretul 199/1950 şi complicitate la crima de acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist pp. De art.121 pt.1,2 C.P. comb. Cu art. 1, lit.d, şi art.6 aliniat 1 din decretul 199/1950.

14. **Bucelea** Vasile, agricultor în comuna Viştea de Sus, raionul Făgăraş, regiunea Stalin, pentru faptele de: complicitate la crima de uneltire contra securităţii interne şi externe a R.P.R., pp de art. 121 pt. 1,2 C.P. comb. cu art. 1, lit. c, şi art. 6, al 1 din decretul 199/1950, complicitate la crima de acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist, pp. De art. 121 pt. 1,2 C.P. comb cu art. 1, lit. d, şi art. 6, alin. 1, din decretul 199 71950 şi delictul de deţinere ilegală de arme militare pp. Art. 14, lit. a, din decretul 163/1950.

Pentru motivele ce se vor arăta în corpul sentinţei, şi în unire în parte cu concluziunile procurorului militar; Tribunalul, **în numele poporului hotăreşte** cu unanimitate de voturi, declară culpabili pe inculpaţii: **Chiujdea** Ioan, **Haşu** Laurean, **Novac** Ioan, **Metea** Victor, **Haşu** Gheorghe şi **Pop** Ioan zis Jean, pentru crima de uneltire contra securităţii interne şi externe a R.P.R. prevăzută de pp. Art. 1 lit. c, din decretul 199/1950 şi pentru crima de acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist, pp. de art.1 lit.d din decretul 199/1950.

Pe inculpatul **Borzea** Olimpiu, culpabil pentru complicitate la crima de uneltire contra securităţii interne şi externe a R.P.R şi acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist pp. art.121, pt.1,2 C.P. art. 6, din decretul 199/1950 comb. Cu art. 1, lit.c, şi d din decretul 199/1950 şi art. 103 C.P. pentru delictul de deţinere ilegală de arme militare prevăzut de art. 14, lit.a, din decretul 163/1950 şi delictul de deţinere ilegală de arme pp. de art. 13, lit a, din decretul 163/1950.

Culpabili pe inculpaţii: **Burlacu** Niculae, **Cristian** Ioan, **Borzea** Gheorghe, **Bucelea** Ioan, **Şandru** Victor, **Dâmboi** Victor şi **Bucelea** Vasile pentru complicitate la crimă de uneltire contra securităţii interne şi externe a R.P.R şi acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist pp. art. 121, pt.1,2 C.P. art.6, din decretul 199/1950 iar pe inculpatul Bucelea Vasile îl mai declară culpabil în plus şi pentru delictul de deţinere ilegală de armă militară, prevăzut de art. 14, lit.a din decretul 163/1950.

Totodată declară că sunt circumstaţe atenuante în ceea ce priveşte pe inculpaţii: **Cristian** Ioan, **Borzea** Gheorghe, **Bucelea** Ioan, **Şandru** Victor, **Bucelea** Vasile şi **Dâmboi** Ioan, şi că nu sunt circumstanţe atenuante în ceea ce priveşte restul inculpaţilor.

În consecinţă tribunalul, în unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 1, lit.c, din decretul 199/1950, **îi condamnă la moarte prin împuşcare pe inculpaţii:**

1.Chiujdea Ioan
2. **Haşu Laurean**
3. **Novac Ioan**
4. **Metea Victor**
5. **Haşu Gheorghe**
6. **Pop Ioan zis Jean**

pentru crima de uneltire împotriva securităţii interne şi externe a R.P.R. Tot cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea art. 1, lit. d, din decretul 199/1950, **îi condamnă la moarte prin împuşcare pe aceiaşi inculpaţi** pentru crima de acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist. Conf. Art.101, C.P. pedeapsa care se execută este moartea prin împuşcare pentru toţi aceşti şase inculpaţi.

Cu unanimitate de voturi, făcând aplicaţiunea decretului 199/1950, art. 103 din C.P., **îi condamnă la moarte prin împuşcare pe inculpaţii:**

7. **Olimpiu Borzea**
8. **Burlacu Niculae,**

pe ambii pentru complicitate la crima de uneltire contra securităţii interne şi externe a R.P.R. şi acte de teroare şi constituire în bandă în scop terorist.

Pe inculpatul **Borzea Olimpiu** îl mai condamnă la 8 ani închisoare corecţională, pentru delictul de deţinere ilegală de arme militare. În ce priveşte pe inculpatul **Borzea Olimpiu, urmează să execute pedeapsa cea mai grea, adică pedeapsa cu moartea prin împuşcare.**

Cu unanimitate de voturi, şi cu acordare de circumstanţe atenuante, condamnă pe inculpaţii:

9. **Cristian Ioan**
10. **Borzea Gheorghe**
11. **Bucelea Ioan**
12. **Şandru Victor**
13. **Bucelea Vasile**, **pe primii doi, la muncă silnică pe viaţă, iar pe ultimii trei la câte 25 ani muncă silnică,** pentru complicitate la crima de uneltire contra securităţii interne şi externe a R.P.R.

Cu unanimitate de voturi şi cu acordare de circumstanţe atenuante, îl condamnă pe

15. **Dâmboi Victor, la 10 ani muncă silnică,** pentru complicitate la crima de uneltire împotriva securităţii interne şi externe a R.P.R. cf. art. 25, pct. 6, C.P**., se confiscă în întregime averea personală a inculpaţilor de mai sus şi îi obligă pe toţi inculpaţii la plata sumei de 1.000 lei cheltuieli de judecată.**

Dată şi citită în şedinţă publică , astăzi 2 August 1957, la Sibiu

Preşedinte Mr. de justiţie Cojocaru Dragoş

Asesori: Cpt. Constantin Folescu şi Cpt. Aurel P. Stănescu

RECHIZITORIU

Rezumat oral al Procurorului Militar Lt. Col. de justiţie Dinu Gheorghe.

Filmul de lung metraj al activităţii criminale al acuzaţilor din boxă, a reuşit să fie turnat cu destulă competenţă de către predecesorul meu Cpt. Liciu Virgil. Mie îmi revine sarcina de a încheia azi concluziile de învinuire prin expunerea faptelor sub raportul normei de drept, adică a legii noastre penale.

a) Problema participaţiunii şi încadrării faptelor în texte de lege corespunzătoare, deoarece nu toţi acuzaţii au participat în egală măsură la săvârşirea crimelor ce au fost examinate în acest proces, unii participînd în calitate de autori, iar alţii în calitate de complici.

b) A doua problemă este a răspunderii penale, adică măsura şi gradul în care sunt vinovaţi şi trebuie să răspundă fiecare dintre inculpaţi

c) Pedepsele pe care le merită acuzaţii ţinând seama de periculozitatea socială a inculpaţilor şi a faptelor săvârşite.

Voi scoate şi eu în evidenţă periculozitatea socială pe care a prezentat-o fosta organizaţie legionară, ale cărei idei şi metode criminale au constituit crezul membrilor bandei contrarevoluţionare din munţii Făgăraşului şi a complicilor ei. Poporul nostru muncitor, nu a uitat încă suferinţele şi consecinţele dezastruoase produse de politica legionară care urmărea menţinerea în robia capitalistă a clasei noastre muncitoare, aservirea independenţei şi suveranităţii naţionale jugului imperialist.

Folosind cele mai reacţionare şi declasate elemente ale societăţii, le-a educat în spiritul naţionalismului şovin, al urii până la exterminare a minorotăţilor naţionale, al urii împotriva orânduirii socialiste şi a partidelor clasei muncitoare în frunte cu P.C.R., al Uniunii Sovietice, care luptă pentru crearea unei societăţi lipsite de exploatare şi exploatatori....După cel de-al doilea război mondial, ca rezultat al victoriei Uniunii Sovietice asupra fascismului german şi luptei clasei noastre muncitoare, orânduirea de stat burgheză a fost sfărâmată, poporul muncitor luându-şi soarta în propriile sale mâini, a fost instaurată dictatura proletariatului şi s-a trecut la construcţia unei orânduiri noi socialiste. Aceste cuceriri revoluţionare au dat o lovitură de moarte legionarismului şi scopurilor sale, izolându-i de popor. Cu toate acestea unele elemente izolate, în ura lor faţă de regimul democrat popular, la ordinele stăpânilor lor imperialişti, au trecut la acţiuni de reorganizare, prin constituirea de bande teroriste, având ca scop înlăturarea prin violenţă a orânduirii noastre democratic-populare.

În perioada 1950-1955, această bandă înarmată, a dus o activitate criminală pentru subminarea şi răsturnarea prin violenţă a orânduirii instaurate de poporul nostru muncitor, după 23 August 1944. ...Unii dintre acuzaţi au desfăşurat o activitate infracţională, iar ceilalţi în calitate de complici au ajutat sub diferite forme activitatea bandei. Aceste fapte sunt de o gravitate deosebită, ce constituie unele din crimele cele mai grave faţă de orânduirea noastră de stat şi poporul muncitor.

Această organizaţie contrarevoluţionară a dus o activitate de agitaţie şi propagandă împotriva regimului nostru democrat-popular sau prin legăturile pe care urmăreau să le stabilească cu oficinele imperialiste de peste hotare, sau cu elemente de spionaj, care au fost paraşutate pe teritoriul nostru, de puterea dolarului american. Pentru aceasta, prima acţiune a bandei a fost conceperea şi multiplicarea unui manifest cu caracter vădit contrarevoluţionar, intitulat ROMÂNI, care cuprindea atacuri directe la adresa regimului nostru democrat popular, a organelor de stat, îndemnuri făţişe a populaţiei împotriva colectivizării agriculturii.

În urma străduaniei partidului şi guvernului nostru, prin lupta oamenilor muncii, s-au obţinut rezultate de necontestat în transformarea socialistă, realizări cu care ne putem mândri – industria socialistă, socializarea agriculturii, constituie un adevăr pe care nici cei mai mari duşmani ai socialismului nu-l pot contesta.

Aceşti nemernici criminali, au căutat să submineze acestă măreaţă operă a poporului muncitor, considerînd ca trădător organele de stat, partid şi oamenii cinstiţi ai muncii care luptă pentru realizarea socialismului. Când noi intreprinderi socialiste se dezvoltă pe întreg cuprinsul patriei noastre, când cooperativizarea agriculturii a căpătat caracter de masă, când oamenii muncii şi ţărănimea muncitoare se bucură de un trai din ce în ce mai bun, cine au trădat oare clasa muncitoare? Au atacat întreprinderi cooperatiste şi obşteşti, s-au manifestat injurios şi au instigat la subminarea orânduirii noastre de stat. Au ţinut diferite discursuri atunci când au săvârşit fapte de jaf şi teroare, în care ponegreau regimul democrat popular, preziceau căderea acestui regim şi distrugeau cu ură tablourile conducătorilor de stat şi de partid şi au tras cu arma în steaua roşie care era arborată la intrarea în cabană. Sperau să se dezlănţuie un nou război mondial, de către forţele negre ale imperialismului, şi ei să se alăture acestor forţe pentru răsturnarea actualului regim. Au urmărit prin legăturile stabilite cu banda de spioni Mare Sabin, şi cu diferite legaţii ale statelor sau cu oficinele imperialiste de peste hotare, obţinerea de ajutoare pentru a-şi duce mai departe activitatea lor contrarevoluţionară... Activitatea lor criminală nu a putut fi curmată decât după aproape cinci ani, şi numai prin munca organelor de urmărire, care au reuşit să-i prindă în momentul când voiau să evadeze din ţară.

Acuzaţii din rândul al doilea, au desfăşurat o activitate de ajutorare a [illegible]rimilor acuzaţi. Ei au pus la îndemâna membrilor bandei alimente, îmbrăcăminte, bani, informaţii, legături cu banda de spioni Mare Sabin, cu legaţiile unor state imperialiste, sau oficinele acestora din afară. Unii din aceşti acuzaţi, ca Borzea Olimpiu, şi Burlacu Nicolae, fiind cercetaţi pentru activitatea lor în sprijinul bandei, deşi au promis că vor ajuta organele de urmărire în vederea prinderii bandei, când s-au văzut liberi, nu şi-au respectat angajamentul luat, ci au informat pe bandiţi de măsurile de urmărire care se luau împotriva lor şi i-au sprijinit. Aceste elemente din rândul doi, sunt pe deplin vinovate de faptele pe care le-au săvârşit, care constituie o infracţiune de complicitate la crima de uneltire împotriva securităţii interne şi externe a R.P.R. Din punct de vedere juridic, fiecare membru al bandei, trebuie să răspundă de toate faptele bandei.

În sensul răspunderii generale, adică a răspunderii fiecărui membru al bandei pentru totalitatea infracţiunilor săvârşite de bandă, **academicianul Vâşinschi în cuvântări judiciare fila 579, spune că pentru stabilirea participaţiunii este necesar un element comun, care reuneşte pe participanţi la crima respectivă, este necesar să existe o intenţie criminală comună.**

Acţiunea lor criminală nu a fost îndreptată numai împotriva diferiţilor cetăţeni şi organe de stat ci au avut obiectiv însuşi fiinţa statului nostru democrat popular, pe care voiau să-l răstoarne cu orice preţ. Pentru aceste considerente, **cer aplicarea pedepsei cu moartea pentru**: **Chiujdea Ioan, Haşu Laurean, Novac Ioan, Metea Victor, Haşu Gheorghe, Pop Jean, Borzea Olimpiu şi Burlacu Nicolae**. **Cer de asemenea pedeapsa cu moartea pentru acuzaţii Bucelea Ioan şi Cristian Ioan**. **Pentru ceilalţi acuzaţi cer pedeapsa muncii silnice pe viaţă**.

Îi acuz tovarăşi judecători, pentru că au săvârşit crimele cele mai grave faţă de orânduirea noastră socialistă, au uneltit împotriva fiinţei statului nostru, împotriva securităţii interne şi externe a patriei noastre, urmărind instaurarea vechilor regimuri burgheze. Îi acuz pentru crimele şi actele teroriste pe care le-au săvârşit asupra organelor de stat şi asupra oamenilor paşnici, pe care urmăreau să-i demoralizeze în munca lor paşnică de constructori ai socialismului. Îi acuz împreună cu întregul popor muncitor, care înfierează cu indignare activitatea acestor odioşi criminali, care au scontat că vor putea întoarce înapoi roata istoriei şi să distrugă bunul cel mai de preţ al oamenilor muncii, regimul de democraţie populară din ţara noastră. Poporul nostru muncitor, condus şi îndrumat de partidul său, angrenat în munca paşnică de deservire a socialismului, care luptă alături de ceilalţi oameni ai muncii de pe glob pentru menţinerea păcii în lume, vă cere prin mine ca acuzator de stat să daţi o sentinţă justă, care să reprime cu toată asprimea legii, crimele şi fărădelegile comise de acuzaţii din boxă. Sentinţa pe care o veţi da, să fie o lovitură fără cruţare în duşmanul de clasă, care atentează la viaţa fiinţei statului, la care, oamenii muncii ţin ca la lumina ochilor din cap**. Sentinţa să fie, şi avertisment pentru agenturile imperialiste de peste hotare, că visul şi speranţele pe care şi le-a pus în banda din m-ţii Făgăraşului, au fost definitiv spulberate**, şi că astăzi m-ţii noştri oferă frumuseţile lor, oamenilor muncii, fără bande şi bandiţi.

M.A.I. Regiunea Stalin nr. 8/55-296
08. 08. 1957

CĂTRE M. A.I., DIRECŢIA VIII

Urmare a raportului nostru nr. 8/63.823 din 14 Decembrie 1956, privind banda teroristă din m-ţii Făgăraşului, precum şi complicii acestei bande arestaţi până în prezent, raportăm: cercetările în această problemă fiind definitivate, pentru trimiterea în judecată a elementelor arestate în această cauză, s-a format un nr. de 4 loturi.

Lotul nr. 1 compus din:

1. Chiujdea Ioan
2. Haşu Laurean
3. Novac Ioan
4. Metea Victor
5. Ilioi Ioan
6. Haşu Gheorghe
7. Pop Ioan zis Jean
8. Borzea Olimpiu
9. Grovu Ioan
10. Burlacu Niculae
11. Stanciu Viorel Aurel
12. Bucelea Ioan
13. Bucelea Vasile
14. Borzea Gheorghe
15. Cristian Ioan
16. Şandru Victor
17. Dâmboi Victor

Lotul nr. 2 compus din:

1. Munteanu Vasile
2. Munteanu Octavian
3. Mihai Ieronim
4. Bârsan Ioan
5. Albu Ieronim
6. Burdăruş Gheorghe
7. Ramba Gheorghe
8. Drugă Gheorghe
9. Comănici Octavian
10. Popaiov Octavian
11. Trandafir Niculae
12. Banciu Aurel
13. Câlţea Moise
14. Begrea Simion
15. Geamănu Victor
16. Dascălu Cornel

Lotul nr. 3 compus din:

1. Muţiu Ioan
2. Ostăcioaia Gheorghe
3. Vulcu Constantin
4. Vulcu Ioan
5. Oancea Virgil

Lotul nr. 4 compus din:

1. Cotoros Timoftei
2. Gavrilă Nicolae
3. Leancu Ioan
4. Deişoreanu Aurel
5. Câcit Ioan
6. Clem Aron
7. Cârstea Petru
8. Toader Ioan
9. Metea Gheorghe
10. Fogoroş Liviu
11. Nitu Gheorghe
12. Andrei Ioan
13. Logrea Gheorghe

Lotul nr. 1 şi 2 a fost judecat şi condamnat de Tribunalul Militar al regiunii a III militare Cluj, iar sentinţele de condamnare au fost trimise dumneavoastră cu raportul nr. 83.235 din August 1957. Pentru lotul nr. 3 s-a fixat termen de judecată în ziua de 10 august, iar pentru lotul nr. 4, ziua de 12 august 1957. Din această problemă, au rămas netrimişi în justiţie învinuiţii: Budac Remus şi Mihai Aurel. Cercetările cu aceştia doi deşi sunt definitivate, trimiterea lor în judecată urmează a mai fi amânată, întrucât prin trimiterea acestora în justiţie s-ar putea ajunge la desconspirarea unor combinaţii informativ operative ce au fost luate în vederea depistării banditului Gavrilă.

Şeful Regiunii Stalin
Col. Crăciun Gheorghe

Şeful serviciului anchete
Mr. Alexandrescu Stelian

M.A.I. Regiunea Stalin, secţia raională Făgăraş

27. 09. 1957

NOTĂ INFORMATIVĂ

Agent informativ „ Grigorescu Gheorghe”

În ziua de 20 Septembrie 1957 am plecat la Bucureşti cu scopul de a face unele cumpărături familiale şi am stat 4 zile. În seara zilei de 24 septembrie în timp ce mă întorceam de la un film spre locuinţa sorei mele, m-am urcat la staţia Sf. Gheorghe într-un tramvai, nu reţin exact numărul 12, 17 sau 21. Acest tramvai ştiam că duce spre staţia Cuţitul de argint. Era în jurul orelor 24 până la 1 şi mă aflam în remorca tramvaiului.

În staţia Podul Şerban Vodă s-a oprit tramvaiul şi jos era un cetăţean cu încă trei fete care aşteptau tramvaiul. La oprirea tramvaiului s-au deschis uşile şi cetăţeanul a întrebat taxatorul dacă tramvaiul merge spre Belu iar taxatorul a răspuns că merge spre depou. Atunci cetăţeanul a spus către cele trei fete următoarele: „Acum fetelor, avem de mers”. Taxatorul i-a spus cetăţeanului că vine tramvaiul 12 sau 21 care merge la Belu.

Când şi-a făcut apariţia cetăţeanul am observat că era Gavrilă Ioan. Era îmbrăcat într-un costum de culoare gri, cămasă de culoare bleu, cravată, ţinea în mână o pereche de ochelari, părul îl avea dat peste cap. L-am recunoscut şi după voce.

Eram foarte emoţionat, şi în tramvai nefiind nimeni, nu am putut să iau nici o măsură. Am coborât acolo şi m-am întors jumătate de staţie pentru a reveni în staţia Podul Şerban Vodă şi eventual să găsesc un miliţian. Dar a trecut tramvaiul 12 în direcţia aceasta. Cele trei fete erau în vârstă de circa 28 - 30 ani, îmbrăcate în balonzaide de culoare albă, înalte, bine legate. Pe una din ele am putut-o vedea mai bine deoarece era lângă uşa tramvaiului. Era o fată frumoasă cu faţa rotundă, părul ondulat de culoare între şaten şi blond. Gavrilă era proaspăt bărbierit .

Sarcini: întrucât semnalarea este importantă, transmitem nota conducerii regiunii.

Măsuri: Loc. Col. Mezei a chemat pe agent la regiune.

Menţiuni speciale: Grecu Ioan (agentul „Grigorescu Gheorghe”) a fost recrutat ca agent în anul 1955 în problema bandei pe baza materialului compromiţător existent, respectiv pentru legăturile lui cu membrii bandei. După depistarea bandei în anul 1957, a fost abandonat fără să i se ia un angajament în scris. De la abandonare a mai furnizat câteva note fără importanţă. Din discuţiile purtate cu Grecu Ioan acesta susţine că elementul arătat în notă şi pe care l-a văzut la Bucureşti este banditul Gavrilă pe care l-a recunoscut după figură, voce, nas, fiind adus puţin de spate.

Pentru conformitate, Lt. Maj. Averbuch Izu.

Măsuri operative: Agentul „Grigorescu Gheorghe” (Grecu Ioan) va fi marşrutizat la Bucureşti pe 15 - 20 de zile, pentru a depista pe banditul Gavrilă. Lt. Maj. Averbuch Izu îl va însoţi. Agentul să fie echipat într-o formă să nu fie recunoscut de Gavrilă.

Col.Crăciun Gheorghe

Mr. Maier L.

NOTA NOASTRĂ

Desigur totul n-a fost decât o invenţie a lui Ion Grecu. De mirare că securitatea s-a prins de această informaţie.

NOTĂ INFORMATIVĂ

La 7 iunie 1957 Gavrilă a fost semnalat cu un altul în marginea comunei Beia aproape de tunelul CFR.

NOTĂ INFORMATIVĂ

Agenta „Muntean Maria”

Şofariu Elena a auzit de la prietenul ei, că Gavrilă ar fi în serviciul Securităţii la Bacău dar ea n-a crezut această veste.

M.A.I. Regiunea Stalin

27. 09. 1957

REFERAT

Şeful direcţiei regionale Col. Crăciun Gheorghe vine cu propuneri informativ- operative pentru a contracara unele comentarii cu privire la modul în care s-a produs depistarea bandei Gavrilă. Unele versiuni ce circulă în opinia publică diferă de realitate şi ca atare sunt convenabile organelor noastre. De exemplu avocatul Remus Viorel din Sibiu afirmă că prinderea bandiţilor se datoreşte lui Gavrilă Ioan, care a trădat pe ceilalţi bandiţi.

Altele sunt nefavorabile, ca de exemplu că Borzea Olimpiu a fost arestat la Bucureşti, tatăl lui Haşu Laurean afirmă că ei au fost prinşi acum doi ani şi că scrisorile din Grecia nu au fost reale. Asemenea comentarii, desigur ne vor îngreuia munca de depistare a banditului Gavrilă Ioan. Propunem lansarea următoarelor versiuni:

1) fugarii au ajuns în Grecia, dar i-au suspectat a fi spioni şi i-au predat autorităţilor române;

2) au fost trimişi împreună cu naţionaliştii greci prin Ungaria spre România, şi ungurii i-au predat autorităţilor române;

3) răspândirea testamentului lui Haşu Laurean lăsat unui legionar recent eliberat din închisoare, din care rezultă că prinderea bandei se datoreşte şefului Gavrilă Ioan, care a trădat şi care i-a trimes în grupe mici să fie ucişi, pe Pop Jean l-a lăsat singur şi a fost prins. **În acest scop se propune plastografierea scrisului banditului Haşu Laurean,** şi printr-o combinaţie scrisoarea să ajungă în posesia unui pădurar cu sentimente duşmănoase faţă de regim, ca acesta să transmită conţinutul aşa zisului testament, familiei lui Haşu Laurean şi a lui Metea Victor. De aici părinţii şi rudele vor răspândi în largă măsură testamentul. Se va creea astfel o atmosferă nefavorabilă banditului Gavrilă, în rândul eventualelor lui gazde.

4) În cazul agentului „Rădulescu Eliade” care e suspectat de tatăl lui Metea, ca fiind vânzător, să continue faţă de Metea cu teama de a nu fi arestat.

Şeful biroului 5 Cpt. Balaban Gheorghe

Bucureşti

08. 10. 1957

DECLARAŢIE

Subsemnatul Metea Victor, născut în anul 1929, 3 martie, în comuna Ileni, Făgăraş, fiul lui Victor şi Virginia, cu ultimul domiciliu în comuna Ileni, condamnat la moarte cu sentinţa nr. 1369 din 1957 a Tribunalului Militar Regiunea III Sibiu pentru crimă de uneltire şi acte de teroare. Luînd cunoştinţă azi, 8 Octombrie 1957, că Tribunalul Suprem, „Colegiul Militar” mi-a respins recursul ce-am făcut contra sentinţei, prin decizia nr. 498, din 12 Septembrie 1957, sentinţa rămânând definitivă, **declar în prezenţa domnului**

procuror militar, că refuz să fac cerere de graţiere sau de schimbare a pedepsei, pentru că nu s-a avut în vedere starea de fapt care era în anul 1950, precum şi situaţia familială, fiind condiţionat să devin fugar.

Dată în faţa noastră
Procuror militar Cpt. de justiţie C. Părăianu

Ministerul Justiţiei,
Tribunalul Militar al regiunii a III Cluj
16. 10. 1957

CĂTRE MINISTERUL JUSTIŢIEI
DIRECŢIA TRIBUNALELOR MILITARE

Înaintăm alăturat cererile de graţiere sau comutare a pedepselor cu moartea, făcute de condamnaţii: **Chiujdea** Ioan, **Borzea** Olimpiu, **Haşu** Gheorghe, **Haşu** Laurean, **Novac** P. Ioan, **Pop** Ioan zis Jean, şi **Burlacu** Nicolae, care au fost condamnaţi la moarte de acest Tribunal Militar prin sentinţa nr. 1369 din 2 august 1957, spre a dispune. Odată cu acestea înaintăm şi o declaraţie a condamnatului **Metea** Victor, vizată de procurorul militar şi prin care declară că refuză să facă cerere de graţiere. ...Totodată raportăm că dosarul de fond nr. 1249 din 1957, privind pe susnumiţii condamnaţi, s-a înaintat Tribunalului Suprem, Colegiul Militar cu raportul nostru, nr. 7533, din 26 august 1957, în vederea soluţionării recursurilor declarate în cauză, unde se găseşte şi în prezent.

Preşedintele Tribunalului M.A.l. Regiunea III Cluj
Lt. Col de justiţie Paul Finichi
Secretar şef Jumate Alexandru

R.P.R. Ministerul Jiustiţiei
Tribunalul Militar al Regiunii a III-a Cluj
Str. Buday N. Antal, Raionul Cluj, nr. 10.043/1249/57
07. 11. 1957

CĂTRE DIRECŢIUNEA M.A.I. STALIN

Vă facem cunoscut că după cum ne comunică Direcţia Tribunalelor Militare cu ordinul nr. 01798/05. din nov. 1957, prezidiul Marii Adunări Naţionale a respins cererile de graţiere ale condamnaţilor **Chiujdea** Ioan, **Haşu** Laurean, **Novac** Ioan, **Haşu** Gheorghe şi **Pop** Ioan zis Jean, şi a comutat la muncă silnică pe viaţă pedepsele aplicate lui: **Burlacu** Niculae şi **Borzea** Olimpiu, care prin sentinţa Tribunalului Militar nr. 1369 din 2.08.1957, au fost condamnaţi la moarte.

Aşa fiind, vi se trimete alăturat mandatele de executare a pedepsei în ce priveşte pe inculpaţii: **Chiujdea** Ioan, **Haşu** Laurean, **Novac** Ioan, **Haşu** Gheorghe şi **Popa** Ioan zis Jean, precum şi mandatul de executare a pedepsei în ce-l priveşte pe **Metea** Victor, care şi acesta a fost condamnat la moarte, dar a refuzat să facă cerere de graţiere, pentru a se lua măsuri de executare. Ni se va comunica imediat executarea lor prin procesul verbal ce se va dresa în cauză. Susnumiţii deţinuţi se află în Unitatea Militară 0123/H Bucureşti. De asemeni se trimit şi mandatele privind pe: **Burlacu** Niculae şi **Borzea** Olimpiu, care se găsesc tot în U.M. 0123/H Bucureşti.
Se anexează adresa numărul 10043 din 1957 către U.M. 0123/H.

Lt. Col. de justiţie Paul Finichi
Secretar Şef: Jumate Alexandru

R.P.R. Ministerul Justiţiei
Tribunalul Militar R 3 M Cluj
Str. Buday Antal Nr.2 Cluj
Nr. 10043-1249-1957
07. 11. 1957

CATRE U.M. NR.0123-H Bucureşti

Vă facem cunoscut că după cum ne comunică Dir. Tribunalelor Militare cu Ordin. Nr. 01798 din 15 nov. 1957 prezidiul Marii Adunări Naţionale a respins cererile de graţiere ale condamnaţilor **Chiujdea** Ioan, **Haşu** Laurean, **Novac** Ioan, **Haşu** Gheorghe şi **Pop** Ioan zis Jean, care prin sentinţa acestui Tribunal Militar nr. 1369 din 02 August 1957, au fost condamnaţi la moarte. Aşa fiind, puneţi la dispoziţia organelor M.A.I. direcţia regională M.A.I. oraşul Stalin, pe condamnaţii **Chiujdea** Ioan**, Haşu** Laurean, **Novac** Ioan, **Haşu** Gheorghe şi **Pop** Ioan zis Jean, pentru executare.

De asemeni, va fi pus la dispoziţia organelor M.A. I., şi condamnatul **Metea** Victor, care şi acesta a fost condamnat la moarte prin susmenţionata sentinţă, şi care a refuzat să facă cerere de graţiere, pentru executare.

Şeful Direcţiei Tribunalelor Militare
Gen. Mr. I. Moisescu

PROCES VERBAL DE EXECUŢIE
(Vol. 10, fila 462)

Astăzi 20 noiembrie 1957, noi, Cpt. de justiţia Cojocaru Gheorghe, procuror militar din Procuratura Militară Bucureşti, însoţit fiind de tov. Georgescu Dumitru, secretar la Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militară în baza delegaţiei nr. 0446/ 20 noiembrie 1957 a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militară în executare sentinţei 1369 din 26 august 1957 a Tribunalului Militar al Regiunii a III-a Militare Cluj, rămasă definitivă potrivit deciziei nr. 498 din 12 septembrie 1957 a Tribunalului Suprem, Colegiul Militar prin care s-a respins recursul declarat de condamnaţi în contra sentinţei sus menţionate şi executorie, potrivit adresei nr. 15779/ 1 noiembrie 1957 şi a Prezidiului Marii Adunări Naţionale către Ministerul Justiţiei, Direcţia Tribunalelor Militare, ne-am transportat la Penitenciarul Jilava în vederea executării pedepsei cu moartea a condamnaţilor:

1. **Chiujdea G**. **Ioan**, născut la 14 martie 1921 în comuna Berivoii Mici, raion Făgăraş, Regiunea Stalin, fiul lui Gheorghe şi Maria, necăsătorit, fără ocupaţie, cu ultimul domiciul în comuna natală
2. **Haşu A. Laurean**, zis Laur, născut la 23 octombrie 1921 în comuna Breaza, raion Făgăraş, Regiunea Stalin, fiul lui Alexandru şi Maria, necăsătorit, fără ocupaţie, cu ultimul domiciliu în comuna natală
3. **Novac P. Ioan**, zis Nelu, născut la 23 februarie 1930 în comuna Berivoii Mici, raion Făgăraş, Regiunea Stalin, fiul lui Petru şi Eugenia, necăsătorit, fără ocupaţie, cu ultimul domiciliu în comuna natală

4. **Haşu A. Gheorghe**, zis Rucăreanu, născut la 29 aprilie 1921 în comuna Pojorta,
satul Lisa, raion Făgăraş, Regiunea Stalin, fiul lui Andrei şi Zenovia, căsătorit, are doi copii, fără ocupaţie, cu ultimul domiciliu în comuna natală şi
5. **Pop I. Ioan**, zis Jean, născut la 21 ianuarie 1908, în comuna Indiana – Harbor, Ohio, SUA, fiul lui Ioan şi Varvara, căsătorit, are doi copii, cu ultimul domiciliu în comuna Lisa, nr 29, raion Făgăraş, regiunea Stalin

Ne-am transportat în comuna Jilava, unde se află Penitenciarul Jilava şi unde condamnaţii de mai sus sunt deţinuţi şi unde a fost ales locul de executare al pedepselor date prin sentinţa nr. 1369/ 26 august 1957 a Tribunalului Militar al Regiunii a III-a Militare Cluj, rămasă definitivă şi executorie astăzi 20 noiembrie 1957, orele 20, am sosit la penitenciarul Jilava, unde am găsit prezenţi pe Mr. Stanciu Dumitru, delegat din partea Administraţiei de Stat, doctor Enescu Mihai, medicul Penitenciarului Jilava şi pe tov. Lt. Col. Ghiorghiu Mihai, comandantul Penitenciarului Jilava. La ora 20:30 fiind fixată execuţia, înainte de această oră fixată însoţiţi fiind de secretarul Georgescu Dumitru şi de comandantul Penitenciarului Jilava Lt.Col. Ghiorghiu Mihai am mers la celulele unde se aflau condamnaţii **Chiujdea** G. Ioan, **Haşu** A. Laurean**, Novac** P. Ioan, **Haşu** A. Gheorghe şi **Pop** I. Ioan şi i-am încunostinţat că a sosit timpul executării pedepsei pentru faptele săvârşite şi au fost întrebaţi dacă mai au ceva de mărturisit sau vreo dorinţă, la care condamnaţii au declarat că nu mai au nimic de spus. La ora 20:30, după ce s-a primit raportul comandantului grupei de execuţia, Cpt. Sălceanu Gheorghe s-a dispus să se citească oamenilor din grupa de execuţie de către secretar dispozitivul sentinţei de condamnare şi expunerea faptelor săvârşite de condamnaţi.

După aceasta s-a ordonat aducerea condamnaţilor care au fost aduşi sub excortă, care a însoţit pe condamnaţi până la stâlpii de execuţie, însoţit de comandantul penitenciarului. Condamnaţii au fost legaţi la ochi şi apoi de stâlpii de execuţie cu spatele către grupa de execuţie.

După îndeplinirea celor de mai sus, am ordonat comandantului grupei executarea, care s-a efectuat prin împuşcare pe rând.

Medicul Penitenciarului Jilava a constatat moartea condamnaţilor de mai sus. După 1 oră de la execuţie şi de la constatarea morţii de către medicul penitenciarului, cadavrele celor executaţi s-a dat în primire comandantului penitenciarului Jilava, pentru a proceda la înhumarea lor.

Drept care s-a încheiat procesul verbal în 5 exemplare, unul rămânând la închisoarea Jilava, pentru a proceda la declararea morţii condamnaţilor, pentru cauze legale, la ofiţerul stării civile, ale comunei Jilava.

Procuror militar Cpt. de justiţie Cojocaru Gheorghe
Secretar Georgescu Dumitru
Medic dr. Enescu Mihai
Delegatul administraţiei de stat Mr. Stanciu Dumitru
Comandantul Penitenciarului Lt. Col. Gheorghiu Mihai
Comandantul grupei de execuţie Sălceanu Gheorghe

R.P.R. M.A.I. Regionala Stalin
12. 11. 1957

CĂTRE SERVICIUL VIII, SC. 1176

Strict secret

Vă facem cunoscut că Tribunalul Militar Sibiu, i-a condamnat pe favorizatorii bandei „Gavrilă", care fac obiectul dosarului de anchetă nr. 312 după cum urmează.

Prin sentinţa nr. 1384/13 August 1957

1. **Vulcu** Ioan condamnat la muncă silnică pe viaţă
2. **Muţiu** Ioan condamnat la 20 ani muncă silnică
3. **Ostăcioaie** Gheorghe condamnat la muncă silnică pe viaţă
4. **Oancea** Virgil condamnat la 10 ani temniţă grea
5. **Vulcu** Constantin condamnat la 25 ani muncă silnică

Prin sentinţa nr. 1385/13 August 1957

1. **Leancu** Ion, condamnat la 25 ani muncă silnică
2. **Gavrilă** Niculae, condamnat la 20 ani muncă silnică
3. **Clem** Aron, condamnat la 15 ani muncă silnică
4. **Andrei** Ioan, condamnat la 10 ani temniţă grea
5. **Deişoreanu** Aurel, condamnat la muncă silnică pe viaţă
6. **Cotoros** Timoftei, condamanat la 20 ani temniţă grea
7. **Fogoroş** Liviu, condamant la 10 ani muncă silnică
8. **Câcit** Ioan, condamant la 10 ani muncă silnică
9. **Metea** Gheorghe, condamnat la 15 ani muncă silnică
10. **Cristea** Petru, condamant la 15 ani muncă silnică
11. **Toader** Ioan, condamnat la 20 ani muncă silnică
12. **Nitu** Gheorghe, condamnat la 10 ani temniţă grea
13. **Petrişor** Ioan, condamnat la 15 ani muncă silnică.

Prin sentinţa nr. 1370 din 2 August 1957

1. **Bârsan** Ioan, condamnat la muncă silnică pe viaţă
2. **Muntean** Octavian, condamnat la 20 ani muncă silnică
3. **Ramba** Gheorghe, condamnat la 15 ani muncă silnică
4. **Popaiov** Octavian, condamnat la 10 ani muncă silnică
5. **Mihai** Eronim, condamnat la 20 ani temniţă grea
6. **Dascălu** Cornel, condamnat la 10 ani temniţă grea
7. **Albu** Eronim, condamnat la 10 ani temniţă grea
8. **Munteanu** Vasile, condamnat la 25 ani muncă silnică
9. **Comănici** Octavian, condamnat la 20 ani muncă silnică
10. **Trandafir** Niculae, condamnat la 20 ani muncă silnică
11. **Câlţea** Moise, condamnat la 20 ani muncă silnică
12. **Geamănu** Victor, condamnat la 10 ani temniţă grea
13. **Banciu** Aurel, condamnat la 20 ani muncă silnică

14. **Polexe** Ioan, condamnat la 10 ani temniţă grea
15. **Burdăruş** Gheorghe, condamnat la 15 ani muncă silnică
16. **Drugă** Gheorghe, condamnat la 15 ani muncă silnică.

Condamnările de mai sus, date de Tribunalul Militar Sibiu, sunt definitive, recursul declarat de condamnaţi fiind respins. **Rugăm a ne comunica dacă sunteţi de acord cu sentinţele date de susnumitul tribunal.**

Şeful secţiei „C" Lt. Maj. Alexandru T.

Ministerul Justiţiei, Tribunalul Militar Cluj
07. 12. 1957
Nr. 10043/1249/1957 Cluj

CĂTRE M.A.I. Bucureşti

La adresa noastră numărul 10043/11.11.1957 adresată U.M. nr. 0123/H Bucureşti, cu care am trimis mandatul de executare a pedepsei privind pe condamnatul **Metea** Victor. Înaintăm alăturat mandatul de executare a pedepsei nr. 2174 din 07.12.1957, privitor pe susnumitul condamnat pentru a lua măsurile cuvenite de executarea lui, întrucât până în prezent, acest Tribunal Militar, nu a primit nici o cerere de graţiere din partea acestuia.

Pentru executare, rugăm a se cere un secretar de şedinţă de la Tribunalul Militar R. 2M Bucureşti. Rugăm a ne comunica executarea susnumitului condamnat.

Preşedintele Tribunalului Militar regiunea III Cluj
Col. de justiţie Paul Finichi
Secretar şef Alexandru Jumate

M.A.I. Regiunea Stalin
03. 08. 1957, ora 21:30

TELEGRAMĂ
Către M.A.I. Bucureşti, direcţia a III-a
(Vol.82,fila 175)

Strict secret

Raportăm starea de spirit manifestată de membrii bandei Gavrilă şi de legăturile lor cu prilejul dării sentinţelor.

Chiujdea Ioan, la comunicarea sentinţei nu a făcut nici o obiecţiune, a semnat cererea de recurs afirmînd: „Mulţumesc, să trăiţi!".

Haşu Laurean, a afirmat că s-a aşteptat la această condamnare, a semnat cererea de recurs, solicitând apoi lămuriri suplimentare, în sensul dacă va putea participa la judecarea recursului, şi ce ar mai putea face în acest scop. Secretarul Tribunalului i-a făcut cunoscut că nu va putea fi de faţă la judecarea recursului, însă va fi anunţat de rezultatul judecării.

Novac Ioan, a afirmat că nu a comis nici o crimă. Alte afirmaţii nu a făcut.

Haşu Gheorghe, la comunicarea sentinţei a afirmat zâmbind: „Ce să-i faci!" apoi a semnat cererea de recurs.

Metea Victor, a afirmat „Bine că a venit odată, întrucât acum s-a terminat! Mai bine la moarte decât 15-20 de ani în puşcărie, pentru a nu mai fi chinuit!" Şi-a exprimat apoi regretul pentru faptul de a nu fi cerut personal condamnarea la moarte, atunci când i s-a dat ultimul cuvânt. În continuare a afirmat că „De ce, aşa cum a spus Bulganin despre coexistenţă, comuniştii nu au putut trăi cu ei anticomuniştii? Nu am primit nimic de la regimul acesta, am fost scos din liceu, nu am primit servici, era urmărit şi tatăl meu care era socotit chiabur, fuga mea însă nu s-a datorat acestor cauze, cât atitudinii organelor de stat faţă de mine." Toate aceste afirmaţii le-a făcut pe un ton aspru şi duşmănos. N-a semnat cererea de recurs.

Pop Ioan, zis Jean, după comunicarea sentinţei a cerut lămuriri suplimentare cu privire la execuţie, solicitind să nu fie chinuit, ci împuşcat. A semnat cererea de recurs.

Borzea Olimpiu la comunicarea sentinţei nu a făcut nici o obiecţie.

Dr. **Burlacu Nicolae**, după comunicarea sentinţei a dat din cap şi a întrebat dacă are dreptul la recurs şi cum se procedează? I s-a dat cererea de recurs, pe care a semnat-o dîndu-i-se şi lămuriri.

Preotul **Dîmboi Victor**, s-a răzvrătit, spunînd că el a fost un om cinstit, şi greşeala care a făcut-o a făcut-o din teamă. A cerut să i se analizeze situaţia sa, semnând cererea de recurs.

Din primul lot, restul de elemente nu au avut manifestări sau alte atitudini deosebite. Din cel de-al doilea lot, a avut manifestări preotul **Dascălu Cornel**, care cu ocazia dării sentinţei a afirmat că în conştiinţa sufletului său este împăcat, că ceea ce a făcut, a făcut bine, încheind cu cuvintele: **„Frumos dar mi-aţi făcut. Vă mulţumesc! Era ziua mea!"**

În cursul zilei de azi v-am înaintat şi copii de pe sentinţele date în cele două loturi.

Şeful regiunii M.A.I. Stalin
Col. Gheorghe Crăciun nr.352/83051 din 03.08.1957

NOTA NOASTRĂ

CONDAMNAŢI LA CONFISCAREA AVERII

În toată propaganda comunistă se făcea mare caz, că cei care luptau împotriva lor, erau oameni îmbogăţiţi din sudoarea celor ce muncesc. Se spunea că posedau avere multă şi pentru aceasta luptau că să-şi apere averea şi situaţia socială. Din păcate această idee a fost larg răspândită şi după 1989. Se crede şi acum că rezistenţa anticomunistă a fost făcută de aşa zişi chiaburi, moşieri şi în general oameni cu o stare materială bună. Toţi condamnaţii cu pedepse mari şi la moarte erau condamnaţi în acelaşi timp şi la confiscarea averii. Iată ce avere s-a găsit la condamnaţii din acest lot.

Tribunalul popular al raionului Făgăraş
Dosar 31/1957

PROCES VERBAL
DE APLICARE A SECHESTRULUI ASIGURATOR

Noi, Petre Tăutu, executor judecătoresc al Tribunalului popular Făgăraş, avînd în vedere ordonanţa de aplicare a sechestrului asupra averii mobile şi imobile a învinuitului **Cristian Ioan**, domiciliat în com. Viştea de Sus, nr. 169, raionul Făgăraş, deplasându-ne în com Viştea, am constatat că învinuitul nu posedă nici un fel de avere mobilă sau imobilă. Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

Executor judecătoresc ss. indescifrabil

Preşedintele sfatului popular ss indescifrabil

Sfatul popular al comunei Berivoi, raionul Făgăraş

ADEVERINŢĂ

Se adevereşte de noi, comitetul executiv al sfatului popular al comunei Berivoi, că numitul **Chiujdea Ioan,** născut în anul 1921, luna martie, ziua 14, nu figurează înscris în scriptele sfatului popular Berivoi, cu nici un fel de avere mobilă sau imobilă. Prezenta s-a eliberat, în baza adresei 43308 a M.A.I. U.M. nr. 0198, oraşuul Stalin.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

Sfatul popul al comunei Lisa, raionul Făgăraş
Nr.684 din 27. 05. 1957

ADEVERINŢĂ

Comitetul executiv al sfatului popular al comunei Lisa, raionul Făgăraş adevereşte prin prezenta că locuitorul **Haşu Laurean**, născut la 23 Octombrie 1921, în satul Breaza, comuna Lisa, fiul lui Alexandru şi Maria, nu figurează în registrele statistice agricole ale acestei comune cu nici un fel de avere mobilă şi imobilă.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

Sfatul popular al com. Berivoi, rai Făgăraş
Nr. 696 din 25. 05. 1957

ADEVERINŢĂ

Se adevereşte de noi, comitetul executiv al sfatului popular Berivoi, că numitul Novac Ioan, născut în 1930, luna februarie ziua 23, nu figurează înscris în scriptele sfatului popular Berivoi cu nici un fel de avere mobilă sau imobilă.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil.

M.A.I. Stalin
25. 05. 1957

PROCES VERBAL

Astăzi 25 mai 1957, noi, Lt. Maj. de miliţie Lonţ Mihai, asistat de Plt. de miliţie Albu Ioan, ne-am deplasat la domiciliul învinuitului **Metea Victor**, născut în 3 martie 1929, domiciliat în localitatea Ileni, nr. 281, în scopul de a pune sub sechestru averea mobilă şi imobilă ce o posedă. Din ivestigaţiile intreprinse s-a constatat că învinuitul nu posedă averi mobile sau imobile asupra căruia să se instituie sechestrul, drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.

Lt. Maj de miliţie Lonţ Mihai
Plt. de miliţie Albu Ioan

Sfatul popular al com. Sîmbăta de Sus
Nr. 360 din 26. 05. 1957

ADEVERINŢĂ

Prin prezenta se adevereşte că numitul **Ilioi Ioan**, născut în 1929, luna noiembrie ziua 24 în comuna Sâmbăta de Sus, fiul lui Ioan şi Ecaterina, nu figerează în registrele agricole cu nici un fel de avere mobilă sau imobilă, drept pentru care am eliberat prezenta adeverinţă. În baza adresei M.A.I., U.M. nr. 0198 oraşul Stalin.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

Sfatul popular al comunei Lisa
Nr. 685 din 27.05.1957

ADEVERINŢĂ

Comitetul executiv al Sfatului popular al comunei Lisa, adevereşte prin prezenta că locuitorul **Haşu Gheorghe**, născut în 29 aprilie 1921, fiul lui Andrei şi Zenovia, domiciliat în satul Pojorta, comuna Lisa, nu figurează în registrele agricole ale acestei comune cu nici un fel de avere mobilă sau imobilă.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

M.A.I. U.M.0198 oraşul Stalin

PROCES VERBAL DE SECHESTRU

(Vol.8, fila 68)

Astăzi 27 mai 1957, noi, Lt. Maj. Lonţ Mihai, asistat de secretarul sfatului popular Grecu Gheorghe, ne-am deplasat la domiciliul numitului **Pop Ioan** zis Jean, născut în 21 ianuarie 1908 în localitatea Indiana Harbor, raionul Cleveland, Ohio, regiunea U.S.A, fiul lui Ioan şi Varvara, domiciliat în comuna Lisa nr. 125. Am pus sub sechestru averea mobilă şi imobilă a acestuia după cum urmează:

1. ¼ din 0.5 hectare livadă cu pomi. Menţionăm că restul de avere aparţine fostei lui soţii, primită ca zestre de la părinţii ei.
2. Avere mobiliară nu posedă.

Lt. Maj. Lonţ Mihai
Secretarul sfatului Grecu Gheorghe

Sfatul popular al com. Viştea de Jos, rai. Făgăraş
Nr. 1008 din 20. 05. 1957

ADEVERINŢĂ

Adeverim prin prezenta că locuitorul **Borzea Olimpiu**, născut în 1921, luna iulie 31, nu figurează în registrele agricole ale comunei cu nici un fel de teren agricol.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

Sfatul popular al com. Viştea de Jos

ADEVERINŢĂ

Adeverim prin prezenta că locuitorul **Borzea Gheorghe,** posedă 1,2 ha. teren agricol, 35 ari fânaţe, 2 bivoliţe, 1 porc, 1 şerpar, 1 pereche bocanci, jumătate din avere este a soţiei.

Preşedinte ss. indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

Sfatul popular Viştea de Jos

ADEVARINŢĂ

Prin rezenta se adevereşte că locuitorul **Şandru Victor**, nu are avere imobilă pe numele lui. Averea mobilă: 1 cojoc, cizme uzate, 3 oi negre, 1 juncă de bivol, 4 pielicele de miel, 1 căruţă şi 3 purcei. Jumătate revin soţiei lui.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

Sfatul popular al com Drăguş

ADEVERINŢĂ
(Vol.8, fila 176)

Prin prezenta se adevereşte că preotul **Dâmboi Victor** nu are avere personală, ci averea este a bisericii din Drăguş. Avere mobilă: 1 căruţă şi 1 iapă.

Preşedinte ss indescifrabil
Secretar ss indescifrabil

Tribunalul popular al rai. Făgăraş
Dosar nr. 243/1957

PUBLICAŢIE DE LICITAŢIE JUDECĂTOREASCĂ
Copie, ptr. conformitate cu originalul Ioan Şenchea
(Vol.8, fila 106)

Se aduce la cunoştinţă publică celor interesaţi că în ziua de 11 februarie 1957 ora 8 dimineaţa, se vor vinde prin licitaţie publică, bunurile urmăritului Burlacu Niculae, domiciliat în Făgăraş, Piaţa Republicii nr. 26, în favorul reclamantului Şenchea Ioan. Bunurile sechestrate în mod definitiv prin procesul verbal de sechestru, în baza sentinţei civile nr. 1006 din 29 06 1957 a Tribunalului Făgăraş şi anume:

1. un aparat de radio Mende
2. una bicicletă uzată
3. una plapumă veche
4. cinci cearşafuri de pat
5. patru cerşafuri de plapumă
6. una faţă de masă albastră
7. una pătură uzată, roşie
8. 10 m. material cămăşi
9. un preş de cânepă
10. una faţă de masă
11. una servietă uzată
12. două costume.

Vânzarea se va face prin procedură civilă pentru încasarea sumei de 2.085, 27 lei plus spesele ce se vor ivi cu ocazia licitaţiei. Toţi acei care sunt amatori de a cumpăra aceste bunuri se vor prezenta în ziua şi ora indicată mai sus pentru a lua parte la licitaţie, iar bunurile se vor vinde aceluia care va oferi preţul cel mai mare, însă pe bani gata.

Dată la tribunalul Făgăraş la 27 ianuarie 1958.
Executor judecătoresc Maniu Ioan.

Septembrie 1957

PROPUNERI CĂTRE M.A.I. BUCUREŞTI
Personal tov. Ministru
(Vol.82)

Nesiguranţa persoală ani de-a rândul, domina pe cei care intrau în raionul Făgăraş. În toată ţara se cunoştea că în m-ţii Făgăraş acţionează banda lui Gavrilă. Multe activităţi subversive îşi găseau sprijinul moral în existenţa acestei bande. Banda a fost lichidată, rămânând nearestat numai banditul Gavrilă.

Deoarece lichidarea a fost ţinută secretă până în prezent, elementele duşmănoase au găsit în continuare sprijin moral în banda Gavrilă. Din cele de mai sus rezultă fie că banditul Gavrilă cunoaşte şi nu are încredere în canalul creat de noi, fie că e plecat din regiunea Stalin. Ca atare contiuarea combinaţiei devine perimată. Propunem: lichidarea oficială a bandei Gavrilă şi arestarea a 33 de

elemente principale. Rămân nearestate un important număr de elemente favorizante. Vom înainta un nou plan în vederea urmăririi şi arestării banditului Gavrilă.

Şeful dir. Regionale M.A.I. Stalin Col. Ghe. Crăciun
De acord Lt. Col. Zambussi H.

M.A.I. raionul Stalin
25. 10. 1957

COMBINAŢII
(Vol.77, fila 168)

Suntem informaţi, că legionarul Lupu Niculae, se interesează de activitatea centrelor legionare din străinătate şi caută legături cu ele. Se va crea un canal de legătură fictiv sau real, controlat de noi. Va fi folosit în orb, agentul Săgeată Gheorghe, prin care vom plasa lui Lupu Niculae, pe agentul Popescu Viorel (al regiunii M.A.I. Constanţa), care în prezent este folosit în M.A.I. Stalin, într-o acţiune pe direcţia II, drept un emisar al legionarilor din străinătate.

Pentru realizarea acestei sarcini, agentul Popescu Viorel va contacta pe agentul Săgeată Gheorghe, să-i spună, că a fost trimis din partea unor camarazi de dincolo, şi să-i indice un om de încredere la Sibiu, care să-l ajute să rezolve probleme importante. Întâlnirea va avea loc la Hotelul Carpaţi, unde vom lua măsuri speciale pentru verificarea lor. Agentul Săgeată Gheorghe, a cunoscut pe Muscalu Niculae, din oraşul Stalin. „Emisarul" va fi îndrumat la adresa veche a agentului Săgeată Gheorghe (str. Traian Grozăvescu, nr.3,) adresă pe care Muscalu Niculae o cunoaşte, şi unde locuiesc părinţii lui Săgeată Gheorghe. Când agentul Săgeată Ghe. ne va anunţa de sosirea emisarului, şi ne va vorbi de Lupu, le va face legătura. Emisarul va spune, în vara anului 1957, camarazii de dincolo au trimis un turist la d-na Petraşcu, pentru a obţine informaţii despre soarta partizanilor. Deoarece d-na Petraşcu l-a primit pe emisar cu neîncredere, el, agentul Popescu Viorel va cere ca Lupu Niculae să discute cu d-na Petraşcu de acest caz, şi să-i recomande o persoană de încredere care ar putea să-l informeze. Chiar dacă nu se va afla nimic de la d-na Petraşcu nici de data aceasta, e destul să îl avem pe Lupu Niculae sub influenţa noastră.

Col. Crăciun Ghe.

Decembrie 1957

PLAN DE MĂSURI
(Vol.77, fila 161)

Se vor lua măsuri informative cu privire la numita Şofariu Elana, care a trăit în bune relaţii cu banditul Gavrilă Ioan, intenţionând chiar să se căsătorească cu el. Se va verifica corespondenţa ei, legăturile ei intime, manifestările cu privire la Gavrilă, relaţiile ei sentimentale. Urmărirea informativă se va face şi asupra lui Boieriu Maria, pietena lui Şofariu Elena. Întrucât numita, se va deplasa la Bucureşti în luna decembrie 1957, cerem să fie supravegheată de aproape în toate mişcările ei.

Cpt. Simtussi

NOTA NOASTRĂ

În anul 1941,eram elev la liceul "Radu Negru" din Făgăraş, clasa a VII, având 17 ani. În Făgăraş exista un Gimnaziu de fete, cele mai mari având 13-14 ani. După mai bine de 60 de ani, îmi amintesc numele unei eleve Şofariu, dar nu şi figura. De atunci până la moartea ei în 1993, nu am mai întâlnit-o niciodată. În 1956, Şofariu Elena, de-acum absolventă a Academiei Comerciale, logodită cu medicul Cora din Braşov, face imprudenţa să spună într-un cerc de prieteni că ea m-ar fi văzut în piaţa Cibin din Sibiu. A fost pârâtă la securitate. Mărturisesc că nu am fost la acea dată în Sibiu. Începînd de atunci, 20 de ani, a fost permanent o victimă a securităţii. A fost încadrată informativ, urmărită pas cu pas. Corespondenţa i-a fost confiscată, şi cea trimisă şi cea expediată pe numele ei. Logodnicul ei a fost mutat disciplinar în Moldova, fiind urmărit şi el, şi de asemenea un frate de-al lui, ofiţer. Scrisorile ei adresate doctorului Cora, le-am găsit în dosarele securităţii. În anii următori a fost logodită cu alţi tineri, probabil agenţi ai securităţii, care au stricat logodnele. Au intrat în atenţia securităţii şi tatăl şi rudeniile ei cu percheziţii şi cu bătaie. **În rapoartele securităţii Şofariu Elena a fost considerată la început, fostă colegă a lui Gavrilă, apoi prietenă intimă, logodnică, (ministrul securităţii întreabă securitatea din Făgăraş de ce nu s-a căsătorit cu Gavrilă?). În cele din urmă securitatea o socoteşte fostă concubină a lui Gavrilă. Şi toate acestea la adresa unei fete pe care nici n-am văzut-o din 1941.**

1 9 5 8

M.A.I. Regiunea Stalin Dir. III Serv, 5
15. 01. 1958

PLAN DE MĂSURI ÎN VEDEREA ARESTĂRII
BANDITULUI ARSENESCU
(Vol. 74)

Strict secret

Posedăm informaţii că banditul Arsenescu ar fi în Raionul Stalin la Nitramonia Făgăraş. Soţia banditului din Bucureşti călătoreşte în regiunea Stalin. Vor trebui urmăriţi informativ următorii: Vasu Ghedeon – văr al banditului din Arpaş, Grebănaş Ion – văr al banditului din Braşov,

Săndescu Ioan, Andronescu Virgil – legionar, Vlădescu D-tru – fost căpitan, din Sibiu, Taina Nicu Dan – văr cu banditul din Făgăraş. Vor fi infiltraţi în Combinat trei agenţi pentru a verifica angajaţii. Se vor preschimba legitimaţiile. Vor fi introduşi Tereceanu şi Ungureanu Ghe.

Pentru confirmare Cpt. Balaban Gheorghe

22. 04. 1958

PROCES VERBAL

Astăzi 21 aprilie 1958, orele 22, noi, Cpt. de justiţie Cojocaru Gheorghe, procuror militar la procuratura militară Bucureşti, asistat de secretar Stănculescu Gheorghe de la Tribunalul Militar Regiunea 2 Militară Bucureşti, în baza ordinului Nr.5779 din 1958 din 24. 03.1958 prin care se comunică respingerea cererii de graţiere de către Prezidiul Marii Adunări Naţionale a condamnatului la moarte **Metea V. Victor** ne-am deplasat la penitenciarul Jilava, pentru executarea sentinţei nr. 1369 din 02.08.1957, a Tribunalului Militar

Reg.3 Militară Cluj, rămasă definitivă şi executorie.

Sosind la Penitenciarul Jilava la orele 21:45, am găsit prezent aici pe Dir. Penitenciarului Lt. Col. Gheorghiu Mihai, medicul Penitenciarului Dr. Enescu Mihai, delegatul Administraţiei de Stat, Mr. Radu Tudor, si pe comandantul grupei de execuţie Cpt. Sălceanu Gheorghe.

Înainte de începerea execuţiei, condamnatul la moarte a fost identificat, starea lui civilă corespunzînd cu datele cuprinse în sentinţa Nr.1369 din 1957 a Tribunalului Militar Reg.3 Militară Cluj şi anume- **Metea V. Victor**, născut la 03.03. 1929 in comuna Ileni Raionul Făgăraş Reg. Stalin, fiul lui Victor şi Virginia, fără profesie, cu ultimul domiciliu în comuna natală.

Susmenţionatul condamnat la moarte, a fost condus la locul de execuţie de către excorta Penitenciarului şi sub supravegherea comandantului Penitenciarului Jilava Lt.Col. Gheorghiu Mihai.

La locul execuţiei s-a dat citire de către secretar sentinţa de condamnare la moarte, şi dispoziţiunilor de respingere a recursului şi a cererii de graţiere.

După aceasta procurorul militar a ordonat începerea execuţiei.

Condamnatul la moarte a fost executat prin împuşcare cu armă de foc, cu spatele spre groapa de execuţie. Execuţia a avut loc în ziua de 21 Aprilie 1958, între orele 21:45-22:00.

După executare medicul penitenciarului a verificat cadavrul şi a constatat moartea celui condamnat.

La 1 oră după terminarea execuţiei, cadavrul condamnatului la moarte, menţionat mai sus, a fost predat comandantului penitenciarului Jilava Lt.Col. Gheorghiu Mihai, pentru a dispune înhumarea lui.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal în cinci exemplare.

Procuror militar Cojocaru Gheorghe

Medic Enescu Mihai

Delegat al Administraţiei de stat Mr. Radu Tudor

Comandant de execuţie Cpt. Sălceanu Gheorghe

Comandant Penitenciar Jilava Lt. Col. Gheorghiu Mihai

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol.72, fila 254)

Părintele vicar Belaşcu, în predica dânsului de la Mănăstirea Sâmbăta, a spus că adevăraţii creştini, doresc pacea, şi luptă pentru pace, şi îşi fac datoria faţă de regimul nostru de democraţie populară, care ne-a adus fericirea. Nu acelaşi lucru îl fac, imperialiştii din apus, care întreţin şi susţin războiul rece, aceştia sunt duşmanii noştri, sunt oameni fără suflet de creştin, ei vor război, şi asupresc masele populare din acele ţări. Etc,etc.

NOTA NOASTRĂ

În dosare sunt foarte multe note informative cu privire la preoţi şi la activitatea lor. Toate îi învinovăţesc pe preoţi că sunt duşmani ai regimului de democraţie populară, şi că îndeamnă şi pe credincioşi să fie la fel. Este descris mai sus singurul caz când în aceste dosare se află şi un preot vicar lăudat –vicarul Belaşcu.

M.A.I. Regiunea Stalin
352 din 06. 07. 1958

MĂSURI INFORMATIV-OPERATIVE

(Dosar 770, Vol. 77, filele 111-118)

Pentru compromiterea lui Gavrilă, faţă de fam. bandiţilor condamnaţi, şi faţă de legionarii din ţară şi străinătate, cu scopul de a-i determina pe aceştia să contribuie în orb sau în mod direct la identificarea lui, propun aplicarea unei combinaţii. Ideea de bază a acestei combinaţii, ar fi următoarea: după condamnarea lor, membrii bandei, au fost determinaţi de organele noastre să adreseze câte o scrisoare testament rudelor apropiate, în care să le facă cunoscut că au fost arestaţi, fiind trădaţi de Gavrilă Ioan, care a rămas liber. Printr-un agent verificat şi cu autoritate în rândul legionarilor, vom lansa zvonul despre existenţa acestor scrisori - testament, pe baza legendei că ele se găsesc la un fost sergent din paza închisorii, scos din serviciu, pentru unele abateri disciplinare, şi cu ajutorul căruia, aceste scrisori au fost scoase din penitenciar.

După ce agentul nostru va stârni curiozitatea celor interesaţi, inclusiv a membrilor de familie, prin legătura sa, direct sau indirect cu acest sergent, va obţine una din scrisorile în cauză, care după ce va circula într-un cerc cât mai larg posibil, va ajunge la fam. destinatară, pentru a se asigura astfel şi autenticitatea scrisului. În acest fel, şi la diferite intervale, vor fi plasate şi celelalte scrisori. În cadrul combinaţiei, se vor prevedea unele măsuri ca: copiile acestor scrisori sau ştirea despre conţinutul lor, să ajungă şi la legionarii din străinătate.

Propuneri: pentru asigurarea desfăşurării în bune condiţii a tuturor măsurilor prevăzute, în prezentul plan de urmărire, propunem formarea unui grup operativ restrâns compus din Lt. col Mezei Gheorghe, locţiitor al regiunii M.A.I. Stalin şi un ofiţer cu autoritate corespunzătoare, delegat din partea direcţiunii a treia, care să ceară şi să-şi asigure sprijinul tuturor direcţiilor regionale vizate la îndeplinirea prezentului plan. Conducerea direcţiei a treia să controleze şi să asigure coordonarea acţiunii pe ţară.

Şeful direcţiei M.A.I. Stalin Col. de securitate Crăciun Gheorghe

Locţiitor Lt. col. de securitate Mezei Gheorghe

NOTA NOASTRĂ

În adevăr „agenţi verificaţi" au răspândit din 1958 acest zvon în rândul familiilor şi colegilor şi chiar în rândul emigraţiei româneşti. Unii o mai fac cu mult zel şi acum (2003), scriind chiar articole în ziare din ţară şi străinătate. Fac aceasta în mod voluntar? Dacă sunt plătiţi, cine îi plăteşte?

19. 07. 1958

PLAN DE MĂSURI

(Vol. 70, fila 181)

În vederea depistării banditului Gavrilă Ioan, care ar fi pe raza regiunii Cluj. Banditul Pop Ioan ar fi spus că banditul Gavrilă, i-a transmis lui Chiujdea, că el ştie unde să-l caute la Cluj. Drept urmare se va transmite regiunii Cluj, sarcina de a-l căuta.

Col. Crăciun Gheorghe

VIAŢA ÎN ÎNCHISOARE

NOTA NOASTRĂ

Securitatea a continuat să se intereseze de oamenii pe care i-a băgat în puşcărie. Iată care le era viaţa acolo în închisoare.

RAPORT
(Vol.14, fila 149).

Deţinuţii Borzea Olimpiu, şi Roşu Vasile, a strigat cât puteau să aducem doctorul să facă injecţie la un deţinut care era bolnav de nervi. Deţinutul Borzea Olimpiu, a ajuns până acolo, să strige la cadre, bandiţilor şi criminalilor. Pentru cele constatate propun să fie pedepsit cu 4 zile izolare.

Propune Lt. Ştefan Vasile Aprobă: Col Crăciun Gheorghe

15. 07. 1964

RAPORT
(Vol.14, fila 122)

Borzea Olimpiu, a fost pedepsit cu 14 zile izolare, pentru că a înjurat organele de servici şi i s-a găsit o bucată de lemn scrisă.

27. 02. 1963

RAPORT
(Vol.14, fila 195)

La controlul făcut am găsit pe deţinutul Bucelea V. Ioan, stând de vorbă cu alţi deţinuţi. Propun patru zile izolare, hrană o singură dată, la 1. 03. 1963.

Serg. Maj. Mureşan Petru

10. 12. 1963

RAPORT
(Vol.14, fila. 138)

Condamnatul Bucelea V. Ioan, comentează ordinele ce i se dau. Propun trei zile izolare.

Serg. Maj. Panait Ioan

4. 09. 1960

RAPORT
(Vol.14)

Condamnatul Bucelea V. Ioan, a fost prins că mă urmărea şi făcea atenţi pe ceilalţi deţinuţi. Propun trei zile izolare.

Serg. Rusu Vasile

RAPORT
(Vol 14)

Deţinutul Bucelea V. Ioan, ţinea o convorbire în celulă, cu cât este mai uşoară politica S.U.A., faţă de politica partidelor comuniste şi muncitoreşti, făcând o serie de **iluzii** la adresa partidului statului şi conducători.

Serg. Maj. Olaru

21. 06. 1961

RAPORT
(Vol.15)

Am găsit vorbind prin perete pe deţinutul Cristian Ion, cu camera vecină, şi nici nu a recunoscut că a vorbit. Propun cinci zile izolare, cu regim sever.

Serg. Covacs Ioan

RAPORT
(Vol.11, fila 67)

Am găsit deţinut Cristian Ion, când ascultam pe la uşi, am prins pe el cântând şi l-am întrebat că de ce cântă, şi mea spus că cântat nişte doine. Eu ascultat că cântă „Dumă Doamne, dumă iară, pe un plai cu franza rară, În poiana cea rutată, să mai fiu ceam fost odată". Propun şapte zile izolare cu regim sever.

Serg. Covacs Ioan

30. 03. 1961

RAPORT
(Vol.15)

Deţinut Cristian Ion, a tăiat pâine cu o tablă ascuţită. Propun şapte zile izolare.

Serg. Covacs Ioan

09. 05. 1962

RAPORT
(Vol. 15)

Deţinut Cristian Ioan, nerespectat programul. Propun cinci zile izolare.

Serg. Cobacs Ioan

RAPORT
(Vol.15, fila. 189)

Deţinut Cristian Ioan, a fost găsit culcat în pat ziua. Propun şapte zile izolare.
Serg. Covacs Ioan

RAPORT
(Vol. 15, fila 261)

Deţinutului Dâmboi Victor i s-a găsit o pelerină de ploaie confecţionată de el din material plastic găsit pe câmp. Propun cinci zile izolare.

12. 07. 1962

RAPORT
(Vol.15, fila 276)

Deţinutul Dâmboi Victor, de la Penitenciarul Codlea, l-am izolat de ceilalţi deţinuţi, că pare un element înrăit şi putea instiga şi pe ceilalţi deţinuţi din cameră.

RAPORT
(Vol. 14, fila 14)

Deţinutul Burlacu Niculae, a mai fost condamnat în 9 Martie 1949. În timpul deţenţiei a fost un deţinut recalcitrant şi fanatic. A fost pedepsit disciplinar, totalizând un număr de 37 zile izolare.

RAPORT
(Vol.14, fila 25)

Deţinutul Burlacu Niculae, a fost pedepsit cu 7 zile izolare, cu regim sever, în 23. 01. 1961.

NOTA NOASTRĂ

Astfel erau trataţi cei condamnaţi din rândurile noastre în închisoare.

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agentul informativ „Luca Valer”

Gavrilă Ana, mama lui Gavrilă Ioan, lucrează în echipa 4 din brigada 5. Are o gospodărie personală foarte frumoasă, participă la muncă cu fiica ei. Este o femeie inteligentă, destul de la curent cu evenimentele zilei, are păreri proaste de munca în colectiv, spune că de n-ar avea 170 lei pensie după soţ, ar fi muritoare de foame.

În legătură cu fiul, spune că a cheltuit foarte mult pentru şcoala lui, la două facultăţi, că el a avut o activitate împotriva regimului, că a făcut şi ea închisoare trei ani, a fost bătută de Cpt. Cârnu de la securitate, să-l denunţe pe fiul ei, dar **ea nu şi-a putut vinde fiul. Ştia că fiul ei a fost condamnat la moarte şi atunci ea nu putea să-l denunţe, că nici o mamă nu şi-a trimis copilul, sângele ei, la moarte, că acest lucru, l-a spus şi la Tribunalul Militar, când a judecat-o şi condamnat-o.**

Mi-a spus că a ştiut de fiul ei, până a fost condamnat, că după aceea a dispărut şi nu mai ştie nimica de el. A spus că ar fi fericită dacă ar şti că trăieşte, dar crede că ori e mort, ori e înafara graniţelor, că altfel ar fi dat un semn de viaţă.

Agentul „Luca Valer”, lucrează la U.R.C.A.P. Făgăraş, şi a fost repartizat la Gura Văii.
Mr. Pârvan C-tin

M.A.I. Stalin
Iunie 1958

PLAN DE MĂSURI
(Vol. 86, fila 28, 91)

Se va face percheziţie la următorii:

1) Micu Aurel
2) Şofariu Ioan
3) Moian Iosif.

Vor fi anchetaţi din nou, numiţii:

1) Maga Virgil
2) Purice Viorel
3) Lazea Laurean
4) Dr. Brescan Nicolae.

Percheziţia de mai sus se va face sub acoperire. Forţe: în noaptea de 11-12 iunie, 7 cadre de miliţie, la 2:30 vor înconjura şi percheziţiona locuinţele celor menţionaţi. La locuinţa lui Micu Aurel vor intra 4 elemente de miliţie. Răspund: Cpt. Averbuch Izu şi Lt. Tutoran Emil

La locuinţa lui Gavrilă Ana, se vor deplasa 8 elemente în 4 spre 5 iunie 1958. Vor rămâne pe post de capcană 3 zile în şură. Armament: pistoale automate cu două încărcătoare, 2 grenade de fiecare membru. Pătrunderea la ora 3:40-4:00. Răspunderea: Cpt. Mezei şi Averbuch Izu.

Se vor face percheziţii la locuinţele numiţilor: Lazea Laurean, Fărcăşan Gheorghe, Lazea Vasile, Vijole Victor, Cristian Ioan, Micu Aurel, Mesaroş Ioan, Vulcu Ioan, Muntean Vichente, Beleaua Gheorghe, Beleaua Ghedeon, Comănici Eugenia, Brescan Gheorghe, Şofariu Ioan, Nedelea Vichente, Maga Virgil, Raita Valeria, Cotoros Ioan, Gogota Aurel, Purice Viorel, Pucică Ioan, Popione Gheorghe, Haşu Andrei, Metea Victor. Deplasarea se va face cu două autocamioane, 50 tov. ofiţeri plus efectivul raionului.

Col. Aranici Pavel

M.A.I. Regiunea Stalin
29. 07.1958

TELEGRAMĂ
către M.A.I. Raionul Făgăraş

Luaţi măsuri urgente de arestare a numiţilor:

1) Grecu Nicolae
2) Puşcaş Ioan
3) Puia Niculae

Totodată veţi efectua percheziţia şi confiscarea averii.
Şeful regiunii M.A.I. Stalin: Crăciun Gheorghe
Şeful serviciului 8: Alexandrescu Stelian

01. 08. 1958

PROCES VERBAL
(Vol.124)

Noi: Lt. Maj. Gionca Ioan şi Lt. Maj. Baban Traian, secondaţi de Slt. Ciudea Ioan, am inventariat lucrurile numitului Grecu Ioan din Şoarş, raionul Făgăraş.

1) Un ceas de masă în stare de funcţionare
2) Una pereche pantaloni bej, purtaţi
3) Una pereche pantaloni gri, bună stare
4) Una vacă de cinci ani

Bunurile au fost predate în custodie soţiei arestatului, Grecu Eugenia. Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.
Am predat Lt. Maj. Gionca Ioan Am primit: Grecu Eugenia

NOTA NOASTRĂ

După Revoluţie bunurile confiscate nu au putut fi înapoiate sau despăgubite, sub motiv că au fost confiscate în baza unei sentinte legale şi în prezent. Ca urmare a acestui fapt foştii condamnaţi, între care si autorul volumului de faţă, şi azi în anul 2003 avem cazier în cazierul judiciar trecute toate sentinţele dobândite în decursul timpului în perioada comunistă.

M.A.I. Bucureşti
01. 11. 1958

PLAN DE MĂSURI
(Vol. 86, fila 28)

Se va face o percheziţie la locuinţa Gavrilă Ana, (mama banditului Gavrilă Ioan) întreaga familie va fi transportată la Postul de Miliţie Recea şi anchetată. În lipsa lor se va instala în locuinţă mijloace T.O (de ascultare a convorbirilor). Se vor face percheziţii la Drugă Victor, Vijoli Ioan, preotul Opriş Gheorghe din Merghindeal, la fam. Chiujdea, Novac şi Şovăială. Avem informaţie că Gavrilă Ioan este bolnav. Vor fi supravegheaţi medicii din regiunea Stalin. Vor fi încadraţi ca informatori: ciobani, paznici de câmp, etc.

Se va scrie rudelor din S.U.A., ca aceştia să răspundă dacă banditul e trecut sau nu de frontieră. Vor fi trimişi agenţii care să supravegheze mănăstirea Sâmbăta de Sus. Se va face percheziţie inopinată la învăţătoarea Tudor Ivan Viorica, la care ar putea fi ascuns banditul Gavrilă. Va fi trimis la cumnatul lui Gavrilă, Lazea Victor, informatorul Vulcu Constantin. Vor fi trimise probe de scris de-ale banditului la **punctele de cenzurare a poştei din regiune.**

Col. Aranici Pavel

1959

M.A.I. Regiunea Stalin
23. 01. 1959

CĂTRE
M.A.I. Raion Făgăraş
(Vol.74, fila 42)

Întrucât M.A.I. Piteşti, a întocmit un plan general în vederea urmăririi banditului Arsenescu, necesită urmărirea rudelor acestuia aflate pe teritoriul R.P.R. Prevedeţi încadrarea informativă a lui Vasu Ghedeon, din Arpaşu de Jos, la locul de muncă Ucea Făgăraş.

Executantul ordinului: Lt. maj Zilcsag Otto
Col. de securitate: Aranici Pavel

Direcţia Miliţiei regiunea Stalin
Direcţia tehnico-ştiinţifică
Nr. 7676 din 20. 05. 1957.

CĂTRE
Regiunea M.A.I. Stalin

La adresa dvs. Nr.8 din 1957, aţi trimis pentru studiu şi expertiză grafică, o filă de caiet provenită de la numitul Pop Ioan. După aceasta nu se poate executa comparare, rugându-vă să se caute un scris mai lung, cu creion chimic, tot în perioada scrisului cu litigiu.

Şeful dir. de miliţie: Mr. Nastea Ioan
Şeful dir. tehnico-ştiinţifice: Cpt. Tărâţă C-tin

Direcţia miliţiei regiunii Braşov
Biroul tehnico-ştiinţific 15.751.

21. 02. 1961 Nr. 198.170

CĂTRE M.A.I. Regiunea Braşov

Raportăm că în urma examenului grafic, comparativ efectuat între cele două piese înaintate, rezultatul este pozitiv. Restituim cele două piese. În caz că necesită efectuarea expertizei grafice, vă rugăm să dispuneţi aceasta pe cale de ordonanţă.

Locţiitor şef de direcţie: Mr de miliţie Ciupor Ştefan.

Şef birou tehno-ştiinţifice Lt. de miliţie Stângaciu Vasile

05. 06. 1959

PLAN DE MĂSURI

(Vol.74, fila 307)

În scopul depistării banditului Gavrilă Ioan. Numitul Vijoli Niculae, a iernat cu oile la Cincu, şi a fost văzut vorbind cu Streza Maria, verişoara banditului Gavrilă.

În ziua de 5 iunie 1959, se va deplasa în Pojorta Lt. Czicom Armin şi Lt. Orban Ludovic, care vor instala mijloace T.O. la locuinţa lui Drugă Victor şi Vijoli Niculae. Camionul cu mijloacele de ascultare va rămâne în Pojorta sub motivul unei pene de motor, 24 de ore. În ziua de 6 iunie, o echipă operativă, va face percheziţie şi va ancheta pe Drugă Victor. Echipa va cuprinde pe Cpt. Balaban Gheorghe, Cpt. Urzică Traian, Lt. Popeia Mihai, Lt. Voinea Ioan, Lt. Maj. Balogh Geza, Lt. Balint Ignaţiu, Lt. Maj. Brescu Ioan, şi Lt. Borş Traian.

Echipa a doua va acţiona la Vijoli Niculae. Ea va fi compusă din Cpt. Ispas Eliade, Cpt. Pricopeanu Gheorghe – anchetator, Cpt. Truţiu Gheorghe, Cpt. Ferezan Niculae, Cpt. Vintilă Ilie, Lt. David Rudolf, Lt. Maj. Debner Iosef şi Lt. Maj. Elges Eleodor.

Echipa nr. 3 va acţiona la Vijoli Ioan, va fi formată din: Cpt. Tiugan Ioan, Cpt. Stana Ioan, anchetator, Lt. Crăciun C-tin, Lt. Koseru Carol şi Lt. Chirilă Emilian. Va fi reţinut Drugă Victor, care s-a dovedit a fi făţarnic cu organele noastre. După ce se vor retrage din obiectiv, se va repeta descinderea pentru a fi scoase materialele T.O. Instruirea va fi făcută de Col. de securitate Aranici Pavel. Armament: pistoale automate, lanterne, grenade, un câine de luptă de fiecare echipă.

De acord: Şeful serviciului Col. Solomon Dezideriu

1960

CAZUL ELENA ŞOFARU

29. 05. 1960

O scrisoare a Elenei Şofariu, adresată vărului ei Borzea Marius, str. Costache Negri 29, Bucureşti

....Mă lupt să plec de aici, trăiesc între oameni lipsiţi de orice caracter. E destul o referinţă pe unul din membrii familiei pentru a suferi. Am trecut prin clipe groaznice şi am ajuns să-i urăsc pe vişteni şi făgărăşeni. Sunt hotărâtă să plec din Regiunea Stalin, la unul din şantierele din Moldova. Marius, vreau să stau de vorbă cu tine.

MENŢIUNI

Va fi urmărit informativ legionarul Borzea Marius.

Va fi încadrată informativ de aproape Şofaru Elena, funcşionară C.E.C., fostă logodnică a banditului Gavrilă. Se va găsi un agent cu posibilităţi de a se infiltra în intimitatea lui Şofaru Elena (fila 180) pentru a-i cunoaşte drumurile şi cunoştinţele. Se va prevedea compromiterea lui Şofaru Elena, anchetarea ei în secret şi recrutarea ei pentru prinderea lui Gavrilă.

Ofiţeri răspunzători Cpt. Bucur Gheorghe

Cpt. Pira Nicolae

M.A.I. Stalin

07. 04. 1960

ACŢIUNE DE PRINDERE A FUGARULUI INTERN G.I.

FOST ŞEF AL BANDEI TERORISTE DIN M-ŢII FĂGĂRAŞ

(Vol. 86, fila 11)

De reţinut următoarele date: la 20 octombrie 1954, Gavrilă s-a dus la un om în Rotbav, de la care a adus: haine, pâine şi săpun.

La 1 decembrie 1954, Gavrilă s-a dus spre Cârţa, pentru a întreba care din Novaci este mort.

În primăvara lui 1954, s-a dus în Arpaş la un om care n-a vrut să-l primească.

Concluzie: metoda folosită de Gavrilă era de a nu-i cunoaşte nimeni legăturile lui. S-ar putea ca Gavrilă să folosească în continuare aceste legături.

Cpt. Gergely Francisc

NOTA NOASTRĂ

Datele de mai sus au fost date anume eronat de Pop Ioan, ca să deruteze securitatea.

M.A.I. regiunea Sibiu

20. 05. 1960

CĂTRE M.A.I. Stalin

Personal Lt. col. Aranici

(Vol.89, fila 81)

Din anchetă, dr. Cordea Niculae a spus că a auzit de la cineva că Gavrilă ar fi fost internat într-un spital în Bucureşti. La plecare ar fi lăsat un bilet: în patul acesta a stat Gavrilă Ioan.

Se vor verifica şantierele din Moldova, unde este semnalat că s-ar găsi fugarul Gavrilă ca paznic de şantier. Informaţia ar proveni de la Şofariu Elena, prietenă bună a lui Gavrilă, colegă de liceu ce acesta, logodnică a lui Gavrilă, fostă concubină a lui Gavrilă.

Să se afle de ce nu s-a căsătorit cu Gavrilă.

Lt. Crăciun C-tin

NOTA NOASTRĂ

Şi doctorul Cordea, cât şi Şofariu Elena, în disperare de cauză au dat declaraţii false. N-am fost niciodată în spital în Bucureşti şi nici paznic de şantier.

M.A.I. Regiunea Stalin
01. 10. 1960

PROCES VERBAL
al şedinţei de analiză a problemei bandei Gavrilă
(Vol.78, fila.31)

Au participat: Col. Aranici Pavel, Col. Mihaly Alex. Şeful serviciului 3, şefii de raion Rupea, Codlea, Sibiu, Făgăraş, Agnita, Târnăveni.

Mr. Szalman Desideriu anunţă că agentul „Stejarul" l-a văzut pe Gavrilă. De asemenea agentul „Grigore" l-a văzut ca cioban. Tov. Cpt. Cscormas Alex., a fost criticat că nu ştia de o întâmplare care a avut legătură cu Gavrilă. Cpt. Cziczeck Mihai, nu ştia nimic. Lt. col Alexandrescu Stelian, are rezultate slabe. S-a angajat că va intensifica munca. Mr. Pârş Niculae, n-a aflat nimic de la Şofariu Elena. Lt. maj. Patache Ioan, nu cunoştea bine problema, şi e criticat de Col. Aranici. Lt. Pârvu C-tin, nu posedă semnalmentele lui Gavrilă. Lt. Mercurion Mircea propune să fie căutat la preoţii greco-catolici, netrecuţi. Cpt. Gergely Francisc, spune că în comună toată lumea îl crede pe Gavrilă mort. El e informat ca atunci când mama lui dă prescuri la biserică, ştie de el, când nu dă prescuri e tristă, şi atunci nu ştie de el. Propunem să se facă percheziţie în sat pentru a se vorbi din nou despre Gavrilă. **Tov. Col. Aranici, spune că începând din ziua de astăzi, urmărirea lui Gavrilă constituie cea mai serioasă problemă a muncii noastre. Gavrilă este nu numai un fugar, ci este şi un conducător legionar, în jurul lui se creează un mit, şi acesta este un om tare. Trebuie să se muncească serios pentru prinderea lui.**

Chiar şi deţinuţii de drept comun, trebuiesc prelucraţi informativ. Se va studia materialul existent despre Gavrilă, în mod obligatoriu. Să se puncteze gările şi şantierele cu agenţi de recunoaştere. La Târnăveni să se facă pândă. Mare atenţie la deplasările familiei Gavrilă.

Şedinţa s-a sfârşit la orele 15:30.

M.A.I. Regiunea Stalin
16. 12. 1960

NOTĂ INFORMATIVĂ
primită de Cpt. Roşca Nicolae
(Vol.118, fila 201)

Agentul „Creangă I", pe data 04. 12. 1960, a fost la mama fugarului Gavrilă Ioan, pentru a-i face o slujbă. Lazea Victor a fost rugat de mama fugarului să-i scrie pe cei vii ca să fie pomeniţi. Sursa a observat şi a auzit cum mama fugarului a cerut să fie trecut la vii, şi numele Ion, care este fugar, ceea ce înseamnă sigur, că Gavrilă Ioan trăieşte. În pomelnicele de până acum, numele lui era trecut la răposaţi.

Primită de Cpt. Roşca Niculae

16. 12. 1960.

REZOLUŢIA
Şefului de raion
(Vol. 118, fila 201)

Nota informativă primită este importantă. Se va face raport la regiune. Agentul să fie dirijat astfel încât cu ocazia sărbătorilor de Crăciun, când vine mama fugarului la spovedanie, să-i compătimească viaţa ei din cauza fiului. Pentru instruire mai completă, să mă cheme şi pe mine la întâlnire.

Cpt. Gergely Francisc

NOTA NOASTRĂ

Astfel a început caruselul pomelnicelor pe care mama mea şi surorile le dădeau la biserică pentru mine. La data aceea, mama nu avea nici o informaţie despre mine, dar fiindcă eram căutat în continuare de securitate, a dedus că sunt viu. Mama mea deşi îmi făcuse slujba de înmormântare, s-a gândit că numai viu pot fi, că pe un mort nu îl mai caută nimeni.

M.A.I Regiunea Stalin

RAPORT
(Vol.74, fila 42)

Numitul Vasu Ghedeon, declară că el nu este rudă cu nici un colonel, dar că există un fost colonel Leon Vasu, care a fost coleg cu Gheorghe Arsenescu.

M.A.I. Regiunea Stalin

RAPORT
(Vol.3, fila 78)

În Făgăraş, a fost marşrutizat preotul Pozsony Iosif, în prezent agentul nostru, cu nume conspirativ „Ştefănescu Gheorghe". Buturugă Gheorghe din Câmpulung, i-a cerut preotului slujbe. Acesta trebuie atras la spovedanie printr-un agent. Agentul „Stefănescu Gheorghe" va fi instruit de Averbuch Izu.

Lt. maj Averbuch Izu

Şeful problemei 3 Lt. maj Zsilcag Otto.

NOTA NOASTRĂ

Mănăstirii romano-catolice din Făgăraş, i s-a impus prezenţa pretinsului preot Pozsony Iosif. Acesta a început să facă slujbe de patruzeci de zile, pentru diferiţi cetăţeni din zona Câmpulung şi Bran.

În urma „slujbelor lui", o femeie s-a împăcat cu soţul, alta şi-a găsit nişte lucruri furate, unei mame i-a venit acasă băiatul din închisoare, altei femei soţul. Securitatea urmărea prin agenţii ei să se facă vâlvă de aceste rezultate, care să ajungă la urechile rudeniilor col. Arsenescu. În special trebuia să fie atras la Făgăraş socrul colonelului. Acţiunea descrisă în dosarele securităţii, se încheie brusc la o anumită dată. Nu sunt descrise rezultatele ei.

1961

M.A.I. Regiunea Stalin
25. 01. 1961

PLAN DE MĂSURI
(Vol. 112)

Se vor urmări informativ următorii: Comşulea Vichente, Literat Radu, Rusu Elvira, Riţiu Ioan, Man Iuliu, Oţoi Nicolae, Boştean Dumitru, Petraşcu Gheorghe. Anchetarea fugarilor interni: Arnăuţoi Toma, Arsenescu Gheorghe, Budiceanu S., Ludu Sorin şi Ludu Maria din Mediaş, prin Vaiteş Eugen, Sasu Felicia din Făgăraş, Opriş Gheorghe, preot în Merghindeal, Bâră Alexandru din Ocna Sibiului, Malene Elisabeta din Porumbacu de Jos.

Lt. Crăciun C-tin
Lt. Col. Ungureanu Ion
Mr. Vioreanu Ion

NOTA NOASTRĂ

Care ar fi rostul includerii în această listă a lui Toma Arnăuţoi şi Arsenescu Gheorghe? Să nu fi fost ei executaţi la această dată?

M.A.I. Stalin
31. 03. 1961

CĂTRE RAIONUL FĂGĂRAŞ
(Vol.71, fila 112)

Să se stabilească dacă se află în satul Recea un învăţător cu numele Traian. zis Penciu, un individ Mititeanu, care are un fiu student la medicină, un preot cu numele Motoc, şi o individă cu numele Recean Georgeta şi cine are ca fiu pe dr. Haşu.

Col. de securitate Mihaly A.

Aprilie 1961

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol.110)

Mama fugarului Gavrilă trece în continuare pe fugar în rândul viilor.
Mr. Zilcsac Otto

NOTĂ INFORMATIVĂ
Informator „Comănescu Virgil"

Ludu Maria, mi-a povestit că Ioana Grigoriu, măritată Baciu, soră cu Marilena Grigoriu, locuieşte la Bărăbanţ, lângă Alba-Iulia, şi aşteaptă să nască. Grigoriu Ioana, a fost studentă la Bucureşti, în anul II a fost exmatriculată şi prin Ludu Sorin a obţinut un servici. Baciu Grigore, după ce a ieşit din închisoare s-a dus la Bucureşti, s-a căsătorit cu Ioana, în prezent locuiesc în Bărăbanţ, lângă Alba-Iulia, fiind bine înstăriţi.(fila 247). Se studiază posibilitatea ca la un moment prielnic, agentul nostru, să-şi exprime îndoiala asupra felului cum a scăpat Gavrilă, şi să se lase să se înţeleagă că Gavrilă ar fi facilitat arestarea celorlalţi, pentru a se pune bine cu comuniştii, şi astfel a scăpat.

Primită de Lt. Crăciun C-tin.

NOTĂ INFORMATIVĂ
De la informatorul „Octav Chirilă"

Informez că Şofariu Elena, pleacă la Bucureşti. Adaug că banditul Gavrilă o simpatiza.

NOTĂ

Şofariu Elena, va fi supravegheată de şase posturi. Se vor urmării legăturile pe care le are în Bucureşti. Postul „Selecta", casnică, postul „Sofia", casnică, postul „Sanda", şi alte elemente.

Şeful serviciului: Grozescu Augustina

NOTĂ OPERATIVĂ

Postul „Selecta" a predat-o postului „Ştefan", apoi postului „Stan", postului „Safta", iar postul „Sonia" i-a pierdut urma.

NOTA NOASTRĂ

Zeci de pagini cuprind lucrurile pe care le-a cumpărat Şofariu Elena din Bucureşti, şi străzile pe care a circulat.

NOTA NOASTRĂ

Volumul 89 este dedicat aproape în întregime cu problema Şofariu Elena. Nu îmi amintesc să fi cunoscut această persoană mai mult decât din vedere, şi nici de aceasta nu sunt sigur, că-i atribui figura pe care o avea în realitate. Nu-mi amintesc să fi vorbit vreodată cu ea. Din liceu nu am mai întâlnit-o nici odată. În dosare am găsit-o pentru prima dată, când o informatoare o pârăşte că ar fi zis, că l-ar fi văzut pe Gavrilă în Sibiu, în piaţă. De atunci securitatea s-a ţinut pe urmele ei încontinuu.

Securitatea a aranjat să fie despărţită de logodnicul ei, dr. Cora, confiscînd corespondenţa ambilor. Scrisorile ei către logodnicul Cora, care a fost mutat în Moldova, se află la dosar. Odată cu ea a fost pus sub urmărire şi tatăl ei, şi întrega familie a logodnicului Cora.

Fratele dr. Cora, care lucra ca ofiţer în armată, a fost dat afară din serviciu.

În schimb, în acţiunea de urmărire, este trecută de la colegă, la prietenă bună, logodnică şi chiar concubină, ce urma să se căsătorească cu Gavrilă. Tov. ministru Drăghici, dorea să ştie de ce nu s-a făcut acea căsătorie.

Şofariu Elena, a fost încadrată informativ într-un cerc foarte strâmt de prietene, prieteni, admiratori, logodnici, fără ca ea să aibă cea mai mică ştire despre mine. A fost împiedicată să se căsătorească o viaţă întregă, securitatea sperând că eu mă voi întoarce la ea dacă ea nu e căsătorită, şi astfel să mă aresteze. Şofariu Elena a murit necăsătorită, fără să ştie din ce pricină. Dacă aş fi ştiut ce am citit mai târziu în dosarele securităţii, aş fi căutat-o să îi cer iertare că fără să ştiu i-am distrus viaţa.

NOTĂ INFORMATIVĂ

sursa „Octavian Chirilă”

M-am întîlnit cu d-na Moga, soţia fostului comisar de poliţie Făgăraş. Mi-a spus că soţul ei este închis, şi a fost şi la Canal. De Gavrilă a zis: „ Bravo lui, mă bucur că le-a mai făcut o figură ăstora de la securitate!”

Primită de Lt. Maj. Simtion Niculae

M.A.I. Rupea
05. 09. 1961

NOTĂ INFORMATIVĂ

Raportăm că în 4 Septembrie la Crihalma a apărut un suspect. 1,70 m înălţime, nas acvilin, ochi căprui, păr castaniu, foarte posibil că a fost urmăritul Gavrilă.

NOTA NOASTRĂ

Încă mai căutau pe un Gavrilă, cu ochi „căprui”, în timp ce adevăratul Gavrilă, avea ochi albaştri.

NOTĂ INFORMATIVĂ

Lazea V. Gheorghe, ginerele bătrânei Gavrilă, a fost abandonat ca informator, pentru că i-a descoperit soacrei sale tot ce i-a cerut lui securitatea.

Corespondenţa din satele de sub munte se cartează în continuare la gara Voila, de către organele noastre.

Lt. Crăciun C-tin

M.A.I. Regiunea Braşov,
Serviciul II
30. 09. 1961

ACŢIUNE
(Vol.68, fila 309).

Strict secret

Din activitatea şi comportarea fugarului Gavrilă, se cunoaşte că el îşi creea legături pentru bandă, în rândul femeilor legionare, sau a soţiilor de legionari decedaţi. Din măsurile şi verificările efectuate în această direcţie, **s-a identificat soţia legionarului Săbăduş Petre, anume, Săbăduş Ana, care în prezent domiciliază în comuna Galtiu**. **Soţul acesteia a desfăşurat o intensă activitate cu Gavrilă, în G.S.L. din Cluj, până în anul 1947, când a fost arestat şi condamnat.** În anul 1953, decedează în penitenciarul în Penitenciarul Jilava.

Cât timp Gavrilă a stat la Cluj, a fost în relaţii bune cu Săbăduş, împrejurare în care i-a cunoscut şi soţia. **De precizat este faptul că Săbăduş Ana, nu s-a recăsătorit, şi are doi copii.**

Printr-o deplasare la raionul Alba –Iulia, s-a solicitat organelor de securitate, să stabilească comportarea ei, deplasările, posibilităţile de găzduire, urmând ca împreună să trecem la anchetarea ei pentru a se stabili, eventualele legături sau cunoştinţe despre fugar. Termen 30 Septembrie 1961. Se aprobă. Locţiitor de direcţie Teriş Ştefan

Răspunde Lt. Crăciun C-tin

NOTA NOASTRĂ

Cât de aproape a fost securitatea de locul în care eram ascuns...

M.A.I.
20.10.1961

PLAN DE MĂSURI
(Vol.112)

Şeful postului Mica din Târnăveni, spune că preotul Creţu Emil nu primeşte pe nimeni în casă. Munceşte pământul împreună cu soţia. Soţia e originară din Porumbacu de Sus. Ambii au făcut şcoala la Blaj. Sunt naţionalişti şovini. Au legături cu preoţii greco-catolici şi catolici români şi maghiari. Taie doi porci de Crăciun, la el ar putea fi ascuns un fugar. Vor fi încadraţi informativ următorii: Stan Ilie din Făgăraş, Traian Marian –Codlea, Chirilă Emil –Deva, Fodor Ioan –Braşov, (marşrutizarea lui la Netotu într-o comisie), Spătăceanu Ion la Blaj (în activitatea sa au apărut situaţii suspecte), Radocea Virgil, Maga Mihai, Itu Niculae, Roman Ion, Comănici Alexandru.

Lt. Crăciun C-tin

M.A.I. Târnăveni

PLAN DE URMĂRIRE

Se aprobă: regiunea Stalin, Col. Aranici Pavel

Se vor urmări următorii din raionul Târnăveni pentru depistarea banditului Gavrilă Ioan: Spătăceanu Ion, din Ciufud Blaj, Cornelia Biriş, Dancu Ana, Mihailovici Eugenia, Zina Erimia, Macovei Minerva şi preoţii greco-catolici, la care poate merge Gavrilă la spovedit. Se vor supraveghea cadrele medicale, se vor reinstrui paznicii de noapte, se vor supraveghea deplasările cetăţenilor, prezenţa de persoane străine, etc.

Lt. Maj. Sintişan Iosif

1962

NOTĂ

S-a aflat de la fostul student de la Conservatorul din Iaşi, Abăcioaiei Leon, că în 1947 în timp ce se afla fugar în jurul Zalăului, Gavrilă l-a împrumutat cu 1.000.000 lei în următoarele condiţii: „Cumpără de ei drojdie de bere, vinde-o în sate pentru ouă, unt şi nuci, pe care le revinzi pe piaţa Clujului.” Au plecat amândoi la acest comerţ, şi Abăcioaiei a putut astfel să plece la Iaşi.

NOTA NOASTRĂ

Faptul este adevărat, s-a întâmplat în 1947, şi cred că informaţia a parvenit securităţii de la vreun informator din celula în care s-a aflat deţinutul Abăcioaiei Leon.

22. 11. 1962.

NOTĂ
de la închisoarea Aiud
(Vol 59, fila 267)

Sursa „Soare Z. Ioan”.

Cu ocazia autoanalizei deţinutului Leca D-tru de la dormitorul 2, deţinutul Grecu Ioan, prin întrebările puse face apologia legionarilor. „Dacă vorbitorul cunoaşte masacrele făcute împotriva legionarilor la Miercurea Ciuc, asasinarea lui Codreanu, etc. Ce părăre are el despre aceste crime?” Întrebarea a stârnit indignarea deţinuţilor de bună credinţă. Deţinutul A. D. A atras atenţia deţinutului Grecu Ioan, că aici nu suntem la şedinţe legionare. Deţinutul Grecu Ioan, a continuat cu asemenea întrebări.

Col. Crăciun Gheorghe

Noiembrie 1962

NOTĂ

Au fost marşrutizaţi în satele din regiune mai mulţi medici, foşti colegi de-ai lui Gavrilă: Streza Ion, Cordea Nicolae, şi Păunescu Francisc. Au dat consultaţii medicale la colectivişti, între care şi mamei lui Gavrilă Ioan, Gavrilă Ana. De asemenea le-au dat şi medicamente. Dr. Streza Ion, i-a spus Anei Gavrilă: „dacă aş şti unde e, l-aş ajuta şi pe Ion”, la care bătrâna n-a răspuns nimic.

Informator „Comănescu Virgil”

NOTA NOASTRĂ

Niciunul dintre aceşti foşti colegi de liceu, acum medici, n-a servit securitatea. Dar sub această formă au ajutat-o pe mama. De altfel pe medicul Păunescu Francisc, îl voi contacta peste 11 ani la Sibiu, când mă va ajuta material. (vezi vol. II din Brazii, pag. 247).

14.11.1962

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 65)

A fost descoperit cablul ce lega casa Gavrilă Ana cu sediul G.A.C. Gavrilă Ana a afirmat că stia demult că avea –urechi in casă - (microfoane), încă de când au fost montate.

Menţiuni- să fie determinată Gavrilă Ana să meargă cu soţia agentului la o ghicitoare.

Informator „L.I.”

1962

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 61)

Deoarece Gavrilă Ana a refuzat să meargă la ghicitoare i se va aduce Eugeniei Gavrilă o ghicitoare din Făgăraş.

1963

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent informativ „Adam Vela”

Agentul a fost îndrumat spre Torje Desideriu, director general în Ministerul Agriculturii; Dan Aurel, în Consiliul Superior al Agriculturii, Kellner Erich, din Institutul central al agriculturii, pentru afla dacă ştiu ceva despre Gavrilă. Rezultatul a fost negativ.

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Muntean Maria”

În 1961, Şofariu Elena ar fi spus că Gavrilă s-ar afla în Bacău la un şantier forestier.

Primeşte Lt. Crăciun C-tin

M.A.I. Braşov, serviciul II
18. 11. 1963

NOTĂ
(Vol.110, fila 123)
informator „Comănescu Virgil”

Mama lui Gavrilă, mi-a spus că ea a fost chinuită mult de un Cpt. Cârnu. La proces a spus ce-a păţit, cum a fost bătută. Judecătorul a întrebat-o de ce n-a spus de Ion?. **Ea a răspuns că numai Iuda l-a vândut pe Domnul Hristos pe 30 de arginţi. Ea ca mamă n-a putut face acest lucru.** La închisoare la Mislea, îi băga în cameră pe cineva să o tragă de limbă, dar ea s-a ferit. Odată i-a ridicat pe toţi din casă, şi când s-a întors, a găsit la capătul patului un fir metalic ce ducea sub podea. Nu l-a rupt, aşa cum o învăţase

Ion, dar nu vorbeau de el, decât la câmp. M-a rugat să-i găsesc un servici fetei Eugenia, i-am promis că o voi ajuta. I-am promis şi medicamente pe care i le voi trimite.

Menţiuni: agentul s-a comportat întocmai, pentru a obţine încrederea bătrânei, să ajute fiica să aibe servici la Mediaş, şi să-i trimită medicamente.

Mr. Marta Tudor

NOTA NOASTRĂ

Astfel a reuşit doctorul Nicolae Cordea să-mi ajute familia, cu aprobarea securităţii.

25.11.1963

NOTĂ INFORMATIVĂ

(fila 15)

Agentul l-a văzut pe Gavrilă urcând în tren la Huedin spre Oradea. A dispărut din tren coborând la o haltă înainte de Tileagt.

NOTA NOASTRĂ

Multă zarvă s-a făcut în regiune pe această informaţie. N-am fost niciodată ascuns în zona Huedin.

M.A.I. Braşov
Decembrie 1963

NOTĂ

(Vol.110, fila.11)

Agentul „Alexandrul Ştefan", a fost marşrutizat la Făgăraş, pentru a afla de Gavrilă. Foştii deţinuţi: Pică şi Blebea, interogaţi, nu ştiau nimic despre Gavrilă.

Cpt. Dăncilă Nicolae

1964

M.A.I. Braşov
06. 03. 1964

CĂTRE M.A.I. Hunedoara –Deva

Vă facem cunoscut că organele noastre din Mediaş, au interceptat o scrisoare adresată numitei Secară Vlădica, din Petroşani, la Post restant, suspectă că aparţine fugarului Gavrilă Ioan (scrisoare pusă în circuit).

Avînd în vedere suspiciunea ce planează asupra numitei Secară Vlădica, cerem identificarea şi verificarea susnumitei, şi relaţii amănunţite despre ea.

Lt. Col. şef de direcţie Grozescu Augustin

Şef servici III Mr. Ispas Eliade

NOTA NOASTRĂ

În adevăr scrisul era aproape identic cu al meu. La prima vedere chiar la securitate în 1976, am spus că-i scrisoarea mea. Dar conţinutul „Mult adorata mea..." m-a ajutat să mă conving că nu-i scrisoarea mea. I-am spus colonelului Nagy „Îmi tăiam degetele dacă a-ş fi scris-o eu!". Scrisoarea se află la dosar în original.

M.A.I. Secţia raională Alba
06.06.1964

NOTĂ

Strict secret

Către direcţiunea regională M.A.I. Hunedoara. Dispuneţi de a fi încadrată informativ, numita Săbăduş Ana, domiciliată în Alba – Iulia, strada 6 Martie. Susnumita este fosta soţie a numitului Săbăduş, în prezent decedat, întim prieten a lui Gavrilă Ioan, fost şef al bandei care a activat în Făgăraş. Suspiciunile ce planează asupra acesteia sunt că ar putea să aibă legături cu Gavrilă Ioan.

Col. Dinulescu

Locţiitor Lt. Col. Ratuşnâi Mihai

NOTA NOASTRĂ

Norocul soţiei mele Săbăduş Ana, care între timp a fost înfiată de o mătuşă şi s-a numit Mârza Ana, a fost că securitatea a găsit o persoană Săbăduş Ana, domiciliată în Alba Iulia, strada 6 Martie, pe care au urmărit-o ani în şir până şi-au dat seama de greşeală.

M.A.I. Secţia raională Alba

NOTĂ

Strict secret

Săbăduş Ana, născută Ganga, în 04. 09. 1908, în Sebeş, nu este persoana căutată.

Ministerul securităţii statului
Direcţia I

NOTĂ SINTEZĂ

(Vol.113, fila 34)

Strict secret

S-au trimis probe de scris ale banditului în toată ţara. Pentru a afirma cu certitudine că sora şi mama fugarului nu ştiu nimic de el, se vor face diferite legende. Agentura externă nu a aflat nimic despre el. Denotă că „Făgăraş" este deosebit de prudent şi nu se lansează în acţiuni riscante. La despărţire de Jean, avea trei buletine. Spionul Mare Sabin, paraşutat în 1952, a stat de vorbă cu fugarul în acel an. (n.n. inexact). Moartea lui „Făgăraş" e posibilă.

Lt. Col. Florea Eremia

24.10. 1964

NOTĂ DE LUCRU
PRIVIND PE LEGIONARUL BORZEA OLIMPIU
(Vol.56, fila 8)

Analizînd materialul informativ se constată că Borzea Olimpiu (eliberat din detenţie), se menţine încă pe poziţie duşmănoasă şi întreţine legături cu elemente eliberate din detenţie. Are ameninţări duşmănoase la adresa lui Grovu Ioan. Agentul „Vasilescu Stelian" se bucură de încrederea lui Borzea Olimpiu şi este vizitat de agentul „Timaru Gigă".

Mr. Pârvu C-tin

05. 11. 1964

NOTĂ INFORMATIVĂ
Agent „Nicu Oprean"
(Vol.113, fila 38)

-Cunoşti pe Gavrilă? I-am spus că-l cunosc de când era elev de liceu în Făgăraş. Imediat m-am gândit, că dacă mi se pune această întrebare, Gavrilă nu este prins.

1965

Consiliul securităţii statului Braşov
28.03.1965

MĂSURI INFORMATIVE
în acţiunea „Făgăraş"

Suspecţii care l-ar putea adăposti sau ar şti despre el.

1) Spătăcean Ion din Blaj
2) Cordea Iancu, din Gura Văii
3) Informatorul „Comănescu Virgil", vrea să ne ducă în eroare că Gavrilă ar fi mort.
4) Şofariu Elena din Sibiu
5) Mărie Ion, profesor la Sibiu
6) Malene Elisabeta
7) Popa Codru Vichente
8) Borzea Ana
9) Borzea Rozalia
10) Ramba Octavian din Sibiu
11) Hogaş Manole,
12) Guist Ana
13) Craiu Lina din Crihalma
14) Borzea Olimpiu
15) Florea Victor
16) Burlacu Niculae
17) Comşa D-tru
18) Hulubei Ligia
19) Motoc Ghoerghe din Săsciori (a zis: „nu mă înscriu în partid, că mă vor întreba cei din munţi, de ce am făcut asta")
20) Paştea Eugen, prof. univ. Din Bucureşti, prieten cu Gavrilă
21) Roşca Maria (trimite la Reciu, pachete şi medicamante)
22) Dan Aurel, din Consiliul Superior al Agriculturii,(va fi urmărit unde se duce)
23) Bica Octavian
24) Motoc Aurel, preot greco-catolic, (a refuzat categoric colaborarea)
25) Întreprinderea forestieră din Huedin
26) Mănăstirea Sâmbăta de Sus (informatorul „Timaru Gică")
27) Bătrâni, mistici, ciobani, văduve, preoţii grco-catolici fanatici,

Cpt. de securitate Faur Ioan
Cpt. Florea Eremia
Lt. col. Cursaru Ioan
Mr. Ispas Eliade

NOTA NOASTRĂ

Începând cu 1964, nu mai eram banditul Gavrilă, ci „Făgăraş".

16. 04. 1965

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol.110, fila. 234)
agent „L. I."

...Cînd am întrebat-o pe Leana Gavrilă ce mai ştie de Ion, sora banditului, a răspuns: „Acum Ion s-a întâlnit cu Gheorghiu Dej şi Kenedy să pună lumea la cale. Eşti mulţumit?"

1966

14. 06. 1966

NOTĂ INFORMATIVĂ

Agentul „L.I.”

Strict secret

Primită de Cpt. Ticuşan Gheorghe

Mama fugarului Gavrilă are încredere în mine, soţia mea a întrebat-o despre băiatul ei. Ea a zis: parcă nu-mi vine să cred că mai trăieşte, dacă trăia, trebuia de atâţia ani de zile să de-a un semn de viaţă, să se intereseze dacă mai trăiesc, şi cum trăiesc. Ştie că sunt bătrână. Un semn, o vorbă, ceva, trebuia să apară şi de la el. De tatăl său, ştie că a murit, dar despre mine, cred că nu l-ar răbda inima să nu mă mângâie cel puţin cu o vorbă, după câte am suferit pentru el.

Sarcini: agentul să rămână prin soţia sa, în preajma mamei şi rudeniilor lui Gavrilă din Gura Văii.

Cpt. Ticuşan Gheorghe

M.A.I. Braşov
22. 06. 1966

PLAN DE MĂSURI
Ptr. prinderea banditului Gavrilă
(Vol.112)

Forcoşan Gheorghe, din Gura Văii, a lansat zvonul că Gavrilă este în Elveţia. Dateş Gheorghe, alt, prieten, fiul învăţătorului, a lansat zvonul că este în Franţa. S-a găsit că inginerul Filip din Bucureşti, a fost prieten cu fugarul. Să se afle dacă mama fugarului extern Micu Gheorghe, a vizitat-o pe Gavrilă Ana. Se constată că fam. fugarului Gavrilă, se comportă excesiv de prudent. Agentul „Creangă Ion”, confirmă că în pomelnice, Ion se află întotdeauna la „vii”.

Numita Lavinia Slăveanu, fostă prietenă a banditului, crede că acesta este în viaţă. E posibil ca Gavrilă să lanseze el însuşi zvonuri ca să deruteze organele noastre.

Măsuri: intensificarea măsurilor informative, supravegherea elementelor suspecte, a familiilor, etc. Mama fugarului a decoperit instalaţia T.O. din casa ei, se va instala o alta.

Legendă nouă: se creează o legendă nouă, soţ şi soţie, chiriaşi la casa mamei Gavrilă, un ofiţer de securitate, sub acoperire va fi permament în comună. Vor fi urmărite 103 elemente ce au avut legătură cu banda în Raionul Făgăraş, în Rupea 19 elemente, iar în Sibiu 5 elemente. Va fi dirijat informatorul „Ghişe Ioan” pe lângă Borzea Olimpiu şi Ana Chivulescu din Sibiu. Acelaşi lucru la cei din jurul lui Metea, Chiujdea şi ceilalţi. Va fi supravegheată Vaida Maria din Rupea, Opriş Traian din Deva şi dr. Stroia din Ilia, Hunedoara.

Mr. Pârvu C-tin
Lt. col. Florea Eremia
Cpt. Dăncilă Nicolae

24. 11. 1966

PLAN DE COMBINAŢII
(Vol. 75, fila 121)

În acţiunea Gavrilă Ion, agentul „Cr. I”, îi va înmâna mamei fugarului un plic închis cu un bilet, scrisul lui Gavrilă Ioan, (plastografiat de organele noastre). În conţinut, Gavrilă Ana este invitată la Sibiu. Dacă mama fugarului nu va da importanţă plicului, înseamnă că ştie că e viu. Dacă va desface plicul, înseamnă cu nu ştie defel de el. Se va urmări, la cine va merge, după citirea plicului, prin agenţii noştri.

Biletul conţine: Vă scriu ca un vechi prieten al fiului dvs. cu care am făcut facultatea. Eu am venit acasă de doi ani, şi am auzit multe lucruri de fiul dvs. Eu voi veni la Făgăraş în 20 mai, şi v-aş ruga să veniţi şi dvs. sau fiica dvs. şi să treceţi pe stradă prin faţa cofetăriei, cu năframă albă dacă trăieşte şi cu năframă neagră dacă nu mai trăieşte. Cu deosebită stimă vă sărut mâna pentru bunătatea de a veni şi a aduce ştirea. Semnat Trifoi Nicolae din Cluj.

NOTA NOASTRĂ

Desigur mama era destul de înţeleaptă să nu primească astfel de oferte. Deşi scrisoarea a fost semnată de Trifoi Nicolae nu a fost el autorul.

1967

Direcţia securităţii Braşov
Serviciul III
17. 03. 1967

PLAN DE COMBINAŢIE
(Vol.75, fila 99)

Strict secret

Pentru a o determina pe mama fugarului de a dezvălui dacă fiul ei trăieşte sau e mort, agentul „Cr. I.” îi va duce o scrisoare din partea unui prieten din Maramureş, al lui Gavrilă Ioan, în care o roagă să-i spună dacă este viu sau mort. Mama Gavrilă, e rugată să vină în Făgăraş, într-o zi de târg cu năframă albă, dacă trăieşte, şi cu neagră, dacă e mort. Nu trebuie să se întâlnească cu nimeni. Organele noastre vor observa cu ce năframă vine Gavrilă Ana.

Mr. Neagoe Ioan
Mr. Răceu Ştefan
Lt. de securitate Ispas Eliade

NOTA NOASTRĂ

A fost o a doua incercare a securităţii pe lângă mama cu aceiaşi legendă.

1969

29. 03. 1979

NOTĂ EXPLICATIVĂ

(Vol.113, fila. 55)

Comănici Alexandru, a fost chemat să spună dacă numitul Landauer Iosf, ar fi Gavrilă. A răspuns prin şi da şi nu.

În ce priveşte pe inginerul Comşa D-tru din Bucureşti, care la încercarea de recrutare a afirmat categoric că nu va da material despre Munteanu Ion şi „Făgăraş" (Gavrilă Ioan). Se vor lua măsuri de încadrare informativă a lui, şi se va studia posibilitatea instalării măsurilor speciale, la domiciliul său, după care se vor creea condiţii în casă la susnumitul, pentru a se discuta despre „Făgăraş". Menţionăm că pe „Făgăraş" îl cunoaşte şi soţia acestuia.

Şeful biroului 1 Faur Ion

Şeful direcţiei I Lt. Col. Florea Eremia

15.04.1969

PLAN DE MĂSURI

(Vol.112, fila 53)

Întrucât mama banditului e bolnavă, va fi trimis informatorul „Timaru Gică" să se ocupe şi de pregătirea duhovnicească, în scopul ca prin spovedanie să se obţină date ce ne interesează despre fugar.

Col. Nagy Tiberiu

NOTA NOASTRĂ

Timaru Gică era călugăr la Mănăstirea Brâncoveanu, Sâmbăta de Sus.

1970

Discuţii cu Petru Novac, tatăl bandiului Nelu Novac.

-Ce şti de băieţi, cum au murit? Dar de Nelu Novac ce ştii?

-Nu ştiu nimic, ştiu doar că ar fi fost omorâţi. Eram la Jilava într-o cameră de triere, toţi câţi treceau pe aici îşi scriau numele. Am găsit numele fiului meu.

-Îl cunoşti pe Grovu? l-am întrbat.

-Din nume. El este cel care ne-a vândut.

Menţiuni: Novac Petru este luat în evidenţă ca suspect, a fost condamnat la 25 ani muncă silnică.

08.04.1970

RAPORT

Informatorii pentru „Făgăraş" nu sunt buni.

„Timaru Gică" a refuzat să mai colaboreze cu noi. Comănescu Virgil, medic, a lansat ideea că e fugit în Franţa, şi mama fugarului a răspândit zvonul.

Nu mai corespunde. „Dragomir Ion", învăţător, fiindcă nu a semnalat nimic important. Au fost recrutaţi „Florescu Gheorghe", inginer la C.A.P., şi „Georgeta", factor poştal, preotul „Dinescu", dar fără rezultat. Leabu Alexandru, susţine că l-a văzut pe fugar în timpul treieratului din 1969. **Mama fugarului, spune când este întrebată, Ion e plecat în Anglia, şi e căsătorit cu fiica mareşalului palatului reginei Angliei. S-a instalat în casa vecină un „frate" al inginerului de la C.A.P. (Col. Lupu Vasile din Bucureşti).**

Gen Mr. Bolintineanu Ioan

Gen. Mr. Borsan Dumitru

NOTA NOASTRĂ

Prin anii 1950-1954 eram urmăriţi de locotenenţi căpitani şi cel mult maiori, rar câte un colonel. Acum problema era studiată de generali-maiori.

1971

19. 02. 1971

NOTĂ SINTEZĂ

Privind cazul fugarului Gavrilă

Se constitue un comandament compus din: Gen. Mr. Borsan D-tru, Col. Florea Eremia, Lt. Col. Slăniceanu Niculae, din ministerul securităţii statului, direcţia I. Inspectoratul judeţean Braşov: Gen. Bolintineanu I., Mr. Faur Ioan şi Cpt. Grecu Mihail. Inspecoratul Sibiu: Col. Gergely Francisc, Mr. Socaci Ion.

29. 05. 1971.

NOTĂ INFORMATIVĂ

Informatorul „Dragoş" din Caraş-Severin

...Am ajuns astfel să stau de vorbă cu Lazea Elena, sora fugarului Gavrilă Ioan. Eu am citat din Biblie, texte mişcătoare, şi am cântat „Domnul iubirii", după aceea Lazea Elena, şi-a spus necazul ei, că are un frate partizan, de care nu ştie nimic. Mama ei a făcut trei ani puşcărie, şi ea la 15 ani a fost bătută să spună de fratele ei. El poate mai trăieşte, a spus lucrul acesta de trei ori. Numita Lazea, mergea la biserică în fiecare seară. Mi-a spus că-i plac cântările din Oastea Domnului.

NOTĂ

(Vol.113)

Informatorul „Dragoş", predicator adventist a reuşit să se infiltreze pe lângă Lazea Elena şi a insistat să o invite la Sibiu, unde se adună toţi predicatorii adventişti, dar ea nu s-a dus.

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol.116)

Lazea Gheorghe, a lui Vica, are o activitate duşmănoasă faţă de regimul nostru. Ascultă chiar la servici, posturi străine şi slujba de la Vatican. A râs când a murit Gheorghe Gheorghiu Dej, şi a mâzgălit buletinul la votare.

Inspectoratul Constanţa

DECLARAŢIE
(Vol.116, fila 357)

Inspectoratul Constanţa declară că nu sunt indicii că fugarul Gavrilă Ioan, s-ar află pe raza judeţului Constanţa.

1972

04. 04. 1972

NOTĂ SINTEZĂ
Privind activitatea ptr. identificarea fugarului „Făgăraş" (Gavrilă)

Strict secret

S-a efectuat căutarea pe întrg teritoriul ţării în special la mănăstiri, schituri, exploatări forestiere, case izolate, etc. Sigur nu se găseşte la mănăstiri. Sora banditului, Lazea Elena, a fost la Băile Herculane şi încadrată informativ. Informatorul Dragoş cu mijloace speciale, a obţinut informaţia, că Lazea Elena, nu mai ştie nimic de „Făgăraş". În locuinţa mamei fugarului, au fost instalate din nou, mijloace speciale. Nu s-a găsit nimic important. Lazea Gheorghe, cumnat cu banditul, Lazea Laurean şi Petrişor Ion, nu ştiu nimic. Un cadavru găsit în m-tele Viştea, nu semăna cu „Făgăraş".
Concluzia: să se caute în continuare pe întreg teritotiul ţării.

Gen. Mr. Dumitru Borsan
Col. Florea Eremia

1973

08. 05. 1973

NOTĂ
(Vol.107)

Malene Elisabeta şi Budac Remus, au recunoscut o fotografie a unui cadavru, care era Gavrilă Ion. Profesorul Riscuteu, de la Institutul Antropologic Bucureşti, va executa un portret robot al fugarului, care se va compara cu fotografia cadavrului.

Se va face o percheziţie secretă la domiciliul lui Vlad Manole, din Zerveşti, Caransebeş, apoi se va arăta şi lui fotografia cadavrului. Vor fi urmăriţi de aproape Sadovan Ion şi Buzilă Elena din Aiud.

Ofiţer specialist Lt. Col. Nagy Tiberiu

1974

23. 03. 1974
Rep. din limba română Nr. 0032564

ACŢIUNEA „NEGOIUL"
(Vol.108, fila 89)

Strict secret

Anchetarea bătrânei Gavrilă şi a fiicei sale Eugenia zisă Geana.
„...-Au venit şi m-au dus să mă puşte, şi m-o bătut şi m-o lăsat ca moartă pe marginea drumului. Plânge...
Eu:- Lasă, nu-ţi mai aduce aminte de treburile astea.
- Le-a luat şi pe fete şi le bătea, dar ele nu ştiau nimic. Eu dacă vine, nu-l cunosc. Îs 20 de ani de când nu l-am văzut. Intră o doctoriţă chemată de anchetator şi îi dă bătrânei medicamente pentru inimă. I se arată poze dacă cunoaşte pe cineva **(n.n.în realitate, droguri)**
Nu cunosc pe nimeni, răspunde bătrâna, fără a se uita prea mult.
Eu: -Dar dacă vine acasă?
-De unde să vie? Dar poate să vie?
Geana: -Nici eu nu cunosc pozele. Că acasă n-am avut nici o poză, de când eram ca ăsta mic (copilul ei de patru ani), că au venit atunci şi au luat toate pozele, şi ale tatii.
Eu: -Eu vă iau depoziţia sub jurământ, că nu cunoaşteţi pe nimeni. Dar dacă nu spuneţi adevărul, pentru mărturie mincinoasă, închisoarea vă aşteaptă. Nu te juca cu asemena chestiuni, ai familie, copil.
-Nu, domnule, nu cunosc pe nimeni. Acesta ar putea fi Şimonică fierarul care a murit de trei-patru ani.
Întervine tov. Faur: -Nu seamănă cu fratele dumitale?
-Eu aveam 8 ani când l-am văzut ultima dată.
Petrişor: -Eu nu l-am cunoscut pe Gavrilă Ion.
Intră un bătrân. E anchetat şi el.
-Nu cunosc pe nimeni din fotografie, să mă omori!
Înregistrarea s-a întrerupt că s-a luat două zile curentul. Ulterior nu s-a mai discutat despre fotografii.

Ptr. conformitate anchetator Cpt. Averbuch Izu

Poliţia municipală Bacău
16. 05. 1974

RAPORT

Inspectoratul de poliţie Bacău, a fost sesizat că un cadru didactic din judeţul nostru s-a căsătorit cu „Negoiu" (Gavrilă Ioan), având doi copii de 13 până la 15 ani. În legătură cu acţiunea „Negoiul", am întreprins cercetări în rândul cadrelor didactice. Nu există nici o femeie căsătorită cu bărbat străin, cu doi copii.

Col. Niţu C-tin

NOTA NOASTRĂ

Începând din 1974 am devenit „Negoiul”

M.A.I. Mediaş

REFERAT

Ing. Gavrilă Nicolae, văr cu banditul Gavrilă, tată condamnat, este un element duşmănos regimului, încadrat informativ (rezultat negativ). Se propune ducerea ing. Gavrilă la Cipău, spre a fi prelucrat operativ. De asemenea transportarea lui la o întâlnire cu tatăl său. Va fi ameninţat că va fi şi el condamnat dacă nu devine informator. Refuzând propunerea, a fost arestat pe drum, şi transportat la anchetă.

Mr. Florea Eremia

1975

13.05.1975

NOTĂ DE SINTEZĂ

(Vol.117, fila.4)

Gheorghe Lazea, urmărit sub numele de „Zugravu”, nu aduce niciodată vorba de fugar. Mijloacele speciale nu au dat rezultate. Va fi în continuare supravegheat. Vor fi suspectaţi copiii de şcoală a lui Lazea Elena. Prin oameni trimişi de noi, „Zugravu” va fi incitat că soţia şi soacra îi cheltuiesc venitul lui. Va fi supravegheată familia, dacă duce alimente mai multe copiilor.

Informatorul „Popa Mihai”, va urmări toate mişcările din curtea lui „Zugravu”. Elevul Lazea Ion, a fost urmărit la băi la Căciulata. Copiii Gheorghe şi Ion, au fost puşi sub supraveghere, sunt foarte prudenţi în vorbe.

Col. Forea Eremia

M.A.I. Inspectoratul judeţean Braşov
06. 06. 1975

NOTĂ INFORMATIVĂ

(Vol.107, fila 214)

În 05. 06. 1975, am vizitat fam. Gavrilă, am făcut feştanie. Pe fiul ei Ion, l-a trecut la vii. Am întrebat-o dac-i bine să fie la vii, şi poate el e mort. A zis că e bine să fie pus la vii, că Domnul Dumnezeu le ştie pe toate. Am observat, că fam. e mai deschisă ca altădată.

Informator „Timaru Gică”

M.A.I. Inspectoratul judeţean Braşov

NOTĂ

(Vol.107, fila 217)

După terminarea slujbei, a venit Lazea Elena cu un pomelnic. La „vii” era şi Ion. Întrbând-o cine este acest Ion, a răspuns că fratele ei. Altădată era la morţi, am zis eu. Cred că e mai bine să-l trecem la vii, mi-a răspuns. I-am arătat că trebuie să fim atenţi unde îi aşezăm pe cei vii şi pe cei morţi. Ea a răspuns hotărât să-l trcem la vii.

Tohăneanu Gheorghe

15. 11. 1975.

NOTĂ INFORMATIVĂ

Informatoarea „Tatiana”

Primită de Lt.Col. Vladimirescu Tudor (n.n. şi-a scimbat numele din Averbuch Izu în Tudor Vladimirescu) .

...M-au chemat în camera lor (Gavrilă Ana şi fiica ei Eugenia). Au plâns de bucurie că suntem maici. Gavrilă Ana a zis: **„domnitorii din trecut, după fiecare luptă construiau o mănăstire. Ăştia dărâmă bisericile şi închid preoţii. Copiii cresc fără Dumnezeu şi religie. Cum îi rabdă Dumnezeu că au făcut atâtea nelegiuiri?**

Am cântat cântece religioase: „Isus cu ucenicii”, iar ele „Cina cea de taină”. Aveau la ele Psaltirea, în care bătrâna citeşte. Eu am adus picturile mele. I-am spus să-şi prezinte un pomelnic. La sfârşit a spus că are un băiat Ion, pe care îl trece la vii. De-o fi viu, Dumnezeu să-l aibă-n pază, de-o fi mort, să-l ierte. Menţionez că nu arăta tristă, când zicea că e mort. Am sfătuit-o să dea slujbe cât ce-aude de el. Am îndrumat-o la Mănăstirea Cozia, şi în 40 de zile se alege într-un fel. Mi-a promis că se duce. La plecare ne-a dat adresele şi m-au invitat la ele în Gura Văii. M-au întrebat cum locuiesc. Le-am spus că stau singură, am casa mea cu multe camere, mi-ar place să stau cu cineva, înainte am stat cu o altă călugăriţă. Le-am spus că mă ocup cu pictura şi flori artificiale.

Menţiuni: informatoarea „Tatiana” să continue, tot aşa. Să nu insiste de Ion, să-i câştige încrederea treptat sub acoperirea religiei, să afle prin pomelnice, dacă fiul ei trăieşte. Să identifice persoanele cu care bătrâna are legături.

Lt. Col. Tudor Valdimirescu (Averbuch Izu).

Căciulata camera 221
22. 11. 1975

NOTĂ INFORMATIVĂ

...Măicuţă, îmi deschid inima şi sufletul către dumneata. Văd că eşti credincioasă, m-ai învăţat să fac slujbe pentru băiat, mi dor să-l văd, dar dacă ar veni, l-ar lua comuniştii. Aşa mai bine, poarte-i Dumnezeu de grijă pe unde va fi.

Eu: Nu i-am mai făcut rugăciuni să vină acasă. Am cântat cântece din Oastea Domnului.

Informatoarea „Tatiana”

NOTĂ INFORMATIVĂ

(fila 182)

La Cozia în pomelnic, Gavrilă Ana nu l-a mai trecut pe Ion. Eu am sfătuit-o să-l treacă, pentru că preoţii nu ştiu. I-am spus că să se ferească de maica Cipriana, care se numeşte Cojocaru Joiţa, legionară, ca să nu devină suspectă.

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 183)

Un cetăţean a oprit-o pe Eugenia în prezenţa Anei Gavrilă. Acesta a întrebat-o de unde este. În Recea şi eu cunosc pe cutare şi pe cutare....Cetăţeanul la plecare a salutat-o pe Gavrilă Ana, „bunăseara mamă!" Acesta a apărut ulterior la slujbă. La masă soţia cetăţeanului ne-a salutat. Cetăţeanul căuta încontinuu să fie văzut de Gavrilă Ana şi fiica sa Eugenia. Cetăţeanul se numeşte Lincar Augustin, iar soţia Victoria.

Informatoarea „Tatiana"
Primită de Col. Vladimirescu Tudor (Averbuch Izu).

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 184)

Tatiana a făcut pomană pentru tatăl ei, cu ţuică. A băut puţin şi Gavrilă Ana. Gavrilă Ana a completat că îi e dor de băiat, dar nu vrea să vie. A povestit viaţa familiei lor, care vor să-şi adune comori în cer şi nu pe pământ.

Informatoarea „Tatiana"
Primită de Col. Tudor Vladimirescu (Averbuch Izu)

NOTA NOASTRĂ

Bănuiesc că-n ţuică erau introduse droguri.

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 187)

Pe fugar l-a trecut tot la vii.

Informatoarea „Tatiana"
Primită de Col. Tudor Vladimirescu (Averbuch Izu)

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 188)

Am folosit un procedeu cu mişcarea crucii pentru ca să-mi de-a câteva date despre Ion, ca să iasă bine rugăciunile, să fie date exacte, să nu minţim pe Dumnezeu. (Eu, „Tatiana" am fost stareţă la Mănăstirea Gurasada din Botoşani). A mărturisit că cu trei ani în urmă, a primit veşti că Ion trăieşte în ţară. Vestea i-a adus-o cineva. I-am spus că prin viziuni, eu ştiu că fiul ei nu e slab. Era bucuroasă, de aceste rugăciuni profetice. Bătrâna Ana Gavrilă, mi-a mărturisit că a venit o maşină luxoasă şi a fotografiat casa lor. Ea nu s-a dus la maşină, se poate ca în maşină să fi fost fiul ei.

Informatoarea „Tatiana"
Primită de col. Tudor Vladimirescu.

03. 12. 1975

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 190)

I-am promis că îl întreb pe Dumnezeu pentru fiul ei, dacă are doi copii, cum a fost vestea. M-am fotografiat cu Gavrilă Ana.

Informatoarea „Tatiana
Primită de Col. Tudor Vladimirescu

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila 192)

Acum doi ani, a venit un cetăţean cu haine rupte, şi i-a cerut găzduire Anei Gavrilă, zicând că este fugar, şi întrebând de Ion. Nu l-am primit că am ştiut că e de la securitate.

NOTĂ INFORMATIVĂ
(fila. 193)

A venit o altă călugăriţă şi a cântat în prezenţa Anei Gavrilă „Suspinul unei mănăstiri", al cărei autoare era maica Marilena. Era vorba de un nepot care a plecat ilegal din ţară. Gavrilă Ana şi fiica Eugenia nu le-a dat nici o atenţie.

Informatoarea „Tatiana"
Primită de col. Tudor Vladimirescu

NOTĂ
(Vol.109, fila.32)

…Dacă e mort fratele, o să-l scot de la vii şi să-l trec la morţi. Când va să rânduiască D-zeu, o să vă fac o vizită că mi-e tare dor. Acum vă visez cum stam şi făceam rugăciuni şi cum povesteam. Dumnezeu să ne ajute să ne mai vedem şi să vă cunosc familia. Eu vă pomenesc pe toţi în rugăciuni. Vă doresc bătrâneţe uşoară. (Maica Tatiana)

Lt. Col. Faur

Serviciul I Braşov
13. 12. 1975

NOTĂ

...eu am plâns în cursă, că despărţirea e tare grea, dureroasă, nu m-aş fi despărţit de dvs. niciodată, dar voia Domnului, fiecare cu cuibul lui. Eu mă duc la locuri sfinte la Ierusalim. Dumnezeu să vă îndeplinească dorinţele.

Maica Teodora.

Pentru conformitate Col. Faur

1976

M.A.I. Inspectoratul judeţean Braşov de securitate
29. 04. 1976

NOTĂ INFORMATIVĂ
(Vol.107, fila.166)

140.01/6476/0020 Duminică 18 Aprilie 1976, a fost la mănăstire Elena Lazea, sora fugarului Gavrilă Ion. În discuţii purtate la spovedanie şi cancelarie, sursa a încercat să afle, dacă fratele ei trăieşte sau e mort. Elena a răspuns că nu ştie, că n-a primit nici o veste dacă este viu sau mort. De aceea ei îl pun la pomelnic la morţi, pentru iertarea păcatelor lui. I s-a sugerat să o aducă şi pe bătrână la mănăstire. Elena a răspuns, că mama ei e bolnavă. Sursa i-a promis că-i va face maslu acasă. Cu acest prilej o să le transmit că „Ion Gavrilă" se poate întoarce acasă, că există o lege, care prescrie orice culpă după 20 de ani. În 30 Aprilie informatorul „Timaru Gică"i-a transmis Elenei problema prescripţiei. Elena a dat un pomelnic, trecându-l pe Ion la vii. Vor merge preoţi instruiţi la Gura Văii.

Lt. Col. Olariu

NOTA NOASTRĂ

Exact peste 2 luni, în 29 iunie 1976, am fost arestat la Cluj, pe strada Sindicatelor, aşa cum am povestit în volumul II din cartea mea "Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc"

De atunci, de la acea dată, în dosarele securităţii nu se mai află nici o consemnare despre ce s-a întâmplat ulterior. Nu am găsit nici o referire la arestare, la împrejurările în care s-a făcut aceasta, la cele 6 luni petrecute la securitatea din Bucureşti pe calea Rahovei, nici cu privire la urmărirea şi chemarea mea lunară la securitatea din Sibiu, sau asupra cercetării mele, la Miercurea Sibiului.

Drept ÎNCHEIERE, aşez aici la sfârşit, acest TESTAMENT, care rezumă însăşi esenţa luptei noastre.

TESTAMENT
Alcătuit de grupul carpatin-făgărăşan în primăvara anului 1954,
în muntele Buzdugan
-ciorna acestui testament a fost găsit de securitate la profesorul Remus Budac-

Pe potecile munţilor, acest grup de tineri, n-am purtat numai arme. Alături de onoarea, mândria şi conştiinţa libertăţii neamului nostru, alături de durerea ceasului de faţă, în inima şi creierul nostru, am purtat ca o povară scumpă: visuri, doruri şi gânduri pentru vremile ce vor să vie. Visuri, doruri şi gânduri, izvorâte şi călite în dragoste pentru neamul nostru.

Şi aşa am înţeles noi, neamul nostru: o dâră de foc sfânt, pierdută în negura vremurilor, în care din loc în loc strălucesc sori şi luceferi, într-o ploaie de stele, şi care izvorăşte din hăul trecutului, de dincolo de vremea dacilor nemuritori. Iar înaintea noastră, în continuarea dârei de foc, printre crestele de brazi, vedem aceeaşi dâră de lumină, din ce în ce mai puternică, terminată în visul nostru la picioarele Domnului Hristos în Ziua cea Mare.

Şi-n această dâră de foc, din urma şi dinaintea noastră, noi, câţiva fii ai acestui neam, pe care destinul ne-a adunat pe aceste creste, ne aducem aportul nostru de foc, candela iubirii noastre de neam, jertfa noastră.

Vrem să aducem pe altarul patriei tot ce se va găsi mai bun în slaba noastră fiinţă pământeană: libertatea noastră, tinereţea noastră, renunţările la o viaţă tihnită. Şi de candela ce-am aprins-o va cere pentru a lumina, însăşi viaţa noastră, nu vom ezita să o sacrificăm. Nu am luat arma în mână să luptăm pentru ambiţii deşarte de mărire omenească, nici din spirit de aventură, nici din ură pentru nimeni.

Cu atât mai mult suntem departe de meschinele probleme materiale, de pofta de îmbogăţire în viitor. Niciunul din noi nu avem averi de apărat, nici interese de clasă. Niciodată, nici noi, nici părinţii noştri, nu am exploatat munca şi viaţa nimănui. Din contră, suntem din rândul acelor care în viaţă au cunoscut mai mult foamea şi lipsurile, decât tihna şi belşugul.

Ceea ce ne-a mânat aici, a fost dragostea de acest neam, liberă de orice meschinărie. Am învăţat să privim neamul nostru, ca de altfel orice în lume, prin prisma dragostei. EXIŞTI ÎN MĂSURA ÎN CARE IUBEŞTI; ŞI TE ÎNALŢI ÎN MĂSURA ÎN CARE TE JERTFEŞTI PENTRU ACEASTĂ IUBIRE:

Noi nu admirăm neamul nostru, nici căutăm să-l înţelegem şi studia în virtutea nuştiucărui principiu scornit de mintea omenească. Noi îl iubim. Aşa cum e. Aşa cum îşi iubeşte copilul părinţii lui. Şi nu l-am schimba cu oricare altul, nici în gând, cum nici o mamă din lume nu şi-ar schimba copilul ei.

În inima şi mintea noastră, n-au încolţit niciodată visuri şi gânduri de emigrare prin nu ştiu ce ţări fericite. Voim să rămânem aici părtaşi ai durerilor şi bucuriilor neamului, al destinului său, în valul căruia voim şi noi să ne contopim soarta noastră.

Noi nu admirăm şi nu lăudăm în cuvinte deşarte pe Ştefan cel Mare. Nici nu-i folosim numele ca soclu, pe care să înălţăm statuia nimicniciei noastre, noi îl iubim cu iubirea oşteanului care s-a jertfit sub comanda domnului, pentru libertatea Moldovei, la Valea Albă. Şi ne plecăm spinarea alături de aprodul Purice, ca domnul să încalece. Auzim ca o adiere dulce cuvintele de mulţumire ale lui Ştefan. Întindem o mână de frate peste veacuri, apărătorilor Sarmisegetusei, arcaşului lui Ştefan, oşteanului în opinci, de la Rovine, pandurului lui Tudor şi moţilor lui Horea şi Iancu. Comunicăm de la suflet la suflet cu orice român de totdeauna, focul sfânt şi cald al familiei româneşti.

În aceşti ani am găsit în suflete de români, adesea umili şi nebăgaţi în seamă, atâta nobleţe şi atâta frumuseţe, încât nu o viaţă, dar şi o mie de vieţi de ai avea, merită să le jertfeşti. Ne-am lovit însă şi de atâta răutate, ipocrizie, interese, ambiţie prostească, zgârcenie şi mai ales nepăsare, încât ni s-a umplut sufletul de durere, amărăciune şi dezgust. A trebuit să primim pe obrazul nostru, nu odată, sărutul scârbos a lui Iuda, şi nu odată, otrăviţi cu roadele amare ale josniciei omeneşti, am ajuns în pragul deznădejdii. Ne-am coborât atunci în adâncuri, şi din istorie ne-am luat din nou seva dătătoare de viaţă. Ne-am cuminecat din jertfa tuturor câtor şi-au dat viaţa pentru acest neam.

Iar voi dragi camarazi căzuţi din rânduri, ne-aţi legat prin jertfa voastră cu putere, în lupta din care nu putem să ieşim decât biruitori sau morţi.

Şi mai ales, am simţit în ceasurile negre, mâna lui Dumnezeu, atunci când slabele noastre puteri omeneşti ne-ar fi dus la moarte şi deznădejde. Aici pe crestele munţilor, am simţit cuvintele Domnului, care ne-a spus că fără El, nu putem face nimic. Şi noi, prin suferinţa noastră, am învăţat să-L iubim. Căci până nu vei suferi tu însuţi, măcar o palmă sau o înjurătură pe nedrept, până atunci nu vei putea înţelege, drama de pe Golgota.

Aceste gânduri, adânc frământate în nopţi lungi de iarnă, îngropaţi în zăpezi pe crestele Carpaţilor, sau în ceasurile de

veghe cu arma-n mână, vi le închinăm vouă, tineri din sate şi oraşe, ca semn al dragostei ce v-o purtăm, ca unora ce le va fi dat, când noi nu vom mai fi, să vadă şi să desăvârşească marea şi strălucita biruinţă românească.

Grupul carpatin-făgărăşan, muntele Buzduganu, Săptămâna Mare, anul 1954.

Tehnoredactare computerizata
Fotea Petru
Ciur Anamaria,
Ciur Maria